

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W25992	ImageGroup:	I1PD36382
LCCN:	2004326362	ISBN:	9624501599

Title:	རྗེ་བཙུན་ཧོར་ཆེན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའི་དོགས་སྤྱོད་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་ rje btsun hor chen pa ye shes rgya mtsho'i dogs spyod phyogs bsdus
Author:	ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ ye shes rgya mtsho
Descriptor:	published by mdo smad dHlH tsha dgon chen
Original Publication:	legs gsung chos kyi gru char;n/a
Place:	zhang kang
Publisher:	zhang kang then mA dpe skrun khang
Date:	2001
Volume:	1
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 2008

༡༡། རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

(སྟོན་ཆ)

ཞང་ཁང་ཐེན་མེ་ཐེན་ཁང་ཐེ

༡༡། རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

(སྟོན་ཆ་དཔེ་ཆེན་པོ་) རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་

地址：青海省化隆县支扎大寺院 邮编：810907

联系人：次忠尖措： 0972-799110

更登久美： 0972-799116

༡༡། ། རྩེ་བཙུན་ཉོར་ཆེན་པ་ཡེ་ཤེས་བྱ་མཚོས་མཇུག་པའི་
དོགས་དཔྱིད་ཕྱོགས་བསྐྱས་
བཅུགས་སོ། །

(སྟོད་ཆ)

ཞང་ཀང་ཐེན་ལྷ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

དཀར་ཆག

གཞུང་བཟུ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་བཀའ་རྒྱུ་མཉམ་མེད་རྩི་བཅུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོ་
དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་དང་ལྷན་སྦྲེང་གི་གདུང་སེལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (1)

གཏན་ཆོག་ས་རིག་པའི་དཀར་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་དོགས་དཔྱད་གི་ཚུལ་
མདོར་བསྟུས་པ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (29)

སྤྱོད་པའི་གི་རྣམ་གཞག་ལྟར་རིགས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། (72)

སྤྱོད་པའི་གི་སྤྱོད་པའི་མདོར་བསྟུས་དོགས་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་
ལྟར་རིགས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (91)

ཆད་འབྲས་ཀྱི་དོགས་དཔྱད་སྤྱོད་པའི་མཁུལ་རྒྱུ་ལྟར་རིགས་རིན་ཆེན་
བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (168)

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་པའི་དོགས་དཔྱད་དང་བཅས་པ་
འབྲུལ་བྲུལ་འགྲོ་བའི་ལྷན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (191)

གྲུབ་མཐའི་དོགས་དཔྱད་སྒྲོ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་ལྷང་རིགས་རིན་ཆེན་
གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (217)

ས་ལམ་གྱི་བྱུང་མཐའ་དོགས་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་ལྷན་
དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (341)

དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་རིག་ལམ་ཉིན་བྱེད་
དབང་པོའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (356)

རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དོན་དོགས་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་
གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (365)

༡༡། ། གཞུང་བརྒྱ་སྟུང་བའི་དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་
རྩི་བཅུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་པ་དད་ལྡན་སྙིང་གི་གདུང་མེལ་
ཞེས་བྲ་བ་བཅུགས་སོ། །

རྩི་འཕྱིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྩམས།

༡༡། ། ལྷན་སྦྲེས་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས། ། གཡོ་བ་མེད་བཞིན་སྟུང་མའི་རོལ་གར་འབྲུམ། ། བརྒྱར་མཁས་
རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ངོ་བོ་ཉིད། ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་ན་རྒྱལ། ། དུན་ཚོགས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཉེན་སྒྲ་ན་
མེད། ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཚོག་གི་མཐར་མེན་ཏེ། ། སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རེ་བ་ཡོངས་སྤོང་བའི། ། སྐབས་
མཚོག་ཤུག་སེཆེས་དགེ་ལེགས་སྟོལ། ། ལུ་མེད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས། ། ལེགས་གྲུབ་དམར་སེར་འོད་དུ་
འབར་བའི་ལྷ། ། འཕྱོ་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ལུན་སེལ་དེས། ། ཤེས་རབ་རལ་གྱིའི་འབྲི་ཤིང་བདག་ལ་སྟོལ། །
ཡིད་འོང་ལང་ཆོ་མཛེས་པའི་དཔལ་རྩྭ་གས་ཤིང་། ། ཆོས་ཀུན་རྒྱུད་མངས་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱར་ལེན་པ། ། དག་དབང་
ལྷ་མོས་སྟུང་བའི་སྟོན་ཕྱེ་ལ། ། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སྟུང་གས་ཕྱིན་རྒྱེད་པས། ། དགེ་ཚོགས་འདུན་ལྷན་འབྲེལ་བའི་
མ་འདྲིས་བཤེས། ། རྒྱལ་བ་ལྷན་འཛིན་སྟེལ་བཀྱིད་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན། ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་སྟེལ་བཟུང་བ་
ཡི། ། རྒྱབ་བདག་རྩི་རྩི་འཆང་དེ་དེང་ཡང་དྲན། ། མདོ་སྟགས་བཟུན་པའི་སྤང་བ་སྟུགས་ཀྱི་མཐར། ། སྟེལ་ལ་
བསྟེངས་པའི་མཚན་མ་གཏན་སྤངས་ཤིང་། ། ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་རང་རྩལ་ཡོངས་རྩྭ་པ། ། འཇམ་
མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་སྟེལ་མེད། ། དེང་འདྲིས་ཡེ་ཤེས་ཤར་རིའི་སྟག་པ་ལས། ། སྐབ་དང་སུན་འབྱིན་རྒྱ་
མཚོའི་འོད་སྟོན་ཏེ། ། རྟོག་པ་སྲིན་བྱའི་སྟེང་ལ་ལུན་སྟེར་བ། ། ལུང་རིགས་སྟུང་བའི་ཉི་མ་ཁྱོད་མིན་གང་། ། དེ་
ཕྱིར་མགོན་འདྲིའི་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་མཐའ། ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་ན། ། མི་བཟང་ལས་
ཉོན་དྲག་པོའི་བྲན་ལྟར་བ། ། བདག་དང་བདག་འདྲའི་སྟུང་བ་ངལ་བའི་རྒྱ། ། དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་ཀུན་ལ་བསྟོན་མེད་
དུ། ། གསལ་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་རེར་ཡང་། ། རྩི་བྱེད་ཆོག་གི་ཕྱིང་བར་སྟེལ་ལུས་ན། ། ཐར་འདོད་སྟེ་
བའི་ཆོགས་ལ་ཕན་ཞེས་གསལ། ། གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལས། ། རང་གི་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་

གཅིག་བརྗོད་པ། ། ཡན་ཡོན་ཆེ་བར་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ལས། ། མཐུན་པར་གསུངས་ཕྱིར་བདག་སྒྲོ་ཅིས་མི་
རངས། ། འཁོར་བའི་སྤྱུག་ཀྱན་ནད་བརྒྱ་སྟེལ་བའི་སྤྲན། ། མདོན་མཐོངས་ལེགས་ལམ་བཟང་ལྟ་བའི་མིག །
དམ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་རྟག་ཡོད་མིན་པས། ། དེ་ཚུལ་བརྗོད་ལ་སྒྲོ་ལྷན་སྤྱུ་ཞིག་གཤུང་། ། ལྷར་སྤང་ཡོན་
ཏན་བ་ཚའི་ཁྲོན་པ་ལ། ། འོས་མིན་བསྟགས་པའི་གཙམ་ཆོག་མང་སྟེལ་ཏེ། ། རིགས་མཐུན་སྤང་བ་འབྲིད་པའི་
སྒྲོན་ཏམ་ཅན། ། འགའ་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་དེ་དང་འདི་མི་འདྲ། ། མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་གཏིང་མཐའ་དཔག་
མི་ཤོད། ། འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་བྱད་ནོར་ཡོངས་ཀྱང་ལྷན། ། གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་སྤེང་ཡོལ་མེད་
པའི། ། ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་འོ་མཆོག་ཏམ་གྱི་གཞི། ། དེས་ན་སྒྲོན་སྤངས་ལས་ཀྱི་འཕྲོས་དེ། ། ཆོས་ལ་མོས་
ཤིང་སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པ་རྣམས། ། ལེགས་བཤད་གསར་བའི་རྒྱ་བ་འདི་ཡོངས་དང་། ། དད་པའི་རྒྱ་མཆོ་འཕེལ་བ་
དངོས་པོའི་གཤིས། ། དེ་ཡང་ངེ་སྤྲད་དུ། སྒྲོ་བ་མ་ལ་སྤངས་པ་ལས། ། ཉི་མ་རྒྱབས་ཆེན་ཏེ་ཞོན་རྒྱ་བ་སྤང་བྱེད་
གང་ཡིན་དང་། ། རྩར་ལ་མི་བརྟེགས་ས་ཡིས་འཇིག་རྟེན་འདིགས་པ་གང་ཡིན་དེ། ། རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་སྟེ། ། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཕན་དང་བདེ་བའི་རོལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། ། ཞེས་ཉི་མ་
ནི་ཏེ་མཆོག་བདུན་ལ་ཞོན་ཏེ་རྒྱ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷན་པ་སྟེལ་བ་ལ་སྒྲོ་དུ་བ་མེད་པ་དང་། ། ས་ཆེན་པོས་ནི་རྒྱ་བ་
སེམས་ཅན་དང་མི་རྒྱ་བ་སྤྲད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ཅམ་འདིགས་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྩར་དུ་མི་བརྟེགས་པ་
བཞིན་དུ། ། བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྤྱགས་ལ་འབྲངས་ཤིང་། ། རང་དོན་གྱི་འབྲི་བ་
འགའ་ཡང་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འགྲོ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་
འཆམས་པའི་གཞན་དོན་རྒྱབས་ཆེན་ངེ་ལྷར་མཛད་དགོས་ཀྱང་ལན་ལ་རེ་བ་དང་། ། སྤྱོད་དུ་བཟང་བ་སྟགས་ཅི་
ཡང་མེད་པར་གནས་སྤྱབས་བདེ་བ་དང་། ། མཐར་ཐུག་ཕན་པ་སྤྱུ་བ་པའི་རོལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་གསུངས་པ་
ལྟར། ། བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ། ། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། ། མདོ་
སྟགས་རིག་གནས་སྟགས་སྤྱི་ནང་གི་གྲུ་བ་མཐའ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་ཞིང་། ། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་སྤྱུ་བ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོར་ལྟུང་བ། ། མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཞིང་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ།
ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཞིན་ཆེན་པོ་ གཞི་བརྩན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ཀྱང་སྒྲོ་བས་བརྩུ་མང་འ་
བའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ། ། རང་གིས་བརྟེས་པའི་ལམ་དེར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྒྲི་རྒྱ་མ་ལུས་པ་ཡང་
དག་པར་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ། ། གསང་གསུམ་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་འབྱུལ་ཅི་དགར་མཛད་པའི་ཚུལ་མཐའ་
དག་པ་ནི་སྤྱས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་རྩོམ་སྟགས་ལ། ། དེའི་ནང་ཆོན་སྒྲུ་ཆོ་འདིའི་སྤྱུ་མ་ནི། ། རྩར་རེ་ཆེན་པོའི་མཁས་
དབང་ཆོས་རྗེ་དག་དབང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་མཆོན་སྟན་གྱི་གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་གིས་ས་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་བྱབ་

པར་འདུག་པ་དེ་ཉིད་ལགས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་སྤྲེལ་པ། སྤུན་ལ། ང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེའི་
སྐྱེས་རེད་ཅེས་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁོང་ཞིང་ལ་ཕེབས་ཁར་དུ་སློབ་ཆམས་ཀྱིས་སྤྱུལ་སྤྱུ་དངོས་གནས་པ་ཞིག་
འབྱོན་དགོས་ཚུལ་ཁྱུས་པར། ང་ཐག་རིང་ཞིག་ནས་དགེ་སློབ་རྒྱལ་དག་ཅིག་དུ་སྐྱེས་ཐང་མོད། བྱིད་ཆོས་རྗེ་དང་
དཀའ་བས་བསྐྱར་ན་ལེགས་ཞེས་པའི་གསུངས་ཕེབས་ཚུལ་དང་། ངས་ཚུང་དུས་ནས་ཀྱང་ཁོང་གི་གསུང་རབ་ལ་
ལྟ་རྟོག་ཡག་པོ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ལ་བསྐྱད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཉམས་ཡང་གནང་མོད།
དེ་ལ་སོགས་པའི་གསང་བའི་གནས་སྤྱོད་རྒྱལ་དག་ནི། སམ་ཐོན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ཡན་ཆད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་
པ་རྒྱལ་སྤོན་པའི་སྤྱིད་ཡུལ་དུ་ངེས་ཀྱི། བདག་ལྟ་བུའི་སྤྱི་རྒྱུང་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་རྒྱལ་སྤྱིས་བརྗོད་པར་ག་ལ་རུས།
དེས་ན་སྤྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐར་ཅུང་ཟད་ཅིག་འཆད་པ་ལ། ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས།
སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དང་གཞོན་དུས་བག་ཆགས་སད། ། ཆོས་སྒྲིབ་ཞུགས་དང་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་དང་། ། མང་
དུ་སྐོས་དང་བསམ་པས་སྤྱོད་འདོགས་བཅད། ། སྤྱོད་ལ་སྦྱང་དུས་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་དང་། ། ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་
འདོད་བདག་གི་རྒྱལ་ཐར་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས། དང་པོ་གང་དུ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་དང་ཡབ་ཡུམ་
སོགས་རིམ་བཞིན་དགོད་པ་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས། ངའི་པ་ནི་དར་ཏུན་མང་ཤོག་གི་ཏུ་ཐས་ཅི་ཡར་འཕེལ་
དང་། མ་སྤྱོད་ཅན་ཟེར་བ་ཡིན། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་མིང་སྤྱིང་ལྷ་ཙམ་ཡོད་པའི་རྒྱུང་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་
བཅུ་བཞི་པའི་ལྷགས་པོ་སྤེལ་གྱི་ལོར་སྐྱེས། དེའི་ཆེ་ཉེ་དུ་རྒྱལ་སྤྱིས་ངའི་མིང་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བཏགས།
སྐྱེས་ཡུལ་ལྷུ་ལོ་ཟེར་བ་བྱི་ལོགས་ཀྱི་སཆ་གང་ནས་སོང་ཡང་ཉིན་བཅུ་ལྔ་ན་རྒྱ་གོང་ཡང་མེད་ལ། ཡ་མཚོད་མ་
གཏོགས་སྤྱོད་མ་དང་གྲ་བ་ཡ་རབས་གཏན་མེད་ཅིང་ཡ་མཚོད་ཀྱི་ནང་ན་ཁོ་བོས་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློབ་རྒྱལ་དག་
ཡོད་སྐད་སྤོས་ཞེས་སྤང་མ་ཁན་ཡང་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་འདྲེན་མཚོག་རྗེ་སྤྱི་
མཚན་ཅན་གྱིས། ལེགས་བྱས་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོར་སྤྱོད་བས་བཅུའི་རུལ། ། མདོན་མཐོར་བཅེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱན་པོ་རྒྱལ་ས། ། རིགས་རྒྱས་ཆོ་འབྲང་མ་སྤྱད་ཡིད་བཞིན་མཚོར། ། གཟིགས་པའི་རང་མདངས་འཕྲོ་བ་དངོས་
པོའི་གཤེས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་
སྤོན་གྱི་ལམ་བཟང་པོར་བཀྱི་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ཚུལ་འཆད་དང་འཆད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་ལགས་
པས། རིགས་རྒྱས་ཆོ་འབྲང་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ་ཞིག་ལས་འབྱུངས་པར་གདོན་མི་ཟ་ཡང་། བདག་ལ་དེ་
སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱས་ཆེར་མེད་པས་ངེ་བཞིན་བརྗོད་མ་རུས། འོན་ཀྱང་རིགས་རྒྱས་ཆོ་འབྲང་གི་བྱུང་པར་ནི་མཁས་ཤིང་
མཇེངས་ལ་དཔལ་ཞིང་རྒྱལ་པོད་པ། བཀའ་བཅན་ལ་དཀྱུལ་ཆེ་བ། གཞུང་བཟང་ལ་འགྲོགས་བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱིད་ཚུལ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ལ་རིགས་དང་། རིགས་མ་ཉམས་པའི་པ་དེའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་ལ་

རུས་དང་། ཞང་པོའི་ཁྱད་སྤངས་དང་ལྷན་པ་ལ་ཆོད་དང་། བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོད་པའི་འབྲང་
ས་འཛིན་པ་ལ་འབྲང་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་འཆད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་
པའི་སྦྱོས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་ཁྱད་ཀྱང་། ཤིང་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་བཀྱུར་
ཞིང་སྟོན་དག་སོགས་གྱི་ལམ་ནས་བསྟུགས་བརྗོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྟེལ་བའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུར་
ལགས་ཏེ། མཁས་དབང་ཞེ་བ་རིན་མུངས་པས། པར་ལྷན་འབྱུང་གནས་ཞིབ་འཆོའི། ། གསུང་གི་བཅུད་ཀྱི་སྒྲིང་
དབུས་སུ། ། ཉལ་ཏེ་མ་རིགས་གཉིད་ལས་སད། ། སད་མི་སྤྱུ་དབང་བསྟུང་བ་ཞེས། ། བར་སྦྱོད་རིག་པའི་ཟེར་
འཕྱོབས། ། རྒྱ་གར་ཆོས་རྣམས་བོད་ཡུལ་དུ། གསལ་བའི་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འདི། ། འཛིན་པའི་སྦྱོས་བུ་
སྤྲུབ་པ་བྱང་། ཤེས་རབ་མ་ཉམས་ཐབས་གྱི་བདག ། གཉིས་སུ་མེད་པ་མཆོག་ཞིབ་འི། ། རྒྱལ་བོར་དབང་ཕུག་
རྩོམ་འཛིན། ། ཡིད་བཞིན་འདོད་འཛོ་རིན་པོ་ཆེ། ། རིགས་དེའི་ས་བོན་གང་ལ་ལྟའི། ། རང་བཞིན་གྱིས་མཐོ་
སྤྲུལ་འདི་ཤིང་། ། མཐོ་བཟན་རྒྱས་པའི་ཡལ་ག་ཅན། ། འགྲོ་བའི་གདུང་འཕྱོག་ཡན་པར་བཅོན། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྦྱས་པ། ཉེས་པའི་རྒྱལ་བུལ་བུ་རྩ་རི་ཀའི་སྟོར། ། དགེ་མཆན་རབ་རྫོགས་བདུད་ཅི་འདིས་
གཏམས་ཆོ། ། སྤལ་བཟང་སྤང་ཅི་སྦྱོད་རྣམས་འཆོ་འཇུར་ཞེས། ། གཤགས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་ས་གསུམ་ཀྱི་ལ་
རྒྱ། ། མངལ་གྱི་སྦྱོས་པ་སྦྱོག་ནས་མཆོག་མིན་ཀྱང་། ། དེ་ཡི་ཉེས་པ་སྤངས་ལ་སྦྱོན་ཅི་འཆལ། ། འདབ་སྟོང་ལྷན་
རྣམས་འདམ་ལས་སྦྱོས་ན་ཡང་། ། འདམ་གྱི་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་ལ་སྟོས། ། མ་སྦྱང་ཡུམ་མཆོག་སྤྱིང་རུམ་ལས་
ཐོན་པའི། ། གང་སྦྱ་རྩེ་ཤེལ་དབང་པོ་ཞིང་འདིའི་མཁས། ། འཕགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཕན་བདེའི་ཀྱུང་ཡང་། །
བཞད་པའི་གཤགས་སྟོན་ལྟ་ཡིང་བཞིན་ཞེས། ། ཞེ་མ་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། ། ལུང་རྟོགས་བསྟན་
པའི་རྒྱ་མཆོ་འཕེལ་བྱེད་པ། ། གཞོན་ལུང་སྦྱ་ཡིད་ཀྱིས་འཁོར་འདི་ཉིད་དེ། ། བདག་ཅག་རྣམས་གྱི་མགོན་དང་
སྦྱབས་སུ་ཡང་། ། རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་རོ་བཅུད་མི་ལྷན་ཞིང་། ། འདོད་ཡོན་རྣམ་ལུང་བསྟན་དང་མ་བུལ་བ། །
མཐའ་འཁོབ་འཛིན་མའི་ཁམས་དེར་སྦྱོས་ལུང་ཀྱང་། ། དགེ་སྤྱོད་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་འདི་ཞེ་མ་རྟུན། ། ཅས་གཞུང་
བརྒྱ་སྦྱ་བའི་དབང་པོ་བཀའ་རྒྱུན་མཉམ་མེད་རྩོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་
ལྷན་སྦྲེང་གི་གཟུང་མེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རིགས་རུས་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་པར་སྦྱ་བསྟན་པའི་སྦྱོས་ཉིད་པོའོ། །

གཞོན་ལུང་དེ་ཡང་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་བསྟན་སྟུག་པ། དཔལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ་ཤངས་གྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་
ལ་སོགས་པའི་མཆན་དཔེ་དང་ལྷན་ཞིང་། གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱེས་ཉམས་འཇུག་བག་དང་བཅས་པར་
བཞུགས་པས། ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སྦྱོད་གསལ་བསྟར་ཏེ་འབྱུང་འབྱུར་དང་མཐུན་པའི་མཆན་ཡོད་ཏན་རྒྱ་མཆོ་
ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་། དེ་ཡང་རྗེས་སོར་སྦྱ་ནར་སོན་ཆེ་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བཞེས་ཤིང་།

ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གོང་མར་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་བ་བཟང་པོའི་སྟོགས་ལ་ཡོངས་ལ་རང་གཞན་གྱི་
གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བཤད་སྟེལ་མི་འདྲ་བ་སྤུངས་པ་བཟུངས་ཀྱང་མ་འདྲིས་པར་ལག་མཐིལ་གྱི་རྩལ་བཞིན་
གསལ་བར་མཚོན་པའི་ཡོངས་སྤྱའཛིན་པ་ཆེན་པོ་མིང་དང་དོན་མཐུན་པ་འདི་ལྟ་བུར་འབྱུང་བའི་རྩལ་སྤྱའཛིན་
ནོ། ། དགུང་ལོ་དགུའི་ཉིད་དུ་རྒྱ་མ་ཡེ་ཤེས་བཞུན་འཛིན་ཞེས་པའི་ཕྱལ་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞུགས་པ་ལ།
འདོན་ཆོག་ཆོས་སྦྱོང་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་གསན་ཞིང་། དགོ་བཞུན་རབ་བྱུང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་
བཞེས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་བར་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ཉེ་གནས་ཞུས་ཤིང་། དེར་འཁོད་པའི་གྲུབ་རྣམས་གོང་བའི་ཆོས་
ལ་དགའ་བ་ཤ་ལྷག་ཏུ་འདུག་གཤེས་དེ་དག་གིས། རྗེ་ཉིད་ལ་འད་སྦྱོང་པ་བག་ཡངས་སྤྱོད་ཤིག་ཅེས་བསྒྲུལ་བ་
མང་དུ་ཞུས་མོད། འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོས། ཉིད་རྗེའི་ཚུ་ཡིས་ཡིད་གྱི་བཞིན་རས་གྱི། ཞེ་སྤང་དྲི་མ་དག་
པར་མ་བྱས་ན། གསེར་གྱི་བྱམ་པར་བླགས་པའི་དྲིས་བསྐྱོས་རྒྱས། ། གདོང་གི་དྲི་མ་དག་ལ་དགོས་པ་ཅི། ། སྟོ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་ངོ་ཚད་གོས། ། ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་གྱི་དུ་ཀྱལ་ཡིས་མིན། ། མགོན་རྒྱན་ལེགས་བཤད་ཡིན་གྱི་
དོ་ཤལ་མིན། ། གཙུག་རྒྱན་སྒྲུབ་ཡིན་གྱི་ནོར་བུས་མིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་རྣམས་ཐུགས་ལ་གཏན་
ཆགས་པར་གནས་པ་དང་། སྒྲོན་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་ཆངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་བཟང་
པོའི་བག་ཆགས་གྱི་རིགས་ཡོངས་སྤྱུས་དང་པ་དང་། བྲིམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལྷག་པར་མཐོང་བའི་དབང་གིས།
ལོག་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ཡང་གཏན་མ་སྒྲིལ་པས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་
བར་ལྟར་ཉ། ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཆོས་ཁོ་བོ་ལ་བསྒྲུལ་བ་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་རང་ལ་ནི། རབ་བྱུང་རྣམ་པར་དག་པ་
ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུབ་པ་གཏན་ཆགས་པར་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཆོད་རྗེས་སྤུལ་ན་གཅིག་ཀྱང་འབྲངས་མ་སྦྱང་།
འོན་ཀྱང་རང་འདོད་བཞིན་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསྐྱུང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་
སོ། ། སྤྱོད་པ། བུ་མ་མཐའི་ཁམས་ལྟར་ཡངས་པའི་ཆོས་སོ་ཅག ། ངོ་བོ་བཟའ་ཞི་སྦྱོས་པ་ཀྱུན་བྲལ་ཡང་། ། ཉིད་
པ་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བཟར། ། དོན་མཐུན་མཚན་གྱི་དབྱར་རྩ་ཅིར་ཡང་བཞད། ། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
རང་གཟུགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ། དུར་སྤྱིག་ཟོལ་ལ་བརྟེན་ཉེ་ཉོར་གྱི་ཡུལ། ། སྦྱོང་ཕྱེས་བཞུན་འཛིན་
ཡོངས་གྱི་གཙོ་བོ་གང་། ། བསམ་སྦྱོར་དག་པའི་གཙུག་ཏུ་རབ་བཀྱར་ནས། ། ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས། ། གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིག་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་དང་། ། ཆོས་སྦྱོང་ཆོག་འཛིན་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱིས། །
ཆོས་ལ་རིམ་བཞིན་འཇུག་པའི་བརྟེན་ཐབས་བཞུན། ། ཐུགས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྦྱང་སེམས་ཀེ་ཏ་ཀས། ། བསྐྱུངས་པར་
མཛད་ཆོས་དོར་ཐབས་བཅས་གྱི། ། གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་བཀྱ་བའི་ངོ་མཚར་འཕྲུལ། ། རབ་གསལ་མེ་
ལོང་ངོས་གྱི་སྤྱང་བརྟན་བཞིན། ། གང་ཞིག་བཞུན་ན་རང་དང་གཞན་དག་གི། ། ཐར་བའི་སྟོག་ལ་སྐོལ་བ་སྤྱིད་

པའི་ཁྱིམ། ། ལག་འགྲོ་གཞུག་པའི་ཚང་ལྟར་ལེགས་གཟིགས་ཏེ། ། འདྲོད་པའི་ཀྱུན་རྟོག་ཡོངས་སུ་ཞི་བར་
གྱུར། ། ཉེན་མའི་དབང་ཕྱག་སྒྲིབ་གྱིས་རབ་སྒྲིབ་ཀྱང་། ། རྒྱང་བའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་པར་མི་རུས་བཞིན། ། སྔོན་
ནས་ཉེར་གོ་མས་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། ། བླ་ཕྱོགས་བདུད་རིས་རྒྱུར་འདྲོད་གད་མའི་གནས། ། ཞེས་
གཞུང་བརྒྱ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་རྩི་བཅུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དང་ཐུན་སྦྲེང་གི་གཞུང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཡིག་རིགས་བསྐྱབ་པའི་སྐྱེ་ལྟེན་ཉེས་པའོ། །

དེ་ནས་རྩོད་གཞུག་རྩ་པོ་རྩ་ཅན་ཟེར་བའི་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཁ་ཤས་བཞུགས། དེའི་ཤུ་བཅའ་མས་ཀྱི་
སྦྱོད་པ་ཡང་ཐུགས་ལ་ཏ་ཅང་རང་མ་བབས་པས། ཡ་རུ་རྟོར་ཆེན་བཟ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་ཞེས་པའི་དགོན་དུ་ཕྱོན་
ཞིང་ཆོས་ཤུར་ཞུགས། ཆོས་རྩི་ཆེ་བཟ་ཤིས་ཟེར་བ་འཛིན་ཉེན་དགེ་ཆུན་དང་། ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྒྱ་
སྐྱེམ་རབ་འབྱམས་པ་ལེགས་བཤད་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་དཔོན་དུ་བཞུགས་ནས། བསྐྱེད་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ལ་
འབྱེད། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་མའས་ལ་མཛུབ་བྲིད་ཞིབ་རྒྱས་ཞུས་ཤིང་ཚོད་པས་བརྟེན་ཤིང་བཅད། དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུའི་
ཉིང་དུ་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་མཐའ་དག་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་མཁྱེན་རྒྱུན་མངའ་བ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་
ཤེས་དབང་ཕྱག་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་མཉམ་མེད་བྱུང་བའི་གཞུང་འཆོབ་དམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལས། དགེ་
བཞེན། རབ་བྱུང་། དགེ་ཚུལ་རྣམས་བསྐྱར་བསྐྱབས་ཐོག་བཞེན་པར་རྗོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱི་མ་པ་ལེགས་པར་
བཞེས་ཏེ། མཆོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོད་ཞེས་སྐལ་བཟང་སྟེ་པོ་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་བའི་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་སྟེ་ལོ་རྩེ་ལྟེ་
ཞལ་ནས། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཁོ་པོ་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཤིང་ཆོས་སྤྲིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྒྱ་ཆེ་ལ། ཁྱད་
པར་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱར་བའི་མན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་རང་གིས་
ཀྱང་། དེ་བཞིན་ལྷས་ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་ཀྱུན་ལ་བྱུང་ཤིས་ནས་མར་བཞེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱར་ཅི་བྱུང་
བཞིས་པས། ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་དགེ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ཅེས་པའི་གྲགས་སྐམ་ཆེ་བཞིན་བྱུང་ཞེས་དང་། གནམ་སྔོན་
ཆང་གི་དགོན་དེར་པོ་ཉི་ལྔའི་ཚོད་པ་བཟང་བར་གྲགས་ཆེ་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་དང་། མཛོད་འདུལ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་
མེད། རྩི་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཀྱང་ལྷང་འདྲེན་ཅམ་རེ་མ་གཏོགས་བྲིད་རྒྱུན་དང་། འགྲོ་ལུགས་རི་
བཞིན་པ་ཤེས་མཁན་མེད་པས་རང་གིས་འདྲོད་པ་ལྟར་མ་བྱུང་། སལ་མ། རོན་བདུན་ཅུ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ།
འབྲེལ་བ་རོན་གསལ། གྲུབ་མཐའ་ཙ་བ་དང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་རྣམས་སྤྱོར་བཟུང་ཕྱེ་ཆོགས་རྒྱགས་ལ་ལུལ།
དེའི་ནང་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཙ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་རོན་གསལ་གཉིས་སྟོང་དུ་ཉི་བ་རེ་བསྐྱོར། སྐབས་ཤིག་མདོ་རྒྱུད་
རྒྱ་མཆོད་མངའ་བདག་ཡལ་གཤམ་ཤིང་འབྱམས་པ་རྩི་བཅུན་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཕེབས་བྱུང་བ་
ལ། འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཤིང་གནམ་སྔོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྱོད་གསལ་མང་པོས་དཔེ་བྲིད་ཆར་མེད་པ་

ཁྱེས་པའི་གཤམ་དུ་བསྐྱེད། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཟུར་དུ་ཁྱེས་པ་དང་བཅས་རྣམ་འགྲེལ། གསེར་འབྲེང་། རྣམ་བཤད། རྟོགས་སྤངས་སྟགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཞེས་པའི་ཐུགས་གནང་། དེ་ཡང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ལོ་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལ་རྟོག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། རྣམ་ངེས་རྟོག་ཆེན། རིགས་རྒྱུ། རྩེ་བདུན་སྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་འགྲོ་ལུགས་འདྲ་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་བྱེ་སྟེ་གནང་། ཕར་བྱིན་ལའང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དང་། ཡིག་ཆ། མཆོན་སྟགས་མཆོད་པའི་རྟོགས་ཀྱང་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ལ་རྒྱས་པ་ཡང་ཡང་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་རང་གི་རྒྱུད་ལའང་རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཕར་བྱིན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ཤེས་སྤངས་སྟགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཞིག་ཀྱང་ཤར་ཏེ་ཡོད་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ། དུས་དེར་ཉན་ཐ་གུན་སུམ། ཡུ་ཉོར་ཆེན་ནོ་ཡོན་སུམ། ར་རོད་གཡས་ཀྱི་ཉོན་ཐ་སྟེ་སྟོབ་གཉེར་བཟང་ཤོས་སུ་གྲགས་པའི་དཀོན་མཆོད་ལྟ་མཉམ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་དང་ཕར་བྱིན་གཉིས་ལ་ཡལ་གཤམ་ཤར་བ་འབྲུམས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་སྟེང་དོ། ། ཡང་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ལ། སྐབས་བཞི་བའི་སྤྱི་མཆོག་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཞེས་པའི་ཐུགས་ཁྱེས་ཏེ་སྟོན་ཐོག་ནས་སྤྱོད་མ་ལོང་ཅམ་དུ་སྦྱོར་སྦྱངས་བྱས། ཕར་བྱིན་སྟོན་མའི་སྐབས་སྤྱི་མཆོག་མཇུག་གི་དམ་བཅའ་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བཞག དེའི་ཆོས་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། སྦྱ་འབྲུམ་སྤྱོད་པ་དང་དཀར་ཆོས་སྤྱོད་སྟགས་སྤྱི་མཆོག་གི་སྟགས་སྤྱི་མཆོག་འབྲས་མང་ཅམ་བཞགས་པ་རྣམས་བཞེངས་ཏེ་རྟོགས་གསལ་བཏང་བྱུང་བ་ལ། རང་གིས་ཀྱང་ཤེས་ཆོད་ཀྱི་ལན་ལུས་བས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་དགྲེས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་སྤྱོད་ཡང་མ་བྱུང་ལ། བྱིན་ཆོད་ཀྱང་འབྱུང་དཀའ། སྤྱི་མཆོག་ནང་ནང་འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྟོབ་གཉེར་པ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་སྟེང་བ་ཐོས་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས། དེང་དུས་ཚེད་པར་གྲགས་པ་ཀུན། ། ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་བཏང་སྟེ། ། ཆོག་དང་ལྷག་མའི་ཁ་འཛིང་གིས། ། བཟུང་ལ་དགག་སྦྱབ་བྱེད་དོ་ལོ། ། ལ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཚེད་པ་ནི། ། འཕྲུགས་ལོང་ཁ་མཆུས་མཆོད་སྦྱང་བྱེད། ། སྟོན་བྱུང་རྣམ་དག་ཚེད་པའི་སྟོལ། ། དགུན་གྱི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུར་བྱུར། ། འགའ་ཞིག་འཁྱོག་པོའི་སྟོན་སྟེང་ཅུ་དང་། ། སྦྱར་བའི་ལྟ་རྒྱུ་ཐམས་ལྟར་འགྲུར་ཉག་ཐུན་གྱིས། ། བྱེ་མའི་འཛིང་བྱ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་འགའ། ། བཤེགས་ལ་སྟོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་སྟོལ། ། ཡན་ལག་བཞི་ཡི་དབྱང་ཆོགས་མ་བཤམས་ཤིང་། ། ལྷ་ཆོགས་མཆོན་ཆའི་འཕྲུལ་འཁོར་གཟེང་མེན་ཡང་། ། མགོན་འདི་ཚེད་པའི་གཡུལ་ལ་སྟོགས་ཅམ་གྱིས། ། སྟེང་དང་བྱིན་པ་མི་འདར་སྟོལ་བ་མེད། ། སྦྱབ་དང་སུན་འབྱེན་སྟོག་པར་དཀའ་བའི་མདའ། ། དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ཚལ་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིས། ། པས་སྟོལ་བྱིན་སྟེས་སྟོབས་པའི་གྲོང་བཅོམ་སྟེ། སྦྱབ་བཟུན་གངས་རི་འཛིན་པ་བྱོད་གཅིག་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲུམས་ལ་ནང་བུན་རྒྱུད་པའི་སྦྱོར་བའི་ཁྱེས་ཆོག་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ནི། དེང་དུས་ཀྱི་ཚེད་པ་བར་གྲགས་པ། དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་

རིགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། ཆོག་ངན་དང་གཡོ་ཟོལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་པ་པོ་ལྟོས་པ་ངན་
པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་འགའ་ཞིག་བཞིག་སྤུང་ཙམ་བྱུང་བ་ལ་རང་ཉིད་སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་སྒྲོམ་པ། དེ་ལྟ་
བུའི་ང་རྒྱལ་དང་དྲེགས་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་བྱས་ཤིང་ཕྱིན་འཛོལ་བ་
ལ་ཞུགས་པ་ལྟར། ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱུང་བསྐྱར་ཏེ་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དུ་མ་ལས་འཕགས་བོད་ཀྱི་
གཞུང་ཆེན་མང་པོའི་གཟབ་བཤད་ཡང་ཡང་མཐོས་ཤིང་། མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་སྟེལ་དང་། ཉྀག་གའི་གསང་
ཆོག་མཐའ་དག་ལ་ཁ་བཤད་ཆོག་སྤྱི་ན་ཡམ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་རྟེན་པས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བཀའ་བཟླས་ལ་ནམ་ཞུགས་ཀྱང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་གཉིས་ལྟར་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་གྲགས་སྟན་གྱིས་ས་སྟངས་བྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་། དེས་ན་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་གདུལ་བྱ་གཟུང་གནས་སྟོ་
ལུ་རྟོན་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་ལུན་པ་རྣམས། བཀའ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་
གྱུ་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེར་རང་གིར་སྦྱོང་པའི་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་
ཞུགས་ལ་སྟོན་མཆོལ་ས་བཀའ་བར་བྱའོ། ། སྤྱོད་པ། བཞེད་པོ་མའི་གཤོག་ཅལ་ཆེས་ཞན་ཀྱང་། ། སྤང་དོར་འོ་
ཚུའི་གནས་ལ་མཐོངས་པའི། ། རྒྱལ་སྤྱོད་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤུལ་ཡང་། ། སྦྱོན་ངན་ལོག་འཛོམས་གོས་པར་ག་ལ་
འབྱུར། ། རབ་འབྱམས་གཞུང་ཞུགས་པུ་རྩ་རི་ཀའི་ཁ། ། འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱི་ཕྱང་ལུན་གང་། །
བཞེན་ཏེ་ཉིན་བཞེན་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བཟླས་ལ། ། ཞུགས་པས་མོངས་སུ་ན་མིང་ཙམ་ཉིད་དུ་ཐུར། ། བཀའ་པོད་
རྣམ་ལཱི་མཐོང་ལས་དགོངས་དོན་ནོར། ། ལེན་ཐབས་བསྐྱུས་སྦྱར་སྟོ་ཉྀགས་ལ་སོགས་པའི། ། རིགས་ལམ་མི་
ཟད་འཕྱལ་གྱི་རུ་མཆོན་སྟོང་། ། བརྟུགས་པས་པས་ཆོལ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། ། ཡོན་ས་བརྗོད་བལ་དོན་གྱི་
གནས་ཞུགས་དང་། ། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན། ། སྤྱིབ་བལ་མཁུན་པའི་སྤང་ལ་གཞལ་
མཁས་པ། ། སྤུང་དབང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་ཀྱི། ། ཡོངས་རྗོགས་བསྐྱབ་གཞིའི་བདུད་རྩི་རྒྱན་
བཟང་དང་། ། འགྲོགས་པའི་ཞལ་གདམས་སྤུང་དཀར་པོ་བཅས། ། གང་ཕྱགས་དྲི་མེད་ཤེས་གྱི་བུམ་པ་རུ། །
སྤྱག་པའི་དགེ་མཆོད་རྗོགས་ལུན་སྤྱིན་གྱི་ཟླ། ། ལེགས་གསུང་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་སྤུང་ཡང་། ། སྤྱོད་ལས་
གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ནི། ། འཕགས་མཆོག་ཉི་བར་འཁོར་གྱི་རྗེས་འགྲོ་ཞེས། ། གྲགས་པའི་བ་
དན་སྤྱིད་ཞིའི་སྤང་ན་གཡོ། ། རྣམ་མང་ལུང་གི་དཀར་གནས་པུ་རྩ་དཀར། ། བཞད་པའི་ཕྱགས་རྩལ་ཉི་མ་ཆེས་
གསལ་ཡང་། ། ཡང་སྤྱིང་དོན་གྱི་སྤང་རྩི་སྤང་བ་ལ། ། ཞེགས་བྱེད་སྤུང་ཉིའི་དྲ་བར་རྩུང་པའི་ཆོ། ། ཡང་དག་
རྗོགས་སངས་རྒྱས་ དང་དབྱེར་མེད་པའི། ། སྤྱོ་ཆེན་ཆོས་ ཀྱི་གྲགས་ པ་ལ་བཞེན་ནས། ། རོ་མཆོར་རིགས་ལམ་
འཕྱལ་གྱི་ལྷེ་མིག་གིས། ། གསུང་རབ་སྟོ་བརྒྱུ་འབྱེད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། ། ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དྲངས་པ་

ཡི། ། རྩོད་རག་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པའི་མདའ། ། སེམས་ཀྱི་ལ་འཛིག་པའི་དགྲ་ཐབས་ཀྱིས། །
དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཁེངས་པ་འགོག། ། མི་པམ་མགོན་པོའི་དགོངས་བཅུད་འཛིན་མའི་ཁྱོན། །
གསལ་བྱེད་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གཞུང་བཟང་ཉི། ། རྣམ་དཔྱད་ཁྱུང་སྒྲིལ་གྱིས་ཉེར་བྱངས་པས། ། རིགས་སྤྱོད་
སློལ་དགའ་ཆལ་བཞད་པར་མཛད། ། སུན་ཆོགས་སྡེ་བཞིའི་སྤྱང་བོ་བྲག་ཤེས་ཀྱི། ། དགྲ་མཚན་འོད་དཀར་
འཕེལ་བའི་ཆོས་སྡེ་ཆེར། ། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་བསྟན་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། ། བརྒྱལ་ཁོང་བརྟག་པའི་རྒྱལ་
མཚན་ཆེར་བཀོད་ཆོ། ། གཞི་དང་བྱེས་ཀྱི་གཞུང་བརྒྱ་སྤྱོད་པའི་བཤེས། ། གྲངས་མེད་ལྷན་ཅིག་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་
རུམ་ལས། ། དགག་སྒྱུབ་རིགས་པའི་མེ་ཆར་འབྲུམ་སྤྱོད་ཀྱང་། ། ཡང་དག་དམ་བཅའི་རི་བོ་གཞོམ་མ་རུས། །
དེའི་ཆོད་ལྷན་ལྷང་གི་གཡུ་རལ་གསེགས། ། མི་བདེ་རིགས་རྒྱལ་འབར་བའི་མཆོ་སྡེར་བཟང་། ། མི་མཐུན་རི་
དྲགས་ཆོགས་རྣམས་སྒྲག་བྱེད་པའི། ། མཁས་མཆོག་ཤར་རྩ་ཡི་གྲགས་སྟན་ཐོབ། ། ཅེས་གཞུང་བརྒྱ་སྤྱོད་པའི་
དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཆེ་བཅུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་སྦྲེང་གི་
གདུང་མེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། བསྟན་པར་རྫོགས་ཤིང་རིགས་སྤྱོད་དབང་ལྷན་ཏུ་ཁྱུང་པའི་སྐྱེ་གསུམ་པའོ། །

ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། ཡལ་ག་ཤ་དགོ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་འབྲུམ་དུ་ཐེབས་རྗེས། དགོན་པའི་ཆོགས་
འདུས་ཀྱིས། གན་མ་སྤྱོད་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེར་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་སྤྱི་རེ་བྱེད་བཅུག་ན། དེ་
ལས་ལོགས་སུ་ཁྱུང་བའི་དགོ་ཆན་ཞིག་མི་དགོས། ཞེས་ཞལ་ཆམས་ཏེ། ར་ལ་བཤད་ཀྱང་། ཁོ་བོས་དབྱུང་ཡན་
ཆད་ལ་རྩོད་པ་མ་སོང་ཞེས་བཤོལ་ཅི་ཐུབ་བགྱིས་ནས། སྤྱོད་འབྲུམ་དུ་འོངས། དེར་དགོ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་རེ་ཁྱོད་དུ་
ཐེབས་སོང་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་འོངས་ན། ལྷ་རེད་དགོ་བཤེས་རབ་འབྱོར་དང་། དཔལ་རིས་དགོ་བཤེས་རབ་
གསལ་གང་རུང་དགོ་ཆན་དུ་གྱིས། ཞེས་གསུང་བཀོད་སྤྱལ་འདུག་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ལྷ་རེད་དགོ་བཤེས་དགོ་
ཆན་དུ་བསྟན་ནས་སྤྱང་ཡང་སྐབས་དང་པོའི་འཛིན་གྱུར་ཞུགས། དེ་རྗེས་དཔལ་རིས་དགོ་བཤེས་ལ་ཡང་དཔེ་བྲིད་
ཞུས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལས་དབྱུང་པར་ལ་སྦྱངས་པ་མི་དམན་ཅམ་བྱས། ལོ་འགའི་འཕྲོར་ཡུ་རྩོར་ཆེན་དར་ཉན་ཆ་
གན་ཏུ་ཐོག་ཐུ་ཆར་སྤྱོད་འབྲུམ་དུ་བྱོན་ནས། དགོ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་བུ་རྒྱའི་མཚན་ཅན་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་
བྱངས་པ། ལོ་མང་པོར་སྤྱོད་འབྲུམ་རང་དུ་བཞུགས། དེའི་ཆོ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་མཚན་ཉིད་ཞབས་སྤྱི་བྱེད་
བཞིན། དགོ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེར་དབྱུང་དང་། མཛོད་འདུལ་རྣམས་ཀྱི་མཛུབ་བྲིད་ཞིབ་རྒྱས་ཉན། དེ་སྐབས་
གསུང་འཕྲོས་ལ། ལྷ་རེད་རབ་འབྱོར་དང་དཔལ་རིས་རབ་གསལ་གཉིས་ནས་མཛོད་འདུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་ཆེན་པོ་མི་
གནང་། སྤྱོད་བྲུང་བྲུང་ཤིས་འབྱིལ་ནའང་མཛོད་འདུལ་ལ་འགོ་ལུགས་ཆེར་མེད། ཅེས་སྤྱོད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་འགའ་
རེས་གསུངས་མོད་བདེན་མིན་མི་ཤེས་ཞེས་གསུངས་ལ། ཁོང་གི་བྲིད་ལུགས་ནི་གཞུང་དང་མཐུན་ཞིང་གོ་བ་པོག་

ཆོད་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་སྐོས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས། དེ་ནི་ཡང་ལྷ་ལྟ་རམས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལྟ་རམས་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་རེད། སྤྱི་འབྲམ་གྱི་སློབ་གཉེན་ཐུར་རྟོས་རྟོས་འབྲུགས་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་
ཆོད་པ་སྤྱོད་གསལ་ཏེ་དབྱུ་མའི་བར་རྩེ་བཟང་ལ་སོང་ཡོད་ཀྱང་། མཛོད་འདུལ་གཉིས་ལ་འགྲོ་ལྷགས་ཆེར་མེད་པ་
ལ། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་འདིས། ཁོ་ཙམ་ལ་དཔེ་བྲིད་མང་དུ་མཛོད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ།
དེར་སངས་གཙོ་ལྷགས་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁོ་ནའི་བཀའ་བྲིན་
ཡིན། ངས་སྐབས་བཞི་བཙོད་དུས་ཁོང་གི་གསུང་ལྟར་མཛོད་ཙམ་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཉེ་སྟོང་ལྷག་ཅིག་བསྟོར། དབྱུ་མ་
ཙོད་དུས་མཛོད་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་དང་། འབྲུག་འགྲེལ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གཉིས་སྟོར་བཟུང་། འབྲུག་པ་རང་
འགྲེལ་བཟུང་ཡང་མཐུག་ཅུང་ཟད་མ་ཆར། མཛོད་ཙོད་དུས་འདུལ་བ་མདོ་ཙམ་དང་བཅས་པ་བཟུང་ཉེ་མང་
དུ་བསྟོར། འདུལ་བ་ཙོད་པའི་སྐབས། ལོ་གཉིས་ལ་ཡིག་ཆ་དང་། མཆོ་རྟེན་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་གསུམ་
སྐགས་ནས་བཏུས། ལོ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་འབྲམ་དང་སྐགས། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ཙམ་ལ་ལུང་སྡེ་བཞིར་སྐགས་པས།
ལོ་བདུན་ལ་འདུལ་བ་ཙོད་ཁྲལ་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་གྲུབ་དབང་བཀའ་འགྱུར་པའི་ཡང་སྤྱལ་དགོན་
མཆོག་དམ་ཆས་ཡར་འཕེལ་གྱིས། ཆེན་པོའི་ངོ་འཛིན་འཁྱོག་པོའི་ཡལ་ག་ལ། ། འབྲིལ་ནས་ཆེ་མཐོའི་མིང་སྐམ་
སྤང་བའི་ཆེར། ། འཛིག་པའི་ཆོས་བརྒྱད་སྤྱུའི་ཙལ་སྦྱང་བ། ། རྟོགས་དུས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་མིན་པར། །
ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་གྲུ་གཟིངས་ལ་གནས་ཤིང་། ། བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་ལེགས་བཞེན་ནས། །
གྲུས་ཉག་བཙོན་པའི་བདན་གཡོ་བ་ཡིས། གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོར་བཀལ་བའི་དཀའ་ཁུབ་བཞེན། ། ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤོམ་དུས་ནས་བཟུང་མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་འཛིན་དང་། འདོད་ཞེན་ཅན་ལ་
མཐུན་འབྲུག་སྐགས་འདི་སྤང་གི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འཕོང་ཕྱིས་པའི་དོ་བཞིན་རྒྱུང་བསྐྱར་མཛོད་དེ། སྤྱོད་པ་གསུམ་
ཀྱི་བཅས་བྲིམས་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བྱ་ལྟར་བསྐྱར་བ་དང་། བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་མང་པོ་བསམ་
སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བཞེན་ཏེ། གྲུས་སྦྱོར་དང་ཉག་སྦྱོར་གྱི་བཙོན་འབྲས་ཤུགས་དྲག་ལ་བསྐྱོག་དུ་མེད་པའི་
སྟོན་སྐུ་གཞུང་ལྷགས་རྒྱ་མཆོའི་པ་མཐར་བཀལ་ཞིང་དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་ནོར་ལ་མངའ་བཞེས་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ཡང་སྐོས་མར་གཞན་དང་ཤགས་འགྱུད་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། ཆོག་འབྲི་རེའི་ཁ་པར་སྟོར་རྒྱུར་བསྟོར་ལ་
མགོ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར། ཉི་མ་དང་རྒྱུན་མཁའ་གཞིར་བཞག་ཉེ། རྒྱ་འགྲེལ་ལྷག་མ་པལ་ཆེ་བ་དང་། གསེར་
ཕྱིང་། རྩམ་བཤད། རྟོགས་སྤང་། མཐའ་དཔྱད་མཆོན་སྐགས་ཀྱི་ཆོག་བྱར་སྤོམ་ཚུན་ཆད་ལ་གཞན་བྱིང་མི་
འཛིག་པའི་ངེས་པ་རྣམ་དག་འཆོལ་བའི་ཕྱིར། ཉིན་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་དཔེ་བྲིད་དང་།
དོགས་གཙོད་ལྷ་བ་དང་། ཆོས་གྲུར་ཆགས་མེད་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟོ་སྤྱོད་དང་བཀལ་བཟྭ་ལ་གཞོལ་བ་དང་།

ཟས་ཤོས་རན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། གཉིད་སྒྱག་ཏུ་དང་བྱེ་མོའི་གཏམ་སྐགས་འདི་སྤང་གི་གཡེང་བ་
 ཐམས་ཅད་བཅོན་ཆོད་དུ་སྤངས་ནས་དཀའ་སྤྱད་སྒྱག་རུས་དང་། བཙོན་པ་དྲག་པོ་ཕྱུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྟེན་
 པའི་ལམ་ཐོན་མེད་ལ། མངོན་པར་ཁྱེད་གསུམ་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་མཐའ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་ཐུགས་སྒྱུ་རྒྱུད་པར་མཛད་དོ། ། དེའི་རྗེས་སུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་ཅ་འཕྱག་གི་ལྷོ་གཞི་
 གཉིས། ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་། ལེམས་བཤད་སྦྱིང་པོ། སྦྱང་ཐུན། ཡིག་ཆ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་
 བཞི་བརྒྱ་བ་ཅ་འགྲེལ་དང་། ཤར་གསུམ་མཁན་པོའི་གཞུང་སོ་སོའི་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ལ་ཁོལ་འདོན་
 དང་། རགས་པ་རེ་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པར་མ་བྱས་པར་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཕར་ཞོག་ རིགས་པའི་འཕུལ་
 མཆམས་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ལའང་འཕྱགས་མེད་ཀྱི་གཟེར་ཐེབས་པར་མཛད་གཤིས། མདོ་དབུས་གཙང་གསུམ་ཀྱི་བཀའ་
 རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྟེབ་ཅན་ཁེངས་པའི་རུ་མཆོན་བསྟོལ་ཏེ་སྟོ་བསྟེན་ཞུ་བ་
 ལས། སྤར་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེ་མོའི་མཆིང་བྱ་ལྟར་རང་བཤེག་ཏུ་འགོ་ལ། མཛོད་འདུལ་གྱི་
 སྐབས་སུ་ཡང་། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ལྟར་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོན་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་བརྟུར་ཤ་
 ཆོད་པ་ཞིག་མེད་ན། ཆོག་སྤྱིའི་གོ་བ་ལམ་ཅམ་ནི་འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱར་བ་བཞིན་སོ་མེ་ཐུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 སྤར་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལྟར་གྱི་ལོ་དེ་སྟེད་ལ་གཞུང་ཆེན་དེ་དག་གཤར་སྤྱངས་དང་། སྤུང་མཛངས་ལ་ཞིབ་པའི་སྟོ་
 སྟོས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་སྤྱངས་སྟོབས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཟེངས་སྤྱོད་མཐོ་བའི་སྟོབས་པ་ཆེ་བ་ཕྱར་གསལ་གཉིས་
 ཟུང་དུ་འཕྱག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན། མཁས་པར་རྫོམ་པའི་རྒྱན་པོ་ལྟ་ཅི། ལྟར་རིགས་ལ་བྱང་བའི་རྒྱལ་
 བ་རི་ལྟར་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། གསལ་ལ་འདྲིལ་བའི་ཐལ་ངག་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཙང་མི་སྤྱོད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་
 ལ་འགོད་པ་ནི། དཔེར་ན། གཅན་གཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོས་རར་སྤྱད་ལན་གཅིག་བསྒྲགས་པས་ཀྱང་། ལྷག་
 གཟིག་ལ་སྐགས་པའི་རི་དྲགས་ཆེ་ཕྱར་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་ཞུམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་
 སོ། ། དེ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་འབྲམ་སྤྱག་གི་རལ་ཁུར་ནི་གཟེངས་ཤིང་བཞིན། རྣམ་དག་རིགས་ལམ་གྱི་མཆེ་ལྟེན་
 བྱེ་རྒྱུ་ཞིང་དབལ། ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ལུས་སྟོབས་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པའི་མཁས་མཆོག་གདོང་ལྡེའི་དབང་པོར་
 ཁྱུར་པ་ན། ཞལ་ལས། ཁོ་བོ་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རུང་བདེ་ཡོད་མོད། རང་ལོ་སུམ་ཅུ་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ནས་
 གཞུང་གི་དམ་བཅའ་ཉིན་གསུམ་ལ་བཞག་སྐབས། ལྟར་རིགས་དང་འགལ་བའི་ཁས་ལེན་མང་པོ་མ་ཤོར། དེ་ལ་
 བཞེན་ནས་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་གྲགས་པ་རི་ཆེ་ལྟ་བུར་སོང་ཞིང་། དགོ་སྤྱག་ཀྱང་མང་དུ་འདུ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། གདན་ས་ཆེན་པོ་རང་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དབང་ལྟར་མན་ངག་ལ་སྐགས་པ་མང་དུ་གསན་
 མོད། རུང་བདེ་ཅིག་ནི། ཞལ་ལས། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོའི་མངའ་བདག་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བཀའ་

དེ་ནས་མཚུངས་མེད་དཔལ་རིས་དག་བཤེས་སྟོབས་བཟང་རབ་གསལ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གཤི་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལུང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བཤད་ལུང་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལྟ་ལཱ་འདྲི་དབང་། རྗེ་གྲང་ཐང་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་ཁྱིད། ཐོག་མའི་སྟོ་སྦྱང་དང་། སྟོ་སྦྱང་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ལུང་། རིགས་གསུམ་སྟེ་སྟབས། དྲག་པོ་སུམ་སྟེ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་སྟགས་མང་དུ་ཐོབ། རབ་འབུམས་རྒྱལ་བའི་རང་གཟུགས་སྟེ་སྟགས་གསེར་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་སུམ་ཉིའི་མཆོན་ཅན་དཔལ་བཟང་པོ་ལས། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་དང་དེ་དག་གི་སྟགས་བརྒྱ་རྗེས་གནང་དང་བཅས་པ། མི་ཏུ་དང་རྗེས་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཡོངས་རྗེས་ཀས། གཤམ་དཀར་ཀྱུ་རིག་ཏུ་མགྲིན་ཡང་གསང་རྣམས་ཀྱི་དབང་། སྟོན་འགྲོ་བྱིང་ཆེན་བཞིའི་བྱིང་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་ཆེན་གྱི་བྱིང་། སྟེན་སྟག་དངོས་སྟབས་རྒྱ་མཆོད་དང་། ཙུང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ལུང་། རྗེ་རང་གི་གསུང་འབུམ་ཡོངས་རྗེས་ཀྱི་ལུང་བཅས་ཐོབ། མཚུངས་མེད་སྟུལ་བའི་སྟེན་མཆོག་ཆོས་ཤོས་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་བཅུན་སྟོན་ལས། རྗེ་དགེ་འདུན་སྟབས་དང་། འདུལ་འཛིན་གསལ་པ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། པཎ་ཆེན་སྟོབས་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། དམིགས་བཙེ་མའི་ཆོས་སྐོར་པོ་ཉི་གསུམ། སྟགས་སྟུགས་པོ་ཉི་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་ལུང་། འབྲེལ་པ་བཞེ་སྟགས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ལུང་། སྟབས་ཐབས་རིན་འབྱུང་། གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྟགས་དང་། ཆིང་སྟུ་རྒྱལ་བྱའི་ཡོངས་འཛིན་རྗེ་སྟོབས་བཟང་ཆེ་རིང་དཔལ་བཟང་པོ་ལས། ཡུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ་དང་། སྟུ་བཀྲན་གསུང་འབུམ་གསལ་ཏུ་མགྲིན་ཆོས་སྐོར་སྟགས་ཀྱི་ལུང་དང་། རྒྱ་ཡག་ཡོངས་འཛིན་ཀྱན་སྤངས་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོད་ལས། བཤའ་སྦྱང་མའི་དབང་དང་སྟགས་བརྒྱ། སྟགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དན་སོང་ཀྱན་སྟོལ་དང་། རིགས་གསུམ་སྟེ་སྟབས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྟགས་རང་ཆོད་ལ་དཔག་པའི་དགའ་མོ་ཐོབ། རང་ལོ་བཞེ་བཅུ་ཐམ་པའི་སྟེང་ནས་སྟོན་ལམ་རབ་འབུམས་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཅེས་གསུངས་སོ། ། འདི་དག་ནི་ས་བོན་གྱི་ནང་དུ་འཁོད་འདུག་པ་ཅམ་ལགས་ཏེ། རྒྱས་པ་ནི་གསལ་ཡིག་ཏུ་གསལ་ཀྱང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། ། རྒྱས་པ། དབྱེད་ཅིང་ཐུང་བས་བཟང་བཤེགས་བཤད་འབྲས། ། རྒྱ་དུ་ཆེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་འདུ་གང་། ། བསྐྱེན་འདོད་སྦྱང་ལ་གནས་པའི་ལྟ་དང་མའི། ། རེ་བ་དུས་སྟོན་བ་སྟུ་ཡིས་འགོག། ། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཟབ་མའི་གཉིང་མཐའ་བྲལ། ། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་གསུམ་ནོར་བུས་ཡོངས་གཏམས་པའི། ། རྟལ་བཟང་སྟུ་དབང་སྟོང་གི་བསྐྱེན་གནས་མཆོག། ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ལ་ཕྱག་ལེབས་ཏེ། ། སྟོན་ནས་ཡོངས་འབྲེལ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས། ། ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་རྣམ་ཀྱན་མགྲོས་བྱས་ནས། ། ཡུམ་གྱི་བཅུན་དོན་བཅུན་པ་མཐའ་དག་ལ།

ཁྱེད་པའི་རིགས་ ཚུལ་རིགས་ པར་ཉམས་སྤྱུ་བཟླས། ། སྤར་ཡང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་བཟླའི་ཞབས། ། སྟོ་
གསལ་བྱེ་བའི་མགོན་དུ་བྱོན་པ་ནས། ། འདུལ་མངོན་ཀྱང་མཆོའི་སྤྱིང་པོ་ནོར་བུའི་ཕྱོང་། ། དྲི་མེད་སྟོ་ཡི་རྒྱུན་དུ་
རིངས་པར་བཞེས། ། དེ་ཡང་ཆོན་བརྒྱའི་རི་མོ་ཇི་བཞེན་དུ། ། གསལ་ལ་མ་འདྲེས་རྟོགས་པའི་བཤད་སྟོལ་ནི།
གོ་ལའི་ལམ་བཞེན་ཡངས་པོར་བྱེ་བའི་སྟོ། ། ཆེར་སྟོགས་སྟོན་གྱིས་གཏན་པ་མེད་པར་མཛད། ། ཚེད་པའི་སྐབས་
དོན་སྟོར་བའི་སྟོན་སྟོང་བཞེན། ། ཕྱི་མའི་གཞུང་ཀུན་སྤྱོད་སྤྱུང་གུར་ཏེ། ། ལེགས་བཤད་ཀུན་དའི་དགའ་
སྟོན་སྟེལ་མཁས་པ། དེང་འདིར་རྒྱལ་སྤྱོད་བཟླ་བཞུད་དུ་བས། ། སྟེལ་སྤྱོད་སྟོ་ཡི་གོམ་པ་འདེག་འཛིག་ལ། །
བཞེན་ནས་རབ་འབྱམས་ཆོས་ཀྱི་བྱིར་འབྱེངས་ཏེ། ། ཆོག་དོན་སྟོ་ལ་མཁས་པའི་མཆོན་བཏགས་དབྱངས། །
དོན་དང་མཐུན་པས་སྤྱིད་གསུམ་བྱུང་པར་མཛད། ། དུས་ངན་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མའི་མཐུག་འདིར་ཡང་། ། སྤངས་
རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཡོངས་གང་སྟེ། ། དབང་ལུང་རྗེས་བྲིད་བསེལ་བེར་འབྱམ་ཕྱག་གིས། ། བཟླ་པའི་རྒྱ་
མཆོ་སྟེལ་མཁས་དེ་རྣམས་ལས། ། ཡོངས་སྤྱོད་ཉམས་པར་གྱུར་ཏི་རྒྱ་ཡིག་ཏེར། ། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་
ཆོགས་ཀྱིས་ཏེ། ། བྲིད་སྤྱོད་དེ་བྲལ་ཤེལ་གྱི་བྱམ་བཟང་ཡང་། ། དཔག་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ཀྱིས་
ཀྱང་། ། ཡེ་མ་བྱང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེད་ཆལ་ཆེར། ། མགོན་པོ་གང་གི་ཡོན་ཏན་འོད་སྤྲང་གིས། ། གསལ་བར་བྱས་
པའི་འབྲས་རྟགས་ཆེས་མང་ཡང་། ། སྟོགས་སྤྱོད་ལྷུང་བའི་མི་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། ། ཅེས་གཞུང་བརྒྱ་སྟོ་བའི་དབང་པོ་
བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ རྟེན་བཅུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་ཐུན་སྦྲེང་གི་གདུང་
མེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་སྟོ་འབྱམ་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་ཕེབས་ནས་རབ་འབྱམས་པའི་མཆོན་བཏགས་
བཞེས་ཤིང་གསན་སྟོང་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་སྐྱེ་བཞེན་པོ། །

ཞལ་ནས། ཁོ་བོ་རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་གི་དུས་སྟེ། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བྲོད་སྤང་ལ་རི་བྲོད་པ་ཆོར་དཔེ་
བྲིད་རེ་གྱིས་གསུངས། ངས་པོད་སྤང་མི་ཤེས་པས་བྲིད་དཀའ་འཕུལ་གྱིང་། དེ་ལ་སྟོན་མེད་སྤང་གསུངས་པ་
ལྟར། སྟོ་སྟོགས་དོ་རྗེ་འཆང་སྟོ་སྟེ་མཆོན་ཅན་ལྷུང་གྱའི་བསམ་གཏན་སྤྱིང་ན་བཞུགས་ཡོད་པས་དེར་སྤང་། དེ་
སྐབས་ང་ལ་དོང་ཅོ་བྲོན་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེས་ཤེས་ཏེ་ཕུལ། ཁོང་གི་བཀའ་བཞེན་རི་བྲོད་པ་འགའ་རེ་
ལ་དཔེ་བྲིད་ཅུང་ཟད་བྱས། རྗེ་ཉིད་ལའང་འཕྲོས་པ་འགའ་རེ་ཞུས་པས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས། དེའི་སྤྱོད་
ལ་སྟོགས་གནང་ཞིང་རྗེས་སྤང་ཡང་ཤོག་གསུངས། དེའི་ཕྱི་ལོར་བན་གྱོར་བཞུགས་སྐབས་མཛད། ཁོང་ལ་དཔེ་
གཟིགས་ཀྱི་སྟོགས་འགའ་ཞིག་ཞུས། ལྷ་ཅུ་ཕྱི་ཆེན་དགེ་བཤེས་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་རི་བྲོད་པ་འགའ་ལ་བསྐྱེད་སྟེ།
བྲིད་ཀྱིན་འདུག་པ་ལ། ངས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རེ་བསྐྱེད་སྟེ། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཡང་བན་གྱོར་སྤང་སྟེ། སྤྱོད་རི་བྲོད་པ་
རྣམས་ལ་གསེར་ཕྱོང་། རྣམ་བཤད། མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་གྱུང་བསྐྱེད་ཤིང་། རྟོགས་སྤྱང་། མཆོན་སྟོགས་

ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཇུག་ཁྲིད་རྒྱས་པ་བྱས། རྟོགས་ཅན་སྐབས་བརྒྱད་ཁོང་རྗེ་འཆང་ལ་དཔེ་
གཟིགས་ཀྱི་ཤོགས་ཁྲུས། ཕྱི་རྟོག་རིམ་ཁྲིད་པའི་སྒྲིབ་གཉེན་བརྒྱུ་མཁས་ལ་ཙཱ་ཤོགས་བྱས་པས། རྗེ་འཆང་མཁས་
མཉེས་བཞིན་དུལ་དང་ཇ་རས་སོགས་ཀྱི་གནད་སྤྱོད་མང་པོ་དང་བཅས་ལོ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ལོ་སྒྲིབ་ལམ་སྐབས་བདག་སྐྱ་
འབྲམ་ལ་བསྐྱལ། དེ་ནས་བརྒྱད་ལོ་རེ་བཞིན་དུ་འདྲིན་འགའ་རེ་དང་། བརྒྱ་པའི་ལཱ་མཆོད་རྗེས་ནས་ཕྱི་ལོ་
རྒྱ་ལོ་སྒྲིབ་ལམ་བར་རྟེན་ཆ་སོགས་སྤྱད་ནས་རིམ་ཁྲིད་པ་རྒྱུ་མཁས་ལ་དཔེ་ཁྲིད་དང་། སྐབས་སྐབས་སྤྱོད་རྗེ་འཆང་
ལའང་དཔེ་གཟིགས་ཀྱི་ཤོགས་ཁྲུས། གནམ་ཐོན་ཆར་སྐྱ་འབྲམ་དུ་ཐེབས་པར་དཔེ་ཁྲིད་འགའ་བྱས་ཀྱང་ལྟ་སར་
བྱོན། དེ་ནས་བརྒྱུ་སྐབས་མ་བདེ་བར་རང་ལྷུ་ལ་དུ་ལོག་ནས་བདག་ལེན་པའི་མི་ལྟ་ལན་གསུམ་བཞི་ཙམ་
མངགས་ཀྱང་། རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་གནད་མ་ཁྲོལ་བས་འགྲོ་མ་བྱལ། སྐྱ་འབྲམ་ནས་དགེ་སྤྱུག་རྒྱུ་མཁས་ལ།
ལེགས་བཤད་རྟེན་པའི་བཤད་ལུང་ཆར་གཉིས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། སྤྱབ་མཐའ་ཆེན་མོ། རྒྱན་འཇུག་གཉིས།
སྤྱུགས་རིམ་ཆེན་མོ། ཐོག་མའི་སྒོ་སྤྱོད་། གཞི་གསུམ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཆར་རེ་རེ། བདེ་ལམ་ཀྱི་ཁྲིད།
གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་ཁྲིད། སྤྱབ་ལུ་ཁྲིད་པའི་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲམ་ཀྱི་ལུང་སོགས་
འདོན་ཁུལ་བྱས། རྟེན་ཆར་ཡང་། ལེགས་བཤད་རྟེན་པོ། རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ། གཞི་གསུམ་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱན་
སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། རྒྱན་འཇུག་གཉིས། སྤྱབ་ལུ་ཁྲིད་པའི་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲམ་ཀྱི་ལུང་སོགས་
མདོ་ཙམ། སྤྱབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྒྱུ་ཀྱི་བཤད་ལུང་། མཐའ་འགྲོའི་སྤྱན་སྤྱེག་བརྒྱ་ཙམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་ཁྲིད།
གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་ཆོས་བཀའ་མི་ཁྱུང་ཙམ་བཏོན། སྤྱོད་ཤོགས་རྗེ་
འཆང་གི་བྱུང་དུ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་རྒྱས་པ། བདེ་ལམ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གཉིས་ཀྱི་
ཉམས་ཁྲིད། སྤྱན་རྒྱལ་མེ་ལོང་ལ་ཀྱན་གཟིགས་ལྟེ་པ། བོད་མཁས་པ། རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞོན་
རྒྱུ་མཁས་སྤྱུགས་པའི་ཞིབ་ཁྲིད། ལམ་རིམ་བསྐྱེད་དོན་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད། ཀྱན་རིག་གདུགས་དཀར་
སོགས་ཀྱི་དབང་། སྒྲོལ་མ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནད་བཅས་མང་དུ་ཐོབ། ཀྱན་སྤངས་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དབྱངས་དཔལ་ལྷན་ལས། སྤྱན་བརྒྱད་གཙོད་དབང་ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་དང་། མ་ཅིག་ཁྲོས་མ་ནག་མའི་
དབང་། ལམ་ཐབ། མདོན་དཀྱིལ་སོགས་ཆུ་མིག་གི་སྒྲོན་ལོངས་རྒྱུ་ཀྱི་ལུང་། ཆོས་རྒྱལ་དུག་རི་ནག་པོའི་རྗེས་
གནད་དང་། དེའི་བེའུ་བྱམ་ཀྱི་ལུང་སོགས་དང་། དོར་ཤུལ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོ་ལས།
རྗེ་འཆང་གི་ལམ་རིམ་དགེ་ལེགས་འོད་སྤང་འབྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད། པཌ་ཆེན་བསྐྱན་པའི་ཉི་མའི་རིན་འབྱུང་
ལྟན་ཐབས། སྤྱུ་བཀྱན་གསུང་འབྲམ་གསུམ་མཁའ་སྒྱུད་མའི་ཆོས་སྒྲོན་སོགས་ཀྱི་ལུང་། ངག་བྱིན་ཐབས།
སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་བྱ་དམར་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་བཅས་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་ རྗེ་འདི་ཉིད་

ཐོག་མར་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་མཇལ་སྐབས། གསུང་འཕྲོས་ཀྱིས་ཐུགས་འཕྲོགས་ཏེ། དགེ་བཤེས་ལེགས་
པའི་ཚད་དུ་འདུག་པས། བྱེད་ཀླམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེ་བྲིད་རེ་བྱ་ན་མི་ཆོག་པ་མེད་གསུངས་པ་ལྟར། སྤུང་སྟགས་
ཀྱིས་སྒྲིམ་པར་བྱིན་གྱི་དབུ་ནས་དཔེ་བྲིད་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་བཞིན་ཉིན་བཅོམ་ལྟོགས་བཞུགས། རྗེས་སྔར་ཞལ་
ནས། དེ་སྐབས་ཁོ་པོ་ལ། བཞུགས་པའི་འཆང་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་མཆོད་པ་དང་མཆོད་མེ་འབུལ་ཚུལ། སྤུང་དང་སྤུང་
མཆོད་ཀྱི་མཇུག་པ་ཀླམས་མཐོང་ཞིང་། སྤུང་ཆད་དེ་འདྲ་རིག་མ་ཚུངས་པས། སྤྱིས་བྱེད་མ་པའི་མཇུག་པ་ནི་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཚུ་རེད་སྟེ་དུ་དང་གུས་སྤྱོད་མེས་པ་སྤྱིས་ཤིང་། མིག་ནས་མཆོད་མེ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་ཤོར་བ་
ཞིག་བྱུང་གསུངས། དེ་ནི་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། གཟུར་གནས་སྤོ་ལྷན་དོན་གཉེར་བ། ། ཉན་པོ་སྤོང་ཅེས་བྱ་བར་
བཤད། ། སྤོ་པོ་ཡོན་ཏན་ཀླམ་གཞན་དུ། ། མི་འཕྱར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཀླམས་རྗེ་རང་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོང་བའི་དབང་གིས། སྤོ་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ།
དེར་མ་ཟད་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་ནི་འདི་ལྟའི་ལེགས་ཆོགས་རི་སྟེང་པའི། ། ཉིན་འབེལ་ལེགས་པར་
འགྲིག་པའི་ཅ་བའི། ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་པ་ཡིས། ། བསམ་དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་བཞེན་
པ་དུ། ། མཐོང་ནས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། ། བཀའ་བཞིན་སྐྱབས་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད། །
རྒྱལ་འཕྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱིས། ། ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་དང་།
གྲུབ་མཆོག་དབེན་ས་ཆེན་པོས། མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་ཆེ་ཆུང་གང་སྤྱིས་ཀྱང་། ། དད་པ་ཆེ་ཆུང་བསྐྱོམས་པའི་
མཐུ་ཡིན་པས། ། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་དྲིན་ཅན་སྤུང་ལོ། ། ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་སྦྱོར་ནས་མི་ལྟ་བའི། །
གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཐེལ་དུ་འཛིན་པར་ཤོག ། ཅེས་གསུངས་པའི་གདམས་པ་ཀླམས་ལ་ཐུགས་ངེས་དུག་པོ་
སྤར་ནས་འབྱུངས་ཡོད་པའི་འབྲས་ཉགས་སྤོ་ན་མེད་པ་སྟེ། འབྲུག་པ་ལས། འདི་ནི་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་དུས་ནའང་སྤོང་
བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུག་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྤྱོད་ས་བརྒྱ་བ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་
ཤེས་དང་། ། རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱ་ཤེས་ལྟར། ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤོ་ལྷན་གྱི། ། རིགས་ནི་མཆོད་མེ་དག་
ལས་ཤེས། ། ཞེས་སྟགས་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེང་སང་གི་སྤྱོད་པོ་
མཁས་པར་སྤོང་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྟོག་པ་ལ། རྗེ་འདིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྤྱི་མཆོད་ཅན་ལ་གཞན་ལས་སྤྱོད་པའི་
དད་གུས་ཆེས་ཆེ་བ་ལྟར་མཇུག་པ་ནི། དེས་གནང་སྤྱོད་མང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤོངས་ཞེན་ཅམ་དུ་འདུག་སྟེ་པ་ཤར་
མོད། གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ། རྗེ་འདི་ལ་སྤོ་པ་མང་ཡང་སྐྱབས་མགོན་དེ་ཉིད་དང་། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་
སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ལས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་འདའ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་སྤྱོད་པའི་
གུས་མཆོད་སྤྱོད་ལེན་ལ། དེ་ཡང་གང་དག་ལ་བཞེན་ནས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་བརྟེན་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་

• ཆ་ནས་ཡིན་ཏེ། མཉམ་མེད་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲ་མ་རྒྱ་ལ་དང་། དཔལ་མཆོག་ཀྱི་ཕ་དང་། བཤས་གྲུབ་ཤུན་
པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་བདུན་ཅུར་བཞུལ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་གསེར་གླིང་པ་འབྲུག་གྱི་དོ་
མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མཆོན་ཐོས་པ་ན་ཡང་ཕྱག་སྦྱི་བོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་སྦྱོར་ཆབ་མང་དུ་འབྱེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ལྷས་པར། ཁོ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱ་བ་སེམས་བབ་ཅད་པོ་ཕུན་ཙམ་ཡོད་པ་འདི་སྒྲ་མ་གསེར་གླིང་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་
གསུངས་པ་དང་། རྗེ་མི་ལས་སྒྲ་མ་མར་བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
བཞེས་པས་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་པལ་ཆེ་བ་ལ་དེ་འདྲའི་ནམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། ། དེས་ན་རང་ལ་
ལམ་མ་གོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཞིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ལྷག་པའི་བྱིན་རླབས་ཆེ་བ་དང་། ཆོགས་གསོག་
པའི་ཞིང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས། འོག་ཉོག་གི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་
ཙམ་ཡང་མི་གཏོང་བར་དམ་པའི་རྗེས་སྤྱུ་ཁ་མིག་ཡར་བཏྲ་བ་ལ་ཅི་ལྟས་སྤྱུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་རྗེ་
འདིས་ཁ་གསག་དང་། རོ་སྤྱང་གི་གཏམ་མི་མཛད་པ་དང་། རང་གི་དགོ་སྦྱར་ཡང་ཁྱེན་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་ལ་
བཞེན་ནས། ལྷན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་དགོ་བཤེས་ཆང་ནི་ཐུགས་གདུམ་ཞིང་གང་འདོད་ལྷ་དཀའ་ཞེས་སྒྲས་པ་
དང་། རང་མཐོང་ཙན་འགའ་ཞིག་གིས། གཞན་དང་ཤགས་འགྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཙམ་ལགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཡོན་ཏན་ཆེར་མེད་ཅེས་དང་། གསུང་ལས་སྦྱོས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དམ་པ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆད་
འཛིན་པ་བྱུང་སྟེ། ། དུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། དམ་པའི་ཚུལ་བབྱང་ཚུལ་འཆོས་མཁན་པོ་སྟེ། སྟོན་པར་སྦྱས་ན་མི་
ཆོས་ཁ་གསག་ཙན། ། ཀྱན་དང་བསྟན་ན་ཙམ་ཅུང་སྟོ་སྟོ་མང་། ། རང་ཚུགས་བབྱང་ན་གྱིང་པོ་ཤིང་ལག་
ཙན། ། བདག་གིས་སྦྱོང་ལམ་རི་ལྟར་བྱས་གུར་ཀྱང་། ། རན་པའི་སྟངས་མ་བཟགས་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ། ཐམས་
ཅད་དགའ་བའི་སྦྱོང་པ་མ་ཤེས་པས། ། གཅིག་ཕུར་དབེན་པར་གནས་ན་མི་ལེགས་སམ། ། ཞེས་དང་། རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཡིན་ཚུལ་བཤད་ན་མཁས་འདོད་ཙན་དུ་མཐོང་། ། འོག་པར་བཤད་ན་ལྟ་བུ་ཕྱི་ཕྱིར་
འཕེལ། ། མི་སྦྱའི་བརྒྱལ་ལྷགས་བབྱང་ན་དོན་མི་འབྲུབ། ། ཀྱི་མ་བྱུབ་བསྟན་རི་ལྟར་བབྱང་བར་ལུས། ། ཞེས་
དང་། པཌ་ཆེན་སྟོ་བབྱང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། ཞིབར་གདམས་ན་རི་སྟོན་མེད་པར་གནས། ། བཟློགས་ཤིང་སྦྱས་ན་
ཞེ་སྤང་ཁོང་ཁྱོད་ལྟར་། ། ཁ་རོག་འདུག་ན་ཡལ་བར་འདོར་ཞེས་སྟེ། ། ཀྱི་མ་དུ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྟོ་སྦྱོན་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི། དངོས་གནས་པ་གལ་ཡིན།
སྦྱིར་རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་གཞུང་ལྷགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྤྱངས་པ་རྩལ་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་གཤིས། དཔེ་བྲིད་
སོགས་ལ་འདུག་པའི་ཆོས་རབ་ཤད་པ་ལྟར། གང་འཆད་པའི་གཞུང་རང་གི་གོང་འོག་གི་བསྟན་དོན་ལྟ་ཅི་གཞུང་
གཞན་དང་གཞན་ལའང་གོ་བ་བོག་ཆོད་དུ་སྟེར་ཞིང་། དོན་གྱི་འགངས་གཤོག་པའི་བཤད་སྟོལ་མི་འདུ་བ་དུ་མ་

ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་བར་ནས་དྲངས་ཏེ་འཆད་མཁས་པས། སེམས་ཀྱི་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་གཞིམ་རྒྱས་པ།
ཉམས་སྤྱེལ་ན་པ་ལ་སྟོགས་པ་ན་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་འདོར་མི་དགོས་པར་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཁྱིམ་ཁ་ནང་
དུ་བསྐྱོར་སླེབ། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་འབྱེང་རྒྱལ་གསུམ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་སྒྲིའི་ཐད་ཀར་འབྱོར་ངེས་
ཤིང་། སྒྲིལ་གོང་དུ་འབྱུར་ཆབ་ཆེ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། དགེ་བཤེས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆའི་
ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྲམས་སྒྲུབ་པར་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ། ལག་རྒྱ་ལེན་པ་ན་བརྟན་པའི་
ཐ་མ་ལ་གང་ཡན་དང་། ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འབྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་རྗེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནས་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་མཚོ་ལྟར་གཏིང་ཟབ་པ་ཆོ་ལའང་
སྤྱད་དོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས། རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་
དེང་དུས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དག་གིས། རྒྱལ་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཉིན་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་
ཆད་འཛིན་པ་ནི། རང་ཉིད་ཆོ་རབས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟོངས་པར་འབྱུར་བའི་ལས་སྤྱེ་རིགས་པར་གྱིས་ལ་བག་ཡོད་པར་
མཛོད་ཅིག་ དེ་ཡང་དབེན་གནས་བཟུ་ཤིས་ཆོས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོབ་གཉེར་འདི། ཐོག་མར་ལོ་གསུམ་བཞི་སྟོར་གྱི་
དབྱར་ཆོས་ལ། རྒྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གསེར་སྤང་། རྣམ་བཤད། མཐའ་དབྱེད་གསུམ་
སྟགས་ཤིང་། རྟོགས་སྤང་དང་། མཆོན་སྟགས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་ཀྱན་སྤངས་རྣམས་ལ་དཔེ་བྲིད་རྒྱན་རིང་
གནང་ལ། དགུན་ཐོག་རྗེ་འདི་ཉིད་སྤྱེ་འབྲུམ་ནས་ཐེབས་ཏེ་དཔེ་བྲིད་དེ་ལྟར་མཛོད། དུས་ཐིས་རྒྱབས་མགོན་སྤྱི་
ན་བཤེས་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་གནང་རྒྱུར་མ་སོང་ཡང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ལོ་རེ་བཞིན་ཐེབས་ནས་བསྐྱེད་ཀྱི་
གསུམ་ལ་རང་རང་གི་དགེ་ཆུང་ཆོས་དཔེ་བྲིད་བྱས་པ་དེས་འབྲུས་པར་མཛོད་ཅིང་། རྟོགས་རིགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་
འཛིན་གྱི་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་བརྒྱད་ཙམ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་བྲིད་ལ་འབྱོན་དགོས་ཤིང་།
དེ་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་འཛིན་གྱི་ཡོངས་རྫོགས་བཞི་བཞི་ལ་སྐབས་སྤྱི་བས། དེང་སྐབས་ཀྱི་པོ་ཏི་ལྷ་ཀ་མཐར་ཐིན་
པའི་འཛིན་གྱི་བཞི་དང་། མཛོད་པ་ལ་དམར་བཞིན་པའི་འཛིན་གྱི་གོང་མ་ཐམས་ཅད་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་
སྤྱོད་པ་ཤ་སྟག་རྒྱ་ལྟར་ལ། འཛིན་གྱི་རྗེ་ཆེན་ཐོན་པ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་གངས་ལྟར་པོ་ཏི་ལྷའི་མཚུབ་བྲིད་ཀྱང་སྤྱེལ་
ཞིང་། སྤྱེ་འབྲུམ་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བས་ན། དེའི་ནང་ནའང་བཀའ་རབ་འབྲམས་ལ་གྲོ་སྐྱོར་ཐང་བའི་དགེ་
བཤེས་དང་། པོ་ཏི་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཆགས་པ་གངས་མེད་ཅིག་བཞུགས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟེལ། དེས་
ན་འདི་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡང་དེང་སང་གི་སྤྱོད་མཁས་པར་རྫོམ་པ་དབྱུག་དུགས་ཅན་
འགའ་ཤེས་བརྟན་སྤྱིད་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དང་གཏན་ནས་མི་འདུའོ། ། འདིར་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་པའི་
སྐབས་ནས་དུ་ཡང་རྒྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་དཔེ་གཟིགས་ཀྱི་ཞབས་སྤྱི་དང་། དེ་བྲིད་པ་རྣམས་ལ་དཔེ་

ཉམས་ལེན་ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་སྲོལ་བྱེ་ཁོང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་བཤད་དཔུང་ནང་དེར་བར་ཁམས་མཆོག་སྐུལ་དྲི་མེད་
འོད་ཟེར་དང་། གཞུང་བརྒྱའི་མངའ་བདག་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་སྐོམ་གྱིས་བསྐྱེད་དོར། འདུལ་བ་མདོ་ཙ་བཤད་
ལུང་དང་། ཐུན་དང་ལུང་རིགས་སྤྱོད་བའི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་མཆོས་བསྐྱེད་དོར། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་
བཤད་ལུང་གཉིས། ཉེ་གནས་ཆེད་བར་དོན་འབྲུག་གྱིས་གཞུང་ཆོག་བསྐྱེད་པ་ལེགས་པར་བསྐྱར་ནས། དགག་
བཞག་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱང་དུ་དཀའ་གནད་མཐའ་དག་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པས་དཔུང་
དེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྐོམ་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྟ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་སྤྱང་མ་རྣམས་མཆོག་དུ་
དགའ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ། རྒྱལ་བའི་བཟུང་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱེད་དོར་མདོ་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱང་
ལེགས་པར་བསྐྱར་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་དང་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཆོས་བཀའ་ལྷ་མེད་ཡང་ཡང་མདོས་པའི་དངོས་སྤྱོད་
གྱང་། ཆོས་ལྷེ་ཆེན་པོ་འདི་དང་། སྤྱོད་འབྲུག་བྱམས་པ་སྤྱོད་སྐོམ་སྤྱོད་བར་གསུམ་ན་གཞུང་རྒྱལ་གྱངས་ལས་
བཀའ་བ་ཙམ་བཞུགས་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ཕལ་ཆེ་བ་ནི། རྩོམ་གསུམ་བསྐྱར་བ་གཞིར་བཞག་གི་སྤྱོད་ནས་མདོ་
རྒྱུད་མན་ངག་གི་གནད་འགག་མཐའ་དག་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་རི་ལྷར་བཀྲལ་
བའི་བཤད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་མཁས་དབང་ལྷེ་རྩོད་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་དུ་འདུག་གོ ། བཟུང་པའི་རྒྱུན་ལ་
ཕན་པའི་སྤྱོད་ལྷགས་ཚུལ་ཅི་ཙམ་མཛད་པའི་བཟུང་བཙོས་ནི། རྒྱབས་མགོན་རྩོད་མེ་འཆང་སྤྱོད་མཆོན་ཅན་གྱི་
རྣམ་ཐར་གསལ་འདེབས། སྤྱོད་གསལ་གཉིས་དང་། རྒྱབ་ངག་ ཆོད་འབྲས། སེམས་སེམས་བྱང་། ས་ལམ།
གྲུབ་མཐའ་རྣམས་གྱི་དོགས་དཔྱད། དོན་བདུན་ཅུའི་དོགས་དཔྱད་དང་ཁྱབ་མཐའ། དྲིས་ལན་འགའ་ཞིག་
དྲིས་ལན་པད་དཀར་སྤོང་བའི་དགག་པ། རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ། དྲང་ངེས། བསམ་གཞུགས། དབུ་མའི་ལམ་
བཅུ་གསུམ་རྣམས་གྱི་དོགས་དཔྱད། དབུ་མའི་དོགས་དཔྱད་འཕྲོ་ཅན། མཛོད་ཙ་དང་། མཛོད་རྩོམ་གཉིས་གྱི་
མཆོན་འགྲེལ། མཛོད་གྱི་ཁྱབ་མཐའ་དང་། རྟེན་གཏོང་། གྲུང་ཐང་མ་ཉིའི་མཛོད་གྱི་དགག་པ་འཕྲོ་ཅན།
འདུལ་ཙ་དང་འདུལ་རྩོམ་གཉིས་གྱི་མཆོན། འདུལ་བའི་དོགས་དཔྱད་འཕྲོ་ཅན། འདུལ་བ་ལུང་གི་བར་བསྟོམས་
གྱི་མཆོན། རྟགས་གྱི་ས་ལམ་ཚོམ་འཕྲོ། པོ་བསྟོད་གྱི་འགྲེལ་བ། མ་ཉིའི་ཕན་ཡོན། རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན། སྤྱོད་
རྟེན་འགྲེལ་བ་གསལ་ལྷན་གྱི་བཟེད་བྱང་ཁ་ཆང་། སྤྱོད་མདོའི་སྟངས་གཉིས་ཤན་སྐྱར། ཅིས་གྱི་སྟོར་འགའ་ཞིག་
སྤྱོད་ཆེན་དུ་མའི་ཆེ་རབས་རྩིས་འཛིན་དང་། ཞབས་བཟུང་གསལ་འདེབས་སྐོམ་ཤིན་དུ་མང་ཡང་འགའ་ཞིག་
གཞན་དུ་བྱེད་བསམ་ཆེད། རྟགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གྱི་སྟོར་ཡང་། དུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལྷར་གཞན་ལ་མདོན་
པར་མེ་མཛད་པས་རི་བཞིན་བཛོད་དཀའ་ལ། རྒྱང་ཆོད་ཙམ་ནི། རི་ཁྲོད་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར། དག་བྱིན་རྒྱབས།
རྒྱང་བཤགས། གསལ་འདེབས། དུས་དྲན། བརྒྱ་ཙ་རྣམས་སངས་རྩིས་ནང་། དེ་ནས་ཕྱག་མཆོད་གང་རྒྱས།

གྲང་ཆོག་སྐབས་ཉིན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན། ཟས་བསྟོ། ལྷུང་བཤགས་དང་བཅས་པ།
སྟོད་ཀྱི་མཆོད་མེལ་བྱམས་པ་དམ་བཅའ་བའི་གཞུང་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ་ཆག་མི་སྟོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་
བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་བཞུགས་མོད་ཀྱི། དཔེ་བྲིད་དང་དཔེ་གཟིགས་ལ་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་འདི་
ཉིད་བྱགས་དམ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ལགས་སམ་སྟུམ་སྟེ། སེར་རྗེ་བཙུན་པས། བྲིད་རྒྱམས་གྱིས་དཔེ་ཆ་ལ་
ཉལ་བྱགས་དམ་གྱི་ཐ་སྟོད་མི་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་། རའི་དགོ་སྦྱར་གྱི་གཙོ་བོ་དཔེ་ཆ་ལ་ཉལ་བ་འདི་རང་ཡིན། ང་
དཔེ་ཆ་ཉལ་བ་ལ་རྩས་རབ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། དེས་ན་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་
མང་དང་། །བདེན་མཐོང་སྤྲུལ་མཁས་བཙུ་བ་ཅན། །སྦྱོ་མེད་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉམས། རྗེ་འདིའི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས། དང་པོ་གཉིས་གོང་དུ་
བཤད་པས་ཤེས་ལ། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཤིན་པའི་སྦྱིང་
རྗེས་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། །མཐའ་བཤམ་རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྲུད་པར་ཅན་རྒྱམས་བྱགས་རྒྱད་ལ་མངའ་བའི་དབང་གིས། གཞན་
དོན་དུ་ལས་མཐའ་འགའ་ཞིག་གནང་བའང་། དེ་འཕྲུལ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་ལྟར་ལེགས་པར་བྱུང་བ་སོགས་ཕྱི་
ནང་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་ནི། བདག་གིས་ཆེ་བརྒྱར་སྦྱུལ་ཏེ་བསྐྱེད་བར་བརྗོད་ཀྱང་རྗོ་མི་ཐོགས་
པས། དད་པའི་ཞིང་སྤྲུལ་མེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་པ་ཅེས་ཀྱང་ཁྱེད་འཆལ། སྦྱས་པ། དུ་གེ་
ལ་འདུན་ ལྟན་སྟོབས་བཙུ་མངའ་བའི་བསྟོན། །འཛིན་ མཁས་དྲན་དབང་རྒྱ་མཆོད་ གཙུག་རྒྱན་དང་། །
རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ དང་དགོ་འདུན་དེ། །ཀྱན་འདུར་གྲགས་ པ་དག་གི་བྱགས་རྗེལ་ས། །འཕྲུལ་དང་
ཡུན་དུ་དགོ་བའི་བུ་ཤིས་ ཀྱན། །བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་ཆེན་པོར། །བསྟོམས་མཛོད་ཆོས་ ཀྱི་
སྤྲིངས་ རྒྱམས་སྦྱོང་བའི་གཉེན། །བཤེས་གཉེན་སྦྱ་བའི་ཉི་མ་དང་འདིར་ཤར། །གང་དེའི་གསང་གསུམ་ཉི་
འོད་ལ་ཆགས་པའི། །ཡོན་ཏན་ལྷས་རྟོད་འབར་བའི་རྩལ་ཐིགས་རྒྱམས། །དུ་བར་འཛིང་ཆོ་སྟོ་གསལ་པ་རྩ་
ཡིས། །དགའ་བའི་སོ་ཕྱང་གཞན་ལ་ངོམས་པ་བཞིན། །བཀའ་པོད་རྒྱལ་ལའི་དགོངས་དོན་རྒྱ་སྐར་ཕྱིང་། །
རྒྱལ་དཔོན་སྦྱ་རེངས་གསར་བས་གཅིག་བསྟུས་ཏེ། །སྤངས་ལུན་གཅིག་ཅར་སེལ་བའི་རིགས་ལམ་ཉི། །སྐལ་
བཟང་ཡིད་མཁར་རོལ་བ་སྤྲུལ་ཡིས་འགོག། །རྟོག་གེའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་གནམ་རུ་ལ། །དྲངས་པའི་རིགས་རྒྱལ་
སྦྱང་ཕྱག་སྦྱོ་ལྟ་གྱིས། །སྐལ་བའི་རི་དྲགས་ཆོགས་རྒྱམས་དུས་གཅིག་ཏུ། །བཙུང་པའི་གྲགས་སྟན་སྟོད་གསུམ་
ཁོང་ལས་བཀལ། །སྤས་དོན་མདོན་རྟོགས་པ་དམ་མེད་ཆལ་ཡངས་པོ། །བཀལ་ཞིང་བརྟག་པའི་ཆར་རྒྱན་གྱིས་
བསྐྱངས་ཏེ། །ཉིན་བཞིན་འཕེལ་བ་ཡར་ལྷེའི་ཆ་ཤས་ལ། །འགྲན་པའི་སྟོལ་བཟང་བསྐྱེད་བར་ཉམས་མེད་

མཛད། ། ལྷ་ལྷུབ་ཡབ་སྐུས་དགོངས་བཞེད་འཛིན་མ་ལས། ། ལེགས་འཕྲངས་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ཡོངས་
འདུའི་ཚྭ། ། ཕུག་ཚོགས་དགོས་འདོད་སྟོལ་ལ་མཐུ་ཆེ་བས། ། རྣམ་གྲོལ་གཏན་གྱི་དགའ་སྟོན་ཕྱགས་བརྒྱ་
སྟེལ། ། ཤེས་བྱ་སྲིད་ཀྱན་གཞི་ལུང་རབ་བསྐྱུས་ནས། ། སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆོས་མངོན་ས་མོས་ཆེལ། །
བཞད་མཛད་རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱི་ཆེ་ཤེས་གང་། ། སྟོ་ཡི་ཆུ་གཏེར་སྟེལ་བའི་གསོས་སྤྱབ་སྒྱུར། ། བསྟན་པའི་ཙ་
བསོ་སར་ཐར་བ་ཡི། ། དགག་སྐབ་གནང་བའི་རི་མོ་མངོན་གསལ་བ། ། འདུལ་ལྷང་ཕྱེ་བཞིའི་དབྱངས་སྟོན་
བསྐྱུགས་པའི་ཆོ། ། རྒྱངས་པའི་གཉིད་དུ་ཡུར་རྣམས་སངས་པར་ལྷུར། ། ཁྱོད་གསུང་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ལ་ཡང་
ཡང་དུ། ། རོལ་བའི་དངོས་སྟོབ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ། ། ལྷ་ལྷུལ་མཁན་སྟོབ་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་པ་ཡང་། ། མཁའ་
ཁྱབ་ཞིང་གི་རྩལ་བཞིན་བཟང་ལས་འདས། ། བརྗོད་བྱ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རབ་རྗོགས་ཤིང་། ། རྗོད་བྱེད་རྒྱན་
གྱི་ཐོང་བས་སྤྱད་པ་གང་། ། ལེགས་བཤད་སྒྲིམ་བཟང་བསྟར་བ་འདི་མཐོང་ཆོ། ། གཞན་ལ་རེ་བ་སྐྱུལ་མཐུད་
བཞིན་དུ་ཞིག ། མཁུན་བཅའི་རྗོགས་ལྡན་སྟོན་ཕུང་གཏིབས་པ་ལས། ། འཕགས་བོད་གཞུང་བརྒྱའི་དཀའ་
གནད་མ་ལུས་པ། ། ལེགས་པར་འགྲེལ་བའི་མན་ངག་མཁོ་རྒྱའི་ཆར། ། ཡང་ཡང་ཕབ་པས་སྐལ་བཟང་མངོན་དུ་
བྱས། ། མཁའ་ལ་ལེ་བྱིའི་ལང་ཆོ་རབ་སྟེར་བའི། ། རིག་གྲོལ་གཉིས་ལྡན་ཀྱན་སྤངས་འདུས་པའི་སྟེ། ། མདོ་
སྐགས་ཆོས་གྱི་བདུད་ཅིའི་སྤྱང་ཆེན་པོ། ། བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་འདུ་འགོད་གནས་སྤྱབ་སྐྱུབས། ། ཡེ་མ་ཡབ་རྗེའི་རིང་
ལུགས་ཡིད་བཞིན་ནོར། ། དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་རང་འོད་ཆེས་གསལ་བ། ། འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་རྒྱལ་མཆན་
ཅེར་བཏེགས་ནས། ། ཕན་བདེའི་དགའ་ཆར་སྟོབ་འདི་ལས་སྤྱ། ། ཞེས་གཞུང་བརྒྱ་སྟོབ་པའི་དབང་པོ་བཀའ་རྒྱུ་
མཉམ་མེད་ གླེ་བཅུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་སྦྲེང་གི་གདུང་མེལ་ཞེས་བྱ་
བ་ལས། དཔལ་མི་འཕྱུར་བཟྱ་ཤིས་ཆོས་སྤངས་སྤྱབ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་སྐྱེ་ལྷེ་ལུ་པའོ། །

དབྱར་གྱི་ནང་གི་གསུང་ཆོས་གྱི་མཁུག་རྗོགས་ཉིན། འཕྲལ་དུ་དགེ་བའི་བསྐྱེད་སྟོན་མང་པོ་དང་། དེང་
སང་དུས་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་མེད་ཚུལ་སྟགས་མཚང་ལ་འབབས་པའི་གསུང་བཤད་མང་པོ་གནང་
བཞིན། ད་ཕྱིན་ཆད་ངས་བཤད་ལུང་སྟགས་འདོན་རྒྱ་མིན། ཡིན་ན་འདི་འདྲ་ཅི་ལ་ཞུས། ཞེས་སྟགས་ལན་
འགའ་བསྐྱར་ཏེ་གསུངས་པས། དཔྱད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་སྟོང་སྟོང་པོར་ལྷུང་ཀྱང་བྱ་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན།
དགག་དཔེའི་ཕྱི་ཉིད་དབྱར་སྟོན་གྱི་ཐོག་དུ་མེར་སྐྱངས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དང་བཅས་བྱོན་ནས་ གླེ་ཉིད་ཀྱིས་གསེལ་
བྱེད་དང་། ལྷུང་བཟེད་བསྐྱེད་ཏེ་དབུ་མཛད། དབྱར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་གྱོན་ཞིང་མི་
ཉག་པའི་ཆོགས་བཅད་འདོན་བཞིན་མཐའ་བསྟེན་ཏེ། རྒྱངས་རྒྱའི་དོད་ལ་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཆག་པར་
མཛད། སྐར་བྱོན་ནས་འདི་ལྟར་བྱེད་སྟོན་པ་མེད་མོད་རང་ལུགས་ཀྱིས་བྱུང་སྐང་བས། སྤྱད་མའི་ཆར་ཡང་འདི་

བཞིན་མཆག་པར་བྱས་ན། གཞན་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་གསུངས། བརྒྱུད་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་སྤྱོད་འབྲུམ་དུ་ཆེབས་ཁ་བསྐྱུར། སྤར་ལོ་ནས་ཕྱག་དཔེ་ནམས་ལས་པོ་ཏི་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་སྤྱོད་འབྲུམ་གཞུང་དུ་སྦྱོར་འཇགས་སྒོས་དཔེ་མཛོད་གསར་བསྐྱུན་དང་། པོ་ཏི་ལྷ་བརྒྱ་སྟོར་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞག་ཅིང་། ལྷག་མ་གང་བཞུགས་དགོ་སྤྱག་སོ་སོར་གནང་ཉེ་ལྷག་ལྷས་མེད་པར་མཛད། དགྲ་བའི་ཆོས་ལྡར་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ཆོག་ས་ཆེན་ལ་མད་དུ་བྱུང་བའི་མང་ཆས་སྤྱད་དང་། བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལྡར་གསེར་གསུང་ཆེན་མོ་ལ་སྟོར་མཛོད་བཟང་ཉེ། ཕྱག་རྒྱས་གང་ཡོད་སྟོང་དག་མཛད་ཀྱང་། དེ་སྦྱོགས་ཀྱི་དང་ལུན་དང་། དགོ་སྤྱག་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་འདྲི་དང་། མཇལ་དར་སོགས་ཀྱིས་སྤར་ལས་ལྷག་ཅམ་བྱུང་བ་ལ། ཞལ་ནས། སློབ་དེ་བར་བྱས་ཟིན་སྟམ་ཡང་དུང་མང་དུ་འདུག་གསུངས། འདི་ག་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་གསལ་མཁན་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དགོ་སྤྱག་དུ་མ་བསྐྱུན་འདྲིར་སྤྱིར་ཐེབས་ཤིང་། གཞུང་ནས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཤེས་བཞིན་ཁོང་། དགོ་བསྒོས་སློབ་ཐབས་བསྟན་འཛིན། ལྷ་སྤེལ་ཤེས་སོགས་སྤྱོད་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་བསྐྱུན་འདྲིར་ཐེབས་ཏེ། ཞབས་པད་ཡུན་བཟན་གྱི་ཁྱུ་ནན་སྤུལ་བ་དང་། དེ་ཀའི་དགོ་སྤྱག་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁའ་འགྲོའི་བཟན་བཞུགས་རྒྱས་པ་སྤུལ་ཏེ་གསོལ་བ་དྲག་དུ་བཟབ་ཀྱང་ཀྱུན་ལ་བཞེད་སྤྱར་ཅམ་ལས་མ་གསུངས། དགྲ་བའི་ཉེར་ལཱི་ཉེན། ཡང་ལྷ་སྤྱུ་མ་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཕྲོ་བ་བྱིན་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཅན་ཞིག་བཞུགས་པ། དེ་བའི་ཡང་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསལ་ཏེ་བྱུང་བྱུང་པར་མཛད། དགོ་སྤྱག་ནང་མ་བྱ་མདོའི་ཀུན་སྤངས་སྦྱུལ་བྱིམས་རྒྱ་མཛོད་དང་། ཤེས་བཞིན་ཀུན་སྤངས་དགོ་འདུན་བསྟན་རྒྱས་གཉིས་འདི་གར་མོང་བདེ་མཛད་དེ། བདག་ལ་ནོར་རྩལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་འདིས་བྱམས་ཁང་ཅུང་དུ་ཞིག་བཞེངས་དགོས་སྟུག་། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མཛོ་རྩ་བ་སོགས་སྤྱོད་པ་དམ་པའི་ནམ་ཐར་དང་མི་མཐུན་པ་མིན་སྟུག་། དེའི་ཐོག་དུ་ཁེལ་ན་ནང་སོ་ཆང་ལ་ཡང་བཤད་ཆོག་སྟུག་སོགས་ཀྱི་གསུང་བསྐྱར་སྟུག་། བརྒྱུད་པའི་ཉེར་དུག་ལ་སྤར་རྒྱུན་བཞིན་ཐེབས་པ་ལ། འདི་ག་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་ལ། སེར་སྤྱོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་དང་བཅས་འཛིན་སྤྱངས་ལ་གདན་དྲངས། སྤྱིའི་བསྐྱུང་གཞིའི་བབས་སྤྱི་ཡང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཆོས་མགོ་ནས་དཔེ་བྲིད་མང་པོ་སྤར་སྤར་མཛད། ཆན་མང་ལ་བྱམས་ཁང་གི་དོན་གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་ལ་སྤྱི་རྩལ་གཏོས་ཆེ་བ་མེད་སྟུག་གསུང་ལན་གསལ་པོ་ཞིག་འབྲུལ་མ་བྱུང་པས། ཉེན་གཅིག་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆོག་པོ་རྒྱ་དབང་རྒྱ་མཛོ། གྲགས་པ་རྒྱ་མཛོ། དགོ་འདུན་མཁས་མཛོག་སློབ་ཐབས་རྒྱ་མཛོ། དེ་དག་གི་རྒྱར་ཕན་སོགས་འཛོད་པ་གནང་ཉེ། ཁོ་བོའི་བཤད་ཀྱང་མི་ཆོག་པ་མེད་མོད། དཔྱ་ཁལ་ལྷ་བྱུར་སོང་ན་མི་ལེགས་པས། བྲིད་ནམས་ཀྱིས་དགོ་སྤྱག་སོ་སོར་དཀར་ཐིག་རེ་བསྐྱུས་ལ་ཤོག་གསུངས། བདག་ཅག་གིས་བཀའ་བཞིན་བསྐྱུབས་པའི་དཀར་ཐིག་ཅུང་ཟད་ཕོན་ཆེ་ཅམ་བྱུང་བ་སྟན་དུ་བྱས་པར། བྱགས་མཉེས་མཉེས་གནང་ཉེ། ད་ནི་རང་ཆོད་ལ་དཔག་པའི་བྱམས་ཁང་

ཞིག་ཀྱང་འབྲུབ་ངེས་སུ་འདུག་པས་ཤི་ཡང་འབྱོར་པ་མེད། གསེལ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་ལ་བྱམས་སྐྱེ་ཞིག་བཞེངས་ཐེབས་
 གྲོ་དེ་སྒྲོ་དུ་བཏང་བར། ལོ་འདིར་ཐོན་ཅིས་ཀྱི་ཡིག་འབྱོར། ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་གང་ལྟར་བཟུང་མོ་གྲ་དག་ཅིག་
 བཞེངས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྲགས་ལ་བྱངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེར་
 བྲག་གཟན་སྟགས་སྤུལ་ཏེ། འདིའི་དབྱར་ཅིས་ཀྱང་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་སྟེན་བསྐྱེད་དང་། རྟོང་སྐྱོར་ཡེ་ཤེས་ཐབས་
 མཁས། ཙ་རིང་མོའི་རི་བོད་པ། རྟེན་ཀྱི་བསྟན་འཕེལ་རྣམས་ཁ་མགོ་བར་བསྐྱོས་ཏེ། འདི་དག་གིས་ཆོག་མེད་
 སྟགས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་བཀོད་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བྱུགས་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟེན་མང་གིས་མཛད་དགོས་རྒྱལ་
 སྟགས་གསུངས་ཏེ། བ་བཟའ་དང་མཆོད་ཆའི་སྐྱོར་གང་ཡོད་བྱམས་ཁང་གི་ཐེབས་སུ་སྤྱུལ། འདི་དག་གི་སྐྱབས་
 སུ་ཡང་སྐྱེ་བསྐྱུན་རྗེ་ལོད་དུ་སོང་ནས་བཞེས་པ་གཏན་མི་གནང་མོད། ཞལ་འདོན་སྟགས་བྲགས་དམ་ཉམས་ལེན་
 ཀྱི་སྐྱོར་དང་། དཔེ་བྲིད་སྟགས་གནང་བ་སྤར་རྒྱན་ལྟར་ལས་ཅུང་བྱང་གྱང་མི་དམན་པར་མཛད། དཔོན་ལྷེ་
 གཞན་ལ་ཅི་ཅམ་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་པ་མངས་ཀྱང་། འདི་ལ་སྤྱི་མང་ཟ། འབྲེད། འབྲས་སེལ། འབྲས་བྲག་
 སྟགས་ལན་གངས་དུ་མར་གནང་ལ། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཡང་འབྲས་བྲག་དང་འབྲེད་བཏང་སྟེ། རྟགས་བྲེད་པ་
 ཆོར། བྲིད་རྣམས་སོས་དལ་མོར་ཅི་འདོད་བཞེས་ལ་དགའ་དགའ་སྤྲོ་སྤྲོ་གིས། དེར་བྱིན་ཆད་འདི་འདྲ་མི་འོང་
 གསུངས། དཔེ་བྲིད་མཛད་པ་ཡང་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དབྱེ་མའི་འཛིན་གྲ་ནས་འཛོག་མཆོམས་གནང་སྟེ། དགོ་
 བའི་ཙ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་འཕེལ་རྒྱས་དང་། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་རྒྱར་བསྐྱོས་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་ཡང་དག་པར་མཛད་ཅིང་། བཅུ་དྲུག་
 པའི་སྤྱེལ་དུས་མཉམ་པར་འཛོག་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པོས་ཀྱི་མཛད་འཕྱིན་པན་བདེ་ལེགས་ལམ་གྱི་
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྐྱོན་སྐྱུགས་དཀྲེས་བཞིན་གཟིམས་མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་བཞུགས་སོ། ། བཅུ་
 བཞིན་ས་བཟུང་ནང་བྲགས་ཀྱི་སྤྱས་པོ་གསུམ་ལྷན་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་ཀྱི་དབྱེས་ན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་
 པར་མཐོ་བ་རྗེ་དགོ་འདུན་མཁས་མཆོག་དང་། གཞུང་ཁྲགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྦྱངས་པའི་པ་མཐར་སོན་ཅིང་
 བྲིམས་ལྷན་འདུས་སྤེལ་ངས་ཀྱི་རྒྱན་དམ་པར་ལྟར་བ་རྗེ་སྤོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དང་། དཔན་སྟགས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
 དྲིན་ཁོ་ནས་འཆོ་བའི་ཀྱན་སྤངས་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་དུ་བཅར་བཞུགས་མཛད་དེ། གསེལ་འདེབས་དང་བསྐྱོས་
 གང་ཚུགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱུགས་བཞེད་བསྐྱབས། བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་མ་བཞི་ཆ་ཅམ་ལུས་པ་ན་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་
 བའི་རྣམ་ཐར་ལྟར། དབྱེ་བྱང་སྟགས་སུ་བསྟན་ཞིང་སྒོ་གཡས་པ་སལ་པ་བན་སེང་གའི་ཉལ་སྤངས་ཀྱིས། འཆོ་
 བཆོས་སྤྱོད་དང་བསྟེས་པའི་ལམ་བྱིར་ཐམས་ཅད་རྟོང་པ་འོད་གསལ་བྲག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པར་ལྟར་
 ཏོ། ། དེ་ཡང་སྤར་ཡུན་རིང་བསྟེལ་བའི་དབང་གིས་སྤྱོད་མཛད་སངས་པར་ཡོད་ཀྱང་། བྲགས་དམ་ཉམས་ལེན་གྱི་

མཐུས། དེ་འབྲུལ་སྐྱེ་མཛད་ས་རབ་རྒྱ་གསལ་ཞིང་ཞལ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་
དང་། བཅ་མཁའ་ཤིན་རྒྱ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་འཁྲུང་པའི་འཇའ་སྒྲིན་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཚྭ་གསལ་ཀུན་རྒྱ་མཛད་ཞིང་།
སལ་རྟོད་གཤེར་འཛོམས་པའི་ཉམས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་དུ་བྱུང་། ཞག་ལྷ་
ནས་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྟེ། རྗེ་ཉིད་དང་སྒྲ་སྒྲོབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཤིན་རྒྱ་བཟུང་ཅིང་ཡངས་པ། རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ལྡན་རྗེ་
ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་གཙོ་བོར་བཞུགས་ཏེ། ཆོག་གྲུ་པ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་
ལུལ་ཞིང་། བྱ་མདོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། ཤེས་བཞིན་དགེ་འདུན་བཅུན་རྒྱས། བན་གྱི་ཐུབ་བཅུན་རིག་གྲོལ་
རྣམས་ཀྱིས་དགྲུང་ཞག་ཚང་བར་དུ་ཉིན་རེར་མཚོད་འབྲུལ་དང་། མརྒྱལ་བཞི་པ་སོགས་ཞལ་འདོན་རྣམས་དང་།
མི་འབྲུགས་པའི་སྒྲོས་རྒྱས་ཆོག་ཆག་མེད་དུ་མཛད། གདུང་རྒྱས་ཀྱི་བྱིངས་ཆེ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་གི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་རྒྱུར་བ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒྲིན་དཔྱུས་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་ལྟར་ཡངས་
པའི་མི་དབང་མགོན་པོ་ཆེ་རིང་གིས་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ། གསེར་བཅས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་མཚོད་ཉིན་ཁྲུ་ཚད་མ་ཞིག་
ལེགས་པར་བཞེངས། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་མཚོག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཐུབ་བཅུན་རིག་གྲོལ་
གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གསེར་བཅས་ཀྱི་མཚོད་ཉིན་མགོ་ཚད་མ་རེ་བསྐབས། གཞན་རྣམས་སྤྱོད་འདམ་དང་བསྐྱེད་ནས་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་མང་པོ་དཔར་ཏེ། བྱམས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་གཞུག་དང་། དད་ལྡན་རྣམས་ལ་
ཉིན་སྐལ་གནང་སྟེ། ཇི་སྲིད་བཅུན་པ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་བཞུགས་པར་
མཛད་དོ། ། སྤྲུལ་པ། སྲིད་ཞིར་འཁོར་བའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པ། ། གཙོད་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རལ་གྱི་ཆོས་གདེངས་
ཀྱང་། ། བདེན་སྟོང་སྒྲིལ་མ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གར་དང་། ། འཕྲོགས་པའི་ཆོགས་གཉིས་གཅིག་ཅར་སྤྱད་པ་ལས། །
གང་གི་འཚད་ཉན་རྒྱས་པའི་པད་དཀར་ཚལ། ། མཛེས་བྱེད་མཐུན་རབ་ཉི་མས་གར་བསྐྱར་ཆོ། ། བརྟེ་ཆེན་
ཐུགས་རྗེའི་བྱང་བས་བདག་ཅག་རྣམས། ། ཕྱི་ལམ་མཚོན་བྱེད་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲོ་བར་མཛད། ། བཅུན་པའི་ནང་
མཛོད་འདུལ་བའི་ཆོག་ལས། ། བྱང་བའི་དགའ་སྟོན་དག་པའི་སྦྱོང་ལམ་དང་། ། ཆོས་ཀྱི་བསྐུལ་འདེབས་ཆོགས་
སྤྱབ་ཅད་པ་ཡིས། ། སྐལ་བར་ལྡན་རྣམས་ཐར་བའི་ལམ་དུ་བཅུད། ། མ་བརྟག་ཉམས་དགའི་སྲིད་འབྱོར་ཡོད་རྒྱ་
དང་། ། གསུང་མཚོག་ཕུན་ཀློང་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་། ། གང་འོས་ཚྭ་གསལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་མཛད་བཟང་གིས། ། རྒྱ་
བོ་ཕྱི་ཕྱིས་ཅན་གྱིས་རེ་འདོད་བཀག། ། ཞབས་པད་དབྱར་གྱི་ནམ་ཐུང་ཡོལ་མེད་དུ། ། ལྷ་གསོལ་དབྱངས་སྤྱ་
བསྐྱགས་ཀྱང་སྟོན་དུས་ཀྱི། ། འབྲས་བཟང་འཕྲོ་བའི་ཁྲུ་ཆེན་ལེགས་བཟུང་བ། ། དུས་ཀྱི་སྲིན་པོར་སྒྲོག་ཐབས་
དཀའ་བའི་བར། ། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ། ། གུས་རྣམས་འདི་དང་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཕྱིར། ། མ་
འོངས་སངས་རྒྱས་ལྷ་བའི་སྤང་བརྟན་ཁང་། ། བསྐྱེད་པའི་བཀོད་ཁྲབ་འཁྱར་བ་མེད་པར་སྤྲུལ། ། གཞན་ཡང་

ཐུགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་འོངས་པའི། ། ལེགས་མཛད་ཆར་གྱིས་བསྐྱུང་བྱ་མཐའ་དག་ལ། ། སྐྱབ་བདེའི་ལོ་
རྟོག་གཡུང་དུ་བྱ་བཡིས། ། དག་འཕྱོར་ཉམས་པ་མེད་པར་བསྐྱབས་པའི་མཐའ་། ། ཟུང་འབྲུག་དྲོ་མེད་སྤྱོད་མཆོག་
ཚུལ་གཏིར། ། སྤྱི་འཆི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུལ་བསྐྱེད་མི་མངའ་ཡང། ། ཚུར་མཐོང་སྤང་ངོར་བསྐྱབ་པའི་སྤྱི་ཉི་
མ། ། དག་པ་གཉིས་ཕྱན་ཚུ་ཉི་ཕག་ཏུ་ཡི། ། གྱེ་མ་བདག་གི་ཡབ་གཅིག་མཁུན་པའི་གཏིར། ། སྤྱོད་བྱར་མི་
ཉག་སྤྱོད་མའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན། ། སྤྱི་ཁོའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པའི་ཞལ་བཟང་ལྷ། ། གསལ་བར་མཐོང་བའི་སྤྱོད་བ་
ཡུད་གྱིས་བྱུ། ། འདིར་སྤང་སྤྱོད་མའི་བསྐྱེད་བྱེད་ལ་ཞེན་པའི། ། འགྲོ་བ་ཕ་མར་གྱུར་བའི་དོན་མཐུན་ཆོག་ལ། །
སྤྱོད་མཛད་བཤེས་གཉེན་སྤྱོད་གྱི་ཐུགས་འཆར་ན། ། དོ་བྱུ་སྤྱོད་བས་གདུང་བ་འདི་བཟོད་དམ། ། བསྐྱབ་
འགྲོའི་དབྱིད་དཔལ་ལང་ཆོ་དར་བམ། ། མཐོན་ཏུ་འགྲུགས་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་ཡི། ། བྱ་ཆར་སྤྱོད་དུ་
འབབས་མཁས་དག་བའི་བཤེས། ། ད་ནི་ཚུ་བྱར་མིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས། ། གྱེ་མ་གྱེ་དུང་སྤྱོད་མ་རིན་པོ་ཆེ། །
དག་པའི་ཁོང་ཁམས་གང་ན་བཞུགས་གྱུར་གྱང། ། བདག་སོགས་སྤྱི་ཁོའི་འཇིགས་ལས་རབ་སྤྱོད་ལ། ། སྤྱོད་བས་
བཅུ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་སྤྱོད་དུ་གསོལ། ། ཅེས་གཞུང་བཟུ་སྤྱོད་བའི་དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ ། རྩེ་
བཅུན་ཡེ་ཤེས་ཚུ་མཆོད་པལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་ཕྱན་སྦྱང་གི་གདུང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། མཛད་
པའི་ཐ་མ་རི་ཉུང་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོད་ཉུག་པའོ།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་དགར་མཛད་འཕྱོར་གྱི་མཐའ་ནི། དེ་བཞིན་འཁོར་བའི་སྤྱི་འདིའི། །
ལས་ནི་སྤྱོད་མི་འཆད་པར་འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་སྤྱི་འདི་གནས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་སྤྱོད་གྱིས་བྱུ་
ཅིང་སྤྱོད་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་དམ་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ངེས་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཆོའདའ་ཁོའི་ཞལ་
ཆེམས་ལྟར་བྱམས་ཁང་ཉེན་དང་བརྟེན་པ་རྣམས་བཞེངས་ཏེ་ལེགས་པར་བྱུ་བ་ཚུལ་ནི། རྩེ་འདི་ཉིད་གྱིས། ཁ་
མགོ་བར་བསྐྱོས་འབྲུག་པ་དེ་དག་གི་སྤྱི་དུ། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་དང། ཆན་མང་གིས་དུས་བབས་ཀྱི་དགོ་བསྐྱོས་
དང། ཐུག་མཛད་བསྐྱབ་པ་གཉིས་བསྐྱབ་ཞིང། རྒྱུད་པར་དུ་བཅེ་ཆེན་ཐུགས་རྩེའི་རང་གཟུགས་རྩེ་འཇམ་
དབྱངས་དཔལ་ཕྱན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་གཙོ་བོར་བཞུགས་ཏེ་ཐུགས་སྤྱོད་ཆེས་བཞེས་དང། དངོས་རྣམས་གང་
མཁོ་སྤྱོད་པའི་ངོས། དེའི་ཕྱོ་ལྷ་ཚུའི་ལོར་ལས་མགོ་བཟུང་སྤྱོད་ཚུ་མོ་ཕག་གི་ལོར་མཐུག་རྩེ་གསལ་པར་བྱུ་བཤོ། ། དེ་
ཡང་ལྟ་ཁང་གུན་དགུ་མ་ཉིས་ཐོག་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིས་རིམ་ལ་ཕྱོགས་བཞིའི་ཕྱི་མང་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྩོད་བཟོས་མ་བསྐྱེགས་
ཤིང། གྱོ་མོག་སོགས་ཀྱང་བཅིགས་ལེགས་པ། ཕྱི་ནང་གུན་ཤིང་བཞོས་བཞོད་མཛོས་གྱིས་སྤྱོད་ཤིང། མདུན་དུ་
ཕྱིར་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲུམས་རའི་ངོས་གསུམ་གཡོགས་པ། ཤར་ལྟ་དང་ལྟ་ལྟ་ཁང་བྱ་ཆུང། དཀྱིལ་དུ་རྩོ་
བཅུལ། གྱོ་མོག་གི་རྩོ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ། ལྟ་ཁང་ནང་གི་དབྱུག་གྱི་ཕྱར་བྱམས་ཆེན་ཉིས་ཐོག་གི་སྤྱོད་ཆོད་ཅན།

གཡས་སུ་སྤྲོད་ནས་དྲངས་པའི་བྱམས་སྐྱེའི་མ་ཐོག་ཚད་དང་། གཡོན་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་གཟིགས་དེ་མཚུངས་
ལ་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྤངས་ཅན། གཙོ་སྐྱ་གསུམ་ལ་ཁྲི་དྲུག་འཁྱུགས་དང་། བྱམས་ཆེན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་
ཀྱན་ར་ཆུང་དྲར་བཀའ་འཕྱུར་རོ་ཅག་གི་པོ་ཉི། བྱམས་སྐྱེའི་མའི་གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྱང་འོག་དུ་རིམ་བཞིན་རྩོ་
སྐྱེལ་སྐྱེའི་མ། རིགས་ལྡན་དག་པོ། ཆོ་ལྷ་རྣམས་གསུམ་ལ་མ་རྣམས་བྱུ་ཚད་རེ། སྤྱང་གི་འཕྲེད་ལ་སྤྲོན་སྒྲ་མཚེད་
བརྒྱད་གྱི་སྐྱེའི་མ་མཐོག་དག་གི་ལྷག་ཅན། འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་གཟིགས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་འཇམ་དབྱངས་རིགས་
ལྡང་། བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཉེ་སྐྱེ་བྱུ་ཚད་མ་དྲུག་དང་། སྤྱང་གི་འཕྲེད་ལ་རྩོ་བོ་ཡ་ཉི་ཤ། དུས་འཁོར་
གསང་འདུས། འཇིགས་ཕྱེད། བདེ་མཚོག་གྱེ་རྩོར། རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ཉེ་སྐྱེ་བདུན་བཞུགས། བྱམས་ཆེན་མ་
གཉོགས་ཐམས་ཅད་ཁང་བཟང་མཛེས་པར་བཞུགས་པའི་མདུན་ངོས་སུ་ཤེལ་སྒོ་སྤྲད་པས་སྐྱེའོངས་རྩོགས་གསལ་
བར་མཐོང་བ། གཡས་གཡོན་གྱི་གོང་བ་དང་། གཙོ་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་མཐར་སྤྱོད་རིས་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཉགས་བརྒྱད་
དང་། འབྲུག་སྐགས་བཞོས་ལེགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཤར་བྱ་བ་ཀྱི་ངོས་ནས་རིམ་པར་གྲལ་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཉེ་
སྐྱེས་བརྒྱད་བཞེངས་སྐྱེ། མགོན་པོ། ཆོས་རྒྱལ། ལྷ་མོ། རྣམས་སྤྲོད་ནས་མའི་ཚད་ཅན་རྒྱ་བཡོལ་དང་བཅས་པ།
དེ་དག་ལས་གསེར་ཆོས་མེད་པ་མཐའ་དག་ལས་གསེར་བདུལ་མ་ལུལ་ཞིང་། གཡུ་བྱུར་སྐགས་རིན་པོ་ཆེ་འགང་ཆེ་བ་
ཚད་མེད་པས་སྤྲུལ་བསྟར་བ། ཐོག་སོར་གྱུན་ཐང་བརྒྱད་ལས། ལྷོ་ལྷའི་གཡས་གཡོན་དུ་ལམ་རིམ་ཆོགས་ཞིང་
དང་། རིམ་གྱུ་འཛིན་གྱི་ཞིང་བཀོད། ཤར་ལྷར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱུ་མ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་བཀོད།
བྱ་བ་ལྷར་བྱིས་སྐྱེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་ཞིང་བཀོད། ཤར་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐར་སངས་
རྒྱས་སྤོང་སྐྱེའལ་གྱུན་ཐང་གཉིས་བྱས་པའི་རེ་རེའོ། ། སྒྲིའི་ནང་གཡས་སུ་ཀྱན་རིག་གི་ལྷ་སོ་བདུན་དང་། གཡོན་དུ་
ལྷང་ག་ཤགས་དང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ལྷ་གངས་ཉེ་གྱུན་ཐང་གཉིས། སྒྲིའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གྱུན་
ཐང་རེ་རེར་རྒྱལ་ཆེན་གཉིས་རེ་བཀོད། ཕྱི་རྒྱའི་ནང་དུ་བསྐྱར་ལམ་ཕྱེ་ཞིང་ཐོག་ཁར་མི་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་
མཚན་བཟོ་དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་མཚན་པ་སྐགས་སྒྲོགས་གང་ནའང་ལྷ་ཁང་ཆུང་དུ་གཅིག་ལ་འདི་ལས་ལྷག་
པ་མེད་པ་ལྷ་བྱུ་ཞིག་གྱུ་བ། གཞན་ཡང་བཟོ་བཀོད་དང་རྒྱ་སོང་སྐགས་ལེགས་པའི་ཚད་དུ་ཐིངས་པའི་མཚོད་ཇུས་
ཞལ་ཐང་། མཚོད་ཆ་སྐགས་འཛོམ་ཆེ་ཞིང་ཉེན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་བྱ། དཀོན་གཉིར་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་ཕོར་བརྒྱ་སྤྲུག་
དུ་མས་མཚོད་འབུལ་དང་། མར་དཀར་གྱི་ཆོའབར་སྐགས་རི་སྤྱིད་བསྟན་པ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཚད་
པར་གནས་པ་འདི་ཀོ་ལགས་སོ། ། སྐྱས་པ། ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་གནས། བསྟོན་ཕྱེད་ལ་
རོལ་ཕྱིན་བཅུའི་གྲུ་གཟིངས་ལ། ། བརྟན་ནས་ཡང་དག་ཤོར་ལ་དབང་འབྱོར་པ། ། དོན་ཀྱན་གྲུབ་པའི་དེད་
དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས། ། མགོན་འདིའི་མཛད་བཟང་མི་བད་རྒྱུན་གྱི་མཐའ། ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཉན་རང་ཆོགས་ཀྱི་

ཡུལ་མིན་ན། ། ཚུར་མཐོང་སྒོ་ཡིས་རི་བཞིན་གཞལ་འདོད་པ། ། བྱི་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རི་རབ་འདེགས་པ་
བཞིན། ། འོན་ཀྱང་སྤྱག་བཟུལ་ཆ་བས་གདུང་བ་ནམས། ། མ་འོངས་བུམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱིབ་བསེལ་ལ། །
འགོད་བཞེད་བྱགས་རྗེའི་ཚུ་འཛིན་དགྲིགས་པ་ལས། ། ཞལ་ཆེམས་དབྱར་གྱི་ར་གསང་བཞད་པ་ལྟར། ། དང་
དང་དམ་ཚིག་གཙང་བའི་འདུས་ཚོགས་དང། ། ཟུང་པར་སྤྲུལ་མའི་བཀའ་ལུང་ཙོར་བུའི་ཕྱང། ། མཁུལ་བར་
བཞེས་ལ་བསྐྱངས་པ་གཏན་སྤངས་པའི། ། འཇམ་དབྱངས་མཆོད་ཅན་སྟགས་ཀྱིས་ལེགས་བསྐྱབ་མཐུས། ། སྤ་
བརྟན་འཁྲེགས་པའི་གཞི་ལ་རབ་གནས་པའི། ། ཡིད་འཕྲོག་གན་ལ་ཡི་ཕྱི་ནང་ཀྱན། ། རྣམ་བཟུའི་ཆོད་དང་
གསེར་འོད་འཕྲག་པའི་གཟིས། ། ཉིན་ཕྱེད་འོད་ཀྱི་ཁེངས་པ་བྱང་བྱར་བྱས། ། བྱང་བྱ་མི་ཡམ་མགོན་པོའི་སྤང་
བརྟན་མཚོག། ། གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་སྤྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན། ། རྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་མཛེས་སྤྱག་
གིས། ། སྤལ་བཟང་མིག་ལ་བདུད་ཅིའི་ཆར་ཆོད་འབབས། ། དང་བཙོན་སྒོ་གྲོས་ལས་བྱང་མཚོད་པའི་རྗེས། །
ཆར་བྱ་དངར་བསྐྱེད་དང་བྱེ་བྲག་བྱ། ། ཉིན་མཆོད་གཉིས་ཀར་སྤྱན་པའི་དབྱང་ཚོགས་ཀྱན། ། འཛོམས་ཕྱེད་སྒོན་
མའི་མཚོད་སྤྱན་ཉམས་མི་མངའ། ། དེ་ལྟའི་བསོད་ནམས་གརྒྱའི་རྒྱན་བཟང་པོ། ། རྒྱལ་བསྟན་ཉི་ཟླའི་བསྐོད་པ་
མཛོགས་བར། ། ཡན་བདེ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འགྲེམ་བཞིན་བྱ། ། སྤྱ་བཞིའི་རྒྱ་མཚོར་འཕྲག་པ་འདི་ཀོ་མད། །
ཅེས་གཞུང་བརྒྱ་སྤྱ་བའི་དབང་པོ་བཀའ་རྒྱུ་མཉམ་མེད་ ོ རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་
པ་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་སྦྲེང་གི་གདུང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་མཐའ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱ་སྤྱེ་
བདུན་པའོ། །

འདིར་ཡང་སྤྱར་སྤྱས་པ། སྤྱི་བགཉིས་སྤྱན་སྤྱག་སེལ་ལ་དབང་འཕྱོར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཀྱན་ཚོགས། །
ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་ལ་དབང་འཕྱོར་གསུང་དབྱངས་འོད་དཀར་སྒྲོགས་བཙུར་འཕྱོ། ། དོན་གཉིས་མཐའ་
དག་སྤྱབ་ལ་དབང་འཕྱོར་མཆོད་དཔེ་རི་དྲགས་མཆོད་མས་མཛེས། ། སྤྱ་གཉིས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལ་དབང་འཕྱོར་སྤྱ་
བའི་ཟླ་བར་སྤྱར་ཡང་འདུད། ། མགོན་འདིའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་བྱ་བརྗོད་པའི་རྗོད་བྱེད་དག།
དང་ལྷན་སྤྱོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིང་གི་གདུང་བ་མ་ལུས་སེལ་བའི་སྤྱན། ། ཀང་ཉིད་བསྐྱེབས་པ་དོན་དང་ལྷན་ཏེ་དམ་
པའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་བྱ་དང། ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཕྲག་པའི་ཚུལ་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའང་
ཡིན། ། ཐེག་མཆོག་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མི་དམན་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་སྒོ་ལྷན་ཞིང། ། སྤྱགས་རྒྱང་གདོན་གྱི་ལ་
སྒོ་ལས་འདས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ཆེར། ། འཕྲག་འདོད་སྒོ་ཡི་སྤྱོད་བར་བརྒྱས་སྤེལ་བཟང་སྤྱོད་སའདི་
མཐོང་ན། ། བྱང་བས་པད་མཚོ་མཐོང་བའི་བཞིན་དཀྱེས་པའི་འཕྱུ་མ་དཀར་སྒོ་བར་ངེས། ། སྤྱོད་སྤྱོད་བཟུང་བ་
གམ་ཅེར། ། གནས་པའི་ལྷ་མཐོང་འདྲེ་མཐོང་དང། ། ཐོས་ཀྱང་ལུ་ཙོར་སྤྱ་བ་ཡི། ། སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ནི་སྤྱ་ཞིག་

འཛིགས། ། འོན་ཀྱང་བདག་སློ་ཚོངས་པའི་གཞན་དབང་ལྟར། ། བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ལ་སྤངས་པ་
 དམན། ། ཉམས་རྟོགས་ནོར་གྱིས་དབུལ་ཕྱིར་ཉེས་པའི་ཚོགས། ། གང་མཆིས་སྒྲ་མ་ལྟ་ལ་སྤྱིར་ནས་འཆགས། །
 འདིར་འབད་དགེ་བའི་ཚོགས་བྱང་བསྟན་ནམས་མ་སྤྲད་ལྟ་ཡི་རྒྱུར་རིང་པོར། ། མི་འཛིགས་སྟོབས་བཅུའི་ཡོན་
 ཉན་རབ་རྟོགས་ཉི་ཟེའི་བཤོད་པ་མི་ཟད་ཅིང། ། ལུང་གྲུབ་འཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་འོད་ཟེར་ཅེ་དགའ་
 ཚོད་པ་ཡིས། ། མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་བའི་རྒྱད་ལྷན་མཐའ་དག་སེལ་བའི་ཆོ་ག་ལྟར་རྟོགས་ཤོག ། བདག་ཀྱང་དེར་
 བས་སྟེ་བའི་ཐེང་བ་རྒྱ། ། རྗེ་བཅུན་སྒྲ་མས་འབྲལ་མེད་རྗེས་བབྱང་སྟེ། ། ཟབ་རྒྱས་ལམ་གྱི་བཤོད་པ་མ་ལུས་
 པ། ། ལྟར་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྲལ་བར་ལྡན་ཕྱིན་རྟོབས། ། འབྲལ་མེད་ངེས་འབྱུང་བསམ་པའི་གནམ་རུ་ལ། ། ཡང་
 དག་ལྟ་བའི་སྟོ་ལྡན་རབ་སྤྱར་ནས། ། བྱང་སེམས་སོར་ཅེར་དྲངས་པའི་འབྲལ་འདེགས་ཀྱིས། ། སྤྱིང་ཞིའི་གཡུལ་
 རོབ་མས་ཅད་བརྟུག་ལྟར་ཅིག ། ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་འབྱུང་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་བཏུན་པ་ཉི་ལྟར་རབ་གསལ་
 ཞིང། ། བཤད་དང་སྤྱབ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡར་ངོའི་རྒྱབ་བཞིན་དུ་འཕེལ། ། ཆོས་བཞིན་སྟོང་པའི་རྒྱལ་
 ཁམས་ཀྱང་ལ་དགེ་མཚན་ཆར་ལྟར་འབེབས་པ་ཡིས། ། མཉམ་མེད་རྟོགས་ལྡན་གསར་བའི་དུས་བཞིན་ཆོས་
 འཕྱོར་བདེ་བས་བྱུང་ཅིག ། ཅེས་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་
 ལྟ་བུའི་མ་རོལ་རྩ་སོན་ཞིང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཁྱེ་མཆོག་རྒྱབས་སོ་ཆེའི་གནས་སོབ་པ།
 ཡངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ རྗེ་བཅུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྟུན་པ་དང་ལྡན་ཉིང་
 གི་གཏུང་མེལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཞུང་བརྒྱ་སྟེ་བའི་དབང་པོ་བན་ཤོ་བྱུབ་བཏུན་རིག་ཤོལ། བྱ་མདོ་རྩལ་བྲིམས་རྒྱ་
 མཚོ། ཤེས་བཞིན་དགེ་འདུན་བཏུན་རྒྱས་སོགས་མགོན་པོ་གང་གི་དངོས་སྟོབ་ནང་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ནན་ཆེར་
 བསྐུལ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀྱི་ཐེང་བར་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱེག་ཕྱིར། དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
 བཀའ་ཡང་བཅུན་བཅུན་གཟུགས་འཕྱིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་འཕ། མིང་གཞན་ཆངས་སྤྲས་བཞད་པའི་སྟོ་སྟོས་ཀྱིས། མིག་
 དམར་ཞེས་པ་ཤིང་སོ་བྱི་བའི་ཨོར། དཔལ་མི་འཇུར་རྫི་ཆ་བཟླ་ཤིས་ཆོས་ཤིངས་ཀྱི་རང་ཤག་ཡོན་ཉན་འཕེལ་རྒྱས་
 མིང་དུ་སྤྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

ཨོ་ལུ་ལྟེ།

དགེ་ལྡན་ཕྱགས་བཟང་བཟླ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །

རབ་བཞད་འགྲོ་ཀྱན་ཕན་བདེའི་ཐེལ་དངར་ལ། །

སྟོང་ཕྱིར་ཆོས་ཤིངས་སྤྱིན་སྟོན་བ་གམ་ལས། །

ཆོས་སྤྱིན་བདུད་ཅིའི་སྤྱ་ཆར་འདི་སྟོས་སོ། །

སཐ་མཚན་ལོ། །

༡༡། ། གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་དཀའ་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་
དོགས་དཔྱད་གྱི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་
མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲག་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ། རབ་འབྱམས་ཀྱི་དང་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆུང་གི་མཁྱེན་བཅེ་འཕྲིན་ལས་གཅིག་བསྟུས་ནས། ། དུར་སླིག་
འཛིན་པའི་སྒྲིམ་གར་ལྷུར་མཛད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྱབས་གཅིག་ལ། ། གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་དེ་བཞིན་
འདོད་དགུའི་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ། འབད་མེད་ཚོལ་མཛད་ཡབ་རྩེ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་པོར་ཕྱག་
བགྱིད་དོ། ། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་ཟབ་ཕྱའི་གནད། ། སྔོན་ཕྱོད་དམ་པ་
ནམས་ལའང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སྤྱུར་ལགས་ན། ། བདག་འདྲའི་ཐོས་པ་དམན་ལ་སྒྲིམ་སྒྱུར་སྒྲོ་ཡི་ཚལ་
དང་མི་ལྡན་པས། ། ཚུལ་འདི་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་ལགས་པར་སྒྲོ་བ་པའང་ག་ལ་བྱས། ། འོན་ཀྱང་མཚན་
ལྡན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། ། ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟོ་ནམས། ། བདག་དང་སྒྲལ་བ་མཉམ་
པ་གཞན་དག་ལའང་། ། ཕན་དུ་རེ་ནས་ཅུང་ཟད་བྱི་བར་བྱ། ། དེ་ལ་འདིར་གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་དཀའ་བའི་
གནས་ནམས་དོགས་དཔྱད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་བཀོད་པར་བྱ་བ་ལ། ། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་དང་། གཏན་
ཆེགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་གཉིས་ལ་ལྷུ་བཞི་ཡོད་དེ། ། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི། ། འདུལ་
བའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི། ། ཉགས་དང་དཔེ་དང་སྒྲིམ་སྒྱུ་སྒྲོ་བ་ཚད་
པའི་ཚུལ་སྒྲིམ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་
ཡིན་པ་ནི། ། ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། ། བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ་
ནམས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ། རྒྱལ་འགྲེལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིམ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་ཟེར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ། དེ་ནམ་རིག་པའི་ལྟ་བུ་ཅམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། ། རྒྱུ་ཆེན་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ། གང་དག་ནམ་འགྲེལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིམ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིག་པ་དེ་དག་ནི། རང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་མིང་ཅམ་ལ་དགའ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང། ཞེས་སྒྲིག་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་གཞན་དག་ན་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པ་ལྟར་འབྲང་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལྷགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་སྒྲིབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོད་ང། ཀ་མ་ལ་ཤེལ་སྒྲུང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེའུ་དང་པོར་མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་ལྷགས་ལ་བསྟན་བཅས་འདིའི་གཞུང་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ལ་བཀྲལ་མི་རུང་ཡང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་བཀྲལ་སྒྲུབ་ཏུ་མ་ཡོད་དེ། ལྷན་མཁའ་པོ་ཤེར་འབྱུང་སྒྲོ་ཤོས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཐལ་འབྱུང་བ་དང། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྒྲུས་དང་རྩོམ་རིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང། ལྷ་ཤུག་གཉིས། ཆོས་མཆོག་དང་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་གོ་རིམ་ལ། ལྷན་མཁའ་པོ་དང། དེའི་རྩིས་འབྲང་ཡ་མ་རི་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་མ་ཐུབ་པའི་ལེའུ་ལེའུ་དང་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། སྒྲིབ་དཔོན་ལྷན་མཁའ་པོ་ཤེར་འབྱུང་ཡ་མ་རི་ན་ནི། དང་པོར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཆད་མ་ཐུབ་པའི་ལེའུ་གསུངས་ཤིང་ཞེས་སྒྲིག་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ལྷན་མཆོད་པའི་བསམ་པ་ནི་སྒྲིབ་མ་ཉིད་ཡིན་ཉི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ནི། དེ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། ལྷན་མཁའ་པོས་དེ་ལྟར་འདོད་ཅིང། ཡ་མ་རིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེགས་དང་པོ་ཐུབ་ཤི། རིགས་ལྷན་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་ན་ནི། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་བྱུང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་མི་རྟོགས་པས། ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཆད་མ་ཐུབ་པའི་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན། ཞེས་སྒྲིག་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དང། གཉིས་པ་ཐུབ་ཤི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་ཡ་མ་རི་ན་ནི། དེ་ནི་མི་འབྲང་དེ། ཚ་བའི་པོ་ཉིར་རང་དོན་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཆད་མར་མི་བྱེད་ན། ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྒྲིག་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་ནི། ལྷན་མཁའ་པོ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཆད་མ་ཐུབ་པའི་ལེའུ་དེ། ལེའུ་དང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ལེའུ་དང་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། རིགས་ལྷན་ལས། འོ་ན་ལྷན་རང་གི་ལྷགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ཆད་མ་ཐུབ་པ་ལེའུ་དང་པོ་ཡིན་ཉི། ལྷན་གྱི་འགྲེལ་བར་ཆད་མ་ཐུབ་པ་ལ་ལེའུ་དང་པོ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རང་གི་འགྲེལ་བ་ལ་སྒྲིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཉི་དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ལེའུ་ལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ། ལེའུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་བསམ་ཅིང། ཞེས་སྒྲིག་སྒྲུངས་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉི་དེ་འང་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནི། རྒྱུགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱུང་བ་ཡི། ཞེས་སྒྲིག་སྒྲུངས་མདོར་བསྟན་

གྱི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གི་རྒྱ་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་པ་དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་མེད་པའི་
 ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་ངེས་ཅིག ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས། གཏན་མཇགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་
 འཆད། རྒྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་ཚིན་པ་སྤྱང་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གཏན་མཇགས་ལྟར་སྤྱང་དེ་ལས་
 གཞན། ། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། གཏན་མཇགས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་པ་གསུམ་ལ་འདྲ། ། ཞེས་པ་ནས། མེད་མེགས་
 པ་ནི་མ་གྲུབ་པོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་གང་ཞིག་
 ཚིག་རྒྱ་དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱ་ཀ་ཚོན་རིགས་པའི་རྒྱ་མ་ཚོ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན། རྒྱ་པ་དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་མེད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་པ་དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱས་
 བཤད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྒྱ་པ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྷན་མ་ཀྱུ་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་
 ལ། རྒྱ་པ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྣམས་ལས་སྟེས་ཞེས་པའི་བར་དང་། བཞི་བཞི། དེ་
 བས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཏན་མཇགས་
 ལྟར་སྤྱང་དེ་ལས་གཞན། ། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་རྒྱ་པ་གསུམ་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
 འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་གཏན་མཇགས་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་པ་
 གསུམ་ཆང་བ་དེ་ལས་གཞན་མ་ཆང་བ་རྣམས་ནི་གཏན་མཇགས་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དང་། འབྲས་རང་
 མེད་མེགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་མཇགས་དག་ནི་གཏན་མཇགས་ལྟར་སྤྱང་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། ། གསུམ་པོ་དེ་ལས་གང་འཐད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་ལ།
 ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ཚོན་རིགས་པའི་རྒྱ་མ་ཚོ་ལས། དེ་ལ་བཤད་རྒྱ་པ་དང་པོ་འཐད་
 པར་མི་སེམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། བཤད་རྒྱ་པ་གཉིས་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་བཤད་རྒྱ་པ་གསུམ་པ་ཉིད་བཟང་ཞིང་སྤྱོད་དཔོན་ཤུ་ལྟོ་
 ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཕྱི་གཉིས་
 མི་འཐད་ལ། བར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྒྱ་པ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 གཏན་མཇགས་ཚོས་ཅན། རྣམས་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ རྒྱ་པ་གསུམ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ འདིར་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་པ་གཅིག་ཡིན་པ། རྣམས་ཡང་དག་གི་མཆོན་
 ཉིད་དུ་འདོད་པ་སོགས་བཀག་ནས། རྒྱ་པ་གསུམ་ཡིན་པ། རྣམས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་ལ། རྒྱ་པ་

གཅིག་ཡིན་པ་སོགས་དང་། འདོད་མཁན་ནམས་གང་ཞིན། ལུ་ཞེགས་སྡོད་ཀྱི་ཇི་སོགས་ཀྱིས། གཞན་དུ་མི་
འཐད་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཤུར་འདོད་པ་དང་། ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་རིགས་མཐུན་ལ་གྲུབ་པ་དང་།
རིགས་མི་མཐུན་ལས་ཕྱོག་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་། ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། རིགས་མཐུན་ལ་
འཇུག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ལས་ཕྱོག་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་གཞན་དུ་
མི་འཐད་པ་དང་། ཚྭ་གས་ཆོས་དང་། མཐུན་ཚྭ་གས་ལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཇིས་འགྲོ་དང་། མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ལ་
མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཕྱོག་འགྲོ་ཞེས་པ་ཞེ། ཚུལ་བཞི་འདོད་པ་དང་། གཞན་ཕྱི་རིག་པ་ཅན་པ་དང་དཔྱད་པ་བ་
སོགས་དང་། རང་ཕྱི་སློབ་དཔོན་དབང་ཤུག་ཕྱི་སོགས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་དང་། དེའི་
ཉིང་དུ་གཞོད་པར་མ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ཚུལ་སྤར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཉིང་དུ་དམ་
བཅའ་ལ་ཆད་མ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། གངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ཚུལ་ཤུག་སོགས་
སྤུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་
སྤྱིར་བཏེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཀྱན་ཡིན་པས་བྱལ་ལ། ཚུལ་
བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཞིན། དེའང་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤེམ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་
ཆོས་དང་། དེའི་ཚྭ་གས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཇིས་བྱལ་དང་ཇིས་བྱལ་གྱི་ཚུལ་དང་། ཕྱོག་བྱལ་དང་ཕྱོག་བྱལ་གྱི་
ཚུལ་དང་། ཉགས་ཡང་དག་གི་ཉིན་ཏུ་སྤྱིར་བཏེ་ཚྭ་གས་ཆོས་དང་ཚྭ་གས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཇིས་བྱལ་དང་ཇིས་
འགྲོའི་ཚུལ་དང་། ཕྱོག་བྱལ་དང་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་དང་། ཉགས་ཡང་དག་གིས་བསྟན་བྱུར་གྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་
དང་ཚྭ་གས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཇིས་བྱལ་དང་ཇིས་འགྲོའི་ཚུལ་དང་། ཕྱོག་བྱལ་དང་ཕྱོག་འགྲོའི་ཚུལ་ཉི་བཅོ་
བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཚུལ་དང་པོ་ཞེ་ཚྭ་གས་ཆོས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚྭ་གས་དང་།
དེའི་དཔག་བྱ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔག་བྱའི་ཆོས་
ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚྱད་གཞི་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་རྣམས་དོན་གཅིག་ལོ། ། ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཚུལ་གཉིས་
པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚྭ་གས་དང་། དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་འདྲའི་དཔག་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། ། ཡང་སྤྱིར་བཏེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་དཔག་བྱ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་
པའི་ཚྱད་གཞི་དང་། ཚྱད་གཞིའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཞེ། དེ་ལྟར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚྱད་གཞིའི་
རྣམ་གངས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གངས་རྣམས་
ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤེམ་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་པའི་

སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་ཞེས་པའི་དངོས་
 བཟུངས་ཀྱི་ཚུགས་ཡིན་ན་ཚུངས་གཞི་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་ཞེས་པའི་དངོས་བཟུངས་ཀྱི་
 ཚུགས་དང་ཚུངས་གཞི་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་མེ། སྤྲེལ་ཆོག་པར་སྐབས་
 པར་བྱེད་པའི་ཚུགས་ཆོས་ཞེས་པའི་དངོས་བཟུངས་ཀྱི་ཚུགས་དང་ཚུངས་གཞི་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། དེར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་ཞེས་པའི་དངོས་བཟུངས་ཀྱི་ཚུགས་ཡིན་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུངས་གཞི་ཡིན་པས་མ་
 བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ལུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སྤྲེལ་ཆོག་པར་སྐབས་པའི་ཚུགས་ཆོས་བཤད་
 པའི་དངོས་བཟུངས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་ཚུངས་གཞིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། སྤྲེལ་ཆོག་པར་སྐབས་པའི་ཚུགས་ཆོས་ཞེས་པའི་
 དངོས་བཟུངས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱུང་པར་ཐལ། ཆོག་དེས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་
 དངོས་བཟུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་ཆོས་ཅན། བྱུང་བྱེད་ཅེས་པའི་སྤྲེལ་
 དངོས་བཟུངས་པར་ཐལ། བྱུང་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་པར་འཇལ།
 ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་ཅུང་ཟད་བཞོད་པ་ལ། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲེལ་ཆོག་པར་སྐབས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན།
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱུང་སྤྲེལ་ཆོག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཡིན། རྗེས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ།
 བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་བཞོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱུང་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག
 བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་བཞོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། སྤྲེལ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྲེལ་ཆོས་ཅན། བྱུང་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲེལ་ཆོག་
 པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲེལ་ཆོག་པར་
 སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག བྱུང་བྱས་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས། བྱུང་མི་ཉགས་པ་ཡིན་མིན་
 ལ་ཤེས་འདོད་ཉགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྤྲེལ་ཆོས་ཅན། བྱུང་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་བྱུང་
 མི་ཉགས་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 མ་གྲུབ་ན། སྤྲེལ་ཆོས་ཅན། བྱུང་བྱས་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས། བྱུང་མི་ཉགས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཉགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲེལ་ཆོག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྗེས་ཡང་དག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྗེས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱུང་སྤྲེལ་བྱས་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས་སྤྲེལ་ཆོག་པ་ཡིན་མིན་ལ་
 ཤེས་འདོད་ཉགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྗེས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན་བྱུང་

པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱེ་ཆོས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་
ཅན། བྱོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་བཀོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་
པ་ཡོན་པར་ཐལ། བྱོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་བཀོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་གང་ཞིག་ དེའི་
ཆོག་ཟུར་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ཆད་མས་ངེས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་རེ་རེ་ནས་བྱོང་ལ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་།
བྱོང་གི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བཀོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད། སྐབས་ཚུལ་ཡིན་སྐབས་གང་ཞིག་ སྐྱབྱོང་ཡིན། སྐྱེ་ཆོས་ཅན་
གྱི་ཉིང་དུ་བྱོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ནམས་རེ་རེ་ནས་སྒྲ། གོང་གི་ཉགས་ཟུར་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་
ཆོས་ཅན། བྱོང་ལ་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བར་ཐལ། བྱོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་
པའི་གཏན་ཆགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་
ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན།
ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་། བྱོང་གི་ཉགས་
ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་
ཉགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཉགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་
ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱོང་གི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཇེས་བྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྲུབ་ཤིང་། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཇེས་སུ་འགྲོ་བར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པ་དག་གིས་ངེས་པ་མེད་
དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་ལ་ཉིད་ཅེས་པའི་
དོན་ཆང་བར་ཐལ། བྱོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་ལ་ཉགས་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཆགས་མ་ཡིན། ཉགས་ཀྱི་ཚུགས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་ལ་ཉགས་
མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབྱོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོང་བྱས་པ་དང་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་
ཉགས་ཀྱི་ཚུགས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐབས་
པའི་རྩོད་གཞི་ཡིན་ན་བྱོང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོང་བྱས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་བཞི་བ་
མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཆད་མས་ངེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་བྱོང་ལ་ཆང་བར་ཐལ། བྱོང་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་

ཏེ་མ་ཐུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་ཐུབ་
 པའི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཐང་དང་མེད་ནས་མ་ཐུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ཐུབ་ལྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ནས་མ་ཐུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན། ཉགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ནས་མ་ཐུབ་པའི་
 གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན། གཞི་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ནས་མ་ཐུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟུར་དང་པོ་ཐུབ་ལྟེ། བྱུང་གི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པའི་སྔོན་གཞི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱི་སྐྱེ་ལ་དག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུབ་ལྟེ། བྱུང་གི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་ཚད་མས་ཐུབ་
 པའི་ཕྱི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐུབ་ལྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་སྐྱེ་ལ་དག་དེས་སྒྲུ་དང་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་ཚད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་མ་ཐུབ་ན། བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞི་ཉགས་ཐང་དང་མེད་ནས་མ་ཐུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན།
 གཞི་ཆོས་ཐང་དང་མེད་ནས་མ་ཐུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན། ཉགས་ཆོས་ཐང་དང་མེད་ནས་མ་ཐུབ་པའི་གཏན་
 ཆེགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་ཐུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱུང་སྒྲུ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་སྒྲུ་མི་
 ཉག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཉགས་ཐང་དང་མེད་ནས་མ་ཐུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་ན། སྒྲུ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲུ་དེ་སྒྲུ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག བྱས་པ་ཡང་སྒྲུ་དང་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲུ་ཆོས་ཅན། བྱུང་དང་གཅིག་ཏུ་མ་མེད་པར་ཐལ། བྱུང་
 གཞི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་གཉིས་རིགས་བསྐྱེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཅ་པའི་ཉགས་གཉིས་པ་མ་ཐུབ་ན།
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱུང་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཐེས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱགས་
 ཁོ་ལ་ཡོད། བཀོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱགས་ཁོ་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག བཀོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་
 དང་། ཉིད་དང་། ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་རེ་རེ་ནས་བྱུང་ལ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་ལྟེ། མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་ལྟེ། སྒྱུར་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱགས་དང་མི་ཉག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་ཏུ་
 མ་ཐུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་མ་
 ཐུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱུང་ལ་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་
 འགལ་ཉགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། བྱས་
 པ་ཆོས་ཅན། བྱུང་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱགས་མི་མཐུན་ཕྱགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏན་མེད་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉགས་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱགས་ལ་གཏན་མེད་

དུ་འཇུག་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུ་
བའི་མཐུན་ཚུགས་ཡིན་ན། ཉག་ས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན་ཁྲུབ་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཏན་མེད་དུ་འཇུག་ཚུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉག་ས་གཉིས་པ་མ་ཁྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཆང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་
གཏན་ཆོག་ས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཐུན་ཚུགས་མི་མཐུན་ཚུགས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་
དང་། མཐུན་ཚུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་ཚུགས་མི་མཐུན་
ཚུགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་རྣམས་དེ་དེ་ནས་སྟེ། ཅ་ཉག་ས་
བཞི་བ་མ་ཁྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་
ཉག་ས་ལྟ་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡང་
དག་ཉག་ས་ལྟ་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། འགལ་བ་ཉག་ས་ལྟ་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་ཁྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཆོག་ས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡང་དག་ཉག་ས་ལྟ་གྱི་མ་ངེས་པའི་
གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་མཆན་མས་ལ་འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་
གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས་
འདྲི་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་ཁྲུབ་ཅིང་། དངོས་ཁྲུབ་རྣམས་མར་ཡང་མ་ངེས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་ལུས་ཏེ། ཁྲུབ་པ་རྣམས་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་སྟེ། ཅ་བའི་
ཉག་ས་གསུམ་པ་མ་ཁྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟེ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་ཁྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བོད་ཚུ་ཡང་མཐུན་པར་མེད་པ་དང་། ཉིད་དང་། ཆད་མས་ངེས་པའི་དོན་དེ་
དེ་ནས་ཁྱོད་ལ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་ཁྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་མེད་པ་ཞེས་པའི་
དོན་ཆང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་
ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་གོང་
དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། ། ཉག་ས་གཉིས་པ་མ་ཁྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཆང་
བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ལྟ་

མ་ཡིན་པར་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཆད་མས་ངེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཆད་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་བ་ལྟག་
ལུན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏམ་ཆོག་སོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ལྷན་རྗེས་ཁྱབ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱས་པར་བསྐྱབས་
ཟིན་པ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ། འདིར་ན་མ་འགྲེལ་ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཆད་མ་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་
དགོས་པ་གྲུབ་ཀྱང་དགག་ཆོས་དང་བསྐྱབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དགོས་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དུང་
མདོག་གི་ཉགས་ཀྱིས་ཤར་སྟོགས་གྱི་དུང་མདོག་སྟོན་པོར་སྐབས་པའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུང་མདོག་ཆད་མས་
ངེས་པ་དེ་མེར་པོ་ལ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉགས་པར་སྐབས་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་
པ་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་ཆོས་བསྐྱབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དགོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུང་མདོག་གི་ཉགས་ཀྱིས་ཤར་སྟོགས་གྱི་དུང་མདོག་སྟོན་པོར་སྐབས་པའི་ཆད་
མ་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བར་བ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུང་མདོག་གི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆད་མ་
ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཆད་མ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་མ་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་
ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཆད་མ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ངེས་པའི་ཆད་
མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་
པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་
ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དུང་མདོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུང་མདོག་
དང་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤར་སྟོགས་གྱི་དུང་མདོག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། གཞན་དག་ན་རེ། གོང་གི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་དོན་ནི། ཤར་སྟོགས་གྱི་དུང་མདོག་ཆོས་ཅན།
སྟོན་པོ་ཁོན་ལ་ཡོད་དེ། དུང་མདོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་འདིའི་དགག་ཆོས་དང་བསྐྱབ་ཆོས་དངོས་
འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་རིགས་རྒྱན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་
ཅིག་གིས། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སྟོན་པོ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་མེར་པོ་འདོག་དགོས་པས། སྟོ་མེར་
གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་ལ་བྱ་བེར་མོད་ཀྱི། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་བའི་ཞེ་འདོད་

དང་སྤྱད་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱབ་ཆེ་སྤྱོད་པོ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་བསྤྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་སྤྱས་ཟིན་ཀྱི་
ཆོས་མ་ཡིན་ཡང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་རྟགས་རིགས་མཆོན་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགག་པ་བྱས་པ་ནི་སྤང་བྱགས་དང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་
ཡའི་ཁྲད་པ་གཞོམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱབ་ཀྱི་བསྤྱབ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པོ་དང་དགག་ཆོས་ལ་
སེར་པོ་བཞག་ནས་སྤྱོད་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པ་ན་མ་བཤད་ཐར་ལ་མ་གསལ་བྱེད་
དང་། ཆད་མ་རིགས་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐལ་ལ་མ་གསལ་བྱེད་ལས། ཆད་མ་བྱི་མ་
གཉིས་ལས་མེད་ན། དུང་སེར་པོ་ཁོ་ན་འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ཆད་མས་ཐུབ། སྤྱོད་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེགས་པའི་
ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྤྱོད་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་
ན་རེ། ཁོང་གི་ལེན་དང་པོའི་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཤར་སྟོགས་ཀྱི་དུང་མདོག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ།
དུང་མདོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བའི་ཆད་མ་སྤྱི་བྱི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བར་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། དེ་འདྲའི་སྤྱིར་བའི་ཆད་མ་བར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ལ་སྤྱོད་པོའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པོ་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པོ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བ་སྤྱིར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྤྱོད་པོ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་ཐུབ་པ་དེ་ལྷན་ལ་སྤྱོད་པོའི་ཁ་དོག་སྤྱོད་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སྤྱོད་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་གི་
མཆོན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆད་བའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་མཆོན་བྱར་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་སྤྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་རྟགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་
མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པ། རང་གི་མཆོན་གཞིའི་སྟེང་དུ་སྤྱབ་པ།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་མཆོན་བྱ་མི་བྱེད་པ་གསུམ་ག་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཡང་ཁ་ཅིག་
གིས་ཅ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་རྟེ། སྤྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་རྟགས་ཞེས་པ། སྤྱོད་མཆོན་བྱ་
ཡིན་པར་རྟགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞེས། སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་རྟགས་ན། སྤྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་
པར་རྟགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་རྟགས་རིགས་མཆོན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་
རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་རྟགས་ན། སྤྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
མཐུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་རྟགས་ལ། སྤྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་མ་རྟགས་པའི་གང་ཟག་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ན་མ་མཁའ་སྤྱིར་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས། འདུས་མ་

བྱས་ཀྱི་ན་མ་མཁའ་ཉག་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་
 ཚང་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲ་མཚོན་བྱར་སྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་སྐལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་བྱིར་མཚོན་བྱ་ཡིན་པ། རང་གི་
 མཚོན་གཞིའི་ཉིང་དུ་སྒྱབ་པ། རང་གི་མཚོན་ཉིང་ལས་གཞན་པའི་མཚོན་བྱ་མི་བྱེད་པ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པར་
 ཉོགས་ཀྱང་། གསུམ་ག་ཡིན་པར་མཉོགས་པའི་ཕྱིར། མ་སྒྱབ་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱའི་
 མཚོན་ཉིང་ཡིན་གྱི། དེ་ཡིན་པ་དེའི་མཚོན་ཉིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 མཉན་བྱ་དེ་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བྱ་གི་བྱ་བ་པ་ལས། བྱ་མོང་མ་ཡིན་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ། ཉེས་པ་སྤོངས་ལ་ཉྱེས་པ་ཡིན། ། ཉེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་
 ཉག་པར་སྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཉག་པར་སྒྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱ་གི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉགས་རིགས་རང་ལྷགས་ལས། སྒྲ་ཉག་པར་སྒྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས་དང་། སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་སྒྱབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྱབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་སྒྱབ་པ་ལ་ཚྭ་གས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཕྱིན་ཅི་ཞིག་དུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱ་གི་དེ་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཚོན་ཉིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ལྷགས་ལས། གཉིས་པ་སྒྱུར་
 བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཚོན་ཉིང་ཡོད་དེ། དེ་སྒྱབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་
 ཀྱིས་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཕྱིན་ཅི་ཞིག་དུངས་པ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྒྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་མཚོན་ཉིང་། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་མཚོན་ཉིང་དུ་འཛོག་ན། མཉན་བྱ་དེ་སྒྲ་མི་
 ཉག་པར་སྒྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་
 གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཕྱིན་ཅི་ཞིག་དུངས་པ་དེ་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཚོན་ཉིང་
 ཡིན་ཞེས་བྱའོ། དངོས་བྱུང་ཕྱིན་ཅི་ཞིག་དུངས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་
 ཉག་པར་སྒྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་ཉགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་འགལ་མ་ངེས་མ་སྒྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་པོ་གང་དུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཚྭ་གས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས་བཤད་པའི་གཏན་ཆོགས་
 དགའི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚྭ་གས་ཆོས་
 ཅ་བ་ལས། དབུས་ན་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའོ། ། ཉེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་
 ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་

འཕྱར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འཕྱར་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཚང་རྩ་སྟོན་བསྐྱུས་གྲུ་ལས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བཅའ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཕྱར་རྩ་བུ་ལྟེ། ཐལ་འཕྱར་ཕྱིད་དང་བདུན་པོ་དེ། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འཕྱར་ཡང་
དག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། བཅའ་བྱ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཀྱང་། དེ་
དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩམ་འབྲེལ་ལེན་དང་པོ་དེ་
མཐའ་དཔྱད་ལས། བཅའ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བཅའ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྐབས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་། ཅེས་དང་། རྩམ་
ངེས་དར་ལྷོ་ཀྱང་། བཅའ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་འཐད་
ལུན་གྱི་དགོངས་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ཅེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་སྐབས་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་བདེ་བར་རྒྱུ་མེད་པ་གང་
ཞིག་ དབང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་སྐབས་ལྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བཅའ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྟོག་ཀྱི་བཀའ་ཉིས་ཀ་ཆོག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བསྐབས་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐར་
འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་གལ་ཏེ་རྩིངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་སྟོས་པ་
ཡིན་གྱི། བཤས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་སྐར་བྱུང་པ་མཛོན་སུ་མ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རྟགས་མཐོང་མ་ཐག་འབྲེལ་བ་
དུན་ནས། དེའི་རྩིས་སུ་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བས་དཔེ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་མ་ངེས་ཀྱང་། བར་གྱི་བྱུང་པ་ངེས་པ་
ཡོད་པས། བཅའ་བྱ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་རོ་ཞེན་མི་རིགས་ཏེ། བཅའ་བྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་ན། སྤྱུ་ཡང་མི་
རྟག་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཆོད་
མས་གཏན་ལ་མ་ཐབས་པར་བཅའ་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་སྤྱར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། ཕྱོགས་
ཆོས་སུ་མ་སྤང་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སྤང་བའི་ཆོ་མཉན་བྱ་ངེས་ནས་སྒྲ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་
ལ། དེའི་རྩིས་སུ་བསྐབས་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་ཡང་། བཅའ་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་
པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ཅེ།
དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྱུང་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་གང་ཏུ་ང་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་
སྟོན་གཉིས་ཀ་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས། རྒྱ་བྱུང་
བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་དོན་སྐབས་དང་ཐ་སྟོན་སྐབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་
སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་སྐབས་ན། དུ་བ་མེད་དེ། མི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྩ་

བྱུང་ཉགས་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ནི།
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན།
 དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་ན། དེར་ཐལ། རྒྱུ་
 འབྲེལ་ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་
 དག་ལ་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ། མི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་དོན་སྐབས་ཡང་ཡོད་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་
 དེ་གཉིས་བཀར་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་
 དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེན། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་
 པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྐྱོད་གཉིས་ཀ་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། མིང་མེད་པ་དེ་མིང་
 མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་མིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་རྩོང་ས་ན་མིང་ཤ་བ་མེད་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་མེད་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་སྐབས་སྟེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་བ་སོ་སོར་བཀོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱུ་ལ་བཤད་ཀྱང་། དེ་དག་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱུ་ལ་བཤད་ན།
 དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱུ་ལ་བཤད་ཀྱང་། བྱས་པ་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། ལེན་དང་པོའི་
 མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པ་ལ་ཚྭ་གསལ་ཆོས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པའི་བསྐབས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་ཉག་
 པར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་དེར་
 ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་དུ་སྤང་བའི་རྒྱུ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྱབ་
 བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་པའི་ཉགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དེ། སྤྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འབའ་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་

ཡིན་པས་བྱུང་བའི་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་དང་ཐ་སྟངས་སྤྱོད་པ་འཛོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་
གང་ཞིག འདི་ནི་འཛོགས་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། ལེན་དང་པོའི་
མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་ལུགས་ནི། སྐབས་འདིར་དོན་སྤྱོད་དང་ཐ་སྟངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྟངས་འཛོགས་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ལ་དོན་དང་མཚན་བྱ་ལ་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་ཞིག་དང་། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་ལ་དོན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་གསུམ་ལ་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་ཕྱི་མ་འདི་ནི་ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་
གྲུབ་ལྟེ། འཛོགས་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། འདི་ལ་ཐ་སྟངས་མི་སྤྱོད་པར་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། འདི་ལ་ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་དོན་སྤྱོད་
ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང་ཐ་སྟངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བ་སོགས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉགས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་རིགས་རང་ལུགས་ལས། བོང་དུ་འདོད་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
ཉགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉགས་པར་སྤྱོད་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ཆོང་མས་ངེས་ནས་དེའི་རྩེས་
སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཆོང་མས་ངེས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉགས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉགས་རིགས་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་སྤྱོད་
ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་མེད་ཡོད་ན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པས་བྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། སྤྱི་ཉགས་
ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉགས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉགས་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་
པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་དེ་སྤྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉགས་པར་སྤྱོད་པའི་
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། བྱོད་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག བྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པ་དེ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རིགས་ཀྱི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
གང་ཞིག དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉམས་ན་སྤྱོད་ཅིག་མའི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉགས་པར་སྤྱོད་པའི་

དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐུང་དགོས་ལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
 ཡིག་ཆར་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་
 མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རྩེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། རང་ལྷགས་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆེགས་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་བོ་དང་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཐ་དད་གང་ཏུ་ཡང་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དགག་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། སྤང་བོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་
 དད་གང་ཏུ་ཡང་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་དེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་
 རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱར་བ་གཉིས་པོ་གང་ཏུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྒྲ། དང་པོ་ཐུབ་ཆེ། རྩེ་
 བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། དེ་བས་ན་རང་ལྷགས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི། དེ་ལྟ་
 བུའི་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྦྱར་བ་དེ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
 སྦྱར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩེ་ཀྱི་ལུང་དེའི་འཕྲོད་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལ་ནི།
 ཆོས་ཅན་དང་མེད་དེས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཆད་མས་
 གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ཆད་མས་བསལ་བར་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རི་བོང་རུ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རི་བོང་རུ་མེད་པར་རྟགས་པའི་རྩིས་དཔག་གི་རྟེན་ཏུ་ཐུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 ཆེ། རྩིས་དཔག་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས། རྩིས་
 དཔག་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་རྟགས་པས་ཁྱབ་པར་བཞུག་པ་ཡིན་གྱི། རྩིས་དཔག་གི་གཞན་པ་
 ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་དགོས་པས་ཁྱབ་པར་བཞུག་པ་མིན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། ཆོས་ཚན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་
ཚན། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཚན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཚན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་
ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། དབྱུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡང་འདིར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཚན་དངོས་པོར་གྲུར་བ་བསལ་དུ་བྱིན་ཀྱང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་
ཡང་མེད་ལ། ཞེས་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ལྷང་རིགས་དུ་མས་མང་དུ་གསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་བེད།
ཁོ་ན་ནི། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཚན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བ་ཡང་དག་
ཡིན་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཚན་གཞི་གྲུབ་པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་
བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུག་ལས། རྟགས་དག་ཡིན་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཚན་གཞི་གྲུབ་པས་བྱུང་པ་
དགོས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་བེད་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནི། གཞི་མ་གྲུབ་
པ་ཆོས་ཚན་དུ་བབྱུང་བའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཚན་དུ་
བབྱུང་བའི་སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྱུར་བ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཚན་
དུ་བབྱུང་ན་སྒྱུར་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ཐར་ལ་མ་གསལ་བྱེད་ལས།
སྐབས་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཚན་དུ་བྱས་ན་ཚྭ་གས་ཆོས་མི་འབྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་མི་མཐུན་དཔེར་བབྱུང་
ན་ཕྱོགས་བྱུང་བ་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་བེད། གཞན་དག་ན་ནི། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཚན་དུ་བབྱུང་བའི་སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུག་ལས།
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཚན་གཞི་གྲུབ་པས་བྱུང་པ་དགོས་ཀྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཚན་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཚན་དུ་བབྱུང་ནས་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་
སྐབས་པའི་སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱུས་བྱ་སྐྱུག་བཟུལ་བར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སྤྱད་པ་གང་ཞིག་ ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་བ་དེ། རི་
པོང་རྩས་སྤྱག་པ་རྒྱུས་བྱ་སྐྱུག་བཟུལ་བར་སྐབས་པའི་རྟགས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་རྒྱན་ལས། སྐབས་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་བྱ་
འདི་ཆོས་ཚན། རྒྱུག་བཟུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་པོང་རྩས་སྤྱག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། རི་པོང་རྩས་སྤྱག་པ་
ཆོས་ཚན། རྒྱུས་བྱ་སྐྱུག་བཟུལ་བར་སྐབས་པའི་རྟགས་སྤྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སྤྱད་པ་གང་ཞིག་
ཚྭ་གས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སྤྱད་པ་ན་ཚྭ་གས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ། རི་པོང་

[illegible]

གྲིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་བྱས་པའི་ཉག་སྒྲིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཚུགས་ཆོས་ཡང་ཡོད། བྱས་པ་བྱས་པའི་ཉག་སྒྲིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྲུབ་ཡང་ཡོད། དེ་དེའི་ཉག་སྒྲིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
རྗེས་ཁྲུབ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་
སྒྲུབ་པའི་ཚུགས་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་སྒྲུ་མི་ཉག་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྗེས་ཁྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཚུགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་ལྟེ། དེ་དེའི་རྗེས་ཁྲུབ་ཡོད་པའི་གོ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་སྒྲིས་
མ་ཁྲུབ་མཆོམས་ལ་ཉག་སྒྲིས་དེར་ཐལ། བྱོད་མི་ཉག་པ་དང་ཐ་དང། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་དེའི་རིགས་འགྲེམ། ཞེས་སྐོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། བྱས་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཆོ་མཁུ་ཡང། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྒྲིས་ཡང་དག་དང། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པའི་ཆོ་
མཁུ་ཡང། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
ཉག་སྒྲིས་རིགས་རང་ལུགས་ལས། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པའི་ཆོ་མཁུ་ཡང།
བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང། བྱས་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་མེད་པའི་དུས་སུ་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྒྲིས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་མེད་པའི་དུས་སུ་
སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྒྲིས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལས་གཞན་
ཞིག་བཞག་ན་མི་འདྲ་བའི་བྱོད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་
དག་ན་རེ། བྱས་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཆོ་མཁུ་ཡང། བྱས་པ་སྒྲུ་
མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྒྲིས་ཡང་དག་དང། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པའི་ཆོ་མཁུ་ཡང། དེ་
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ཁ་
ཅིག་ བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པའི་ཆོ་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉག་སྒྲིས་ཡང་དག་
དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པའི་ཆོ་འཕ་
དུས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉག་སྒྲིས་ཡང་དག་དང་ཉག་སྒྲིས་སྒྲུ་མ་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉག་སྒྲིས་ཁས། མ་ཁྲུབ་ན་དང། འདོད་ན་གཉིས་ཀ་ལ། འོ་ན། རི་བོང་རུའི་དུས་སུ་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཉག་

པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་ཉགས་སྤྱབ་ཀོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་ལ་མ་ཁྲབ་པའམ་འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འདི་དམ་བཅའ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་ཕྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་ནི། ཕྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སྤྱབ་ཀོད་པའི་
 ཆོན་ཕྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཉགས་སྤྱབ་ཀོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་ལྷགས་སྤྱོད་ཅན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བར་འདུག་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ག་
 ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་བཀོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་པ་ག་ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི།
 རྩེ་བདུན་ཀྱན་ལས། ཆོས་པ་ག་ལ་སྐྱབ་པ་ག་བཟུང་དགོས་པ་དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་
 སྤྱོད་ན་མ། གང་ཡང་རུང་བ་ག་ཅིག་སྤྱོད་ཞེ་ན། གང་རུང་ག་ཅིག་བཟུང་པ་ས་ཆོག་གི། གཉིས་ཀ་སྤྱོད་པ་སྐབས་སུ་
 བབ་པའི་ཆོས་པ་རྟོགས་ལྡན་མི་སྤྲིད་དོ། ། ཞེས་དང་། ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་ལས་ཀྱང་། ཆོས་མཐུན་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་བཀོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
 གང་ཟག་ནི་མི་སྤྲིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་མ་ཁྲབ་ཤི། དེ་ནི་ཆོས་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་དུ་ཕྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཀ་བཀོད་དགོས་ཉི། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འགལ་བའི་
 དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ནི་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་དང་མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་བཀོད་ལ།
 ཕྱི་ཆོས་ཤིང་རྒྱ་རྒྱུངས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་བཀོད་དགོས་པ་དག་ཀྱང་སྤྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། དེ་དང་
 མཐུན་པར་རིགས་སྒོ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 རིགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ནི། དེ་ལྟར་དུ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་
 རྒྱལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཟུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མ་རིགས་ཀྱན་ལས། འོ་ན་ཆོས་
 མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ག་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ག་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཟུང་དགོས་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། མེད་ཀྱི་གང་རུང་རེ་དངོས་སུ་བཟུང་པ་ས་ཆོག་ཤི། རྩེ་སྤྱོད་ལྷགས་
 གི་ཁྲབ་པ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་བཟུང་པ་ས་གཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 ཁ་ཅིག་ ཆོས་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་དོར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཟུང་མི་དགོས་ཀྱང་། དབང་རྒྱལ་གྱི་དོར་གཉིས་ཀ་
 དངོས་སུ་བཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་རྩེ་སྤྱོད་ལྷགས་གི་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཟུང་པའི་སྐྱབ་པ་ག་
 ཡོད་པར་ཐལ། རྩེ་སྤྱོད་ལྷགས་གི་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། སྐྱབ་པ་ག་ལ་ལག་གསུམ་ལྡན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཉི། སྐྱབ་པ་ག་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་
 པ་ག་ལ་ལག་གཉིས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། །
 ཡང་འགའ་ཞིག་ན་ནི། སྐྱབ་པ་ག་བཀོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་པ་ནི་རྒྱལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་

ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་སྐབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉགས་རིགས་མཆན་ལས། སྐབ་
ངག་འགོད་པའི་ས་མཆན་མས་ནི། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་ཉག་པར་སྐབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་བུ་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཐོག་མར་ཚུལ་ངེས་ཆེད་མ་ཡིན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་ངེས་པའི་
གཞིར་སྦྱར་བ་དང་སྐབ་ངག་འགོད་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ཅེ། ཚུལ་གསུམ་མི་
ཤེས་ཤེས་རུང་བུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་ཟེན་པའི་གང་ཟག་ལ་
འགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྤར་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་སོ་སོར་
བྱས་གཅིག་ཏུ་བྲན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འགོད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་ལས། ཚུལ་གསུམ་སོ་
སོར་ངེས་ཆེས་སྟུ། ། བྱས་གཅིག་ཏུ་བྲན་པར་བྱ་བའི་ཆེད། ། སྐབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་དང། རྟེ་
བདུན་ཀྱན་ལས་ཀྱང། མདོར་ན་སྐབ་ངག་གི་བྱེད་ལས་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཤེས་ཟེན་བྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མ་
ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་སྟོ་ལྟ་ན་མས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་
མཛོད། ཁ་ཅིག་ན་ཅེ། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའི་ཆེ། མདོར་
བཟུན་ཀྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བཟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་ཆོག་ཕྱད་བདག་ཉིད་
འདོད། ། ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་མདོར་བཟུན་ནས། རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆེ་འདོད་པ་རྣམས་པར་
བཤད་ལ། རང་ཉིད་རྣམས་པར་བཤད་པ། མ་བསལ་བ་རྣམས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེ་ཀ་
བྱེད་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེ་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོལ་ལས།
དེས་ན་རྟེ་ཀ་བྱེད་གཞན་དག་གིས་སྐབས་འདིར་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ལ། མདོར་
བཟུན། རྣམས་བཤད་གཉིས། རྣམས་བཤད་ལ་འདོད་པ་དང། རང་ཉིད་དང་མ་བསལ་བ་རྣམས་པར་བཤད་པ་དང་
གསུམ་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་དོན་འགོད་པ་ནི། གཞུང་གི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཡང་མ་བཟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མདོར་བཟུན་
བྱ་མ་བསལ་བ་མདོར་བཟུན་པ་མེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་བཤད་བཞོད་ན། རྩིས་པ་པོ་བཟུན་བཅོས་ཀྱི་བཟང་ལ་མ་
བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་བཟུན་ཡོད་ཀྱང་རྟོགས་སྒྲ་བ་ལ་བསམ་ནས་དེའི་རྣམས་བཤད་མི་བྱེད་པ་ནི། བཟུན་
བཅོས་མ་ཐོབ་པོ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང། མདོར་བཟུན་མེད་པའི་རྣམས་བཤད་དང། རྣམས་བཤད་
མེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་སོགས་ནི་ལྷན་མེད་པའི་ཡན་ལག་དང་འདྲ་བར་རང་ཉིད་རོ་ཆོ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ཅེ། རོ་བོ་ཆོག་ཕྱད་བདག་ཉིད་འདོད། ། ཅེས་སོགས་
ཀྱིས་མདོར་བཟུན་ནས། རྣམས་པར་བཤད་པའི་ཆེ་འདོད་པ་རང་ཉིད་མ་བསལ་བ་སོགས་རྣམས་པར་བཤད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལ་མ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་

དམ་བཅའ་མཆོད་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་འགོད་པའོ། ། དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་
བཤད། མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་
མཆོད་ཉིད་ལ་རིགས་སྟོན་ནས་གསུངས་པ་དང་། ཆོད་མ་ཀུན་བརྒྱས་ལས་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་པས། རིམ་
བཞིན་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཆེད་དང་། འོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཉིར་དར་
ཁྲིལ་ལས། གཉིས་པ་ནི། རིགས་པའི་སྟོར་བསྐྱབ་བྱའི་འོས་པ་སྟོན་བས་བསྐྱབ་བྱའི་འདོད་པ། གཞན་དོན་
བསྐྱབ་བྱའི་མཆོད་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱས་ནས་གསུངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོད་མ་མདོར་འོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོག་ཟུར་ཕྱིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་ན་མ་
ཡང་འདིར་འདྲས་ལ། བཤད་ན་འདི་འདྲ་མ་ལྟར་བཤད་དུ་ཡོད་པས་དོན་མ་དང་འདྲའོ། ། ཞེས་དང་།
རྟགས་རིགས་མཆོད་ལས་ཀྱང་། རྟེན་བརྟན་རྒྱུ་ལྟར་ན། ཆོད་མ་མདོར་ལས་གསུངས་པ་དེ། འོག་རྟོག་སེལ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རིགས་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་དེ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་འོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རིགས་རྒྱུ་ལས། ཁ་ཅིག་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས། བསྟན་པ་དེས་འོག་རྟོག་སེལ་ལ་རིགས་སྟོན་ནས་
བཤད་པ་དེས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བས་སྒྲོས་པའི་སྒྲིབ་མེད་དོ་ཞེས། དེའི་བྱང་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་
ཀྱང་འོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སེལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
སྤྲུལ་ཉག་པ་དེ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་
ན་དེའི་མཆོད་གཞི་འཛིན་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་དང་རང་དོན་
བསྐྱབ་བྱའི་སྟོན་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རོ་ཐོའི་
དོན་སྟོན་ཆོས་ལྡེ་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་རྟོགས་
ནས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟོགས་
ནས་སྤྲུལ་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་ཡིན་ན། དེ་རྟོགས་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་མ་བསལ་བའི་ལྷག་ཕྱོགས་

བསལ་བཤམ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་
བསལ་བ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
ལས། བསལ་བཤམ་དབྱེ་བ་མེད་དེ། བསལ་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་ན་རེ།
བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསལ་བཤམ་དབྱེ་ན་དེ་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་
རིགས་རྒྱན་ལས། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ།
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་བཞི་ཉེ། སེམས་བྱེད་ཚད་མ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱད་གཞི་རྒྱུ་ཟད་ཡོད་དེ།
བསྟན་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་ཅེས་པའི་ཆོག་འདིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་
རིགས་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁྲབ་སྡོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་
རྟག་པས་ཁྲབ་ཅེས་པའི་ཆོག་འདིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་མ་བརྟན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཁྲབ་ཅེས་པའི་ཆོག་འདིས་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཁྲབ་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཁྲབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཁྲབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
ལའང་ཞིབ་ཆད་གོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་གངས་མ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མཁས་པ་མང་པོས་གཞི་གྲུབ་ན་
དག་ག་རྟགས་ཡང་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཁྲབ་པ་ཁས་བླངས་ནས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་
རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཆོག་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་གོ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་
གཞལ་བྱ་དང་། ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་དུ་དང་
རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། མ་ཁྲབ་ན།
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པར་
ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཡ་གྲུལ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲ་མའི་ཡ་གྲུ་ཡང་དང་། སྒྲ་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་ལ། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་
 དང་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡ་གྲུ་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བུའི་
 ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་སྒྲོལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོག་ལས་ཀྱང་། འབྲས་
 རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་
 བྱི་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཡང་། རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ཟེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་
 ཚུལ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་
 ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱས་པ་འབྲས་བྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་པ་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་གང་གི་སྒྲོན་པ་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་
 པར་འཆོལ། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་གང་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་དོན་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དེ་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ལྷགས་སྒྲོན་དང་དཔེ་སྒྲོན་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ལོ་ཟེར། དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གང་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོན་
 ཅན་དུ་སྐྱབ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་གང་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་
 པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྒྲུར་བ་སྒྲུར་གཅིག་ལ་མཆོན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་དེ་དག་འབྱུང་
 བར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོན་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། འོ་ན་རང་ཉིད་གང་ལ་ཆ་ཤས་སུ་
 ལྡན་པའི་དོན་དེ་བྱམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་
 ལེན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་གང་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་དོན་དེ། བྱམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་

གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་ལྟེ། སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 རྩོགས་སྤྱུ་མ་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲུ། ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་མ་སྐྱབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲུ་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྩོགས་ཆོས་སྤྱུ་མ་སྐྱབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 རྩོད་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སྒྲུ་ཉ་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་
 བསྐྱབས་ཟིན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་པ་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་བཞི་པ་སྐྱབ་
 ལྟེ། བྱས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲུ་ལོ། ། ཚུ་ལ་འདིས་མཆོན་ནས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 རྩོགས་སྒྲུ་ཉ་དང་རྩོགས་སྒྲུ་ཉ་ཅན་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་ལ། དཔེ་སྒྲུ་ཉ་དང་དཔེ་སྒྲུ་ཉ་ཅན་ལ་
 ཡང་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་སྒྲུ་ཉ་དང་། སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་
 ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྩོགས་སྒྲུ་ཉ་གཉིས་འགལ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
 སྐྱབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་དང་རྩོགས་གཉིས་ཀར་བབྱུང་ནས་སྤྱི་
 ཆོལ་གྱི་ཆོད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོད་མ་རིགས་ཀྱུན་ལས། སྒྲུ་
 མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཉགས་སྤྱི་བཞི་པའི་ཆོན། སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཉགས་དང་རྩོགས་གཉིས་ཀར་བབྱུང་ནས་སྤྱི་ཆོལ་གྱི་ཆོད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་
 ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྩོགས་སྒྲུ་ཉ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སྒྲུ་ཉ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་
 སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སྒྲུ་ཉ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྩོགས་སྒྲུ་ཉ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་ཉགས་དཔེ་རྩོགས་སྒྲུ་ཉ་གསུམ་ལ་ཡན་ཚུན་སྤྱི་བཞི་ཡོད་མེད་ཀྱང་
 ཤེས་རུས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྱུར་
 བའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེ་ཡོད་དང་ཉགས་ལ་ཏུ་ཡོད་འཛིག་ལ་མེ་ཏུ་གཉིས་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་དུམ་ཀྱུན་
 ལས། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། ལ་མེ་ཡོད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ། ཏུ་ཡོད་ཉགས་སྤྱི་བཞི་པ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི་མེ་མེད་དང་ཉགས་
 ནི་ཏུ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། མེ་ཡོད་དང་ཏུ་ཡོད་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཉགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདི་ནི་དེང་
 སང་གི་རྟོག་གི་པ་རྒྱུ་མས་ལ་རྒྱུར་ལྟར་གྲགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་གཞོད་པ་ཏུ་མའི་གནས་སྤྱི་བཞི་པ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱི་བཞི་པ་ཐལ། མེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཏུ་ལྟན་ལའི་སྤྱི་དང་ཏུ་བ་ཞིགས་པར་ཐལ། མེ་མ་ཡིན་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ལྟེ།
 རྩལ་བྱེད་བཀག་ན་རྩལ་བྱ་ཞིགས་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། རང་ཞུགས་ལ། མེ་ཡོད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཏུ་

ཡོད་ཉགས་སུ་སྤྲོས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་འདིར་ཡིག་
མངས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དེ་ཉིད་དུ་ཉར་བར་བྱའོ། ། གཞན་དག་ན་ཅེ། རྟེན་བདུན་རྒྱུད་ཀྱི་
བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་དུ་བཤོད་པ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
མེ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤུབ་ན། མེ་ཡོད་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་དུ་
ཡོད་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བཤུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་རིགས་རྒྱུད་ལས། དུ་ཡོད་དེ་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་
ལ་མེ་ཡོད་པར་སྤྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་དེ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་གཉིས་ཀ་གཞུང་ཆེན་པོའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པས་སྒོ་ལྡན་དག་གིས་དཔྱད་
པར་འཆོལ། ཁ་ཅིག་ དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་བྱུང་ལ། རྟེན་སུ་འགྲོ་ཞེས་གི་བྱུང་པ་ནི་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་པས། དེ་
འདྲའི་ཆད་མས་དེ་ཉར་ངེས་པར་བྱེད་ན། ཆོས་བ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་སྤྱགས་གཅིག་གིས་ངེས་ལ།
དབང་པོ་འབྲིང་པོས་ནི་མངོན་སུམ་སྤྱགས་གསུམ་ཀྱིས་ངེས། དབང་རྩལ་གྱིས་ནི་མངོན་སུམ་སྤྱགས་ལྔས་མེ་དུ་རྒྱ་
འབྲས་སུ་ངེས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བདུན་རྒྱུད་ལས། ཉགས་ནི་ལལ་ཆེར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་འབྱུང་ལ། བྱུང་པ་ནི་
རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་པོ། ། འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྱགས་དུས་མེ་དུ་རྒྱ་
འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན་ཆོས་བ་དབང་པོ་རྣམས་ནི། དུ་བམེ་ལས་སྟེས་བཞེན་པ་མངོན་སུམ་སྤྱགས་གཅིག་
གིས་དུ་བམེའི་འབྲས་བྱུ་ཡིན་པར་ངེས་རུས་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་པོས་ནི། དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་ས་དག་པའི་ས་
སྟོགས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེ་ནས་མེ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེ་ནས་ས་སྟོགས་དེར་མེ་
ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བསྟེས་པ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། དུ་བམེ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེས་པའི་རྟེན་འགྲོ་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྤྱགས་གསུམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བམེའི་འབྲས་བྱུར་ངེས་རུས་ལ། ཡང་ན་དང་པོར་མེ་དུ་
གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེ་ནས་གཞི་དེར་མེ་ལོག་པར་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེ་
ནས་མེ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བལོག་པའི་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། ལོག་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
སྤྱགས་གསུམ་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལས་དུ་བམེའི་འབྲས་བྱུར་རྟོགས་རུས་སོ། ། དབང་པོ་རྩལ་པོས་ནི། དང་པོར་མེ་དུ་
གཉིས་ཀས་དག་པའི་གཞི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེ་ནས་གཞི་དེར་མེ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེ་
ནས་གཞི་དེར་མེ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བསྟེས་པར་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེ་ནས་གཞི་དེར་མེ་ལོག་པ་
དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེ་ནས་མེ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བལོག་པར་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ།
རྟེན་སུ་འགྲོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྤྱགས་ལཱའི་བྱེད་ལས་ལས་དུ་བམེའི་འབྲས་བྱུར་རྟོགས་རུས་ལ།

ཚུལ་འདིས་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ཅེ། བཤད་
 མ་ཐག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་སྤྲུགས་གསུམ་དང་ཡ་རྒྱག་
 ལས་ལྷག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྲུགས་རྒྱག་ཡོད་ན་ཚད་མ་ཡ་བཅུ་གཉིས་
 ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་རིགས་རྒྱུན་ལས། ཚད་མ་སྤྲུགས་རྒྱག་ལ་བརྟེན་ནས་
 མེད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཚད་མ་སྤྲུགས་རྒྱག་མི་འཐད་དེ། སྤྲུགས་ནི་བྱང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 ཚད་མ་ཡ་རྒྱག་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་རྒྱག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང། དེ་དང་མཐུན་པར་ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་
 དཔྱད་ལས་ཀྱང། ཚད་མ་སྤྲུགས་རྒྱག་ཟེར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀར་སྦྱོན་ཞུགས་པ་སྟེ། འོ་ན་དེ་རྒྱག་ཆོས་ཅན།
 ཚད་མ་བྱང་རྒྱག་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་སྤྲུགས་རྒྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན་ཁྱོད་ལ་ཚད་མ་ཡ་
 བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཚད་མ་རེ་རེ་བ་རྒྱག་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སྤྲུགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་པར་མངོད། ཁ་ཅིག་ན་ཅེ། སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་དཔེ་གསལ་ལྗོན་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་བྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 སྒྲུབ་པ་འབྲས་རྒྱགས་ཡང་དག་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ལྷ་བ་
 སྤྱབ་སྟེ། མཚན་དཔེ་གསལ་ལྗོན་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་བྲུའི་རྒྱགས་སམ། མཚན་དཔེ་དང་མཐུ་བསམ་མི་བྱུང་གྱི་སྒྲེས་བྲུའི་
 རྒྱགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྒྱགས་བཞི་སྤྲུགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ཅེ། མཚན་དཔེ་གསལ་ལྗོན་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་བྲུ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྲས་བྲུ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་འབྲས་རྒྱགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གནས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲེ་འགག་གནས་གསུམ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། གཞན་ཡང་། རེ་
 འགའ་བའི་དངོས་པོ་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་བོ་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་རྒྱགས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེ་འགའ་བའི་དངོས་པོ་དང་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང།
 ཡང་ཟག་བཅས་གྱི་ཤེས་པ་དེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་བཅས་གྱི་ཤེས་པ་རང་རྒྱ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པའི་འབྲས་རྒྱགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་གྱི་ཤེས་པ་དེ་རང་རྒྱ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྤྲུགས་ལ་དཔྱད་པར་འཆོལ། གཞན་ཡང་དེར་མ་ཟད་འབྲས་རྒྱགས་
 དེ་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་བཟག་ཚུལ་གྱི་འབྲས་རྒྱགས་ཡང་དག་དང། དད་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་དང། བྱང་སེམས་སུ་
 སྒྲུབ་པའི་དེ་དང། ཆགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
 འདིའི་མཚན་མ་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། རྒྱགས་སམ་མཚན་མ་དེའི་སྒྲོན་ནས་བཟག་ཚུལ་ཤིན་དུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེའི་སྒྲིན་ས་ལྷང་མ་བསྟན་བཟླ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་ཏྟགས་ཀྱང་ཡོད། དང་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཀྱང་ཡོད།
བྱང་སེམས་སུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཀྱང་ཡོད། ཆགས་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་དེ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གཞི་སྐྱེས་གསུམ་
པར་དེ་ཉིད་དུ་གསལ་བས་སྒྲོ་ལྷན་དག་གིས་དེར་ལྟ་བར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུ་བ་དེ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་དུ་བའི་རྒྱར་
རྒྱར་བའི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་དང་།
དུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཚུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན་
གཉིས་ཡོད་དེ། མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་དེ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་དུ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བའི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་དང་། དུ་བ་དུ་
ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཚུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་གཞན་
ལ་འང་རིགས་བསྟེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཚུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྱུར་བ་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་ཡིན་ན་ཏྟགས་སུ་བོད་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་གིས་མ་གྲུབ་ཤི། དུ་བའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཤིང་དུ་མེ་ཡོད་ཀྱང་དུ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་དུ་བའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲི་ན། འདྲི་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྒྱར་
རྒྱར་བའི་མེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བའི་རྒྱར་
རྒྱར་བའི་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཤི། དུ་ལྷན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བའི་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་དངོས། གཞན་
ཡང་དུ་བ་དེ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཚུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་ཏྟགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། འོ་ན་མེ་
ཡོད་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པ་མེ་ཡོད་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་དེ་དང་
བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་སོང་། འདྲི་ན། མེ་ཡོད་དུས་དང་དུ་བ་ཡོད་དུས་ཕྱིར་གྲུབ་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲི་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་

ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྱོར་ས་ལ་ན་མ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་ཏྲགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་སྐུལ་བྱེད་པ་ལ་ལེགས་པར་དབྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ མ་དམིགས་པའི་
 ཏྲགས་ཡང་དགག་གི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། མེད་དགག་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱུང་བས་བྱུང་སྟེ། རང་རེ་ཡིག་ཆ་
 ལས། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱུང་བུ་ལ་
 མ་ཡིན་དགག་ཡོད་པས་མི་ཆོག་གི་མེད་དགག་གཅིག་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱུང་བ་དེ་ངེས་པར་དགོས་པའི་
 ཟུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟུར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མེ་མེད་པའི་
 ཏྲགས་ཀྱིས་མཆོད་མོའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་བམེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཏྲགས་སྒྱུར་དེ་མེད་དགག་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་སུ་བབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དགག་གི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཟུར། འདོད་
 ན། དེ་འདྲའི་ཏྲགས་སྒྱུར་དེ་མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་
 ཏྲགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཟུར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱུང་བའི་དུ་བ་མེད་པ་དེ་
 དང་། ཏྲགས་སུ་བཀོད་རྒྱུའི་མེ་མེད་པ་དེ་གཉིས་མེད་དགག་ཏུ་མཆོངས་པའི་ཟུར་ཟེར་བ་ལ་དབྱད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་
 ཡོད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་ཆ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཆ་དང་། གཏི་ལྷག་མེད་པའི་
 དགེ་ཆ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། མི་ཏྲག་པ་རྣམས་དགག་པ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཞན་པའི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་
 ཏྲག་པ་ཞེས་སྐུལ་བྱེད་སྒྱུ་དེ་དེའི་ནང་གི་གཞན་པའི་དགག་སྒྱུ་ཡིན་པའི་ཟུར། དེར་ཐལ། ཏྲགས་རིགས་མཐའ་
 དཔྱད་ལས། མི་ཏྲག་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དགག་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་མི་ཞེས་པ་དེ་ཏྲག་པ་ལས་
 དོན་གཞན་སྟོན་པའི་དགག་ཆོག་ཡིན་པའི་ཟུར། དེར་ཐལ། དེ་དགག་སྒྱུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཞན་པའི་དགག་
 སྒྱུ་ཡིན་པའི་ཟུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟུར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་རྣམས་གཞན་པའི་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་རྣམས་དགག་པ་བདུན་གྱི་དང་པོ་དབྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཟུར། དེར་ཐལ། ལེན་དང་པོའི་མཐའ་
 དཔྱད་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགག་སྒྱུ་དེ་བདུན་གྱི་དང་པོ་དགག་བྱ་བ་གཞན་ཅམ་གྱི་དགག་སྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་པ་
 རང་གི་དགག་བྱ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་དགག་སྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། གསུམ་པ་རང་གི་དགག་བྱ་དང་འདྲ་བའི་
 གཞན་དུ་སྟོན་པའི་དགག་སྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། བཞི་བསྐྱེད་པའི་དགག་སྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། ལྷ་བ་འུང་བའི་དགག་སྒྱུ་ཡང་
 མ་ཡིན། རྩག་པ་རང་གི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་དགག་སྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། བདུན་པ་རྒྱ་མཆོད་དེས་ན་
 འགལ་སྒྲའི་དོན་ཅན་གྱི་དགག་སྒྱུ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་རུང་བའི་ཟུར། ཞེས་སྐུལ་བྱེད་གསུངས་པའི་ཟུར་ཟེར་བ་ལ་
 དབྱད་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུར་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་སྒྱུར་བའི་ཏྲགས་ཡང་
 དག་མེད་པའི་ཟུར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཏྲགས་སྒྱུར་རྣམ་དག་འགོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཟུར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ།

བྱུང་བ་ལྟར་གསལ་བྱེད་པའི་ཆེས་དཔག་གི་ཉེན་དུ་སྒྱུར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱུང་བ་ལྟར་གསལ་བྱེད་པའི་ཆེས་དཔག་དེ་རྒྱ་ཆོས་ཆེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཉེན་ནས་སྦྱོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཉེན་ནས་ཆེས་དཔག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཉེན་ནས་ཆེས་དཔག་ནམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཆེས་དཔག་ནམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྦྱོམ་ན་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆོས་ཆེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རང་དབྱུང་ན་འདས་བའི་བྱུར་མ་གྱི་རྩ་མའི་གཟུགས་སྦྱེད་པའི་རྩུས་པ་དང་། རང་དང་དབྱུང་གཅིག་པའི་བྱུར་མ་གྱི་གཟུགས་ནམས་རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྦྱོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། རྟགས་སྦྱར་ཡང་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཉེན་ནས་ཆེས་དཔག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྦྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་རྟགས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རྟགས་པའི་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྟར་གསལ་བྱེད་པའི་ཆེས་དཔག་དེ་རྒྱ་ཆོས་ཆེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་ཆེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་ཆེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁ་ནང་བྱུར་མ་གོང་བུའི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིང་མས་བྱུར་གཟུགས་སྦྱེ་མ་བསྦྱེད་པའི་རྩུས་པ་རྟགས་པའི་ཆེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་རྟགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གང་སྤྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ནམས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྦྱར་བ་གང་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་ཆེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་སྦྱོས་ཤིག་ ཅེས་ཟེར་བ་ནམས་ནི་སྤྱོད་ཤིང་བཟང་པོ་དག་གིས་དབྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་སྦྱར་བ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོམ་རྟགས་པར་རྟགས་པ་ལས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟགས་སྦྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་ཆེས་བྱུང་ངེས་པའི་གཞིར་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་བྱུང་འབྱེལ་ངེས་རྩུས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། རྟགས་དེར་

ཐལ། བྱམ་པ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྤྲོ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་སྤྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་
ཕྱེད་ལས། སྤྱིར་སྤྲོ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ལས་སྤྲོ་མི་ཉག་པར་ངེས་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ།
གཞན་དག་ན་ཟེ། གོང་གི་སྤྱིར་བ་དེ་སྤྱིར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་སྤྲོ་ཡང་དག་གི་སྤྱིར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉར་ཡིན་པར་ཡིག་ཆར་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་རྩ་ཅུང་ཟད་ཡོད།
ཁ་ཅིག་ བྱས་པའི་ཉག་སྤྲོ་མི་ཉག་པར་སྤྲོ་བ་པར་ཕྱེད་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་། སྤྲོ་མི་ཉག་
རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆད་མ་གཞན་སྤྱི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉག་སྤྲོ་མི་ཉག་སྤྲོ་མཐའ་དཔྱད་
ལས། དེ་འདྲའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེས། སྤྲོ་མི་ཉག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་
ཀྱིས་བར་མ་ཆད་པར་དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། གཞན་
དག་ན་ཟེ། དེ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆད་མ་གཞན་སྤྱི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆད་མ་གཞན་སྤྱི་བམེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་སྤྱི་
དགོས་པ་གང་ཞིག་ ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱང་
བདུས་ལས། ཉག་སྤྲོ་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པས་བར་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
ཉག་སྤྲོ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་དྲན་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
ཉག་སྤྲོ་ཡང་དག་གི་རྩ་ལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་དྲངས་ནས་སྤྱིས་པའི་རྩ་ལ་གསུམ་ག་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་
དྲན་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་བདུན་རྒྱུད་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། དེ་སྤྱི་བའི་རྩ་ལ་གསུམ་
འཇལ་བའི་ཆད་མ་དྲངས་ནས་སྤྱིས་པའི་རྩ་ལ་གསུམ་ག་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེ། ལ་ལ་ན་ཟེ། ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་དྲན་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་
དཔག་ཆད་མ་དང་། དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས།
དེས་ན་ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱི་གསལ་ཆོས་འཇལ་བའི་ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་དང་། ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་
ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དང་དེ་དག་
གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། བ་སོགས་ལ་
དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། སྤྱིར་བ་ཡང་དག་གི་ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་བ་ཉར་སྤྲོ་གི་ཉག་སྤྲོ་འཛིན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་བདུན་རྒྱུད་ལས།
དེས་ན་སྤྱི་གསལ་ཆོས་རྒྱུད་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་རྒྱུད་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སོགས་དེ་སྤྱི་བའི་ཉག་སྤྲོ་འཛིན་

སེམས་སྤྲུལ་བས་ནི། ཉགས་ལྟར་སྤང་ལའང་ཉགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་ལྟར་བའི་ཉགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ནི། སྤྱིར་བཏགས་སྤང་གི་ཉགས་འཛིན་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ལེན་འཁྱེད་ཀྱི་ལས། དེས་ན་བྱས་པས་སྤྲུལ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཉགས་འཛིན་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། བྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཉགས་འཛིན་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཉག་
པས་ཉགས་ཅན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་མི་རུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལའང་དབྱེད་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་
དོ། ། ཁ་ཅིག་ ཉགས་འཛིན་སེམས་ལ་དཔེའི་སྤྱིང་ཏུ་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་ཉགས་འཛིན་སེམས་
དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱིང་ཏུ་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་ཉགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
ནི་ཉགས་འཛིན་སེམས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་རང་ལྷགས་དང་།
སྤྱིང་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གཉིས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིང་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་རང་
ལྷགས་སྤྲུལ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། མངོན་ལེན་འཁྱེད་ཀྱི་ལས། གཉིས་པ་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འཐད་
པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཉག་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷགས་གཞན་ནི་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་ལྟར་བ་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་
ཉིད་གཞི་དང་པོ་དང་བྲལ་བར་གནས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ནི། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིང་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་
གང་ཞིག་ དེ་རང་ལྷགས་སྤྲུལ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་ཤིང་། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས། སྤྱིང་དཔོན་
ཆོས་མཆོག་ནི། དེས་ན་ཉགས་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་གཉིས་ཉ། གཅིག་ནི་དཔེའི་སྤྱིང་ཏུ་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱིང་ཏུ་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤྲུལ་ནི་ཉགས་
འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཉགས་ཅན་ཀྱི་སྤྱིང་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཐུབ་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་མཆོག་གིས་འབྲེལ་བ་ངས་པའི་སྤྱིང་འདོད་པ་རྒྱན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཡང་འདིར་བཀག་ཅི་དགོས་རྒྱུ་ལ་བསོད་པ་དོན་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
སྤྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཐུབ་ཅན་ནས་འཛིག་ངས་ཡིན་ཉ།
རང་ཉིད་འཛིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་སྤྲོས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱིང་
བ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ལྷན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྤྱིང་བ་དེ་སྤྱིང་བ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་ཉགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྒྱུ་ཉགས་པའི་རྗེས་དཔག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་རང་ཐུབ་ཅན་ནས་འཛིག་ངས་ཡིན་པར་རྒྱུ་ཉགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་

མྱེད། བྱལ་ཤི། དེ་གཉིས་འགལ་བཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། རྟོག་བྱལ་བྱལ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་ལོ། ། ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་ན་ལེ། དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་དེ་བྱས་ཏེ་གསུངས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཏེ་གསུངས་པར་སྒྱལ་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་བཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་ཏེ་གསུངས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཏེ་གསུངས་པར་སྒྱལ་པར་རྒྱུ་བྱལ་
བསྒྱལ་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དང། རྟོག་བྱལ་བསྒྱལ་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་བ་མོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ལྷ་རྒྱུད་མ་དམིགས་པའི་ཏེ་གསུངས་སྒྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན།
སྒྱུར་བ་དེ་སྒྱལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་དགག་གཞིའི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ལ་
ལྷ་རྒྱུད་བསམ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཏེ་གསུངས་ཀྱིས་མཆོན་མའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་བམེད་པར་སྒྱལ་
པར་བྱེད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་དགག་གཞིའི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ལ་ལྷ་
རྒྱུད་མི་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྱིར་ལྷ་རྒྱུད་རྒྱུད་ནས་དགག་གཞི་དེར། མངོན་
སྲུང་ལ་ལྷ་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་བལ། དེར་དེའི་འབྲེལ་ཟླ་ལྷ་རྒྱུད་དང་འགལ་ཟླ་ལྷ་རྒྱུད་གཉིས་སྤྱུ་བའི་ཕྱིར།
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ལེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འོ་ན། མེ་མེད་པའི་ཏེ་གསུངས་
ཀྱིས་མེ་མེད་མཆོན་མའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་བམེད་པར་སྒྱལ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་མའི་རྒྱ་མཆོར་
སྤྱི་བྱེད་དུ་བཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པའི་ཆད་མ་སྒྲེ་མི་རྒྱུད་བར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར།
བྱལ་ཤི། ལྷ་བཟུན་རྒྱན་ལས། འོ་ན་ཕྱི་ཆོས་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བྱེད་ལྷ་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོར་ལ་དུ་བཡོད་མེད་གང་
དུ་ཡང་ངེས་པའི་ཆད་མ་སྒྲེ་མི་རྒྱུད་བར་ཐལ་ཞིང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། གཞན་ཡང་ཆོས་བ་དེ་ལ་རྒྱ་
མཆོར་དུ་བམེད་པར་བསྐྱེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར། བྱལ་ཤི། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་བ་
དེའི་ངོར་རྒྱ་མཆོར་ལ་དུ་བམེད་པར་བསྐྱེད་དོན་ལས། ། ཞེས་དང། ཡང་དུ་བཤད་ལྷ་རྒྱུད་བསམ་བྱལ་པར་ནོན་པའི་
གཞིར་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་སྤྱུ་གནས་པ་མེད་དེ། དུ་བཤད་ལྷ་རྒྱུད་བསམ་བྱལ་པར་ནོན་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོད་སྒྱལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཆོས་ལ་ལྷ་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་བར་
ཐལ། གལ་ཏེ་ལྷ་རྒྱུད་རྒྱུད་ན་དེ་འགོག་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འགོད་དགོས་ལ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་
ཏེ་གསུངས་འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡོད་ན་ལྷ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་བཟུན་
རྒྱན་ལས། དུ་བཤད་ལྷ་རྒྱུད་བསམ་བྱལ་པར་ནོན་པའི་གཞིར་ཁ་བ་སྤྱོད་བསམ་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་པར་སྒྱལ་པ་ལ།
དུ་བཤྱོད་བསམ་ཆེན་པོས་བྱལ་པར་ནོན་པ་ཏེ་གསུངས་སྤྱུ་བཀོད་པའི་ཆོད་པ་དེ་སྒྱལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཆོས་ལ་
ལྷ་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་བར་ཐལ། དེ་ལྷ་རྒྱུད་རྒྱུད་ན་དེ་འགོག་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏེ་གསུངས་སྒྱུར་བ་རིགས་ཀྱི།
འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་ཏེ་གསུངས་སྒྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་དེར་ཁ་བ་སྤྱོད་བསམ་ཆེན་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་

དུ་མི་རུང་། དུ་བརྟོགས་ཆེན་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དང་། ཡང་རྒྱ་མཚོའི་ཉིང་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་རྒྱངས་པ་སྤྲུལ་བ་ཡོད་ན་སྤང་དུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཉེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་། རྒྱ་མཚོའི་ཉིང་གི་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་མི་རུང་དུ་
འདོད་པ་དང་། རྒྱངས་པ་སྤྲུལ་བ་སྤང་བར་འདོད་པ་འང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྐགས་དགག་གཞིའི་
ཉིང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱད་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཕྱི་ཆོས་ལ་སྤང་དུ་རུང་བར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱད་པར་མངོན། ཁ་ཅིག་ རང་རེ་ཡིག་ཆར་རིགས་ཐིག་སྐགས་ལས་བཤད་པའི་བརྟག་ཉིས་
ལས་བྱུང་དུ་བཞེ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཐིག་ལས་བརྟག་ཉིས་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་བརྟག་ཉིས་ལས་སྐྱུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཐིག་ལས།
འདི་ནི་སྤྱིར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནམ་པ་བརྟག་ཉིས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་འདྲ་བྱུང་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་
ཅིག་ མེ་མེད་པ་དེ་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བཞེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཤིང་མེད་པ་
དེ་ཤིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་རྒྱུངས་ན་ཤ་བཞེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་བྱས་
པ་ལ། གཞན་དགག་ནེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བཞེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་དང་། ཤིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་རྒྱུངས་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་བཞེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱིར་
བའི་གཉིས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྐྱུ་ཆར་རྒྱ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས། ཁ་ཅིག་ནེ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བཞེད་
དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བ་འདི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྤྱིར་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་
ན། ཞེས་སྐགས་དང་། ཤིང་ཆར་མས་མ་དམིགས་པའི་བྲག་རྒྱུངས་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་བཞེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བ་འདི་བྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྤྱིར་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། སྤྱིན་
བརྗོད་རྒྱུ་ལ་མ་དང་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐགས་ལ་ལེགས་པར་དབྱད་དགོས་སོ། །
དེ་ལྟར་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་དོགས་དཔྱད་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཁ་ཅིག་
ནེ། སྤྱིན་པས་ལངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟན་བ་ཡིན་
ཏི། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བཞིན་
ཞེས་པའི་སྤྱིར་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྤྱིར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་
གསུང་རབ་དེ་སྤྱིར་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་
གསུང་རབ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་

མིར། ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མིར། བཀའ་བཀའ། དེ་འདྲའི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བཀའ་བཀའ་དེའི་མིར། འདྲ་མི་རུས་ཏེ། རྩེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། སྒྲིམ་ཆག་པར་སྟོན་པའི་ཡུང་ཆོས་ཅན། རྩེ་རང་གི་བཟུང་བའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་པའི་མིར། ཅེས་བཀོད་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དགོས་པ་མེད་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་ཆག་པ་ཅུང་ཟད་ལྷོག་ཡུར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་ལྷོག་ཡུར་ལ་ཡུང་གིས་སྐབ་པ་དོན་མེད་པའི་མིར། དང་པོ་སྒྲིམ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། ཡུང་ཐང་མཆན་ལས། ཅུང་ཟད་ལྷོག་ཡུར་གྱི་ཆོས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐོས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ངེ་སྟོང་དངོས་སྟོང་གི་དཔུང་པ་མི་འབྲུག་པ་དེ་སྟོང་དུ་སྐབ་པ་སྐབས་སྐབ་བབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲུག་པའི་ཆོས་ཡུང་གིས་བསྐབ་པ་དོན་མེད་པའི་མིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མིར། གང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ཆགས་དེར་ཐལ། སྒྲིམ་ཆག་པར་སྟོན་པའི་ཡུང་དེ་གཞན་ལ་བའི་གནས་གསུམ་ཆར་སྟོན་པའི་ཡུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་མིར། དེར་ཐལ། ཡུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་མིར། རྩེ་ལྟེ། ཡུང་ཐང་མཆན་ལས། ཡུང་རྣམ་དག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་བའི་གནས་གསུམ་ཆར་སྟོན་པའི་ཡུང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་ཀྱང་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་མིར་ཟེས། གཞན་དག་ན་རེ། སྟོན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ཡུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བཟུང་བའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་གསུམ་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་པའི་མིར། དཔེར་ན་སྒྲིམ་ཆག་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆགས་ཡང་དག་གི་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་མིར། དེར་ཐལ། སྒྲིམ་ཆག་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་སྦྱར་བ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་མིར་ཟེས་བསྐོས་ལ་དཔུང་པར་འཛུལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ཡུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བཟུང་བའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་གསུམ་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་པའི་མིར། ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་མིར། དེར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐབ་ཕྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཡང་དག་མེད་པའི་མིར་ཟེས། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ཡོད་དེ་སྟོན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ཡུང་ཆོས་ཅན། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་མངོན་ཡུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གནོད་པ་མེད་པ། མཐོང་བ་ལྷོག་ཡུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་དངོས་སྟོང་ཆེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་པ། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཡུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་མིར་ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་དེ་ཡིན་པའི་མིར། དེར་ཐལ། རིགས་རྒྱུ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྐབ་པ་དང་། རྩེ་ལ་སྐབ་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ཡུང་ཆོས་ཅན། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་ཏེ། དཔུ་མ་རིན་ཆེན་སྟོང་བའི་རང་གཞུང་གང་ཞིག་ དཔུ་མ་རིན་ཆེན་

ཐོང་བ་དེ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་མཐོང་བ་མངོན་གྱིར་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོན་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྱུ་བ། མཐོང་བ་སྒྲིག་གྱིར་བསྟན་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་གཞོན་པ་མེད་པར་དེས་གྱུ་བ། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱིར་བསྟན་པ་ལ། ཁས་བླངས་སྤྲུལ་འགལ་བ་དང་རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ལ་ལན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། ལུང་རྒྱུ་དག་ཡིན་ན་གཞུལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཆར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་གང་ཞིག་སྦྱར་བ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་སྦྱབ་ཕྱིན་ཀྱི་སྦྱར་བ་བཀོད་པའི་ཆེ་མཐོང་བ་མངོན་གྱིར་སྟོན་པའི་ཆེ་ལ་ཞེས་སྟགས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཁོན་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲེབ་དུན་རྒྱུ་ལས། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ཡང་། ལུང་དེའི་བརྗོད་བྱ་མཐོང་བ་མངོན་གྱིར་སྟོན་པའི་ཆ་རྒྱུས་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྱུ་བ། མ་མཐོང་བ་སྒྲིག་གྱིར་སྟོན་པའི་ཆ་རྒྱུས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་གྱུ་བ། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་སྟོན་པའི་ཆ་རྒྱུས་ལ་རང་ཆོག་འགལ་བ་སྟགས་ཀྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་རྒྱུས་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན། ལུང་དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱིར་མངོན་གྱིར་སྒྲིག་གྱིར་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱིས་གསུམ་གཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཁོན་སྟོན་པའི་ལུང་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་དུ་ན། སྦྱོར་པས་ལོངས་སྟོན་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། མཐོང་བ་མངོན་གྱིར་སྟོན་པའི་ཆེ་ལ་ཞེས་སྟགས་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་མཐོང་བ་མངོན་གྱིར་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོན་པ་མེད་པ། མ་མཐོང་བ་སྒྲིག་གྱིར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ། རང་ཆོག་འགལ་བ་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་འགལ་ཞིག་ན་རེ། གྲེབ་དུན་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་མཁས་པ་སྤྲུལ་པའི་འདྲ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་རྒྱུ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་རྒྱུ་དང་རྟེན་ཆེན་གཉིས་མཐུན་ཞིང་རྟེན་ཆེན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ནི་དཔུང་པ་རྗོགས་དུས་ཀྱི་ཕྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་རང་ལུགས་སྤྲུལ་པས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཐང་དཀར་འབྲེལ་ལས། གཉིས་ཀ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་ཆེན་ནི་དཔུང་པ་རྗོགས་དུས་ཀྱི་ཕྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་དབང་བཅན་དགོས་ལ་ཙུ་བ་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། ། དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། ། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། ། གཞོན་མེད་འདི་ནི་མི་བསྐྱུ་བའོ། ། ཞེས་

དང་། ལེའུ་བཞི་བར་ཡང་། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་དང་། ། དེགས་པས་ཐུབ་དང་རང་ཆོག་གིས། །
 གནོད་མེད་བསྟན་བཅས་གང་ཡིན་དེ། ། གཟུང་བར་བྱ་མྱིར་དཔྱད་འཇུག་འཇུག། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར།
 རྩལ་སྟེ། རྟོན་དེ་དག་ལ་ཞེས་དང་། མ་མཐོང་བ་དག་ལ་ཞེས་པའི་རྟོན་དེ་དང་དེ་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་
 གསུངས་ཀྱི། རྟོན་དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་སྟེགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་རྟོན་ཡིན་ན། རྟོན་དེ་རྟོགས་པའི་
 མངོན་སུམ་དང་ཞེས་སྟེགས་བྱས་སྟེ་དཔྱད་དགོས་ཀྱི། གནས་གཞི་བྱེད་མི་དེགས་པའི་མྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར་
 ཟེར་བ་སྟེགས་ནི་སྟོན་སྟེ་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ གཞི་ཐུབ་ན། རྟོན་
 རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྒྱས་དཔག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་མྱིར་ཉི། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཞན་ཡང་། གཞི་
 ཐུབ་ན་ཅུང་ཟད་རྟོག་ཐུར་དང་མེན་ཏུ་རྟོག་ཐུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐུག་ གཞི་ཐུབ་ན་དངོས་སྟོབས་
 རྒྱས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་རྒྱས་དཔག་དེ་གཉིས་ཀའི་གཞུང་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་མྱིར། དེར་ཐུག་ གཞི་ཐུབ་ན་
 རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱས་དཔག་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་མྱིར། རྩལ་པ་ཁས། དེར་ཐུག་ རང་ཉིད་མེན་ཏུ་
 རྟོག་ཐུར་ཏུ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ཅི་དེགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་མྱིར། ཡང་ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐུག་
 རྟོན་གཞི་ཐུབ་པའི་མྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་མྱིར། དེར་ཐུག་
 གཞི་ཐུབ་ན་རྟོན་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་མྱིར། དེར་ཐུག་
 བསྐྱལ་རྟོན་འགའ་ཞིག་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་མེད་པའི་མྱིར་ཉི། རྣམ་ངེས་ལྟེ་ག་
 ཆེན་ལས། ཡོད་ན་ཡུང་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་།
 རྒྱས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའོ། ། ཞེས་དང་། ཡོད་ན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་བྱེད་དགོས་ན།
 བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་གི་བརྟེན་བྱའི་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་མི་འཐད་པ་ནི། བསྐྱལ་རྟོན་ཡིན་ན་བསྟན་བཅས་རྣམ་
 དག་གི་བརྟེན་བྱའི་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉི། བསྐྱལ་རྟོན་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲིམ་བུའི་འདོད་དོན་མྱིན་ཅི་མ་
 འོག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་མྱིར། ཞེས་དང་།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅས་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ལས། བསྐྱལ་རྟོན་ཡོད་ན་ཆད་མ་གསུམ་གང་རུང་གིས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་ཞེ་ན། བསྐྱལ་རྟོན་ཡིན་ན་
 བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བསྐྱལ་རྟོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་བྱེད་ན།
 ཚོམ་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་བརྟེན་པར་འཇུག་པའི་མྱིར་དང་། ཟུ་མཚོའི་གཏིང་གི་རྩོད་པ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་
 བརྟེན་བྱའི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ཉེར་མཐོང་མེད་ཅིང་། སྒྲིམ་བུའི་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་སྟེགས་འགའ་ཞིག་བརྟེན་བྱའི་བསྟན་མི་
 ལུས་པའི་མྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཐུར་གྱི་གཞི་ཐུབ་ན་རྒྱས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་

ཅེས་པ་སྟགས་ལ་དབྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེད། ། ཁ་ཅིག་ན་ནེ། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་གི་རྟགས་ཀྱིས་
སྤྱིན་པ་སེལ་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལྷང་རང་གི་བཟུང་བའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
བདེས་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་
ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་མུར་མ་ཡིན་ལ། ལས་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས་ལུས་སྣ་ཆོག་ས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་
མུར་དང་། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོག་ས་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་མུར་བའི་ལས་ཆེ་སྣ་མར་གནས་གང་ཏུ་
བསགས་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷན་པར་ཅི་འདྲ་བས་བྱས་པ་དང་། རྣམ་
སྤྱིན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སྟགས་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་མུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་ཤི། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་
འབྱུང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྲུག་བཟུལ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་མུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཀྱན་བཏུས་དར་རྒྱུ་
ལས། དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྣ་མིའི་ནང་ཏུ་རྣམ་སྤྱིན་འདོད་པ་འབྱེན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སྨང་
གསུམ་ཏུ་རྣམ་སྤྱིན་མི་འདོད་པ་འབྱེན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཤི། སྐབ་བྱེད་ལྷང་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་དངོས་
པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིག་པ་སྟོགས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་ཐུབ་ཤི། དང་པོ་
གང་ཞིག་ བྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་ཤི། དེ་ཉིད་ལས། ལས་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མས་ལུས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོག་ས་
སྤྱུ་འབྱུར་བ་སོ་སོ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཉི། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་མུར་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུབ་ཤི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་རྣམ་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོག་ས་
ཐུབ་པ་རྣམས་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཆེ་སྣ་མ་ལ་གནས་གང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷན་པར་ཅི་འདྲ་བས་བྱས་པ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སྟགས་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཉི། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་མུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ནེ། སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་མུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྤྱིན་པ་སེལ་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལྷང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བཟུང་བའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་ཉི། དབྱད་གསུམ་དག་པའི་ལྷང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བདེ་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་
བར་སྐྱབ་པ་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཆོ་ལས། འདིས་ནི་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྐབ་བྱེད་དང་། མི་
འབྱུང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིན་པ་སེལ་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པ་སྤྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་
འབྱུང་བའི་སྐབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
སྟགས་ལ་དབྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ནེ། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་མུར་ཡིན་ན། བྱོད་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་

ཡོད་པས་མཁུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་བརྗོད་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་ནམ་དག་ཡོད་པས་
 མཁུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་
 ཐོག་མ་མེད་ལ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་རེ་རེའི་ཆོ་སྒྲུམ་
 གནས་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་ཁྱབ་པར་ཅི་འདྲ་བས་བྱས་པ་དང་།
 རྣམ་སྒྲིན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སོགས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་ཞིང་དེ་དག་བརྗོད་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་
 རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེན་ཏུ་རྟོག་ལྟར་ཡིན་ན། ཁྱོད་
 བརྗོད་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཡང་
 ཡིན། དེ་དག་རེ་རེའི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་རེ་རེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་གསུངས་པའི་དེ་
 དག་བརྗོད་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་
 སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱོད་བ་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་ཕྱེ་བ་དུན་རྒྱུ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་བ་དེ་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་
 སྐབས་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་བས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་
 དངོས་སྤྱོད་བས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐབས་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་བས་རྗེས་དཔག་གི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུང་ཟད་རྟོག་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་
 གང་དུང་གང་ཞིག་ མཐོང་བ་མངོན་ལྟར་དང་། མེན་ཏུ་རྟོག་ལྟར་གཉིས་པོ་གང་དུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་
 དག་གི་སྤྱོད་བ་གསུམ་པོ་གང་དུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག་ རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན། མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་
 ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱང་དུ་སྐབས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ ཟླ་བའི་སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱང་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱུན་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཟླ་བའི་སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱང་ཡིན་

པས་ཁྱལ། དཔེར་ན་ག་ཁྱུང་དང་དཔུལ་ཆུ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་འདི་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་
ཉགས་ཡང་དག་གི་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་སྒྱུབ་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན།
དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་སྒྱུབ་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། དེ་
བཞིན་དུ་གྲགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་མི་བཞེད་དེ།
བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་མེད་སྒྱུབ་པའི་སྒྱུབ་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གི་དགོངས་པ་མིན་
ནོ། ། ཞེས་ཁོ་བོས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འགའ་ཞིག་ན་ཟེ། དངོས་མེད་བསྒྱུབ་བྱའི་
ཆོས་སུ་བབྱུང་བའི་སྒྱུབ་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྒྱུབ་པར་བྱེད་
པའི་བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་པར་འཆལ། ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྒྱུགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་
སུ་མ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས། རི་བོང་ཅན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རང་རིག་
མངོན་སུ་མ་གྱིས་གྲུབ་ཤི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོ་ནི། གང་རྟོག་ཡུལ་
ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བའི་སྒྲིས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱལ་ཤི། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་
ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་སྒྲིགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུ་མ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
གཞན་དག་ན་ཟེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་སྒྲིགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུ་མ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེས་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཤི། འཛིན་ནམ་
རང་རིག་གི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། ཡོད་པ་དེ་
རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲིས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང། ཡང་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲིས་བརྗོད་རུང་དུ་
སྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ།
གཞན་དག དེ་གཉིས་ཀ་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས།
གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང། རིམ་བཞིན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་
ནི་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བའི་སྒྲིས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྱུབ་པའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་སུ་འདོད་ཀྱང་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མ་བྱུན་སྒྲིགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཇུག་ཅིང་གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་

ཞུགས་པའི་བདེ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཅི་མཐུན་སྟུགས་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 ཡང་ཡོད་པ་དེ་རི་བོར་རྩ་དངོས་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་ཅུང་ཅུ་སྟབ་པའི་མཐུན་སྟུགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་སྟབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ།
 རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཡང་ན། རི་བོར་ཅན་སྒྲ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་ཅུང་ཅུ་སྟབ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉགས་
 སུབ་གོད་པ་དང་། རི་བོར་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྟབ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉགས་སུ
 བགོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འགལ་ཉགས་ཡིན་གྱི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་ཉགས་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐོས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆེགས་གསུམ་པོ་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་ལས། དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་དང་། འདི་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་འང་མ་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་རིགས་རྒྱུན་ལས། ཁ་ཅིག་
 གསུམ་པོ་འདི་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་དག་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་ཏུ་
 འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཤེས་འདོད་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
 ཉགས་ཡིན་ནོའོཅན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་སྒྲ་ཡིན་པར་ངེས་ནས་སྒྲ་ཉག་མི་ཉག་ལ་ཤེས་འདོད་དང་
 རྟན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་འང་དབྱེད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཁ་ཅིག་ དེ་
 སྟབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ལ་དབྱེ་བ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཉགས་སྐོས་པ་ཞི། དང་པོ་ནི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཉག་
 རྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟེ། རྟེ་བུ་ན་རྒྱུན་ལས། དབྱེ་བ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་
 ངོ་བོ་འགོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པར་གྱུར་བ་ལ་སྟོས་པའི་
 འགལ་ཉགས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིའོ། ། དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་དང་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 ཉག་རྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བགོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ བྱས་པ་དེ་སྒྲ་
 ཉག་པར་སྟབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྟབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 བོ་སྟབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་རྒྱུན་ལས། ཁ་ཅིག་ འགལ་ཉགས་ལ་དབྱེ་བ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 འགོག་པའི་འགལ་ཉགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་ཉགས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་
 པའི་འགལ་ཉགས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཉགས་བཞི། དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞིན། སྒྲ་

ཆོས་ཅན། ཉག་ལྷེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། མིག་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་
དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སྐྱེས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ།
འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཉག་ལྷེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
དང། འགལ་ཉགས་ལ་དབྱེད། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང། རྒྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱབ་
པའི་འགལ་ཉགས་དང། རྒྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང། རྒྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་
གྱི་ངོ་བོ་རྒྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་བཞིའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། གཞན་ཡང། བྱས་པ་དེ་སྤྲ་ཉག་
པར་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་རྒྱབ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་
པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྲ་ཉག་པ་འགོག་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་
མི་ཉག་པར་རྒྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེའོ། ། ཁ་ཅིག་ དངོས་
གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཉག་ལྷེ། དོན་བྱེད་རུས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་འདི། ཆོས་ཅན་གྱི་
ངོ་བོ་འགོག་པ་དང། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་དེ་རྒྱབ་གྱི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་དེ་རྒྱབ་གྱི་ཚུགས་ཆོས་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་རྒྱབ་པ་ལ་ཚུགས་
ཆོས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱབ་གྱི་དངོས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་རུས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ཉག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་མིག་སྐྱེས་ཆོས་
ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་
འདི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་ཉགས་དང། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་
སྒྱུར་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དེ་རྒྱབ་གྱི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེས་དང།
མིག་སྐྱེས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་འདི་འང་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་དེ་དང། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱབ་པའི་
དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེས་གོང་ལྟར་རིགས་འགྲོའོ་ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་ན་ེ། དེ་མི་
འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་ནམས་རིམ་བཞིན་དེ་རྒྱབ་གྱི་འགལ་ཉགས་བཞིའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
ལྟར་དུ་ཕྱི་བདུན་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང། གཞན་ཡང་ཕྱི་བདུན་རྒྱན་
སྐྱེས་ལས་འདི་ནམས་ལ་སྒྲས་ཆོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཞེ་
འདོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡང་འགལ་ཉགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་མིན་སྐྱེས་སྤྲོ་ལྟར་དག་གིས་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ། ཆོག་བསྐྱོད་དོན་ཟབ་ཚད་མ་སྒྲེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་རྟོགས་དཀའི་གནས། ། གསལ་
མཛད་འཇམ་མགོན་ཀླུ་ལ་བགཉིས་པའི་བྱགས་སྤྲུལ་མཁས་མཆོག་ནམ་གསུམ་གྱིས། ། སྤུངས་ཞིབ་པའི་རིག་པའི་
ལམ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པའི་དཀའ་གནད་ནམས། ། ཇི་མེད་རིགས་པས་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་
པའང་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡལ་རྗེ་དམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ས་བོན་མཆོག་། ། བདག་གི་ནམ་
དཔྱད་དེ་མ་མེད་པའི་ཚུ་ཡི་ཕུང་བོར་སྒྲིན་གྱུར་ནས། ། ལུང་དང་རིགས་པའི་ཡལ་འདབ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དོགས་
དཔྱད་ཚུ་སྒྲིས་འདི། ། སྒྲགས་པ་བྱུང་བའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་ནི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཐུང་འབྲས། ། འོན་ཀྱང་
བདག་ཉིད་སྒྲོ་གྲོས་ཉམ་ཚུང་བས། ། མ་དག་འབྲུལ་བའི་ཉེས་བཤད་ཅི་མཆིས་པ། ། མཁས་དབང་སྦྱན་ལྡན་
ནམས་ཀྱི་སྦྱན་ལྷ་བྱ། ། རྟིང་ནས་མཐོལ་ཞིང་འཆགས་ལ་བཟོད་པར་མཛོད། ། འདིར་འབད་དག་བས་མཁའ་
མཉམ་ལུས་ཅན་ཀྱང་། ། ཉག་ཏུ་དལ་འབྱོར་ཉེན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་དེ། ། རིག་གནས་ཀྱི་མཆོའི་ཕ་མཐར་རབ་
སོན་ནས། ། དགའ་བཞིན་ཀྱང་མཉེན་སྲིད་ཏུ་ཐུར་བཤོད་ཤོག །

ཅེས་གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་དཀའ་གནས་འགའ་ཞིག་ལ་དོགས་དཔྱད་ཀྱི་ཚུལ་མདོར་བསྒྲུབ་པ་མཁས་
པའི་ཡིད་འཕྱོག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོའི་ཞལ་ལྷ་ནས་བཀའ་
ལུང་སྦྱི་བོར་ཐེབས་པ་བྱེན་ཏུ་རྟོག་མ་རུས་པར། རྟོང་འཁོར་སྦྱེ་མིང་བ གྲོ་བཟང་འཇིགས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
མཆོས་རང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པ་ལ། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཁྲོ་མ་ཞེས་པ་ཤིང་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོར་རྟོགས་པར་སྦྱར་བའོ། །
དག་ལེགས་འཕེལ། །

ཨོ་སྤྱི།

དག་ལྡན་ལུགས་བཟང་བཀྲ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ། །

རབ་བཞད་འགྲོ་ཀྱན་ཡན་བདེའི་ཟེལ་དངར་ལ། །

སྦྱོད་ཐུང་ཆོས་སྤངས་སྦྱིན་སྦྱོན་བགམ་ལས། །

ཆོས་སྦྱིན་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་འདི་སྦྱོས་སོ། །

སའ་མཁྱེལ། །

༡༡། ། སྐབ་ངག་གི་རྣམ་གཞག་ལྟར་རིགས་
 རིན་ཆེན་གཏོར་མཛོད་ཅེས་
 བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

༡༡། ། གཙོ་གྲུ་ཁུ་མུ་སྒྲོ་ཡ། གང་གི་མཁུན་བཅེ་ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་གིས། ། སྐལ་ལྷན་སྐྱེ་ཀླུ་འཁོར་ས་ལྷན་
 ཀྱན་བཅེ་ལྟེ། ། རྣམ་དཔྱད་དཔལ་གྱི་འདབ་སྟོང་བཞད་མཛོད་པའི། ། ཟླ་བལ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མའི་ཞབས་ལ་
 འདུད། ། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་བཅས་ཐམས་ཅད་དང། ། རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་མཛོད་ལམས་
 རྣམས་ཀྱི། ། གཞན་དག་ཟེས་སྤྱེད་འཛིན་པའི་ཐབས་དམ་པ། ། སྐབ་དང་སྤྱན་འབྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །
 དེ་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་གཙུག་ལག་དང། ། ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ལ། ། བདག་ཡིད་
 ཡང་ཡང་བསྐྱོད་པས་མ་བཟོད་པར། ། སྐབ་ངག་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བྱི་ལ་སྟོ། ། དེ་ལ་འདིར་གཞན་དོན་ཟེས་
 དཔག་གམ་སྐབ་ངག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལྟར་འགོད་པ་དང། ལྟར་དོན་ཆད་མ་
 མདོར་བཤད་ཚུལ་དང། དེ་དག་བསྟན་བཅས་འདིར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་དང། སྐབ་ངག་སྤྱི་རི་རྣམ་གཞག་དང།
 དོགས་དཔྱད་མདོར་བསྟན་ཏེ་འགོད་པ་དང་ལཱ། ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་བྱུང། གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་མདོ་ལས། གཞན་
 དོན་ཟེས་སྤྱེད་པའི་པ་ནི། ། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ། ཅེས་བྱུང། གསུམ་པ་ལ། རང་གིས་
 མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ། དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཛོད་
 པ་དང། དེ་དག་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། ། བདག་དོན་
 བཅིན་ཡང་གཞན་དག་གིས། ། མཐོང་བ་སྐབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག ། ཅེས་སོ། དོན་ནི། སྤྱོད་བདག་གིས་མཐོང་
 བཅིན་ཡང། ཕྱི་ཆོས་གཞན་དག་གི་ལྟར་ཅམ་ལས་མཐོང་བའི་རྟགས་དེ་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་
 གྱི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོབ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་
 མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དེ་ཅམ་ལྟ་བཞིན་ཞེས་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག་སྟོན་ཞེས་
 པའོ། གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་སྐབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང། རང་གི་ཐལ་འགྲུར་ལ་མཚུངས་པ་

སྤངས་པའོ། ། དང་པོ་ལ། མདོར་བཟུང་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་སྤངས་ཕྱིར་བདག་
མཐོང་བའི་ཆོག ། ཅེས་པའོ། ། དོན་ནི། སྤངས་པར་གིས་ཆད་མས་མ་མཐོང་བར་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་ཅམ་ལས་
བཤད་པ་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོག་སྤྲོས་སོ། ། ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་
ལ། ཐུབ་ཕྱིང་ལ་ཉགས་ལ་དགག་པ། དེས་ཐུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཉགས་ལ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་སངས་རྒྱུ་
པའི་ཁས་སྤངས་ཅམ་ཐུབ་ཕྱིང་དུ་མི་རུང་བ། གྲངས་ཅན་རང་ལ་ཐུབ་ཕྱིང་བཟོད་རིགས་པ། ཁས་སྤངས་ཅམ་
ཐུབ་ཕྱིང་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། ། དང་པོ་ལ་དངོས་སྤྲོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཕྱང་གཞོད་ཐུབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཕྱིར་བཟུང་
པ། ཉགས་འདི་ལ་མི་རུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཡོངས་བཟུངས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །
ཇེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག ། ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། ། དེར་ནི་ཇེས་དཔག་འཇུག་མི་འགྱུར། ། ཞེས་
སོ། ། དོན་ནི། དངོས་པོ་སྤྲོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱང་ཆོག་ཐུབ་ཕྱིང་ཆད་མ་ཉིད་
དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུངས་ཟིན་ནས་གསུམ་པའི་ཐུབ་ཕྱིང་དུ་
ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཕྱང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི། ཐུབ་ཕྱིང་
བཟོད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཆོ། ། དེ་ནི་ཆད་མིན་དེ་བས་ན། ། དེས་གྲུབ་མ་ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན། ། གལ་ཏེ་ཕྱང་དེ་ལྟ་ལ་
གྲུབ། ། ཅེས་ན་གང་གི་ཕྱང་གང་ཡིན། ། ཆད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་བ་ཡི། ། ཕྱང་དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། ། དེ་
དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར། ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། ། དེ་དོར་ཡན་ལག་
ཆད་མ་མིན། ། ཞེས་སོ། ། དོན་ནི། སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱང་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱང་དོན་ལས་གཞན་སྟོ་
བདེ་སེམས་མེད་ལ་ཐུབ་ཕྱིང་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡི་ཆོ། སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱང་དེ་
ནི་ཆད་མ་མིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱང་དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་འཇིགས་ཅན་དང་། ཉགས་
དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་སྐྱེ་མཁས་མ་ལུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱང་
དེ་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་པ་གང་གི་ཕྱང་དེ་སངས་རྒྱུ་པས་སྟོ་བདེ་སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་གྱི་ཐུབ་ཕྱིང་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱང་ཆད་མ་གང་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་པས་
དེའི་ཐུབ་ཕྱིང་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་དེ་རི་ལྟར་ཆད་མར་གྲུབ་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མས་གཞོད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་པས་ཕྱང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པས་ཆད་མར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱུ་པས་སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱང་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཏེ་འགྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱང་དེ་དང་འགལ་བ་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
སྟེ། ཕྱང་དེ་ལས་གཞན་དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་ན་ཕྱང་དེ་དོར་བྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཆད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་གྲངས་ཅན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་དེ་བརྗོད་རིགས་པ། དེ་
ལྷན་གྱིས་སྐྱབ་པ་མི་འཐད། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རང་རྟོགས་གང་
ལས་བྱུང་ལྟར་བའི། ། སྐབ་བྱེད་དེ་ནི་ཅེས་མི་བརྗོད། ། ཅེས་སོ། ། རྟོན་ནི། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་གིས་
སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ལས་བྱུང་བར་ལྟར་བའི་སྐབ་བྱེད་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅེས་མ་བརྗོད་དེ་
བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྐབ་བའི་ཕྱ་ཚྏ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་གང་གིས་ལྷན་འཛིན་པ། དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅེས་མི་འཛིན། ། ཞེས་སོ། ། རྟོན་ནི།
ངེད་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷན་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ལ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་ཁས་མི་ལེན་པས་རྟགས་གང་རྩང་བཞུག་ཞེ་ན།
སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་བཞུག་པའི་ལྷན་དེ་རིགས་པ་གང་གིས་ཆད་མར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་
འདིས་ཀྱང་ཅེས་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། ལྷན་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། གསུམ་པ་ནི།
སྤར་ནི་སྐབ་བྱེད་གང་དག་གིས། ། ཐམས་པར་ལྟར་རྟོགས་པ་དང། ། དབང་པོ་འཕྱར་བའི་སྐབ་དེ་དང། ། དེ་
རྟོན་ནུས་ཤེས་ལ་རུས་ཡིན། ། གང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཆད་ཅན། ། སྤྱིས་ཀྱང་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི། ། རྟོན་དེ་
དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང། ། སྐབ་བྱེད་དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། ། ཅེས་སོ། ། རྟོན་ནི། ངེད་ཀྱིས་སློབ་དེ་སེམས་
མེད་དུ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ལ། བྱོད་ལ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པས་རྟགས་གང་རྩང་བཞུག་ཞེ་
ན། གྲངས་ཅན་བྱོད་སྤར་ནི་ཐམས་པར་ལྟར་བལས་སྐབ་བྱེད་གང་དག་གིས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
པ་དང། དབང་པོ་སྤྲེལ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྐབ་བྱེད་དེ་དག་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ།
སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱ་ཚྏ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྤྱོད་ སངས་རྒྱས་པས་
ཀྱང་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་རྟོན་སྐབ་བའི་རུས་པ་ཤེས་ལ། ཤེས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་དེ་སྐབ་བྱེད་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས་མ་བཞུག་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་རྟོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཁོ་ན་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་གང་ཞིག རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་རྟོན་སྤྱིས་ཀྱང་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱིས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། ། དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་མིན་འཛིན་ན། ། གཏན་
ཆོགས་དེར་སྤང་མེད་འཕྱར་ཏེ། ། དེ་ནི་དངོས་ཉིན་མིན་ཕྱིར་རོ། ། རྟོན་ཡོད་ཤེས་ལ་སྟོས་བཅས་ཡིན། ། མེད་
པ་ཤེས་པས་སྐབ་བྱེད་མིན། ། ཞེས་སོ། ། རྟོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི།
གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་མིན་པར་འཛིན་རུས་པར་ཐལ། ཕྱི་ཚྏ་གྱི་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་
རྟགས་ཡང་དག་རྩང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་དེར་སྤང་མཐའ་གཅིག་རྩང་བའི་པ་

མེད་པར་འགྱུར། ཐུབ་ཤིང་། འདྲི་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་
གསུམ་དོན་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཐུབ་ཕྱིད་ཡང་དག་མིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཆད་མས་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་
བྱ་ལ་བཏགས་ལ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་བཏགས་ལ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་
འབྲེལ་མེད་པའི། ། རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་དང་མཚུངས། ། རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུ་འཕྲ། སྤང་བ་མཐོང་
བ་མེད་ཉིད་རྟགས། ། ཞེས་སོ། ། དོན་ནི། ཐུབ་ཕྱིད་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་ཆོས་ཅན། ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཐུབ་ཕྱིད་ཀྱི་
དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེ་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་ཏེ་ཐུབ་པའི་རང་བཞིན་
དང་ནི་འབྲས་བུ་འཕྲ། སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཏེ་ཐལ། དེ་ཐུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་དེ་དངོས་ལ་ཐུབ་ཡིན་ན། ། རང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཐུབ་
པ། ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྟོགས་པར། ། མི་རིགས་ཞེས་སོ། ། དོན་ནི། རྟེ་འཇིག་ཅན་དང་སེམས་
མེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ། སྤྱི་རྒྱུ་རང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཐུབ་ཤིང་ཐུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན།
གཞན་གྱི་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ལས་སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་ཏེ་རྟོགས་པར་མི་
རིགས་པར་ཐལ། སེམས་མེད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་
ཡིས། ། ཐལ་བ་ཐུབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། ། གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན། ། ཞེས་སོ། ། གཞན་གྱི་
ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། ཁྱོད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དེ་པོན་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཤོད་
ནས་ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བ་ལང་གི་སྟེ་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན།
རང་བཞིན་ཏེ་མར་ཐལ། གསལ་བ་ཏེ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མི་འདྲི་པའི་ཐལ་བར་ཐུབ་པ་
ཆོས་ཅན། དོན་ཡོད་དེ། གཅིག་རང་བཞིན་ཏེ་མར་མེད་ན། གཞན་གསལ་བ་ཏེ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་
དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ཏེ་མར་མེད་པ་དེ་གསལ་བ་ཏེ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་འབྲེལ་བ་ལ་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། དོན་སྟོས་དེ་ནི་སྤྲད་གང་དང་། རྟོགས་
པས་སྟོབ་ཏགས་བདག་ཉིད་ཅན། རྟགས་ཉིད་མིན་པར་ཐུབ་དོན་ཏེ། དོན་ལས་དོན་ནི་ཐུབ་ཕྱིར་རོ། ། རྟོག་
དང་ཡུང་དག་ཕྱིད་པ་པོའི། ། འདྲི་པ་ཙམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ། དངོས་ལས་གཞན་ཏེ་སྤྲད་པའི་ཕྱིར། །
བཏགས་པ་དག་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན། ། ཞེས་སོ། ། དོན་ནི། དོན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་ལ་མ་ཐུབ་
པར་སྤྲད་གང་དང་རྟོག་པས་སྟོབ་ཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་ཐུབ་པའི་

རྟོན་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ། དེ་རི་ལྟར་ཉགས་ཡང་དག་མིན་ཞེ་ན། ཉགས་པ་དང་ལྷང་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཉགས་
 དག་ནི། བྱེད་པ་ལྷུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། གསུམ་པ་རབ་གསལ་བྱེད་སྒྲིལ་པའི་དགོས་པ་
 བཤད་པ་ལ། ཆོག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྒྱས་པར་མཚུངས། ཐུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས།
 ཚེད་པ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། རྟོན་གྱིས་དོན་ཉགས་ཕྱིར་དོན་ལ། ། ཚུགས་དང་གཏན་ཆོག་བརྗོད་ཏུ་ས་
 མེད། ། དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། ། ཐུབ་པར་བྱེད་པར་གནས་མ་ཡིན། ། ཚུགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་སྤྲོ་བ་པོའི། །
 བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ། ཚད་ཡིན་དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག ། སྤྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་ཐུབ་བྱེད་མིན། ། ཞེས་
 སོ། ། རྟོན་ནི། རབ་གསལ་སྒྲིལ་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཡོད་དེ་ཚུགས་ཆོག་དང་ཉགས་ཆོག་ཐུབ་པ་གཉིས་ལ་ན་
 ལག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་གཙང་དགོས་ཞེ་ན། ཚུགས་དང་གཏན་ཆོག་སྤེལ་དེ་དག་ལས་
 ཏུ་ཐུན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཐུབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་མེའི་ཆོགས་དོན་ལ་ཉགས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ལྷེ། ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཉགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་སྤྱི་བྱུང་ཆད་མ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱི་མི་ཉག་ཅེས་པའི་ཚུགས་ཆོག་དེ་ཆོས་ཙན། རང་སྤྱི་བ་པོའི་རྒྱུད་ལ་
 བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐུབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཙན། སྤྱི་
 མི་ཉག་པ་དངོས་སུ་ཐུབ་བྱེད་མིན་ཏེ། ཁྱེད་ལས་སྤྱི་མི་ཉག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དག་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། གཉིས་
 པ་ནི། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མེད། ། གཏན་ཆོག་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་ལ། ། རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱས་སྟོན་
 བྱེད། ། ཅེས་སོ། ། རྟོན་ནི། བརྒྱུད་ནས་ཐུབ་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུགས་ཆོག་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྤྱི་མི་ཉག་པར་
 ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པ་ཙམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིས་སོ། ། ཉགས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་
 ཐུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་མ་ཞེ་ན། གང་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྤྱི་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་
 གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཆོས་ཙན། རང་ཉིད་སྤྱི་མི་ཉག་པར་དངོས་སུ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་མི་
 ཉག་པར་ཐུབ་བྱེད་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་ཏུ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་མི་ཉག་པར་དངོས་སུ་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། གསུམ་པ་ལ། ལྷང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །
 གཏན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། ། རྒྱས་མེད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད། ། ཅེས་སོ། ། རྟོན་ནི། ཚུགས་ཆོག་
 དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་ཐུབ་བྱེད་མིན་པར་སྤྱི་བ་པོ་ན་བཞེད་དམ་ཞེ་ན། བཞེད་དེ། དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག་སྤྱི་བའི་
 ཕྱིར་རྟེ། ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བརྟན་པ་ནི། ། གཏན་ཆོགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཏུ་འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་

ཉིད་ཀྱིས་ཚུགས་ཆོག་གིས་ཚུགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཚུགས་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ཚུགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ཚུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་ཚྭ་ལན་འགྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། གཡ་ཉེ་དེ་
 ལ་འང་རྒྱས་ཡོད་དེ། ། གཏན་ཆོགས་ཆོག་ནི་འཕྲག་ཕྱིར་ན། ། དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར། ། འདྲོད་པས་
 སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ། མི་མཐུན་ཚུགས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། ། དེ་མཚུངས་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་འཇུག། ། བར་
 གི་ཡན་ལག་རྒྱས་པ་ནི། ། ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། ། དེ་ལ་དྲན་པ་སྦྱེད་པ་ནི། ། དེ་ཉིད་ཆོག་ལ་ཡང་
 དག་གནས། ། གཡ་ཉེ་ཡུལ་བསྟན་མེད་པར་ནི། ། གཏན་ཆོགས་འཕྲག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཡུལ་བསྟན་པ་
 བདག་ཉིད་ལས་ནི། ། རྒྱས་པ་འབྲུག་པར་འདྲོད་ཅེན། ། བྱལ་སྒྲོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ། སྒྲིལ་བྱས་ཡིན་འདི་
 འདྲ་ཀྱན། ། མི་ཉག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། ། དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་སྒྲོར་འཇུག། ། ཚུགས་བསྟན་པ་ནི་མེད་
 བ་ཡང་། ། འབྲུག་པ་ལ་ནི་གཤམ་མེད་ཕྱིར། ། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། ། མ་བསྟན་མ་ཚང་ཡིན་པར་
 བརྗོད། ། ཅེས་སོ། ། དོན་ནི། གཡ་ཉེ་ཚུགས་ཆོག་དེ་ལ་འང་ཚུགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་
 བས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་ནི་འཕྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་ནི་ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཆོམ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པར་
 འདྲོད་པས། སྤང་རྟོག་ལ་འདྲི་བའི་སྐབས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཉགས་ཆོག་འཕྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གང་ཞིག་སྒྲོན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་འདྲེན་རྒྱས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་སྒྲ་
 ཉག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཐུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉགས་ཆོག་
 འཕྲག་པའི་ཆོག་ཡིན་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདྲོད་ན། སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་
 ཐུག་མེད་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲ་ཉག་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚུགས་ཆོག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ་ནང་གི་ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་
 གནས་ལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་སྦྱེད་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་
 ཕྱིར། གཡ་ཉེ་ཡུལ་ཚུགས་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་གཏན་ཆོགས་འཕྲག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཚུགས་བསྟན་པ་
 བདག་ཉིད་ལས་ནི་ཚུགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཐུབ་པར་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཀྱང་མི་ཉག་
 དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཉི་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བྱལ་པ་སྒྲོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་སྐབས་ཆོས་ཅན། ཚུགས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲ་སྒྲིབ་པར་འཇུག་ཏེ། ཚུགས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་། སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་གཤམ་མེད་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ངག་མ་
 ཚང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་ཉག་སྒྲེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ཉྩ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གང་

ཡང་རྩང་བལས་ཁྱབ་པ་ཉིད་དངོས་སྤྱོད་པ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱུད་པར་དམ་
བཅས་ནའང། །སྤྱི་ལ་སྤྱོད་འཐད་མིན་ཏེ། །སྐབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་
ཐལ་མིན་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྒྱུད་ན་ཡང། །རིགས་གཅིག་ཐེ་ཆོམ་སྤྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གཞན་དུ་བསྐྱབ་
བྱ་བརྒྱུད་པ་ཀྱུན། །དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཐུབ་བརྒྱུད་སྐབ་བྱེད་ཕྱིར། །གཞན་དག་ལ་
ཡང་སྤྱོད་མེད་ན། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བལྟར་པ་དང། །རི་ལྟར་སྐབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི།
ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱུད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་སྤྱུ་རྒྱུ་ནའང་
སངས་རྒྱས་པ་ལ། །དཔེ་ཉགས་མ་ཐུབ་བརྒྱུད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། གཏན་
ཚིགས་དང་དཔེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉགས་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱུད་པ་དམ་
བཅའ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ངོས་བཟུང་སྤྱོད་དགོས་ཞེ་ན། མི་དགོས་པར་ཐལ། ངོས་བཟུང་གི་ཁྱད་པར་
མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱུད་པ་དམ་བཅའི་ཞེས་བརྒྱུད་ན་ཡང། རིགས་གཅིག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། དཔེ་
ཉགས་མ་ཐུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་མི་གཅིག་པ་ལ་འང་ཐེ་
ཆོམ་སྤྱེ་ན། རྩ་བུ་མ་ཐུང་ཞེས་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱུད་པ་ཀྱུན་ཆོས་ཅན། གཞན་དག་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱུད་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིགས་པ་
ཅན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང། དཔེ་ཉགས་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱུད་པ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་མེད་དེ།
སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཞིག་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བལྟར་པ་
དག་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟར་སྤང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང། །ཚུང་ལན་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དེ། །
འདི་ལྟར་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད། །མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། རིགས་སྒྲིའི་འབྲེལ་བྱེད་
ཁ་ཅིག་གིས། རིགས་པ་ཅན་པས་སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྤང་དང་བཅས་པ་
སྐབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་བཀོད་པ་དང། དེ་ལ་དབང་མཛོན་གྱིས་མ་
ངོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡན་ནི། མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚུང་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོན་ལྟར་རི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། ལྟར་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན།
སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཐུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་ཁྱབ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྤྱོ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཁྱབ་མ་ཐུབ་པ་དེ་ནི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་རིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བཞི་བ་ནི། རྩ་བུ་མ་ཡིན་ཆར། ཐུབ་ངག་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐུབ་ངག་

འགོད་ལུས་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བབྱང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཉག་ས་ཆོག་རྣམ་དག་དེ། སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད། བྱས་ན་མེ་ཉག་
 པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྤྲུལ་པས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ།
 རྒྱུ་འབྱུང་པར་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོད་མས་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ། བརྗོད་བྱའི་བྱང་པར་རང་གི་བསྟན་
 བྱར་འབྱུར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཉག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པ། རོ་བོའི་བྱང་པར་སྤྲོད་དོན་གསུམ་གྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བ།
 བྱེད་ལས་གྱི་བྱང་པར་རང་འབྲས་སྤྲུལ་མེ་ཉག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཐུབ་དག་ལ་ཆོས་བའི་སྟོན་སྐྱབ་དཔྱད་ན། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ཐུབ་དག་ཡང་དག་གཉིས། སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གང་ཞེས། སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་ཆོད་མས་མ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ། སྤྲུལ་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་དང་པོའི་མཆོད་ཉིད། བྱས་པ་སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དོན་ཐུབ་དག་ཡང་དག་དུ་སོང་
 བའི་ཆོས་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱས་ན་མེ་ཉག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་དག་ལྟ་བུ། རང་ཉིད་འགོད་པ་
 པོའི་སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྲོས་ཡང་དག་གི་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ། རང་
 ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་ལ་ཉག་ཆད་མེད་པར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་
 ཐུབ་པའི་ཉག་ས་ཆོག་རྣམ་དག་དེ། སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཉིས་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པའི་
 ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་གི་རོར་བཀོད་པའི་བྱས་ན། མེ་ཉག་པས་ཁྱབ་སོགས་ཀྱི་
 ཐུབ་དག་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་
 ཅར་དུ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་གོས་ཀྱི་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་དེ་
 ཡིན་སོགས་གསུངས་སོ། ། ཉག་ག་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འང་གཞན་པ་ལ་ཆེར་སྤྲུལ་དང་འདྲ་ཡང་རང་དོན་ཐུབ་དག་ཆེར་
 མེགས་པ་ལོ། ། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན། སྤྲོས་རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་སྐབས་བབ་
 གྱི་ཕྱི་ཆོས་ལ་ཉག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཉག་ས་ཆོག་རྣམ་དག་དེ། ཐུབ་དག་ཡང་དག་གི་
 མཆོད་ཉིད། ཐུབ་དག་ཡང་དག་ གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ ཉག་ས་ཆོག་རྣམ་དག་རྣམས་དོན་གཅིག་ དེ་ལ་དཔྱེ་
 བ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དང་། ཆོས་མེ་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་དག་ཡང་དག་གཉིས། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཉག་ས་སུ་འགོད་རྒྱ་དེ་དེ་
 ཐུབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དཔེའི་སྟོན་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཉག་ས་ཆོག་རྣམ་དག་དེ།
 དང་པོའི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། གང་བྱས་ན་མེ་ཉག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྤྲུལ་པས་ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཉག་ས་སུ་འགོད་རྒྱ་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མེ་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་མེད་པར་དཔེའི་སྟོན་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་
 གཉིས་ལྟན་གྱི་ཉག་ས་ཆོག་རྣམ་དག་དེ། གཉིས་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། གང་ཉག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ།

དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྐབ་ལག་དེ་དག་ལ་གཞན་དོན་ཇེས་
དཔག་ཏུ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐབ་པོ་རང་ལས་གཞན་པའི་དོན་བྱེད་པ་ན་གཞན་དོན་དང་། རང་འབྲས་
ཇེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཇེས་དཔག་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་དང་། རག་ཡིན་པ་
དང་གསུམ་ནི་ཇེས་དཔག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞན་བྱེད་དོ། ། སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་
བརྟེན་པའི་རག་ཡིན་པས་སྐབ་ལག་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་ལ། ཉགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་བརྟེན་པའི་རག་ཡིན་
པས་ཉགས་ཆོག་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་འོ། ། ཆད་མ་མདོར་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་དོན་དང་རབ་གསལ་བྱེད་གསུམ་
གྱིས་རིམ་བཞིན་སློང་ན་སྐྱོན་ཅན་གསུམ་སེལ་ཏེ། དེ་ཡང་གངས་ཅན་པས་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཏུ་ཆད་མས་མ་
ཐུབ་པས། དེས་བཞོད་པའི་གང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་དེ་ཙམ་ལྟ་བཞིན།
སློབ་དེ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའི་སློབ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་པར་མ་ཐུབ་པ་དོན་ལ་མེད་པས། གང་
འཇིག་པར་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཉག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན། སྐྱེ་ཡང་འཇིག་པར་མ་ཐུབ་
པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་སྐྱོན་དང་། ཉག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་ནི་མེ་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེ་ཉག་གོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཞུགས་པ་ནམས་
བསལ་བའི་ཕྱིར་དོ། ། ལྟ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱི་རྒྱལ་གངས་ཅན་པས། སློབ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་
ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱེར་བ་སྐྱེར་བ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དེ། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ནམ་
འགྲེལ་ཏུ་རིགས་པ་བདུན་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཏུ་སྐབ་བྱེད་
ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཏུ་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
གངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་འགོད་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཉགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྐྱེ་ལག་
ནམ་དཔེ་མེ་འཐད་པར་ཐལ་བའི་དང་། རོ་འོ་སློན་ནས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོད་པའི་དང་།
བསྐབ་བྱེད་ཉགས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་འགོག་པའི་དང་། ཉགས་ཡང་དག་གི་གངས་ཅེས་ཀྱི་དེ་ལྟར་འགོག་པ་དང་།
ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་དེ་ལྟར་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ལུང་ལ་གཞན་དུ་སྐྱེ་སྐྱེས་
བཞི་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉགས་གང་ལས་སོགས་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་སྐྱེས་
བཞི་དང་། བཞི་པ་ནི། དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་སོགས་གཉིས་དང་། ལྟ་པ་ནི། ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་སོགས་གཉིས་
དང་། རྟག་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་ནི་སྐྱེས་གཉིས་དང་། བདུན་པ་ནི། འབྲེལ་དེ་དངོས་ལ་སོགས་རྟག་པ་
གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མེ་འཐད་དེ། དེས་དེ་ཉགས་སྐྱེར་ཡང་དག་ཏུ་མེ་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་མ་ཐུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རོར་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་མ་ཐུབ་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་བུ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་ལྟ་
 ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེས་ཉག་སྐབ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་འདྲ་ཆུང་སྐབ་སྐབ་ལ་དཔྱད་ཆུ་མང་།
 གཞན་ཡང་། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆར་བའི་ཉག་སྐབ་སྐབ་མཆོན་བྱར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྐབ་དེ། དེ་
 སྐབ་ཀྱི་མཐུན་སྐབ་སྐབ་ཆོན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབ་ངག་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། དེ་
 སྐབ་ཀྱི་ཉག་སྐབ་དེ། མཆོན་བྱ་ཆོན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཆོན་ལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཉག་སྐབ་དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་མཆོན་ཉིད་ཆོན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 མཆོན་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ཡིན་ན་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྟེ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཉག་པ་ཡིན་ཀྱང་
 མི་ཉག་པ་ཆོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་སྐབ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྐབ་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉག་སྐབ་ཆོས་སྐབ་སྐབ་ བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཉག་སྐབ་སྐབ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སྐབ་དེ་
 དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་སྐབ་སྐབ་ཆོན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྐབ་
 ངག་ཡང་དག་ལ། རང་གི་བསྟན་བྱའི་ཆུང་གསུམ་གསུམ་བར་སྟོན་པས་ཁྱོད་སྟེ། ཆོད་མ་མདོར། རབ་གསལ་
 བྱེད། ཅེས་དང་། རྟེན་བྱུན་སྐབ་སྐབ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་
 དུས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ངག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དུས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྟེ།
 སྟོན་པར་དུས་ལ་འབྲུག་ཆུང་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟག ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱས་ཉག་སྐབ་སྐབ་མི་ཉག་པར་
 སྐབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབ་ངག་ཆོས་རང་མིན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྐབ་ཀྱི་དེ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྐབ་ཀྱི་དེ་ཆོས་
 རང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉག་ཉག་ལྟར་འབྲེལ་ལས། བྱས་ཉག་སྐབ་སྐབ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་སྐབ་ངག་དེ་ཆོས་རང་
 དུ་ཐལ། དེ་སྟོན་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ཡང་ཆོས་རང་ཡིན། དེ་སྟོན་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྐབ་
 ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ཡང་ཆོས་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བྱས་
 ཉག་སྐབ་སྐབ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཆོས་ཙན། དཔེ་དངོས་སུ་བཞུགས་པར་ཐལ། ཆོ་
 ཆོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་སྐབ་སྐབ་ འདྲ་ན། དཔེ་རྒྱུ་བཞུགས། བྱས་པའི་ཁྱོད། འོ་ན་བྱས་ཉག་སྐབ་སྐབ་
 མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དཔེ་རྒྱུ་བཞུགས་པས་ཁྱོད་པར་ཐལ་
 འོ་ཟེར་ན་བཟག གཞན་ཡང་། སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྟོན་པ་ཡང་དག་གིས་བཞུགས་པས་ཁྱོད་པར་ཐལ། དེ་
 ཡིན་ན་གང་ཟག་གིས་བཞུགས་པས་ཁྱོད་པར་ཐལ་བཞུགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་སྐབ་ངག་འགོད་པ་པོ་ཡིན་མིན་སྐབ་སྐབ་ལ་ཅེད་ལྟ་
 བྱམང་། ཁ་ཅིག་ ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། ལྟ་ཆོད་ཀྱི་སྟོན་དང་
 བཅས་པས་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཉེར་ལས། ཡན་ལག་ལྟ་བུ་དམ་བཅའ་དང་། ། ཉིན་སྟོན་མཐུག་སྟོན་

གསུམ་ལྟག་པ། ། སྤྱི་བྱ་པ་མཛང་ཕྱིར་མི་འཐད། ། ཅེས་དང། རྟེན་བཟུང་བྱ་ལས་ཀྱང། སྤྱི་བྱ་པ་ལྟར་རང་
 གིས་ངེས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ན། སྤྱི་མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་པ་
 བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་མི་ཉག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དག་ལྟ་ཆད་དུ་སྤྱི་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་
 ཅེས་སྟོས་སོ། ། ཅེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྡན་ལྡན་འདི་དག་ལྟ་ཆད་ཀྱི་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་
 བཟོད་པ་ནི་ལྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ནི་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྩེད་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མ་སྤྱི་བ་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པས། དེ་བཟོད་ཀྱང་སྟོན་པ་དེའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་ཉོག་གསལ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེ་སྟོས་ཀྱང་
 དེ་ལ་ཉོག་གསལ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་པས་བྱ་བ་པ་བཟོད་པ་མཛང་ལ། ཉེར་སྦྱར་སྟོགས་ཆོས་བཟོད་པ་དང་སྦྱོས་
 ཤིང། མཉུག་སྦྱང་དམ་བཅའ་བཟོད་པ་དང་སྦྱོས་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྡན་ལྡན་གྱི་སྤྱི་བ་པའི་དག་ནི་སྟོན་
 དང་བཅས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ལྡན་ལྡན་གྱི་སྤྱི་བ་
 དག་ཡང་དག་མེད་ཟེར་བའང་མི་འཐད། དེ་ལ་ལྟ་ཆད་ཀྱི་སྟོན་དང་བཅས་པས་བྱ་བ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤྱི་བ་དག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བཅུས་དར་རྒྱ་ལས། གསུམ་པ་
 ལ། སྤྱི་བའི་གཞི་ཞེས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
 རོ་བོ་དང། བྱད་པར་དང། སྤྱི་བ་བྱེད་ཡན་ལག་ལྡན་ཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྡན་ལ་དམ་བཅའ་
 བེ། རང་འདོད་གཞན་ལ་ཆོག་གིས་སྟོན་པའོ། ། གཏན་ཆོག་ནི་གཉིས་སྟོན་ཡོད་དེ། སྟོགས་ཀྱི་དོན་གོ་བར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་ཕྱི་སྟོན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་བ་པ་དང་མ་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 མཚན་གཞི་དང་ཉོག་གསལ་ཆོས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་དང། མི་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉེར་སྦྱར་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་དུ་བའི་ཉོག་གསལ་གྱིས་མེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བྱད་ཤིང་གི་འཕྱར་བ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་
 ཆོས་གཞན་མཚུངས་པར་རྟོད་པའོ། ། མཉུག་སྦྱང་ནི། སྤྱི་བ་ཡང་དམ་བཅའ་བཟོད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང། ས་སྟེ་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་གྱི་སྟོགས་སྤྱང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལྷགས་མིན་ལོ་ཞེ་ན། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་ལྷགས་དང་སྟོགས་སྤྱང་ཆོགས་
 གྲགས་ཀྱི་ལྷགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུན་ལས། ཁ་ཅིག་ ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་སྤྱི་བ་དག་ཡན་ལག་ལྡན་
 བཞེད་ལ། སྟོགས་སྤྱང་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དེ་བཞག་ནས་སྤྱི་བ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་བཞེད་དོ་ཞེས་སྤྱི་བ་མི་འཐད་
 དེ། སྤྱི་བ་དག་ལ་འཆད་པའི་སྤྱི་བས་དང་འགོད་པའི་སྤྱི་བས་གཉིས་ལས། འཆད་པའི་ཆེ་སྟོགས་སྤྱང་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་
 ཀྱང་སྤྱི་བ་དག་ཡན་ལག་ལྡན་ལྡན་བཞེད་ལ། ཕྱི་སྟོན་ལ་འགོད་ཆེ་ནི་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་བ་དག་ཡན་
 ལག་གཉིས་ལྡན་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉོག་གསལ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཡན་ལག་ལྡན་

ལྷན་གྱི་ཐུབ་པ་ལོན་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཆེན་མོ་ལས།
 དཔེར་ན་སྒྲིལ་མི་ཉག་གྱེ། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྲབ་གྱེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་ཉག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 དང་། ཡན་ལག་ལྷ་འཛོམས་འཛོམས་མེ་མཐུན་པ་མང་ཡང་དངོས་བཟླ་ན་དང་སྒྱུར་ན། དམ་བཅའ་དང་། ཁྲབ་པ་
 དང་། དཔེ་དང་། ཉེར་གཏོང་དང་། མཚུགས་ལྷན་ལྷན་རང་རེའི་མཁས་པ་མང་པོས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་གྱེ། ལྷན་
 བཤད་པ་འདི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ནོ། ། དེ་དང་སྒྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་ཉག་ཅེས་པས་དམ་བཅའ་དང་
 བྱས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྲབ་ཅེས་པས་ཁྲབ་པ་དང་། དེས་ཁྲབ་གྱེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཅེས་པས་དཔེ་དང་།
 བྱམ་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པས་ཉེར་གཏོང་དང་། ལྷན་མས་མཚུགས་ལྷན་བཟླ་ན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 མཁས་དབང་ལྷན་ལྷན་གྱིས་པའི་གསུང་ལྷན་དངོས་ཟེན་སྒྱུར་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། སྒྲ་མི་ཉག་གྱེ། བྱས་པ་མི་ཉག་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྲབ་པར་མཐོང་གྱེ་བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་
 ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་དང་། ཉག་ས་དང་། དཔེ་ལ་ཁྲབ་པ་བཟླ་ན་པ་དང་།
 དཔེ་དོན་ཉེར་སྒྱུར་དང་། མཚུགས་ལྷན་དང་ཡན་ལག་ལྷ་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་དག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲ་མི་ཉག་གྱེ། ཞེས་སོགས་ཡན་ལག་ལྷ་
 ལྷན་གྱི་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཆད་ཀྱི་སྒྱུར་དང་བཅས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྒྱུར་ཀྱང་དང་བྲལ་
 བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་ ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱས་ཉག་ས་
 ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་ས་སྒྱུར་ཡང་དག་དང་། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྱུབ་པར་བྱེད་
 པའི་སྒྱུབ་དག་ཡང་དག་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཉག་ས་སྒྱུར་ཡང་དག་ལ་བསྒྱུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་
 པས་ཁྲབ་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྱུབ་དག་ལ་བསྒྱུབ་བྱ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉག་ས་སྒྱུར་ཡང་དག་
 དང་སྒྱུབ་དག་ཡང་དག་གི་དགོས་པ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་རང་
 དོན་ལེའུའི་བཟླ་ན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉག་ས་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉག་ས་
 ཅན་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྱུབ་དག་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་
 སྤང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྲབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐུབ་པ་དེ། ཉག་ས་སྒྱུར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས། སྒྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་།
 ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་དར་ལྷོ་གལས། འབྲས་བུའི་ཉག་ས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་

སྦྱར་བཞི། གང་དུ་བཤད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཚང་མར་བཞིན། ཏུ་ལྷན་ལ་ལང་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་དང་། ཐལ་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྦྱར་བ་དཔེར་བཅོམ་པ་ནི། གང་བྱས་པ་ཡིན་ན། མི་
ཉག་པ་ཡིན་པས་བྱལ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྤྱལ་བྱས་ཞེས་བཅོམ་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་
གི་སྦྱབ་ངག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་སྦྱོར་འབྲེལ་བ་ལས། སྦྱར་བ་ཡང་གང་དང་གང་
ཐུབ་པའི་ཆོའབྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེ། ཉེས་པའི་ཆོགས་གང་དང་ཉེ་བ་ན། དེ་དག་གི་ནུ་འཕེལ་བ་མེད་
པར་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ནི་རྩུ་ལ་སྐྱེས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་
བུའོ། ། ཉེས་པའི་ཆོགས་དང་ཉེ་བ་ན་འབྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་
སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་རྩེ་རྩེ་རིས། སྦྱར་བ་ནི་འཇིག་པའི་རང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་མིག་ནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོག་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱང་བོ་དེ་དག་
ཀྱང་རང་ཐུབ་པའི་ཆོའཇིག་པའི་རང་ཅན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས། ཁ་ཅིག་ བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྦྱ་མི་ཉག་པར་སྦྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་
དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་ངག་ཡོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཉེར་
ལེན་གྱི་ཕྱང་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་ངག་
ཡང་དག་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། ཉགས་དེ་དེ་
སྦྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་དཔེར་སྒོ་ནས་སྒོན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་དེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་
མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཉགས་དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་མེད་པར་དཔེར་སྒོ་ནས་
སྒོན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་དེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དུ་ཉགས་རིགས་མཚན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་ངག་ཡོད་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱལ། ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕྱང་བོ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་པའི་སྦྱབ་ངག་འདི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་བོ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་
མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱོག་བྱེད་པའི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱོག་བྱེད་
དངོས་སུ་བཅོམ་པའི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་ལ་བཞེན་ནས། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱོག་བྱེད་དང་། དེ་སྦྱོར་

གྲུ་ཆེས་ཁྱབ་དྲན་པ་པེ་དྲན་ཤེས་གཉིས་སྒྲེབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ད་ཅི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ལྟས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་རག་ཆོས་ཅན། སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཉག་སདེ་སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཚུགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ན་པར་
 བྱེད་པའི་རག་ན་མ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རག་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་རག་ཡང་དག་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སདེ་སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཚུགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་ན།
 སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉག་སའི་ན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས།
 མཆོན་འགྲེལ་ཞིག་ལས། སྒྲུབ་རག་འགོད་པའི་ས་མཆོམས་ནི། ལྟས་པའི་ཉག་སའི་སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་མཆོན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཚུལ་ངེས་ཆེད་མ་ཡིན་ཡང་།
 ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་དཔུང་པའི་གཞིར་སྒྲུབ་བ་དང་སྒྲུབ་རག་འགོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲུབ་བ་དང་སྒྲུབ་རག་
 གཉིས་བཀོད་ཀྱང་སྒྲུབ་བ་དེ་སྒྲུབ་བ་ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་རག་དེ་སྒྲུབ་རག་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 ཡོད་ཀྱང་འཐད་དག་འཕྲེ། རིགས་ཐིག་དར་རྒྱུག་ལས། སྒར་ཤེས་པ་བཞེད་ནས་དྲན་རུང་དུ་ཡོད་པ་ནི། སྒྲུབ་
 རག་འགོད་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ། སྒྲེབ་དུན་རྒྱན་ལས། ཚུགས་
 གཞན་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར། ལྟས་པས་སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་བ་
 བའི་ངོར། ལྟས་པས་སྒྲམ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ལྟག་ཆད་དང་བལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཞེད་པའི་
 རག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཡང་། སྒྲོ་བ་དེའི་ངོར་སྒྲུབ་རག་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟས་པས་སྒྲམ་
 ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྒྲུག་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོ་བ་པའི་ངོར། སྒྲུབ་ཤེས་བཞེད་པ་དང་།
 ལྟས་པ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཉག་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་བཞེད་པའི་རག་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའ་བཞེད་
 པའི་རག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་བ་དེའི་ངོར་ཉག་སའི་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྲི་མི་སྲིད་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོ་བ་པའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུགས་ཁྱབ་བཞེད་པའི་རག་སྒྲུབ་རག་
 ཡང་དག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ། ། ཞེས་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲུབ་རག་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 གཞན་དོན་སྒྲུབ་རག་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་གཞན་དང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་རག་ཅེས་པའི་
 གཞན་གཉིས་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། ཉག་སའི་ཡང་དག་སྒྲུབ་རག་ཡང་དག་
 དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲེབ་དུན་རྒྱན་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ ཉག་སའི་ཡང་དག་སྒྲུབ་རག་

ཡང་དག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་ངག་ཡང་དག་ལ། གཞན་
དོན་ཐུབ་ངག་གིས་མ་བྱལ་ན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་མ་བྱལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར།
གཞན་དག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་དོན་ཐུབ་ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་བྱང་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ་ཅེས་
སྟགས་ཀྱི་དེ། བཏུན་བཅོས་སུ་བྱིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
སྐྱེ་བཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉམས་ཏུ་ལེའུ་བཞི་བའི་མཐའ་དཔྱད་སྒྲོགས་ལ་མགུལ་རྒྱུན་ལས། ཁ་ཅིག་ རང་ཉིད་
འགོད་པ་པོའི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐུ་ཚྡལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ་རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚྡལ་ཡང་དག་ལ་ཉམས་ཆད་མེད་པར་སྟོན་
པའི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ངག་རྣམ་དག་དེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་ཐུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་
པས་བྱལ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐྱབ་
ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ་ཅེས་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་བཏུན་བཅོས་སུ་བྱིས་པ་མཐོང་
ཞིང་བསམ་ནས་པ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་
གྲུབ་ཆེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞར་ལ་བཏུན་པ་ནི། ཕྱི་ཚྡལ་ལ་
བརྗོད་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཚྡལ་བས་དངོས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མི་ཉེས་པར་བཏུན་བཅོས་སུ་བྱིས་
པ་མཐོང་ཞིང་བསམ་ནས་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས། སྦྱར་བ་མཐོང་བཞོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། བདག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བའི་ཕྱི་བྱ་བ་བཏུན་རྟོ། ། ཞེས་དང་།
རྣམ་ངེས་ལས། དེ་མཐོང་བ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ན་ཡང་དེ་ཉམས་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལ་ཡང་དཔྱེ་བ་བཏུན་རྟོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་
ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ལས་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་
བཀོད་པ་ལྟར་བདེན་མོད། བཏུན་བཅོས་སུ་བྱིས་པའི་སྐྱབ་ངག་མིག་གིས་མཐོང་བའི་མི་ཐ་མལ་བཡོད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སྒྲུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཆེ།
སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་སྟེགས་བམ་ཏུ་ཡིག་གཟུགས་བཀོད་པ་མཐོང་ནས་སྐྱབ་
ངག་གི་དོན་གོ་བཡོད་ཀྱང་། གོ་བ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའང་རྟགས་སམ་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་གྱི། སྐྱབ་ངག་ལ་མ་ཉེས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་སྦྱོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་

ཡང་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་སྤྱིར་བཏུ་མཉམ་སྦྲེལ་པའི་ཉམས་ལྷན་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལྷན་དང་། ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་རང་དོན་ཐུབ་པ་གཉིས་ཆེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གང་དུ་འང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཁིབ་ཆད་གོས། ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱི་མི་ཉམས་པར་སྐབས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ། རྣམ་ངེས་ལྷན་ཆེན་ལས། ཐུབ་པ་གཉིས་ཉམས་ལྷན་ལ་བའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་དང་། མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱིར་འགོད་ལ། ཕྱི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཚད་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དགོས་པ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་ཆོས་གང་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་བཀོད་ན་གཅིག་ཤོས་འགོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས། གཞན་ཡང་། ཕྱི་ཆོས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དོར་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་དག་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཞུགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེས་ཉམས་མཐུན་སྤྱིགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཉམས་མི་མཐུན་སྤྱིགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་རུས། ཉམས་མི་མཐུན་སྤྱིགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཉམས་མཐུན་སྤྱིགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་བདུན་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། རིགས་རྒྱན་དང་། ལྷོ་བདུན་རྒྱན་མཉམས་ལས་ཕྱི་ཆོས་གཅིག་ལ་སྐབས་དག་གཉིས་ཀ་འགོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱི་འགོད་པ་མེད་པར་མ་གསུངས་པས། རྣམ་ངེས་ལྷན་ཆེན་ལས་སྤྱི་མི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ལ་ལས། ཁྱོད་ལྟར་ན་བྱས་པ་མི་ཉམས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས་མི་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་ཇིས་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉི། བྱས་པ་མི་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་ན། བྱས་པ་མི་ཉམས་པ་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉི། བྱས་པ་མི་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་མེད་དག་གཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཡོད། ཁ་ཅིག་ ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་དག་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཀ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལྷན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་རྟོག་པས་ཁྱབ། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་དག་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུད་གཞི་དང་མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཀ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལྷན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མི་མཐུན་པར་དངོས་སུ་རྟོག་པས་ཁྱབ། ཐུབ་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཉམས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྤྱི་ཡང་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དག་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་དག་ཡིན་ཉི། དཔེར་དང་ཚུད་གཞི་གཉིས་ཉམས་ཆོས་སུ་མཚུངས་པར་སྤྱིར་བའི་སྐབས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་

བཞིན། སྒྲིབ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚོད་
གཞི་གཉིས་ཉུགས་ཆོས་སུ་མི་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས།
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་དོན་ཡང་མི་འཐད།
ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་འགོད་པ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་
རིགས་རྒྱན་ལས། ཁ་ཅིག་སྐབ་རྒྱ་ཡང་དག་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་
སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་ཡང་དག་གཉིས། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཉུགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་ ཆོས་མི་མཐུན་
སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཉུགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་སུ་ཆོས་མི་མཐུན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་ ཆོས་མཐུན་པའི་དོན་ཡང་སྐབ་རྒྱ་ཡང་སྐབ་རྒྱ་མཐུན་པའི་དང་པོ་
ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཡིན་སྐབ་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། གང་བྱས་ན་མི་ཉུག་པས་བྱལ།
དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་མི་ཉུག་པར་ཆོས་མཐུན་
པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་དེ་སྐབ་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ སྒྲ་མི་
ཉུག་པར་སྐབ་པའི་སྐབ་རྒྱ་ཡིན་སྐབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་སྐྱབས། འདོད་ན། སྒྲ་མི་ཉུག་པར་དངོས་སུ་
སྟོན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། སྒྲ་མི་ཉུག་པར་སྐབ་པའི་སྐབ་རྒྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
སྐབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། ། བརྗོད་
པ་ཡིས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཆོས་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་དོན་དེ་སྐབ་གྱི་
ཉུགས་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་དེ་སྐབ་གྱི་མཐུན་སྦྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོད་
གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཉུགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འཇིག་པ་འདུས་བྱས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། བྱས་པའི་
ཉུགས་གྱི་སྒྲ་འཇིག་པར་སྐབ་པའི་ཉུགས་སྦྱར་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་འང་དེ་འདྲའི་སྐབ་རྒྱ་སྒྲ་མི་ཉུག་
པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོན་ནེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
དང་། རིགས་རྒྱན་གཉིས་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་རྒྱ་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་དེ་སྐབ་གྱི་ཉུགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་དགོས་
པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བྱགས་ལ་འང་མ་བརྟན་པར་རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ལ་ལས། འོ་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། གང་བྱས་ན་མི་ཉུག་པས་བྱལ་ཅེས་

སོགས་ཀྱི་ཐུབ་ངག་གིས། སྤྲི་མེ་ཉག་པར་ཤུགས་ལ་ཐུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མི་ཐུབ་པར་མ་ཟད། བརྒྱད་ནས་ཐུབ་པའི་རུས་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྲི་མེ་ཉག་པར་ཐུབ་པའི་གཏུན་ཆོགས་བཟོད་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་
སྤྲི་མེ་ཉག་པར་ཐུབ་པའི་རུས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་ཐུབ་བྱེད་དུ་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་ཐུབ་པའི་རུས་པ་ཅན་གྱི་
ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་ཉགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་
ཐུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཉམས་ན་ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་དོན་
ལེའུའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉགས་
ཅན་བསྐབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་བརྟན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐུབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱི་
ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྗེ་
བཙུན་ལེའུ་བཞི་བའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་སྦྱར་སྤྱི་
ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་བྲམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་
ཞེས་པའི་ཐུབ་ངག་སྤྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཉགས་
སྦྱར་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉགས་སྦྱར་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་བའི་སྤྲི་མེ་ཉག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
དངོས་སུ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐུབ་ངག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་ཐུབ་ངག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་བའི་
བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲི་མེ་ཉག་པར་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་དེ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཞིབ་
ཆ་གནང་བ་ཉམས་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་གིས། དེ་འདྲའི་ཉགས་སྦྱར་དང་ཐུབ་ངག་གི་དངོས་འབྲས་
བཤད་ཚུལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉགས་སྦྱར་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྗེས་དཔག་སྟེ་ཚུལ་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉགས་སྦྱར་དང་ཐུབ་ངག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་བཞོད་མ་ཐག་ཏུ་
ཉགས་སྦྱར་ཡང་དག་དང་ཐུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བའང་ཡོད་མ་སྤང་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ཐུན་
ལས། ཐུབ་ངག་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྲི་མེ་ཉག་པའི་ཐུབ་བྱེད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་སྤྲི་མེ་
ཉག་པའི་ཐུབ་བྱེད་འགོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་རྟོག་པ་ཡང་དག་གིས། གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་ཉག་ དཔེར་ན་བྲམ་
པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའམ། གང་ཉག་པ་དེ་ནི་མ་བྱས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན།
སྒྲ་ནི་བྱས་པའོ། ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་ཐུབ་ངག་འགོད་དགོས་ཀྱི་རྟོག་པ་དེས་བྱས་
པས་སྤྲི་མེ་ཉག་པར་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་དེས་པས། དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྤྲི་མེ་ཉག་ཐུབ་ལ་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་

བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ངག་དེ་ཡང་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སང་བ་མ་
ཡིན་ནོ། ། བཀོད་པའི་རྩིས་ཐོགས་སྟེ། དང་པོར་ཚུགས་ཁྱབ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སོ་སོར་སྐབ་པར་བྱེད་ལ། ཚུགས་
ཁྱབ་བསྐྱབས་ནས་སོ་སོར་ཤེས་པ་ན། རྟོག་པ་དབང་རྟོག་ལ་ནི། སྐབ་ངག་སྐྱར་མ་འགོད་མི་དགོས་པར་སྐྱར་
བཀོད་པ་དེ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་རྟུག་ཤིང་། དེའི་ཆོ་
སྐྱར་བཀོད་པའི་སྐབ་ངག་དེ་ཉིད་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་སང་བ་དང་། བྱས་པ་རྟགས་སྟེ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་རྟགས་
ཡང་དག་ཏུ་སང་བའི་དྲུས་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་དབང་རྟོག་ལ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་
པའི་འོག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དྲན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱར་སྐབ་ངག་སྐྱར་མ་འགོད་དགོས་ལ། སྐྱར་ཚུལ་
གསུམ་སོ་སོར་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པ་དེ་ཉིད་སྐབ་ངག་གིས་ཚུལ་གསུམ་དྲུས་གཅིག་ཏུ་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཚུལ་གསུམ་དྲུས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་རྟུག་པས། ཕྱིས་སྟེ་བཀོད་པའི་སྐབ་ངག་ནི། བཀོད་པ་ཅམ་ནས་སྐབ་ངག་ཏུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དང་ཆོས་
མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལྷང་དེའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩུས་ཏེ། དྲན་ཤེས་དེ་གསུམ་འགལ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་
པས་དེ་དག་ཅིག་ཆར་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཞན་ཡང་དབྱུད་བྱ་མང་ཡང་འདིར་དེ་ཅམ་ལས་མ་སྦྱོས་སོ། ། སྐྱས་པ། རིག་པའི་
དབང་ཕྱུག་དག་གི་གདམས་པའི་ཤུལ། ། གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་གཞུང་བཟང་ཆུ་གཏིར་ཆེ། ། སྤྲེལ་རྣམ་
དཔྱད་ཚལ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས། ། དོགས་དཔྱད་རྩི་མཆར་བདུད་ཅིའི་འོད་ཅན་འཁྱུངས། ། གང་ཞིག་རིག་
པའི་དབང་ཕྱུག་ཡབ་སྐུས་གྱི། ། གཞན་དག་རྩིས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་དམ་པ། ། སྐབ་ངག་རྣམ་གཞག་དབྱིས་
ཕྱིན་ཤེས་འདོད་པས། ། རྩི་མཆར་དོགས་དཔྱད་དེ་ཉིད་རྟོག་པར་རིགས། ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཆོའི་གཏིང་
མཐའ་དཔག་པར་དག་ལ། ། བདག་གི་རྣམ་དཔྱད་མིག་ནི་མིགས་པ་བས། ། རྟོག་འཁྱུལ་དྲི་མ་ཅུང་བདེ་མཆིས་ན་
ཡང་། ། དྲན་དབང་དག་ལ་སྤྱིང་ནས་བཟོད་པར་གསོལ། ། འདིས་མཆོན་རྣམ་དག་ཀྱང་ཕོ་ཅི་མཆིས་པ། །
མར་ཡུར་རིགས་ལཱའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གིས། ། མཐའ་མེད་འཇིགས་རུང་སྤྱིད་མཆོའལས་གྲོལ་སྟེ། ། ཐར་བ་དམ་
པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བཟོ། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཙུན་གཟུགས་རབ་འབྱམས་མིང་འཛིན་དགེ་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོའམ་
ལྷ་མིང་གཞན་ཆངས་སྐུ་བཞད་པའི་རྩི་རྩིས་འཇམ་དབྱངས་དབྱེས་པའི་ལང་ཆོ་ཞེས་གསུངས་པས་དམ་པ་གོང་
མའི་གཞུང་ཆད་ལྟ་དུ་མ་བསྐྱར་ནས་གང་ལེགས་པའི་ཆ་རྣམས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཚུགས་དྲུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཡུར་ཅིག །

༡༡། ། གཙོ་གུ་རུ་མཐུ་སྒྲོ་ཡ། མཐའ་བུ་མཆོས་དབྱིངས་གཞི་མ་མེད་སྒྲིབ་ཡངས་ལས། ། ཏུས་གསུམ་རྒྱལ་
བའི་མཁུན་བཅའི་སྤྱིང་བའི་གཏིར། ། རིས་མེད་འགྲོ་དོན་པད་ཆལ་ཁ་འབྱེད་པའི། ། རྣམ་འབྲེན་ཉིན་བྱེད་
དབང་བའི་ཞབས་ལ་འདུད། ། གདོད་ནས་མཆོན་མའི་སྒྲོས་པ་ཀུན་ཞི་ཞིང། ། མི་འཇིགས་སྒྲོབས་དང་མ་འབྲེས་
དཔལ་རབ་འབར། ། གཞན་པ་ལ་སྒྲི་གསུམ་རྒྱུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཅན། ། རྒྱལ་ཀུན་སྤྱི་གཙུག་ཤུག་སྤྱི་
འདུད། ། རྒྱལ་ཀུན་བྱམས་བཅེ་གཅིག་བསྐྱས་མི་པམ་མཐོན། ། རྒྱལ་བས་ཕྱང་བསྐྱན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
ཞབས། ། རྒྱལ་སྤྱས་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁུན་དབྱིག་གི་གཉེན། ། རྒྱལ་བསྐྱན་མངའ་བདག་རྣམས་ལ་གྱུས་ཐུག་
འཆལ། ། རིགས་པའི་བྱ་མཆོག་སྤྱོད་གས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་དང། ། སྒྲིབ་ཆར་གཙོ་ཆོས་ཀྱི་གསལ་པའི་ཞབས། ། རྒྱལ་
བགཉིས་པ་ཡབ་སྐུས་བཅས་ལ་སོགས། ། དངོས་བརྒྱད་སྒྲུ་མ་རྣམས་ལ་བདག་ཐུག་འཆལ། ། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་
ཟབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་གནས། ། ཀུན་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་མཁས་དབང་སྐར་ཆོགས་མཐུན། ། སྒྲིབ་པའི་བདན་དཀར་པོ་སྤྱིང་བྱེད་
པ། ། རྒྱལ་འདིར་དཔྱོད་ལྡན་སྤྱི་གཙུག་བཙོན་པ་འདོར། ། ཆད་མ་ཐེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ཡི། ། རྒྱུད་བྱེད་
ཆེར་བསྐྱིང་བརྒྱུད་བྱ་མེད་ཏུ་ཟུང། ། བདག་ནི་སྤྱོད་སྤྱངས་སྒྲོ་གྲོས་ཆེས་དམན་པས། ། དེ་དག་ཁོ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་
ཡུལ་མིན་མོད། ། འོན་ཀྱང་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་གཞིར་བརྱུང་ནས། ། མཆོན་ལྡན་བཤེས་ཀྱི་གསུང་གིས་
རབ་བརྒྱན་ཏེ། ། བདག་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་བར་བྱ་ཐྱིར་དང། ། གཞན་ལ་པན་ཐིར་རྒྱལ་འདིར་ཅུང་ཟད་སྒྲི། །
དེ་ལ་འདིར་སྒྲོ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་སྤྱིར་བསྐྱན་པ་དང། ། དོགས་དཔྱོད་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། ། སྒྲོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་ཡུལ།
གཟུང་ཡུལ། ཞིན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དང་བཞི། སྤང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ ཞིན་ཡུལ་རྟོག་པ་ཁོ་ན་
ལ་ཡོད་ཀྱི་རྟོག་མེད་ལ་མེད་དོ། ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པོ། ། རང་ཡུལ་ཅི་རིགས་དང་

ལྷན་པའི་དངོས་པོ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན་གཟུགས་ཤེས་ལྷན་མེད་འདུ་བྱེད་གསུམ་ཡོད་རང་ཡུལ་
དང་ལྷན་པའི་གཟུགས་རུང་། གཟུགས་སུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
དང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་ཉིས་ཡོད། གསལ་ཞིང་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད། ཤེས་པ་དང་སྒྲོ་དོན་གཅིག
ཤེས་པ་ལ། རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ལས། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རིག་
པ་དེ། དང་པོའི་མཆོད་ཉིད། དེ་མ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆོད་ཉིད། སྒྲོ་རིག་བདུན་ལས་མངོན་
སུམ་གྱི་ཆོད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་གསུམ་དང་པོ་དང་། གཞན་བཞི་ནི་གཉིས་
པ་པོ། ། ཡང་ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ན་སྒྲོ་རིག་བདུན་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
མཆོད་ཉིད། འདི་མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་བའི་ལྷགས་ཡིན། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། དབང་མངོན། ཡིད་
མངོན། རང་རིག་ རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཁྱེན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་དབང་མངོན་གྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན།
གཟུགས་སྟགས་ཡུལ་ལྷ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོད་མ་དང་། དེ་ལྷའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་
བཅད་ཤེས་དང་། གར་མཁན་གྱི་ཁང་བར་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་མཉམ་དུ་འཛིན་པའི་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་ལ་མ་
ངེས་པ་ཡིན། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཁྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་
པའི་ཡིད་ཤེས་དེ། ཡིད་མངོན་གྱི་མཆོད་ཉིད། སྤྱན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་ཆོད་མ་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་དང་།
སྦྱེའི་འདིར་བརྟན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་སྤངས་ལ་མ་ངེས་པ་པོ། ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་
རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བའི་རང་རིག་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོད་མ་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་དང་། གཅེར་བུ་བདང་རྒྱུད་པན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྗེས་དཔག་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བའི་རང་རིག་སྤངས་ལ་མ་ངེས་པ་པོ། ། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཁྱེན་ནི་ལྷག་
བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་པོ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་རང་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་རིག་པ་
དེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་
ལ་མཆོད་མ་དང་། སྒྲོ་བ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་སོ། ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་ རྗེས་
དཔག་གི་ཆོད་མའི་མཆོད་ཉིད། དེ་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དོན་གཅིག་ དབྱེ་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་།
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི། ལྷ་མི་རྟག་

རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རིམ་ཅན་སྒྲིག་བཞིན་ཅུང་ཙམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་།
 བཅིན་བཤམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་
 རྒྱུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཞི་བཤོ། ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་རིག་པ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ལྟར་སྒྲིག་བཞི་བཤོ་སྐྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་
 མེད་བཅད་ཤེས་དང་། རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྐྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། དེ་དག་གིས་བྱང་ས་པའི་
 བྱེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བྱེ་པ་བཅད་ཤེས་སོ། ། རང་གི་འཛིན་སྐྱོང་སྒྲིག་ལ་འབྲལ་བའི་རིག་པ་དེ། ཤེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། གཞི་དེ་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་། གཞི་དེ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོར་
 འདེབས་དང་། རྟོག་སྟེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོར་འདོགས་སོ། ། ཡང་གང་ས་རི་སྒྲོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་
 མེད་དང་། སྒྲིག་པ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སོ། ། རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཆེ་གཉིས་པར་བྱེད་
 པས་རབ་བྱེད་བའི་ཆ་ཉན་དེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱས་བཞིན་ཀྱིས་དབྱེ་ན། སྒྲིག་པ་མི་རྟག་གཉིས་ལས་མི་
 རྟག་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ་དོན་འགྱུར་དང་། དེ་འདྲའི་རྟག་ལས་ཆེ་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་མི་འགྱུར་དང་། དེ་
 འདྲའི་ཆ་ཉན་པ་ལྟ་བུ། ཆ་ཉན་པའི་ཐེ་ཆོམ་སོ། ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མིན་པས་བྱེད་པོ། ། སྤང་
 སྟོབས་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་གཉིས་པོ་གང་ཅུང་དང་བྲལ་ཞིང་རང་ཡུལ་བདེན་པའི་དོན་ལ་གསུང་བ་
 ཞིན་པའི་སྒྲིག་པ། ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲིག་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྒྲིག་པའི་ཡིད་དཔྱད་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲིག་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་རྟགས་ལྟར་
 སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་པ་རྟོག་པའི་ཡིད་དཔྱད་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱད་དེ། དེ་
 གཉིས་པོ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱད་དང་། སྒྲིག་པ་ཅེས་པའི་ངག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་པ་རྟོག་པའི་
 ཡིད་དཔྱད་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་དོ། ། རང་གི་འབྲུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བའང་ཡིན་
 རང་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་དེ། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲིག་པ་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། མཛོན་སྒྲིག་དང་པོ་གསུམ་ཡོད། ཡང་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས།
 གསུང་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པའི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མཛོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལྟ་
 དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས། རང་གི་གཞན་བྱེད་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡུལ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་གནས་པ་མེད་
 པར་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅུས་པའི་གསུང་བ་ལྟ་བུ་པའི་རིག་པ་དེ། རང་ལས་
 ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་བའི་དབང་མཛོན་ལྟ་བུ་ཡོད། རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་ཡིད་མཛོན་ཚད་
 མ་དང་། རང་རིག་མཛོན་སྒྲིག་ཚད་མ་དང་། རྟོག་པ་ལྟ་བུ་མཛོན་སྒྲིག་ཚད་མ་ལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མས་

པའི་ཀྱུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལྟོས་པའི་དུས་འགྲོའོ། ། རང་ཉིད་གང་གི་འཁོར་བ་འགྲོ་
 པའི་གཙོ་མེས་དང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་རིག་པ་དེ། སེམས་བྱུང་གི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཙམ་
 གཅིག་ཡོད་དེ། ཀྱུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ངེས་ལྟ། ། དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ཉོན་ཏྱག ། ཉེ་ཉོན་ཉེ་འུག་ཞན་འཇུར་
 བཞིའོ། ། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་དང་། ། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རིག་པ་ལྟ། ། གཙོ་མེས་ཀྱུན་གྱི་འཁོར་བ་
 བློ། ། འགྲོ་བྱེད་ཀྱུན་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། ། འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་དང་། ། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ཡུལ། ། བྱེ་
 བློ་པ་ལ་འདུག་ངེས་ཕྱིར། ། ཡུལ་ངེས་ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན། ། དང་དང་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྲིལ་ཡོད། ། འདྲོད་
 ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། ། གཉི་ལྷག་མེད་པའི་དགོ་ཙམ་གསུམ། ། བཙོན་འབྲས་ཤིན་མཉུངས་བག་ཡོད་
 དང་། ། བཅོང་སྒྲུལ་ལྟ་བུ་པར་མི་འཆོན་ལས། ། གཉེན་པོ་ངོ་བོ་མཆོངས་ལྡན་སོགས། ། ཅི་རིགས་སྒྲོན་ནས་དགོ་
 བའོ། ། འདྲོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོད་ཀྱུལ་དང་། ། མ་རིག་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ་ཏྱག ། ཙམ་ཉོན་ཡིན་ཉེ་སེམས་ཀྱུང་ནི། །
 ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའོ། ། ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་འཆོག ། སྤག་དོག་སེར་སྒྲ་དང་གཡོ། །
 ཀྱུགས་དང་ནམ་འཆོང་ཆོ་མེད། ། ཁྲིལ་མེད་ཀྱུགས་ཆོད་མ་དད་དང་། ། ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྟེན་ངེས་དང་། །
 ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་གཡེང་བཅས། ། ཉེ་འུ་ཙམ་ཉོན་འཕེལ་སྒྲིང་དང་། ། ཉེ་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སོ། །
 གཉིད་འགྲོད་ཉོག་དཔྱད་གཞན་འཇུར་ཉེ། ། ཀྱུན་སྤོང་མཆོངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱིས། ། དགོ་དང་མི་དགོ་ལྟ་མ་
 བཞུན། ། གཞན་དང་གཞན་ཏྱུ་འཇུར་བའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། སྒྲིབ་ཀྱིན་བཞི་ལས། རང་འབྲས་
 སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ། སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་ཀྱི་གཅིག་ རང་འབྲས་ཤེས་པ་སྒྲིབ་བགས་ལ་
 རིག་ཙམ་ཏྱུ་གཙོ་བོར་དངོས་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ། དེ་མ་ཐག་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། མཆོད་གཞི་ནི། སྒྲིབ་
 འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྤོངས་དེ་མ་ཐག་ཏྱུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་དེ་མ་ཐག་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 འབྲས་ཤེས་པ་རང་གི་ནམ་ལྟར་ཏྱུ་གཙོ་བོར་དངོས་སྒྲིང་བྱེད་དེ། དམིགས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། མཆོད་གཞི་ནི།
 གཟུགས་ལྟ་བུ། རང་འབྲས་རང་དབང་ཏྱུ་གཙོ་བོར་དངོས་སྒྲིང་བྱེད་དེ། བདག་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། མཆོད་
 གཞི་ནི། ཉོན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་དག་དམིགས་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ།
 དེ་མ་ཐག་སྒྲིབ་ལ་ཤེས་པས་ཁྱབ་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་ན། རང་གི་སྒྲིབ་དང་བདག་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པས་
 ཁྱབ་ལ། དམིགས་སྒྲིབ་དང་། དེ་མ་ཐག་སྒྲིབ་ཤེས་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་དོ། ། འདི་དག་མདོ་སྤེལ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ལ།
 སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན། གཞན་འདུ་ལ། རང་གི་འབྲས་བྱུར་གྱི་པའི་ནམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་ནམ་ལྟར་ཏྱུ་གཙོ་བོར་སྒྲིང་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ། དམིགས་སྒྲིབ་དང་། རང་གི་བདག་འབྲས་སྒྲིབ་པའི་ནམ་ཤེས་གཙོ་བོར་ཡུལ་རིག་པར་སྒྲིང་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཞིག་བདག་སྒྲིབ་ཏྱུ་འདྲོད་དོ། ། བྱེ་བློ་སྒྲིབ་བཞིའི་ནམ་གཞན་ནི་འདུག་ཀྱི་ལས། སྒྲིབ་

བཞི་པོ་དེ་གང་ལ་འཛོགས་པ་ལ། རྩེ་བཀའ་ཅིག་ནི། རྩེ་འཛོད་ལས། རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་རྩེ་ལྟ་ཡིན། ། ཞེས་
ཕྱིད་རྩེ་མགོ་ཉག་ས་པ་རྩེ་ལྟ་ཡང་། དམིགས་པའི་རྩེ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། ། ཞེས་རྣམ་
ཤེས་དྲུག་གི་དམིགས་ལྷུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མ་ཐག་རྩེ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྒྲིས་པ་རྣམས།
ཐ་མ་མེན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག ཅེས་ལྟ་མེད་དུ་འབྱུག་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་སྒྲིས་རྣམས་
དང་། བདག་པའི་རྩེ་ནི། ཕྱིད་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་བཤད། ། ཅེས་ཕྱིད་རྩེ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ལ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། མདོ་མེ་སྒྱུ་དཔེ་དབྱུང་བ་ནི། སེམས་ཆེད་མདོ་མེ་བདེ་འདྲ་ཞིང་། རྣམ་འབྱོར་སྒྱུ་
པའི་དབྱུང་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་འདྲ་ལ། ཐམས་ཅད་པའི་འདོད་པ་ནི། འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། རྩེ་བ་
ཁ་ཅིག་ནི། རྩེ་བ་པར་ཕྱིད་པ་ནི་རྩེ་ལྟ་ཞེས་མཚན་ཉིད་བཏགས་པ་ལས་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་སྒྱུ་ཕྱིད་ས་པོ་གི་
རོལ་པ་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྩེ་འཛོད་ནོ། ། གན་པོ་ལྟ་བུ་ལྟར་སེམས་སེམས་བྱུང་སྒྲིབ་ཞིན་པ་རྣམས་ཉིན་ལའང་
བདེ་འདྲ་བའི་དམིགས་པ་གང་གིས་སྒྱུ་པ་དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པའི་རྩེ་ནོ། ། རྩེ་འགག་མ་ཐག་པ་ནི། འབྲས་
བྱ་སྒྲིས་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྩེ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་བའི་རྩེ་ལྟ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། ། རང་འབྲེལ་ལས། ས་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྩེ་ལྟ་ཡིན་པ་ལྟ་
བུ་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་རྩེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྩེ་ལྟར་མཚུངས་པ་དེ་མ་
ཐག་པའི་རྩེ་བཀག་ལ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པས་འདི་ནི་གཞུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་
མ་ཐག་པའི་རྩེ་འདོད་པའི་ལྷགས་སོ། ། གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་འདི་ནི་དེའི་བདག་པའི་རྩེ་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། ། རྩེ་དོན་འདི་དག་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། ། དོགས་དཔྱད་འོག་ཏུ་འཆད་
པར་འབྱུར་ནོ། ། གཉིས་པ་དོགས་དཔྱད་ཕྱི་ཐག་ཏུ་དགོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། ། ལྷན་གྱི་ལྷན་བྱུང་ཞེས་སྐགས་
གྱི་སྐབས་སུ་རྩེ་རོལ་རྒྱུ་འཕེན་པས། ལྷན་སེམས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྩེ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་ལྷན་
སེམས་ཀྱི་བདག་རྩེ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐམས་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་ལས། གཉིས་པ་སྒྲི་
ལྷན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྒྲི་ནས་ལྷན་སེམས་དུས་མཉམ་པའི་རྩེ་དང་བཞེན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ།
གནས་དང་གནས་པ་བོའི་དུས་མཉམ་བཞེན་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་མཉམ་བཞེན་ཚུལ་དགག་
པ་དོ། ། རྣམས་ གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་མཉམ་རྩེ་ཚུལ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷན་སེམས་དེ་ལྟ་བུའི་
རྩེ་དང་བཞེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མར་མེ་ཞིག་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་མར་མེའི་འོད་ལྷན་གཞན་ན་འབྱུག་པ་
དག་ཀྱང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷན་ཞིག་པ་ན་ལྷན་ལ་བཞེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ལ་གནས་པ་ཡང་འཇིག་
པར་འབྱུར་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལྷན་སེམས་གཉིས་སྒྲི་ལ་རྩེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྩེ་མ་ཡིན་ཡང་རྩེ་འདོད་པ་དུས་

མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་སློ་ལྟས་ལ་བརྟེན་པ་དང་མར་མེའི་འོད་མར་མེ་ལ་བརྟེན་པ་
གཉིས་བརྟེན་ཚུལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟས་ཀྱི་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར། སྒྲིབ་མ་ཡི
གོམས་པ་ལ་སྟོགས་འདུ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་ལ་སྟོགས་པ་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། འབྲིབ་པ་དག་ཏུ
འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སྟོགས་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་མེའི་
འོད་ནི་མར་མེའི་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། འབྲིབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་རྒྱུན་མཁན་པོའི་དགོངས་པས། འདི་དག་ལྟས་སེམས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་
ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བར་འདོད་པ་ནི་རང་འདོད་འབའ་ཞིག་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་
གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་རྒྱུང་འཕེན་པས་ལྟས་ཤེས་རབ་སྟོགས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་
དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོ་ལ། ལྟས་ཤེས་རབ་སྟོགས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང་། ཆགས་སྟོགས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། ། དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་
དང་བརྟེན་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལྟས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟས་ཀྱི་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་
འབྲིབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་མ་གོམས་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པ་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉགས་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སྟོགས་པ་ཉེར་ལེན་ལྟས་ལ་བརྟེན་པ་
རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས། གཞུང་འདིར་རྒྱུང་འཕེན་
པས་ལྟས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲུབ་གཉིས་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་འབྲེལ་ལས།
འོ་ན་ཆོ་འདིར་སྒྲིབ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སེམས་མེད་པ་རྣམས་ལས་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲིབ་ཏེ། ཞེས་སྟོགས་དང་། སྒྲིབ་མ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་སྐབས་སུ་ཕྱར་བུ་བས།
སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་བཅའ་པོ་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། བཤད་
ཚུལ་ལྟེ་མ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མི་འཐད། ། ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། རང་ཉི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གང་གི་ལྷགས་ལའང་། ལྟས་ལྟས་ཤེས་ཀྱི་བྱན་མོང་མེན་པའི་བདག་རྒྱུན་དང་།
ཡིད་ཤེས་སྟོགས་ཀྱི་བྱན་མོང་བའི་བདག་རྒྱུན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་རྒྱུང་འཕེན་པས་ལྟས་
སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟས་སེམས་ཡན་རྒྱུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གྲུབ་མཐའ་ཆ་བར། ལྟས་སེམས་ཅན་བདག་ཞིག་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གྲུབ་འབྲེལ་དུ་འང་། འདིར་བདག་འདོད་
ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལྟས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟས་སེམས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལྷལ་དུ་
གྱུར་བ་ཅན་ཞིག་བདག་ཏུ་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ལྷགས་ལའང་གང་ཟག་གི་ལྷལ་སྒྲིབ་

ནས་སེམས་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་ཤིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་རོལ་རྒྱང་འཕེན་པས་ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་པའི་
ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིག་ཆར་ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
ངོ་ཤེས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་བདག་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་དང། ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་མེད་
པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་ན་མ་སྐྱེས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཉག་ལྟ་དང། གཉིས་པ་ཆད་ལྟར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ན་མས་ལ་དབྱེད་དགོས་སྟེ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ཡིག་ཆར་རིག་པ་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིག་པ་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བདུན་དོན་གཉིས་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས།
དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། བཅ་རིག་གཉིས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ལྟལ་རིག་པ། ཞེས་དང། རིགས་རྒྱུན་ལས་ཀྱང། གཉིས་པ་རིག་པ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང། དབྱེ་
བཤོ། ། དང་པོ་ནི། རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་ལྟལ་སྤང་བའི་སྒྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོ་དང་ཤེས་པ་དང་སེམས་རྩིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བདུན་རྒྱུན་
ལས། དེ་ཡང་སྒྲོ་དང། ཤེས་པ་དང། སེམས་དང། རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་མས་དོན་གཅིག་ལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་སྒྲོ་ཡིན་ཀྱང། སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་
དང། སེམས་བྱུང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཡིག་ཆ་ཆད་ལྟར་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་
ཅིག་གིས། ཆད་མ་སྒྲིའི་མཆོན། གཞིར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་མ་དེ་རིག་པའི་ཉགས་
ཀྱིས་ཆད་མ་སྒྲོ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྦྱོན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་ཆད་མས་ངེས་པ་
ལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཆད་མས་ངེས་དགོས། དེ་གསར་དུ་མི་སྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ངེས་
ནས་དེ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་མ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལྟེ། སྐྱ་སྐྱའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྦྱོན་མེད་མ་ཡིན་པར་ཉགས་རིགས་རང་ལུགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང།
གསེར་བུམ་བུམ་པའི་མཆོན་གཞི་མིན་པར་ཡིག་ཆ་དུ་མར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་
ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་བུམ་བུམ་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་མདོར་བསྐྱེས་ལས།
གཡུ་བུམ་མཆོན་གཞི། བུམ་པ་ཡིན་པར་མཆོན། ལྟ་ལྟར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་མཆོན་སྦྱར་དེ་མཆོན་སྦྱར་ན་མ་དག་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར། རང་ལྟལ་སྤང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ།
རང་སྒྲོ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་ན། ཐེག་ཆོན་མཐོང་ལམ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན།
རང་ལྟལ་སྤང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལྟལ་གྱི་རྒྱམ་

བཤར་བར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། བྱ་བུ་ལྟ་བུ་ཆོས་མེས་སྐུ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདྲ་བ།
 དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཤིང་བྱ་བུ་ཆོས་སྐུ་
 རྒྱལ་བུ་ཆོས་སྐུ། སྐུ་འཕྲུལ་བའི་བུ་ཆོས་སྐུ་ལས། འདྲ་བ་རང་ཡུལ་འཆར་རམ་ཞེན་མིན། ཞེས་དང་། རྒྱུ་
 བཅུན་པའི་ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཐུག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟུན་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་
 རྒྱལ་བཤར་བར་ཐལ། གཉེན་སྦྱོར་ཤིང་ཤིང་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། འདྲ་བ། དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེའི་དངོས་
 ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་བ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐུ་འཕྲུལ་དང་། དེའི་འཛིན་སྐྱེད་སྐུ་ཡུལ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེས།
 གཞན་ཡང་། རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་
 རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་ཡིན་མིན་སྟགས་དཔྱད་རྒྱ་མང་དོ། ། ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་ཡུལ་འཆར་བ་དང་། སྐུ་འཕྲུལ་
 དེ་རིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་སྐུ་འཕྲུལ་དེ་
 རིག་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉི། སྐྱོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་རིག་པ། སྐྱོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཟུར་རྒྱན་
 ལས། ཆོས་དེ་ངེས་པ་འམ་རིག་པ་དེ། ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེས། ཁ་ཅིག་
 ཞིས། ཡིག་ཆར། རང་རིག་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བཤར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་སྐུ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་
 ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བཤར་བའི་ཕྱིར་ཉི། སྐྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སྐྱོ་
 སྐྱོང་བའི་རང་རིག་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བཤར་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། སྐྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སྐྱོང་པའི་
 རང་རིག་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བཤར་བར་ཐལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྐུ་འཕྲུལ་བའི་སྐྱོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱ་བུ་ལྟ་བུ་ཆོས་སྐུ་ལས། དེ་གསུམ་ལ་འདྲ་མི་རུས་ཉི། ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྒྱལ་བཤར་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྐུ་འཕྲུལ་བའི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཚམས་ལ་རྟོགས་བྱུང་སྐྱོ་རྟོགས་ཟུར་རྒྱན་ལས། སྐྱོ་འཛིན་ཆད་མ་ཉམས་སྐྱོང་
 གི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྐྱོ་པའི་རྒྱལ་བཤར་བར་ཐལ། སྐྱོ་འཛིན་ཆད་མའི་རྒྱལ་བཤར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།
 དེ་ལ་དེའི་རྒྱལ་བཤར་བར་ཐལ། སྐྱོ་འཛིན་ཆད་མ་དངོས་སྐྱོ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བུ་ལྟ་བུ་
 རྒྱལ་བཤར་བའི་སྐྱོ་རྟོགས་པ་དེ། སྐྱོ་དེ་ས་དངོས་སྐྱོ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲ་བ། རང་རིག་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བཤར་སྐྱེས་པར་ཐལ། བྱོད་རང་ཡུལ་ཆོས་དེའི་རྒྱལ་བཤར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རྒྱལ་བཤར་བའི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། རང་རིག་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བཤར་བར་ཐལ། དེར་མ་ཐད་ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྒྱལ་ཡང་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཉི། ཡུལ་གྱི་

གཟུང་ནམ་ཤར་བའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་འདྲ་ནམ་ཡིན་ན། ཡུལ་གྱི་གཟུང་ནམ་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱུར་ཀྱུན་ལས། གཞན་ཡང་། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་འདྲ་ནམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གཟུང་ནམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱལ་མཆོམས་ལ་རྟགས་བྱལ་སྟེ། རྟེན་བྱུར་ཀྱུན་ལས། དེས་ན། འཛོན་ནམ་ལ་ཡང་གཟུང་ནམ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བ་
ཡིན་ལ། ནམ་པ་ཤར་བའི་དོན་ཡང་རང་རྒྱལ་ས་ནམ་པའི་འོ་ཐོར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས ཁ་ཅིག་རང་རིག་ལ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་མི་འཆར་བར་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱད་གཞི་ཆེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རང་རིག་ལ་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ཡོད་མེད་དབྱད་རྒྱ་མང་། ཁ་ཅིག་གིས། རང་རིག་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ཤར་བར་
ཐལ། རང་ཡུལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་སྣང་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་ཤར་བས་བྱལ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཆོས་དེ་སྣང་ན། ཆོས་དེའི་ནམ་པ་ཤར་དགོས། ནམ་པ་ཤར་ན་དངོས་
རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་ལ་
ཆོས་དེ་སྣང་ན་ནམ་པ་ཤར་བས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ནམ་པ་ཤར་བ་ཞེས་པ་འང་།
བྱམ་པའི་ནམ་པ་ཤར་བ་ནི་བྱམ་པའི་ནམ་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་ནམ་པ་ཤར་བ་ནི། སྟོན་ནམ་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ།
དེའི་ནམ་པ་སྣང་བ་ལ། དེའི་ནམ་པ་ཤར་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་
རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་ནི་གསལ་བར་མ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ནི།
གཟུང་འདིར་རང་རིག་འཐད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་རིག་མི་འཐད་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟེ་མ་
འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སྟེ་དོན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་ན། ཤེས་པ་དེ་དང་ཡུལ་གཉིས་བདག་ཉིད་
ཐད་དཔ་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ནི། གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་ན། སྟོན་པོ་
འཛོན་པའི་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གང་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དང་རང་གི་ཡུལ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷས་སྒྱུན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་དེ། མཆོད་སྒྱུན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་
རང་འགྲེལ་ལས། མི་གཞན་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་དོན་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་གིས། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་
སྒྱུན་དང་མཆོད་སྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་གཅིག་ལ་སྒྲུན་མོང་དུ་ལྟ་བའི་ཆོག་ཅིག་ལ་སྣང་བ་གཅིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་
བའི་ཕྱིར། ཆོད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས། ལྷས་སྒྱུན་དང་མཆོད་སྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་གཟུགས་གཅིག་ལ་སྒྲུན་མོང་དུ་

དམིགས་པའི་ཆོ་ན། བྱད་གཟུགས་སྣང་བའི་མཆོད་སྒྱུ་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱད་གཟུགས་སྣང་བའི་ལྟ་སྒྱུ་གྱི་མིག་ཤེས་དམིགས་ཕྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྒྲིམ་པར་ཐལ། ལྟ་སྒྱུ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་བྱད་གཟུགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ལྟ་སྒྱུ་དང་མཆོད་སྒྱུ་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་གཟུགས་གཅིག་ལ་བྱུང་མོང་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཕྱི་མ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྟ་སྒྱུ་དང་མཆོད་སྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྣང་བར་མཆུང་ས་ཀྱང་། གཅིག་ལ་སྣང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ལྟ་སྒྱུ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲོན་པོ་དེ་མཆོད་སྒྱུ་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་སྣང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་འདྲ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཅི་སྟེ་སྒྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། དེ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲོན་པོ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སྒྲོས་གཅིག་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་པོ་ཅམ་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན་ལྟ་སྒྱུ་དང་མཆོད་སྒྱུ་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་གཅིག་ལ་བྱུང་མོང་ཏུ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཆོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྒྱུ་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱད་ཀྱིས་མཆོད་སྒྱུ་གྱི་མིག་ཤེས་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། མཆོད་སྒྱུ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྒྲོན་པོ་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལན་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་ལྟ་བུའི་མཐའ་དཔྱད་ཏུ་འང་རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལྟར་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་གྱི་ལྷ་དེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གིས་གཟུགས་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་ཞིག་མཐོང་བུས་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་མི་མཐོང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་སྣང་བའི་བྱུང་མོང་བའི་སྣང་ཆའི་གཟུགས་དེ་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ཡིག་ཆར། སྒྲོ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ། སྒྲོ་དེས་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་ན། མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། སྒྲོ་དེས་ཆོས་དེ་རྟོགས་ན་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཐེག་ཆོན་མཐོང་ལ་མ་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བུའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་རང་སྟེང་ཏུ་གནས་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་གི་གཞལ་བུའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡུལ་སྟེང་ཏུ་གནས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་གསར་བྱ་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་དེ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། བྱས་རྟོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟོག་པར་བསྟུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེས། སྒྲིམ་རྟོག་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲིམ་རྟོག་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་

པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་འདི་འདྲ་ལྟར། ། མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། ། འོན་ཀྱིས་དེ་
 བྱི་འཇིག་སྒྲོར་ལྟར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་ངེས་
 པར་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། བྱལ་པ་བརྗོད་པ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་དང་
 ལྡན་པ་ལ། སྒྲིབ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ངག་དེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་
 མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་འདི་འདྲ་ལྟར་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་འོན་གྱི་ཤུགས་ལས་སྒྲིབ་དེ་
 བྱི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་པར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཅེ་ཤེས་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འདི་དཔེར་
 བརྗོད་ན་སྒྲིབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྒྲིབ་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྟོས་
 པར་དེའི་མཐུལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་གསལ་དང་འཇིག་སྒྲུངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཀྱང་
 སྒྲིབ་མི་རྟག་པ་ཚད་མ་ཐུ་མའི་ཤུགས་ལ་བྱུང་པ་དང་། སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་གསལ་ཚད་མ་ཐུ་མས་བཅད་པ་མིན་པ་
 བཞིན་ནོ། ། དེས་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་འདི་འདྲ་ལྟར། ། མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །
 འོན་གྱིས་དེ་བྱི་འཇིག་སྒྲོར་འཕྱུར། ། ཞེས་འོན་གྱིས་ཏེ་ཤུགས་གྱིས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཤུགས་རྟོགས་མིན་པ་དང་
 འདྲའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆའི་གསུངས་ཚུལ་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་གང་དང་
 མི་མཐུན་ཏེ། མདོ་སྡེ་བས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་
 དཔེན་པའི་མི་རྟག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་། གཟུང་
 འཇིག་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་གཟུང་འཇིག་རྣམས་གཅིག་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་པར་འདོད་
 པ་དང་། དབུ་མ་བས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་ཐ་སྟངས་སྒྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་པར་འདོད་པ་གཟུང་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆར་སྒྲོ་དེས་ཆོས་དེ་ངེས་པ་ན་རང་གི་བརྒྱུག་
 ཟུང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆ་ལས། སྒྲོ་དེས་ལྷུ་ལ་དེ་
 རྟོགས་ན། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའང་བཅད་པས་བྱུང་བའི་ན། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 གཞལ་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲིབ་འདོད་ན། ལྷུ་ལ་དེ་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་ཀྱིས་མི་གཅོད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཐུ་མས་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་དཔྱད་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་གི་རྟོགས་གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟེན་བདུན་རྒྱུན་ལས། སྒྲིབ་ཚད་མ་ལ་
 ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་བྱུང་བ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། སྒྲིབ་
 མ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་རིགས་རྒྱུན་ལས། ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ རྒྱུར་མཐོང་གི་

མཛོད་སྐུ་སྐྱོང་གི་ཆོ་འཕྲིན་གྱི་སྐུ་སྐྱོང་གི་སྐུ་སྐྱོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དཔྱད་
གཞི་ཆེ། ཡིག་ཆར་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ལྟེ་བུ་བྱ་བ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབ་
མཐའ་གོང་མའི་ལྷགས་ལའང་དེ་ལྟར་འཕྲུ་དགོས་པ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཕྲུག་དར་རྒྱུ་ལས། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་འཕྲུག་པའི་
རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་སྣང་བར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་
དང་འགལ་ཏེ། སྣང་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་ཐ་དད་ཏུ་སྣང་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་
མི་སྤྱོད་པས་རང་ཉིད་རང་དང་ཐ་དད་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བཞག་གི་རྒྱུ་ཏུ་སྣང་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་
བདེན་པར་ཐལ་བ་ལྟོག་ཏུ་མེད་དོ། ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་རང་དང་སྐབ་བདེ་
ངོ་བོ་གཅིག་པ་མཐའ་དག་སྣང་ནས་རྟོགས་ལ། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་འདོགས་སམ་མི་འདོགས་ཀྱང་རྒྱུ་རང་
ཉིད་ལ་རང་ཉིད་མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཞུལ་དང་ཤུགས་གཞུལ་གཉིས་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཆད་མར་
སོང་ཡང་རང་གིས་གང་བཟུང་ཀྱང་ལ་ཆད་མར་འཕྲུ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་དོན་ཞིབ་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཤར་ན་རྟོགས་པའི་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་ཤར་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་
རྟོགས་པ་གཉིས་ཆད་མ་ཀྱང་ལ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས། འདི་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་། རང་ཉིད་སྣང་བ་དང་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བྱ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་སྣང་ན་མི་རྒྱུ་
བའི་རྒྱུ་མཆོག་ཅི་ཡོད། དངོས་སུ་སྣང་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཏུ་
འཕྲུ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འཕྲུ་རྩ་ཞེ་ན། ཤུགས་ལ་རིག་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
མཚུངས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་ཤུགས་ལ་རིག་པས་རིག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་རང་གིས་རང་
ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རང་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་རང་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བའི་
སྤྱོད་འཕྲུ་ངོ་ཞེ་ན། རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོས་བསྒྲིག་ལ་
སྒྲུལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཤིག་ ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བཤད་རྒྱུ་ལྟ་མ་གཉིས་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་
རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ཡང་ཡིན། རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡང་ཡིན།
དེ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛོད་སྐུ་སྐྱོང་ལ་

ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྤངས་མཁུན་དགོས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཁུན་པ་འདིའི་
ཤུགས་མ་ཡིན་པ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
དང་། ཡིག་ཆར། སྤྱིར་ཚད་མའི་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་དང་། མངོན་རྟེན་གྱི་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་
གསུངས་པ་སོགས་ལ་དབྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་གིས། ཡིག་ཆར་སྤངས་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲིའི་མཚན་གཞི་བཤད་སྐབས།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡིས། ། རུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། ། ཞེས་དང་།
ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་འདུག་ དང་པོ་སྤངས་ལ་མ་ངེས་པའི་
དབང་མངོན་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣ་
བས་སྒྲུ་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་སྒྲུ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཤད། དེ་འདྲའི་སྒྲུ་
འཛིན་དབང་མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷང་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དེ་མེད་པར་བཞུགས་ཀྱི་སྤངས་ལ་མ་ངེས་པར་མ་
བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་ཆོ་སྒྲུ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་
སྒྲིས་པར་མ་ངེས་ན། དེ་མངོན་སྤྱུ་མ་ཡིན་པར་ཡང་གང་གིས་བསྐྱབ། སྒྲིས་པར་ངེས་ན་སྒྲུ་ཐོས་པར་ངེས་ནས་སྒྲུ་མ་
ངེས་པ་ག་ལ་སྤིང། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡིས། ། རུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། ། ཞེས་
གསུངས་པས་ནི། དེའི་ཆོ་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པས་གིགས་བྱས་ནས་སྒྲུ་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་དེ་
འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་མ་སྒྲིས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཤེས་སྒྲིས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ངེས་པར་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ག་ཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་སྤངས་ལ་མ་ངེས་པར་མ་
བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལྟར་ན་ཡང་།
དུས་གཅིག་ཆར་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྒྲིས་ཡང་། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་
སྐབས་འགར་ཀུན་གཞི་ལས་འཇུག་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཉེ། དེའི་ཆོ་ཡིད་གཟུགས་ལ་གཏོད་པའི་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས་འཇུག་ཤེས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཆར་སྒྲིས་ན་རེས་འགའ་ཡུལ་ལྟ་གཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་
མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་དོན་སྒྲུ་
ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་འང་སྒྲུ་འཛིན་མེད་པར་གཟུགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་གང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་
ཆར་མི་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲུ་འཛིན་མ་སྒྲིས་པ་མིན་ཉེ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པས་གཞན་
སྒྲུ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཞེན་གྱི་རུས་པ་ཉམས་ནས་དེ་མ་སྒྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱིག་ཆེན་
ལས་ཀྱང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་དུ་ཁས་ལེན་ན།

མཁུ་ཤེས་དེ་ལས་དྲུག་གཅིག་ཅན་འཇུག་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྒྲིལ་ཡང་གཟུགས་མངོས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་
 པའི་སྐབས་འགར། གཟུགས་མངོས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཤིན་ཏུགས་པ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས་དེའི་ཆོ་ཀུན་གཞིའི་
 མཁུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་འཛིན་སྟགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་ཀུན་གཞི་ལས་འཇུག་ཤེས་
 གཞན་འབྱུང་བ་མེད་ཅོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་རིགས་ཀྱི། ཞེས་སྟགས་དང་། མཁུ་ཤེས་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐུང་
 དཔྱད་ལས་ཀྱང་། ཡིད་གཟུགས་མངོས་པ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སྒྲིལ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་འཛིན་དབང་བའི་མངོན་
 སུམ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་དེའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ཆགས་པས་གཞན་
 སྒྲིལ་རྒྱས་ཉམས་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁ་ཅིག་ཡོད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡང་འདིས་ཁྱེད་སྟེ་ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་བར། གཅིག་ཆར་རིགས་མི་མཐུན་སྒྲིལ་
 ཡང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གར་གྱི་དུས་ལྟ་བུ་སྒྲིགས་གཅིག་ལ་ཡིད་མ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་
 དབང་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་པ་དྲུག་གཅིག་ཆར་སྒྲིལ་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་བ་ནམས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཡང་ཁ་ཅིག་གཅིག་ཆར་རིགས་མི་མཐུན་སྒྲིལ་ཡང་། ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་
 འོན་ཀྱི། སྒྲིལ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལྟ་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་དུ་ཐུར་བའི་ཆོ། དབང་
 ཤེས་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའམ་གསལ་བ་ཞིག་གིས་དབང་ཤེས་གཞན་གྱིས་ལྟལ་འཇུག་པའི་རྒྱས་པ་བཙམ་པ་དེའི་ཕྱིར་
 བ་དབང་ཤེས་ལྟ་གཞི་མཇུག་སྟགས་སུ་དེས་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་སྒྲིལ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་མཁུ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་དུ་ཐུར་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཀུན་གཞི་མི་
 འདོད་པས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མཁུ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཆར་མངོན་དུ་ཐུར་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 གྲུབ་མཐུང་ཆེན་མོ་ལས། རྟེན་བདུན་ན་ཆོག་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐུང་བཀག་ནས་གཅིག་ཆར་སེམས་དུ་མ་
 འཇུག་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྩལ་ལ་རུང་གི་གཞན་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། ཁོ་བོས་བཤད་པ་འདི་ནི། གྲུང་ཐང་འཇུག་པའི་དབྱེད་སྒྲིལ་མཐོང་པའི་ཀུན་གཞིའི་མཐུང་
 དཔྱད་དང་བསྐྱེད་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་འབྲུལ་བའི་དྲི་མ་ཀུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཙམ་པ་ཡང་རྟོག་པའི་གནས་
 མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། ལ་ལས་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་འདར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་
 ཀྱི་མཁུ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་དུ་ཐུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འདོད་
 ཉོན་གཉིས་གཅིག་ཆར་མངོན་དུ་ཐུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོར་ཐུར་
 བའི་སེམས་དང་། འདོད་ཉོན་གྱི་ངོ་བོར་ཐུར་བའི་སེམས་གཉིས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མཁུ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདར། ཞི་རགས་ནམ་ཙམ་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་

འབྲུག་གིས། བདག་འཛིན་མངོན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉམས་སྦྱང་པར་མི་བྱུང་པས། བདག་འཛིན་དང་། དེ་གཉིས་མངོན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་བདག་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། ལམ་སྐྱེལ་མས་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག། ས་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིག་པ་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མངོན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་མི་བྱུང་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ནི་ལམ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མངོན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡང་། དེས་དེའི་རྒྱུ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ཡང་ཀུན་གཞི་ལས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས། མི་འཐད་པར་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་ལས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཅིག་ཆར་མངོན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྐབས་འདིར་དེ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྲུལ་། ཐོད་ཆལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱོ་རྩལ་དུ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་དགུ་བ་རགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བར་ཞིབ་ཆ་བྱས་པའང་། གསེར་ཕྱེང་གི་ལྷང་འདི་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། རྟོགས་གཉིས་གཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། ། ཅེས་པའི་སྐབས་སྤྱུ་ཁའི་གཉིས། འཛིན་སྐྱེད་པ་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཆར་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་རྩལ་ཆེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞུགས་ནས། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྤྱོད་དུ་བྱོལ་མས་བྱུ་གཟུགས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་བྱས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་དང་། བྱུ་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཆེས་དཔག་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྐྱེས་ན་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྩལ་ཆེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་བྱ་རམ་གྱི་རྩལ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་བྱས་པ་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁའི་གཉིས། སྐྱུ་རྩལ་ཆད་མ་ཡིད་དཔྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དང་པོ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། སྤྱོད་དཔོན་རྩོགས་སྤྱང་གི་ཆད་མ་མདོའི་སྐྱུ་རྩལ་འགོག་པའི་ལུ་ལས། བྱས། དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་བུལ་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། འདི་མི་འཐད་པར་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་རྩལ་ཆད་མ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་མདོ་ལས། སྐྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཆེས་དཔག་ལས། ། ཆད་མ་གཞན་མིན་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས། སྐྱུ་རྩལ་གི་ཆད་མ་ཆེས་དཔག་ཏུ་འདུས་ཤིང་སེལ་བས་འབྲུག་པ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་དང་། བཞེད་འདོད་དཔོག་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། གནས་སྐབས་ལྟ་

བུལ་གྱི་རག་གི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་གནས་སྐབས་ལྟ་བུལ་གྱི་རག་སྒྲ་བ་བོའི་རྒྱུད་ལ་བརྒྱུད་འདོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་
 ཚད་མ་ཕུང་སྐུམ་པ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལས་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། གངས་ཅན་པས། སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་ཕུང་སྐུམ་
 པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་
 གང་ཡིན་པ། ཞེས་སྐགས་ཀྱིས། དེའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་ལྷགས་ལ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། མངོན་རྗེས་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚད་མ་
 གསུམ་ཁོ་འོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ཀྱུ་ལྟར་བའི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ།
 དབྱེན་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་ས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲིས་བྱའི་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། ། འདི་དག་
 སྒྲ་ཀྱུ་ལྟར་བའི་ལྷ་ལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སྐུ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟོགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདོད་པ་དེ་ནི། ། སྒྲ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས། ། གཞན་གྱི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་
 ཡི། ། ཤེས་པའི་དོན་རྟོགས་སྒྲ་ལས་བྱུང་། ། ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་ཆོག་ཡིན་ཟེར། ། འདི་ནི་སྒྲ་ཀྱུ་ལྟར་པ་ཡི། །
 ལྷ་ལ་ཅན་ཕྱིར་ན་མངོན་སྐུ་མིན། ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡང་མེད་དེ། ། དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བུལ་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 པ་ལ་སྐགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གངས་ཅན་པ་སྐགས་ཀྱིས་
 ཁས་ལེན་པའི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ། སྒྲ་བ་དཔོན་སྒྲིས་སྒྲ་བ་གིས་གཞུང་ཆོ། ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་ཆོད་ཅམ་ལས་མ་འདས་པ་
 ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། རང་ལྷགས་ལ་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་ཕུང་སྐུམ་པ་དགག་ཆོ། རྟོགས་སྒྲི་དེ་
 དགག་གམ། རང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་ཕུང་སྐུམ་པ་དགག་དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཚད་མར་གྱུར་དགོས། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་སྒྲིས་སྒྲི་འདོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། རྟོགས་སྒྲི་མའི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་རྗེས་
 དཔག་ཀྱང་འདུ་བར་གསུངས་གྱི། རང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བྱུང་ཚད་
 མ་ལ་མངོན་སྐུ་མ་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པའི་ལྷགས་ལ། རྟོགས་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་ལས་བྱུང་
 བས་བྱུང་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ། སྒྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་ལྟར་བའི་སྒྲ་ལོད་པར་ཡིག་ཆར་
 གསུངས་པས། སྒྲ་འཛིན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་ལྟར་བའི་སྒྲ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་སྐུ་
 ཚད་མ་ཡོད་དགོས་སོ་ཟེར་བ་སྐགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆོ། འབྲུལ་དང་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་། ། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་དོན་
 བོ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། བྱམ་པ་སྐགས་
 ཡན་ལག་ཅན་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་འཛིན་གྱི་སེམས་རྗེས་དཔག་དང་། རྟོགས་ཅན་
 གྱི་སྒྲ་རྗེས་སྐུ་དཔག་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདས་པའི་དོན་དུན་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཉམས་པའི་དོན་མངོན་པར་

འདོད་པའི་ཤེས་པ་ལོ། ། ཉོག་པ་མེད་པ་ནི། རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཁྱེན་དབང་པོ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུ་པ་
གཉིས་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཏུ་བུ། ། ཞེས་སོ། ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། མངོན་སུམ་ཉམ་སྤང་རྣམ་པ་བཞི། །
ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིར་ཉོག་པ་དེ་དག་གི་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིགས་གཅིག་
པ་རྣམས་ཀྱང་ས་འཛིན་རེ་རེར་བགྱང་པའི་སྟོན་སྤངས་གསུམ་དུ་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པའི་མངོན་སུམ་ཉམ་སྤང་གི་དབྱེ་
བ་རྣམས་བཞི་སྟེ། བརྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་བྱུར་བའི་དོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
ཉོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བདག་ཁྱེན་དབང་པོ་སྟོ་བྱུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོག་པ་
མེད་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རིགས་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་འདྲ།
འདིར་སྟོ་རིག་བྱུར་མཆན་པ་དང་། རྟེན་མིག་པ་གཉིས་ན་རེ། དེ་ཉམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་པས་
དབང་ཤེས་ཉོག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྟེན་དཔག་སོགས་བཞི་དབང་ཤེས་ཉོག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་
རིགས་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བྱངས་ལ། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་
དབང་ཤེས་ཉོག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚིང་གཞིར་རིགས་གཅིག་ན་ཡང་སོ་སོར་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་
པས་སྟོག་རྒྱ་རྒྱར་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་ཉམ་སྤང་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། ཉམ་སྤང་བ་ལ་
བྱམ་པའི་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་ཉོག་པ་ཉམ་སྤང་སུམ་དང་། དབང་ཤེས་གཉིས་ཀར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་སྟེན་མིན་པར་སྐྱབ་དོན་དུ། ། གཉིས་བཤད་འབྲུལ་བ་མཐོང་ཕྱིར་
རོ། ། རྟེན་དཔག་སོགས་སྐབས་བརྟེན་པ་ནི། ། སྔ་མ་གཉིས་ཉིད་བསྐྱབ་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ལ་ལ་ན་རེ། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱིད་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་རྩེ་ཡབ་སྤྱད་ཀྱི་ཆད་མའི་སྟོར་གྱི་གཞུང་
གང་དང་ཡང་མི་མཐུན། ལྷང་བྱངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ། རིགས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་
སྐབས་སྟེ། བརྟེན་ཅན་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་གཉིས་ནི་རང་ཉིད་དབང་ཤེས་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཚིང་གཞི་དང་། རྟེན་དཔག་སོགས་བཞི་དེའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་རྩེ་ཡབ་སྤྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཉམ་སྤང་དུ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིར་རིགས་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱང་ས་འཛིན་རེ་རེར་བགྱང་པའི་ཚུལ་ཡང་། བརྟེན་ཅན་
ནི་རིགས་པ་ཅན་དང་གཞན་དག་ཀྱང་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པས་དེའི་ངོ་ཐོར་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར། ཆད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་ཉམ་སྤང་གི་དབྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དབྱེ་བའི་གྲངས་འཛིན་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། དོན་གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་ནི་རིག་པ་ཅན་ཁོ་ནས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པས། དེའི་ངོར་
དབང་ཤེས་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མདོར་མངོན་སུམ་ཉམ་སྤང་གི་དབྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་
དབྱེ་བའི་གྲངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། རྟེན་དཔག་སོགས་བཞི་ནི། སྔ་མ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་

པའི་རྟེན་གསུང་མཐུན་དཔེར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་མང་མ་མཛོད་། མངོན་སུམ་ཉམ་ཉམ་གི་དབྱེ་བར་བཞུག་པ་ཡིན་
 པར་རིགས་གཅིག་པས་འདིར་སྒྲིག་ཏུ་ཐུར་པའི་དོན་ཅན་ཞེས་པར་བསྐྱེད་ནས་དབྱེ་བའི་གྲངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་དང་། རིགས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་
 ཉམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 དེ། ། འདི་ཉམ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་ཅན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྐྱོ་
 འདོགས་པ་གཉིས་བཤད་དེ། དེ་ཉམ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དག དེ་གཉིས་
 དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱུ་དང་པག་སྐྱེས་པ་ཞི་མོ་ལ་བཤད་དག་གིས་དབང་ཤེས་མིན་པར་
 བྱུང་བའི་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཉམ་ཉམ་གི་དབྱེ་བར་བཞུག་པ་ཞི་མོ་ལ་གཉིས་ཉིད་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟེན་གསུང་མཐུན་དཔེར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་
 ཀྱང་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞུག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དང་པག་སྐྱེས་པ་ཞི་མོ་ལ་ཐོན་པ་ཡང་དག་མེད་པ་
 བྱུགས་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པ། སྐྱེན་གསལ་འདོད་པའི་འདུན་པའི་སྐྱོ་མིག་སྐྱེས། ། གཞུང་དོན་ཞིབ་
 ཏུ་དཔྱད་པའི་རྒྱས་བྱུང་བཞིན། ། བྱུང་ཆ་ལྟ་བུའི་བཞུག་བཅས་ཚུལ་འདོད་དག། དཔྱད་ཆུན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེལ་
 བས་གནས་མིན་ནམ། ། ཞེས་པ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ཁ་ཅིག་སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས།
 ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་བཞུག་གི་སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་རྣམས་འཕྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྟོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་
 བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་གིས། དེ་རྣམས་འཕྱོར་མངོན་སུམ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་ཏུ་གི་འཕགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འབྱུང་རྒྱ་དང་
 བྱུང་བའི་སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཉེ། དེ་འདྲའི་སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་
 མཐོང་ཅམ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་སྐྱེས་རྣམས་ཐད་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 ཀྱི་རྟགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། ཐར་ལམ་བཞུག་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྐྱབ་དཔོན་ལྟ་
 དབང་སྟོས་སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བཞེད་པར་གསལ་པོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སྟོ་
 སྟོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་མི་དགོས་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་མཐོང་བཞེད་ལས་
 མི་རྟག་པ་སྐྱེས་རྣམས་ཐད་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེར་མ་ཟད་དེ་ལ་སངས་འཕགས་
 ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་ཉམ་མ་རྟེན་གསུངས་པ་ལ་རྟེན་གསུངས་བཞུག་དགོས་
 བ། གང་ཟག་ཀྱང་ལ་དགོས་སམ་ཞེན། འབྱུང་བཤད་སངས་རྒྱུས་སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་དེ་ཡིས་དེ་དང་རྒྱས་གཅིག་ཀྱང་

གཅིག་ཆར་མངོན་སྲུང་དུ་ངེས་པས་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྒྲོ་སྤྱོད་
ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ།
དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་དག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཡང་གཅིག་མངོན་སྲུང་མཐོང་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་
མངོན་སྲུང་མཐོང་བས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དཔེར་ན། མེས་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་མཐོང་ནས་དེ་མ་
མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྐབས་དེའི་སྒྲོ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད། དེར་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་སྒྲོ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
འཕགས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེས་དངོས་པོ་གང་མངོན་སྲུང་གིས་མཐོང་བ་དེའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བའི་རྒྱས་པ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སྲུང་གི་སྒྲོ་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཁྱབ། ཅེས་འཆད་པ་ནི་འབྲུལ་ཉི། ལས་འབྲས་གི་
འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གི་སྒྲོ་སྤྱོད་ལྷུང་མ་ཡིན་པས་ལས་མཐོང་ཡང་དེའི་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་མཁྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་སྒྲོ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དབང་པོ་ལས་
འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་འཆད་མོད། དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་ལྟ་བ་གསུང་
རབ་ལས་མང་དུ་བཤད་པ་དག་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། ། དེ་བས་ན་ཁོ་པོ་ནི་མངོན་ཤེས་གིས་དབང་པོ་ལས་འདས་
པའི་དོན་མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་ལས། དེགས་སྒྲོ་སྤྱོད་ཆེན་པོས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཅོད་པར་རྒྱས་
པའི་མཁས་པ་དག་སྒྲོ་སྤྱོད་ཆེན་པོར་སྒྲུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
ལ་ཉགས་དང་རྗེས་དཔག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོགས་པ་སྤུལ་འང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། འདུས་
བྱས་ཡིན་ན། བྱོད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སྲུང་གིས་བྱོད་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་
བས་མཁྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ཁ་ཅིག་རང་ལྷུང་དུ་གྱུར་བའི་འདུས་བྱས་མངོན་སྲུང་མཐོང་བའི་མངོན་
སྲུང་ཡིན་ན། རང་ལྷུང་དེ་དང་གྲུབ་རྣམས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སྲུང་མཐོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲོ་སྤྱོད་
ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁྱེད། ཅེས་དང་། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་
ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་དག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཡང་གཅིག་མངོན་སྲུང་མཐོང་ན་
གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མངོན་སྲུང་མཐོང་བས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཞེས་དང་། ། རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་
སྤྱི་མི་ཉག་པ་མངོན་སྲུང་མཐོང་པར་ཐལ། སྤྱི་མངོན་སྲུང་མཐོང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྣམས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བའི་བྱོད་པར་དང་བྲལ་བའི་ཐུན་པའི་ནང་དུ། བྱམ་པ་
ལ་ལག་པས་རེག་པའི་སྒྲོ་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ལྟུང་པའི་ལྷུང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གིས་བྱམ་པ་

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། རུམ་པའི་རིག་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཀའ་ཞིག དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩམས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རུམ་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩམས་གཅིག་ཡིན་པར་
ཐལ། རུམ་པ་ཡིན་ན། འབྱུང་བའི་རྩལ་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་ནི།
སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཀའ་ཞིག དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། ལྷན་
གཅིག་དཔེ་གསལ་ངེས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། ། འདོད་ན། གཞན་རིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ལའི་རྒྱ་དང་
ལྷན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས།
སྒྲའི་མི་ཉག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་ཉག་པ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྩམས་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེས་ན་རང་འབྲེལ་ལས། ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་སྟོགས་གཅིག་མཐོང་བ་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར། རྩམ་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་། སྒྲ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་
མཐོང་བས་ཁྲལ་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྲད་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྤངས་པ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །
རྩམ་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡང་སྒྲའི་རྩམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲའི་མི་ཉག་པའི་རྩམ་ཡིན་ལ། སྒྲའི་མི་ཉག་
པའི་རྩམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲའི་རྩམ་ཀྱང་ཡིན་གྱི་སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་ཉག་པའི་རྩམ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་སྤང་
མི་སྲིད་ཅིང་མངོན་སུམ་སོ་སོ་ལ་རེ་རེར་སྤང་མི་སྲིད་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུ་
ཆེན་ལས། སྒྲའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་རྩམ་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་
མེད་པའི་སྒྲོན་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ལྷུར་བའི་རྩམ་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་འཇལ། ཡང་ན་སྒྲའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཡོད་དེ།
སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་མི་ཉག་སོགས་རྣམས་རྩམ་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་གྲུབ་བདེ་དང་གཅིག་པའི་སྒྲོན་ནས་དོན་གྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་བདེ་ཞེས་པ་ནི་ཤུག་ལྟོས། གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མཐོང་པ་ལས་འབྲེལ་
བའོ། ། བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་རྩེས་སུ་འབྱུག་པའོ་ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་སྟེ་བདད་གནས་པ་དང་གཅིག་
པའོ། ། དེས་ནི་འགག་པ་དང་གཅིག་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་འཕེན་པས་གྲུབ་བདེ་གཅིག་ན་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་
གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་
མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྒྲ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་མ་ཟད། སྒྲ་དང་གྲུབ་བདེ་རྩམས་
གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྲ་ལ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་

མཐོང་ཁོང་མག་ཞལ་བའི་ཆ་ག་ཞན་ཆད་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་ག་ཞལ་བར་བྱ་བའི་ཆ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲིའི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མངོན་
སྤྲུལ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲ་འཛོན་མངོན་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་གྱུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བ་རྣམས་ལ་དབྱེད་དགོས་ལ་ཁྱད་པར་དག་དབང་བའི་བདེན་གཉིས་ལས། དངོས་ལས་མི་རྟག་ག་ཞན་དུ་མེད། །
དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྤར་གྱུབ་ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་གཉིས་གྱུབ་
བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ཏེ་གྱུབ་བདེ་རྣམས་
གཅིག་ཡིན་ན། གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ། གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན་
གཅིག་ཤོས་རྟགས་པས་གཅིག་ཤོས་རྟགས་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་རྣམས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་སྤར་
དྲངས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་མིན་དབྱེད། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་གཉིས་གྱུབ་བདེ་
དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་མངོན་
སྤྲུལ་དུ་རྟགས་པས་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མངོན་སྤྲུལ་རྟགས་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་ རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་མངོན་སྤྲུལ་དུ་
རྟགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སྤྲུལ་མ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐབས་བརྒྱད་
པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་རང་དང་གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན།
རང་མངོན་སྤྲུལ་དུ་རྟགས་པས་རང་དང་གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་རྣམས་རྟགས་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་
ཡིན་ཏེ། ནས། གྱུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་དང་། དེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་
པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ནང་པ་ལྟ་བུ་
ཁོ་ཁོའི་མངོན་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སྤྲུལ་དུ་རྟགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་མི་རྟག་པ་མངོན་སྤྲུལ་དུ་རྟགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལས། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ།
དེ་ལྟར་འཐད་ན། སྒྲ་དང་སྒྲིའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ལ་
ལས། ཡིག་ཆར་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། ། དེས་ན་ཆད་མ་ཉིད་མི་ལྟན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ལྟེ།

དབང་མངོན་གྱིས་ཡོད་པའི་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྒྲིག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་
ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟ་བསྐྱེད་དོན་དུ་སོང་པའི་གང་བཟག་གིས་མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་
ཤ་བཟ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་ངེས་མི་ཐུས་པ་ལྟ་བུ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་ཕྱེད་
ལས། དེས་ན། ཡུལ་དུ་སར་བཞེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་
ན། མེད་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་སྤང་པ་མ་
དམིགས་པའི་གཏན་ཚིག་དེ་བསྐྱེད་དོན་ཡོད་པ་སྟབས་པ་དང་། མེད་པ་སྟབས་པ་གང་ལ་ཡང་། ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་
ཡང་དག་ཉིད་ཅི་འཕྱར་རྟེ། བསྐྱེད་དོན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གང་ཡང་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཆེད་དང་། རྟེན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཟེ། ཁ་ཅིག་ མངོན་
སྤྱོད་དང་རྒྱུ་དང་ཐུག་སྟེན་པ་ལན་ཚད་བཅད་ཤེས་ཡིན་རྟེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་རྒྱུ་དང་ཐུག་སྟེན་
བྱས་པ་ཡང་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མར་འཕྱར་བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚད་མའི་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་
ཡིན་རྟེ། ། ཐུག་པ་མེད་འཕྱར་བྱ་ན་སྟགས་བཞིན། ། ཞེས་དང་། ཚད་མའི་མདོའི་དར་རྟེན་ལས། སྤང་ཁང་
ནང་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅན་དན་གྱི་མི་རྟགས་ནས། ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བ་ན་ཅམ་དན་གྱི་
མེད་སྐྱེ་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་མངོན་སྤྱོད་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པས་རྒྱུ་
དང་ཐུག་མིན་ཞིང་། རང་མཚན་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་སྤང་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། རང་འདྲེན་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་
མ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ་སྤང་གྱི་དེའི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཡང་ཤེས་པ་འང་ཆོས་ཅན།
ཚད་མ་སྤང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཀྱང་ཚད་མར་འཕྱར་བས་ཚད་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་འཕྱར་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཚད་མ་ལ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། ། གང་ས་ཅན་གྱིས་དུ་
བའི་རྟགས་ལས་མི་རྟགས་ཟིན་མ་བཞེད་པར་ཡང་ཡང་རྟགས་པ་ཚད་མར་དགག་པའི་ཆེད་དུ། འབྲེལ་བར་ལན་
ཅིག་མིན་པར་ཞེས་སྟོས་སོ། ། དཔེར་ན་བྲན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྟགས་ཚད་མ་སྤང་སྤྱོད་པ་མིན་
པ་བཞིན་ནོ། ། སྤང་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་མཚམས་སྤྱོད་བའི་བྲན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཟེ་
ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐར་ལམ་གསལ་ཕྱེད་དང་། རྒྱུ་དང་རྟེན་ཆེན་རིགས་གཉིས་དར་རྟེན་ལ། ལེའུ་གཉིས་པའི་
མཐའ་དཔྱད་དང་། སྒྲིག་མཐའ་དཔྱད་སྟགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཟེ། གཞན་དག་གིས་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྒྱུ་དང་ཐུག་དང་མངོན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དག་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་དང་ཐུག་དང་མངོན་སྤྱོད་པ་དགོས་
པས། དེ་དག་གིས་བྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་རྒྱུ་དང་དག་མིན་ཞིང་། རྟགས་ཟིན་པའི་དོན་རྟགས་པའི་རིག་པ་
ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་བཅད་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཐུག་སྟེན་པ་བཅད་ཤེས་སྤྱོད་ཐལ་བ་ལྟར་དུ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། རྩེ་བུ་ཆ་ཆུང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་ཅེ། རྩེ་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྩེ་དཔག་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཚད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཉེ། ཚད་མ་སྒྲུ་མས་བཟུང་བྱེད་མ་བཟུང་པའི་དོན་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་དཔག་ཚད་མའི་
རྩེ་སྒྲུ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ནི་རྩེ་དཔག་ཡིན་ཉེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་དབྱ་པ་ལས་
དངོས་སྒྲིལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྩེ་དཔག་ཚད་མའི་སྒྲིལ་ཀྱིས་དངས་པའི་ངེས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
སྟགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་མ་
བརྟགས་པ་ཞྭ། བཅད་ཤེས་ནི་སྒྲུ་པའི་ཕྱིར་ཕྱུ་དབྱ་པའི་སྒྲིལ་ལ། དབྱ་པའི་སྒྲིལ་ན། རྟག་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཚད་མ་སྒྲུ་མས་བཟུང་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ན།
ཀྱང་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཚད་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟགས་པའི་
མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་མཐའ་ཡས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་འོག་ཏུ་བཞུག་པར་བྱའོ། །
ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་གཞན་དག་ན་ཅེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། མ་ཤེས་ཞེས་པའི་
ཆོག་སྒྲིལ་པ་ནི། སྒྲུ་ཤེས་བྱེད་པའི་ཡུལ་རྟགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གསལ་བ་ཡིན་ལོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ན།
ཚད་མ་སྒྲུ་མས་རྟགས་བྱེད་མ་བཟུང་པར་ཡོད་པའི་ཡུལ་མི་འཐད་བ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདི་ནི་ཆེས་མི་
འཐད་དེ། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟགས་པའི་གཞལ་བྱ་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་
རྟགས་སམ་མ་རྟགས། མ་རྟགས་ན་ཀྱང་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། རྟགས་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་མན་ཚད་ཐམས་ཅད་ཚད་མིན་གྱི་སྒྲིལ་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་ཅེ། ཡང་
ཡང་ཞེས་སྟགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་ཡིག་ཚད་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་སྒྲུ་དངས་པའི་འབྲེལ་ནི། ཁྱད་སྒྲུ་ཚད་མའི་
མར་འདོད་པའི་སྒྲུ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིལ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
ཉེ། ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་སྒྲིལ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབྱ་
ཤེས་དེ་ནི་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཉེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྒྲུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ངེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
དབྱ་སྟགས་བཞེད་ཞེས་པ་ལ་དགོངས་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་དང་རྟག་མེད་བཅད་ཤེས་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཞྭ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་ཅན་གྱི་དབྱ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲུ་ཤེས་པ་དང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཙན་དན་གྱི་མཐོང་ནས། ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུ་བ་
མཐོང་བ་ན་ཙན་དན་གྱི་མཐོང་སྒྲུ་པའི་ཤེས་པ་དེས་ཙན་དན་གྱི་མེ་རྟགས་ན། སྒྲུ་རྟགས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ལ།
གསར་དུ་རྟགས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚད་མར་ཐལ་ལོ། ། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་སམ་

ཆེས་དཔག་གིས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་དུ་ལྟར་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཡོ། ། གཉིས་པ་
ལྟར་ན། ཚེད་གཞི་འབྲེལ་མེད་དུ་འལྟར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་ནི། བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱུ་དུ་
ལྟར་བའི་མངོན་ཆེས་ཀྱི་ཆོད་མ་ལྟ་མ་ལྟར་དུ་སོང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། གསུམ་པ་དེ་གང་རྒྱུང་མ་ཡིན་པའི་
བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང། ཆེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་རྟོག་
པ་བཅད་ཤེས་དང། དེ་གང་རྒྱུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི་གཞུགས་འཛིན་དབང་བའི་མངོན་
སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བྱས་ཏེ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིམ་ཆེན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་གིས་
དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཆོད་མ་དང་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་
བུ་ཡོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ལ་ལས། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་
གྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེའི་
རྒྱུ་ལྟ་མ་ལྟར་ལྟར་བའི་གཞུགས་མ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེས་གཞུགས་རྟོགས་དུས་ཡོད་
དགོས་ལ། ངེས་ཤེས་དེའི་དུས་སྟེན་གསར་དུ་རྟོགས་ན་ངེས་ཤེས་དེ་ཡང་ཆོད་མར་ཐལ་བ་ལྟ་བུ་མེད་ལ། དེའི་སྔ་
རོལ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་ན། ངེས་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་ལྟ་མ་ལྟར་ལྟར་བའི་ཆེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལྟ་བུ་མེད་དོ། །
མེད་ན་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོ། ། སྔར་གྱི་རྟོགས་སྒྲིམ་འགོད་ཆོ། དུན་སྐབས་བཞིན་ཞེས་པ་འང་མི་
འཐད་དེ། དུན་སྐབས་ཞེས་པའི་སྐབས་སྐབས་འདོད་པ་དང། སྔར་བ་སྐབས་སྐབས་ལ། འདོད་པ་དང། སྔར་བ་
བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དར་ལྗོངས་ཀྱི་ལྷ་དྲངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུན་སྐབས་
བཞིན་ཞེས་པ་ནས། དུན་ཤེས་དང། འདོད་པ་དང། སྔར་བ་སྐབས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་ངེས་ཤེས་ཆོད་མ་མིན་པར་
སྒྲུབ་པའི་དཔེར་གསུངས་ཤིང་རིགས་ལ། དེ་བཅད་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་དཔེར་མ་གསུངས་ཤིང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཡིག་ཆར་ལྷ་དེ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཁྱུངས་སུ་དྲངས་པ་འབྲེལ་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐབས་ལ་དབྱེད་བར་
བུ་ཡོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ འཐད་ལྟ་ཆེ་བ་ལས། མངོན་སུམ་དང་ཆེས་སྒྲུབ་དཔག་པ་དག་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་
ཆོད་མ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐམ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དག་གི་ཆོད་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་པའོ། །
ཞེས་པའི་དོན་ནི། མངོན་སུམ་དང་ཆེས་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་ངེས་ཤེས་ཐམ་མེད་པ་འདྲིན་
པའི་དོན་ཡིན་ཉེ། དེའི་སྒྲུབ་བདེ་ནི་ངེས་ཤེས་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བདེའི་སྐྱེ་འཇུག་པ་
དགོངས་འབྲེལ་ལས། ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ཐལ་
བར་འལྟར་བས། ཞེས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་བདེའི་སྐྱེས་གསུངས་ཉེ།
འཐད་ལྟ་ རང་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་གཅིག་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་བདེ་བའི་སྐྱེས་གསུངས་དོ། ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐམི་དང་པ་འདྲིན་ཞེས་པ་ཐེས་དཔག་སྐད་
ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་པ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་རམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་
མེད་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སྟུང་དང་། སྒྲིམ་ཉལ་ཉོག་གསུམ་གྱི་ཐེས་དཔག་
གཉིས་ལ་འང་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པ་དང་པོ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐམི་དང་ཅེས་པ་རྒྱན་གཅིག་ལ་སྦྱར་ན་
འགལ་བ་མེད་ལ། ལུང་དེའི་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཉུར་ན། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་རང་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཉི། རྟེན་བུ་རྒྱན་ལས། གཞན་དག་ན་ེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་
དབང་པོའི་མདོན་སྟུང་དང་ཐེས་དཔག་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱན་དེས་
འབྲུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐམི་དང་པའི་ཕྱི་མ་རྣམས་
ཆད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་པས། སྟོན་འཛིན་མདོན་སྟུང་སྐད་ཅིག་གི་མ་རྣམས་མདོན་སྟུང་
ཆད་མ་སྤངས་པ་བཅད་པའི་འབྲུག་ཡུལ་གཅད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །
སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་ཉུར་འདོད་མི་འདོད་ལ་རག་མོད། འདོད་ན། ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་རང་
ཉིད་ལ་འགལ་བ་འདྲ་བར་འགྱུར་རྟོ། ། ཡིད་ཀྱི་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་དེ་མ་ཐག་གྱེན་དབང་པོའི་
མདོན་སྟུང་གི་གཞལ་བུའི་རྒྱན་གྱི་ཐ་མ་འཇལ་བས་བྱབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེས་ན་འགལ་ཞིག་གིས། རྒྱ་སྒྲིམ་གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མཐའ་ལས་འབྲེལ་བའོ། ། བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་ཐེས་སུ་
འབྲུག་པའོ། ཞེས་གྲུབ་པ་ནི་སྤར་མེད་པ་སྦྱེ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་རྒྱན་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཉུར། ཆད་མ་
དང་དེའི་རྒྱན་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཉུར། ཆད་མ་དང་དེའི་རྒྱན་གྱི་མར་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས་ནི་
རྒྱན་དང་པོའི་སྦྱེ་བ་དང་རྒྱན་ཐེས་སུ་འབྲུག་པའི་གནས་པ་དང་རྒྱན་ཆད་པའི་འཇིག་པ་རྣམས་དོན་སོ་སོར་བ་མེད་
པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐམི་དང་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཉི། དེ་གཉིས་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
སྤར་མེད་པའི་སྦྱེ་བ་དང་སྤར་མེད་རྒྱན་གནས་པ་དང་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་འཇིག་པ་རྣམས་སོ་སོར་
འཛོག་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི།
དཔེར་ན་ལྷས་ཉེན་གཅིག་པའི་གང་ཟག་སྤུ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སྦྱེ་བ་དང་སྟོག་དབང་
གི་རིས་མཐུན་མ་འགག་པའི་གནས་པ་དང་། རིས་མཐུན་འདོར་བའི་ཆ་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་རྒྱ་མེད་པ་བཞེན་
ནོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ཉུར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དག་ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཡོད། ཟུར་ཡང་ཁ་ཅིག་བྱ་བ་གྲུབ་
ཅན་ལས་ལ་ནི། ། གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། ། ཅེས་པའི་དོན་ནི། བྱ་བ་གྲུབ་ཅན་དེ་རང་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་

མ་ཕྱེ་མའི་སྒྲི་འདྲེགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཐོག་པ་ཕྱིན་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་ནི། བཅད་ཤེས་གང་ཞིག་སྒྲི་འདྲེགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་རང་གི་ལས་སྒྲི་མི་བྱེད་དེ། ཚད་མ་ཕྱེ་མས་བཅད་ཐོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའོ་ཟེར། རྟེན་ལང་ཁ་ཅིག་ལེན་གསུམ་པ་ལས། བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཐོག་པ་ཕྱིན་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་ནི། ། གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། ། ཅེས་པའི་དོན་ནི། བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྒྲི་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲི་འདྲེགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱེ་མའི་དུས་ན་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲི་འདྲེགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཐོག་པ་ཕྱིན་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་ནི། ལས་སྒྲི་ཕྱེ་མས་སྒྲི་འདྲེགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་རང་གི་ལས་སྒྲི་མི་བྱེད་ཅེས་བཤད་པས་རང་གི་ལས་སྒྲི་མི་བྱེད་པའི་དོན་གང་ཡིན། རང་གི་གཞུགས་བྱེད་མི་བྱེད་ཟེར་བ་འབྲེན་མེད་ཡིན་ལ། སྒྲི་འདྲེགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་ན་ལས་སྒྲི་མི་བྱེད་ཅེས་པ་འབྲེན་མེད་ཡིན་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མས་ལས་ལ་ནི་ཞེས་པའི་ལས་བྱ་བ་ལ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིའི་ལས་བྱ་བའི་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ལས་སྒྲི་ཕྱིན་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་པར་རྒྱུ་སྒྲི་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད། གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལང་ལྟ་བུ། བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཐོག་པ་ཕྱིན་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་ནི། ། རྒྱ་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ། ། ཞེས་བྱང་བ་ལྟར་རྒྱུ་སྒྲི་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་སྒྲི་པ་ཅན་གྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་མཐུ། གཞན་དག་སོ་སོ་སྒྲི་བོའི་རྒྱུ་གྱི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ནི་ཆོས་ཅན། གཞུགས་བྱ་མཁུ་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རྩི་ལྟར་ཡང་འདྲོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱེ་མས་སྒྲི་འདྲེགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཐོག་པ་ཕྱིན་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་ནི། སྒྲི་འདྲེགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་ཐོག་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟེན་ལང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། དབང་མངོན་སྲུང་ཅིག་དང་པོས་ཡོངས་སྒྲི་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཐོག་པ་ཕྱིན་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་ནི། སྒྲི་འདྲེགས་སྒྲི་བྱེད་པའི་དབང་མངོན་སྲུང་ཅིག་གཉིས་པའམ། གཞན་ཡིད་མངོན་དག་ནི་གཞུགས་བྱ་དེ་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པར་རྩི་ལྟར་འདྲོད་དེ་གཞུགས་བྱ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར་དྲངས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་ཐོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟོགས་ཐོག་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདྲོད་པ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་ཚད་མིན་སྒྲི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཐའ་དཔྱད་ལས། རྟོགས་ཐོག་རྟོགས་པའི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ལང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆེན་ལས་སྒྲི་ཐོག་རྟོགས་ཐོག་རྟོགས་པའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།

སློའི་གཤམ་ཐང་དཔྱད་ལས། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རྟོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆད་མ་མཁུན་པར་ཐལ། དེ་བཅད་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་
 བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཆད་མིན་སྒྱུར་དགོས་པ་ཀུན་མཁུན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་
 གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཆད་མ་ཡིན་ན། སྒར་རྟོགས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་ཡུལ་མི་འཇལ་བས་བྱབ་ཟེར་ན།
 འོ་ན་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆད་མ་ཡིན་ན་མ་མིན་བརྟགས་ན་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་མ་བཟེད་པ་
 གཞལ་བའི་སློའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཟིན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་
 དུས་སྟེ་ཡང་དོན་མ་བཟེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གི་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སུ་འགལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་ཆད་མ་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་མཁུན་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སྟེ་གསར་དུ་བྱབ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སྟེ་གསར་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཁྱོད་
 དང་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གང་ཡང་མ་བྱལ། དེ་གཉིས་ཡོད་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་
 ཤིང་། འཁོར་གསུམ་ཡང་ཁས་སོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་གསར་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་དེ་ཆད་མ་སྒྲ་མས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་
 པ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། ཉི་མ་སྒྲ་མར་ཡུན་ལ་སྒྲོན་པོ་མཐོང་ཡང་ཉི་མ་གཉིས་པར་ཡུན་ལ་སྒྲོན་པོ་
 གསར་རྟོགས་ཀྱི་དབང་མངོན་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུན་ལ་དེ་ཆད་མ་སྒྲ་མས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་བཤད་པས་ཉི་མ་སྒྲ་མར་རྟོགས་ཟིན་པ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡང་འཕེན། རྣམ་མཁུན་ལ་ཆད་མས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་མའི་རྟོགས་བྱ་
 ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་སྒྲ་མས་རྟོགས་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ཆད་མས་བྱལ་པར་བསྐྱབས་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལྷོ་བདུན་རྒྱུན་གྱི་ལྷང་ཡང་སྒར་དངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར།
 དང་པོའི་མཆོད་གཞི་དབང་མངོན་ལཱའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ལཱའི་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆད་མ་དང་སྒྲ་ལ་མ་ངེས་པའི་སློ་གཉིས་ཡོད་པར་ཡིག་ཆར་

བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མས་མ་ཁུབ་ཟེར། ཁ་ཅིག་
 དབང་མཛོད་ཚད་མ་སྒྲིག་ཅིག་དང་པོ་ལ་དགོངས་ཟེར་བ་ན་མས་ལ་འདུག་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར།
 བཅད་ཤེས་ལྟར་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིག་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟར་གི་སྒྲིག་བྱེད་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ལྟར་གིས་སྒྲིག་པའི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་
 དཔྱད་ལས། མཚོད་བཞིན་གྱི་ལྟར་དབང་ཚོན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྒྲིག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཚོན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྒྲིག་པ་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་ལྟར་མི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཡོན་ཏན་དངོས་སྟོབས་ཆེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁུབ་སྟེ། ཚད་
 མའི་མདོ་ལས། དེ་དང་མཛོད་འདོད་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀྱང་
 རྒྱུ་ལོ། ། མི་འདོད་ཅེས་སྐྱེས་ཆ་འགྲེལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བྱུན་རྒྱན་ལས། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་དེ་དཔར་འདོད་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡལ་ཆེར་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དཔྱད་ས་གཅིག་གོ། ། རྟེན་
 ཤེས་རྒྱན་གསུམ་སྐྱེས་པའི་མཐུན་པར་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དཔར་པ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཁ་ཅིག་གིས་མ་ཁུབ་སྟེ། མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟར་བཅད་ཤེས་གསུམ་གྱི་དཔར་པ་བཅད་ཤེས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཙམ་
 དང་། རྟེན་བྱུན་རྒྱན་གྱི་ལྟར་དོན་གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་གྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 རྟེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་བཅད་ཤེས་ལ་དཔར་པ་འཛིན་པའི་མཛོད་སྒྲིག་བཅད་ཤེས་དང་། དཔར་པ་བཅད་
 ཤེས་དང་། དེས་ཤེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པས་དཔར་པ་བཅད་ཤེས་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཙམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟེན་གསུམ་གཉིས་པའང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་གྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཙམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། རྟེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་དེ་རྟེན་གསུངས་ཀྱང་།
 མཛོད་སྒྲིག་ལ་བཅད་ཤེས་མིན་པས་ཁུབ་པ་ལྟེ། རྟེན་བྱུན་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་བྱུན་རྒྱན་གྱི་ལྟར་
 གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པ་དང་། འདིར་དྲངས་མ་ཐག་པ་ན་མས་ཀྱིས་མཛོད་སྒྲིག་ཚད་མ་ལ་ཁུབ་པར་མེད་པར་གསལ་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་རྒྱ་ཡོད། རྟེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་སྒྲིག་ལ་བཅད་ཤེས་སྒྲིག་པར་ཡང་སྒྲིག་
 མ་རྟོགས་པའི་ཞིབ་ཆ་མ་ཤེས་པས་འདོངས་ཉེ། དེ་རྟོགས་ཟིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་
 བ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ཚོགས་ལམ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་མི་བསད་
 ཟིན་པ་ཡིན་མིན་སྐྱེས་པའི་མཛོད་མང་། ཁ་ཅིག་བྱུར་ལྗོངས་ཀྱིས། ཡོན་ཏན་སྒྲིག་གནས་གཅིག་པ་ལ། ། འབྲུལ་བའི་
 ཡོག་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ནི་ཚད་མའི་མདོའི་དཔེ་འགར་འགྱུར་འདི་བཞིན་མི་སྤང་ཡང་། དོན་ནི།

ཉ་ཕྱི་ཚེས་ཅན། ཁྱད་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དངུལ་དུ་འབྲུལ་བའི་སྒྲིག་སྐོར་ལོག་པར་སྒྲིག་འདྲེན་པའི་སྒྲིག་ཡོད་དེ།
ཁྱད་དང་དངུལ་གཉིས་ལ་ཐུང་མོང་ངམ་འབྲེས་པར་གནས་པའི་སྒྲིག་ཡོན་ཉན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་འདིའི་ལེའུ་མེལ་བ་བཟླས་པ་ལས། འབྲེས་བའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར་ཀུན་ལ། །ལོག་
པའི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འབྱུར། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་ཡང་། འདིའི་དོན་ནི་ཤིང་གི་སྒྲིག་ཆ་མེད་ཉན་དངོས་
མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བར་གཞན་སྡེ་བས་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་དབྱེད་དགོས་ཟེར། གཞན་དག་གིས། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཁྱད་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལྷང་སྒྲིག་གིས་པོ་འབྱུར་ཁྱད་ཚམ་ཡིན་ན་དོན་གཅིག་དགོས་པ་ལས།
དོན་མི་གཅིག་པ་མངོན་སྲུང་གིས་བྱུང་ལ། ལྷང་སྒྲིག་ཡང་རྒྱལ་འབྲེས་ཀྱི་རྒྱལ་བཤད་རྒྱལ་སྤངས་དང་། ཚད་མ་མངོད་
དར་རྒྱུ་གང་དུ་འང་བྱངས་པ་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བྱངས་པ་མེད་པས། ཚད་
མ་མངོད་ལྷང་དང་ཡིག་དག་པ་མིན་པར་སྒྲིག་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར། རང་གི་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཉ། གཞན་དུ་ན་གངས་རི་སྒྲོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་སྒྲིག་འབྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་ན་གངས་རི་དཀར་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲིག་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ལ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཁོན་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ལྡོག་བྱུ་
བྱུན་ལས། ཞེན་ཡུལ་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། བུ་པ་ཉིད་བུ་མ་
པོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་རིགས་བྱུན་ལས།
ཆོས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེས་ཞེན་པའི་སྒྲིག་སྐོར་རིག་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། སྒྲིག་བྱའི་ཞེན་ཡུལ་
དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་གི་
འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པའི་རིག་པ་དེ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྒྲི་
རིག་མཐའ་དཔྱད་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཞེན་ཡུལ་སྒྲིས་པ་དག་མ་དག་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཡིག་ཆ་དང་།
ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་གཉིས་ཀར་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཞེན་ཡུལ་སྒྲིས་ནས་རྟོག་མེད་ལ་
མ་སྒྲུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འང་ཞེན་
ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྒྱལ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཚད་མར་སྤང་བ་ཡང་རང་གིས་གང་བཟུང་ཀུན་ལ་ཚད་མར་
ཐུར་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་དོན་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་དངོས་སུ་
རྟོགས་པ་དང་རྒྱལ་པ་མ་ཤར་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱགས་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཚད་མ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། མངོན་སྲུང་
ཚད་མ་ལ་ཞེན་ཡུལ་སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་བཞེད་དེ། དེ་དང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་

པའི་དོན་རང་དོན་གྱི་སྒྲུབ་སྐྱེད་མཆད་པར་འགྱུར་རྟོ། ། ཞེས་དང་། རིགས་ཐོག་དང་རྒྱུ་ལས། ཞེན་པའི་ཡུལ་
 བོ། ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། རྟོགས་དཔག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་སྟོན་གྱུར་རང་མཚན་དང་། མངོན་སྲུང་
 གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། མངོན་སྲུང་
 གྱི་སྟོབས་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་ཞེན་པར་བྱས་པ་ལ་བཏགས་ནས་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་
 པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་། ཡིག་ཆར། དེ་ལ་དབྱེ་བ་རྟོག་མེད་དུ་
 གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས། ལོག་རྟོག། སྟོ་འདོགས་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོ་བདུན་གྱུན་
 ལས། རྟོག་པ་ལ་སྟོ་རིག་མི་འདྲ་པའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན། མ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ངེས་ཤེས་གཉིས། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་སྤངས་ཚད་མས་དངོས་སུ་འགོག་ཅུས་གྱི་སྟོ། དབྱེ་ན། ལོག་རྟོག་དང་། ཐེ་ཆོམ་
 གཉིས། དང་པོ་དང་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་ཐ་སྟངས་
 དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ། འདི་དང་སྟོ་འདོགས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ དཔེར་ན། སྟོ་རྟོག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་
 བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོ་འདོགས་ལ་རྟོག་པ་ལོག་
 ཤེས་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་འདོགས་ལ་ཤེས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་འདོགས་ལ་སྟོ་རྟོག་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། གཞན་དག་ན་ལེ། སྟོ་འདོགས་ཐྱིང་པའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་
 ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོའི་བྱུང་པར་སྟོ་འདོགས་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོ་
 འདོགས་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་ཤི། སྟོ་འདོགས་ལ་སྟོ་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བར་ཆ་ཤས་སྟོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། ། ནས། སྟོ་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་ངེས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོ་
 འདོགས་གྱི་ཤེས་པ་ཐྱིང་བའི་རང་རིག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རོ་བོའི་བྱུང་པར་སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། སྟོ་འདོགས་གྱི་ཤེས་པ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་ཟེར། ལ་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་མ་ཡིན་
 པ་དང་མེད་པར་འཛིན་ན། སྟར་འདེབས་དང་། གཞི་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་ལ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པར་འཛིན་
 བ་སྟོ་འདོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྤངས་ལས། ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་སྟར་འདེབས་དང་།
 མེད་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་སྟོ་འདོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་ཤས་སྟོ་འདོགས་ཇི་
 སྟེད་པ། ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲུབ་སྐྱེད་སྟོ་འདོགས་ལ་སྟོ་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་ཆེན་

སྐྱེས་པ་ལས་མ་གསུངས་ལ། དྲང་ངེས་མཐའ་དཔྱད་དུ་འང་ཡོད་མཐའ། རྟག་མཐའ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་
ནམས་དོན་གཅིག ། དེའི་མཐའ་འཛིན་ནམས་དོན་གཅིག མེད་མཐའ་ཆད་མཐའ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་
གསུམ་དོན་གཅིག དེའི་མཐའ་འཛིན་ནམས་དོན་གཅིག ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནམས་ལ་དཔྱད་
དགོས་ཤིང་། ཆད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགའ་དུ་ཞུགས་པའི་ལོག་ཤེས་ཡོད་པས་བྱབ་མ་
བྱབ་དང་། བྱབ་ན། ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ལྟར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་མིན་སྐྱེས་མེད་རྒྱ་མང་།
གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་བྱུང་གི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་སྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་
སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་ལོག་རྟག་གིས་མ་བྱབ། སྒྲོ་འདོགས་ལ་ལོག་རྟག་གིས་ཀྱང་མ་བྱབ། རྟག་པ་ལོག་
ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ། རྟག་
པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ལོག་རྟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལོག་རྟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་
ཐང་རྟེན་འབྲེལ་ལས། དག་བཅོམ་པས་ལོག་རྟག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་འང་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཆོས་ཅན། ལོག་རྟག་ཡིན་པར་
ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་
ཇེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཞེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཇེས་དཔག་
སྒྲིས་པ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་རིགས་མཐའ་དཔྱད་ལས།
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་བསྒྱབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཇེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུ་འདོགས་
འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་སྒྲིའི་འབྲེལ་བ་ལས། ཇེས་སྤྱད་པག་པའི་ཆད་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ལོག་པར་རྟག་པ་མེད་དུ་
ཟིན་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ལོག་པར་རྟག་
པའི་སྒྲིགས་ལ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཞེ། མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་སྒྲོ་བྱར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་ཇེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུ་འདོགས་
ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པ་བསྟན། འོན་ཀྱང་མན་ཆད་ཀྱིས་དེ་
འདྲའི་ཇེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུ་འདོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་དང་
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས། ལོག་པར་རྟག་པའི་སྒྲིགས་ལ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པའི་གཞུང་
འདིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དེ། སྒྲོ་འདོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཆ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལོག་རྟག་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཐང་རྟེན་འབྲེལ་ལས། ཐེ་

གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དེ། གཟུགས་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ནམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་
ན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལྷ་རྒྱུ་དྲངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་མ་
གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་གཙོད་རྒྱུ་འདོགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་རྒྱ་ཡོད།
ལ་ལས། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉན་མངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་མེད་ན། རིགས་
ངེས་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམས་ཤོལ་ལམ་པ་བས་དེ་སྤངས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་ཕྱི་
དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཆོས་དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་དེ་ལ་སྒྲོ་
འདོགས་གསར་དུ་ཚད་པས་མ་བྱུང་པར་ཡང་འགྱུར་བས། ཉན་མངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐེ་ཆོམ་ངེས་པར་ཁས་
སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མིང་དང་རིགས་སོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མངོན་སྲུང་རྟོག་
བྲལ་དུ་སྐབས་པའི་རིགས་པ་དངོས་སྲུང་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཉ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོར། མིང་དང་
རིགས་སོགས་སྒྱུར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སྲུང་མོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། མངོན་སྲུང་རྟོག་
པ་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སྲུང་གསུངས་པས། འདིར་རྟོག་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཟུང་
པའི་སྒྲོ་ནས་མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། གཞུང་དེས་སྔོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་དུ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐབས་ནས། དེའི་རྟོགས་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་ཤེས་
མངོན་སྲུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཚད་མ་མདོའི་དར་རྟེན་ལས། ཅ་བའི་ཆོག་འདི་ལྟར་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་
ཤེས་ལྟ་དུ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོགས་པས་མངོན་སྲུང་དུ་མཆོན་པས་མཆོན་ཉིད་ཆེས་
བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཆོན་བྱ་སྐབས་པའི་སྐྱས་བཟུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
མཆོན་ཉིད་ཆེས་བརྗོད་དང་། མཆོན་བྱ་སྐབས་པའི་སྐྱས་བཟུང་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོན་གཞི་ཆེས་བརྗོད་
དང་། མཆོན་ཉིད་སྐབས་པའི་སྐྱས་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལྟར་རྣམ་ངེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས་གསུངས་
པ་གང་ཞིག་སྐབས་འདིའི་མཆོན་གཞི་མཆོན་བྱ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་མདོའི་དར་རྟེན་
ལས། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སྲུང་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། མཆོན་གཞི་སྐབས་ཟིན་ཆེས་སུ་
བརྗོད་ནས། མཆོན་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྐབས་པའི་སྐྱས་བཟུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྣམ་ངེས་རྟེན་ཆེན་ལས། དང་པོ་ནི། འཐད་ལྡན་དུ་མངོན་སྲུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མཆོན་གཞི་ཆེས་སུ་བརྗོད་པས་ཉ། མངོན་སྲུང་ཕྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མངོན་སྲུང་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་
གྲགས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་མངོན་སྲུང་གྱི་ཆེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོན་གཞི་སྐབས་ཟིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྤང་

པར་བྱེད་པ་སྐབ་པའི་སྐྱེས་བཞུག་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ། རྩོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་མངོན་སྲུང་དུ་མཆོན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་བྱ་བྱུང་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བོད་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྟངས་ཡིན་གྱི། རྩ་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། གསེར་སྤངས་ལས། ཨོ་ལྷ་བཞུག་པོ་ཁ་ཅིག་མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ལ་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བོད་ནམས་འཆད་ལ་མི་འཐད་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ནམས་སྤྱེད་ཁོ་ན་བཞིན་བྱུང་བས་མཆོན་བྱ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཆོན་གཞིའི་ཐ་སྟངས་མ་སྦྱར་ན་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། གསེར་སྤངས་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ཟེའི་དགོངས་པ་ཙུ་ཤེས་ལྷུ་ཆེན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། མཆོན་གཞི་མཆོན་བྱ་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་གཉིས་ཀ་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། བོད་ལ་གྲགས་པའི་མཆོན་བྱ་ལ་འདི་དང་རྩ་གཞུང་གཞན་མང་པོ་ལས་མཆོན་གཞི་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པས་མཆོན་མཆོན་གྱི་སྦྱར་བ་གཅིག་ལ་མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་བྱ་འགལ་བར་སྦྱ་བ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གཞན་དག་ལ་རྩ་མཆོན་བྱས་ནས་མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྦྱ་བ་ཡང་མི་དུགས་ཉ། ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་གཞི་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་མཆོན་པ་ལ་ཡང་བྱར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་བཟོད་བྱ་ལ་ཡང་གསུམ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྐད་དོད་གཅིག་ཡིན་པས་དོན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་ཡིན་པར་སྐབ་མི་འུས་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་སྤང་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྩེས་དཔག་གཞིར་བྱས་ནས་ཆད་མར་སྐབ་པའི་ཉགས་སྦྱར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དབང་བོའི་མངོན་གསུམ་གཞིར་བྱས་ནས་ཆད་མར་སྐབ་པའི་ཉགས་སྦྱར་སོགས་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་རྒྱུང་འཕེན་པས་ཀྱང་དབང་བོའི་མངོན་སྲུང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉ། ལྷུ་ཆེན་དུགས་པའི་རྩ་མཆོན་ལས། དབང་བོའི་མངོན་སྲུང་ལ་ནི་ཐ་ན་རྒྱུང་འཕེན་ལྟ་བུ་མེད་པ་པའི་གཙོ་བོ་དག་ཀྱང་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་པར་དབང་བོའི་མངོན་སྲུང་གཅིག་ལྷ་ཆད་མའོ་ཞེས་སྦྱ་བར་བྱེད་ན། རྟོག་བྲལ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྦྱོས། དེས་ན་དབང་བོའི་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་དབང་བོའི་མངོན་སྲུང་ཆད་མར་སྐབ་པ་ལྟག་མི་དགོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་བོའི་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེར་གྱུར་བའི་ཆད་མ་དང་བཅད་ཤེས་རང་སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲིག་མཐའ་དཔྱད་དང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སྲུང་དང་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བུ་བྱ་བྱ་ལས།

མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྒོ་བྱུང་གི་འབྲུལ་རྒྱས་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། ཞེས་དང་། འོ་ན་ཉན་ཤེས་ཡིན་ན་སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་བཟ། མ་ཁྲབ་ན། སྒྲི
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པས་མ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཁྲབ་ན། ཉན་ཤེས་
 ཡིན་ན་སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འགྱུར་བས། སྒྲིམ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་རྒྱུ་ལ་
 ལྟན་པའི་གང་ཟག་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲིམ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་སྙན་པ་
 འདི་ནི་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པ་སྟེ། འོ་ན་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། དེ་ལ་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྲུལ་
 ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མིན་
 ལ། སྒྱིར་ཉན་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པོ། ། ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་དང་མངོན་
 སུམ་ཚད་མ་ལ་ཁྲད་པར་སྡེ་བ་དུན་མདོ་དང་བཅས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་སྒྱུར་རྣམ་དག་མེད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། སུས་ཀྱང་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་
 རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། ། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་
 གིས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་སྒྱུར་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚད་མ་
 རིགས་རྒྱན་ལས། རང་ལན་ནི། སྐྱབ་མཐས་རྒྱུད་མ་བསྐྱེད་པའི་མཁས་པས་རང་ལྷུལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོབས་
 ཀྱིས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་འང་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་དང་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཉེ། རང་ལྷུལ་
 གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་སུམ་རྟོག་
 བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་གཞིར་བཟུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་
 བྲལ་གྱི་དོན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་པ། ཐ་སྐྱད་སྐྱོག་གྱུར་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་པས། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་ཞེས་སོགས་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་འང་
 འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་ནས་ཐ་སྐྱད་རྗེས་
 དཔག་གིས་སྐྱབ་པ་སོགས་ཚུལ་དུ་མ་སྒྲུབ་ན་འང་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་སྐྱབ་མཐས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་

པས། མེད་ན་མདོན་སྐྱུ་གྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་དེ་དག་གི་དོར་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་བྲལ་གྱི་ཐ་སྟངས་མདོན་སྐྱུ་གྱིས་སྒྲུབ་ནས་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་
པ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེགས་རྒྱན་ལས། མདོན་སྐྱུ་རྟོག་བྲལ་དེ་མདོན་རྒྱུར་ཡིན་ནམ། རྟོག་རྒྱུར་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན་མདོན་སྐྱུ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མདོན་སྐྱུ་རྟོག་
དང་བྲལ་བར་ནི། ། མདོན་སྐྱུ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འབྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འབྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན།
འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ མདོན་སྐྱུ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་མདོན་སྐྱུ་གྱིས་འབྲུབ་ལ། ཐ་སྟངས་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་
པས་སྒྲིལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་འཐད་དེ། དེའི་དོན་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་ཐ་སྟངས་མདོན་སྐྱུ་གྱིས་འབྲུབ་
པ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ལ། རྩོམ་མཛོད་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་
ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། རྩོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
ཏེ། རྩར་དེགས་རྒྱན་དྲངས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས་རྩར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མདོན་སྐྱུ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། ། མདོན་སྐྱུ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འབྱུར། ། ཞེས་པས། མདོན་སྐྱུ་རྟོག་བྲལ་
དུ་རང་དུག་མདོན་སྐྱུ་གྱིས་འབྲུབ་པར་བཟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་ཉགས་
ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བཟུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཆེན་ལས། དེས་ན་འདིར་མདོན་སྐྱུ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འབྱུར།
ཞེས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་རྣམས་པ་ཐད་དང་པར་རང་དུག་གི་ཚྭ་བྱེད་རང་
དུག་རྣམས་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུབ་པར་འབྱུར་རྟེན། ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དག་དོན་ཡང་དེ་
ཉིད་དོ། ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་རང་གི་ཚྭ་བྱེད་རང་དུག་གིས་རྟོག་བྲལ་དུ་གཞུགས་པ་ལ་བྱས་ན་སྤང་དབང་ཤེས་
རྟོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདི་ཙམ་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྒྲོགས་པ་འདྲ་སྤྱོད་སྤྱུས་ཤིག་ ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལྷང་འདིས་མདོན་སྐྱུ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་རང་དུག་མདོན་སྐྱུ་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་
བཟུན་ལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་འདྲ་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་ཉགས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་
དུགས་པ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་མདོན་སྐྱུ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་རང་དུག་མདོན་སྐྱུ་ལ་
སྤང་ཚུལ་གྱིས་འབྲུབ་པར་བཟུན་ནས། རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་འདྲ་མདོན་སྐྱུ་ཡོད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་
སྒྲུབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས་
སྐབས་འགའ་ཞིག་ན་འདྲ་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་དབྱེད་དགོས། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འདྲ་
དབང་ཤེས་དོན་སྒྲུར་རྟོག་པར་འདོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དུགས་པ་གཉིས་དང་། དབང་ཤེས་མིང་སྒྲུར་རྟོག་པར་

འདྲི་བ་འགོག་ཕྱིར་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཉིས་པ་དབང་ཤེས་
 རྟོག་བྱུང་གྱི་རིགས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དབང་ཤེས་དོན་སྦྱར་རྟོག་པར་འདྲི་བ་དགག་པ་དང་། དབང་ཤེས་
 མིང་སྦྱར་རྟོག་པར་འདྲི་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་དོན་གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པར་འདྲི་བ་དགག་ འཕྲོད་འདྲེ་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འདྲི་བ་དགག་ ཅེས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བ་ཡི། ། རྟོག་པ་དང་བྱུང་མཛོན་སྤྱུ་
 མ། ། ཞེས་པ་དེའི་སྐབས་ཕྱིར་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་དང་བྱུང་མཛོན་སྤྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་
 པའི་རྣམས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ནི་
 ཆོས་ཅན། མིང་དོན་སྦྱར་འཛིན་དེ་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་
 འཛིན་པས་སྦྱང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བའི་ མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དོན་ལ་འདྲི་བ་དང་པོར་མིང་དོན་བརྒྱུས་པ་དྲན་
 པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྟེ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིས་དོན་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་གཞན་མཐོང་བ་ན་འདྲི་བ་མིང་འདྲི་
 འོ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོག་པ་ལྷུ་ལ་གཞན་འཛིན་ཡང་
 དབང་ཤེས་མཐོང་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལྷུ་ལ་གཞན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྦྱ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་མིག་གིས་
 གཞུགས་དག་མཐོང་བར་གྱུར་བ་དེར་ནི་གསལ་བར་སྤང་པའི་གཞུགས་དེ་ཡི་བརྟེན་མི་འཛིན་ཞིང་། བརྟེན་
 བསྐྱེད་པའི་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པ་འདྲི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅན་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། གསུམ་པ་སྤྲོད་ན་མི་སྤང་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི། དབང་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། བྱུང་གྱི་སྤང་ལྷུ་ལ་ཡིན་ན་སྤྲོ་
 དོན་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཐལ། བྱུང་རྟོག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ གང་ལ་སྤྲོད་དེས་པར་འགོད་པའི་སྤྲོད་ན་ཞིག་སྤང་
 ལྷུ་ལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྟོག་པ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དགོས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདྲི་བ་ རང་ལྷུ་ལ་
 འདྲི་བ་ཡིས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། ། འདྲི་བ་ ཕྱི་དོན་སྤང་ལྷུ་ལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 བཞི་བ་རྟོག་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་སྐྱབ་པ་ནི། རྒྱུ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གཞུགས་ལ་འདྲི་གཞུགས་སོ་ཞེས་
 མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པ་ན་གཞུགས་དེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་གཞུགས་མཐོང་
 པའི་སྤྲོད་ཞེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞིང་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 སོགས་དང་། ལྷ་པ་རང་མཆོན་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་སྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱུང་པར་
 རང་མཆོན་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་ལྷུ་ལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་
 ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། དུག་པ་བརྟེན་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་

ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་ན། མིང་སྒྱུར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པར་ཐུག། མིང་སྒྱུར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བརྟུན་པ་ལས་
མིང་དོན་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པ་མེད་པར་རང་གི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ཉིད་
ལས་མིག་ཤེས་སྟགས་དབང་སྒྲོ་སྒྱུ་བར་འཕྱུར་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དབང་
ཤེས་རྟོག་བྱལ་དུ་སྒྱབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་དུ་སྒྱབ་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་གཞིར་བབྱང་ནས་རྟོག་
བྱལ་དུ་སྒྱབ་མི་མིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིའི་རྟོག་བྱལ་གྱི་དོན་རྟོག་པའི་རང་སྟོན་དང་བྱལ་བ་
དང། རྟོག་པའི་རྟོག་དང་བྱལ་བ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིགས་
ཀྱན་ལས། འོ་ན་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བའི་དོན་ཅི་ཞིན། ཁ་ཅིག་ རྟོག་པའི་རང་སྟོན་དང་བྱལ་བའོ་ཟེར། འོ་ན་སྤྲོ་
མི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱལ་ཡིན་པར་ཐུག། རྟོག་པའི་རང་སྟོན་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
རྟོག་པའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་རྟོག་དང་བྱལ་བ་ལ་བྱེད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་སྒྱུར་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྱལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐུག། རྟོག་པའི་རྟོག་དང་བྱལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
རྟོག་པ་དང་རྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྟགས་ནི། སྤྲོ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འདོན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མི་བརྟོན་པ་ནི་རྟོག་བྱལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། གང་ཟག་ཡིན་ན་རྟོག་པ་
དང་བྱལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐུག། བྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པ་
དང་བྱལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐུག། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སྤྲོ་བ་དང་བྱལ་བས་ཁྱབ་པར་ཐུག་
ལོ། ། འདོད་མི་རྣམས་སྤྲོ་ སྤྲོ་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། མཆོམས་མེད་པ་ཡི་ལས་
ནམས་དང། ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་ངན་འགྲོ་དང། ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང། ། སྤྲོ་མི་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་
གསུམ་དུ་འདོད། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིའི་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན། འཁྲུལ་རྒྱ་
བཞི་ཡིས་མ་བསྐྱད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཉེ། རིགས་ཀྱན་ལས། འོ་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། འཁྲུལ་རྒྱ་
བཞི་བོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། ། འཁྲུལ་རྒྱ་བཞི་བོ་གང་ཞིན། འཁྲུལ་རྒྱ་
རྟོན་ལ་ཡོད་པ་ནི། མིག་རབ་རིབ་གྱིས་དཀྱུགས་པ་ལས་ལྷག་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །
འཁྲུལ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ནི། མགལ་མེ་ཕུར་དུ་བསྐྱོར་བ་ལས་འཁོར་ལོར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གནས་ལ་
ཡོད་པ་ནི། བྱུར་བྱགས་པ་ལ་སྟོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། ། འཁྲུལ་རྒྱ་དེ་མ་ཐག་སྟོན་ལ་ཡོད་
པ་ནི། ཞེ་སྤང་གིས་ཡིད་དཀྱུགས་པ་ལས་སྟོན་ཞིད་མར་བོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ལྷག་ཅིག་ལྷག་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་ལྷག་བྱགས་དེ། དབང་

ཤེས་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནམ་མཁུ། ཡིན་ན་དེ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། མིན་ན་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆོད་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་དེ་དབང་ཤེས་གཞན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དབང་ཤེས་དེའི་སྐྱོན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྤང་ཆ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། དུང་སེར་བོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལའང་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཕྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མདོ་ལྟེ་
 བཞོན་པ་ལྟགས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་
 བརྟན་བྱུང་གི་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་རྒྱུ་ལས། འོ་ན་
 འདིར་བསྟན་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་འདི་མདོ་ལྟེ་བཞོན་པའི་ལྟགས་ཡིན་ནམ། མདོ་སེམས་སྐྱོན་མོང་བའི་ལྟགས་
 ཡིན་ཞེ་ན། བྲལ། དེས་ན་མདོ་ལྟེ་བའི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟགས་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ལྟེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་
 དུང་ང། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་མེད་པར་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་
 མེད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ། མངོན་
 སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པར་རྣམ་ཅེས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་དང་རྒྱུ་ལས། མངོན་
 སུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་འདི་ནི་མདོ་ལྟེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་མོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མདོ་སེམས་སྐྱོན་མོང་
 བའི་ལྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་མཐའ་དཔྱད་ལས། མདོ་སེམས་སྐྱོན་མོང་བ་ལྟར་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་
 ཙམ་པའི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྤྱར་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་
 རྒྱུ་འབྲས་གི་མདོ་སེམས་སྐྱོན་མོང་གི་ལྟགས་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་མ་ཟེད། དེ་གཉིས་ཀའི་ལྟགས་ལའང་དེ་ལྟར་
 དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལྟགས་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པའི་ལྟགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ སེམས་ཙམ་
 རྣམ་བཤེན་པས་མངོན་སུམ་ལ་མ་འཕྲུལ་བའི་ཤེས་པས་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྟེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། ལྟེ་
 བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་སྐྱུག་སྒྲུ་ཆོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲུ་བའི་རྣམ་བཤེན་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལྟང་དང་
 རིགས་པ་དུ་མས་ཤེས་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆོན་རྣམ་བཞག་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་མཐའ་དཔྱད་ལས། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལྟགས་སྒྲུ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལྟགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟོག་པའི་གྲུབ་མཐའི་རང་འགྲེལ་ལས། སྒྲུ་ཆོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་བོས་རྣམ་འབྱེད་
 སྟེང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རིགས་རྒྱུ་ལས།
 རྣམ་བཤེན་པས་སྤྱང་དབང་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པར་འདོད་པས་ཤེས་
 པ་མ་འཕྲུལ་བའི་སྤང་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་འཕྲུལ་བའི་སྤང་ཡུལ་ལ་བཤེན་རྒྱུ་དུ་བྱེད་པ་འཐད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་
བལ་ཞིང་སྒྲོ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་སྐར་ལྟར་མིན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་
རང་ལུགས་རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྟེན་བདུན་རྒྱུ་ལས།
མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བལ་ཞིང་སྒྲོ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ།
ནས། འདི་ལྟར་བྱས་ན། མཚན་ཉིད་འདིས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།
གཞན་དག་རྟོག་བལ་མ་འབྲུལ་བ་ཙམ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་སྐྱེས་ནས་མཚན་ཉིད་འདིས་རྣམ་རིག་པའི་
ལུགས་ལ་འདྲ་བ་སྟེ། རྣམ་རིག་པའང་མངོན་སུམ་རྣམས་འབྲུལ་རྒྱ་བཞིས་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། འབྲུལ་རྒྱ་བཞིས་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་
བྱལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བྱུང་
པར་མེད་པ་སྐར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཟུགས་མཐོང་བའི་
དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
སོགས་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་རྟོག་བལ་དང་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བཞི་བོས་མ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཙམ་པའི་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། ། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་མ་འབྲུལ་བའི་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་དག་གིས་མ་
བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་བུས་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྟུན་པ་རྣམས་ནི་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རྩལ་
གྱི་དོན་མེད་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རྩལ་དོན་ཏུ་སྐར་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚད་མ་རྟེན་བདུན་པོ་འདིར་སེམས་ཙམ་པའི་
ལུགས་འཆད་པ་ན་རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་ཁས་མེལ་བའི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཁ་ཅིག་གིས། སྒྲོ་བུ་འདྲེས་རུང་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲོ་བུ་ཞེས་པའང་སྐྱ་སྐྱིད་དང་
དོན་སྐྱེལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེས་ཆ་བའི་ཆོག་དོན་ཙམ་ཆོག་ས་ནས་བྱལ་བུ་རྟོག་པ་འཆད་
པ་ནི། བྱལ་བུའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན། རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་
ནི་སྐྱེལ་ལ་དེ་དང་དོན་གཉིས་འདིའི་ཡུལ་ཏུ་འདྲེས་རུང་བས་བརྟེན་པ་ཅན་ཞེས་སོ། ། མངོན་པར་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་
སྐྱིད་དང་དོན་སྐྱེལ་གྱིས་མ་འབྲུལ་པར་སྐྱས་བརྟེན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་པའི་དོན་ནོ། ། བྱལ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་
ཅན། ཁྱེད་སྐབས་འདིའི་བྱལ་བུའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་བརྟེན་བྱ་བརྟེན་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ནི་བརྟེན་པ་སྐྱ་དང་འདྲེས་རུང་བར་སྐར་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་
སྐྱ་སྐྱིད་དང་དོན་སྐྱེལ་གང་ཡང་གཟུང་ཡུལ་ཏུ་མི་བྱེད་པས་རྟོག་པ་དེ་དང་བྱལ་བའོ། ། དབང་བོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་
ཅན། རྟོག་བལ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་བྱ་བརྟེན་བྱེད་འདྲེས་རུང་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་བྱ་བརྟེན་

ཕྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་དང་འདྲེས་རུང་བའི་དོན་གང་ཡིན་རུང་བསྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། བར་ལ་མ་བྱང་
བའི་གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་དུ་ཚྭ་གས་པ་བུམ་པ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན་སྐར་རང་མཚན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགགས་ཀྱང་། གྲགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་སྤྱི་དང་སྐྱེ་
གཟུང་ཡུལ་དུ་ཕྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྩོམ་མེད་ཞབས་ཞུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་དོན་སྤྱི་ཤར་
ནས་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་སྤྱི་ཤར་བ་ཞིག་ཞིག་ཅིག་གི་སྐྱེ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི།
བརྗོད་བྱ་རྗོད་ཕྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་ཤར་བ་བར་ལ་མ་བྱང་བ་དང་། ཕྱིས་པའི་
རྟོག་པ་སྐོས་ཀྱི་འདྲེས་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་རུང་བསྟོས་སོ། ། བར་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་གང་
ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱ་དོན་གྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཚྭ་གས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟོག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་
སྐོས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གྲོམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱ་སྤྱི་ལ་རྩོས་མེད་པར་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་
ནོ། ། དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ངེས་པར་སྤྱང་དགོས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་
སྐྱ་དོན་འཛིན། ། དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་བརྗོད། ། ཅེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་དོན་ཞེས་པ་སྐྱེ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་འདྲེ་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་
པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་
སྐྱ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཞེས་ཟེར་ཅིང་། ཁ་ཅིག་འདྲེས་པའམ་འདྲེར་རུང་འཛིན་པའོ། ། འདྲེས་པ་གཅིག་
དུ་སྟོས་ན་བར་ལ་མ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁུབ་པར་འགྱུར་ལ། རུང་བ་གཅིག་དུ་སྟོས་ན། བར་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་
པ་ལ་མ་ཁུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདྲེས་པའི་དོན་མིང་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤྱང་བའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཉིས་ཀྱང་སྐྱ་དོན་
འདྲེས་འཛིན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་ནི་སྐྱེ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་འདོད་དོ། ། རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེ་སྤྱི་རྒྱུང་པ་འཛིན་པ་
དང་། དོན་སྤྱི་རྒྱུང་པ་འཛིན་པ་ཞེས་སྐོས་མང་དུ་སྟོ་མོད། འདི་དག་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་
སྐྱེ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འདྲེས་པའམ། འདྲེར་རུང་པར་འཛིན་པ་སྐོས་ཡིན་ན། སྐྱེ་སྤྱི་རྒྱུང་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་
པ་འབྱུང་། གཞན་ཡང་། འདྲེར་རུང་བས་བར་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁུབ་པར་འདོད་པ་དང་། འདྲེས་པའི་
དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་ལ་འདོད་པ་འང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདྲེར་རུང་བའི་དོན་ཀྱང་མིང་དོན་གཅིག་
ལྟ་བུར་སྤྱང་དུ་རུང་བ་ལ་འདོད་དགོས་ཤིང་། བར་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་དང་།
དེ་ལྟ་ན་སྤྱང་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། སྐྱ་དོན་ཞེས་པ་འང་སྐྱེ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་
དེ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱ་དོན་འཛིན། ། དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་
འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱ་དོན་མིན། ཞེས་པ་འང་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་སྤྱི་འང་མིན་དོན་སྤྱི་འང་

མིན། ། ཞེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ན་འང་ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐོས་པ་ལོ། ། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་རྟོག་པའི་
མཆན་ཉིད། སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་སྒྲོ། དེ་ལ་སྒྲ་དོན་ནི། སྒྲ་སྒྲིབ་དོན་སྒྲིབ་ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱ་མིན་གྱི། རྟོག་པའི་
སྒྲ་ལུགས་ལ་སྒྲ་དོན་དུ་བྱས་པ། སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་དོན་འབྲེས་མི་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་གམ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་དོན་འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྒྲ་དོན་འབྲེས་མི་རུང་
དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ སྒྲ་སྒྲིབ་དང་དོན་སྒྲིབ་གཉིས་སོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྟོག་པ་
ཡིན་དགོས་ཏེ། ལྟེན་བྱུང་དོན་གཉིས་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། ཆོས་དེའི་དོན་སྒྲིབ་མཆན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་ཆོས་
དེའི་དོན་དུ་སྒྲ་བ་གང་ཞིག་ དངོས་སོ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། སྒྲ་སྒྲིབ་མཆན་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་མིང་དུ་སྒྲ་བ་
གང་ཞིག་ དངོས་སོ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། རྒྱུད་བྱེད་ལ་
སྒྲ་སྒྲིབ་དང་བརྒྱུད་བྱེད་དོན་ལ་དོན་སྒྲིབ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལྟེན་ཆོས་ལྟར་བྱངས་ཟིན་པ་དང་།
ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོ་ལས། རྟོག་པ་ལ་རྒྱུད་བྱེད་སྒྲ་སྒྲིབ་དང་བརྒྱུད་བྱེད་དོན་སྒྲིབ་སྒྲ་བ་ནི་ཀུན་ཉགས་ཀྱི་མིག་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་ན། རང་ལུགས་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་ལུགས་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཡིག་ཆར། རང་ལུགས་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་
དོན་གཅིག་ རང་ལུགས་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དོན་གཅིག་ ཐབས་ཁྱབ་པར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
དང་། ཟག་ཐད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་ལུགས་མེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་མེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩི་ཆོས་པོ་དང་། ཐེག་
ཆོན་སེམས་བརྒྱུད་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་མེད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆའི་གསུངས་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དང་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་པས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ལ་མི་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་
ཡང་། ཡིག་ཆར་ཟག་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་དག་མ་དག་དཔྱད་དགོས། ས་རྒྱུ་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྩ་བུ་ཡིན་
ན་འང་དེའི་ལུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། སྒྲ་ལུགས་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེ་མི་འབྲང་
པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཡོད་པའི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཤེས་འཛིན་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་ལ་
ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟེན་བྱུང་རྒྱུན་ལས། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྒྲ་ལུགས་དང་བརྒྱུད་ལུགས་དོན་
གཅིག་ལ། དེ་ལ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྒྲ་ལུགས་དང་བརྒྱུད་ལུགས་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་གང་ལ་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་
གསལ་བར་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒྲོན་པ་ཤེས་པ་དེའི་ལུགས་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྩ་བ་ནས་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་བཟུང་ཡུལ་དང་སྤང་ཡུལ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་དང་ཤེས་པ་ནམས་ཡིན་ཅིང། ཡུལ་ཅན་ནི་རྟོག་མེད་
གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལས་ཆེར་དང། རང་རིག་གི་ཤེས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། འོ་ན། དབང་ཤེས་འབྲུལ་བ་ལ་ཡང་
བཟུང་ཡུལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་འབྲུལ་བ་ནི་རིགས་གཉིས་ཉི་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་བདག་ཆེན་
དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ཅམ་དང་དེ་མ་ཐག་ཆེན་ཉི་བར་ཡོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་སྤྱོད་ཤིང་འཇག་སྤང་ལྟ་བུ་དང། བདག་
ཆེན་དབང་པོ་བསྐྱད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉི་བར་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་འདྲི་
དབང་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་བཟུང་ཡུལ་མེད་དེ། ཁོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡུལ་ལ་རག་མཁའས་
པར་བདག་ཆེན་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཆེན་གཞན་ཆར་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཤིང་སྟོགས་
གྱི་རྣམ་པ་འཆར་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཟུང་ཡུལ་ཡོད་དེ། མིག་མཛུབ་མོས་བཅོར་བའི་
ཆོན་ལང་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཉི་བར་མེད་ན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་བ་མི་སྟོན་ཅིང། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཉི་བར་ཡོད་པའི་ཆོ་
སྤྱོད་ཆེན་གཞན་ཆར་ན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་བས། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཡུལ་དུ་ཉི་
བར་གནས་པ་ལ་རག་ལས་པར་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་མཐོང་བའི་ཆོ་སྤྱོད་ཆེན་གཉིས་
གི་རྣམ་པ་ཡང་འཆར་བས་བྱུང་ལ། ཞེས་སྟོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། བྱུང་དེས་སྤྱོད་ཤིང་འཇག་སྤང་ལ་ཡུལ་
མེད་ཀྱང། སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ། ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་གཞིའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ཡིན་ན་
དོན་ཕྱི་དོན་དུ་འབྲུལ་བས་མ་བྱུང་། སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ལ་འཇོག་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བསམ་སྟོན་
གསུམ་གྱི་རྟོག་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཞེ། ཡིག་ཆར། སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ལ་འཇོག་པའི་རྟོག་པ་དེ།
ཐོས་བྱུང་དུ་ཡུར་བའི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དོན་ལ་བསམ་ནས་ངེས་པ་རྟོག་པའི་ཞེན་རིག་དེ། བསམ་བྱུང་དུ་
ཡུར་བའི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། བསམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲིས་པར་བྱས་པའི་ཁམས་གོང་མའི་
སས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞེན་རིག་དེ། སྟོན་བྱུང་དུ་ཡུར་བའི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ལ་འཇོག་པའི་རྟོག་པ་འདྲེལ་ཐད། སྟོན་བྱུང་དུ་ཡུར་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་
ན། གོང་མའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་དོན་ཕྱི་དོན་དུ་འབྲུལ་བས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། དོན་ཕྱི་དོན་དུ་འབྲུལ་ནས་འཇོག་པའི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཞེ། སྤྱོད་པ་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྤྱོད་དོན་ཕྱི་སྤྱོད་པ་གཅོད་ལ་དོན་མི་སྤང་
པར་དོན་ཕྱི་དོན་དུ་འབྲུལ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་བྱུང་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མེས་པ་དང་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། ཐོས་བྱུང་དུ་ཕྱུར་བའི་རྗེས་དཔག་དང་བསམ་བྱུང་དུ་ཕྱུར་བའི་རྗེས་དཔག་
གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། བྱུང་གི་སྐབས་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཁུས་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་
ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བདུན་རྒྱུན་ལས། དེ་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ངག་ཐོས་
པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལ་བྱུང་པ་སྒྲིམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱུང་། ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཟག་
གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་སྒྲིམ་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་བཞིན་བསམ་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། དེས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་
སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསམ་བྱུང་གི་རྟེན་དུ་ཕྱུར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཅེས་བྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་
པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། བྱུང་ལ་དོན་སྒྲིམ་མ་ཤར་བས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། ཐུ་སྒྲིམ་
གྱི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཐོས་བྱུང་དུ་ཕྱུར་པའི་རྟགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཐོས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་བསམ་བྱུང་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་པའི་དོན་རྟགས་པས་བརྟག་ལས་ངས་པ་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། བསམ་བྱུང་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གསེར་སྒྲིམ་ལས། དེས་ན་འདིར་གསུང་རབ་མཉན་པ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐོས་བྱུང་དང་།
དེའི་རྟགས་པས་བརྟག་པ་ལས་ངས་པ་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་བྱུང་དང་། ངས་པ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདྲོད་པར་བྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། གསེར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ། ཆད་མར་གྱུར་བ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་
པ། ། ཞེས་པའི་ཆད་མར་གྱུར་ཞེས་པའི་ཆད་མ་དེའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་གཅིག་སྒྲིབ་དཔྱད་ཅོས་གྲགས་ཀྱིས་འཆད་
པ་ལ། ཆད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ། དོན་བྱེད་ཁུས་པར་གནས་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་མཆོད་
ཉིད་ཀྱི་བྱུར་གཅིག་འཆད་པའོ། ། མ་ཤེས་དོན་གྱིས་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཞེས་དང་།
ཆད་མར་གྱུར་བ་ཞེས་པ་དང་། ཆད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞུང་ཕྱི་མ་ལྷ་མའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ལ་རྩ་འགྲེལ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་
མར་གྱུར་བ་ཞེས་པའི་ཆད་མར་མས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་གཉིས་པའི་

མཐའ་དཔྱད་ལས། ཚད་མར་གྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚད་མར་གྱུར་བ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟ་བུ་འདས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། གཅིག་དང་གསུམ་ལ་སྐབས་པ་སེལ། ། ཞེས་པས་ཚད་མ་ལ་གཅིག་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། རྒྱ་དང་། བདུན་དུ་འདོད་པ་སེལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེའི་དོན་ཐར་འབྱུང་སྐབས་པས་འཆད་པ་ལ་རྟོག་གེའི་སྐབས་ལས། གཉིས་ཞེས་སྟོས་པས་གཅིག་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། རྒྱ་དང་། བདུན་དུ་འདོད་པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་དབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ལ་གཅིག་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། རྒྱ་དང་། བཅུ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱི། ལྔ་དང་། བདུན་དུ་འདོད་མ་ཁན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེན་ལས། གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་ནེ། མདོན་རྒྱུས་དང་། སྤྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་དང་གསུམ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་ནེ། གསུམ་པོ་དེ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་བཞི་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི། དེ་བཞི་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་རྒྱ་ཁོ་ན་འོ། ། ཞེས་དང་། ཅ་ར་ཀ་པ་འམ། སྤན་དབྱེད་པ་ན་ནེ། རིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་པ་དང་། སྤྱུ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་འཕེན་པ་ན་ནེ། མདོན་སྤྱུ་མ་གཅིག་ཕུ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུས་དཔག་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནེ། རྒྱུ་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་པ་ན་མས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མ་རྒྱ་དང་། བདུན་འདོད་མ་ཁན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་། ཅ་ར་ཀ་བ་ན་མས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་གྲངས་མང་པོར་འདོད་པ་དང་གྲངས་ཉུང་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་རང་རང་གིས་གསུམ་བཞི་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། སྟོ་འདོགས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རོ་བོའི་བྱ་བ་པར་སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོ་འདོགས་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། འོ་ན་དེས་བཅད་བྱའི་སྟོ་འདོགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་མིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་བཅད་བྱའི་སྟོ་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དེས་བཅད་བྱའི་སྟོ་འདོགས་ཡོད་ན། དེ་སྟོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའི་
བཅད་བུའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་
དཔྱོད་ལས། ཚད་མ་ཡིན་ན། གསར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་མངོན་
སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་དང་། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
བཀག་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བུའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ཚད་མས་གཞོད་ན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས།
ཚད་མས་གཞོད་ན་ཚད་མས་བསལ་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་
ཅན། ཚད་མས་བསལ་བར་ཐལ། ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མས་གཞོད་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་
བཤད། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་གཞོད་པ་དང་ཚད་མས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། ། ཞེས་པ།
ཚད་མས་གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། སྦྱིར་
ཚད་མས་གཞོད་པ་འབབ་པའི་ཚུལ་ལ། བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲོ་ལ་གཞོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྱད་ལྟ་བུ་སྒྲོ་
ལ་གཞོད་པ་དང་། སྒྲ་ཉག་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་དེས་ངེ་
ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ། གཞོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཞོད་བྱེད་དུ་སྤང་སྟེ། སྒྲ་དེའི་རིགས་འབྲུ་ཕྱི་
མ་ཚད་མས་འགོགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅའ་དེས་ངེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲ་
དེས་ངེ་ལྟར་བཟོད་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ། ཚད་མས་གཞོད་པ་འབབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དམ་བཅའ་འཇལ། སྒྲ་དེ་ལ་ཡོད་
བཟན་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལ་
སྤྱོད་པ་འགོག་པ་ཉིད་ཚད་མས་གཞོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། ། ཅས་
པས་གཞོད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སྒྲ་མི་
ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་ཉག་འཛིན་ལྟར་སྦྱོས་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་
རྒྱུ་ལས། སྒྲ་མི་ཉག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་ཉག་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྟར་སྦྱོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་
རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་མངོན་སུམ་ལ་གཞོད་ཀྱི། ལྟར་སྦྱོས་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། འབྲུག་
པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་སྐབ་མཐའ་སྒྲ་བས་འབྲུལ་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་བདེན་སྐབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་

ཟིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མཐའ་དང་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཐུབ་མཐའ་སྟོབས་ལྡན་པ་ལྟར་གཉིས་ཀ་
ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བབྱང་བའི་བདེན་ཐུབ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ནི་གནད་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་ཉེ། དེ་ངོས་མ་ཟིན་པར་རིགས་པས་དགག་བྱ་བ་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་དང་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་ཅི་
ཡང་མི་གནོད་པས་སྐབས་དོན་སྟོང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས། དེ་
ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྲེལ་ཆུག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྲེལ་ཆུག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་
ལ་མི་གནོད་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། དེས་དེ་ལ་མི་གནོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལཱ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲེལ་ཆུག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྤྲེལ་ཆུག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པར་ཐལ།
དེས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟགས་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟེང་པའི་རྒྱུ་ལས།
དཔེར་ན་སྤྲེལ་ཆུག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྤྲེལ་ཆུག་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་ལྡན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
པར་རྟགས་ཀྱང་། ཀྱན་བཏགས་མདོན་གྱི་བལ་ལ་གནོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་ཉེ། རྗེས་དཔག་དེས་ཀྱན་བཏགས་མདོན་གྱི་བལ་ལ་ཞིག་ལྟར་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཡང་ཡང་
སྐྱེ་བ་ལ་མི་གནོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲེལ་ཆུག་པར་དངོས་སུ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན།
སྤྲེལ་ཆུག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འགལ་ལྷུང་གྱི་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་འགལ་ལྷུང་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་
དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་སྤང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷན་སྐྱེས་པས་སྤྲེལ་ཆུག་པར་སྟོབས་ལྡན་པ་ལྟར་མ་
ཐུབ་པར་རྟགས་པའི་སྟོབས་སྤྲེལ་ཆུག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབུ་མའི་
མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་ལྷན་སྐྱེས་པ་དང་། ཐུབ་མཐའ་སྟོབས་ལྡན་པ་བཏགས་པའི་ཡུལ་
བཀག་པས་ཐོག་མཐའ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་མི་གནོད་གསུངས་པ་ལ། ལྷན་ཚང་པ་ན་རེ།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡན་ཆུག་འཛིན་དང་ལྷན་གཅིག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་ཉེ།
ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོར་ལ་འོ་ན་ཆུག་འཛིན་ཡིན་ན། དེའི་ཡུལ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་བདག་ཆུག་
པར་སྟོབས་ལྡན་པ་ལྟར་བབྱང་བས་བྱུང་པར་ཐལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆུག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བབྱང་བའི་ཕྱིར།
ཆུགས་ཁས། འདོད་ན། དུང་འགྲོ་སོགས་ཐུབ་མཐའ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་ལ་བདག་རྒྱ་ཁྱེན་གང་ལས་འང་མ་སྐྱེས་
པའི་ཆུག་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མ་ཤི་བར་དུ་མི་འཇིག་པའི་ཆུག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆུགས་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲེལ་ཆུག་པར་རྟགས་པས། བདག་འཛིན་ལྷན་

སྒྲིག་ལ་མི་གཞི་དཔ་ལྟ་བུ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་བྱེ་མདོ་སྒྲིག་གིས་དབྱ་མར་
མ་ཞུགས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གཞི་དཔ་ལྟ་བུ་ལ་མཐུན་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས།
ལམ་རིམ་སྒྲིག་གི་བཤད་ཚུལ་དང་། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་བཤད་ཚུལ་རྣམས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ལ་ལས། སྒྲིག་བཏགས་ཀྱིས་འཐད་དོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་ལ། ལྟན་སྒྲིག་གིས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པས་སྒྲུལ་མའི་ཞེན་
ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཕྱི་མའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་མི་ཐུབ་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
རྣམས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། ལྟ་དབང་སྒྲོས། ཚད་མ་སྒྲུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ། ཞེས་པ་དང་། མ་ཤེས་
དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རེ་བཞུག་པ་མ་ཡིན་པར་མཚན་
ཉིད་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་བཞུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཞུག་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་བཞུག་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་
དུ་འང་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ལྟས། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རེ་བཞུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་བུ་རྒྱན་ལས། གཞན་ལྟགས་དག་གི་པ་ནི།
རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཚད་མ་སྒྲུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ། ཞེས་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་ལྟ་བུ་གཉིས་ན་རེ། གཉིས་
ཀས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་ནི་འཛིན་ཉིན་ལ་གྲགས་པ་
དང་། ཕྱི་མ་ནི་བཞུག་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མཛོན་ཏེ། སྒྲིབ་དཔོན་ལྟ་བུ་དབང་སྒྲོས། དེ་
བས་ན་དེ་ལྟར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྒྲུ་བ་གཅིག་བཤད་དོ། ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ། གཞན་
མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཤུག་སྒྲོས། གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཛིན་ཉིན་གྱིས་རྫོང་པར་བྱེད་པས་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཞན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་འབྲུང་བས་
སོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་ལྟ་བུ་དབང་སྒྲོས་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ།
སྒྲུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད། མ་ཤེས་དོན་གྱི་
གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་སྒྲུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་
རེ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྒྲུ་བ་
གཅིག་བཤད་དོ། ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ། གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱུང་བས་

[illegible]

ནོ། ། དེས་ན་སྤྱད་ཆད་མ་སྤྱེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པས་རང་གི་གཞུང་ལྟ་བུ་ལ་གསུང་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་
ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་དུ་བཤད་པར་སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་མི་བཞེད་ཀྱི། ཐ་སྟངས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ལ་རང་གིས་
ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་ལྟར་བསྟུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་དུ་བསྟུ་བ་པར་བཞེད་པ་
ཡིན་ལ། དེས་མི་བསྟུ་བའི་དོན་ཡང་། ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་དེས་མེ་རྒྱ་དང་བཙོ་སྒྲིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྟགས་སུ་
གཏན་ལ་ཡབ་ནས། གཉིས་ཆོས་སོ་སོར་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲས་ནས་ཞེས་བཙོ་སྒྲིག་སྟགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་
པ་ལ་མི་བསྟུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་རང་གིས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་གཞུང་ལྟ་
ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་དུ་གཞུང་ལྟ་མས་བསྟུ་བ་པར་ཁས་བླངས་སྟམ་དུ་ཡིད་
ལ་བཞག་ནས་དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་ཡང་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྟགས་ནི་གནས་མེད་ཅིང་
གོ་སྐབས་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ཟེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ལྟ་མས་
ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་བསྟུ་བ་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞུང་ཕྱི་མས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མའི་
མཆོད་ཉིད་བསྟུ་བ་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲིབ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
རིགས་རྒྱུན་ལས། གལ་ཏེ་ཆད་མ་སྤྱེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པས་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་བསྟུ་བ་ཉེ།
ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཉེ། ཐ་སྟངས་པ་ལ་གསུང་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟུ་བ་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པས། དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་བསྟུ་བ་ཉེ། དེས་
དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཉེ། དོན་དམ་མ་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་གཞུང་ལྟ་མས་དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་བསྟུ་བ་པར་ཐལ། དེས་དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཉེ།
དོན་དམ་པ་ལ་གསུང་དུ་སྟུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟུ་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ཕྱི་མས་
ཀྱང་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་བསྟུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཉེ། ཐ་སྟངས་པ་ལྟར་
མ་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟུ་བ་པའི་ཕྱིར་ནོ། ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲིབ་པ་དོན་མེད་
དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། རྒྱུ་གྱི་འཕགས་ལ་སྒྲིབ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་ལྟ་ཕྱི་
གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་བསྟུ་བ་ནས་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་གཙོ་བོར་
དངོས་སུ་མ་བསྟུ་བ་ཀྱང་དེ་མི་ཉོགས་པར་ལྟར་བའི་སྒྲིབ་མེད་པར་མ་ཟད། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་
ལ་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཁམ་པོས། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་དགོས་
པ་ཡང་བཙོ་སྒྲིག་ལྟར་འདས་ཀྱི་ཇི་སྟངས་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་དང་ལྟར་པའི་སྒྲིབ་ནས་
ཆད་མར་སྤྱབ་པ་དང་། ཇི་སྟངས་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཆོད་ཉིད་དང་ལྟར་པའི་སྒྲིབ་ནས་ཆད་

མར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་འདི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་འཕྱར་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱ། ། ཞེས་ཟེར་བའང་སྒྲི་མ་ཡིན་ཏེ། བ་སྟངས་ཅམ་ལ་མི་བསྟན་པ་བ་སྟངས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་
 གིས་ཡོངས་སྟུང་ཕྱད་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་མི་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་ངེས་པ་ན།
 རང་གིས་ཡོངས་སྟུང་ཕྱད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་
 འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག ། ཚད་མ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་།
 དགོས་པ་དེ་ནི་ཚུགས་འདི་ལ་ལྷག་དང་བཅས་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རྒྱ། ། དེས་ན་ཁོ་བོས་ནི་ཚུགས་འདི་ལ་གཟུ་
 བོའི་སྒྲོས་རྒྱུ་མ་པར་དཔྱད་ན་གནོད་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ལེའུ་གཉིས་པ་
 དང་སྒྲོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
 གཞན་དག་གིས། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་མེད་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་
 བདུན་རྒྱུ་ལས། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱུ་མཁས་པོས་སྒྲོ་བ་སྟངས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་ལ། བཤད་ཚུལ་འདི་རིགས་རྒྱུ་དང་
 ཡིག་ཆ་སྐྱེས་དང་མཐུན་པས་འདི་ཁོ་ན་རང་ལྷགས་སྟུངས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་
 ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་དེ་ལ་སྒྲུང་བ་
 རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞལ་ལས་ངེས་པ་དང་། སྒྲི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་།
 ཡོད་པ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདག་ཉིད་སྒྲི་དང་བྱད་པར་ཐམས་ཅད་གཞན་ལས་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི།
 ལྷན་ལའི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་བོའི་སྒྲོ་བ་ཅམ་ངེས་ནས་ཅི་ལྷན་ལའམ་སྒྲོ་བ་གཞན་སྟམ་པའི་སྒྲོ་མཚན་བ་
 དུས་ཀྱི་སྒྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་ཤ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡལ་གཏོ་འདབ་ལྷན་པའི་
 ཤིང་ཏུ་ངེས་ཀྱང་། ཤ་བ་འམ་སེང་ལྷེང་ངམ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་མཚན་བ་དུས་ཀྱི་ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལྟ་བུ་དང་།
 གསུམ་པ་ནི། མེ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་མདོག་དམར་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་ཅི་མེ་འམ་མེ་མ་ཡིན་སྒྲོ་མཚན་
 ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་རིང་བོའི་དམར་པོ་ཡོད་འཛིན་ཀྱི་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སྟུངས་ལ། མཚན་གཞི་
 སྒྲི་རྒྱུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་རྒྱུ་ལས། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲུང་བ་རང་
 ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་། སྒྲི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མེ་ཡིན་མིན་སྒྲོ་མཚན་བ་དུས་ཀྱི་ཤིང་བོའི་དམར་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་

སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཞེས་པ་ལྟར་པར་གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི་དོན་ལ་ཅན་དཔེ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་
པས་ཅན་དཔེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆོས་ཟེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་པོ་ལྟར་པར་མཛད་པའི་མངོན་སྐྱེས་ཀྱི་
བུ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་ལེ། མཛན་གཞི་སྒྲིབ་ཚུལ་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་
ཡིག་ཆ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་པར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་གཞན་ལས་ངེས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་
ལེའི་བརྟེན་བྱུང་ལས། ལྷང་བ་རང་ལས་ངེས་ནས། བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་ཞེས་
ཏེ། ཁ་དོག་དམར་པོ་ངེས་ནས་མེ་ཡིན་པའི་ཆ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། ། སྐྱེས་ལས་ངེས་ཤིང་ལྟར་པར་
གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་ལོ་མ་ཞེས་སྟགས་ཏེ། དོན་ལ་ཤ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡལ་གཏོ་འདྲ་བ་དང་ལྡན་
པའི་དངོས་པོ་བཟུང་ནས་ཤིང་ཅམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ཤ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆོས་ཟེ་བའོ། ། ཤ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཆད་
མ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་ལ། ཞེས་དང་། ལྟར་པར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་
བྱུང་མོང་དུ་ལྟར་བའི་ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཤིང་གི་དོན་བྱེད་པའང་ལྟར་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་
ཅིག་མ་སྒྲིལ་མེད་སྟགས་ཀྱི་ལ་ལྟེན་སྐྱེད་པའི་བྱུང་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིལ་མོང་མངོན་སྐྱེས་ཆད་མས་སྒྲིལ་པོ་བཟུང་
བ་ན་སྐྱེད་ཅིག་མ་བཟུང་ཡང་འདྲ་དོན་འབྱུང་བ་པོ་སྒྲིལ་པའི་མཐར་ཐུག་པས་དེ་ལ་ཆད་མར་འབྱུང་གྱི། སྐྱེད་
ཅིག་མ་བཟུང་ཡང་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིལ་པོ་ཁོ་ནས་
འབྱུག་ལུ་ཡིག་གི་དོན་བྱེད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེད་ཅིག་མ་ནི་ཆད་མ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷང་བ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། སྐྱེད་ཅིག་མ་ནི། སྒྲིལ་མོང་མངོན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་ཡང་མ་ངེས་ཤིང་། ལྷང་བ་རང་ལས་ངེས་པའང་མ་
ཡིན་པས། ཆད་མ་གཞན་ལོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷང་བ་ཀྱི་ཆད་
མ་དེ་དག་གི་ཆོས་དངོས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིལ་དོན་གསུངས་ཆད་མའི་བྱ་བ་འགོག་ཀྱང་གི་ཆོས་ཀྱིས་ཆད་མའི་
བྱ་བ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མངོན་སྐྱེས་ཆད་མའི་བྱ་བ་ནི་ལྷང་བ་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་ཡིན་པས།
གི་ཆོས་ཀྱིས་དེའི་བྱ་བ་མི་འགོག་ཀྱང་། སྒྲིལ་དོན་གསུངས་འགོག་པ་རྣམས་འགྲེལ་ལས་ཤེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་ནི་འཐད་པར་ཐལ། གི་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་ལས།
དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་ལྷང་བ་དང་ལྟེན་པའི་ཆེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གི་ཆོས་དངོས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་དེ། སྒྲིལ་
འདོགས་ཀྱིས་ཆད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པ་བཞིན་དུ་གི་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། རང་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་དོན་ཡིག་ཆ་སྟགས་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་
ཐལ། ཆད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་རང་སྐྱེད་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་ཅུས་པ་རང་ངེས་དང་མི་བསྐྱེད་པས་གཞན་

སྒྲིག་གི་སྒྱུ་དོན་པ་འདྲེན་པ་གཞན་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྒྱལ་ཚབ་མེད་ཆོད་མའི་བཟེད་བྱང་ལས། མཚན་གཞི་མེད་ཆོད་མའི་སྒྲིག་གི་སྒྱུ་དོན་པ་འདྲེན་པ་ལ། མི་བསྐྱུ་བར་རང་སྒྲིག་གི་སྒྱུ་དོན་རང་དེས་དང་། གཞན་སྒྲིག་གི་སྒྱུ་དོན་གོས་ན་གཞན་དེས་སྒྲིག་གི་སྒྱུ་དོན་པ་འདྲེན་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མཚན་སྒྲིག་དང་པོ་བདང་། ཡིད་མ་གཏད་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་གསུམ་མོ། ། གཞན་ལས་དེས་ཉི་ཆོད་མ་ཡིན་ཉི། ཡིག་ཆར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཚན་སྒྲིག་དང་པོ་བདང་མཚན་སྒྲིག་ཡིད་མ་གཏད་འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་དང་གསུམ་ཡིད་དེ། ལྷན་ལ་དེ་མེས་པའི་རྒྱུ་ཉི་ཆོད་མའི་མཚན་སྒྲིག་དང་པོ་ཡིན། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷན་པར་ཆགས་དུས་ཉི་ཆོད་སྒྲིག་ཡིད་མ་གཏད་པ་ལྷན་གཉིས་པ་ཡིན། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་མེད་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་འདྲེན་པའི་མཚན་སྒྲིག་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་བདང་ཡིད་མ་གཏད། ། འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་དེས། ། ཞེས་པའི་མཛེས་སྤྱང་སྤྱང་ལ་ལྷན་དེའི་དོན་ཀྱང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། མཚན་སྒྲིག་སྤྱང་གོམས་པ་མེད་པའི་དང་པོ་བདང་། ཡིད་གཏད་ན་དེས་པ་འདྲེན་ཀྱས་པ་ལ་ཕྱིས་དེས་པ་འདྲེན་དགོས་པའི་མཚན་སྒྲིག་མ་གཏད་པ་ཅན་དང་། མཚན་སྒྲིག་འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་དེས་ཉི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་རྣམས་མེད་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷན་པར་ཆགས་དུས་ཉི་ཆོད་སྒྲིག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཉི་ཆོད་མ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྲིག་སྒྱུ་ཐོད་རྒྱུ་ཉི་ཆོད་མ་འདྲའི་མིན་ཞིང་། ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་གསུམ་པ་འདྲའི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ལུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ཁོ་ན་ནི། དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་ཉི་ཆོད་མའི་མིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དུས་ཉི་ཆོད་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་འདྲེན་པའི་དབང་པོའི་མཚན་སྒྲིག་གཞན་ལས་དེས་ཉི་ཆོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤང་བར་རང་ལས་དེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་དེས་ཉི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཉི་ཆོད་བསྐྱུ་བར་ཐལ། གཞན་ལས་དེས་ཉི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྱེ། སངས་འཕགས་རྒྱུ་ཉི་ཆོད་གཞན་ལས་དེས་ཉི་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། བས། ཁོང་དུ་འདོད་ན། དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་ཉི་ཆོད་མའི་མིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དུས་ཉི་ཆོད་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སངས་འཕགས་རྒྱུ་ཉི་ཆོད་འདྲེན་དབང་མཚན་ཡིད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཉི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲིག་གི་སྒྱུ་དོན་དང་། བཅའི་སྒྲིག་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་དེ་སྤྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྱེ། དེ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེར་མ་ཟད་དེ་ཡིད་པ་འདྲའི་མིན་པར་ལྷན་རིགས་དུ་མས་བསྐྱུ་བས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཆོད་མ་ལ་རང་ལས་དེས་ཉི་ཆོད་མས་ཁྱབ་པས། གཞན་ལས་དེས་ཉི་ཆོད་མ་ལས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉི། མེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། ཁ་ཅིག་མེ་ཡིན་ནམ་

མིན་སྒྲུབ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དངོས་སུ་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རིང་པོའི་མའི་ཁ་དྲོག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ནི། གཞན་ལས་
ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྒྱུ་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་
ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་པར་རུས་ལ། དམར་འབར་བ་མའི་ཁ་དྲོག་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། བས་དེ་ལྟ་ན། ཁོས་དྲངས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་དམར་འབར་བ་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མར་ཐལ་ཞིང་།
སྟོག་མེད་ཀྱི་ཚོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཚོར་བུ་ལ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྟགས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་
མང་དུ་འབྱུང་དོ། ། འདིས་མཆོན་ནས་དང་པོ་བདང་ཡིད་མ་གཏད་པ་ལ་སྟགས་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་
གཞན་འདྲིན་པ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པར་བྱའོ། ། འདི་དག་ལ་གཞན་དག་གིས་མང་དུ་བཤད་མོད། ཡལ་ཆེ་བ་
ན་མཁའ་ལ་ལ་བསྐྱང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བས་འདིར་ནི་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་གཞིར་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ཚད་མ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྷན་ལའི་ཁ་དྲོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་སྟོན་པོ་
ཙམ་ངེས་ནས། ལྷན་ལའི་སྟོན་པོ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲིན་པའི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལྟ་བུ་འང་རང་
ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤང་བ་སྟེ་ཁ་དྲོག་སྟོན་པོ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ།
གཞིག་ཅིག་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་
ལ་འང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁོས་ལྷན་ལའི་ཁ་དྲོག་ཡིན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་མི་རུས་པར་དེ་ལ་གཞན་
སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་རུས་པས་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་འཛིན་དགོས་པའི་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འོན་ཀྱང་ཚད་མ་དེས་ལྷན་ལའི་ཁ་དྲོག་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་རུས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
འདྲིན་རུས་པའི་ཕྱིར། འདྲིན་ན། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདྲིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན།
འདྲིན་མི་རུས་ཉེ། ཟུར་རྒྱན་ལས། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཡུལ་ཏུ་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་གཞལ་བུའི་དོན་
ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བུའི་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདྲིན་རུས་མི་ཉེ། དེས་དེ་མ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་སྤང་བའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁོས་གོང་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དེ་ལ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་རུས་
པས་མ་ཁྱབ་པས་སྟོན་མེད་ཟེར་ན། ལྷན་ལའི་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་རུས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། གོང་གི་ཐེ་ཆོམ་
འདྲིན་རུས་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཛིན་པར། གོང་གི་སྟོན་པོ་དེ་ལྷན་ལའི་སྟོན་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཛིན་
དགོས་པས། སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་མཇལ་བའི་ཚད་མ་འང་སྒྲི་མི་རྟག་པ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་
མར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྟོན་ཏུ་བྱང་མེད་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་ལ་འང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་

ཐུག་པར་ཁྱེད་དང་། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ས་མ་བྱ་བ་ན། བྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ས་མ་བྱ་བ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྒྲིན་ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་པ་དེ་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིད་ལ། བྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཞེས་པ་ཚད་མ་སྤྱི་མས་ངེས་པ་མིན་པས་ཚད་མ་སྤྱི་མ་དེས་ཡུལ་དེ་གཞན་ལས་ངེས་པར་འཛོག་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏོན། ཡང་ལ་ལས། བཤད་མ་ཐག་པ་རྒྱུ་མ་མེད་པར་ཐུག་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་གསུང་ལྟར་རྒྱལ་ཚབ་ཨེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏོན། རྒྱུ་མ་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལས། དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བཤེད་། དང་པོ་ནི། གསལ་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་གཞུང་ལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྤྱིང་དུ་གནས་པ་མེད་ན། ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་རང་སྤྱོད་སྤྱི་སྤེས་པ་འབྲེན་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་སྤེས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པའོ། ། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་མངོན་སུམ་གོ་མས་པ་ཅན་སྤྱོད་པ་ན། དེའི་སྤྱིར་གང་ཞིག་མི་ལས་ལ་སྤྱོད་སྤེས་ཤེས་པ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་བ་དང་། གསལ་བྱེད་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་བཟུང་བ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་ཚུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བདེན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་གོ་མས་པ་ལས་མཚོན་པའི་སྤྱིར་བཏོན། ། དེས་ན་རང་གི་དོན་ལས་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འགྱུ་བ་པོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤེས་སུ་དེའི་ཤིང་ཤ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ནི་གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་གང་ལ་ཚད་མ་ར་སྤོང་བའི་གཞུང་ལ་བྱེད་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་གཞུང་ཡང་རང་གིས་གཞུང་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རྩ་སྤྱི་བྱུར་བ་གསལ་བ་རང་མཚན་གྱི་མཐུན་སྤྱོད་པ་གཅིག་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན། རང་གི་གཞུང་ལ་བྱེད་མེད་ཉིད་ཡུལ་སྤྱིང་དུ་ལེགས་པར་གནས་པ་གཅིག་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། ། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་འགྲེལ་བར་རྒྱས་པ་ངེས་དང་། དོན་བདེན་པ་ངེས་པ་དང་། དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མ་མེད་འདིར་དོན་གཅིག་གོ། ། ཞེས་དང་། རིགས་ཐེགས་དར་རྒྱུ་ལས། ཚད་མ་དེ་ལ་ཡང་། རང་ལས་ངེས་དང་གཞན་ལས་ངེས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། ། མི་འབྱུང་བ་ལས་ཚད་མ་ཉིད། ། འབྲེལ་བ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་དེ། ། རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་གཉིས་ཀ་མཚུངས། ། ཞེས་བཤད་བས་རང་གི་གཞུང་ལ་བྱའི་དོན་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་རང་སྤྱོད་སྤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ན་རང་ངེས་དང་། གཞན་སྤྱོད་སྤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་གཞན་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུང་རིང་བོའི་མེར་སྤྲེང་གི་ཁ་དོག་དམར་འབར་འཇལ་བའི་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་སྤྲེང་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་

སྤྱི་མཐུན་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་འཛུགས་པ་ལྟར་ལ། མེས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་འཛུགས་ཀྱི་དོན་མེ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་
 བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་དྲངས་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་འཛུགས་ན་རང་ངེས་དང་། ཐེ་ཆོམ་འཛུགས་གཞན་ངེས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནམས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ཡང་ཁ་ཅིག་། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་
 སྤངས་པ་ཡི་འཐད་པར་མ་ཟད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞལ་རྟེན་དོན་སྟགས་ལ་འདུག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིག་
 ཚར་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་བཟུང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་། དེའི་འབྲུག་ཡུལ་དངོས་གཞལ་རྟེན་དོན་སྟགས་ལ་
 སྤྱི་མཚན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པ་
 ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་གཞལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མེད་ལ། ཡིག་ཚའི་
 དེ་མདོ་སྤེལ་བའི་ལྷགས་ཡིན་པས་དེའི་ལྷགས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་གཞལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ལྷགས་གཞལ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱི་མཐུན་མཐུན་མཐུན་པར།
 མངོན་སུམ་སྤང་ཡུལ་མི་རྟག་བདག་མེད་ལྷགས། ། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་
 དུ་འདུགས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་པ་དང་། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ཚད་མ་དེའི་དངོས་ལྷགས་ལ་དངོས་པོ་མ་གཞལ་ཡང་མཐར་གཏུགས་
 བ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིག་ཚར། ཚད་མ་དེའི་དངོས་ལྷགས་ལ་དངོས་པོ་མ་
 གཞལ་ཡང་མཐར་གཏུགས་བ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་སྟེ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ལྷང་དང་པོའི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ལྷང་གཉིས་པའི་
 དོན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལྷང་དེའི་དོན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །
 ཞེས་པ་དང་འདྲ་ལ། འདིའི་དོན་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་དཔྱད་
 པའི་རྟོག་ལྡན་ནམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་བྱ་དེ་ལས་སྤྱི་བས་རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་གསུངས་
 པར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ སྤྱི་བཏགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་ལྷང་
 དེའི་དོན་ཡིན་པར་མ་ཁས་སྤྱི་བརྗེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གཅིག་བྱ་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་ནམ་པར་དཔྱད་པའི་རྟོག་ལྡན་ནམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་བྱ་དེ་ལས་སྤྱི་བས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྤྱི་བ་ཞེད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བྱ་གཞལ་བྱ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་ལྡན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནམས་ཀྱི་དཔྱད་པའི་རྟོག་མཐར་ཐུག་པ་
 དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལས་སྤྱི་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། ཞིབ་ཏུ་མ་བཟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 ཉན་གསལ་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱིས་འབྲས་བུ་དེ་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ཡོད་མེད་དུ་དཔྱད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་གཞི་འགར་དེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚད་
 མའི་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། གཉིས་པ་དེར་
 ཐམས་ཅད། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་ངོས་ནས་ཐུབ་པའི་གཞལ་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཡིན་ཏེ།
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱ་
 བའི་རྒྱས་པ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་མཚན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་
 གི་ཉན་གསལ་གཉིས་པ་དེར་ཐམས་ཅད་མཚན་གང་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་པ་ལྟར་
 དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། ། ཤེས་གང་རིག་མེད་
 ཕྱིར་བསམ་པས། ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རྒྱ། ། ཞེས་འདོད་ཏེ། སྤྱི་རང་རྒྱུད་པ་འཇལ་བ་ཚད་མར་
 ཐམས་པའི་སྒྱུ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་གང་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་
 ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་
 བའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་
 གཉིས་མེད་དམ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། གཞུང་འཛིན་
 རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་གཉིས་མེད་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པས་ཡིག་ཆའི་གསུངས་རྒྱུ་ལ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་བེད།
 ཡང་ལ་ལས། རྗེ་བཙུན་པའི་དྲང་ངེས་ལས། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་
 གདགས་གཞིར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
 ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་དུ་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ། ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་དཔྱད་རྣམས་ཀྱི། ། དོན་བྱེད་པ་ལས་ཐུབ་པའི་
 ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྒྲིག་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་བཤད་གཉིས་འདྲ་བས། ཁྱང་ཐང་
 དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ། དང་པོ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ཁྱོད་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་དེའི་དོན་སྤྱིར་གཞལ་བྱ་
 ཅམས་པར་མཚན་གྱིས་ཐུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཟགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་

ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་རིགས་པ་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲིབ་ན་འང་ཆོས་
ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དམིགས་པ་རང་མཆོན་གྱིས་ཐུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟོག་བཟགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
རང་ངོས་ནས་དེའི་དམིགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་ཀྱིས་དེ་གོ་
བསྐྱོག་ནས་གཞུགས་པ་ཅམ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དམིགས་པ་ཙམ་ལ་འང་རང་མཆོན་དགོས་ཞེས་
བཤད་པ་ནི་གཞུང་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཟགས་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས། ཙམ་ལ་ཐུབ་པ་བསྐྱེད་པར་
དྲངས་ན་འདི་འདྲ་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷགས་འདིར་གཞུགས་པ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་ཐུབ་པར་རྗེ་བཙུན་
པའི་ཡིག་ཆ་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པར་མ་ཟད་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དམིགས་པ་ལ་རང་མཆོན་ཞིག་ཡོད་
དགོས་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལ་རང་མཆོན་དགོས་པར་མ་གསུངས་ལ། གཞུང་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཟགས་པའི་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་ཀྱི་མཐུན་དཔྱད་ལ་འང་འབྱུང་བ་སྒྲིག་ཏུ་མེད་ལ། བྱེད་པར་དུ་ཐར་ལམ་གསལ་ཕྱེད་ལས་ལྷང་དེའི་དོན་ནི།
རྟོག་ཐུན་དཔྱད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན། དངོས་པོས་མ་ཐུབ་པར་ཐུབ་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་གཞན་སྤེས་བཟགས་
པའི་སྒྲིབ་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་རང་མཆོན་དཔྱད་པའི་ཡུལ་དུ་དོར་
ནས་ཕྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཙན་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་པ་སྤྲུགས་འགའ་ཞིག་གིས་བཟགས་པའི་སྒྲིབ་དེ་དངོས་པོར་སྒྲིབ་
ཅིང་གོ་བར་ཕྱེད་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་དེ་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་
གཞི་ཡང་རང་མཆོན་དང་། དེར་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དག་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བསམ་ནས་
དཔྱད་པར་ཕྱེད་ལ། དོན་དེ་གཏན་མེད་དུ་ངེས་ན་དེའི་དཔྱད་པ་རྟོགས་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཆད་མ་
ཡང་ཐོག་མར་དཔྱད་པའི་རྟོག་རང་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲིབ་གྱི་ཆད་མའི་གཞུགས་པ་ལ་དངོས་པོས་ཐུབ་པར་སྒྲིབ་པ་
མིན་ནོ། ། འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་རྟོག་དངོས་པོར་རྗེ་ཉུང་ཞེན་དེ་
ལ་ཐོག་མར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་གསལ་བས་དེ་སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་བར་གྱི་སྤང་བ་མངོན་པར་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་ཐུབ་པ་གཞིར་
བབྱང་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་ཐོགས་པའི་རིག་བྱས་སྤྱོད་བར་ངེས་པ་ན། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཆོན་གཞི་ལེགས་པར་ཐུབ་པ་ཡིན་པས། དེར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། ཡོད་མེད་
དཔྱད་པའི་ཆོས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཞེན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། ། ཞེས་ཡོད་ན་བྱེད་ལ་དཔྱད་པའི་གཞི་རང་
མཆོན་ཞིག་ཡོད་པས་ཐུབ་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་
པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས། ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཞིས་སྤྱུང་གྲངས་ངེས་པ་ལུང་སྲུང་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ཆད་མ་ལ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་མངོན་རྗེས་གཞིས་སྤྱུང་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ལུང་སྲུང་སེལ་བའི་

གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྟོག་རྟོག་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟོག་བྱུང་གྱུར་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆད་མ་ཕྱང་སྟུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
 མདོན་རྟོག་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱང་སྟུང་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱང་སྟུང་པ་ཡོད་མེད་གོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤས་ཐུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མདོན་ལེའི་རྒྱུ་ལས། དེས་ན་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་
 ལ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཞུག་པ་ཕྱང་སྟུང་པའི་ཆད་མ་མེད་དགོས་སོ། ། ཞེས་དང་། མདོན་སྟུང་ལས་
 ཀྱང་དོན་གཞན་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་པའི་ཆད་མ་ཕྱང་པོ་སྟུང་པ་ཡོད་པ་མཁེགས་ན་གྲངས་ངེས་ཉམས་
 པས་དེ་ཞིག་སྟེན་པ་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱང་སྟུང་སེལ་
 པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་རྒྱུན་ལས། རང་ལུགས་ལ། ཆད་མའི་གྲངས་ངེས་བསྐྱབ་པ་ལ། རྒྱབ་
 རྟོགས་ཀྱི་ཕྱང་སྟུང་སེལ་བ་དང་། དགག་རྟོགས་ཀྱི་ཕྱང་སྟུང་སེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མདོན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་
 བར་ན་རྒྱབ་རྟོགས་ཀྱི་ཕྱང་སྟུང་མེད་དེ། རྟོག་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་གཞལ་
 རྟོགས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནུས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆད་མ་ཕྱང་པོ་སྟུང་
 པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་གཞལ་རྟོགས་ཀྱིས་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བས། རང་ལུགས་ནི། རྟོག་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མདོན་སྟུང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཆད་མ་
 ཡིན་ཞིང་། རྟོག་ཡིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྟོག་ཡིན་དུ་ཐུར་བའི་རྟོག་པ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཆད་མ་ཡིན། རྟོག་ཡིན་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག རྟོག་ཡིན་དུ་ཐུར་བའི་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཆད་མ་ལ་
 མདོན་རྟོག་གཉིས་ལས་གཞལ་པའི་དགག་རྟོགས་ཀྱི་ཕྱང་སྟུང་ཞིག་སྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལེན་གསུངས་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཆད་མ་ལ་མདོན་རྟོག་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་སྟུང་པའི་ཆད་མ་ཁས་ལེན་
 རིགས་པར་ཐལ། ཆད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ལྟར་རྟོག་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ།
 འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་མདོན་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་ལ་ངེས་ཤིང་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་སྟུང་། དེ་
 མདོན་སྟུང་ཀྱི་ཆད་མ་ལོངས་གཅོད་དུ་མ་ཐུབ་ན་གཉིས་མིན་ཀྱི་ཕྱང་སྟུང་ཡོད་པར་འཇུག་ཀྱི་མདོན་རྟོག་གང་རུང་
 མ་ཡིན་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་ཆད་མ་ཕྱང་སྟུང་པ་ཡོད་པར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 རིགས་རྒྱུན་ཀྱི་ཕྱང་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དོན་སྦྱར་དེའི་བྱུང་པ་མ་ཐུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་དང་གཅིག་ཏུ་ཐུར་པའི་ཆད་མ་
 དང་། མདོན་སྟུང་མ་ཡིན་པར་ཐུར་པའི་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་ཡིག་ཆར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ལམ་ལ་སྦྱོར་སོགས་དུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་རིགས་བསྟུས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་

མྱེད། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བྱས་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་གསུངས་ཀྱི། མྱེན་སྐྱེས་ས་
 རྒྱལ་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་ཆད་ཐུག་གི་གཞུང་གང་དུ་འང་མ་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་པ་འང་སངས་རྒྱུས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མཐུས་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་དུ་དང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུ་གི་
 ལྷགས་ལ་འོར་བུའི་འོད་ལ་འོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། ལྷ་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དེ་ཆེས་
 དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་རྒྱུ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གི་ལྷགས་དགག་ ལྷ་ཤུག་གི་ལྷགས་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འོར་བུ་སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལ། ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་འོར་བུའི་འོད་ལ་འོར་
 བུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་བཞེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འོར་བུའི་འོད་ལ་ནི། ། འོར་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་
 དེ། ། དེ་ཉིད་དུ་ན་མངོན་སུམ་མཐུ། ། ཡང་ན་ཆེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཞེས་པ་ནས།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། ། བས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འོར་བུའི་འོད་མཐོང་
 བའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེས་སུ་སྦྱེས་པའི་འོར་བུའི་འོད་འོར་བུར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་
 ནི། ཉགས་ཅན་ཆེས་དཔག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ལྷ་ཤུག་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱི་ལྷགས་ལ། འོར་བུའི་འོད་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འོར་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་དཔོན་དེ་གསུམ་ཀྱི་འདོད་པ་
 འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་ལྟེང་གི་འོར་བུའི་འོད་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་
 དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་ཅན་དེའི་ནང་དུ་འོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཆེས་དཔག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
 རྟེན་བདུན་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ཤུག་དང་རྒྱུ་མཐུན་པོ་སྐྱེས་ཀྱི་འོར་བུའི་འོད་ལ་འོར་བུར་འཛིན་པ་ཆད་མར་
 འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ལ་གྲགས་སོ། ། འདི་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཉགས་ལ་མ་བརྟེན་
 ཅིང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཆེས་དཔག་ཆད་མ་ཡང་མ་ཡིན་པས། རིགས་པ་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་སུ་ཡང་རང་དབང་ཡོད་
 བཞིན་དུ་འདི་ལྷ་སྒྲོ་བ་མི་སྤིང་དོ། ། དེས་ན་འགྲེལ་བ་མཐུན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་
 ཤུག་གཉིས་ཀྱི་ཆེས་དཔག་ཆད་མར་བཤད་པ་ནི། འོར་བུའི་འོད་འོར་བུ་ཡིན་ནོ་སྟེ་འོར་བུའི་འོད་ལ་ཆེས་དཔག་ཆད་
 མར་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོར་བུའི་འོད་མཐོང་བ་ལས་ཕྱོགས་འདི་ན་འོར་བུ་ཡོད་དོ་སྟེ་འོར་བུའི་འོད་ལ་ཆེས་
 དཔག་ཆད་མར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བས། རྒྱུ་མཐུན་པོས། དེའི་ཕྱིར་འོར་བུའི་འོད་ལས་ནི། ། འོར་བུར་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི། དེ་ཉིད་དུ་ན་མངོན་སུམ་མཐུ། ། ཡང་ན་ཆེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས། ། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་
 ནི། འོར་བུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་འོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། འོར་བུའི་འོད་
 ལས་འོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆེས་དཔག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་འོར་བུ་མཐོང་བ་ཕྱོགས་

ཆོས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གོ་རྒྱུ་འཛིན་པ་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། མངོན་སུམ་བཞིར་བྱེ་བའི་ནང་མཆོན་གྱི་ཡིད་མངོན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་འདིར་བསྟན་མངོན་སུམ་བཞི་བོ་གང་རུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བའི་
 སྐབས་ཡིན་པས། དེ་བཞི་བོ་གང་རུང་གི་ནང་རུ་བསྟུས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་དེ་བཞིའི་ནང་ནས་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་ཡིད་མངོན་
 ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་རིགས་ཀྱི་ལས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་བཞི་བོ་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་མེད་དེ། དེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་སྐབས་དང་
 བའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། མངོན་ཤེས་མངོན་སུམ་བཞི་ལས་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཁོ་ན་ནི། མངོན་ཤེས་མངོན་སུམ་བཞི་བོ་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་དེ་བཞི་བོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 དེའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུད་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་ལ། རིགས་ཀྱི་ལས། དེ་ལྟར་ན།
 འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་དུ་སྒྲེ་བ་མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་
 དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་སྒྲེ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་དགོས་པ་གང་ཞིག་ ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་ན་དབང་མངོན་གྱི་
 རིགས་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་འདིར་བསྟན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་དེ།
 འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཞེས་སྐགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདིར་
 བསྟན་ཡིད་མངོན་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱུན་
 མཆོད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐགས་རྣམས་ཅེད་མང་ལ། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། རིགས་ཐེགས་
 དར་རྒྱུ་ལས། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་
 ཉེན་ཅམ་དུ་མཆོན་པ་ཡིན་པས་ཚད་མར་ཡང་མཆོན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུད་ཁོ་ནས་བྱུང་བར་དུ་
 བྱས་པའི་ཚད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་
 མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
 མར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུན་ལྟན་དུ་མ་ཟད་རང་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྟེན་བདུན་ཀྱི་ལས། བོད་ཀྱི་མཁས་སྤངས་མང་པོ་དག་ སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འཕགས་འཐད་ལྟན་དུ་བྱེད་པ་

མུ་མོད་ཀྱི། ཁོ་པོ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་
རྒྱུད་ལྡན་ལ་ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྒྲི་ལ་སྒྲུབ་ཏེ་ཤིན་
ཏྲུང་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདྲོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། ། གཞན་ཡང་སྒྲི་སྒྲིག་ཏུ་མྱུར་བ་སྲིད་པ་ཅམ་ཡང་
སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ལན་དུ་མར་བཀག་ན། རང་སྒྲི་རང་ལ་ཤིན་ཏྲུང་མྱུར་བ་སྲིད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཐ་ཆད་དོ་སྒྲུབ་
དུ་སེམས་སོ། ། བས། དེས་ན་ཡིད་མངོན་ཤིན་ཏྲུང་གི་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྲེབ་སོགས་ནི་
སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་རྒྱན་ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་
ནམ་པག་ཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། ། ཞེས་པའི་ལྷུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྒྲིལ།
དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཆེས་དཔག་གིས་སྒྲིབ་
སྒྲིལ། ཆོས་མཆོག་གིས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་ནི་བཅའ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རང་སྒྲི་རང་ལ་སྒྲིག་མྱུར་མིན་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་མངོན་ཤིན་ཏྲུང་གི་ཡིན་
པ་དང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་ཡིན་པར་ནམ་འགྲེལ། ནམ་ངེས། རིགས་ཐེགས་དར་ལྷོག་
ནམས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཡིད་མངོན་གྱི་ཁྱེན་གསུམ་ཀྱང་ཤིན་ཏྲུང་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། དེས་པར་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གིས་སྒྲིབ་དཔོན་པས།
སོ་སོ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་མེད་ལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཤིན་ཏུ་
སྒྲིག་ཏུ་མྱུར་བ་ནི་དེས་ཁྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེའི་ཁྱེན་གསུམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་མྱུར་བ་ལྷུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་
པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སྲུང་
ཆད་མས་སྒྲིབ་པས་ཁྱབ་པ་འདྲ་མི་འཐད། སོ་སོ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཆད་མའང་མི་འཐད། ཡིད་
མངོན་གྱི་ཁྱེན་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་མྱུར་བ་འདྲ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱུང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུས་
དཔག་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཞོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ།
ཡིད་མངོན་རང་གི་སྒྲི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་མངོན་སྲུང་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ དེ་ཤིན་
ཏྲུང་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིལ། རིགས་རྒྱན་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཡིད་མངོན་རང་གི་སྒྲི་ལོགས་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ནི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་དམིགས་ཁྱེན་དང་།
དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། ། ནམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་མངོན་རང་གི་སྒྲི་
ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ནམ་ཤེས་ནི་བདག་ཁྱེན་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གོང་དུ་ཡང་ཡིན་མངོན་གྱི་

བདག་ཀྱི་ཁུ་གཞན་གསལ་པོར་མ་བཤད་ཅིང་དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཀྱི་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པ་མེད་པའི་
 ཟུར་རོ། ། གཞུང་དེའི་དོན་ཡང་ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་སུ་འདས་ཤིང་སྤྲོ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དེ་ཡིད་དབང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་ཡིད་དབང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་
 དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཟུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟུར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཟུར་ཟེར།
 ཡིད་དབང་གི་སྤྲོ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ། ཡིད་དབང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཀྱི་ཡིན་ནམས་རྣམ་པས་
 རིགས་ཀྱི་ཡུང་ལའང་དབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་
 མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཟུར། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་
 པའི་ཟུར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟེར་པའི་ཟུར་ཟེར། ལ་ལས། གང་དུ་མ་
 བྱལ་ཞེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཡིད་མངོན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཟུར་ཏེ། དབྱུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཟུར་རྣམ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཟུར། བྱལ་ཞེ། མངོན་སུམ་བཞིར་འདྲོད་མི་འདྲོད་དབྱུ་སེམས་མི་མཐུན་ཀྱང་དེ་ཅམ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་
 པའི་ཟུར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་དང་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཟུར། ཡིག་ཆར། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་སྤྲོས་པས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསལ་ཞིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཟུར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ལ་ཆད་མ་མེད་ཀྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ལ་ཆད་མ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཆབ་ཆེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
 དང་། ཀུན་མཁྱེན་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཟུར་ཟེར། ལ་ལས། སློམ་ལམ་རྒྱུང་དུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་འཆང་རྒྱལ་མ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཟུར། བྱལ་ཞེ། ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེར་ལས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་ཟུར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟུར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་
 སུམ་བཞིར་བྱེ་བའི་དགོས་པ། བྱེ་སྤྲོས་དབང་པོའི་གཞུགས་ཅན་པ་ཁོན་ལྟ་བུ་དང་། མདོ་སྤེལ་སྤེལ་ཡིད་མངོན་
 བཤད་པ་ལ་དགག་པ་བྱས་ཤིང་། ནལ། ལོག་རྟོག་སེམས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཟུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟུར་ཟེར།
 ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྤྲོས་མིག་སོགས་ཁོན་ལྟ་བུ་དང་དུ་མི་འདྲོད་པ་གང་ཞིག་ མདོ་སྤེལ་སྤེལ་ཡིད་
 མངོན་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་བྱས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཟུར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་
 གཉིས་ཀས་ཡུལ་མཐོང་པར་འདྲོད་པའི་ཟུར། སྤྱབ་མཐའི་རིན་ཆེན་སྤེངས་ལས། དབང་པོ་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་
 རྩོད་ཆེར་དུ་གཞལ་ཅིང་། རྩོད་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཞུགས་མཐོང་བར་འདྲོད་དེ།

གཤམ་ཏེ་རྒྱལ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་ཅིག་པ་ལ་སྐོས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་། ཞེས་དང་། སྤྱབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་། མཛོད་མཐའ་དཔྱེད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ལ་ལས། བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་བར། མིག་གིས་གཟུགས་རྒྱལ་མཐོང་ཉེན་བཅས།
དེ་ལ་བཞེན་པའི་རྒྱལ་ཤེས་མིན། ཞེས་དང་། ལྷོ་བདུན་ཀྱུ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བཞི་དབང་པོས་ལྷུ་ལ་འཛིན་
པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྷུ་ལ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོར་སྤྲོད་བཞེས་བྱ་བ་ཁས་
མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཉག་ས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་མངོན་སྲུང་
བཞིར་བཤད་པ་མདོ་སེམས་སྤྱད་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིག་ཆའི་དེ་རིགས་ཐིགས་དར་རྒྱུ་གི་
ལུང་བྲངས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། བཞིར་དབྱེ་བཞི་ཉེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཁོ་རྩ་བ་
པོར་འདོད་པ་དང་། མདོ་ལས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་གསུངས་པ་ལ་ཉེས་པ་བཙོན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་སྐོས་
རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། དཔྱེད་པ་སྐོས་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
བསལ་བའི་ཕྱིར། དཔོན་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་གྲངས་ངེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆའི་དེ་མདོ་ལས་
ཞེས་པ་ལ་མདོ་སྤེལ་བཞེས་ཡིག་ཅོར་བྱུང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་བཟང་ཡིག་ཆར་སྐོས་སྒྲ་མེད་
པའང་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་ཡིད་མངོན་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཡིད་མངོན་མིན་པར་ཚོད་མཁན་
རང་སྤེལ་གནས་མའི་བྱ་ལ་སྐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ལ་ལོག་རྟོག་
བསལ་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་དགོད། དེ་ལ་གཞན་ལ་ན་དག་ག། རང་ལ་ན་བསྟན་
པའོ། ། དང་པོ་ནི། འདིའི་ཚོད་པ་སྒྲ་བ་པོ་ཉན་ཐོས་གནས་མའི་བྱ་ལ་སྐོས་པ་ཡིན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་
ལས་བཤད་ཅིང་། ཞེས་སྐོས་དང་སྐབས་འདིའི་ཚོད་མཁན་སྤྱུ་སྤྱེགས་པ་ཡིན་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱེགས་ཀྱི་སྤྱང་བོས་དབང་མངོན་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཁས་སྤྱངས་པ་ལ། སྤྱེགས་
རྒྱ་བ་མ་སྤྱག་པ་ན་རེ། བྱོད་འདོད་པའི་ཡིད་མངོན་དེས་དབང་བའི་མངོན་སྲུང་གིས་བཟུང་བེན་འཛིན་ན་མ། མ་
གཟུང་བ་འཛིན། སྤྱར་ལྷོང་བའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ན་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་གི་ཆད་མ་ཉིད་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱར་མ་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཆོན་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ་སྐོས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་རང་མཆོན་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཞེས་དང་། གཞན་སྤེལ་ཐམས་ཅད་དང་རང་སྤེལ་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དབང་ཤེས་
ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་མངོན་ལའི་རྒྱུར།
གཞན་སྤེལ་ཐམས་ཅད་དང་རང་སྤེལ་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་དབང་མངོན་ལས་གཞན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་མེད་
པར་ལོག་པར་རྟོག་པས་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པ། སྤྱར་ལྷོང་བའི་འཛིན་པ་ན་ཞེས་སྐོས་དང་། ཞེས་བྱུང་ལ། ལུང་

དེ་ནས་ཀྱི་གསུངས་ཚུལ་མི་མཐུན་ལ། གང་ལྟར་ཀྱང་ཡིག་ཆ་དང་མི་མཐུན་པ་གོ་སླུ་ལ། རྒྱུ་ཆེན་ལྟར་ན་གནས་
མའི་བུའི་ལྷགས་ལ་སོས་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་ལ་གནས་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གང་
ཡིན་དང་། མངོན་མའི་རྒྱུ་ལྟར་ན་འང་མངོན་སུམ་ལ་དབང་མངོན་གྱིས་བྱལ་མ་བྱལ་སྐྱེས་དཔྱད་རྒྱ་མང་
ངོ་། ། དབང་མངོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་སྐབས་ནི་བོད་རྩ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། རང་གི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བདག་སྐྱོན་ཡོད་མེད་སྐྱེས་རྒྱུ་ཆེད་ལྟར་ལ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་རང་ཞེས་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
འདྲེེ། ། ཁ་ཅིག་གིས། གཞུགས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཇུས་གཅིག་པའི་མི་ཉག་པ་རགས་པ། གཞུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། སྤུང་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིག་ཆར། གཞུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ། དེའི་དམིགས་སྐྱོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཞུགས་དང་གྲུབ་བདེ་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཇུས་གཅིག་པའི་མི་ཉག་པ་རགས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤུང་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རུལ་སྤྱད་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རུལ་སྤྱད་རྣམས་ཀྱང་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
དམིགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདིར་མདོ་སྤེལ་པའི་ལྷགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་དེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བསགས་པ་དག་ནི་ཆོགས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་འགའ་
སྤྱང་བ་ན་མདོ་སྤེལ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ན་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་
བཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་ལ་རུལ་སྤེལ་ལེ་བར་སྤྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་སྤྱང་ལ་སྤེལ་མའི་རྒྱ་སྐྱོན་
ལ་བཞེན་ནས་དབང་ཤེས་སྤྱོད་ལུས་ཀྱི་རུལ་སྤེལ་ལྟར་པར་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ན་དེའི་ནང་གི་རུལ་སྤེལ་ནི་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་
བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་འཇུག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་སྤྱོད་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་
སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྤེལ་པའི་དབྱེད་བས་རུལ་
སྤྱད་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་འདོད་ཚུལ་མདོ་སྤེལ་དང་མཐུན་པས་མདོ་སྤེལ་པར་
འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གྲུང་མཐའ་ཆ་བར་བསགས་པ་ཇུས་ཡོད་རེ་རེ་འང་དམིགས་སྐྱོན་རུང་། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེར་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་
དམིགས་སྐྱོན་ལ་གཞུགས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཇུས་གཅིག་པའི་མི་ཉག་པ་རགས་པ་འཛོག་པའང་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཞུགས་རགས་པ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་
ཅེས་དར་རྒྱུ་དུ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་སྤྱང་ལ། ཞེས་དང་། སྤེལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་སྤོང་པོ་
རགས་པ་ཡིན་ཅིང་སྤོང་པོ་སྤོང་འཛོན་མིག་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྤྱང་ཡང་སྤོང་པོ་སྤོང་འཛོན་མིག་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་

པ་ཡང་མ་གཏང་ལ། ཟུལ་ཕྱུག་གི་རྣམ་པ་ཡང་མ་གཏང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲིག་པོ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་གཏང་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་དབང་
མངོན་གྱི་དམིགས་སྒྲིག་ལ་མི་ཉག་པ་རགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་མི་ཉག་པ་རགས་པ་དེ་མིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་བཟུང་། ཡང་ལ་ལས། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགས་པའི་ཕྱིར་ཉ། མདོ་སྡེ་བས་ཟུལ་
ཕར་བ་དབང་ཤེས་གྱི་དམིགས་སྒྲིག་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཟུལ་ཕར་
རབ་ཡམས་གར་བ་ཡང་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་མིན་ལ། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་དེའི་ཆོག་པ་ན་ཡོད་པའི་ཟུལ་ཕར་
རབ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་གྱི་དམིགས་སྒྲིག་བྱེད་པ་དེ་དག་མི་སྤང་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ཆོག་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཟུང་། ཁ་ཅིག་གིས། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ལ་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་བ་ཤད་ཚུལ་དང་། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་དབང་མངོན་
གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཁུས་ཉ། མངོན་
ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
འགྲོས་གསུམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། བྱ་བ་བསྐྱབས་ཅན་ལས་ལ་ནི། ། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་
ལ། ། ཞེས་སྟགས་གྱིས་འགྲོས་གསུམ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྒྱུ་ཆེན་ཆོག་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་མངོན་ནི་
རང་དབང་དུ་གཞལ་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྟགས་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་
དང་པོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བར་གྱུར་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་ནི། དེའི་དེ་མ་
ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་བའི་ཡིད་མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་ན་
དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའམ། གཞན་ཡིད་མངོན་དག་ནི་གཞལ་བྱ་
དེ་སྐྱབས་པར་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདི་ནི་དབང་མངོན་སྐད་
ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་བའི་ཡིད་མངོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་སྒྲིག་དབང་མངོན་གྱི་བཟུང་དོན་འཛིན་ན་
དབང་མངོན་གྱི་མས་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ཉ། གཉིས་ཀའང་དབང་མངོན་སྡུ་མ་དེ་མ་ཐག་སྒྲིག་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་
བཟུང་དོན་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཆད་མ་ཡིན་མིན་སྟགས་མཚུངས་སོ་སྟམ་
དུ་དགོངས་ནས། དབང་པོ་ཅན་ན་མ་གཞན་དག་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་རང་
གི་དེ་མ་ཐག་སྒྲིག་དབང་མངོན་གྱིས་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དབང་སྒྲིག་གི་མ་དབང་མངོན་སྡུ་
མའི་གཞལ་ཟིན་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་
འཕངས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་མེད་པའི་ཐལ་འབྱུར་དུ་འགྲོ་ལོ། ། དེས་ན་གཞུང་འདིས་ཡིད་མངོན་འགྲོས་གསུམ་པ་

ཆེས་གསལ་པོར་བཞག་ན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དེས་ཡིད་མཛོད་ཆད་མར་ཡང་བཤད་ལ་འགྲོས་
གསུམ་ཡང་རང་ལུགས་སྤྱུགས་སྤྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ལས་ལ་ནི། ། ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་
དོན་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་དེས་ཡིད་མཛོད་ཆད་མའང་མིན་ལ། དབང་མཛོད་ཀྱི་
རྒྱུ་མཐའ་ཁོ་ནར་སྒྲིས་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དབང་བོ་གཞུགས་ཅན་ལས་
སྒྲིས་པ་ཅན་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་བོའི་མཛོད་སྤྱུལ་མཐ། གཞན་དག་སོ་སོ་བོའི་རྒྱུ་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་
ཀྱི་མཛོད་སྤྱུལ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཁའ་རྟོགས་གསར་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མར་ཇི་ལྟར་ཡང་འདོད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། རང་འདོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཐུ་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་ཅན་པ་ཅན་གྱིས་ལས་
ལ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་ཟིན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས། དབང་བོ་ཅན་ནམ་ཞེས་པ་ནི། དབང་བོའི་མཛོད་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཅིག་
གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཀྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་མཛོད་སྤྱུལ་དེ་འདྲ་བར་ཐལ་ཞེས་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཛོད་སྤྱུལ་འགྲོས་གསུམ་པ་འཐད་པར་ཐལ། འགྲོས་རྩི་
ན་བདུན་ཀྱང་བཙུགས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲོས་ལྡང་། དབང་བོ་དང་། ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་འགྲོས་གཉིས་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཉིས་དར་རྒྱུ་ལས། ཡུལ་གྱི་འགྲོས་སྤྱོད་ན་ལྡང་འཇུག་ལ།
དབང་བོ་དང་ཡིད་ཀྱི་འགྲོས་བསྐྱེད་ན་བདུན་དུ་འཇུག་རོ། ། ཞེས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་བོ་དང་ཡུལ་གྱི་འགྲོས་ཀྱང་རྩི་ཆོག་པར་འདོད་པ་འགྲོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་མི་ཤེས་པའི་
འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩི་བདུན་རྒྱུ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཙུགས་པའི་འགྲོས་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བཙུགས་པའི་འགྲོས་དང་། ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི། འགྲོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་མ་རྟོགས་པས་སྤྱོད་
ལ་དགའ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་དེ། འགྲོས་བཙུགས་བཙུགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་མཛོད་སྤྱུལ་གྱི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ན། མཛོད་སྤྱུལ་རིགས་མི་འདྲ་
བའི་ཅམ་ཞིག་དུས་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་བདག་ཉིད་རྩི་ཆོས་འཛིན་འགྲོ་དཔྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། ཡིག་ཆར། སྤྱི་སྤྱོད་དབང་མཛོད་གྱིས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་འཛིན་
ཡིད་མཛོད་ལྟ་བུ་དེའི་མཆོད་གཞི། ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡིད་མཛོད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྤྱོད་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཟེད། དེ་རྟོགས་ནས་ཡིད་མཛོད་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ། རྒྱུ་མཐའ་ཐོས་དབང་མཛོད་ནི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་བཅའ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་མཛོད་
ནི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པས་ཡུལ་ངེས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པར་འདོད་དེ། རིགས་རྒྱུ་ལས། དེས་ན་རྒྱུ་མཐའ་ཐོའི་
ལུགས་ནི། གོམས་པའི་དབང་གིས་དོན་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་མཛོད་སྤྱུལ་

ཡིན་ནོ། དེ་དབང་བོའི་མངོན་སྲུང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲུག་པ་
ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཡུལ་ངེས་པའི་རྣམ་པས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སྲུང་གི་གང་གིས་ཀྱང་
ངེས་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེན། མི་འགའ་ཏེ། དེ་ནི་དབང་མངོན་ལ་དགོངས་
ཏིག་སྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། རྒྱུ་མཐུན་པོས། ཡིད་མངོན་ལ་རྟོག་པ་
འདོད་པ་དང་། དེ་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་རྩང་བར་གསུངས་པ་འང་དེ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་ཚིག་དོན་མ་མཐོང་བ་ཞིག་གི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྩེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱུ་མཐུན་པོ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་
སྲུང་གི་མཚན་ཉིད་གོམས་པའི་དབང་གིས་དོན་མངོན་སྲུང་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མི་འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་ཤེས་ཡུལ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་མངོན་ཡུལ་ངེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་པར་མི་འབྱུར་རམ་ཞེན།
ངེས་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་ནི་རང་ཡུལ་སྒྲིག་དུ་བྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ།
ཡིད་མངོན་ནི་རང་ཡུལ་མངོན་དུ་བྱུར་བའི་སྒྲིག་སྲུང་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་སྲུང་གང་གིས་ཀྱང་ངེས་
པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགའ་ལོ་ཞེན། མི་འགའ་ཏེ། དེར་ནི་དབང་ཤེས་ཉིད་ལ་མངོན་
སྲུང་གི་སྒྲིག་སྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ཀར་ཞེས་པའི་མངོན་སྲུང་གི་སྒྲིག་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སྐགས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིག་བར་བྱེད་དོ། ། འདི་དག་ནི་རྒྱུ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་
དགོངས་དོན་ཚིག་ལ་མ་རྟོགས་པར་བྱིས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས། དབང་
མངོན་ཡིད་མངོན་གཉིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་སྟེལ་མར་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་
ཆད་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡིད་མངོན་སྒྲིབ་པས་དེ་ཕྱིན་
ཆད་དབང་ཡིད་རང་རིག་མངོན་སྲུང་སྟེ་འགྲོས་གསུམ་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་ཡིད་
མངོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཆད་མ་རྩེ་བདུན་རྩིས་འབྲང་གི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
མཐུས་པའི་བཤད་ཚུལ་བཞི་ལས། རྩི་རྒྱལ་ཚལ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་བཞི་བ་འཐད་པར་བཞེད་ཅིང་དེང་སང་ལལ་ཆེར་
དེད་རྩིས་སུ་འབྲང་དོ། ། རྩི་མཐུས་ཀྱབ་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་འཐད་པར་བཞེད་ཅིང་། མངོན་སྲུང་ལེའུ་
ལས། བྱ་བ་བསྐྱབས་ཅན་ལས་ལ་ནི། ། ཁྱད་པར་རུང་བད་མི་བྱེད་པ། ། དབང་པོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་ནི། །
སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་རི་རྩུར་འདོད། ། ཞེས་པས་འགྲོས་གསུམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་
བཤད་དོ། ། འགྲོས་གསུམ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་གཞུང་འདི་ཚིག་དོན་མི་འབྲ་བར་བཤད་ཚུལ་མངས་

དོགས་ནས་མ་བྱས་སོ། ། ལྷ་གི་རྒྱུ་ལྟར་གི་སེམས་ཅམ་པས་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་གཅིག་ཆར་སྒྲིབར་
 འདོད་པ་དང་། ཐལ་འཕྱར་བས་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་སྐྱེས་འདིར་
 བསྟན་ཡིད་མངོན་འདོད་ཚུལ་མང་ངོ། ། ཞེས་བཤད་པ་འང་ཡོད་ལ། འདི་ལ་འང་དཔུང་རྒྱ་ཡོད་དེ། རྩེ་བདུན་
 རྒྱལ་ལས། རྒྱུ་ཚུལ་ནི། དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིབ་ལ། དེའི་རྒྱུ་ལྟར་ཉིད་གྱིས་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུ་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པས་བདག་རྒྱུ་དང་། དེའི་གཞུང་དོན་གྱིས་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་དམིགས་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྒྲིཁིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྒྲིབ་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་དམིགས་རྒྱུ་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་
 རྒྱུ་པར་མེད་ཅིང་། བདག་རྒྱུ་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་དབང་ལ་སྒྲིཁིང་། དབང་པོ་
 གཞུགས་ཅན་ལས་མེསྒྲིབ་ཀྱི་ལྷ་པར་རོ། ། དེ་ལྟར་། ཡིད་དབང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ནས། མཐར་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་པར་སྐར་བཞེན་ཤེས་པར་བྱའོ།
 བས་དེ་འང་རིགས་གཉིས་ལས། རྒྱུ་ཚུལ་འདི་ལ་མངོན་སྐད་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་དེ། དེ་ཡང་
 དབང་ཡིད་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲིབ་ན་ཕྱིར་ལྟ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་དང་། བར་ལྟ་རང་རིག་གི་འགྲོས་
 རྒྱལ་སྐྱོད་པས་སོ། ། ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་ཚུལ་འདི་ལ་འགྲོས་དུ་ཡོད་བཅིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པར་མ་གོ་བས་འགྲོས་དུ་ཡོད་བཅི་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཅི་ནས་ཅི་ན་ཆོས་རྒྱུ་བཞེད་པ་ལྟར་འགྲོས་
 གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཐད་པར་རྟོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་ན་གོང་གི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་
 འགྲོས་གསུམ་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་དང་། རྒྱུ་མཐའ་པོའི་འདོད་ཚུལ་དང་བཅས་ཆད་
 མ་རྩེ་བདུན་རྒྱུ་ལྟར་གི་ལྷགས་དུ་གཡོད་སྐྱེས་པ་དང་། ཀྱུ་གཞི་མཐའ་དཔྱད་དུ་ཀྱུ་གཞི་རྟོག་པར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། དེ་རྟོགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། མངོན་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། ས་
 རྩེ་ལྷགས་ལ་འང་ཀྱུ་གཞི་མངོན་སྐད་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྐད་དུ་ཁས་ལེན་པས་དབང་མངོན་ལ་ཡིད་མངོན་
 རྩེ་དུ་འགྲོ་དགོས་སམ་སྐྱེས་ཉིད་ལྟར་རྒྱ་ཡོད་དོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུ་མཐའ་པོའི་ལྷགས་ལ་དཔུང་ཤེས་སྐྱེས་
 བའི་མངོན་སྐད་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་ལ་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ རྒྱུ་མཐའ་པོས། རྒྱུ་
 འགྲེལ་ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་སྐྱེས་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཉི། ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རྒྱུ་མཐའ་པོ་ཤེས་
 འཕྱར་སྒྲོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཐལ་འཕྱར་བ་དང་། ཞིབ་འཆོལ་བསྐྱེས་དང་རྩེ་རྩེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 དཔུལ་རང་རྒྱུ་པ་དང་། ལྟ་སྒྲིག་གཉིས་ཆོས་མཆོག་དང་གསུམ་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 སྒྲིག་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། སྒྲིབ་དཔོན་དེས་ཡིད་མངོན་ལ་རྟོག་པ་གཅིག་འདོད་པས། བས། ཐལ་འཕྱར་

པའི་ཕྱི་གསལ་ཡིན་ན་ཅུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་
སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལྷགས་སྤྱུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀས་
རྣམ་བཤེན་དུ་བྱས། རྒྱུན་མཐའ་པོས་གཙོ་བོར་རྣམ་རྒྱུན་དེ་མེད་དང་། ཞེས་དང་། ཟླ་བ་དུམ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་གསུངས་ལ། སྤྱབ་རྒྱུན་མཛོས་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་པས་རྣམ་རྒྱུན་པར་འགྲེལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའ་པོའི་འདོད་ཚུལ་སྤྱབ་
མཐའ་བཞི་བོ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་མཛོན་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་ལྟར་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གསུམ་དུ་སྤྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། རང་གི་རྒྱུའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྤྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱབ་དཔོན་རྒྱུན་མཐའ་པོས། དེད་ཀྱི་སྤྱབ་མཐའ་ལས་ནི། དག་བཙམ་
ཐ་མའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མཆོམས་སྤྱོད་བཤད་འགལ་བར་སྟོན་གྱི། འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
བཤད་དོ། ། ཉི་མ་སྤྱོད་པས་མར་མེ་ཤེ་བ་བཞིན་དུ་བཅ་རིག་རྒྱུ་ཆད་པར་བཤད་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་དག་པའི་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་རིགས་འདྲ་མཆོམས་སྤྱོད་
རོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདི་
དག་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན། སྤྱབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མ་ཆགས་པའི་
གཏམ་མོ། ། ཞེས་དང་། རྟོག་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་སྤྱབ་དཔོན་རྒྱུན་མཐའ་པོས། བསྟན་དེས་ན་མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པར་གསལ་ཡོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟོག་ཆེན་
ལས། དེས་ན་སྤྱབ་དཔོན་རྒྱུན་མཐའ་པོས། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཅུང་དཔོག་གི་ འབྱུང་ངེས་དཔོག་མི་རྒྱས་
ལ། དེའི་ཕྱིར་འཆི་སེམས་ཐ་མཆོཕྱེ་མའི་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས། རྟོགས་འདི་ནི་འབྲས་རྟོགས་
ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཆི་ལྟས་འཆི་བས་བྱས་ཤིང་གྲོག་ཆང་
འཕོ་བ་ཆར་འབབ་འགྱུར་གྱིས་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་འཆད་པ་ཡང་གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་
པ་ཡིན་ཏེ། དག་གི་སྤྱབ་རྒྱས་པར་མ་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྒྱུན་གྱི་ལྷགས་ལ་
སྤེལ་མར་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་རིག་གི་ཡིག་ཆར། ཟླ་བ་དུམ་རྒྱུན་དང་། རིགས་གཉིས་དར་
རྟོག་དང་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤེལ་མར་སྤྱོད་ཚུལ་རྒྱུན་རང་ཉིད་ལས་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས། ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འང་དེ་ལས་
ཡིན། ། དེ་ལས་ཀྱང་ཡང་དེར་འགྱུར་ཕྱིར། ། སྤྱིད་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གནས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཡང་ལ་ལས། ཡིག་ཆར། རྒྱུན་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཆད་མ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱབ་པས་སྤྱབ་

ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་འཕེན་སྐོམ་ས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། ཚུར་
 བཅོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པས་མངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས་ཡིག་ཆ་དང་
 རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་སྟངས་གི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོག་ཆེན་
 ལས། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། དེ་འཇལ་བྱེད་འཛིན་རྣམ་ཚད་ལ། རང་རིག་འབྲས་བྱུག་ནས་པའི་
 རྣམ་བཞག་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཀྱུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ཡིག་ཆར། གསུམ་པ་སྦྱབ་བྱེད་ནི། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རང་སྟོང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པས། སྦྱར་བ་བཀོད་ཆེ་སྟོང་བ་ཡོད་དེ། དྲན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འབྲུག་པའི་རྟོག་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་སྦྱར་གྱི་སྟོན་འཛིན་དེ་ལ་སྟོང་
 བ་ཡོད་པར་ཕྱིས་དེ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་གྱི་སྟོན་འཛིན་ལ་རང་སྟོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་
 སྦྱབ་ན་ནི། གཞན་ལས་གྲུབ་པའི་དཔེ་མི་རྟེན་པས་དེ་ལྟར་མི་སྦྱབ་པོ། ། སྟོན་འཛིན་ལ་སྟོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ནི།
 དེའི་སྟོང་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གཉིས་སྤྲུལ་ཆོན་བཅད་ནས་དང་པོ་རྒྱུད་ལ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་
 རང་ལུགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ན་སྟོང་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ཁྲིགས་པ་ན། སྟོང་ཅམ་ཡང་མི་འཐད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་དྲག་ཤོས་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁཅིག་གིས། རང་རིག་
 ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་མིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཡང་དེ་སྤྱང་བོ་ལྷ་བོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བཤམ་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཛད་པའི་བསྐྱེས་ལྷ་ལྱང་
 རིགས་ཉི་མ་ལས། སྤྱང་བོ་ཡིན་ན། སྤྱང་བོ་ལྷ་བོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐོམ་ས་དང་། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཆོར་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐོམ་ས་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་འང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྤྱང་བོ་ལ་སྤྱང་བོ་ལྷ་བོ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། རྗེས་སྟེ་སྐོམ་ས་ཚད་ན་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གང་རུང་མིན་པ་ལྟར། སྤྱང་བོ་སྤྱང་བོ་ལྷ་བོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱལ་ཁབ་རྗེའི་
 མངོན་ལའི་བརྗེད་བྱང་ལས། མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་གངས་ངེས་འཛིག་པར་འདོད་པ་
 ནི་གངས་ངེས་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་སློལ་ལེགས་པར་མ་སྟོགས་པའི་ལྷག་ཚད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྟར་ན་དཔེ་
 གཞི་ཁས་སྤངས་ན་གངས་ངེས་བསྦྱབ་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་སྦྱབ་ན་དཔེ་གཞི་ཁས་སྤངས་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་

[illegible]

སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྤྱི་དུ་གསུངས་པ་ཕྱེ་སྤྱི་འཕགས་ཡིན་གྱི་རང་འཕགས་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཡིག་ཆར། འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་རྒྱ་ཡུལ་འདྲོད་པ་དང་བསྐྱུན་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་
 འཕགས་མ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀས་རྒྱ་
 ཡུལ་འདྲོད་པ་གང་ཞིག་ རྩེ་བདུན་རྒྱ་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མངོན་
 མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ཡུལ་ཕྱེ་སྤྱི་འཕགས་འདྲོད་ཀྱི་མདོ་སྟེ་བ་ཡན་ཆད་མི་འདྲོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཀྱང་བརྟུས་དང་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཡུལ་གི་རྣམ་བཞག་བྱང་ལ་རྩོད་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་འདྲོད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་
 རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འདྲོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེས་སོགས་དུ་མ་ལས་ཤེས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་ཆད་ལུག་གི་
 གཞུང་ཀྱང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་དུས་
 བཅའ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྤེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་གི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ནི། ཞེས་སོགས་
 ཀྱང་སེམས་ཅམ་རང་འཕགས་ཀྱི་སྣང་བའི་དམིགས་སྤྱི་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 གཉིས་པ་ནི། དམིགས་བརྟག་དུ་གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་སྤྱི་ཞེས་དང་། ཡང་ན། རུས་པ་འཛོགས་ཕྱིར་
 རིམ་གྱིས་ཡིན། ། ཞེས་སྣང་བའི་དམིགས་སྤྱི་དུ་དང་། རུས་པ་འཛོགས་པའི་དམིགས་སྤྱི་དུ་གཉིས་བཤད་དེ། དང་
 པོ་ནི། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་འཛིན་པའི་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྩེས་སུ་འགྲོ་ཞྱག་མི་འབྲུལ་
 བ་ལ་དམིགས་སྤྱི་དུ་བཅུགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཞེན་མིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པོ་
 དབང་ཤེས་དེའི་དེ་མ་ཐག་སྤྱི་དུ་སྤྱོད་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པོ་རྣམ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྩེས་འཛོགས་བྱེད་ཡིན་ཉེ།
 དེ་མ་ཐག་སྤྱི་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྩྱུ་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཉེ། སྤྱོད་པོ་ཡོད་པའི་ལག་རྩེས་འཛོགས་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་
 ཆའི་ལག་རྩེས་འཛོགས་པའི་བྱེད་པར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཕྱེ་སྤྱི་འཕགས་ལ། སྤྱི་
 བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། མངོན་མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་འབྲས་ལ་ཕན་འདོགས་
 པའི་སྤྱི་གྱི་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཆོས་དེ། སྤྱི་གྱི་མཆོད་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། རྟག་པ་
 ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཉེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སྤྱི་དུ་བདག་སྤྱི་
 གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པར་མངོན་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་སེམས་ཅམ་པའི་
 འཕགས་ལ། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱོད་པོ་
 དམིགས་སྤྱི་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་འདྲའི་སྤྱོད་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱོད་པོ་

དང་སྒྲིག་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྟ་བུ་ཅིག་དམིགས་པ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། ། སྒྲིག་དང་དེ་སྒྲིག་ཞུ་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྐབས་ལྟ་བུ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སྒྲིག་པོ་དང་སྒྲིག་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲིག་
འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་ན། སྒྲིག་པོ་ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདྲ་དེ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་དེ་ན། སྒྲིག་པོ་མེད་པའི་ས་
ཚུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གངས་རི་སྒྲིག་པོར་སྒྲིག་བའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་པའི་སྐབས་འདིར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་ངེས་རྒྱ་ཆེན་ལས། བདག་ཀྱི་ཐུན་
མོང་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ། གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལེན་དགོས་སོ། ། ཞེས་
སྒྲིག་པོ་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཐུ་ཅོར་སྒྲིག་པོ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་དུ་འདྲ་དེ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་པས་དེ་གཟུགས་
ཅན་དང་། གཟུགས་ལྟ་བུ་གང་དུ་འང་མི་འདྲ་དེ་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་བག་ཆགས་ཞིག་ལ་འདྲ་དེ་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དམིགས་བཟགས་ལས། ལྟ་བུ་པ་འཛིན་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། ། ཞེས་དང་། འཇུག་པར། རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཉིན་
ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ། ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། བག་ཆགས་
ལ། ལྟ་བུ་མིན་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲ་དེ་
པའི་ཕྱིར། འདྲ་དེ་ན་སྒྲིག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱི་ལ་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲིག་པོ་མཐའ་
དཔྱད་ལས། དེས་ན་སྒྲིག་འཛིན་དབང་མངོན་དེའི་དམིགས་ཀྱི་ལ་དེའི་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཅིང་། དེའི་
དམིགས་པ་ལ་དེའི་དམིགས་ཀྱི་ལ་ལྟ་བུ་ལ། ཞེས་སྐབས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། གོང་དུ་ཡང་དེ་འདྲ་
ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲ་མེད་ན།
ཡིག་ཆར་དབང་མངོན་དེའི་དམིགས་ཀྱི་ལ། དེའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་གསུངས་དགོས་པ་ལས་དེ་
ལྟར་མ་གསུངས་པར་མ་བྱུང་ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། སྐབས་པ།
ཟླ་བའི་བཤེས་གཉིན་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཁམས། ། བདག་གི་རྣམ་དཔྱད་རུ་མ་འདྲ་ཡོངས་སྒྲིག་པས། དེ་མེད་
ལྟར་རིགས་ལང་ཆོས་རབ་མཛེས་པའི། ། དོགས་དཔྱད་གཞིན་རུ་ལེགས་འབྲངས་ཞེས་མཆན། ། ཆད་མ་སྒྲི་
བདུན་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་བཅས། ། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་ལྷགས་དུ་མ་དང་། ། བྱུང་པར་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་སྐུས། ། རང་རེའི་མཁས་གྲུབ་ཆད་ལྟར་དུ་མ་ཡི། ། རྣམ་དག་ལྟར་རིགས་རིན་ཆེན་ཆ་བཞིན་
དོར། ། མགོ་མཇུག་བྲལ་བའི་ཐལ་ཐེང་ནོར་བུར་འཛིན། ། ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་མེད་དུས། །

བདག་འདྲེ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་འདིས་ཅི་བྱེད། ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་ཆབ་ཀྱི་འགྲམ་ནའང་། ། གྲང་རྩེས་ཆུ་ཡིས་
འགའ་ཞིག་གཏུང་སེལ་སྲིད། ། རྩམ་དཔྱད་དཔལ་དང་ལྟན་པའི་གཞུང་གནས་འགའ། ། སྲིད་ན་འདི་ནི་རིན་
ཐང་མེད་པའི་ནོར། ། འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་དཔག་བསམ་སྒྲོན་པའི་ཆོག་ས། ། འཆེ་མེད་ལམ་ཡངས་ཀྱན་
འགོང་འབྲས་བཟང་གིས། ། མར་ལྷུང་ཉམ་ཐག་རྒྱད་ལྟེ་འགྲོ་བ་ཀྱན། ། ཟག་མེད་འདྲོད་དགུའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་
པར་ཤོག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ ༡ བརྩན་གཞུགས་རམ་འབྲམས་མིང་འཛིན་དགེ་སྤྲོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་འཕ་མིང་གཞན་
ཚངས་སྤྲས་བཞད་པའི་རྟོ་རྩེས་ནག་འགྲོས་སྤྱུ་བཀོད་པའོ། ། འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ལྷུང་ཅིག་ ཨོ་སྤྲེ། མཛད་བྱུང་བཤད་སྤྱབ་བསྟན་པའི་འབྲུང་གནས་མཆོག །
འབྲུང་མེད་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྟན་བསྐྱེད་ནམས་ཞིང་། ། བསྟན་འགྲོར་ཡན་བདེའི་བསེལ་ལྟན་ཆོས་སྤངས་ནས། །
མཐུན་ཁྱེན་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་པར་དུ་བསྐྱབས། ། འདི་ལ་རྒྱ་ཁྱེན་སྦྱར་བའི་ཡན་བདག་དང་། ། རྒྱ་དག་དོ་དམ་
མཛད་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས། ། དགེ་འདིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཐྱིན་ཏེ། ། སྤྱུ་གསུམ་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་
ལྷུང་ཅིག།

ཨོ་སྤྲེ།

དགེ་ལྟན་ལྷགས་བཟང་བཀྲ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །

རབ་བཞད་འགྲོ་ཀྱན་ཡན་བདེའི་ཟེལ་དངར་ལ། །

སྦྱོད་སྦྱར་ཆོས་སྤངས་སྦྱིན་སྦྱོན་བགམ་ལས། །

ཆོས་སྦྱིན་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་འདི་སྦྱོས་སོ། །

སཐ་མཚན་ལྟ། །

༡༡། ། ཆད་འབྲས་ཀྱི་དྲི་བ་དཔྱད་ཆོ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་
ལྷང་དྲི་བ་དྲིན་ཆེན་བང་མཛད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ། རོ་མོ་གུ་རུ་མ་རྩུ་སྟོ་ཡ། ལུ་ལྷང་མཁུན་བཅའི་ཆ་བེར་རབ་འབར་བས། ། ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲིངས་
ལུན་ལུན་ནས་སེལ། ། བསྟན་འགྲོར་ཡན་བདེའི་པད་ཆལ་བཞད་མཛད་པའི། ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་
མགོ་སྐྱུག་འཆལ། ། བདེ་ག་ཤེགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྲལ་གངས་ཀྱི་རིར། ། ལྷང་དྲི་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རལ་
ཁྲར་བཛེད། ། ལོག་སྒྲུའི་རི་དྲགས་ཆོགས་རྣམས་པམ་མཛད་པ། ། དྲི་བ་པའི་སེཛེ་རྣམ་གཉིས་བཅས་ལ་
འདུད། ། གང་ཞིག་རྟོགས་བྱེད་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་དང་། ། རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ་རྟོགས་བྱ་གཞལ་བྱ་རྣམས། །
རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་ནི་གནས་སྐབས་དང་། ། མཐར་ཐུག་འབྲས་བྱར་འཇུག་པར་གལ་རུས། ། དེང་དུས་ལས་
ཆེར་འདི་སྒྲ་ཁོ་ནར་ཞེན། ། དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་མྱིན་ནའང་སྒོ་རུས་ཞན། ། ཤེས་རབ་ལྷན་ཡང་ཆོས་ལ་
བཅོན་པ་སྟེ། ། དེ་བས་བདག་འདྲའི་སྒྱི་རྟོལ་ཅི་སྟེ་དགོས། ། འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྟེས་ཀྱི། །
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། ། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་གསུང་གིས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། ། གནས་
འདིར་སྒྲོ་ལ་སྐལ་མཉམ་གུས་པས་ཉོན། ། འདིར་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ།
སྒྱུའི་དོན་དང་། དྲི་བ་དཔྱད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ། བྱ་བྱེད་སྒྱུའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཆད་འབྲས་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་སྟོན་པར། བྱ་བ་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གཞུགས་གཞལ་བྱ། གཞུགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱ། ཞེས་པ་ནི།

མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ལོ་འདྲ་ལས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། མྱོ་རྩལ་དོན་དུ་བྱ་བ་པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱ།
 མྱོ་རྩལ་དོན་དུ་བྱ་བ་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། མྱོ་རྩལ་དོན་དུ་
 བྱ་བ་པའི་གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྤེལ་བའི་བྱ་ལོ་འདྲ་མིན་
 པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་པོ་ཡང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཅམ་དུ་ནི། ། ཞེས་པ་ནས།
 སྦྱོར་དོགས་པས་ནི་འདུག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པས། འབྲས་
 རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཞེས་བྱའོ། ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་གཞུགས་གཞལ་བྱ། ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་བའི་གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་གྱུར་བའི་གཞུགས་རྟོགས་པའི་གཞུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་རྟོགས་
 པའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་པོ་ཡང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ནས་སེམས་ཅམ་བྱ་ལོ་འདྲ་མིན་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དོན་རིག་གང་ཡིན་སྙམ་སྙམ་རིག་ །
 ཅེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་
 ཡིན་པས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་ཞེས་བྱའོ། ། མདོ་སྤེལ་བས་མྱོ་རྩལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་
 གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསུང་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་
 གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་འཕགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལས། མྱོ་
 རྩལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ། ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་པ་ནི་རབ་དུ་བཤད། ། ཅེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པས། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་
 བྱུང་བ་ཡི། ། ཞེས་པ་མཐའ་ཚད་ཀྱིས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་
 དོགས་དཔྱོད་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ནེ། འདིར་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་སྦྱར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཉ། གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། བྱ་བ་དང་འབྲས་བུ། གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ། བྱེད་པ་
 དང་ཚད་མ། གཞུགས་ལས་དང་གཞལ་བྱར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 ཅེས་ཉ། ། ལས་ཀྱང་གྱི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དག ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གང་ལས་འབྲས། ། གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་བྱེད།
 ཅེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
 པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ལ་སྐོགས་པ་ལས་ཀྱན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སྐོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དག་
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་གང་ལས་རང་གི་ལག་རྒྱེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་

ཁྱད་པར་ནི་བྱ་བ་དེའི་སྐབས་ཕྱེད་ཡིན་གྱི་ཀུན་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་གྱི་
ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་ལ་བྱ་བ་
དང། མཚོན་བྱེད་ལ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟངས་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ལ་བྱ་བ་
དང། རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་དམ་སྐབས་ཕྱེད་ལ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་གྱི་ལུང་དེ་དག་
གི་ཆོག་ཟིན་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་འབྲས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་
གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། འདིས་གཟུགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱུང་འཛོག་
ཚུལ་ཡང་ཡོད་ཅིང། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས།
རྟོགས་བྱེད་ཆད་མས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། རྟོགས་བྱ་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་རྟོགས་པ་
འབྲས་བྱུང་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཆད་
འབྲས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆམ་གྱི་ཆད་མ་དེ། དེའི་ནང་
ཆམ་གྱི་འབྲས་བྱུང་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཆད་མ་ནི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བྱུ་
ནི་མཚོན་བྱ། གཞལ་བྱ་ནི་ཆད་མ་དང། འབྲས་བྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་འདྲོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞིའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབུད་པར་བྱའོ། ། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཆད་འབྲས་བསྟན་ཚུལ་འཐད་
ལམ་ནི། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་ཡང་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་
རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས། རྣམ་བཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྐབས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ནས། ཆད་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་འདི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཆད་མ་མདོར། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ། ཆད་མའི་འབྲས་
བྱེད་དུ་འདོད། ། ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདྲོགས་པ་སྟེ། ། བྱ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་
ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བྱ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ། ནས། སྒྲོ་འདྲོགས་པས་
ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ནི། ནས། རྣམ་
གཞག་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ཆད་མ་མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོས་ར་
རིགས། ། ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་
རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྐབས་པ་ནི། ཆད་མའི་མདོར། སྤུས་པ། གང་ཆེ་སྤང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། ། རང་རིག་
དང་ནི་དེ་འབྲས་བྱ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་
ཡང། ། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་དེས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར། གཞན་དག་ ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། མདོའི་བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ་མི་འཐད། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བཤམས་བྱུང་ཆེད་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་མདོར། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཆད་ལ། ། དེ་ལ་ཕྱི་
 རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་དུ་ནས། འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དང་པོ་བསྟན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་ལྟེ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་དུ་ཆོག་གཅིག་དྲངས་ལ། འདིར་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་དང་ཆོག་
 ལྷག་བཅས་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་མདོ་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། ། ཞེས་
 པའི་འདིར་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བར་སྐྱེ་ཉེན་སྟེ། འབྲས་བུར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་བསྟན་ལ།
 ཞེས་བཅད་ལྷག་སྟེ་ལ་མ་དྲངས་ལ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་དུ་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཁོན་དྲངས་པས་སོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་འདི་ཡིན་ལ། ཞེས་འབྲས་རྟོག་
 གསུམ་པ་ལོགས་སུ་གསུངས་ལ། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་
 དོན་ངེས་ཞེས་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ལ་སྐྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་དབང་སྒྲོས་གཞུང་དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
 གཞུང་གང་དང་ཡང་མ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་དབང་སྒྲོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདིས་བཤད་པ་མ་
 སྐྱར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་གི་རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ། སྟགས་
 རྒྱུ་པ་བཞེས་བྱ་བྱེད་སྐྱར་བསྟན་པ་ཡིན་པར། ། སྐྱི་དོན་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།
 རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། བྱ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ། ཞེས་སྟགས་རྒྱུ་པ་བཞེས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱར་སྟོན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ། སྟགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་སྟོན་པར་སྐྱི་དོན་
 དུ་བཤད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ཡིན་ལ། ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེན་མོའི་བཤད་ཚུལ་ཡང་བཀོད་བྱིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས་ཞེས་པ་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ལ་
 དྲངས་པ་འང་མི་འཐད། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིགས། ། ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འཕྱར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་
 བར་ཡོངས་རྟོགས་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟེན་
 ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཆད་མ་མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་
 འབྲས་བུ་ཡིན། ། ནས། འབྲས་བུར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བའི་དོན་རིག་གང་ཡིན་
 སོ་སོར་རིགས། ། ནས། ཁྱུང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་རོ། ། གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་དེ་ཉིད་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཆད་མའི་མདོར། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ། ནས། རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་
 ལྟེ། དེ་ཉིད་འགྲེལ་བ་ནི། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ། ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འཕྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་བར་རྒྱུ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ།
འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཞེན་དུ་ཞེས་པ་འགྲེལ་བའི་
གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཆེན་ལས། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། འདི་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཞེན་དུ་ནས་འདིར་ཡང་ཡིན་
ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཞེན་དུ་ནས་ཡང་། ། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་
འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་མཁས་གྲུབ་རྗེས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་པའི་ཚད་
འབྲས་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དྲི་མུ་མུ་པ་གཙང་
པའི་གཞུང་དུ་བཞེད་ཀྱི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལས་ལྷགས་སུ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་མི་
བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཆེན་ལས། སེམས་ཅམ་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་ལ་དྲི་མུ་མུ་པ་གཙང་པ་ནི།
ཚད་མ་མདོར། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རྒྱུ་དྲི་མུ་མུ་ནས། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་མའི་ན་མི་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་འགྲེལ་བ་ནི།
ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཞེན་དུ་ནས་ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་རང་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། ། ཞེས་དང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་
བཤད་ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་རྣམས་པར་བཤད་པའི་དྲི་མུ་མུ་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེས་མཆོཅ་ནས། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་མཆོཅས་གཙང་ཚུལ་དང་།
རྟོག་ཆེན་དང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། གཞུགས་
གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། གཞུགས་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱུང་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་གཞུགས་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་
དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བྱུ་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་མདོའི་དར་རྟོག་ལས། སྟོན་པོ་
གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྟོན་པོ་ལྟར་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར།
ལ་ལས། ལྷང་དེ་དག་གཞུགས་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་
ཚད་མ། གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཆོག་ཟེར་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ་ན། 'སྟོན་པོ་འཛིན་དབང་མདོན་ལ་རང་ལྷུ་ལྷུ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་འཛིན་དབང་མདོན་གྱི་ལྷུ་ལྷུ་དེ་དེའི་སྤང་ལྷུ་ལྷུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེའི་
ལྷུ་ལྷུ་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་

དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་མ་ཤར་བར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་ཡང་། སྔོན་པོ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་
བཀང་ཞིག་གཅིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆད་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཞལ་དང་ཤུགས་གཞལ་གཉིས་ཀ་
ཡོད་པས་བྱབ་པར་གསུངས་པས་ཆེ་བཅུན་རྣམ་འགྲེལ་དང་ཉ་ནག་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འང་དེ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པས་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་གཞལ་བྱ། ཞེས་སྟགས་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། ཞེས་སྟགས་
དང་། མདོ་སྤེལ་སྤྱི་རྣམ་པ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། ཞེས་སྟགས་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པ་དང་མི་འདྲ་
བར་འདིར་ཆད་འབྲས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་འཛོག་པར་ཆེ་
བཅུན་དང་། ཉ་ནག་རྣམ་འགྲེལ་སྟགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ཤེས་བྱ་སྤྱི་དང་། མི་ཉག་པ་
དེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཐད་ལ། སྤྱོད་ན་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གཞག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ཉག་པ་
ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཁྱེ་མ་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་
འབྲས་རྟོག་གསུམ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་
ཉིད་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གཉིས་ལས་འགས་སུ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་བཅུན་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་
པོ་ནི། རྟོག་གི་སྒྲིབ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་དེར་སང་གི་མཁས་རྣོ་མ་ཡལ་ཆེ་བ་དག་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་། གཉིས་
པ་དང་། གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱུག་གསུམ་གཞུང་ལས་གསུངས་པར་ཁས་བླངས་ནས།
ཞེས་པ་ནས། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ར་རོ་སྒྲིག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ད་ནི་རང་གི་
ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་རང་
རིག་གི་ཆད་འབྲས། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ། ཞེས་དང་། དེ་བས་ན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་
པར་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་གཞུང་གི་ཆོགས་འདི་རྣམས་ནི། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གཞལ་བྱར་བཤད་པའི་སྔ་
སྟགས་དེ་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། སྔོན་འཛོམ་མདོན་སུམ་ཆད་མ་ལྟ་བུ་ཡང་། གཞལ་བྱ་
སྔོན་པོ་ལ་སྟོས་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལས་ཇེས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདི་དག་གིས་

འབྲས་རྟོག་དང་པོ་སྐོམ་ལས་རྣམ་གཞག་ལོགས་པར་གྱུར་བའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱག་གསུམ་པ་གཅིག་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནི། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་ལ་དངོས་བསྟན་དང་། རྒྱགས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། བསའོན་ཀྱང་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མདོ་ལྷེ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའོ། ། ཞེས་དང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་བཤད་ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་དེ། གླུ་བས་འདིར་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་མི་འཐད་དོགས་པ་མེད་ལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་བཞུགས་ལན་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་གྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་དུ་འང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དོན་སྡུབ་ཁ་ཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་སྐོམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། དོན་སྡུབས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་སྐོམ་གཞལ་བྱར་བྱེད་ན་འང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་སྐོམ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། ཞེས་དང་། བླ་བས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེན་མོ་ལས། ད་ནི་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་དངོས་སུ་གྲགས་པ་དག་གི་བཤད་པ་འཇུག་པར་བྱ་ཞྭ་ཞེས་སྐོམ་དང་། ཚད་མ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་སྤྱིའི་ལྷགས་ལ་འང་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་སུ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོབ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འདོམས་པར་མཛད་པ་ནི་ཇི་ཙམ་བཟགས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བླ་ན་མེད་པར་ཚད་མས་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་སྐོམ་སར་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོན་པོ་སྐོམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་སྐོམ་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་། ཚད་འབྲས་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས། དེ་འབྲས་བའི་ཚད་མ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་སྟོ་སྐོམ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་འཇལ་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོ།

དེ་འདྲ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་འདྲིན་སྤངས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེ་བདུན་རྒྱུ་ལས་ལ།
 འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་གོགས་ནི་གསུམ་རྟེ། རྟོགས་བྱ་གཞལ་བྱ་
 ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རྟོགས་བྱེད་ཚད་མ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རྟོགས་ཚུལ་འདྲིན་སྤངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
 པའོ། ། དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་སྟོ་སྟགས་ཤེས་པ་ལས་རྩས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་འདྲིན་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི།
 སྟོ་སྟགས་རྟོག་པར་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་སྟགས་སུ་འདྲིན་པ་དང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་
 བུ་རྩས་གཞན་དུ་འདྲིན་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་སྟོ་སྟགས་རྩ་མེད་རྩེན་ཆེར་དུ་འཇལ་བར་
 འདྲིན་པའོ། ། འདི་དག་ལས་དབང་སྟགས་ཚད་མར་འདྲིན་པ་དང་། ཚད་འབྲས་རྩས་གཞན་དུ་འདྲིན་པའི་ལོག་
 རྟོག་རྩ་མས་ནི། སྤྱི་བྱེད་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ནི། ། ཞེས་སྟགས་དང་། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །
 ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཅིང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་
 རྩ་མེད་རྩེན་ཆེར་དུ་འཇལ་བར་འདྲིན་པ་ཡང་། རྩ་མའགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི། ། ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་
 ཡང་། ། འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན། ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་རྩ་མ་པ་ཤར་
 བ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་འདྲིན་བྱེད་ཚད་མར་བསྐབས་པའི་སྟོ་ནས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་ལ།
 གཞལ་བྱ་སྟོ་སྟགས་ཤེས་པ་ལས་རྩས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདྲིན་པའི་ལོག་རྟོག་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་
 ཡང་། ། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟེ་བདུན་རྒྱུ་ལས་ལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྩ་
 གཞལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་གོགས་ནི་གཉིས་རྟེ། གཞལ་བྱ་གཟུང་རྩ་མེད། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་
 རྩ་མ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྟོ་གཅིག་གི་གཟུང་འདྲིན་རིག་གསུམ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ན། དེ་
 གསུམ་ཐ་དད་དུ་འདྲིན་དགོས་སམ་སྟུམ་དུ་འདྲིན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ ། ཅེས་
 སྟགས་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི། སྟོ་བདག་རྩ་མ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འགོག་པར་
 བྱེད་དོ། ། དེ་ཡང་གཞུང་དེ་དག་གིས་སྟོ་གཅིག་གི་གཟུང་འདྲིན་རིག་གསུམ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་
 ཀྱུ་རྫོབ་རྩ་མ་པར་འདྲིན་པའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཞེས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། ཀྱུ་རྫོབ་ཏུ་ཚད་
 འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྩ་མ་གཞན་བྱས་སོ། ། ཞེས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལོག་རྟོག་
 གཉིས་ལས་སྟག་པ་མ་གསུངས་ལ། ཚད་འབྲས་ལ་འང་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གཞན་རིག་དང་། འབྲས་རྟོག་གཉིས་
 པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་སྟགས་རང་འདྲིན་
 ཤེས་པ་དང་རྩས་ཐ་དད་དུ་འདྲིན་པ་སྟགས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་གོགས་སུ་

བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་རི་ལྗ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་གེགས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་
ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་སྤྲུལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ཇེས་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པ།
འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་
སྤྲུལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཚད་
འབྲས་ཇེས་གཞན་ཏུ་འཛིན་པ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དག་གིས་རང་ལས་ཇེས་གཞན་ཏུ་
གྱུར་བའི་ཕྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་
སྤྱོད་པོ་ཕྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་བཀག་གནས། སྤྱོད་པོ་མེད་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བའི་སྤྱོད་པོ་རིག་པ་
ཡིན་པས་སྤྱོད་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོན་འང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བའི་སྤྱོད་པོ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་རིགས་
སྤྱོད། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་པོ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་
ཉིད་ལས། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར། སྤྱོད་པོ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། གཞན་རིག་གི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཏན་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་
རྟོག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་ཐུན་མོང་བ་འགའ་ཞིག་ནི། དོན་དམ་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱོད་བདག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། ཚད་འབྲས་ལུས་སོ་སོ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཇེས་
གཞན་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། ཐུན་མོང་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད། དེ་ཡང་ཚད་འབྲས་རོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཚད་མ་ལས་
གཞལ་བྱ་ཇེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་དག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོར་ན་དབང་བོ་ཚད་མར་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱོད་བྱུང་གྱུར་ལས་གསུངས་པའི་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་
གཉིས་པའི་གེགས་ཐམས་ཅད། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་དང་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གེགས་ཡིན་
པར་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་རིག་དང་གཞན་
རིག་གི་ཚད་འབྲས་རི་ལྗ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལ་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བཞི་སྤྱོད། གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།
ཚད་མ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་གསུམ་གལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལོ། ། དང་
པོ་ལ་གཉིས། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཏུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་
མཐའ་རི་ལྗ་བ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་གེགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱོད་པོ་སྤྲུལ་ཕྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་

[illegible]

རིགས་རྒྱུ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དོན་སྒྲིབ་བ་ཁ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་ཕྱི་དོན་གཞལ་
བྱར་བཞག་པའི་ཆད་འབྲས་དང་། ཞེས་སྐོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འབྲད་པར་བྲལ། ཕྱི་དོན་
གཞལ་བྱར་བྱས་པས་དོན་སྒྲིབ་བ་སེམས་ཅམ་པ་ལ་བྱང་བར་མི་རུས། མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་
པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་ནའང་། སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། ཕྱི་རྩལ་གཞལ་བྱར་བྱས་པས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམ་རིག་ལ་བྱང་མི་རུས་པར་ཐལ།
ཕྱི་རྩལ་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་རྣམ་རིག་པའི་བྱ་བ་མཐའ་རྟོགས་པའི་གཤམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་
ལས། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅམ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཕྱི་རྩལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ཞིག་ས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་རྩལ་གཞལ་བྱར་བསྟན་ནས་བྱ་བ་མཐའ་དེ་ལ་འབྲུག་པ་ནི་སྟོན་མེད་པའི་གཞུང་ལྷགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་བ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཚུར་མཐོང་གི་གཞན་
རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་འཛོགས་པ་ན། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཞེས་སམ། གཟུགས་སྐོས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གཞལ་
བྱ་ཞེས་སྒྲིབ་ནི། རིགས་པའི་གཉིང་མ་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་སུ་བྱེད་དེ། ཞེས་སྐོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་
སྡེ་བའི་བྱ་བ་མང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཆད་འབྲས་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིར་ནི་རང་ལྷགས་རྣམ་
པར་འཛོགས་པ་ན། འདི་ལྟར་བཤད་པར་སྟེ། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞུང་རྣམ་ཆད་
མ། སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོ་སྡེ་བའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
འབྲས་ཡིན་ལ། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོན་པོ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཆད་མ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
འབྲས་བྱ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། མདོ་
སྡེ་བས་དབང་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་སྟོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་སྟོན་པོ་ལྟལ་དུ་ཡོད་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཅམ་པས་རྣམ་པ་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་ཅིང་།
དེས་ན་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱ་བ་མ་བྱ་བ་དང་། སྟོན་འཛིན་མིག་
ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་སྐོས་གསུངས་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་བྱ་བ་མཐའ་གཉིས་པོ་ལ་འབྱུང་བའང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཏེ། གཞན་རིག་
མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་རྣམ་ལྟར་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པར་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས། གཞུང་དོན་ལས་གཞུང་དོན་
དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཆད་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ།
ཁོ་ཅེ། རིགས་རྒྱུ་ལས། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་གསུངས་པ་སྤྱིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཞེས་
པའམ་གཟུགས་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་བྱ་བ་པ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་བྱ་བ་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་

བྱས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྩོན་པོ་གཞལ་བུ་རྩོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱིས་པའི་གཟུང་ན་མ་ཆད་མར་བྱས་པ་འང་མདོ་
 སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་བའི་བྱ་ན་མང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མོད། སྤྱི་དེ་མ་ཡིན། རྟེན་ཆེན་ལས་འབྲས་རྟོག་
 དང་པོ་མདོ་སྡེ་བའི་ཆད་འབྲས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་སྟེ། སྒོ་རིག་ཟུར་
 རྒྱན་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་གཞལ་བུ་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་
 བའི་རིག་པ་ཆད་མ་དང་། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུ་ཞེས་བུ་བཞི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་མཐུན་པའི་
 ཁས་ལེན་པའི་ཆད་འབྲས་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུགས་གཞལ་བུ་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་
 གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུ་ཞེས་བུ་བཞི་མདོ་སྡེ་བའི་
 བྱ་ན་མང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་འང་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཆད་འབྲས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། གཟུགས་གཞལ་བུ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 བས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུ་ཞེས་བུ་བཞི། ཞེས་
 སོགས་སྐུ་མཛེས་ལྟ་བུ་བཞེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་མདོ་སྡེ་རྩྭ་དཔེ་དབྱུ་མ་བས་ཀྱང་ཁས་
 གྲངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དྲང་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་དག་གིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། རྩོད་
 ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱེད་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུགས་གཞལ་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྩྭ་དཔེ་
 དབྱུ་མ་བས་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ལ། ཕྱི་རྩོད་དོན་དུ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 གཟུགས་ཕྱི་རྩོད་དོན་དུ་ཐུབ་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་
 རྩོད་དོན་དུ་མ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རྩོད་དོན་དུ་མ་ཐུབ་པར་རྟོགས་པས་ཁུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཀྱན་གཞི་མཐའ་དབྱེད་ལས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིགས་ངེས་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཙན། རྩོད་ཀྱི་གསུམ་པ་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་གཞི་རྟོགས་པར་
 ཐལ། དེ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། རྩོད་ཀྱི་ཕྱི་རྩོད་དོན་དུ་མ་ཐུབ་པའི་བྱམ་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱམ་
 པ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག བྱམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་འགྲིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་པ་སོགས་ལ་
 དབྱེད་དགོས་ལ། ཐུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་བའི་བྱ་ན་མང་མིན་པའི་ཆད་འབྲས་འདོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 དབྱེད་རྒྱ་མང་། གཞན་ཡང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུར་བའི་གཟུགས་གཞལ་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ཆོས་ཙན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་བྱ་ན་མང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་བས་ཀྱང་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་བས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུར་བའི་
 གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུར་བའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་
མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་ཟུར་བའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་
བཙུང་ཆོས་ཅན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཟུར་
པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕྱང་ཁམས་སྡེ་མཆེད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། ཕྱང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་
མདོ་སྡེ་བ་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཟུར་བའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་ཟུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཟུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་
བའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ནང་བའི་ཟུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་
འདྲ་བའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་བའི་ཟུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་
འདྲ་བའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་དེ་དེ་འདྲ་བའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན།
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཟུར་བའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གཉིས་
སུ་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ཟུབ་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཉེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། ཞེས་སྟགས་དང་།
ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། ཇི་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་བར་གང་རུང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཟུབ་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས།
འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོར་ཟུར་བའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་རང་རིག་གི་ཆད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་བྱམ་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
ལས། རྣམ་རིག་པའི་སྤྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་
ཉིད་དུ་ཟུར་བའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། སྒྲོ་འདོགས་གསལ་དུ་གཙོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ།

རང་གི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུའི་ཞེས་དང་། དེ་ཆོ་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ། རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་
 འདོད། ། ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཐུར་བའི་སྒྲོག་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་
 ཟུ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་མཛོན་སྤྲུམ་ཚད་མ་འབྲས་བུ། ཞེས་བཤད་ནས་
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྟན་བྱ་གཙོ་བོར་ཐུར་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པ་རྒྱལ་ཆབ་ཇེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 གཞུང་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཐུར་བའི་གཞལ་
 ཟུ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པར་གནས་ཏེ། ལྷ་ར་བརྟན་པ་རྣམས་དབང་མཛོན་གྱི་གཞུང་འཛིན་ལྷས་གཞན་འགོག་པ་
 གཞུག་དུ་སྤངས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུ་བའ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྟན་
 ཟུའི་གཙོ་བོར་ཐུར་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་བརྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་རྟོན་པའི་གཞུང་གི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་བེད་ན་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་དྲངས་ཟིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེན་ལས། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མཛོན་སྤྲུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ནི་གཉིས་ཏེ།
 གཞན་རིག་མཛོན་སྤྲུམ་དང་། རང་རིག་མཛོན་སྤྲུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་སོ། ། དང་པོ་ནི། སྒྲོག་པོ་གཞལ་བུ། བག་
 ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོག་པོ་གསལ་བར་སྤངས་བའི་གཞུང་རྣམ་ཚད་མ། སྒྲོག་པོ་མཛོན་སྤྲུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། གཞུང་རྣམ་གཞལ་བུ། འཛིན་
 རྣམ་ཚད་མ། ཡུལ་ལས་ལྷས་གཞན་དུ་མེད་པའི་གཞུང་རྣམ་གཉིས་སྤངས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོག་པོ་རིག་པའི་རང་རིག་
 འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚད་མ་མཛོད་པ། ཡང་
 བ་ནང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ནས། འདིར་གཉིས་སྤྲུམ་བ་སྟེས་ཏེ། རང་རིག་གི་སྤངས་བ་དང་ཡུལ་གྱི་
 སྤངས་བའོ། ། སྤངས་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུར་ཐུར་རོ། ། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེའི་དོན་འབྲེལ་
 པ་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན་སྟེ་སྟེ་རིག་ ། ཅེས་པ་ནས། བྱོད་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །
 གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚད་མ་མཛོད་པ། དེ་ཡི་འོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ། གང་གི་
 ཆོ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། དེ་དང་ཇེས་སྤྲུམ་ཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་པ་འམ་མི་འདོད་
 པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ནི། གང་ཆོ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ། ཞེས་པ་ནས།

དོན་རིག་པར་ནི་ཡུར་བཡིན། ། ཞེས་པའི་བར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། རྟེན་བདུན་རྒྱན་དང་རིགས་
རྒྱན་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། སྤར་དྲངས་པའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་རང་རིག་རང་རིག་མཆོད་ཉིད་པ་མིན་པར་འདོད་
པའང་དེས་ཞིགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་
པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སློའི་རྒྱད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོ་བོར་ཡུར་བའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་།
ཕྱེ་བྲག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། རྒྱང་འཕེན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆད་མས་ཀྱི་ཉིད་གི་རང་རིག་གི་ཆད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་རང་རིག་གསུམ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སློ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། སློ་རིག་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སློའི་རྒྱད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོ་བོར་ཡུར་བའི་ཡིད་མངོན་
འཛིན་པའི་རང་རིག་དང་། ཕྱེ་བྲག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་འཛིན་པའི་རང་རིག་དང་རྒྱང་འཕེན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་ཆད་མ་འཛིན་པའི་རང་རིག་ལྟ་བུ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སློའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཆོས་
ཅན། ཁྱད་སློའ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་ཡུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་
རྒྱད་ཀྱི་དེ་འཛིན་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་པའི་རང་རིག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་ཤི།
རྒྱན་དང་ལྗན་པའི་ཤེས་པ་དང་ཆད་མ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་རང་རིག་
གིས་གཞལ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རིག་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཡུར་བའི་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། སློ་རིག་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་ཡིན་པར་ཡུར་བའི་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་
རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད། ཅས་དང་། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཡིད་མངོན་ཀྱི་མཆོད་གཞི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། རང་རིག་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་ཆོག་ཟེར་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཕྱེ་བྲག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་
རྒྱན་དང་ལྗན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་
གཉིས་འཛིན་པའི་རང་རིག་སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སློ་ཡིན་པར་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
གཞན་དག་ན་ཟེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་
པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་ངེས་ལས། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆོར་བཞིན། ། དེར་བདག་ཡུལ་དུ་བྱེད་

པན། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །
 ཅིག་གིས། ལུང་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེ་བཅུན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ལས། །ཁོ་ན་རེ་
 ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་འཛིན་ཆམ་ཆད་མ། །རང་ཉིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
 བའི་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་བྱབ་ཤི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་ཆམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་མདོ་སེམས་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་གཏོན་
 བ་སེམས་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་
 ཡང་ཡིན། ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཤེས་པ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ལྷལ་དུ་བཞག་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཇལ་བྱེད་འཛིན་ཆམ་ཆད་མ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་གནས་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་རིག་པ་སྐྱེས་ཀུན་གྱི་ལྷགས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གྱིས་
 །ཁས་སྒྲུངས་པར་འོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་རིག་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཕྱིར་བརྟམ་ཤི་ཤེས་པ་ཀུན་
 ལ་འང་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཤི། རང་རིག་ལ་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་སྒྱུར་དགོས་པར་མ་བཟང་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་འང་སྒྱུར་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འང་སྒྲུབ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་རྩེ་བཅུན་པའི་རང་ལྷགས་མིན་གྱི་བོད་སྒྲུབ་མའི་བཤད་ཚུལ་
 བཏོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། དེ་
 འཇལ་བྱེད་འཛིན་ཆམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་
 བྱའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་
 གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་དུ་རུང་ལ། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་
 བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ནི། །ཁ་ནང་བརྟམ་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་
 ལ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱབ་པ་ཡོད་པ་ཀུན་
 མཁྱེན་སྒྲུབ་མའི་དགོངས་པ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། མདོ་སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆགས་
 སྐྱེས་སེམས་སེམས་བྱང་མཐའ་དག་ལ་དེའི་སྤང་གི་རང་རིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡན་གར་བར་གྱུར་བའི་མདོན་
 ལུ་མ་རེ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཤི། དེའི་ལྷགས་ལ་མདོན་སྒྲུལ་ལ་ཤེས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་མཆོམས་

ལ་ཉགས་དེར་ཐལ། ཆགས་སྟགས་སེམས་སེམས་བྱང་གཞལ་བ། དེ་དག་རང་རང་གི་སྒྲིབ་གི་བདག་ཉིད་འབའ་
ཞིག་རིག་པའི་རང་རིག་ཆད་མ། བདག་ཉིད་རྟགས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་ངེས་ལས། དཔེར་ན་འདྲོད་ཆགས་སྟགས་ཆོར་བཞིན། ། དེར་བདག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར། ། གཞལ་བྱ་འཇལ་
བྱེད་འབྲས་གནས་པ། ། འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། ། ཞེས་དང། དེའི་འགྲེལ་བ་འབད་ལྡན་ལས། སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ། བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱ་བ། རིག་པར་བྱེད་པ་
རྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆད་མ། བདག་ཉིད་རྟགས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་།
ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱ་བས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་དང་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་
ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྔ་སྒྲུབ་ཀྱི་འདིར་བཏུན་ཡིད་མངོན་
ཤིན་ཏུ་སྟོགས་ཀྱིས་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མེད་ཟེར་བ་དང་། དེ་དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། བྱེ་
བྲག་པའི་བདེ་བ་དང་། རྒྱུད་འཕེན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཟེར་
བ་རྣམས་མི་འབད་པར་ཐལ། དང་པོ་མི་འབད། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་འང་མི་འབད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། སྔ་སྒྲུབ་ཀྱི་འདིར་བཏུན་ཡིད་མངོན་ཤིན་ཏུ་སྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷེ་བུན་རྒྱན་ལས།
འདི་ལྟར་ན་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྡན་ལ་ཁྱོད་སྦྱང་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་
ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྟོགས་ཉེ་ཤིན་ཏུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདྲོད་ན། ཤེས་པ་
ཡིན་པ་ཉམས་སོ། ། གཞན་ཡང་རང་སྒྲོ་སྟོགས་ཏུ་སྦྱར་བ་སྤྱིད་པ་ཅམ་ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ལན་དུ་མར་བཀག་ན།
རང་སྒྲོ་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོགས་ཏུ་སྦྱར་བ་སྤྱིད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཐ་ཆད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། ། ནས། དེས་ན་ཡིད་
མངོན་ཤིན་ཏུ་སྟོགས་པའི་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྲེབ་སྟགས་ནི་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་
བད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་ན་
རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། རིགས་ཐིག་དར་རྒྱུག་ལས། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སོ་སོ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱུད་ལ་
ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཉིན་ཅམ་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་པས་ཆད་མར་ཡང་མཚོན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སོ་སོ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་བྱས་པའི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་
སུམ་ཆད་མར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་
བྱེད་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་ངེས་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། ཞེས་དང་། ལྷེ་

བདུན་ཅུན་དང་ས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉམས་གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་སྐབ་ཅུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་ལྷེ་བས་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་སྐབ་པའི་གཟུགས་གཞལ་བུ། དེ་ལ་གསར་དུ་མེ་བསྐྱབ་པའི་
 རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་རིག་པ་ཆད་མ། ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་མདོན་སྐྱམ་ཆད་མ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ལ།
 སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་མདོན་སྐྱམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དྲིས་པ་ནི། ཅ་བར་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་
 སོ། ། དེའི་ལན་ལ་མདོ་ལྷེ་བས་སྤྱོད་སེར་སྟགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མདོན་སྐྱམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཕྱི་རྩལ་དོན་རིག་
 ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཅ་བར། སོ་སོར་རིག་ ། མདོན་སྐྱམ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་
 མདོ་ལྷེ་བས། ཕྱི་དོན་མེད་ན་སྤྱོད་མདོན་མདོན་སྐྱམ་གྱི་གཞལ་བུ་མེད་པར་འཇུག་བས། སྤྱོད་མདོན་མདོན་སྐྱམ་གྱི་
 གཞལ་བུ་གང་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཅམ་པ་ལ་དྲིས་པ་ན། སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཁོ་བོས་རྟོགས་པར་འདོད་
 བས་མདོ་ལྷེ་བཞུད་ལ་དྲིས་པ་ཡིན་པས། མདོ་ལྷེ་བཞུད་ཀྱིས་སྤྱོད་མདོན་མདོན་སྐྱམ་གྱི་གཞལ་བུ་གང་ཡིན་ཞེས་
 སེམས་ཅམ་པར་ལ་དྲིས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལ་དོན་སྐྱབ་
 བ་རེ། འོ་ན་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་ན། སྤྱོད་མདོན་མདོན་སྐྱམ་འདིའི་ཉམས་སྐྱོང་བུ་གཞལ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ། རྒྱ་
 མཆོད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་རིག་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་འདིར། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་ལྷེ་བས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྤྱོད་མདོན་མདོན་སྐྱམ་གྱི་གཞལ་བུ་
 གང་ཡིན་སེམས་ཅམ་པ་ལ་དྲིས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་བོ་
 ཅག་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྤྱོད་མདོན་མདོན་སྐྱམ་འདི་ནི་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཅེ་ཞེས་དེ་
 ཉིད་མདོ་ལྷེ་བལ་དྲིས་ཤིང་ནམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་ཏེ་
 དེ་ལྟར་དེ་གང་ལས། ། འདི་ནི་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པས་མདོ་ལྷེ་བའོག་ག་པར་འདོད་ནས་དྲིས་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་ལྷེ་བའི་སྐབ་མཐར་ཞུགས་
 པར་འདོད་ནས་དྲིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་དོན་དག་ག་པར་འདོད་ཀྱི་སྐབ་པར་མི་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐབ་མཐའ་སྐབ་གོང་མགོང་མའི་རྒྱད་ལ་འོག་མའོག་མར་ཞུགས་འདོད་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། ། གཞན་ཡང་། གཞུང་དོན་བཤད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། རྟེན་བྱེད་
 གཞན་དག་འདི་ནི་སྐབ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལས་ཤེས་པར་འདོད་ནས་ནམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲིས་
 པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འཆད་མོད། སྐབ་དཔོན་ཆོས་གཤམ་མདོན་སྐྱམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་རིག་པའི་སྐབ་བྱེད་ལ་ཤེས་
 འདོད་སྐྱེས་ནས་མདོ་ལྷེ་བལ་འདི་བའོ་མཆོར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་རེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། ལུང་དེའི་དོན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྷེ་བའི་འདོད་ཚུལ་

དགག་འདོད་ནས་འདྲི་བ་ཡིན་གྱི། མྱོ་རོ་ལ་གྱི་དོན་རིག་ཉོག་ས་འདོད་ནས་འདྲི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འོན་ཏེ་དེ་དེའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་ན། གཞུགས་སྒྲུ་སོགས་སོསོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་འདི་ཕྱི་རོ་ལ་ཉུ་མུར་བའི་གཞུགས་སོགས་མྱོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་འཛོག་པ་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་ས་ཤིག་ཅེན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁྱོད་ལ་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་དྲིས་པར་འདི་ནི། མངོན་སུམ་དེ་དག་ཕྱི་རོ་ལ་དོན་ཉུ་མུར་བའི་གཞུགས་སོགས་མྱོང་བ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེའི་འཛོག་བྱེད་ཁྱོད་ཅི་ལྟར་འདོད་དྲིས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོ་ལ་དོན་ཉུ་མུར་བའི་གཞུགས་སོགས་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་མ་པར་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ནས། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འདོད་པ་འགག་པའི་ཁྱོད་ལ་དྲིས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སྡེ་བས། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོ་ལ་དོན་ཉུ་མུབ་པའི་གཞུགས་ལས་སྒྲུ་ས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ། དབང་ཤེས་དེས་ཕྱི་རོ་ལ་དོན་ཉུ་མུབ་པའི་གཞུགས་གཞུང་དོན་ཉུ་བྱས་ནས་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཉུ་འདོད་དེ། རྒྱུ་མ་འགྲེལ་ལས། དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། ། གལ་ཏེ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ། ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གལ་ཏེ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲེ་ལ་འདྲ་བ་དེ་གཞུང་དོན་ཉུ་བྱས་ནས་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲེ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་མ་དེ་གཞུང་དོན་ཉུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྒྲུ་ས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། དོན་སྤྱི་ན་པོའི་རྒྱུ་མ་པ་ཅན་ཉུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མ་འགྲེལ་ལས། དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་མྱོང་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱི་འཛིན་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་མ་དེ་མཚུངས་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྒྲུ་ས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། དོན་སྤྱི་ན་པོའི་རྒྱུ་མ་པ་ཅན་ཉུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་པ་དེ་ལ་སྐབས་དོན་པོར་བའི་སྒྲོན་དང་། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཟླ་བའི་སྒྲོན་དང་། རང་ལ་འང་མཚུངས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་ཕྱི་མཚོས་ཅན། རང་དང་ཡུལ་མཚུངས་པའི་དབང་ཤེས་སྤྱི་མ་གཞུང་དོན་ཉུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྒྲེ་ཞིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། སྤྱི་མ་ཡང་སྤྱི་ན་པོའི་རྒྱུ་མ་པ་ཅན་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་སྤྱི་ན་པོའི་རྒྱུ་མ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་མོད། འདི་ནི་ཆོས་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དོན་པོར། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཟླ་བ། རང་ལ་འང་མཚུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤར་གྱི་རིགས་པ་དེ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་
འདྲ་བའི་དོན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་འདོད་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ རིགས་པ་དེ་མདོ་སྤེ་
བའི་འདོད་པ་ལ་མི་གཞོད། སྤར་གྱི་རིག་པ་རྒྱུ་ལ་བཞོད་ན་སེམས་ཙམ་པས་ལན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རིགས་པ་དེ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིག་པ་མ་ཡིན། སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་དབང་པའི་དབང་ཤེས་
ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ཕྱི་རྩོལ་དོན་དུ་གྱུར་བ་སྟོང་བར་ཐལ། དེ་
ལས་སྟེ་ཁོང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་གང་ཞིག་
ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བའི་དོན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་
འདོད་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་མདོ་སྤེ་བས་སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྩོལ་དོན་དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་གཟུང་
དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ལས་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལུགས་དུ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེས་པ་ལ། སྟོ་སྟངས་
དབང་ཤེས་སྟངས་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོ་སྟངས་དབང་ཤེས་སྟངས་ཅིག་དང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་ཁོང་ཁྱོད་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པར་སོང་
ལ། འདིའི་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་ལ་མི་འགྲོ་བར་རུ་ཞོ་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྟགས་རུས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེས་ན་
མདོ་སྤེ་བས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་ལ་བསམས་ནས་སྟེས་ཀྱང་སྟོན་སྟོན་པ་ན་འདྲ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཁྲིས་ནས་སྟོན་
སྟོན་ན། སྟེས་པ་དོན་བོར་བར་འགྱུར་ཁོང་། མདོ་སྤེ་བའི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཉི་ཟེར་གྱི་རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་
དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདྲ་བའི་དོན་རྣམ་པ་ཤར་
བ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ཡང་འདོད་པས། བྱུང་རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན། གསལ་བ་ཡང་ཁས་སྤངས་པས་
འཁོར་གསུམ་ག་ལ་ལན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོང་གི་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་
ཆེན་ལས། དེས་ན་མདོ་སྤེ་བས། སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྩོལ་དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་རྟགས་པར་ཐལ།
སྟོན་པོ་ལས་སྟེས་ཤིང་སྟོན་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དེ། རྟགས་སུ་ཕྱི་རྩོལ་དོན་དུ་གྱུར་བ་དང་
སྟུར་ན། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མ་སྟུར་བར་དེ་ལས་སྟེས་ན་དེ་དང་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་
ཤིང་། སྟོན་པོས་སྟོ་སྟངས་དབང་ཤེས་ལས་ཇས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རྩོལ་དོན་དུ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་སྟེ་
པའོ། ། དེ་ཉིད་བྱུང་པ་མ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ནི། སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པའི་དབང་ཤེས་དེ་དབང་པའི་
སྟོ་ཆོས་ཅན། རང་དང་དོན་དམ་ཡུལ་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱི་སྟོན་

སྒྲིབ་དབང་ཤེས་མྱོ་རྩོམ་དོན་དུ་ལྷུ་ར་བ་རྟོགས་ཤིང་ཚུང་བར་འཁྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྤྱི་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་
མྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་མྱིར། ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་
དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ལྟ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་རྩལ་
གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ལ་སྒྲ་གཅིག་སྒྲ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲ་བ་གཉིས་
མེད་པར་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་འཛོགས་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་སྟོ་མེར་གཉིས་འཛོགས་པའི་མྱིར་རྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།
ངེས་པར་སྟོ་དང་ལྟ་ཅིག་ཀྱང་། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་ཚུང་འཁྱུར་བའི། ། ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། ། རྣམ་གང་
གིས་ནི་འབྲུབ་པར་འཁྱུར། ། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་བས་སྒྲ་བ་གཉིས། ། མེད་པར་ཐ་དང་མཐོང་བ་བཞིན། ། སྟོ་མེར་
ཐ་དང་དག་ལ་ནི། ། ཚུང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གསུམ་པ་ལ།
སྟོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ལྟ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚེད་པ་སྟོང་བ། དོན་བསྐྱབས་པའོ། ། དང་པོ་ནི།
ཡུལ་སྟོན་པོ་ནི་སྟོ་འཛིན་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་པར་འཁྱུར་བ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ངེས་པར་སྟོ་འཛིན་གྱི་སྟོ་དང་ལྟ་ཅིག་ཀྱང་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚུང་ཞིང་དམིགས་པར་འཁྱུར་བས་བྲུབ་
པའི་མྱིར། རྟགས་རྟེ་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་བས་སྒྲ་བ་གཉིས་མེད་པར་སྒྲ་བ་ཐ་དང་པ་
གཉིས་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་མྱིར། ཚ་བའི་རྟགས་ལ། རྟོག་བྲུབ་བྲུབ་པར་ཐལ། སྟོ་མེར་རྩལ་ཐ་དང་དག་ལ་
ངེས་པར་ལྟ་ཅིག་ཀྱང་ཚུང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་རྟོག་ཆེན་ལས། དང་པོ་
ནི། སྟོན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་
ཡིན་རྟེ། གང་གི་མྱིར་ན་ཁྱོད་དང་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དག་ལྟ་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་མྱིར། དཔེར་ན་
དབང་ཤེས་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། སྒྲ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་
བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་པར་འཁྱུར་བའི་མྱིར་རོ། དེས་ན་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་
དབང་ཤེས་ཉིད་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར་ཟེར། དེ་ལ་གཞན་དག་གིས། ཁྱོད་ཀྱི་
བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་བས་སྒྲ་བ་གཉིས་ཞེས་པས་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲ་
བ་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་ཡོད་པ་དེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་རྩལ་ཐ་དང་དུ་མེད་ཀྱང་རྩལ་ཐ་དང་
དུ་སྒྲིབ་བ་ཡོད་པའི་དཔེར་བཤོད་པ་ཡིན་གྱི། ལྟ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་བཤོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་མྱིར་རྟེ། དང་པོ་གང་ཞིག་མྱི་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྟོག་ཆེན་ལས། དང་པོ་རྟགས་དགོད་
པ་ནི། ཡུལ་སྟོན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་
འབྲུབ་པར་འཁྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། ངེས་པར་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་ལྟ་ཅིག་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་ཚུང་བར་

འཕྱར་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩལ་གཞན་དུ་མེད་ན་མིག་ལ་སྒྲོན་པོ་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ཅི་ཞེས། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་བས་སྒྲོན་པོ་གཉིས་མེད་པར་སྒྲོན་པ་ཐད་དང་པག་གིས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཉིད་ལྟ་བུ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། སྒྲོན་པོ་གཉིས་དང་སྒྲོན་པོ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་འདོད་དགོས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་སྒྲོན་པོ་གཉིས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པས་རང་ཉིད་ཕྱགས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་སྒྲེག་གིས་ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོན་པོ་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤར་དམིགས་ལ། སྒྲོ་འཛིན་ཆད་མ་དེའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་ཕྱིས་སུ་དམིགས་པར་འདོད། སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོན་པོ་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། ། གཞན་དག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྒྲེ་བས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ལྟ་བུ་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་གྲུབ་ཤི། དུམ་སྒྲོན་པོ་ནི་སྒྲོ་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཉི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྤར་དམིགས་ལ་སྒྲོན་པོ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་མདོ་སྒྲེ་བའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་པར་འདོད་པས་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་དེ་ཡང་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། འདོད་པ་འདི་ནི་སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོ་འཛིན་གྱི་བྲག་སྒྲུབ་ལྟར་གྲུབ་དུས་གཅིག་པ་དང་མདོ་སྒྲེ་བ་ལྟར་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་དུས་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པར་འདོད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལྷུང་འདིའི་དོན་ལ་རིག་པ་ཞིབ་མོས་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ད་དུང་ཡང་དཔྱད་བྱ་མང་ལ་རྒྱས་པར་སྒྲོན་པོ་ལྟོགས་ཏེ་ཅང་མང་པོར་འཕྱར་བས་སྒྲོགས་ལ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་འགྲེལ་ཙུ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་སྒྲོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་དཔྱད་པར་འཆོལ། ། སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་པ་མཆོན་ལྟར་བཤེས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཁམས། དུན་རིང་རྣམ་དཔྱད་ཆབ་ཀྱིས་བཅུས་པ་ལས། ལྷུང་རིགས་ལོ་འདབ་བྱེ་བས་རབ་མཛེས་པའི། ། དོགས་དཔྱད་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུ་འདི་ན་འབྲུངས། འདི་ཡང་ལེགས་བཤད་དོན་གཉིར་གོས་མཛེས་བརྒྱན། ། སྒྲོགས་སྤྱང་དྲི་བལ་གཟུར་གནས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་། ། རྣམ་དཔྱད་མིག་གསལ་ཅན་གྱི་འདོད་རྒྱུ་ལྟོགས། ། སྒྲོ་རྒྱས་ཞན་ལ་ཤིང་རུལ་བྱུང་ཅི་ཡོད། ། འོན་ཀྱང་ཆད་མའི་གཞུང་དོན་ཤིན་ཏུ་བཟ། བདག་ནི་སྒྲེས་སྤྱངས་སྒྲོ་གྲོས་ཆེས་སྤྲ་བས། ། མ་དག་འབྲུལ་བའི་གནོད་བཅི་མཆིས་པ། མཁས་དབང་

སྤྱན་ལྗན་ནམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། འདི་ལྟར་བྱས་པའི་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། ། བདག་དང་མ་ཆན་
འགྲོ་བ་མཉམས་པ། ། ཏྲག་ཏུ་དལ་འབྱོར་ཉེན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་དེ། ། སྤྱུག་སུ་མགོ་འཕང་མུར་དུ་ཐོབ་ཕྱུར་ཅིག།

ཅེས་པ་འདི་ནི་བཙུན་གཟུགས་རབ་འབྱམས་མིང་འཛིན་དགེ་སྤྲོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་འཕ་མིང་གཞན་ཚངས་སྤྲས་
བཞད་པའི་རྫོ་རྗེས་གཞུང་མང་བསྐྱར་ནས་ནག་འགྲོས་སྤྱ་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ལྷན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྗེ་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྤྲུག་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་བལྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་སྤྱར་ཅིག།

ཨོ་སྤྲེ།

དགེ་ལྗན་ལྷགས་བཟང་བཟླ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ། །

རབ་བཞད་འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེའི་ཟིལ་དངར་ལ། །

སྤྱོད་ཕྱིར་ཆོས་སྤངས་སྤྱིན་སྤྱོན་བ་གམ་ལས། །

ཆོས་སྤྱིན་བདུད་ཅིའི་ཤུ་ཆར་འདི་སྤྲོས་སོ། །

སཐ་མཁྱའི། །

༡༡། ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དོན་དོན་དཔེ་དཔྱད་ དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བྲལ་འགྲོ་བའི་ཕྱན་སེལ་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ། རིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་བཙོན་ར་དང་འདྲ་མིན་པའི་ཆ་སྤྲེལ་འབར་བའི་འོ་བས། ། འཆི་མེད་དབང་པོའི་
ཆོག་ས་བཅས་འགྲོ་དོན་སྤྲུགས་ཀྱིས་མ་ཐོར་བྱམས་བཅེ་ཅན། ། བསྐྱེད་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་གྱི་རང་གཟུགས་སྒྲན་
མེད་པའི་མགོན་གཅིག་ལྟ། ། བསྐྱན་འགྲོའི་ཚ་ལག་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཀྱི་པརྫོར་མགོས་ཕྱག་འཇམ་ལ། །
གང་གི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པས་ནི་ལྷས་ཅན་འཁོར་བར་འབྱམས་ཀྱང་ཅིང་། ། གང་ཞིག་གཏུལ་བས་ཐར་བའི་གོ་
འཕང་མཆོག་ལ་ལྷར་དུ་སྤྱིན་འགྱུར་བའི། ། གཙོ་བོ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གནས་ལྷགས་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་བ་
རྣམས། ། རྩོགས་ལྡན་དུས་ན་འང་གསལ་མཛད་དཀོན་ན་བདག་འདྲའི་བཞོ་སྐལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ། འོན་ཀྱང་
གཞུང་ལྷགས་ཆད་ལྡན་གཞིར་བཟུང་ཞིང་། ། བཤེས་གཉིན་དམ་པའི་གསུང་གིས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། ། བདག་ཉིད་
དུན་པ་གསོ་བར་བྱ་སྤྱིར་དང་། ། སྐལ་མཉམ་གཞན་ལ་ཕན་སྤྱིར་ཅུང་ཟད་སྟོ། ། དེ་ལ་འདིར་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། དོན་དཔེ་དཔྱད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་གྱི་རྩོ་བོ་
ཅམ་རིག་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་དེ། སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དབྱས་མཐའ་
ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། ། ཞེས་དང་། དབྱས་མཐའི་འབྲེལ་བ་ལས། དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའོ། ། དེའི་འབྲེལ་བཤད་ལས། ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི་བྱེ་བྲག་སེལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྩོ་བོ་ཅམ་
དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བཅུ་ཆོག་གོ། ། ཞེས་གསུངས། མངོན་པ་ཀྱན་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྩོ་བོ་གང་
གིས་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱད་དང་། དྲི་དང་། རྩོ་དང་། རྩོག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དཔྱེ་
བའོ། ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྩོ་བོ་ཅམ་རིག་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིག་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་མཆོན་

ཉིད་དོ། ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། ཡང་ན། རང་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཆུང་ལྡན་ལྡན་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འང་། ཚད་མ་རིགས་རྒྱུན་ལས། གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་
སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྡན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། ཞེས་སོ། རང་
ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་ རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་དུ་མཛོད་
ལས། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །
རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། གཟུགས་
སྒྲུལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་
སོ། ། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་ ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་ཡང་རི་སྟངས་དུ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཡིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དག་འགག་མ་
ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུག་ལས། གང་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་
འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་ཁམ་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཚོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་
སྐྱེ་བའི་གོ་ཕྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བཤད་པོ། ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་
འབྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའོ། ། འགག་མ་ཐག་པའི་རང་ལྟོག་རྣམ་ཤེས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་
པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་སོ། ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མཛོད་ཅིག་ སེམས་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱན་གཞི་
ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཡོད་དོ། ། སེམས་
ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཤེད་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཀྱན་བརྟུས་དར་རྒྱུག་ལས། སྒྲུབ་ཤེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་ཡང་གསུམ་གཞི་སྒྲུབ་ཤེད་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསོག་པས་ན་སེམས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྟེན་དུ་
གྱུར་བས་ན་ཡིད་དང་། ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དུས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཚོགས་དྲུག་མཛོད་པ་ནི་སེམས་ལ། འདས་པ་ནི་ཡིད། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ། བྱེད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་རིང་དུ་འགྲོ་བས་ན་སེམས་དང་། རྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ན་ཡིད་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་
རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ། བརྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁམས་བརྟན་པར་སེམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྟན་པར་
ཡིད་དང་། སྤང་བོ་བརྟན་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་
པར་རིགས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིག་པ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབུས་
མཐའ་ལས། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་ཁྱད་པར་
འཛིན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། ། ཞེས་སོ། ། ཡང་ན། རང་གི་གཙོ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཆུང་ལྡན་ལྡན་མཚུངས་

མཚུངས་པར་ལྡན་པ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐད་དུ་འང་རིགས་ཀྱི་ལས། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད།
 རང་གི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ལས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། ཞེས་དང་། སྤང་བོ་ལཱའི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་།
 སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཅི་ཞེ་ན། གང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། ། ཞེས་
 སོ། ། སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱན་འགྲོ་ལ། ཡུལ་ངེས་ལ། དགེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་ ཅ་ཉོན་དུག་ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ།
 གཞན་འཇུག་བཞི་ཉེ་ལྷུ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱན་འགྲོ་ལཱའི་མཚན་ཉིད་ནི།
 རང་ཡུལ་སེམས་གདུང་བར་མ་ཅི་རིགས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་སེམས་བྱུང་ཁྱོད་བ། ཆོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད། རང་ཡུལ་གྱི་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པས་རབ་དུ་བྱེ་
 བའི་རིག་པ། འདུ་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བཟ་བར་འཛིན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད།
 དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལོ། ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡུལ་སྤྱི་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ།
 སེམས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགེ་མེད་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
 དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོང་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། ཡིད་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མས་པ་ཡིད་
 བྱེད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་སྟགས་ཡོད། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོའི་འཇུག་བ་
 དང་འདྲ་བར་བདེ་སྟགས་ཁྱོད་འཇུག་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་གཙོང་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། རིག་པའི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་སུ་ཁྱུར་བའི་དེ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་ཁྱུར་བའི་དེ་གཉིས་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཆོར་སྟགས་ལྟ་ལྟ་ཀྱན་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་དུ་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ངེས་ལཱའི་མཚན་ཉིད་ནི། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བས་རབ་
 དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། འདུན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་པར་འདོད་པ་དང་། མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་།
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་གསུམ་ཡོད། ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་
 གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་འཛིན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། མས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
 སྤྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གསུམ་དགེ་བ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གསུམ་
 མི་དགེ་བ་དང་། བཅ་མཁའ་སྟགས་ལ་དམིགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་
 བས་སེམས་གྱི་དམིགས་པ་མ་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། དྲན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མས་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དྲན་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། བརྟགས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱན་ལྡན་དུ་
 འཛིན་པ་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་པར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཇི་

ཉམ་བུ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། བཏགས་བྱའི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་ཡོན་དང་ལྷན་པ་སྟགས་རྣམ་
པར་འབྱེད་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཐོས་སྟགས་གསུམ་ཡོད། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། འདུན་སྟགས་ལྷ་ལ་ཡུལ་ངེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་བཟུང་ནས་
འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ཉམ་བུ་བརྗོད་པའི་ཐྱིད། དགེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་ལས། ལས་འབྲས་སྟགས་ཇི་ཉམ་གནས་
པ་དེ་ཉམ་བུ་ཡོད་སྟུང་པ་དང་། དང་པོ་དང་། འདོད་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཞིག་མ་དང་པའི་དངོས་
ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ། དང་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། དང་བའི་དང་པ་དང་། ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་དང་པ་དང་། མངོན་འདོད་ཀྱི་དང་པ་གསུམ་ཡོད། གང་ཟག་རང་ཉིད་རྒྱ་མཆོད་ཏུ་བྱས་ནས་ཁ་ལ་མ་ཐོ་
བ་ལ་འཛིན་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ། རོལ་ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན་སྟོགས་མ་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་ལ་འཛིན་པས་
པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། གང་ཟག་གཞན་ནས་མཆོས་རྒྱ་མཆོད་ཏུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོང་ལ་འཛིན་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་
པ། ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། རྣམ་བཞེན་གསུམ་ཡོད། སྲིད་པའི་ཡོ་བྱེད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་མ་ཆགས་ཤིང་མེད་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ། མ་ཆགས་པའི་
མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་མ་ཆགས་པའི་དེ་ལྟ་ཡོད། རང་ཡུལ་ཆོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་
ནས་ཞེ་སྤང་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ཤིང་ཀྱན་ནས་མཛར་སེམས་མེད་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་
དགེ་ཅའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཆོས་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། སྦྱིས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གང་རུང་
ལ་བཞེན་ནས་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་སྟོང་སྟོང་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བཏན་པ་དང་བཅས་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་
རིག་པ། གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་ཅའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། སྦྱིས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བཞེན་པའི་དེ་
གཉིས་ཡོད། དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།
དཔྱེ་ན། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་འགོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་
ལྷོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྟ་ཡོད། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་
ལ་ཇི་ཉམ་འདོད་པ་བཞེན་ཏུ་བཀོལ་ཏུ་རུང་བའི་ལག་རྟེན་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱན་
གཙོད་པར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། ལྷས་ཤིན་སྦྱངས་དང་།
སེམས་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས་ཡོད། དུག་གསུམ་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་
གང་ཞིག་ དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱབ་ཅིང་ཟག་བཅས་ལས་སེམས་བསྐྱངས་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ། བག་ཡོད་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། དུག་གསུམ་ལས་སེམས་བསྐྱང་བའི་དེ་གསུམ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་ ཕྱིང་རྟོན་འགོག་པའི་
རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱིམ་མི་དགོས་པར་སེམས་ཕྱིང་རྟོན་གྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་པ།

སྐབས་འདིར་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། བྱིང་བ་འགོག་པའི་ཚེ་ལ་བཞེན་པོས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་
 སེམས་བྱིང་བས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་དེ་དང་། རྟོན་པ་འགོག་པའི་ཚེ་ལ་བཞེན་པོས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་
 པར་སེམས་རྟོན་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། ཀྱུན་ནས་མཐར་སེམས་མེད་པའི་ཆ་ཤེས་
 གང་ཞིག་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་བྱལ་ན་སྒྲིམ་དུ་མི་བཟོད་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་རིག་
 པ། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་
 པར་མི་འཆོ་བ་དྲུག་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དད་སྟགས་བཅུ་གཅིག་ལ་དགེ་བ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ།
 དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཚ་ཉོན་དྲུག་ལས། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བས་རབ་རྒྱུ་བའི་སེམས་བྱུང་། འདྲོད་
 ཆགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། རང་གི་དམིགས་ལྟལ་དུ་ལྷུར་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་དང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མི་
 བཟོད་ཅིང་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འདྲོད་པ་ཀྱུན་ནས་མཐར་སེམས་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་སེམས་བྱུང་དེ། ཁོང་ཁྱོད་
 མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན་ལྟལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། རང་གི་རྒྱ་འཇིག་ལྟ་ལ་བཞེན་ཅིང་
 སེམས་ཁེངས་པའི་གཞིག་པ་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་། ང་
 རྒྱལ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། རིག་པའི་འགལ་ཆུང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ལྷུར་
 བའི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ། མ་རིག་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། རང་ལྟལ་ལ་
 དམིགས་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པས་རབ་རྒྱུ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡང་ཡིན་དགེ་བ་ལ་བར་གཙོད་བྱེད་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། རང་
 ལྟལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྟགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཚ་ཉོན་དུ་ལྷུར་བའི་ལྟ་བའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལྟ་བ་
 མཆོག་འཛིན། རྒྱལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། འོག་ལྟ་དང་ལྟ་ཡོད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་བོ་ལ་
 དམིགས་ནས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན།
 འཇིག་ལྟའི་མཆོད་ཉིད། བདག་དང་བདག་གི་བ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པར་ལྟ་བའམ་ཆད་པར་ལྟ་བ་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན། མཐར་ལྟའི་མཆོད་ཉིད། ལྟ་བ་གཞན་
 རྣམས་དང་། དེ་གང་ལ་བཞེན་གནས་འབྱུང་བའི་གནས་ལྟར་བོ་ལ་མཆོག་སྟགས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་
 ཅན། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་མཆོད་ཉིད། ལྟ་བ་གྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེངས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྟལ་ལ་གྱི་

བརྒྱལ་ཞུགས་ངན་པ་དང་། དེ་གང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གནས་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་དག་གྲོལ་
སྐྱེས་སུ་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བའི་མཆོན་ཉིད།
ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཆེ་མཁུ་སྐྱེ་སྐྱེས་ལ་དམིགས་ནས་མེད་པར་ལྷ་བས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན།
ལྷག་ལྷའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་དེ་གསུམ་རེ་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། འདྲོད་ཆགས་སྐྱེས་སུ་གཏུག་ལ་ཆ་ཉོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྷ་རྩ་བརྗོད་པའི་བྱེད། ཉེ་ཉོན་ཉེ་ཤུལ་སྤྱོད། ཁོང་ཁྲོའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་གཞོད་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཀྱན་ནས་མཁར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགྲུ་གང་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་གཞོད་པ་བྱ་བར་འདྲོད་པའི་
ཀྱན་ནས་མཁར་སེམས་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པ། ཁོ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཀྱན་ནས་མཁར་སེམས་པའི་
གཞི་དགྲུ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་དགྲུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་གཞོད་པ་དང་གཞོད་ལན་བྱེད་འདྲོད་པ་མི་གཏོང་བས་
རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པ། ཁོ་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་མཁར་ལྷ་རྩ་བརྗོད། གཏི་ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་
ཞིག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྐྱེས་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཡན་པར་འདྲོད་པའི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་
སྤང་བ་ན་གཏི་ལྷག་གི་དབང་གིས་ཁ་ཆ་མ་ཐོ་བ་སྤྱོད་པར་འདྲོད་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པ། འཆབ་པའི་མཆོན་ཉིད།
དབྱེ་ན། སྒོ་མ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་འཆབ་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། ཁོང་ཁྲོའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་ཁོ་
བཞོན་འཛིན་སྒོ་ནས་སྤང་བས་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ན་ཞེ་འགྲས་པ་རྒྱ་མཆོན་རྩ་བྱས་ནས་ཆོག་རྩུབ་ཀྱན་ནས་
སྤང་བས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པ། འཆོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒོ་མ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་སུ་སྤྱོད་
བའི་ཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྤང་བ་ན་ཞེ་འགྲས་པའི་བསམ་པས་ཆོག་རྩུབ་སྤྱོད་པར་འདྲོད་པའི་དེ་གསུམ་སྐྱེས་ཡོད།
ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་རྟེན་བཀྲུ་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱན་ཆོགས་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་
ནས་འབྲུག་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པ། སྤྱོད་དོགས་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞན་གྱི་ལྷས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་
སྤྱན་སྤྱུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་རྟེན་བཀྲུ་
ལ་ཆགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་མི་རྒྱས་པར་དམ་རྩ་འཛིན་པར་འདྲོད་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པ། སེར་སྤྱའི་མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་ན། ཟས་ཅོར་སྐྱེས་ལ་དམིགས་པ་རྩ་མ་ཡོད། འདྲོད་ཆགས་དང་གཏི་ལྷག་གང་རྒྱུ་གི་ཆར་
གཏོགས་གང་ཞིག་རྟེན་བཀྲུ་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་བསྐྱེད་བའི་བསམ་པས་རང་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་འདྲོད་
པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པ། སྤྱའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་ལ་མེད་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་འདྲོད་
པ་སྐྱེས་སུ་མ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་རྟེན་བཀྲུ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་མི་མཛོད་པར་
སྤྱོད་པར་འདྲོད་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་རིག་པ། གཡོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་སྤྱོད་

བར་འདྲོད་པ་སྟགས་དུ་མ་ཡོད། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་ནད་མེད་པ་སྟགས་ལ་རྟེན་ཅིང་ཟག་
 པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་རྟོན་གསུམ་གྱི་མཆོད་མ་གང་རུང་མཐོང་ནས་དགའ་ཞིང་ཡིད་བདེ་བས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ།
 ཟུགས་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། རིགས་གཟུགས་ལང་ཆོ་སྟགས་ལ་དམིགས་པའི་དེ་དུ་མ་ཡོད། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆར་
 གཏོགས་གང་ཞིག་གཞན་ལ་སྟོང་བཅེ་བ་མེད་ཅིང་མཐོ་འཆོམ་པར་འདྲོད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། རྣམ་
 འཛེའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། རང་གི་མཐོ་འཆོམ་པར་འདྲོད་པའི་སྟོང་བཅེ་བ་མེད་པ། གཞན་ཕྱེད་དུ་བཅུག་
 པར་འདྲོད་པའི་སྟོང་བཅེ་བ་མེད་པ། གཞན་གྱིས་ཕྱེད་པ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ནས་ཟླ་ཡི་རང་པའི་སྟོང་བཅེ་བ་
 མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག ། བདག་གམ་ཆོས་རྒྱ་
 མཆོད་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ཁ་མཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། རོ་ཆ་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་
 ན། དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་གཞན་རྒྱ་མཆོད་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ཁ་མཐོ་བ་ལ་
 འཛེམ་པ་མེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། ཁྱེད་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན་ཐུར་ལྟར་གསུམ་ཡོད། གཏི་ལྷག་
 གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ལྷས་སེམས་ལྟེ་ཞིང་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བར་བྱེད་ཅིང་
 དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་པར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། ཟུགས་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན་
 ཅ་ཉོན་དུག་དང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་དེ་དུག་ཡོད། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་ཐུར་ལྟར་བའི་འདྲོད་
 ཡོན་སྟགས་ཀྱི་ཡུལ་དུན་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་སེམས་རྣམས་པར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། རྟོན་པའི་
 མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། གཏི་ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་
 ཡིད་མཆོས་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་མི་འདྲོད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། མ་དད་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན།
 དད་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་སྤྱུར་བའི་དེ་གསུམ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་ཉལ་བ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་
 ལ་སེམས་མི་སྟོབ་བར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། ལེ་ལོའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། རྟོན་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་མི་སྟོབ་
 བར་བྱེད་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། དུག་གསུམ་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་
 པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་མི་སྟོབ་ཞིང་ཉེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལས་སེམས་མི་བསྐྱུང་བར་བག་
 ཡངས་སྤྱུག་ཏོར་བར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། བག་མེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་
 གསུམ་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་དུན་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་
 བའི་རིག་པ། བརྟེན་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། རྟོན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་གང་ཞིག་རྟོན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་ལ་མི་ཤེས་བཞུགས་
 འདྲུག་པར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། ཤེས་བཞུགས་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། རྟོན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་

པལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འབྱུག་པར་བྱེད་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག
དམིགས་པལ་སེམས་སྒྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། རྣམ་གཤམ་གི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། དུག་གསུམ་
གྱི་ཆར་གཏོགས་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྲོ་སྐྱེས་ཉེ་ཤུལ་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ།
ཅ་ཉོན་གྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
འགྱུར་བཞི་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག ལུས་མྱེ་
བ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། དལ་བ་དང་། ལུན་པའི་མཆོད་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་གྱི་རྒྱ་གང་ཡང་རུང་བཞིག
ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་ལུས་ལ་འབྱུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ།
གཉིད་གྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། གཏི་ལུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་
ཞིག བྱ་བ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་གང་རུང་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པའམ་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་
བཅུག་པལ་བརྟེན་ནས་སྤར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བཅགས་པར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། འགྱུར་
པའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། དགེ་སྐྱེས་གསུམ་ཡོད། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་
བཅས་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བཞིག་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་འཆོལ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། གཞན་འགྱུར་
གྱི་རྟོག་པའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤར་ལྟར་གསུམ་ཡོད། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་
དང་བཅས་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བཞིག་ཞིབ་དུ་བྱེ་ནས་དཔྱད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། གཞན་འགྱུར་གྱི་
དཔྱད་པའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན་དགེ་སྐྱེས་གསུམ་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཉིད་སྐྱེས་བཞི་ལ་གཞན་
འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། ཀྱན་སྦྱང་དང་མཆུངས་ལྟན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་མངོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་ཅ་འབྲེལ་དང་
ལུང་བོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དེ་དག་ཏུ་བརྟུ་བར་བྱའོ། མངོན་པ་མཛོད་ལས།
ཆོར་བ། སེམས་པ། འདུ་ཤེས། འདུན་པ། རེག་པ། རྫོགས། དྲན་པ། ཡིད་བྱེད། མོས་པ། ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་བརྩུ་བོ་ལ་སེམས་གྱི་ས་མང་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དད་པ།
བག་ཡོད། ཤིན་ཐུངས། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། རོ་ཆ་ཤེས་པ། ཁྲིལ་ཡོད་པ། འདོད་ཆགས་མེད་པ། ཞེ་
སྤང་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ། བཙོན་འགྱུས་དང་བརྩུ་བོ་ལ་དགེ་བའི་ས་མང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་སེམས་
ཐམས་ཅད་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་གི་ སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྫོངས་པ། བག་མེད། ལེ་ལོ།
མ་དད་པ། རྒྱགས་པ། རྟོན་པ་དང་རྒྱག་པོ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་
ཐམས་ཅད་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་གི་ སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲོ་བ། ཁོན་འཛིན། གཡོ།

ཕྱག་དོག་ འཛིག་པ། འཆབ་པ། སེར་སྒྲ། སྒྲ། རྒྱགས་པ། རྣམ་འཛེད་པ་བཅུ་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་ཆུང་བུ་འི་ས་
 མང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚ་ཉོན་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་ཀྱིས་ཆུང་བ་དང་། སྒྲམ་
 སྒྲུང་ཁོན་ཡིན་པས་སྒྲུང་བྱ་འི་ས་ཀྱིས་ཆུང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་འབྱུང་ས་ཉོན་གྱིས་
 ཆུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ། དཔྱད་པ། གཉིད། འགྱུད་པ། ཁོང་ཁྲོ། འདོད་ཆགས། ར་རྒྱལ། ཐེ་ཆོམ་དང་
 བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་མ་ངེས་པའི་ས་བཞེས་བྱ་སྟེ། རྩེ་ཆོན་ལྷ་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་ཆོར་དང་སེམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་ཙ་དུ་ག་གསུངས་པ་དེ། སེམས་བྱུང་རྩལ་
 ཡོད་བཞི་བཅུ་ཙ་དུ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་བྱུང་ལྷ་བཅུ་ཙ་གཅིག་མི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། གཉི་ལུག་མེད་པ་
 དང་། ཚ་ཉོན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་པོ་ཤེས་རབ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བརྟེན་ངེས་དུན་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན། ཀུན་འགྲོ་ལ། ཡུལ་ངེས་ལ། ལྷ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚ་ཉོན་ལ། གཉི་
 ལུག་མེད་པ། བག་ཡོད། བཏང་སྟོམས། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་བཞི་མ་གཉོགས་པའི་དགེ་བ་བདུན་ཏེ། ཉེར་
 གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་རྩལ་ཡོད་དང་། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཙ་དུ་ག་གསུངས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་པ་གོང་
 འོག་གཉིས་ཀས་སྒྱུར་སེམས་ཀྱན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སེམས་ཁོན་འཁོར་དུ་འགྲོ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གང་ཡང་རུང་
 བཞིག་གི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་ཤེས་སྟོན། ། གཞི་ཕན་ཆོགས་ལས་འབྱུང་བའི་མི་
 དག་འ་བ་དང་། སྐལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཁྱུམ་པ་དང་། སྒྲུབ་དང་། ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟེན་པ་དང་། ཐ་དང་
 པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་རན་ལེན་དང་། རུག་དུག་དང་། འཕྱ་སྟོན་དང་།
 གནམ་པ་ཉིད་དང་། མིག་ནམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་དུ་མི་འདུག་པ་ཉིད་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་། འཆོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་མིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
 མི་འཆོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རིགས་སྟེམས་པ་དང་ལྡན་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་རན་དང་། ལྷག་བསྐལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཕྲག་པ་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་
 བཞིན་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སྒྲུང་གི་ལྷ་བཅུ་ཙ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདི་བསྐྱབ་
 པས་བདུན་ཅུ་དོན་ལྡར་འབྱུར་ལ། མི་དག་འ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་རྩལ་ཡོད་དུ་ཁ་ཅིག་བཤད་
 ཀྱང་། དེའི་ནང་གི་མི་དག་འ་བ་དང་། སེམས་ཁྱུམ་པ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་རན་དང་། ལྷག་
 བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཕྲག་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཆོར་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ཤེས་རབ་ཉོན་

མངས་ཅན་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་བཏགས་པར་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་མཆིམས་མཛོད་ལས་
གསུངས་སོ། ། མཛོད་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། ཆོར་སྐྱེས་ཞེ་དྲུག་ལ་སེམས་བྱུང་ཞེས་བཛོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ།
སེམས་ལས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། མཆིམས་མཛོད་ལས། ལྷ་བ་ནི། སེམས་ལས་
འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། མོས་པ་ནི་འདྲོད་པ་འཕྲུལ་དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་
ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མགུས་པ་ནི་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་གཙུག་པ་
ལ་སྐྱེས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛིགས་པར་མི་ལྟ་བུ་ཞེས་མེད་པ་ཡིད་ལ། དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི་ངོ་ཆ་མེས་པ་དང་
ཞེས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ཙ་བར། མགུས་ངོ་ཆ་མེད་ཞེས་མེད། ། ཁ་ན་མ་ཐོ་འཛིགས་མི་ལྟ། ། དག་འདྲང་
མགུ་ཉིད་ངོ་ཆ་མེས། ། ཞེས་སོ། རྒྱགས་པ་ནི་རང་གི་རིགས་གཞུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་
ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལོ། ། ཞེས་དང་། འགྱུར་པ་ནི་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་སུ་ངས་སོ། ། རྟོག་
དཔྱད་གཉིས་རིམ་བཞེན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་རྩིང་པ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་རྩིང་པ་ཅན་གྱི་ཞིབ་པར་འཇུག་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་རྩིང་ཞིབ་ཉིད། ། ཅེས་སོ། ། གཞན་རྣམས་རྩིས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་
གཏོགས་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་འདྲའམ་སྟུང་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་མ་ངོན་པ་གོང་མའི་འཇུགས་ལ་སེམས་བྱུང་རྩིས་ཡོད་སྟུང་
ཙ་དགུ་དང་། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་སྟུང་ཙ་དགུ་འཇུག་ཞིང་། མ་ངོན་པ་འོག་མའི་འཇུགས་ལ་སེམས་བྱུང་
རྩིས་ཡོད་དུ་གཙུག་ཙ་འཇུག་སྟུང་དང་། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་བཅུ་གཉིས་སུ་འཇུག་རོ། ། རྩིས་བཏགས་ཀྱི་དོན་
ཡང་རང་ཉིད་ཆོད་མས་ངས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་ཇུར་བའི་ཆོས་གཞན་ཆོད་མས་ངས་པ་ལ་རྟོག་དགོས་པའི་ཆོས།
རྩིས་ཡོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལྟར་རྟོག་མི་དགོས་པའི་ཆོས། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
ཕབ་བའི་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་ཀྱང་། རྩིས་ཡོད་དང་རང་རྩིས་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
དང་། རབ་རྩིས་ཡོད་ལྟར་པའི་རྩིས་ཡོད་ཡོད་ལ། རང་རྩིས་ཡོད་པའི་རྩིས་ཡོད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱེས་མང་
ཡང་ཡིག་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། ། འདིར་སེམས་བྱུང་རྩིས་བཏགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཆོད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས།
འོ་ན་སེམས་བྱུང་འདི་དག་ལས་རྩིས་ཡོད་ནི་དུ་བཏགས་ཡོད་ནི་དུ་ཞེས། སྤྱིར་རྩིས་ཡོད་ལ། རང་རྩིས་ཡོད་པ་དང་།
དོན་བྱེད་རྩིས་པ་དང་། རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། བརྟན་པ་བཞི་ལས་འདིར་ནི་དང་པོ་ཡིན་གྱི། བར་བ་གཉིས་
མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་རྩིས་པ་དང་། རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་
ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་འཛིག་ལྟ་འདྲ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་རྩིས་ཡོད་དུ་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། བཏགས་ཡོད་ལ་འང་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དང་། མེད་བཞིན་དུ་
བཏགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏགས་ཡོད་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡིན་གྱི་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་

སྐབས་ནམ་པར་འཕྱུར་བ་ལ་བཏགས་པ་དང་། མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོས་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་འཛོག་གཞན་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་དང་། དུས་ངེས་དང་། གཉི་མུག་མེད་པ་དང་།
བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྒྲུམས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་བདུན་དང་། ལྷ་བ་མ་
གཏོགས་པའི་ཚ་ཉོན་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ནི་རྩལ་ཡོད་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
མཆིམས་མཛོད་ལས། རྩེ་ཆོན་དུག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་རྩེ་ཆོན་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་གཉི་མུག་མེད་པ་དང་།
བག་ཡོད་བཏང་སྒྲུམས་རྣམ་པར་མི་ཆོ་བ་ལྟེ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་བདུན་དང་། ལྷ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚ་ཉོན་
ལྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ནི་བཛོད་པ་སྤྱད་དང་རྒྱ་མཆོན་གཞན་ལ་མ་རྟོས་པར་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཕྱུར་བས་རྩལ་ཡོད་དང་།
ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དཀྱིལ་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལས་རྩེ་གཤམ་པས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མེམས་མེམས་
བྱུང་མཆུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་མཆུངས་ཡིན་ཏེ། ཆོད་མ་རིགས་རྒྱུ་ལས། མཆུངས་ལྡན་ལྟེ། ཉོན་དང་།
དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། དུས་དང་། རྩལ་མཆུངས་པའོ། ། དེ་ཡང་མེམས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་
པོ་དེ་ལ། མེམས་བྱུང་ཡང་བརྟེན་པས་ཉོན་མཆུངས། མེམས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མེམས་བྱུང་
གིས་ཀྱང་དམིགས་པས་དམིགས་པ་མཆུངས། མེམས་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྱེན། མེམས་བྱུང་ཡང་སྒྲོན་
པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྱེས་པས་རྣམ་པ་མཆུངས། མེམས་དང་མེམས་བྱུང་སྒྱེ་གནས་འགག་གསུམ་དུས་གཅིག་
པས་དུས་མཆུངས། མེམས་རིགས་མཐུན་རྩལ་རེ་རེ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། མེམས་བྱུང་ཆོར་བ་ལྟ་བུའང་རྩལ་རིགས་
མཐུན་རེ་རེ་བ་ཡིན་པས་རྩལ་མཆུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་ནི།
མེམས་དང་མཆུངས་ལྡན་ལྟེ་མཆུངས་པར་གནས་པ་ལྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་མཆུངས་པ་ཡུལ་གྱི་རོ་པོ་གཅིག་ལ་
དམིགས་པ། རྣམ་པ་མཆུངས་པ་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་ཞིག་རྣམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མཆུངས་པ་ནི་དབང་པོ་
གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱེ་བ་དང་། དུས་མཆུངས་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་། རྩལ་མཆུངས་པ་ནི་རྩལ་རེ་རེ་བར་འདྲ་
བའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། མེམས་བྱུང་དེ་དག་མེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་འཕྱུར་བ་ནི། མཛོད་ལས། འདོད་
པའི་དགོ་བའི་མེམས་ལ་ནི། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ། མེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། ། ལ་
ལ་དག་ཏུ་འཁྱོད་པ་བསྟན། ། མི་དགོ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། ། ལྷ་དང་ལྷན་ལ་འང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། ། ཉོན་
མངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སྟོགས་དང་། ། འཁྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག ། བསྐྱབས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལྷང་མ་བསྟན། །
གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་དུ་འདོད། ། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། ། གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །
ཞེས་དང་། མེམས་བྱུང་དེ་དག་ཁམས་གང་དུ་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་འཁྱོད་གཉིད་མི་དགོ་
རྣམས། ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། ། རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན། ། དེ་ཡི་གོང་ན

དཔྱད་པ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། མངོན་པ་གོང་མའི་ལྷགས་ལའང་དགེ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་མི་
འདོད་པས་མི་འདྲ་ཡང་གཞན་པ་ལ་ཆེར་དེ་དང་འདྲ་འཇུག་པ་སོ། ། ཟུང་ལྷགས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
རྒྱ་ཁྱིམ་གྱིས་པ་དོགས་དཔྱད་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ནི། འདུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དུས་ངེས་ལྡན་ནང་ཆོན་
ཀྱི་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤངས་ལས། འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་མཆུངས་ལྡན་
དུ་ཁས་ལེན་ན། གཉིས་ཀ་སྤྱད་པར་མི་བྱ་དེ། དེ་གཉིས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པ་རྣམས་ཡོད་གཉིས་མཆུངས་
ལྡན་དུ་མི་སྤྱད་པས་སོ། ། དེས་ན་དུས་ངེས་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་
ན་ནི། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཙམ་ཉོན་ལྷགས་ནང་ཆོན་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
འདུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ན་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་བྱུང་། འདོད་ཆགས་ཡིན་ན་འདུན་པ་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་ལུང་རིགས་བང་མཛོད་ལས། དེས་ན་སྤྱབ་བསྟན་གྱི་དོར་སྟགས་
ལས་འདུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། འདོད་ཆགས་གཉིས་སེམས་བྱུང་རིགས་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཕྱི་མར་
རྣམས་མ་བྱུང་པ་ལ་དགོངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་ནི། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཙམ་ཉོན་ལྷགས་ནང་ཆོན་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། དུས་ངེས་ལྡན་ནང་ཆོན་ཀྱི་འདུན་
པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཙམ་གཅིག་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་དང་མཆུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་དེ་ཀྱན་འགྲོ་ལྟ་བོ་གང་
ཅུང་དང་། ཙམ་ཉོན་ལྷགས་ཀྱི་གང་ཅུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་པའི་ཉེན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱད་ལས།
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་དང་མཆུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། ཙམ་ཉོན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཙམ་
གཅིག་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྟོ་མང་ཡིག་ཆ་རྣམས་འབྲང་དང་བཅས་པས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་གིས། གཡོ་དང་འཆབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རང་
རྒྱུད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། འཆབ་པ་ནི་སྤྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། གཡོ་ནི་སྤྱབ་ཐབས་འཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་སྤྱད་པ་
གཡོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་སྟོན་ལས། ཉེས་སྤྱད་གཡོ་དང་བཟང་རྩ་སྟུ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་གཡོ་དང་འཆབ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དུ་འཆབ་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུན་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་གསང་ཞིང་སྤྱད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་
པ་ཅན། ཞེས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། སྤྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་སྤྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་མི་འདྲ་

ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་འདོད་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དང་།
 དེར་མཆོག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་བཤད་པས་བྱུང་བ་མ་ངེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། དེར་
 ཀྱུན་འགྲོ་ལཱ་འུ་རྣམ་པ་མེ་འདྲ་བར་གསུངས་པས། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཀྱུན་འགྲོ་ལཱ་རྣམ་པ་
 མཆུངས་པ་མེན་པར་ཐལ་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོག་མར་
 འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་བྱུང་བར་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་དང་། སྔ་སྟེན་རྒྱུད་
 ལ་རྟོག་པར་གྱུར་བའི་ཚད་མ་མ་གཏོགས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་པས་ཞེས་བཤད་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་
 ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེར་སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། མདོ་སྡེ་བ་སྟགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡུལ་ངེས་ལཱ་འཁོར་དུ་འགྲོ་
 ཡུལ་གྱི་སེམས་ནི་དགེ་སེམས་ཁོ་ནར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། གལ་ཏེ་སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཡོད་ན། རྒྱབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་ནི་ཡུལ་ངེས་
 དང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྟེང་པ་ནི་ཚ་ཉོན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་སེམས་བྱུང་རིགས་ཐ་དད་
 པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་མཁས་གྲུབ་མེད་ཀྱི་གསུངས་རྒྱུ་ལ་འགྲུབ་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཕྱི་
 མ་འདི་བྱེ་སྟེན་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱེ་སྟེན་ཡུལ་ངེས་ལཱ་ཁས་ལེན་ན་འདུན་པ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་མེན་པར་
 ཐལ་བ་དང་། རྒྱབ་བསྟན་བྱི་དོར་གྱི་བཤད་རྒྱུ་ལ་དེ་ཉིད་གསེར་སྟེང་དང་འདྲ་བས་གསེར་སྟེང་གི་བཤད་རྒྱུ་ཡང་
 བྱེ་སྟེན་ལྷགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 ཆོས་ཅན། ཉེ་ཉོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བཞིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་
 བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟགས་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། གཏི་ཐུག་མེད་པ། རོ་ཆ་མེད་པ།
 བྲེལ་མེད་པ་སྟགས་ལ་ཡང་རིགས་བསྟེན་ཕྱིར་ཏེ་འཕང་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། ། ཡང་ཚ་ཉོན་དུག་ཆོས་ཅན། ཤེས་
 བཞིན་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ཤེས་བཞིན་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བཞིན་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉེ་ཉོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ཉེ་ཉོན་ནི་ཤུ་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ གཞི་གྲུབ་ན། ཤེས་
 བཞིན་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཕྱི་ལོ་བ་དང་ཕྱི་ལོ་བ་
 མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དབྱིབས་

གཟུགས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིབས་གཟུགས་བརྒྱད་འདྲིན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དབྱིབས་གཟུགས་བརྒྱད་འདྲིན་པའི་ཆེ་ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་དྲངས་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་བརྒྱད་འདྲིན་པའི་ཆེ་ཕྱ་མི་ལེ་བའི་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཕྱ་ལེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་ལུགས་སྦྱོན་ཅན་གྱི་ལན་བཏབ་མཁན་མང་ཡང་དེ་ནི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་འདུག ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་ཉེར་གཉིས་དང་། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཉེར་དགུར་བྱེབ་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་ཉེར་བདུན་དང་། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཉེར་བཞིར་བྱེད་གོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་བསྟུ་བ་དང་མངོན་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་བག་ཡོད། བཏང་སྟོམ། རྣམ་པར་མི་འཆོབ་གསུམ་པོ་བཏགས་ཡོད་དང་། གཞན་བརྒྱད་རྫས་ཡོད་དུ་བཤད། ཅ་ཉོན་དུག་གི་ནང་ནས་ལྟ་བམ་གཏོགས་པའི་ལྟ་མ་ལྟ་རྫས་ཡོད་དུ་བཤད། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས་ཁྲོ་བ། ཁྲོ་འཛིན། འཆབ་པ། འཆོག་པ། སྤྲུལ་དོག་རྣམ་འཆོ། སེར་སྒྲ། རྒྱགས་པ། རྟོད་པ། སྦྱ། གཡོ། རྒྱགས་པ། བག་མེད། བརྗེད་ངེས། རྣམ་གཡིང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་ལ། གཞན་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་བཤད། གཞན་འཕྱར་བཞི་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྟུ་བ་ལས། དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད། དུ་ཞིག་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་ཅེན། སྦྱས་པ། གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྟོམ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོབ་པོ། ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། དུ་ཞིག་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེན། སྦྱས་པ། ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན། དུ་ཞིག་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེན། ཁྲོ་བ་དང་། ཁྲོ་འཛིན་དང་། འཆོག་པ་དང་། སྤྲུལ་དོག་དང་། རྣམ་འཆོ་རྣམས་ཁོང་ཁྲོའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། སེར་སྒྲ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྟོད་པ་ནི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འཆབ་པ་དང་། སྦྱ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། འཁྱོད་པ་ནི་གཉི་ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་པས་དེ་དག་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། རོཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲུལ་མེད་པ་དང་། མདུད་པ་དང་། ལེ་ལོ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་

པ་ཡིན་ནོ། ། བག་མེད་པ་ནི་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། བརྗེད་ངེས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། འཆབ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏྟགས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱད་པ་ནི་དག་ཀྱང་ནས་སྒྲོང་བའི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཆར་གཏྟགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏྟགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། མངོན་པ་གོང་མའི་ལྷགས་ལ་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཙུ་ཙ་གཅིག་ལས་སེམས་བྱུང་རྩིས་ཡོད་ཉེར་གཉིས་དང་། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཉེར་དགུར་བྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཙུ་ཙ་གཅིག་གི་ནང་ན་རྩིས་ཡོད་ཉེར་གཉིས་ལས་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཐུར་བའི་འཇིག་རྟེན་རྩིས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་ཐུར་བའི་ཀྱན་འགྲོ་ལྟ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་དང་། བདག་གོ་སྒྲུལ་པའི་རྒྱལ་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ་དགུ་བོ་རྩིས་ཡོད་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་ཐུར་བའི་མ་དང་པ། ལེའོ། རྒྱགས་པ། སྟོང་པ། བག་མེད། རྣམ་གཡེང་སྟེ་དུག་པོ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་དང་ཀྱན་གཞིའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་འདིའི་འཁོར་དུ་དགུར་ངེས། རའོ་སྒྲུལ་པ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་གཡེང་། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་ལ་བཏགས་པའི་བག་མེད། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་སྟོང་པ། གཏི་མུག་གི་ཆར་བཏགས་པའི་མ་དང་པ། ལེའོ། རྒྱགས་པ་སྟེ་དུག་འབྱུང་བས་ན་འཁོར་བཅོ་ལྷར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་འབྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་དགུར་ངེས་ཉེ། དུག་པོ་དེ་དག་གདགས་གཞི་ཉོན་མངས་པ་བཞི་བོ་དེའི་རྩིས་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞི་ལས་གྲག་ན་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་འགའ་ཞིག་མངོན་པ་གོང་མའི་ལྷགས་ལ་སེམས་བྱུང་རྩིས་ཡོད་ཉེར་གཉིས་དང་བཏགས་ཡོད་ཉེར་དགུར་བྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཆད་མ་རིགས་ཀྱང་ལས། དེས་ན་ཀྱན་འགྲོ་ལྟ་དང་། ཡུལ་ངེས་ལྟ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་མ་གཏྟགས་པའི་དགེ་བ་བདུན་དང་། ལྟ་བ་མ་གཏྟགས་པའི་རྩ་ཉོན་ལྟ་སྟེ། ཉེ་ལྷ་རྩ་གཉིས་ནི་རྩིས་ཡོད་དང་། ལྟ་མ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དུ་མཆིམས་མཛོད་དང་ཀྱན་བརྒྱས་དར་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དག་ནི་གཞུང་ཆེན་མོའི་བཤད་ཚུལ་ཡིད་པས་བདག་ལྟ་བུས་འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་གྱི་ཁ་ཆོན་གཅོད་དཀའ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཉེར་དགུ་བོ་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་རྩིས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྩིས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། སེམས་བྱུང་རྩིས་ཡོད་ཡིན་ན། རྩིས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱ་བ། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་བྱུང་རྩིས་ཡོད་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཆད་

མས་ངེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་བའི་ཆོས་གཞན་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ།
སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཆད་མས་ངེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་བའི་ཆོས་གཞན་ཆད་མས་
ངེས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། བཅའ་མས་མཛོད་ལས། རྩེ་ཆན་དུག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་
རྩེ་ཆན་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་གཏི་ལྷག་མེད་པ་དང་། བག་ཡོད་བཏང་སྟོམས་ན་མ་པར་མི་འཆོལ་སྟེ་བཞི་
མགཏོགས་པ་ལྷག་མ་བདུན་དང་། ལྷ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཅ་ཉོན་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ནི་བཛོད་པ་སྤྲད་ཆུ་
མཚན་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྟོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་བས་རྒྱས་དང་། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་ནི་ཆུ་མཚན་དེ་ལས་བསྐྱོགས་པས་
བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཉ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་རྒྱས་བཏགས་ལས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་བཏགས་གྱི་དོན་
ཟུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཡོད་པར་གཞུང་ལུགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེ། གཞན་དག་ན་ེ།
སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱས་ཡོད་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཤེས་གཉིས་པོ་གང་ཏུ་ཡིན་ན། རྒྱས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉ།
ཀྱན་བརྟམས་ལས། དབང་པོའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་བཛོད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དབང་པོའི་སྦྱོང་ཡུལ་
དུ་གྱུར་བ་ནི་རྒྱས་སྟོན་པའོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ།
དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་གང་དུ་དེའི་སྒོ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བརྟམས་དར་རྒྱུག་ལས་
ཁ་དོག་སྒོན་པོ་དང་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་ན་མས་ཆོས་ཅན། རྒྱས་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞེན་དུ་དབང་
པོའི་ཤེས་པ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་བཛོད་ཕྱིད་ཀྱི་སྤྲད་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གཟུང་
ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་དག་གིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
ལུང་དེས་དབང་ཤེས་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན། རྒྱས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མའི་དྲང་ངེས་ན་མ་འབྱེད་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་ཉིད་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཚུགས་སྤྱབ་དང་།
ཡུལ་ཅན་སྤྲ་རྟོག་གང་ལ་ཡང་མ་སྟོས་པར་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཚུགས་སྤྱབ་གང་ཏུ་
གིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་དེ། རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་སྤྲ་བྱི་རོ་རིག་བྱའི་སྟེ་མཆོད་ལྡང་། ཤེས་པ་
ན་མས་དེའི་མཚན་གཞི། དབྱེ་ན། གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ཅེས་དང་། དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་ངོ་
བོ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཚུགས་མི་སྤྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྤྲ་རྟོག་གང་ལ་ཡང་མ་བཞེན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པར་བྱར་མེད་པའི་ཚུགས་མི་སྤྱབ་པ་གང་ཏུ་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དེ། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷན་མིན་
འདུ་བྱེད་དང་ཀྱན་བཏགས་ན་མས་དེའི་ཆོན་གཞི། དབྱེ་ན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཀྱན་བཏགས་ཡོངས་སྤྱབ་

གསུམ་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་། བྱོད་ཉམས་སུ་མོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། བྱོད་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་གཞན་དང་ཡུལ་སྐྱོད་གཤམ་མ་ཉྩེས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་དུ་
 ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟུབ་ན། དེ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པའི་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་མེས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་སྟོང་གི་བྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་གསལ་ནི་
 གཉིས་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སྒྲོལ་ལྷོ་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་སྟོང་དང་དེ་གཉིས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་
 འཆར་བ་ཆོས་གཞན་ལ་ཉྩེས་དགོས་ཀྱང་། གཉིས་སྟོང་གི་བྱོད་པར་དུ་བྱ་བྱུང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་གསལ་ནི་སྟོང་
 ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲོག་ཞན་གྱི་ངོ་བོར་གཞན་ལ་མ་ཉྩེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སྒྲོལ་ལྷོ་དེའི་
 འཆར་ཚུལ་གཞན་ལ་ཉྩེས་ཀྱང་། དེའི་འཆར་ཚུལ་གཞན་ལ་ཉྩེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྟུབ་ན། དེ་འཆར་རེས་
 གྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་བྱོད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཆར་བར་ཐལ། སྒྲོལ་ལྷོ་ལྟ་བུར་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། གཉིས་སྟོང་གི་བྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཤེས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མེ་ལྷས་
 ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་སྟོང་མ་རྟོགས་པར་གཉིས་
 སྟོང་གི་བྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་ཕྱི་
 དོན་མེད་པའི་བྱོད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དབྱེད་ལས།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིགས་ངེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་གཞི་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱབ། བྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱུབ་པའི་བྱམ་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ བྱམ་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག་བྱས་པ་ལ། དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱུབ་པའི་བྱམ་
 པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་ཆེ་དེའི་བྱོད་པར་བྱེད་མི་དགོས་པར་བྱམ་པ་འི་ཅམ་རྟོགས་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་ཆེ་སྒྲོང་བཅུད་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཚུལ་གྱི་བྱོད་པར་དུ་བྱེད་མི་
 དགོས་པར་རྣམ་ཤེས་འི་ཅམ་རྟོགས་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལན་བྱ་རྟོག་གིས་མ་རྩོས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་། དེར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་རྟོགས་པ་ལ། རྫོང་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྟོང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་དགོས་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 བཏགས་ཡོད་དུ་ཐལ་བར་འཇུག་བསམ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོགས་ལ་ཞིང་ཡིད་གཞུང་བ་དག་གིས་དབྱེད་པར་བྱ་

ལ། སེམས་བྱུང་བྱེད་གསལ་ཡོད་ཉེར་དགུ་པོ་སེམས་བྱུང་བྱེད་གསལ་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་གསལ་ཡོད་མིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་
མཁན་མང་ཡང་མཆིམས་མཛོད་དང་། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཙ་འགྲེལ་ཚད་མ་རིགས་ཀྱི་མཁས་ལས་སེམས་བྱུང་
རྣམས་བྱེད་གསལ་གྱི་དོན་སྤྱིར་རྣམས་བྱེད་གསལ་གྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་མེད་པས་གཞུང་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་
སྤངས་པའི་མཁས་བླ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཤིང་། བདག་ལྟ་བུ་ལ་ནི་འདི་
དག་ཀྱང་ཆེ་ཤིང་ཉུང་བྱུང་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམས་བྱེད་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་རྣམས་ཡོད་
དེ། རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་རྟེ། རྣམས་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་
གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་དོན་མི་
གཅིག་པའི་བྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཐུན་དུ་ངེས་མཐུན་འདྲེད་ལས། རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་པའི་རྣམས་
ཡོད་དང་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་བྱིར་རྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གཞན་གཅིག་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་སྤྱི་
ཡོད་ཚུལ་གྱི་དོན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་ཚུལ་ནི་བྱེད་གསལ་ཆོས་སམ་ཆ་
ཅན་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་འམ་ཆ་ཤས་དེ་ལ་ཡར་མ་ལྟོས་པར་དཔོན་པོ་འམ་རྩེ་བོ་ལྟ་
བུའི་རང་རྒྱ་བྱུང་པ་དང་། གདགས་གཞི་དང་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་པ་དབང་བསྐྱར་བྱ་བྱ་བྱུང་བྱུང་པ་གཅིག་
འདོད་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཐུན་ཡིག་ཆ་རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཐུན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་། དེར་མ་ཟད་ལྟག་ཆང་ལོ་རྩེ་བས། རྣམས་ཡོད་བདག་སྤྱི་གནས་མ་བྱུར་ངེས་
དང་། ། རྣམ་ཤེས་བདག་སྤྱི་དབྱུང་སེམས་ཡོད་པ་འགལ། ། ཞེས་རྩིས་པོ་ཆེ་ལ་ནང་འགལ་བཛོད་པ་ལ། གང་
ཟག་གི་མཆོན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་དབྱུང་སེམས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་
རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དབྱུང་སེམས་གང་དུང་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་མཉམ་
མེད་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ལན་བྱེད་དགོས་པར་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཐུན་ཡིག་ཆ་རྩིས་འབྲང་དང་
བཅས་པས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གཞི་བྱུང་ན། རྩོད་རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་བྱུང་པ་
མེད་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་རྩོད་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་མ་བྱུང་པ་རྩོད་ཀྱིས་སྤོང་གི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྤྱི་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམས་བྱེད་གསལ་
ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་རྣམས་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་། དེར་ཐལ། ཀུན་
གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ སེམས་བྱུང་རྣམས་
ཡོད་ཉེར་གཉིས་པོ་དེ་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར་། ཉགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྩིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་ལྷགས་འདི་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་ཆས་ཡོད་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་
 པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཆས་ཡོད་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་
 ཆས་སུ་མེད་པར་སྤྱོད་བཞི། གང་ཟག་རང་གི་ཕྱོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་
 དེ་ཉན་འདོད་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། འདིར་ཕ་ལོ་ལོ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་
 ཆས་ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་
 གཉིས་པ་ཐུབ་ཤི། རིགས་རྒྱུ་ལས། འོ་ན་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལས་ཆས་ཡོད་ནི་ཏུ་བཏགས་ཡོད་ནི་ཏུ་ཞེ་ན།
 སྤྱིར་ཆས་ཡོད་ལ་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། རིགས་པའི་ཐུབ་པ་དང་། བརྟེན་པ་བཞི་ལས་
 འདིར་ནི་དང་པོ་ཡིན་གྱི། བར་བཀག་ཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་རིགས་པས་
 ཐུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ཉན་ན། ཉན་ཡིད་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འབྱུང་བའི་འཇིག་
 ཉམ་འབྱུང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཆས་ཡོད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱ་སྤྱོད་
 པའི་ཆས་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་ཆས་ཡོད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐུབ་
 མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱུ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་ཆས་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་ཆས་
 ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་ཡང་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ཐུབ་རྣམས་དང་ཆེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་
 བས་འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འཇུག་སྐྱམ་པ་ལགས་ཤིང་། སྤར་བཤད་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་
 སྤང་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ལོའི་ཚུང་པ་དེ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་ཆས་སུ་ཐུབ་
 པར་ཁས་སྤངས་པའི་དབུ་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་ཆས་ཡོད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་
 སེམས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་དགོས་པར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་
 བཅས་པས་ལན་ཏུ་མར་གསུངས་པ་དེ་སྤར་བྲངས་པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་ཆས་ཡོད་འདོད། ། ཅེས་པའི་གཞུང་དང་ཡང་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞི་ཐུབ་ན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་ཆས་ཡོད་ཏུ་མ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཕྱོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་
 ཆས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་
 མཛེས་རྒྱུ་ལས། གཞན་ཡང་། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་ཆས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན་མེད་པར་མཚུངས་
 པ་ལ་སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་དོ་ཞེས་ཅིའི་

མིར་མགས་སྤངས། རྟོག་རྟོག་ལྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་མིར་རྩོམ་ཅེས་ན། བྱམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་རྟོག་ཏེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་ཏུ་བཟུང་བའི་མིར་རྩོམ་ཅེས་ན། དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་
བཟུང་བསྟོས་ཤིག། ཅེས་གསུངས་པའི་མིར་དང་། རྟོག་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་
དང་། རང་རྒྱ་འཛིན་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཚད་
ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་པར་གྲུབ་མཐའ་ལྟན་པའི་མཛེས་རྒྱུན་ལས་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་མིར་ཟེས། གཞན་དག་ན་ཟེ། རང་རྒྱ་འཛིན་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་
གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གྲུབ་མཐའ་ལྟན་པའི་མཛེས་རྒྱུན་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགས་པའི་མིར་ཏེ།
འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་མཁས་པ་ལྷ་མ་ཁ་ཁ་ཅིག་གི་བཤད་རྒྱུ་བསྟར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལྷ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་
ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་མིར་ཏེ། གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་བཤད་མཁས་པའི་
འབྲུག་རྟོགས་ལས། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་མའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཆེན་མོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟེ་བ་ལ།
ལྷ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐའ་། ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱ་འཛིན་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་
གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་འང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་སྤྱབ་རྣམས་དང་། རྟོག་ཡོད་པས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་
བས་འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འབྲུག་ཅེས་སྟགས་མང་ཏུ་གསུངས་པ་འང་མཁས་པ་ལྷ་མ་ཁ་ཁ་ཅིག་གི་བཤད་རྒྱུ་བསྟར་བ་ཅམ་
ལས། རྟོག་ཏེ་ཏེ་རང་ལྷགས་མིན་ཏེ། བསྟར་བ་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཅད་པ་སྟགས་ལ་མ་
རྟོགས་པར་ངོ་བོ་སྟོ་ཡུལ་ཏུ་འཆར་ཏུ་ཡོད་པས་རྟོག་ཡོད་དང་། གདགས་གཞི་འཇམ་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ལ་མ་རྟོགས་པར་རྟོགས་
སྤྱབ་ཏུ་སྤྱབ་པས་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པར་གསུངས་པ་ལས་རྟོག་པའི་ཚད་སྤྱབ་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཁྱད་པར་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་
པའི་མིར་ཏེ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་བཅད་པ་སྟགས་ལ་མ་རྟོགས་པར་མཛོན་སྤྱུང་ཏུ་མཐོང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཞབས་རྟོ་
བ་སྟགས་ལ་མ་རྟོགས་པར་རྟོགས་སྤྱབ་ཏུ་སྤྱབ་རྒྱུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་མིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
མིར་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་
རྟོག་པའི་རྟོག་པས་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདྲོད་ན་གཞུགས་ནས་འཕགས་ལས་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་
བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷ་མོའི་དག་གི་བྱ་དེ་གཞུགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཚད་མས་སྤྱབ་ན་དེ་གཉིས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྟགས་སྟོན་ཏུ་མ་འབྱུང་བའི་མིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་
ལ་ཕ་སྟེ་དགོ་བཤེས་ཀྱིས་རྟོག་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྟེང་ཏུ་བཞག་ན་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྟོག་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་སྤྱབ་

ཚད་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛོག་ཅིང་། ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་འཛོག་ཚུལ་སྤར་ཉར་རོ་ཞེས་བཤད་
 པ་འང་མི་འཐད་པར་བཤམ། མཚན་གཞི་ནས་ཤེས་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་སྤྱབ་མཐའ་གོང་མ་
 ཡོད་ན་རྗེ་སྒྲ་མ་ལ་སྟག་ལོའི་དགག་པ་དེ་འཇུག་པར་བཤམ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་འང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤྲིང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པར་བཤམ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། མདོས་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞིའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་བཤམ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲིང་མེད་དགག་བྱ་དེ་
 གཟུགས་ཤེས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་ཚད་མས་སྤྱབ་ན་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པར་བཤམ་བ་སོགས་མི་
 འཚམས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་བཤད་ཉར་ན་
 འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལྷང་དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་འཛོན་
 སྤྱབ་པའི་རྣམས་སྤྱམ་སྤྱབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲིང་མེད་དང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རང་རྒྱ་འཛོན་སྤྱབ་པའི་རྣམས་སྤྱམ་
 མ་སྤྱབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲིང་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉར་ན།
 སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲིང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པར་བཤམ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་རང་ལ་
 ཡང་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་འཛོན་
 སྤྱབ་པའི་རྣམས་སྤྱམ་སྤྱབ་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་འཛོན་སྤྱབ་པའི་རྣམས་སྤྱམ་སྤྱབ་པ་དེ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲིང་མེད་པའི་འདོད་ན། ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདག་མེད་རྟོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་
 འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དགག་པ་བཅད་ཙམ་ལ་
 མ་སྟོས་པར་རོ་བོ་སྒྲོ་ལུ་དུ་ཤར་དུ་ཡོད་པས་རྣམས་ཡོད་དང་། གདགས་གཞིའི་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ལ་མ་སྟོས་པར་རྟོགས་
 སྤྱབ་དུ་སྤྱབ་པའི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པར་གསུངས་པ་ལས་སྟག་པའི་ཚད་སྤྱབ་ཀྱི་གཞུང་དང་ཁྱད་པར་སྤྱེ་ཚུལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་འང་འཐད་པར་དཀའ་ཤི། བསྐྱབ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་སྤྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་ཉར་ཁྱད་པར་སྤྱེ་བའི་བསྐྱབ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག་ཞེས་ཟེར་
 སོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་
 མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྣམ་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། བསྐྱབ་
 ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཉེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། དུས་དང་། རྣམ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤམ་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། བསྐྱབ་དང་དབྱུས་

མཐའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ནམ་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་གཙོ་ལོམར་ལྟ་བུ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས། སློབ་དཔོན་སློབ་ཉན་གྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་འདི་དག་གནས་དང་།
དམིགས་པ་དང་། དུས་དང་། རྣམ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་གཙོ་ལོམར་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཞིང་། དེ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་
པའི་དོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཁས་སྤངས་ན། ཉེས་པ་དུ་མར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་འདུག ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནི། དུམ་ངེས་ལྟ་བོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དགེ་སེམས་
ཁོ་ནའི་ལོམར་དུ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཀྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་བཤད་ལས། ལྷགས་
འདིར་དང་པོ་བཅུའི་ནང་ནས་དུམ་ངེས་ལྟ་གསལ་ཉི། དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་ལོམར་དུ་བཞག་པས་མ་རིག་པ་དང་
མཚུངས་ལྟ་བུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། གསེར་ཐོང་ལས། འདུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དུམ་
ངེས་ལྟའི་འདུན་པར་གསུངས་པ་དེ་དཔུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉི།
དེས་མཛད་པའི་སྐབས་བཞི་བའི་བསྟན་དོན་ལས། གསེར་ཐོང་འདུན་པ་དུམ་ངེས་ལྟ་གསུངས་པར་དཔུང་། ཅས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ནི། ཆ་བའི་ཁྱབ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བོ་གང་རུང་ལ་དགེ་མི་
དགེ་ལྟངས་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཀུན་འགོ་ལྟ་བོ་དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སས་བསྟན་པ་
ཡོད། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོམར་དུ་འབྱུང་། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོམར་དུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། སེམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོམར་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ལ། དུམ་ངེས་ལྟ་བོ་གང་རུང་ནི་ཁམས་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་
ཀྱི་སས་བསྟན་པ་ཡོད། དགེ་མི་དགེ་ལྟངས་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོམར་དུ་འབྱུང་། དེ་གསུམ་ཀྱི་ལོམར་
དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
པའི་ས་ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལས། དུ་ཞིག་ས་ཐམས་ཅད་ལ། སེམས་ཐམས་ཅད་དུ། དུས་
ཐམས་ཅད་དུ། ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིན། ལྷས་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སེམས་པ་ལ་བྱག་པ་ཡན་
ཆད་ལྟ་བོ་རྣམས་སོ། ། དུ་ཞིག་ས་ཐམས་ཅད་ལ། སེམས་ཐམས་ཅད་དུ། ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ལ། དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཞིན། ལྟ་བོ་ནི་འདུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་བྱག་པ་ཡན་ཆད་
དོ། ། སའི་སྦྱོང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལྟངས་མ་བསྟན་པའོ།
ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་དེའི་དོན་ནི་གང་གི་ཆོའདོད་པ་ཙམ་ལ་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོག་ཞན་དག་མི་

འབྱུང་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཉིས་རེས་འགའ་ནི་གསུམ་འབྱུང་གི་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་
བརྟུབ་ར་བྱེད། ། ས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ཟག་
པ་མེད་པའི་ས་བཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གྱེ། གང་གི་
ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོན་དད་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་ངེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ས་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་ལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ས་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔུང་རྒྱ་ཞིག་འདུག ཁ་ཅིག། སེམས་སེམས་བྱུང་མཆོངས་ལྡན་རྣམ་པ་
ལྡམ་ཆོངས་པའི་དོན་ནི། ཉེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཏུས་དང་རྣམ་དང་། རྣམ་པ་མཆོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
མཆིམས་མཛོད་ལས། སེམས་དང་མཆོངས་ལྡན་ལྡམ་ཆོངས་པར་གནས་པ་གྱེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་མཆོངས་པ་
ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་མཆོངས་པ་ནི་དེའི་བྱུང་པར་གཅིག་རྣམ་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཉེན་མཆོངས་པ་ནི་དབང་པོ་གཅིག་ལ་བཞེན་ནས་སྟེས་པ་དང་། ཏུས་མཆོངས་པ་ནི་ཏུས་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་
མཆོངས་པ་ནི་རྣམ་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག དེ་མི་འབད་པར་ཐལ།
སེམས་སེམས་བྱུང་མཆོངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྡམ་ཆོངས་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་ཆོངས་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་ཆོངས་
པ་དང་། རོ་བོ་མཆོངས་པ་དང་། ཏུས་མཆོངས་པ་དང་། ཁམས་དང་ས་མཆོངས་པ་ལྡེའི་སྒོ་ནས་མཆོངས་པར་
ལྡན་པར་མངོན་པ་ཀྱང་བཏུས་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག དེ་དག་གི་དོན་ཡང་ལྷ་མ་དང་མི་མཆོངས་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་གྱེ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མཛད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོགས་པ་མཁུལ་
རྒྱན་ལས། མངོན་པ་ཀྱང་བཏུས་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི་མཆོངས་པ་ལྡེ་ལ། རྣམ་ཆོངས་པ། དམིགས་རྣམ་
ཆོངས་པ། རོ་བོ་མཆོངས་པ། ཏུས་ཆོངས་པ། ཁམས་དང་ས་ཆོངས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་གྱེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་ཆོངས་པའི་དོན་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་
བྱུང་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་རེས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་ རེས་མཐུན་རྣམ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་
ནོ། ། དམིགས་རྣམ་ཆོངས་པ་དང་རོ་བོ་མཆོངས་པའི་དོན་ནི་དམིགས་པ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པར་མཆོངས་
ཤིང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་མི་མཆོངས་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་སོང་ན་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཟག་མེད་དུ་
སོང་ན་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཡང་ཟག་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། ། ཏུས་ཆོངས་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་
དང་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་གཉིས་སྟེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། ། ཁམས་དང་ས་

མཚུངས་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་དེ་འདྲ་པའི་སེམས་ཡིན་ན་དེའི་འཁོར་དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་
བྱུང་འབྱུང་མི་སྲིད་ཅིང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འདྲ་པའི་སེམས་བྱུང་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་གཙོ་
བོ་སེམས་དེ་ཁམས་གང་གིས་བསྐྱས་པ་དེར་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཡང་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་
དོན་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཚུལ་
གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཚུལ་སྟེ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདྲ་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་སྟེ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འགའ་ཞིག་ན་རེ། དེ་
གཉིས་མེ་འདྲ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེ་མ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མ་ཀྱན་བརྟུས་ལས་བཤད་ཚུལ་གང་ཞིག་
དེ་གཉིས་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལྟའི་ཚུལ་ལ་མངོན་པ་
མཛོད་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། མངོན་པ་མཛོད་ནས་ཇི་ལྟར་
བཤད་པ་ནི། ཉིན་མཚུངས་པ། དམིགས་པ་མཚུངས་པ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ། རོ་བོ་མཚུངས་པ། དུས་
མཚུངས་པ། རྩས་མཚུངས་པ་རྣམས་སོ། ། ཞེས་དང་། མངོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། མཚུངས་པ་
ལྟལ། རྩས་མཚུངས་པ། དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ། རོ་བོ་མཚུངས་པ། དུས་མཚུངས་པ། ཁམས་དང་ས་
མཚུངས་པ། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་པར་འཆལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
མཛོད་ལྟགས་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་གཉིས་པོ་མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་ལྟ་
མཚུངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བྱབ་མཐའ་ཙ་བར། དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་གཞི་ལྟ་དངོས་པོ་
རྩས། ཞེས་དང་། བྱབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྟེང་བར། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྟོག་ཆེར་དུ་གཞུགས་ཅིང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ཆོད་ལྡན་ཀྱན་ལས་བྱེ་བྲག་སྟེ་བས་དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་དུ་འདྲ་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་
ལྡན་ནམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་པར་མཛོད་ལས། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམ་པ་ལྟ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བ་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁྱེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡིན་ན་སོམ་ཉེ་རྒྱུག་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཁྱོ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཀྱི་འདུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུན་པ་ཡིན་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་མ་དད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མོས་པ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཚོལ་བཅས་ཀྱི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡིན་ན་ཚཱ་ལ་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཚཱ་ལ་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་ཡིད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་ཡིན་ན་ཚཱ་ལ་བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཕྱིར་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་པ་ཡིན་ན་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མངས་པའི་ས་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྩིང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་
 ལ་དཔྱད་ཚུལ་ཆེས་མང་ཞིང་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་མངོན་ཅ་འགྲེལ་སྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་
 གཙུ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་ལཱོར་དུ་སེམས་བྱུང་རྩིས་ཡོད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙུ་བོ་
 སེམས་གཅིག་གི་ལཱོར་དུ་འདུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་འདྲོད་ཆགས་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་
 གཉིས་འདྲོད་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤར་རྟེན་འབྲེལ་ལྷང་རིགས་བང་མངོན་གྱི་ལྷང་དངས་བེན་པ་
 དེའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལཱོར་དུ་མ་རིག་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཏུ་ལྷུར་བའི་སེམས་ཀྱི་ལཱོར་དུ་ཀུན་འགོ་ལྷ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་མ་རིག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྤར་རྟེན་བཅུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་དངས་བེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་
 བ་རེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་བྲང་ལས། འདུན་པ་དང་འདྲོད་ཆགས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་ན།
 གཉིས་ཀ་སྲིད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་སེམས་བྱུང་རྩིས་ཡོད་ཡིན་ལ། རྩིས་ཡོད་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་སྲིད་
 པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་དར་རྟེན་ལས་ཀྱང་། རྩིས་མཚུངས་པའི་དོན་ནི་གཙུ་བོ་
 སེམས་གཅིག་གི་ལཱོར་དུ་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི། རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་
 ཅོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་གཅིག་གི་
 ལཱོར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩིས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ སེམས་པའི་རྩིས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡང་
 འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཞན་
 འབྱུར་བཞིའི་ནང་གི་རྟག་དཔྱད་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ རྟོག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གཞན་འབྱུར་བཞིའི་ནང་གི་རྟག་དཔྱད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། གཞན་འབྱུར་གྱི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དུས་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་རྩིས་དགུར་འདུས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་བའི་བསྐྱེད་དོན་
 ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སོ་བདུན་རྩིས་དགུར་འདུས། ། ཞེས་དང་། མཚུངས་དེ་རྟོག་པ་ཤེས་རབ་རྩིས་ཕྱིར་
 བཀོལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་པ་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉགས་སྒྲུབ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སེམས་པའི་རྫས་དང་། དེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཀུན་བརྒྱུས་འགྲེལ་བ་ལས། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད་ལས། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་ཞེས་འདམ་ཆོག་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་མི་རྟོགས་པའི་ཆེ་སེམས་གཙོ་བོར་རྟེན། གཏན་ལ་མ་འབེབས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་བོར་རྟེན་པའི་བྱང་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟོག་པ་ཡིན་ན་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་གི་རྫས་ཡིན་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐོག་ལ་ནམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ལྟགས་པར་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། འདིར་སྒྲས་པ། ཞེས་དང་རྒྱུས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཆེར་དྲི་མེད་རིགས་པའི་མིག་དང་བྲལ། ། རྩོན་ཕྱོག་མཁས་བྱ་བ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་ལུང་རིགས་ནམ་དག་རིས་སྤྱོད་པར། ཡག་དོག་ཆེར་མས་སྒྲོ་མིག་བཀྲག་ཅིང་སྒྲག་རུམ་ཡུལ་དུ་འབྱམས་ནམས་ཀྱི། ། མི་ཤེས་སྤངས་ལུན་རུང་ནས་འབྱེན་འདོད་འདུན་མས་རུང་བཟང་མཆིས་མེད་ཀྱང་། ། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་གཙོ་བོ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི། ། ཆེ་བར་རང་བཞིན་ལྟགས་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་མངོན་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི། ། དཀའ་གནད་མ་འདྲིས་ནམ་པར་གསལ་འབྱེད་སྒྲིམ་སྒྲུངས་སྒྲོ་གོས་ཆེ་བྲལ་དང་། ། མཁས་མང་མཐུན་སར་སྤྱི་བརྟེན་བསྐྱེད་དེ་དལ་འདི་ཐོབ་པའང་སྐལ་བ་སྟོན། ། དེ་ལྟར་ཡང་བདག་ཉིད་སྟོན་མན་ཞིང་། ། ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆེས་ཟབ་པས། མདག་འབྲུལ་བའི་དྲི་མ་ཅི་མཆིས་པ། ། མཁས་དབང་སྤྱན་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མངོན། ། ཟབ་མའི་གནས་འདིར་འབད་པའི་དགེ་བའི་མཐུས། ཉག་དུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱུད་དེ། ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་ཤོག །

ཅེས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ནམ་གཞན་སྤྱི་དོན་དྲགས་དཔྱད་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བྲལ་འགྲོ་བའི་ལུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བཅུན་གཟུགས་སྟོང་འཁོར་སྒྲོ་བཟང་འདིགས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོས་རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སྤྲོ་ཆོགས་དཔྱིག་ཅེས་པ་ཤིང་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོར་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའོ། །

དགེ་ལྡན་ལྷགས་བཟང་བཀྲ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཆོལ། ། རབ་བཞད་འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེའི་ཟིལ་དངར་ལ། །
སྦྱོད་ཕྱིར་ཆོས་ལྷིངས་སྤྱོན་སྤྱོན་བགམ་ལས། ། ཆོས་སྤྱོན་བདུད་ཅིའི་གྲ་ཆར་འདི་སྒྲོས་སོ། །

༡༡། ། ཐུབ་མཐའི་དོགས་དཔྱད་སྒྲོགས་ལ་མགུལ་རྒྱན་ ལྷང་རིགས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ ཅེས་བྲ་བ་བཅུགས་སོ། །

༡༡། ། ར་མོ་གུ་རུ་མཐུ་སྒྲོལ་ཡ། རབ་མཛེས་ལུལ་ཐུང་མཚན་དཔེ་འབར་བའི་གསེར་གྱི་རི་རྒྱལ་ལྷ་བུའི་སྒྲོ་
རབ་གསལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་སྒྲིེད་གྲུ་མ་ལུས་ཆོམས་མཛོད་གསུང་། ། རབ་ཡངས་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་
བཞིན་ཀུན་ཁྱབ་སྒྲིབ་བྲལ་ཏིང་འཛིན་འབྱམ་བུའི་ཐུགས་། ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བས་པད་དཀར་ལྟར་བཟུགས་
མཉམ་མེད་ཤུག་མེད་གེར་འདུད། ། རྒྱལ་ཀུན་བྱམས་བཅེ་མ་ལུས་གཅིག་བསྐྱས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་ཡམ་
མགོན། ། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་རྩལ་བབྱང་མཁྱེན་གཏེར་དབང་ཐུག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ། རྒྱལ་
པས་ལྷང་བསྟན་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞབས་གཉིས་དང་། ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་བཅས་ལ་
ཀུན་ནས་དང་བས་ཐུག་བགྱིད་དོ། ། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མཁྱོགས་པར། ། ཡང་དག་ལྟར་སྤང་ལྟ་
བའི་ཁྱད་མི་ཤེས། ། དེ་ཕྱིར་བདག་འཛིན་རྒྱང་ནས་འཕྱིན་འདོད་དག ། དེ་ཉིད་འབྱེད་ལ་སྤྱུ་ཞིག་བཙོན་པ་
འདོད། ། དེ་བས་ལྷང་རིགས་བྱི་མེད་འོད་བརྒྱལིས། ། རོ་མཚར་དོགས་དཔྱད་འདབ་སྟོང་བཞད་པའི་ཆོ། །
རྣམ་དག་གཞུང་དོན་ཁྱབ་གཞིབ་འདོད་པའི། ། སྒྲོགས་ལ་རྒྱང་དྲུག་ཆོགས་རྣམས་རོལ་བར་མཛོད། ། དེ་ལ་
འདིར་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་རོ་བོ་རྣམ་གངས་འདོད་རྩལ་སོགས་ལ་རང་རེའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་བཤད་རྩལ་
མི་མཐུན་པ་མང་བས་དེ་རྣམས་ལ་དོགས་དཔྱད་མདོར་བསྐྱས་འགོད་པ་ལ། ། ཁ་ཅིག་གིས། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་ན་
མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ། གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱངས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། དེ་ཡང་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན། གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་མ་
བསྐྱར་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་བསྐྱར་བའོ། ། དང་པོ་ནི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྤྱངས་མ་བཟླགས་མ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་
ལྟན་སྒྲིེས་གྱིས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱངས་ཏེ་
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རང་གི་སྒྲོ་རོར་གྲུབ་པའི་རྩལ་ལྷང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་

སྟེ། ཞེས་སྐུ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་པས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འཕེན་པས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲེབ་པ་ལྟ་བུ་སྐུ་སྐྱེས་གཏན་མེད་ཏུ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་རྒྱུ་འཕེན་
གྱི་བརྟན་བཅས་ན་མ་བཤད་པས་སྒྲེབ་པ་ལྟ་བུ་དང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་སྐྱེས་མེད་པར་ལྟ་བ་བསྒྲིག་པ་
དང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་ཚོད་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་དག་གཙང་སྐུ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་
ནང་གི་གཞུང་གང་ལའང་མ་སྦྱངས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་འདྲ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱི་
རྒྱུ་འཕེན་དང་ནང་བསངས་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་སྐུ་སྐྱེས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རྟེན་
ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་ཐེངས་ལས། ཕྱི་བ་དང་
ནང་བ་ཅམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྟེན་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ནང་པ་
དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲོ་མི་གཏོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་སྐུ་སྐྱེས་ཐག་པ་ནས་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་
ཟག་དེ་ཕྱི་རྒྱུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་
ནང་གི་ཁྱད་པར་བརྟན་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་ཙུ་བར། བརྟན་དང་སྟོན་པ་ལྟ་
བས་ཕྱི་ནང་གཉིས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་མ་ཡིན་པ་སྐུ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་
ངོ་བོ་ངེས་ནས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ངེས་པ་དང་། གཞིག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་
ཤེས་པ་སྐུ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒྲེད་གོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བཤོ། ། ཞེས་དང་། གང་སྟེ་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་
སྐབས་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་ཏུ་མ་ཁྲལ་ན། ཁྲལ་པར་ཐལ། དེ་དག་རེ་རེ་ཅམ་སྒྲེས་ན་དང་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་སྦྱབས་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། ཕྱི་ནང་
ཅམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱབས་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཙུ་བར། སྦྱབས་འགྲོས་མིན་དང་སྟོན་པ་གཞིག་འདོད་
འབྲལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་མཆོམས་ལ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
ཀྱན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་སྦྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ཁས་སྦྱངས་སྐུ་སྐྱེས་པའི་
ཤེས་རབ་གཙོ་འཁོར་ཅི་རིགས། སྦྱབས་འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་དཔྱད་རྒྱ་
ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་། ཕྱི་རྒྱུ་འཕེན་ལྟ་སྐུ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་སྐུ་སྐྱེས་མི་འདོད་པའི་ཕྱི་

རྩོལ་བཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། རྒྱ་འབྲས་རྩོལ་མེད་འདོད་འདོད་བཤད་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་མ་ཐག་པ་དང་དཔུལ་བར་སྒྱེས་མ་ཐག་པའི་ཕྱི་རྩོལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བཤད་ཐུང་དགོས། ཁ་ཅིག་ ཚ་བར། བརྟན་དང་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནས་ཏེ། ། ཞེས་པས་ཕྱི་ནང་ཅམ་གྱི་
 བྱུང་པར་དང་། བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྱུབ་འགོག་གི་ཕྱི་ནང་གཉིས། ། ཞེས་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཐུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་བྱུང་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ཐོང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས། བྱུང་པར་དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྱུབ་འགོག་གི་ཕྱི་ནང་གཉིས། ། ཞེས་པས་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ཀུན་
 མཁུན་སྒྲིབ་པའི་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་དང་བརྟན་པ་
 དང་། ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འབྱེད་དགོས་ཏེ། ཞེས་སྟགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་
 གི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱུང་བྱུང་
 པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རྩོལ་བཤད་ག་
 ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནང་བའི་ཐུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པས་མ་བྱུང་པ་
 བཞེན་ཕྱི་རྩོལ་བཤད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱོད་སྟགས་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ ཕྱི་རྩོལ་བའི་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་དང་བཅས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མ་རྒྱུགས་
 པས་བྱུང་གྱེ། རྒྱལ་ཐོང་ལས། གཞན་སྟེན་མས་ནི། དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེན་པ་སྟོན་དང་བཅས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མ་
 རྒྱུགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཟད་ཕྱི་རྩོལ་པའི་ཐུབ་མཐའ་གསུངས་པ་པོ་དང་། བྱུང་
 བའི་ཐུབ་མཐའ་གསུངས་པ་པོ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། རྒྱལ་ཐོང་སྟེན་པ་
 གཅིག་འདོད་འབྱུལ། ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་འགྲེལ་ལས། ལྷག་ཆང་བས། དེར་མ་ཟད་ཚ་བར་ཐུབ་མཐའ་ཀུན་
 གསུང་བྱུང་དབང་ལ། ། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་ཐོང་ཀུན་གསུང་བཤོ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ལ།
 ཞེས་བྱུང་དབང་ཐུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་སྟོན་པ་འཕགས་ཀྱང་བཤོ་བྱས་སོ། ། འོ་ན་ཕྱི་རྩོལ་བཞེས་ཅན། བྱུང་བར་ཐལ།
 རྒྱལ་ཐོང་པ་ལྟོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པ་དེ་ཕྱི་རྩོལ་པའི་ཐུབ་མཐའ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བཀའ་བརྟན་བཅས་ཀྱི་གསུང་བཤོ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡ་མཚེད་རྣམས་ཀྱང་
 རྒྱལ་བའི་བཀའ་གསུངས་པ་པོར་འབྱུར་བས། མདོ་བརྟན་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྟོད་ལས་བཞུགས་པར་འབྱུར་
 རོ། ། གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་པ་གཉིས་གསུང་པ་པོ་
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པུ་དེས་ཐུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷག་ཆང་པས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྟོན་པར་མ་གསུངས་པ་ན་

སྤར་དྲངས་པའི་ལྷ་དེར་གསལ་ལ། ཟ෍་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐུབ་མཐའ་གསུང་པ་པོ་ཡིན་པས་སྟོན་པར་གྱུར་ཟེར་ན།
ཟ෍་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐུབ་མཐའ་གསུང་པ་པོ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་མཐའ་ཙ་
འགྲེལ་འདིས་ཀྱང་ཟ෍་ནང་གི་ཐུབ་མཐའ་མ་བཤད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་ལྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་
དེ་དག་མ་བཤད་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོར་ན་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་ནས་འགོག་པའི་གཞུང་ལུགས་མི་སྲིད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་བའི་སྟོན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་འཕཌ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འདུལ་མི་རུང་བར་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུལ་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཕྱི་རོལ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
ནམ་འཛིན་ཉེན་ན་འཁོར་ལོ་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་།
སྦྱོང་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་ལོ་སྤྱར་བའི་བཀོད་པ་རྣམས་སྤྱུལ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་
གང་ལ་འཛིན་ཉེན་དགའ་བ་དེར་བྱང་སེམས་སྤུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། ། ལ་ལས་བདུད་གྱི་ཆ་བྱད་
གྱིས། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་མཛད་དེ། ། འཛིན་ཉེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ནང་བ་རྣམས་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འདུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། ཁ་
ཅིག་གིས། དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བུ་ཉེར་བརྒྱད་པོ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ལྟ་
བའི་སྟོན་པ་ཕྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་ཚུལ་ནི། ལྟ་བུ་ལྟ་བརྒྱད་དང་བདུན་ཅུ་དང་། སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཙ་གསུམ་དང་ལྟ་
བའི་ཙ་བ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་དང་། ཡ་མཚན་གྱི་ལྟ་བུ་དུག་དང་། ལྟ་བུ་རེ་གཉིས་དང་། དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བུ་
ཉེར་བརྒྱད་དང་། འཛིན་ལྟ་ཉི་ཤུ། འཛིན་ཉེན་པ་རོལ་སྤྱོད་བཅུ་དུག་དང་ལྷང་མ་བཞུན་གྱི་ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི་དང་།
ལྟ་བུ་ལྟ་དང་། མཐའ་བཞིར་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། མཐའ་ལྟ་གསུམ་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བའི་བར་དུ་ཡོད་དེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བུ་ཉེར་བརྒྱད་པོ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་
བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བཅུས་དར་རྒྱུག་ལས། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་སྤྱི་བཞིན་པར་བརྒྱུད་བལ་བཞེན་
ནས་ལྟ་བུ་དཔལ་ཤི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷང་མ་བཞུན་གྱི་ལྟ་བུ་བཅུ་བཞིའི་
ནང་ནས་ཀྱང་གནས་མ་བྱུ་བའི་ལྟ་བུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གང་གི་འདོད་པ་ཡིན་པ་ནི་
གྲངས་ཅན་པ་དང་། རྒྱུ་འཕེན་པ་དང་། གཅེར་བྱ་བ་དང་། གནས་མ་བྱུ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་།
གསེར་ཕྱིང་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། ལྷང་མ་བཞུན་གྱི་ལྟ་བུ་བཅུ་

བཞི་ལྟ་བུ་གནས་མ་བྱེད་ལྟ་བུ་འདྲ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྤྱིར་སྤྱོད་གནས་པའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འདྲ་པ་སྤྱིར་བསྟན་དང་སྤྱུག་ཅུ་ཆ་གསུམ། དེ་
 ཡང་བསྟན་ལྟ་བུ་འདྲ་པ་སྤྱུག་ཅུ་ཆ་བཞི་དེ་ཡང་བསྟན་ལྟ་བུ་འདྲ་པ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་
 བསྟན་ལྟ་བུ་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་དབྱེད་དགོས་ཤིང་།
 རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བསྟན་ཚུལ་ཡང་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དབྱེད་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ལྟ་བུ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི་
 རང་ནས་མཐའ་དང་མི་ལྟ་བུ་དང་། ཉག་པར་ལྟ་བུ་དང་གྲོལ་བའི་བདག་གྲོང་ཕན་ཆད་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་གསུམ་པོ་
 གྲངས་ཅན་དང་། དེའི་བསྟོན་ཚུགས་གསུམ་པོ་རྒྱང་འཕེན་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བུ་གསུམ་པོ་གཅིར་བྱ་བ་དང་།
 གཉིས་མེན་དུ་ལྟ་བུ་གསུམ་པོ་གནས་མ་བྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་བའི་བསྟན་དོན་ལས། མཐའ་
 དང་མི་ལྟ་བུ་ཉག་དང་གྲོལ་བདག་བྱུང་། ། གྲངས་ཅན་ལ་བརྟེན་གཡོ་བའི་ལྟ་བུ་གསུམ། ། རྟོག་ཚུགས་རྒྱང་འཕེན་
 ལ་བརྟེན་འདུ་བ་གསུམ། ། ཞེས་དང་། གཅིར་བྱ་བ་དག་བྱམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི། ། ཞིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མི་
 འཇིག་སྣེ་བའི་ཕྱིར་། ། དགག་སྐབས་ཆ་མཉམ་བཟུམ་པའི་ལྟ་བུ་གསུམ། ། གནས་མ་བྱེད་བསྟོན་ཚུགས་
 བཅུམ་པ་གསུམ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟེང་པོའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་
 དག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐའ་དང་མི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་མེད་པར་ལྟ་བུ་དེ་མཐའ་དང་མི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གསེར་ཐོང་ལས། ཆེ་ཕྱི་མའི་ལྟ་བུ་པོའི་ཆ་ལ་བྱས་ནས་ཆེ་འདྲི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་བཟུང་མར་འཇུག་པའི་ཆ་དང་ལྟ་བུ་པ་ལ་
 བཤད་ཅིང་མཐའ་དང་མི་ལྟ་བུ་དེ་ལས་བསྟོན་ལྟ་བུ་ཆེས་འགྲིག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་འང་ཞིབ་ཆ་
 དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། དྲང་སྟོང་མེར་སྐྱུས། སྤྱིང་འདྲི་མའི་ཆེ་ཆད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཆེ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་
 བཅུམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཙ་བར། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་དུས་སུ་མེར་སྐྱུ་ཡིས། ། གྲངས་ཅན་གཞུང་བཅུམས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆེ་ལོ་ཆད་མེད་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། དཔག་མེད་ཀྱི་
 ཆེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། བསྐལ་བ་དང་པོའི་རྒྱུ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་
 ཆད་མེད་པ་ན་བཟུང་ཟེ་མེར་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ནས། བསྟན་བཅོས་དག་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཆེ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་བཅུམས་པར་སྐབས་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་
 གིས། གྲངས་ཅན་ལས་གྲུས་པ་ཉེར་ལྟོ་ཡོད་དེ། ཙ་བར། ཉེར་ལྟོ་བཤད་ཀྱང་ཞེས་དང་། ཙ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 རྒྱུ་ཆེན་ལས་རྒྱུ་བར་སྐྱུ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་གྲུས་པ་ཉེར་ལྟོ་ཡོད་པའི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་སྟོང་འཇིག་རྟེན་མིག་
 ཅེས་བྱ་བ་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཁྱབ་མཐའ་འབྱུང་བས་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། ། ཞེས་དང་། རྟོང་སྐྱུ་ལས།

གྲངས་ཅན་ལས་གྲུས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུང་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དྲུང་སྤྱང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་
བྱ་བས་རྒྱུང་འཕེན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་བཅམས་ཏེ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མཐའ་དག་དངོས་
པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲེ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་འབྲེལ་ལས།
རྗེའི་འྲིག་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱང་བྱུན་ལས། གྲངས་ཅན་ལས་གྲུས་པའི་གཞན་ཞེ་
ཉེར་ཙུང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བཤད་སྒྲུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། གྲངས་ཅན་དག་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་དག་ལས་གྲུས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
སོ། ། ཉེར་ཙུང་འདིར་མིག་སལ་ཡང་། ཡང་གཤེགས་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི། སྤྱང་བོ་
དང་། ཁམས་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་ནམས་འགོག་པ་དང་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་མི་
མཐུན་པ་མཐོང་བས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་མི་འབྱུང་སྟེ། འདས་པ་དང་མའོངས་པ་དང་། ད་
ལྟར་གྱི་ཡུལ་མི་དྲན་པ་དང་། མར་མེད་དང་། ས་བོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བད་པས་ནམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་
པར་བརྟུན་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དེ་ལ་ལྷ་ལས་འདས་པའི་སློར་འཁྱར་མོད་གྱི། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་པར་
ལྟ་བས་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་ལོ། ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ནི་ཡུལ་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པ་བད་པས། མདའི་
ལྷགས་བད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་གནས་སུ་སོང་ནས་ཐར་པའོ་ཞེས་བརྟུན་དོ། ། ཡང་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་
ནི་སློང་དང་རིག་པར་བྱ་བ་མཐོང་བ་ནམ་པར་གཞིག་པས་ཐར་བར་བརྟུན་དོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པ་མི་
འཇུག་ཅིང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་མཐོང་བས་ཐར་བར་རྟོག་གོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་མཆོན་མར་ནམ་པར་རྟོག་པ་
མཐོང་བ་ནི་སྟུག་བསྐལ་སྒྲེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་སྟུམ་ནས་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཅམ་ལ་མི་མཁས་པ་དག་ནི།
མཆོན་མས་འཇིགས་སྟུག་སྟེ། མཆོན་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་འདོད་པའི་མཆོན་མ་ལ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་སློར་
འཁྱར་བར་བརྟུན་དོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་སྤྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་
འདས་པ་དང་། མའོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་མི་འཇིག་སྟེ། ཡོད་པས་རྒྱ་ལས་འདས་པར་
རྟོག་གོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་། སྟོན་དང་གསོ་བ་དང་སྦྱིས་བྱུང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་འཇིགས་པས་རྒྱ་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་མི་མཁས་པའི་བློན་པོ་
ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་དང་སྦྱིས་བྱེད་བྱེད་སྟུག་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་འཁྱར་བར་བྱེད་པ་པོའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལས་
འདས་པར་རྟོག་གོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་ཡོངས་སུ་བད་པས། ཁ་ཅིག་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བད་པ་ཤེས་པས། ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་ནམས་ཀྱི་བྱེད་པ་དབང་པོ་རང་དབང་ཅན་དུ་མཐོང་བས་
རྒྱ་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ཞུགས་པ་སྟེ་རྒྱ་ལས་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་བཞིན་དུ་གཉི་ལྷག་པས་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ། སློ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལྷན་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་ནི། བདེན་པ་དང་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པར་རྟོག་གོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་མངོན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གཅིག་པ་དང་ཐ་དང་
 པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོར་འཕྱར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་རང་
 བཞིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཆ་བྱའི་རྣམ་པར་བཏྲ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་།
 ཆེར་མཚོ་བ་ལྷ་བྱར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ། སློ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
 ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཙུ་མེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱི་དགྲ་སྤྱོད་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དྲུག་བསྟན་པ་
 འཛིན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཛིན་ཉིན་
 འབྱུང་བ་དུས་ལ་རག་ལས་སོ། ། ཞེས་དེ་རྒྱུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ། སློ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
 ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱིད་པས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱིད་པ་མེད་པས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱིད་པ་དང་སྤྱིད་པ་མེད་པ་ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་
 པས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱིད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་
 གོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། འདིར་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ཉེར་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲོན་མ་དེ་ལས་གསུམ་བྱས་པས་
 ཉེར་ལྷུ་མངོན་ནམ་བུ་གསུངས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་ལ་གྱེས་
 པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་མེ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་ལྷུང་དེས་ཉི་ཤུ་ཙུ་མེ་དཔྱེ་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་
 པ་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་བར་བདག་གི་བྱུང་པར་
 ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་མན་ཚུན་ཐ་དང་པར་འཕྱར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་
 གཞུང་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་དེའི་དཔྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྷགས་སོ་སོར་གྱེས་པར་འཆད་པ་
 བོད་མ་གོ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐུབ་བསྟན་རྒྱུན་པོའི་མངོས་རྒྱུན་ལས།
 འཇུག་པ་ཙུ་མེ་འགྲེལ་དང་རྩེ་ཡབ་སྤྲུལ་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྷུ་འདོད་ཚུལ་བཤད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྷགས་
 ཉེར་ལྷུ་ཡོད་པར་མ་བཤད་ལ། ལང་ཀར་ག་ཤེགས་པའི་མདོ་ལས་གཞན་སྤྱི་ཉེར་ལྷུ་བཤད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་
 མདོ་དེར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་འདོད་པ་བརྟེན་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ཉེར་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་དེའི་དང་པོ་
 གསུམ་དུ་བྱེ་ཡང་ཉེར་ལྷུ་མ་ཆང་བར་འདུག་པས་འགྲིག་དཀའོ། ། ཙུ་མེས་རྒྱུ་ཆེན་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་མོར་གྲངས་
 ཅན་ལས་གྱེས་པ་ཉེར་ལྷུ་ཡོད་པའི་ཆོག་གཅིག་བྱུང་མོད་ཀྱང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ལས་གྱེས་པ་དང་ཕྱིར་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་ལྷགས་ཉེར་ལྷུ་གྲངས་ངེས་པར་མ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཟད་ལང་
 ག་ཤེགས་ལས་བཤད་པའི་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྤྲུག་པ། ཉེར་གཉིས་པ་གསུམ་པོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མེད་མི་མཚུངས་གྲངས་མ་བཤགས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། སྟག་ཚང་བས་ཀྱང་ལྷན་གྲངས་ངེས་
 པར་མི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟག་ཚང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཆད་སྟེ་གཅིག་དང་ཉག་སྟེ་བཞིར་གྲགས་ཞེས་པས་དེ་
 ཉམས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་ལུགས་ལ་འདྲ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། ཆད་སྟེ་གཅིག་
 དང་ཉག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་གྲགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་བྱས་ཏེ། གྲུབ་འགྲེལ་ལས། བཅུ་གཉིས་སུ་
 གྲངས་ངེས་པར་ཡང་མི་འདྲོད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ལ་འདྲ་གྲངས་ངེས་ཁས་
 ལེན་བྱུང་བར་ཐལ། ཆད་སྟེ་དང་ཉག་སྟེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་བྱུང་མི་འདྲུ་བའི་ཕྱི་
 རྒྱལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགྲུང་གྲངས་ངེས་པར་འདྲོད་པ་ལ་འདྲ་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་སྟེ་གཅིག་དང་
 ཉག་སྟེ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་བཟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་པོའི་མཛོས་རྒྱན་ལས། དེས་ན་འདིར་ནི་དེ་དག་ལས་
 གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་འཆད་པར་འདྲོད་པས།
 ཆད་པར་སྟེ་བཞི་རྒྱུད་འཕེན་དང་། ཉག་པར་སྟེ་བཞི་གྲངས་ཅན་པ། ཆངས་པ་བ། རྩབ་འཕྱག་པ། དཔྱོད་པ་
 བ། དབང་ཕྱག་པ། བྱེ་བྲག་པ། དུག་པ་ཅན་པ། གཅེར་བྱ་བ་ཏེ། བརྒྱུད་བཟུ་བར་བྱ་ཏེ། གཞུང་ལ་ལར་
 སེར་རྒྱུ་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞིང་མཁས་པའི་དབང་
 པོ་ཀ་མ་ཤི་ལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་རྒྱུད་པ། དུག་བྱེད་མཐའ་བ།
 བསང་པ་བ་རྣམས་ནི་ཆངས་པ་བའི་འདྲོད་པ་དང་སྟོགས་མཐུན་པ་དང་ཆངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་ཆངས་པའི་
 ལྷང་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་མ་བཤགས་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་དུག་གཉིས་ལ་
 ཆངས་པ་བ་དང་། རྩབ་འཕྱག་པ་དང་། དབང་ཕྱག་པ་གསུམ་ཀའོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་
 ཆངས་པ་བ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དོན་བྱུང་ཆུབ་བཟང་པོས་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་རྩབ་འཕྱག་པ་ཡོད་པར་བྱས་
 ལའོར་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་དབང་ཕྱག་པ་ཡོད་པར་བོད་སྟེ་མང་པོ་དང་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟང་ཆངས་པ་བ་དང་རྩབ་འཕྱག་པ་དང་དབང་ཕྱག་པ་གསུམ་ཡང་ནང་ཕན་
 རྒྱུན་མི་འགལ་ཏེ་བྱས་ལའོར་ནས་བཤད་པའི་ཆངས་སོགས་གསུམ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་སྟེ་དང་སྟེ་མ་སྟེ་མ་སྟེ་བྲག་ཡིན་པ་ལྟ་
 བྱུང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆངས་པ་བའི་ནང་བྱུ་ཞེས་སྟེ་བའདུས་པར་བཤད་པ་
 དང་། དབང་ཕྱག་པས་རྩབ་འཕྱག་པའི་འདྲོད་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་དང་ལྟ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་འགྲེལ་ལས། བྱས་ལའོར་ནས་བཤད་པའི་ཆངས་པ་བ། རྩབ་འཕྱག་པ། དབང་ཕྱག་པ་
 གསུམ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་སྟེ་མར་མི་འདྲུ་ལ། བརྒྱུ་ན་འདྲུ་ཏེ། རྩབ་འཕྱག་པས་ཆངས་པ་དང་རྩབ་འཕྱག་པ་
 གཉིས་ཀའི་ལུགས་འཛིན་ཅིང་། དབང་ཕྱག་པས་གསུམ་གའི་ལུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཕྱག་པས་ལྟ་

གསུམ་གསུམ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་སྐུ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ལུ་སྤྲེགས་པ་ལ་དབྱེ་བ་མང་པར་མ་བཟུང་ལུ་སྤྲེགས་པའི་སྟོན་པ་ལ་འདྲེན་ལྟ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གྲུབ་འབྲེལ་ལས། ལུ་སྤྲེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉེར་ལྟ་པ་ལ་ཆེར་སྟོན་པའི་དུས་ནས་ཡོད་ལ་སྟོན་
པའདྲེན་ལྟ་སྐུ་ལ་ཡོད་དེ། ལེགས་ལྡན་ཕྱི་མའི་གཞུང་ལས། སེར་རྒྱ་དང་གཟིགས་ཟབ་དང་འཁྱུག་པ་དང་། ཅ་
ར་ག་དང་དབང་པོ་དང་། གསལ་བ་དང་སྤྲེལ་དང་། བདེ་ལྡན་དང་གསེར་ཅན་དང་། རྒྱུགས་ཅན་དང་ཤ་ཀྱུ་
ན་དང་། སལ་དགའ་དང་འབྲི་ཀྱན་དང་། ཡང་གི་ར་བ་དང་། བྱ་ལ་རྒྱ་དང་བྱ་ལ་ཉ་དང་། སལ་ལྷ་དང་མང་
ཅུ་ཡན་དང་ཀོ་ལུ་ཐུམ་དང་། ཉན་ཡན་དང་ལོ་མ་ཅན་དང་། མ་བུ་དང་རྩ་བ་ཉེ་བལ་ཀ་དང་རྩ་ས་དང་། ཡ་ཤེད་
ཐ་དང་རྩ་སྤྲེལ་དང་། ཤིང་ཤུན་ཅན་དང་མཛེའི་མི་དང་། ཤིང་དང་རྒྱུན་ཤིས་ཀྱི་བྱ་དང་། འཇིག་རྟེན་མིག་ལ་
སྐུ་ལ་པས་བཀོད་པ་གཞུང་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ་གཞུང་འདི་འི་
དངོས་བསྟན་ལ་སོགས་ཡོད་པས་ཉེར་ལྟའི་ཤིས་ཤིང་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེར་ལྟའི་ཤིས་ཤིང་གཞན་
སྐབས་འདིར་མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། འོད་སྤང་རྩོགས་ཤིང་དང་། ཀྱུན་ཏུ་རྒྱ་གནག་
རྩོགས་ཀྱི་བྱ་དང་སྤྲེལ་འདོད་ཀྱི་བྱ་མའི་བྱ་ཡང་དག་ཀྱུ་ལ་བ་ཅན་དང་། མི་པམ་སྤྲེལ་ལ་བ་ཅན་དང་། ཀྱུ་ཉེ་བྱ་གསལ་
ཅན་དང་། གཅེར་བྱ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྤྲེལ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་དང་། བམ་ཟེ་རྒྱས་ཀྱུ་ལ་དང་། བམ་ཟེ་རྩ་མ་བཅེག་དང་།
བམ་ཟེ་བཟང་ལྡན་དང་། བམ་ཟེ་ཆངས་པའི་ཆོད་དང་། བམ་ཟེ་པ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པོ་དང་། བམ་ཟེ་དམར་པོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་
སྤྲེལ་པ་བྱ་དང་དེ་ལྟར་བྱ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་དང་། རྒྱ་ཆལ་ཤིས་ཀྱི་བྱ་དེངས་འཕྱར་དང་། ཀྱུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་
དང་བམ་ཟེའི་ཁྱེད་ཀྱུན་ཏུ་རྒྱ་ལ་དང་དྲང་སྤང་ཉན་མོངས་མེད་དང་། སྤྲེལ་རྒྱས་འོད་སྤང་རལ་བ་ཅན་ཉེ་སྟོན་མས་
འཇུག་པ་བྱ་གསོ། ། ཁ་ཅིག་ རྒྱ་འཕེན་པ་ལ། རྟོག་གི་བ་དང་། སྟོན་མས་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
སེར་རྩ་ཅན་མི་སྤྲེལ་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཁ་ཅིག་འཕྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ནས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་།
གཉིས་པ་ནི། སེར་རྩ་ཅན་རབ་ཏུ་མི་སྤྲེལ་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འཕྱོར་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་
ལྡན་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གྲུབ་འབྲེལ་ལས།
རྟོག་གི་སྟོན་མས་འཇུག་འདོད་གསུང་པམན་རྩོམ་གྱིས། ། ཞེས་སྤྲེལ་རྟེ། བྱེ་སྤྲེལ་ལུང་ལས། རྟོག་གི་བ་དང་སྟོན་མས་
འཇུག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་མ་པ་འདི་ལྟ་བུར་བཞེད་དེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྟོག་གི་བ་དག་གིས་ནི། སེར་རྩ་ཅན་མི་
སྤྲེལ་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འཕྱོར་བ་དང་ཞེས་དང་། སྟོན་མས་འཇུག་པ་དག་གིས་ནི་སེར་རྩ་ཅན་རབ་ཏུ་མི་
སྤྲེལ་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འཕྱོར་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ་ཞེས་
པ་ནས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤྲེལ་པ་མེད་དོ། ། མཆོད་སྤྲེལ་མེད་དོ། ། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ། ། ཉེས་

པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྒྲུབ་པོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོམས་འབྲུག་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྟོམས་འབྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོར་པ་ཆོག་པ་ལ་བཅོན་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མར་དབུལ་བོད་དང་།
 སྟོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མར་ཆོ་རིང་པོར་མཐོང་ནས་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཆད་འཁྱུར་ལྟར་
 རྟོག་གི་བདེད་དང་། སྟོམས་འབྲུག་པ་གཉིས་གསེམ་འཁོར་དབང་བོའི་མངོན་སྲུང་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཐོང་བ་ལ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་གིས་ལོག་པར་ལྟ་བུའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་མ་བཀོད་དོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། རྒྱང་འཕེན་ལ་དེ་འདྲ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། རྒྱང་འཕེན་ལ་མངོན་ཤེས་དང་
 ལྡན་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་ཕྱང་ལས། རྒྱང་འཕེན་ལོག་ལྟས་དག་ཅ་ཆད་པའི་རྒྱད་ལ་མངོན་ཤེས་དང་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འབྲུག་མངོན་སྲུང་དུ་ཡོད་པ་བཞད་གང་གི་གནས་སོ། ། དེས་ན་དང་པོ་རྒྱང་འཕེན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་ཕྱིས་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བུའི་དག་སྒྲིམ་ནས་རྒྱང་འཕེན་དུ་སོང་བ་ནི་མིན་དོ། ། རྒྱང་འཕེན་ནི་སྦྱོབ་
 རྩ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཅིག་ཅུ་ཡང་མི་འདོད་པས་སའི་དངོས་གཞིར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་བསྐྱེད་པ་དང་
 ཆགས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆོ་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ལྟ་ལོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་
 མཐའ་ལྡན་སོགས་ལ་སྦྱར་གྱི་འདི་ལ་མི་སྦྱར་རོ། ། དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ལྡན་སོགས་བཞི་ལ་རྒྱང་འཕེན་ལ་ནི་རྟོག་
 གི་བརྟེན་པ་གཟུང་གི་བསམ་གཏན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད་པ་ལ་དབུད་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་
 གིས། རྒྱང་འཕེན་པས། ལྷན་སེམས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྦྱབ་འབྲེལ་ལས། ལྷན་སེམས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷན་སེམས་དབང་བོའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་སྦྱར་བ་ཅུ་ཞིག་བདག་ཏུ་འདོད་ལ།
 ཞེས་དང་། རྫོང་གི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རོ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་དང་། ལྷན་སེམས་རྣམས་
 གཅིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱོབ་སྦྱེ་མེད་པར་སྦྱབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་ནས་སྦྱོས་པ་ན་གང་ཟག་
 དེ་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྟག་ལྟ་དང་། གཉིས་པ་ཆད་ལྟར་
 འཁྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། རྒྱང་འཕེན་པའི་འདོད་ཚུལ། དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་
 པར་ཐལ། རྒྱང་འཕེན་པས་སྒྲོ་ལྷན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་འདོད་
 ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། རྫོ་ལྷན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཤད་དེ་
 ཆང་དང་མུས་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱོར་མེད་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་ལྷན་ཀྱི་
 འབྲས་བུར་སྦྱར་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱར་བའི་སྟོན་ནས་བརྟེན་པར་
 འདོད་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། རྫོ་ལྷན་ཀྱི་
 ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི། ལྷན་ཁོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཤི་བའི་ལྷན་ལ་འང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འཁྱུར་

ཉེ། ལུས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་སྒྲིགས་པ་མེད་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། ། རྣོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་སྒྲིགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། སྒྲོ་ནི་
 ལུས་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་དུ་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། ཤེས་རབ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་
 ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེན་པ་འང་མ་
 ཡིན་ཉེ། སྒྲིམ་བུ་དེའི་སྒྲོ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བུ་དེའི་ལུས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མངོན་
 ལྟ་བུ་སྤང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་འདོད་རྒྱལ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་
 གིས། སེར་རྒྱ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་དང་གྲངས་ཅན་ལྟ་རབས་པ་དོན་གཅིག་སྟོན་པ་རྒྱ་ལྟ་གི་རྒྱུ་
 ལྟ་འབྲང་བའི་གྲངས་ཅན་པ་དང་། གྲངས་ཅན་ལྟ་རབས་དང་། གྲངས་ཅན་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚ་བར། དབྱེད་མེད་སྒྲིམ་མངོན་གསལ་ལྟ་མེད་པ། ། གྲངས་ཅན་ལྟ་རབས་རྣམས་འགྱུར་རྒྱ་
 ལྟ་ལུགས། ། ཞེས་དང་། གྲུབ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་འདིར་དབྱེད་ལ་གཉིས་ཉེ། འདོད་རྒྱལ་པ་ལ་ཆེར་མཐུན་
 ཡང་དྲངས་སེར་རྒྱ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་འབྲང་བའི་སྟོན་གྱི་གྲངས་ཅན་ནི་ལེགས་ལྟ་ལྟ་རབས་བུ་རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད་
 པར་རྟེན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་སྒྲིབ་བ་དང་། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ཙམ་འགྲེལ་དང་ཀྱན་བཏུས་ལྟར། གཙོ་བོ་ཙམ་
 ལས་བྱུང་གི་ལྟ་དབང་ལྟག་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲོ་གཡོ་བ་ཚུན་དུ་སྤང་བ་མི་འདོད་པས་གྲངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་དང་། འདི་ཕྱིན་
 ཆད་ནས་གྲངས་གཙོ་བོར་བཤད་པས་གྲངས་ཅན། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ཙམ་འགྲེལ་ལྟར། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་
 ཀྱང་རྣམས་འགྱུར་བ་དང་དུ་འགྲོ་བ་ནི། ལྟ་ཆེན་དབང་ལྟག་གི་སྒྲོས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱ་བས་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་ཕྱི་
 མ་ནི། སྟོན་པ་རྒྱ་ལྟ་ཕྱིན་ཆད་ནས་བྱུང་བས་དེའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སེར་རྒྱ་བ་དང་གྲངས་ཅན་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟ་ན་པའི་མཛོས་རྒྱན་ལས།
 གཞུང་ལ་ལར་སེར་རྒྱ་བ་དང་གྲངས་ཅན་པ་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཁིང་
 བཤས་པའི་དབང་བོ་ཀ་མ་ལ་ཤེལ་སྒྲིགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གྲངས་ཅན་ལྟ་རབས་དང་། ལྟ་མེད་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་སྤར་ལྟར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུང་པའི་ཁྱད་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་
 གིས། རྒྱང་འཕེན་པས་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ལུས་ལས་ཡན་གར་བའི་རྩ་སྟོན་གྱི་བདག་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་སྒྲིགས་ཀྱིས་དེ་ཁས་ལེན་ལ། རྒྱང་འཕེན་པས་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 རྒྱལ་དཔོག་པའི་འདོད་རྒྱལ་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་གྲུབ་འགྲེལ་ལས། བདག་ནི་གྲངས་ཅན་ལྟ་རབས་པ་ཡིན་པར་བྱའི།
 རོ་བོ་དང་སེམས་པ་ཅན། དབང་ལྟག་པ་ལྟར་བཅའ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རིག་གི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་བ་ལྟར་མི་

ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ཉག་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འཕེན་ཉར་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་པར་ལུས་ལས་ཡན་གར་བའི་
 རྫས་ཡོད། རིག་པ་ཅན་པ་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་འགྲོ་ཞེས་མེད་པ་ཉར་མིན་པར་བདེ་སྤྱག་སོ་སོའི་དུས་ཀྱི་ཚུང་བ་པོའི་
 རྫམ་གྲངས་དང་། གནས་སྐབས་མི་ཉག་ཀྱང་སྤྱིས་བུའི་ངོ་བོ་ལ་ཞེས་པ་དང་ཆ་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་པར་འདོད་དེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སུར་མང་དུ་བཤད་བེད་པའི་ཕྱིར་བེད་ན་དཔྱད་དོ། ། རྫམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་འཕེན་དང་།
 གསང་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ། ཆད་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་ལས། རྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་དང་པོ་དང་། རྒྱག་བརྒྱ་བཞི་དང་མ་འབྲེལ་བར་བྱམ་མོང་བའི་རིག་གནས་སོགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་
 ཟག་གཉིས་པ་ཡིན་པས་དངོས་མིན། གསུམ་པ་ནི་དངོས་སོ། ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། བྲམ་བེ་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་
 བྱས་ཤིན། འདི་ནི་རྒྱུ་འཕེན་པ་དང་པོའོ། ། ཀུན་ཏེ་མ་ཐམས་ཅད་བྱས་པའམ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་ཤི་
 བ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕེན་གཉིས་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཉག་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྲམ་བེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕེན་དུག་
 པའོ། ། ཡང་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྲམ་བེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕེན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བེད་རོ། ། ཀྱི་ཀུན་ཏེ་མ་འཐད་
 པའི་གཏུ་ཆོགས་མཐོང་བས་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་པའམ། ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པའམ། ཐམས་ཅད་གཉིས་
 ཀའམ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའ་ཡིན་པའམ། ཐམས་ཅད་དུ་རག་ལས་པའམ། དེ་དག་ནི་བྲམ་བེ་འཇིག་རྟེན་
 རྒྱུ་འཕེན་པ་བཅུ་གཅིག་པའོ། ། ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་རྟོང་དུ་ཐམས་ཅད་ལུང་དུ་བསྟན་མ་བསྟན། བདག་
 ཡོད་མེད། འཇིག་རྟེན་ཡོད་མེད། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་མེད། ཐར་བ་ཡོད་མེད། ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་
 ཡིན་མིན། བཅའ་ཁའ་དང་བཟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་ཐུང་འདས་གསུམ་བྱས་མ་བྱས། བར་སྤྱིད་ཡོད་མེད།
 སྤྱིད་པ་གསུམ་མ་རིག་པ་དང་སྤྱིད་སོགས་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ངམ། རྒྱ་མེད་པའམ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའམ། དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པའམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕེན་
 པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་སོ་སོར་བཟངས་ན་སུམ་ཅུ་ལྟ་ཡོད་པས་གྲུབ་འབྲེལ་དུ་བཅུ་གསུམ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དག་མ་དག་དཔྱད་དགོས། འདིར་དབང་བོའི་འཇུག་པ་ལ་རྒྱུ་བཅས་རྒྱུ་མེད་གྱི་དོན་ནི། སེམས་
 པ་ཅན་ཏེ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྱིས་བུ་སྤྱོད་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་འདྲིས་པས་སྤྱོད་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སེམས་པ་
 ཅན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་འབྲེལ་ལས། དབང་བོའི་འཇུག་པ་ལ་
 འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་བཅས་རྒྱུ་མེད་གཉིས་སོ། ། རྒྱུ་བཅས་ནི་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་ན་མེད་དང་རྫས་གཅིག་
 མིན་ཀྱང་གཅིག་པར་སྤང་བ་ལྟར་སེམས་པ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་ཚུང་བ་ན་ཡུལ་དང་འདྲིས་པས་ཡུལ་ཚུང་བའི་ངོ་བོ་མིན་

ཀྱང་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྤང་བའི་སྐབས་དང་རྒྱུ་མེད་ནི་སེམས་པ་ཅན་སྟོན་མེད་འོད་ལྷུང་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་
དང་འདྲེས་པར་སྤང་བ་མིན་པའི་སྐབས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཚད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
འཇུག་པ་ནི་རང་གི་ལྷུང་ཉེ་བཅུ་ ལྷུང་དེའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའོ། ། དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུ་མེད་
པའོ། ། དང་པོ་ནི། ལྷུག་ས་བསྐྱེད་ས་པ་ན་མེ་ལྷུག་ས་རྣམས་གཅིག་མའི་ཡང་། རྣམས་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་
བཞིན་དུ། སེམས་པ་ཅན་གྱིས་ལྷུང་མེད་པ་ན་ལྷུང་དང་འདྲེས་པས་ལྷུང་རྣམས་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཡང་མྱོང་བའི་
ངོ་བོ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྐབས་སོ། ། དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་སེམས་པ་ཅན་སྟོན་མེད་འོད་ལྷུང་ལྷུང་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཀྱི་ལྷུང་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་མའི་པའི་སྐབས་ཉེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད། ལ་ལས། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ལྷུང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། དེ་དང་འདྲེས་པ་པོ་ནི་ལྷུང་ལ་
འཇུག་བཞིན་པའི་དབང་པོ་དང་། འདྲེས་པའི་དོན་ནི་དབང་པོ་དེ་ལྷུང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་ངོ་བོ་དང་
དཔྱེར་མེད་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ནི་དེ་ལས་རྣམས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད། མདོར་ན།
དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བེ་སྤང་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད། ཚད་མ་མདོའི་འགྲེལ་
བཤད་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་རང་གི་ལྷུང་ཉེ་བར་འགྱུར་བཅུ་ དེའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
བར་ཤེས་བར་བྱའོ། ། དེ་སྤྱིར་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུ་མེད་པའོ། ། རྒྱུ་ནི་སྐྱེས་བུ་
ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷུང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་བཞིན་
ནོ། ། འདི་ཡང་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་ཉེ། སེམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱེད། །
སྐྱེས་བུ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་དེ་དང་རྟོན་ཅིག་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་
བཅས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ལྷུག་ས་ཀྱི་གོང་བུ་མེད་དང་འདྲེས་པ་ལས་དེའི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་ཡང་མེད་རང་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་
སེམས་པ་ཅན་དང་འདྲེས་པ་ལས་སེམས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་འབྱུང་ངོ། ། གང་ཡང་འཇུག་པ་སྟོན་མེད་འོད་ལྷུང་
བུ་ལྷུང་གསལ་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཀྱི་སེམས་པ་ཅན་དང་འདྲེས་པ་ལས་དེའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་
པ་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞེས་བརྟེན་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དར་རྒྱུ་ཀྱང་འདིའི་རྣམས་འབྱང་ཡིན་
པས་འདི་དང་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་གིས། རྩལ་ཐུན་སྟོང་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་
གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་
ལས། རྩལ་ཐུན་སྟོང་སྟོང་གསུམ་ནི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྩལ་ཆབ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩལ་ཐུན་སྟོང་སྟོང་གི་

[illegible]

ཐལ། དེའི་ཡུལ་སྐྱོག་གྱུར་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ལ་
བརྟེན་པ་སྐོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡི། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་
མིན། །རྗེས་དཔག་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐལ་ལྔ་བྱུང་བ་ན་མ་
དཔུང་པ་རོ། །ཞེས་སྐུས་པར་བཀག་གོ། །ཞེས་དང་། སློ་རིག་མཐའ་དཔྱད་དུ་འདུག་ ལུང་འདི་དྲངས་ནས་སྐུ་
བྱུང་ཚད་མ་ཡིད་དཔྱད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཉ། ཚད་མའི་མདོ་ལས། སྐལ་ལྔ་བྱུང་བ་རྗེས་དཔག་ལས། །ཚད་མ་གཞན་མིན་དེ་ལྟ་དེ། །ཞེས་དང་། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །དོན་བྱེད་རྣམས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་བསྐྱུ་སྐལ་ལྔ་བྱུང་བ་
ཡང་། །མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་པོ་ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ། །དོན་གང་སྟོལ་རབ་གསལ་པ། །དེ་
ལ་སྐྱུ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །དོན་གྱི་དེ་ཉིད་སྐྱུ་ཅན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནད་པུང་དགོས་ལ། སྐར་གྱི་ལུང་
དེས་སྐུ་བྱུང་ཚད་མ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་སྟོགས་སུ་འདོད་ཚུལ་བཤད་
པར་རྒྱ་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པས་སྐར་ལྟར་བསྐྱབས་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐུ་མ་སྟོ་
དཔུང། །ཁ་ཅིག་གིས། དབང་ཕྱག་པས་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་ལྟ་ལ། །ཁམས་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། སྐགས་གྱི་དེ་ཉིད་
དང་། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་། ཞི་བའི་དེ་ཉིད་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བོ་ཡང་ཁམས་
སྐོས་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཅ་བར། །ཁམས་དང་སྐགས། །
འདོད་པ་བདག་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་སྐོས་ས་
ཁམས་ལྟ་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་སྐྱེ་འདྲེས་པ་ཁམས་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། ཡ་ཤེང་ཀ་ཤེང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐགས་
གྱི་དེ་ཉིད་དང་། དག་འ་བསྟོད་པའི་སྐྱུ་ཅན་ལྟ་ཅུ་ཅ་བཞི་ནི་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བདག་རྟག་པ་བདག་གི་
དེ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ལྟ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གྲུབ་འགྲེལ་ལས། ཁམས་སྐོས་དེ་དང་དེ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་སྐྱེ་འདྲེས་པ་སྐོས་ཁྱད་པར་གྱི་
ཆོས་དེ་དང་དེར་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དཔེར་ན་ཁམས་གྱི་ཆོགས་རྣམས་
མཚོག་གི་གོ་འཕང་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་གྱི་ཆོ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཁམས་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། སྐགས་
སྐྱེ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔུངས་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྐགས་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། རྣམ་མཁའ་སྐོས་ས་ཁམས་གྱི་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི། ལུ་མ་
པ་སྐོས་ས་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར་འགྲེལ་མེད་དེ། ཁམས་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། ཁམས་སྐོས་མེས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་བཤད་

ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་ཉིད་ལྟ་དང་ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། ། ཞེས་དང་། བསྐྱེད་ཚུད་ལས་ཀྱང་།
 དེ་ཉིད་ལྟ་དང་མཚོག་གི་གོ་འཕང་མ་ལུས་པ་ཡང་གཞན་ནི་སྤགས་ཀྱི་ལུས། ཞེས་པའི་དང་སྤྲུལ། དེ་ཉིད་ལྟ་དང་།
 མཚོག་གི་གོ་འཕང་སོགས་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ལྟ་མདོར་བསྟན་དང་། མཚོག་གི་གོ་
 འཕང་སོགས་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཕྱུག་པས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་ལྟར་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་པས་སྤྲུག་ཆར་བའི་བཤད་ཚུལ་དགག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་
 དཔུང་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། བྱེ་བྲག་པ་དེ། སྒྲུབ་པ་ལྟག་པ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་ལྟག་པ་བདད་ལྟག་སྒྲུག་པ་
 ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ལྟག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ལྟག་པ་བར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲུབ་བཤད་ལས།
 སྒྲུབ་པ་ལྟག་པ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲུག་ལ་ལྟག་པ་བཟེར་བས་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས་རྟེ། ཞེས་དང་། འདིར་
 སྤྲུག་ཆར་བ་སོགས་ཀྱིས་ལྟག་པའི་སྒྲུབ་བཟོན་པས་ན་ལྟག་པ་བ་ཞེས་པ་འང་ཤིན་ཏུ་འབྲུག་རྟེ། དེ་གཉིས་ལྟ་སྒྲུབ་
 སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་ནང་གི་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། སྤྲུག་ཆར་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ལྟག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་
 ལྟག་སྒྲུག་པ་ཉེ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། གཟེགས་ཟན་དང་།
 དྲང་སྟོང་ལྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་འགྲེལ་ལས། གཟེགས་ཟན་
 གྱི་མིང་གཞན་དྲང་སྟོང་ལྟག་པས་བྱས་བའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོ་མིང་གཞན་འཛིག་ཉེན་མིག་མདོར་ཡང་གྲགས་
 པ་ནི་ཀ་ཤེས་ཀྱང་ཡང་ཡང་དྲངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་བར།
 སྟོན་པ་ལྟག་པ་གཟེགས་ཟན་རྒྱང་མིག་པ། ། ཞེས་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་འགྲེལ་དུ།
 ལེགས་ལྡན་གྱི་ཁྱད་དྲངས་པ་དང་། དར་རྟེན་གྱི་ཁྱད་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་
 གིས། རྗེས་དགུའི་ནང་ནས་འབྱུང་བཞི་དང་ཡིད་དང་ལྟ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་དང་། བདག་ཚྭ་གསུམ་དུས་ནམ་
 མཁའ་བཞི་ནི་ཁྱབ་པའི་རྗེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲུབ་འགྲེལ་ལས། རྗེས་དགུའི་དང་སོ་སོ་རྒྱ་མཚུང་བཞི་དང་།
 ཡིད་དང་ལྟ་ནི་ཆད་པའི་ཕྱིར་མ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་ཡིན་རྟེ། དར་རྟེན་ལས། མ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་།
 ཡིད་དང་ལྟ་མེད་ཞེས་སོ། ། བདག་དང་ཚྭ་གསུམ་དང་དུས་དང་ནམ་མཁའ་བཞི་ནི་རྒྱ་སོགས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་
 ཁྱབ་པའི་རྗེས་དང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་རྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་དང་། ཚྭ་གསུམ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་།
 དུས་ཀྱང་མ་སྤྲེས་པ། ཁྱབ་པ། ཉག་པ། ཆ་མེད་པ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྱུང་བཞི་མ་ཁྱབ་པའི་ཇས་དང་། གཞན་ཁྱབ་པའི་ཇས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། བཅ་མཁའ་ལོགས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བའི་ཇས་ཞེས་བྱའོ། ། ས་ལ་
སོགས་པ་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཇས་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས།
ཕྱེ་བྲག་པས་ཆོག་གི་དོན་རྒྱག་གི་ནང་ནས། ཡོན་ཏན་ལ་ཆག་གིས་དང་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་དང་གཞན་བཞི་པོ་
གང་རུང་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་རྟེ། ཅ་བར། གཞན་རྟག་ཡོན་ཏན་ཆག་གིས་ལས་མི་རྟག་ ཅེས་
དང་། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། ཆོག་གི་དོན་རྒྱག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་གཉིས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྟག་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་རྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྟག་
པའོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྟག་པའོ། ། ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇས་ལ་ཡང་ཆག་གིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བདག་སོགས་བཞི་པོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཐུབ་འགྲེལ་
དུ་སྤང་བྱངས་ཟིན་པའི་ཡུང་དེར་གསལ་ལ། འབྱུང་བཞི་ལ་སྤྲ་རག་གཉིས་ལས་སྤྲ་བ་བཞི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཐུབ་འགྲེལ་ལས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཆུང་དང་མེད་དང་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་པ་ལྟེ།
ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་དུ་འབྲེལ་བའི་རྟག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇས་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་པའི་ཇས་
དང་མི་རྟག་པའི་ཇས་གཉིས་སྤྲེལ་ལ། བཅ་མཁའ་ལོགས་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། ས་
ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རྩལ་སྤྲ་བ་རྣམས་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། རྩལ་སྤྲ་བ་གྱིས་བཙམས་པའི་རགས་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་
པར་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱེ་བྲག་པས་ཡིད་ཀྱི་ཇས་སྟོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་
ཡིན་རྟེ། ཅ་བར། ཡིད་ནི་རྟག་དངོས་རྟོག་བཅས་ཡུལ་ཅན་སྟོ། ། ཞེས་དང་། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ནི་དོ་ཙོ་
རྟག་དངོས་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བཅས་པ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཡུལ་ཅན་སྟོར་འདོད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་སྟོ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཇས་ཤེས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྟོ་ནི་ཤེས་པ་ལྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
ཡིད་ཀྱི་ཇས་ནི་རི་རྩ་བྱ་རྟགས་གང་གིས་དཔག་བྱ་གང་ཞེན། དབང་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྤྲ་བ་ཅིག་ཅར་ཉེ་ཡང་
ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཅར་མི་སྟེ་བའི་རྟགས་ལས། དབང་པོ་དང་དོན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྟེས་རྟེ། ཀྲང་མིག་གི་མདོ་ལས། ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྟེས་ཡིད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །
ཞེས་འབྱུང་དོ། ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷས་ཅན་གྱི་ཇས་རྟག་པར་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱེ་བྲག་པས་ཡོན་ཏན་ནི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པར་འདོད་དེ། ཇས་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་
གཞན་དང་མི་ལྡན་པ། འདུ་བ་དང་འགྲེལ་བ་ནི་ཡང་རྒྱ་མེད་པ། རྟགས་མཚན་ལ་མི་སྟོས་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར་དང་

ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་འགྲེལ་ལས། ཡོན་ཏན་ནི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་བཞི་ལྷན་ཡིན་ཏེ། རྩམས་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྷན་པ། འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་རྒྱ་མེད་པ། ཉགས་མཚན་ལ་མི་སྟོས་པ་བཞིའི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདིའི་སྟོས་མེད་ཚད་མ་དང་ཉགས་ལ་མི་སྟོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་དང་། ཚད་མར་མ་འབྲེལ་བར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྟོས་མེད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ལ་མི་སྟོས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྟོས་པ་མེད་པ་ནི་ཉགས་ལ་མི་སྟོས་པ་ལོ། ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ནི་རྩམས་ཀྱི་ཉགས་ཡིན་ལ། རྩམ་ནི་ཉགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་ལས་རྩམ་སྐྱབ་བྱེད་གོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་རྩམ་སྐྱབ་ཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡོན་ཏན་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་རྟེན་པས་ཡོན་ཏན་ནི་ཉགས་ཁོ་ན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། ། གྲུབ་འགྲེལ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལ་གང་འདྲིན་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཡང་། གྲངས་ནི་ཉེར་བཞི་ཁོ་ནར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དུ་མས་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་གྲངས་ཚད་དང་། ། སོ་སོ་བ་དང་ནམ་དབྱེ་དང་། ། གཞན་དང་གཞན་མིན་སྟོ་ནམས་དང་། ། བདེ་སྐྱུག་འདོད་སྤང་འབད་པ་དང་། ། རྩེག་ཤེར་དྲི་སྐྱམ་འདུ་བྱས་དང་། ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བཞི། ། ཞེས་པ་ལྟར། ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཤུཅ་བཞི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་རོ་དང་དྲི་དང་རེག་བྱ་དང་གྲངས་དང་པོང་ཆོད་དང་འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་གཞན་ཉིད་དང་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དང་སྟོ་ནམས་དང་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་འདོད་པ་དང་སྤང་བ་དང་འབད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནམས་ནི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ཞེས་དང་། བྱེ་བྱག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་དང་རོ་དང་དྲི་དང་རེག་པ་ནམས་དང་སོ་སོ་བ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དང་ནམ་པར་དབྱེ་བ་དང་གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དང་སྟོ་ནམས་དང་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་སྤང་བ་དང་འབད་པ་དང་གྲངས་དང་འབད་པ་ཡོན་ཏན་དག་གོ། ། ཞེས་དང་། ཀ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དྲངས་ནས་རང་གི་སྒྲུ་ལས་ལྷེ་བ་ཉིད་དང་། གཤེར་བ་ཉིད་དང་སྐྱམ་པ་དང་། འདུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་སྒྲུ་ནམས་བཟུང་ངོ་ཞེས་དང་། ཡང་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མཐའ་བཞི་དག་གི་ཤིང་སྐབས་སྐྱོན་གྱི་འབར་བ་ལས་ཡོན་ཏན་ནི་ཤུཅ་བཞི་སྟེ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་དང་གྲངས་དང་པོང་ཆོད་དང་སོ་སོ་བ་དང་སྤང་པ་དང་དབྱེ་བ་དང་གཞན་དང་གཞན་མིན་དང་སྟོ་ལྟ་དང་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་འདོད་པ་དང་སྤང་བ་དང་འབད་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དང་བྱས་པའི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ་ཞེས་དང་། སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྒྱུ་ལ་ཞུགས་ལས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ནམས་པ་ཉི་ཤུཅ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དང་གྲངས་དང་པོང་ཆོད་དང་སོ་སོ་བ་དང་སྤང་པ་དང་དབྱེ་བ་དང་གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་དང་མིག་གི་སྟོ་དང་ན་བའི་སྟོ་དང་སྐྱའི་སྟོ་དང་ལྷའི་སྟོ་དང་

ལྷན་གྱི་སྒོ་དང་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲོད་པ་དང་སྤང་བ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དང་བྱས་པའི་
ཤུགས་དང་འབད་པའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དབྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མང། དེས་ན་གྲངས་ལ་གང་འདྲིན་མི་མཐུན་པ་ནི།
ལྷིག་ཤེར་རོ་རྩུམ་འདུ་བྱས་ལྟ་སྐྱེས་འདྲིན་མི་འདྲིན་གཞུང་ལས་ཤེས་སྤྲུལ། བོང་ཆོད་དང་ཆོད་གཅིག་དེ་
བཞིན་དུ་ལྷན་པ་དང་འདུ་གསུམ་གཅིག་དབྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་སྟེ་འདི་དག་འཇུག་པུད་ཅམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
གྱིས། དེ་ལ་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞིའི་འཇུང་བཞིའི་ཡོན་ཏན་སྤར་ལྟར་དང། སྤར་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན། གྲངས་
བོང་ཆོད། སོ་སོ་བ། སྤང་བ། དབྱེ་བ་གཞན་གཞན་མིན་བདུན་དུ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཇུག་འགྲེལ་དང།
ལེགས་ལྷན་དང་ཀ་ཤེས་གས་ལྟར་སྒོ་དང་བདེ་སྐྱུག་འདྲོད་སྤང་ཆོས་ཆོས་མིན་འབད་པ་འདུས་བྱས་དགྲུ་ནི་བདག་གི་
ཡོན་ཏན། རྒྱས་པར་བྱེ་བ་སྒོ་ལྟ་དང། འདུ་བྱས་ལ་ཤུགས་དང་བག་ཆགས་དང་གནས་པ་འཇིག་པ་སྟེ་གསུམ་
དབྱེ་བས་བཅོ་ལྷན་འཇུག་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་དབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། གོང་གི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྐབས་
སྤྱོད་ལྟ་སོ་སོར་བཟངས་ན་ཉེར་བདུན་དང་གཅིག་ཏུ་བཟངས་ན་ཉེར་གསུམ་ལས་ལྟག་མེད་པ་དང་དྲི་ལན་གཉིས་
གྲངས་པ་དང། གོང་དུ་ལྷིག་ཤེར་དྲི་རྩུམ་འདུ་བྱས་དང། འོག་དུ་ལྷིག་ཤེར་རོ་རྩུམ་འདུ་བྱས་ལྟ་ཞེས་པ་གཉིས་མི་
མཐུན་པ་དང། རྟོག་གི་འབར་བ་དང། སྤར་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་དྲངས་པ་དེར་ཉེར་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་ཉེར་
བཞི་ཞེས་དྲངས་པ་དང། ཡང་གྲུབ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཉེར་ལྟ་རྒྱུ་མེད་དེར་རྟེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་མོད་ཡིག་
ནོར་རམ། དབྱེ་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་བྱས་ན་རུང་ཅམ་མོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཉེར་ལྟ་སྐྱེས་ལ་མི་དགོངས་པ་འདྲ་བ་དང།
རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང། ཡོན་ཏན་ནི་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་མིག་གི་མདོ་ལས། གཟུགས་དང་རོ་དང་དྲི་དང་རེག་པ་
རྣམས་དང་གྲངས་དང་ཆོད་དང་སོ་སོ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དང་སྒོ་རྣམས་དང་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་དང་འདྲོད་པ་དང་སྤང་བ་དག་དང་འབད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་གོ་
ཞེས་འཇུག་ཞིང། ། སྤྱོད་དཔོན་ཀ་མ་ཤེས་ལས། རང་གི་སྤྱུ་ལས་ལྟེ་བ་ཉིད་དང་རྩུམ་པ་དང། འདུས་བྱས་དང།
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་སྤྱུ་རྣམས་གཟུང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། སྐབས་གཞན་དུ་རྩོ་བ་དང་གཤེར་བ་
ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་རོ། ། ཞེས་གསུངས། ལུང་འདིར་ཡང་ཡོན་ཏན་ཉེར་ལྟ་ཡོད་
ཀྱང་ཉེར་བཞིར་གསུངས་པ་འདིར་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ཀ་ཤེས་གཞུང་དུ་གཤེར་བ་མེད་ལ། སྤྱོད་འགྲེལ་དུ་དྲངས་
པ་དེར་ཡོད་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐུག་རོ། ། རྟེན་ཆེན་དུ་རྩོ་བ་ཡོན་ཏན་གཅིག་ཏུ་བཟངས་པ་སྤར་གྲུབ་འགྲེལ་དུ་དྲངས་
པའི་ལུང་གང་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ལ་ལས། བྱང་བའི་སྤྱོད་མཐའ་སྤྱོད་པ་ལ། རྩིས་སྤྱོད་སྐྱེས་ཆོད་
ན་ནང་བའི་སྤྱོད་མཐའ་སྤྱོད་བཞི་བོ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཐུག་ཏེ། འོག་མའི་སྤྱོད་མཐའ་དོར་ནས་གོང་མར་
མ་ཁྱགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཐུག་ཏེ། ལྷན་པའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། བྱང་བའི་སྤྱོད་མཐའ་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་

ཡིན་ན་ཐུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་ཏེ། ཐུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའོག་མཁའ་ཅིག་གིས་ཐུབ་མཐའ་
 གོང་མའི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྒོ་སྒྲུང་ས་ནས་རང་གི་བྱ་ཆ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུབ་པའི་མཐའ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་
 འབབ་པར་ཤེས་ནས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ལོག་ན་འདྲ་ཐུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྒྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནི་ནང་བའི་ཐུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་ས་སྤྱོད་
 ཞིང་ལྟ་བུ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཐུག་ཀྱང་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོག་མའི་ཐུབ་མཐའ་བཏང་བ་དང་གོང་མའི་ཐུབ་མཐའ་ཁྱེད་ཀྱི་ཤུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དངོས་སྒྲིབ་པའི་ཐུབ་མཐའ་བཏང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཐུབ་མཐའ་ཉིད་པ་ཤུས་མཉམ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་ཏུ་སྤོང་བ་ནས་བདེན་ཐུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་དངོས་སྒྲིབ་པའི་ཐུབ་མཐའ་བཏང་ལ། དབུ་མར་
 ཁྱེད་ཀྱི་ཐུག་པ་དང་དབུ་མ་བའི་ལྟ་བུ་ཉིད་པ་དང་བདེན་མེད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནས་ཤུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
 ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ་དེས་ངེས་ཉིད་ཏུ་དངོས་སྒྲིབ་པའི་ཐུབ་མཐའ་མ་དོར་བ་དེ་ཉིད་ཏུ་རང་གི་
 རོ་བོས་ཐུབ། ཅས། གང་གི་ཆོད་ངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་རོ་བོས་ཐུབ་པ་མེད་པར་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ནས་
 དངོས་པོར་སྒྲིབ་པའི་ཐུབ་མཐའ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། ལྟ་བུ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཐུག་ཀྱང་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ནང་བའི་ཐུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་པར་ཐུབ་ཐྱིང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་བའི་ཐུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་མི་ཉག་པ་སོགས་བཞི་ཀ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡར་ཕྱིན་ལམ་སྒྲིག་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱེ་བྱ་ཏུ་སྒྲིབ་
 དང་། མདོ་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བདེན་སྟོང་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འཇུག་ཏེ། མི་ཉག་པ་
 དང་ཏུ་ཁ་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་སོགས་
 སུ་མ་རྟོགས་པར། དེ་དག་ཏུ་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏུ་ཆོད་མས་ངེས་པ། དེ་ལྟར་ཏུ་དམ་
 བཅའ་རིགས་པའི་ཁྲུབ་ཐེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྤང་བའི་ཁྲུབ་ཐེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་སྒྲིབ་འགོད་ཀྱི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་དེས་ཆོས་དེ་ཆོད་མས་མ་ངེས་ན། གང་ཟག་
 དེས་ཆོས་དེ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྲུབ་ཏེ།
 བསྐྱལ་དོན་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལ་ལུས་སོགས་སྒྲུབ་ཉགས་ཀྱི་ཆོད་མ་གསུམ་མི་འཇུག་པས་ཡོད་དཔྱད་ཀྱིས་དམ་
 བཅའ་ཅམ་ཡང་མི་རིགས་ལ། གང་ཟག་དེས་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་དངོས་སྒྲིབ་པ་དང་ཡོད་ཆེས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཅན་
 ཆེས་མང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་ན་སྤེལ་དུ་ནང་རྣམ་བཤད་སོགས་དང་མཐུན་ནོ། ། འདོད་ན། མཐུན་གྱི་སྒྲིབ་

བྱུང་ལ་འདེབས་པ་པོས་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་ཁྱབ་ན་མཐུན་གྱི་ལན་འདེབས་པ་པོས་
ཚད་མས་ཁྱབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཁོ་ཁོར་ངའི་ན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་རྩེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་ཏུ་ན་ཐལ་རང་གང་རུང་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་གཞུང་ཏུ་མ་དང་འགལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར། ལ་
ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བའི་ཁྱབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྟ་བ་བཀར་བ་ཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་མ་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་གཞན་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་
མ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འཐད་དོ་སྟུང་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོར་ང་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྦྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནས་
གཞན་རྣམས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཚད་མའི་ལམ་སྒྲིགས་ལས། འདུས་བྱས་མི་
རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་སྟུག་བསྐལ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འཐད་དོ་སྟུང་པའི་
སྟོར་ང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་བའི་ཁྱབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཕྱི་རོལ་པའི་ཁྱབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལའང་
དཔུང་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་གིས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བའི་སྟོན་ཏུ་ཁྱབ་མཐའ་བཞི་མེད་ལ།
འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་བཞི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཁྱབ་ཐོང་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཁྱབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་བཞི་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལས་དོན་སྦྱ་ལྡན་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྒྲིབ་པས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་རྩེས་སུ་འབྱངས་ནས་
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལྟར་ཏུ་ཐལ།
སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་བསྐྱས་སོགས་ཀྱི་རྩེས་སུ་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་
དུས་འཕགས་ལུ་པ་དུ་སེམས་ཅམ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སེམས་ཅམ་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་བསྐྱས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཚ་བར། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
དོན་བཞིན་དོན་སྦྱ་དང་། ། བར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབུ་སེམས་གཉིས་བཞག་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྐྱོར་བའི་སྟོར་ལ་ཏུང་ཁྱབ་

མཐའ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་བསམ་ངོ་དང་མཐུན་པར་འཁོར་ལོ་
དང་པོ་དང་། དངོས་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་བསམ་ངོ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བར་བཤད་། སེམས་ཅམ་པའི་
བསམ་ངོ་དང་མཐུན་པར་འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་མར་རྒྱ་སིར་དྲུང་སྤོང་སྣང་བའི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་
རྣམས་ལ། ཞེས་སྟགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་སྟགས་དང་། ཐེག་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པ་འདྲ་བའ་མཐའ་སྣང་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན་དཔྱད། ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པ་དེ་མང་མི་དགོས་ཏུ་འདྲ་བའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས། རྣམ་པར་སྤང་བྱེད་དཔལ་གྱི་འཛིག་ཆེན་གྱི་ཁམས་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཀུན་ནས་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོད་པལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉྐྱག་གི་རྒྱལ་བོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱུ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད། སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་དག་ནི་
རང་བྱུང་རྒྱུ་ལ་བཀོད། སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་དག་ནི་ཤུགས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་བྱུང་རྒྱུ་ལ་བཀོད། ཅེས་སྟགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་བཅུ་གསུམ་སྟགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལང་གཤེགས་ལས།
ལྟ་ཡི་ཐེག་དང་ཆངས་པའི་ཐེག་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་།
ཐེག་པ་འདི་དག་ངས་བཤད་དོ། ། ཞེས་པས་ལྟ་དང་། ཇི་སྲིད་སེམས་ནི་འབྱུང་གི་བར། ། ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་
པ་མེད། ། ཅེས་ཐེག་པ་ཐུག་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉྐྱགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་
ཆེན་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་སྤངས་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། གནས་མ་བྱུང་བས་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་
རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ནང་བའི་ཐུབ་མཐའ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་ཐེང་ལས། གལ་ཏེ་གནས་མ་
བྱུང་བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་སྤངས་པས་ནང་བའི་ཐུབ་མཐའ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ།
དེས་ཁས་སྤངས་པའི་བདག་ནི་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ་ཐུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ནི་
ཉྐྱག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྤོང་བའི་བདག་མེད་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་མང་བཀུར་སྡེ་ལྟས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཉྐྱག་མི་ཉྐྱག་། ལ་སྟགས་བརྗོད་མེད་
གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད། ། ཅེས་དང་། འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རང་གི་སྡེ་བ་མང་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི།
ཐུང་བོ་མག་ཉྐྱགས་དེ་འཛིན་མ་ཐུབ་ཕྱིར། ། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་ཐུང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མིན་ལ་

ཡུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་དེ་སྟེ་འཇིག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་བདག་གམ་
གང་ཟག་ནི་ཡུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ནི་ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་
པར་བརྟེན་དུ་མེད་དོ། ། གང་ཟག་དེ་རྫས་སྤྱོད་པར་ཡང་འདོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
མང་བཀྲར་ལྟེ་ལྟས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྫས་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟས་རང་
རྒྱ་བྱུང་པའི་རྫས་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་དང་། བདག་གིས་སྟོང་བ་དང་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་ཡང་
སྟོང་ལས། མང་བཀྲར་ལྟེ་ལྟས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྫས་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་
རྫས་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བདག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྫས་སྤྱོད་ན་ཡུང་པོ་
ལས་ངོ་བོ་ཐད་དང་པར་བརྟེན་དུ་མེད་ཟེར་དོན་མེད་ལ། རྫས་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་ན་འང་བརྟེན་
དུ་མེད་ཟེར་དོན་མེད་པས་རྫས་སྤྱོད་དང་རྫས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་དུ་འང་ཁས་མ་སྤངས་པར་བརྟེན་དུ་མེད་བྱས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་འདི་བས་བདག་མེད་འདོད་ལ། ལས་
འབྲས་ཀྱི་ཉིན་གང་ཟག་གམ་བདག་ནི་རྫས་སྤྱོད་པ་དང་རྫས་སྤྱོད་པ་སོགས་སྤྱི་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་སྟེ་བ་
སོགས་ལས། བདག་སྟེ་བ་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་ག་འབར་བ་ལས། ལྷན་
བཞུག་པའི་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་བསོགས་བརྒྱད་དང་། ཕྱིས་བཟན་པའི་གནས་བཟན་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་
དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། འོད་སྤྲུང་བསོགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྟེ་བ་
ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གནས་མ་བྱུང་པ་སོགས་པ་ལྟེ་བ་ལྟེ་ནི་གང་ཟག་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ནི་ཡུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ན་མ་ཤེས་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་འཁོར་བར་གྱུར་བ་ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བཤད་འདི་དེ་ལྟར་བྱས་ལ། པཌ་ཆེན་ལྷན་སྟེ་སྟོན་དེ་རྗེ་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གང་
ཟག་ཅེས་སྟེ་བ། ། ཉག་མིན་མི་ཉག་མ་ཡིན་ཟེར། ། ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུ་བ་འགྲེལ་ལས།
འདུག་པའི་ཡུང་དོན་ཐལ་འཇུར་བ་ལྟར་ན་རྫས་སྤྱོད་ཁས་སྤངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ཉིན་ག་འབར་བའི་ཡུང་འདིར་གནས་མ་བྱུང་བས་བདག་ཁས་
ལེན་པར་གསལ་བར་བཤད་པས། རྒྱུ་བ་འགྲེལ་དུ་གནས་མ་བྱུང་བས་བདག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་
བའང་དབྱེད་གཞི་ཆེ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བཤད་མ་ཐག་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། གནས་མ་བྱུང་བ་
ལ་བདག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་སྤྱོད་པས་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་བ་འགྲེལ་ལས། བྱེ་སྟེ་བའི་ནང་ཆོན་ལྟེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་
ཐེག་ཆེན་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་འདི་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྟེ་བའི་གནས་མ་བྱུང་
བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕ་མ་མི་འདོད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་སྟུར་བ་འདེབས་པའམ། ལྷན་མི་ལྷན་

གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེའི་རིགས་པས་སྡེ་བ་གཞན་ལ་འང་སྤང་མི་སྤང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྔ་ཐོགས་འགྲེལ་
ལས། དེར་ངེས་པར་སྤང་བ་ཆོས་འདི་བ་ཉིད་དེ་དག་ལས། ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་སྟེ། ཞེས་
སོགས་གྱིས་དང་། ཡང་འགྲེལ་བ་དེ་ལས་རྣམ་པ་དུ་མའི་ལུ་སྟེགས་པ་མང་པོ་དང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་པ་ཆོས་
འདི་བ་ཉིད་དང་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་པར་བཟུང་བ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་དག་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ལ་མི་
མོས་པ་གང་ཟག་ཏུ་ཉུང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀ་གནས་མ་བུ་བའི་བྱེ་བྲག་བྱེ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཡིན་
ཏེ། ཆོས་འདི་བ་ཞེས་གཉིས་ཀར་བྱུང་བས་རང་སྡེ་ཡིན་ཅིང་། གང་ཟག་ཏུ་སྟེ་བ་ཞེས་པས་བདག་སྟོབས་བར་བཞུན་
པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་སྡེ་མས་ཐར་བ་དོན་གཉིས་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་སྤང་བས་བཀའ་ཁས་
མི་ལེན། ཕྱི་མས་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་སྤང་བས་བཀའ་འདོད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོག་ཅིང་
གཉིས་ཀས་གང་ཟག་ཏུ་ཉུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྔ་མའི་དར་རྒྱུག་ལས། སྤང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་འདི་བ་
དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ཡང་། སྤང་མ་ལ་ཐར་བ་དོན་གཉིས་མེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
ལ་སྤང་བ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་འདི་ཐར་བ་ཅམ་ལ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤྱར་བ་མི་འདེབས་པ་
ཁ་ཅིག་གོ། ། ཞེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་འང་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་
ལེན་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུག་ཆེན་
ལས། གཞན་དག་ཐར་མ་འདི་མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ལ་སྦྱར་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་
པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་དེའི་ལྷགས་ལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་ཞེས་པ་སྤང་སྤྱད་
པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ཁོར་ཡིན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་
འདོད་ཅེས་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོང་ཅི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་
རྒྱང་མི་རྒྱང་བ་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་དྲངས་པའི་གྲུབ་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་དང་། ལེགས་
བཤད་སྟིང་པོ་དང་། ཐར་ལ་མ་གསལ་བྱེད་དང་། ལ་མ་དེ་མ་དང་ཡིག་ཆ་སོགས་ལས་ཐེག་ཆེན་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་
ཐོས་སྡེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལ་ལ་ན་རེ། གནས་མ་བུ་བས་བདག་མེད་སྤོང་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་།
བདག་མེད་ཁས་ལེན་པས་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོབས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་བདག་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། འཇུག་པ་ཙ་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་དོན་ཐལ་འཇུག་བའི་རིགས་པས་
ལུ་ལ་ནས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཁས་སྤངས་བར་སོང་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་འང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་

མང་བཀྲར་སྡེ་ལྟར་མ་ཟད་བྱེ་སྡེ་ཀུན་ལ་འང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱེ་བྲག་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་
 པར་འདོད་པས་བདེན་པའི་དོན་ཚུགས་སྟབས་དང་། དེ་ཡང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཇས་ཡོད་ཏེ་དབྱུ་མ་ཐམ་
 འཕྱར་བའི་རིགས་པས་འཕྱལ་བྱས་པས། མང་བཀྲར་སྡེ་ལྟར་ཁོ་ན་དམིགས་ཀྱིས་བཀྲར་བ་དོན་མེད་པར་ཕྱར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་འདིས་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་འདོད་པར་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་བར་བཤད་དེ།
 འཕྱག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། འདི་དག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་དེ་ཇས་སུ་ཡོད་པར་
 ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་བདེ་ལྷག་གི་བ་བོ་ཉིད་ཏེ་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་ཕྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་བོ་འཕྲོལ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱུ་མ་འཕྱག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་ཇས་ཡོད་འདོད། ཅིས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་
 ཀྱང་ཇས་སུ་ཡོད་པར་སྡོམ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཇས་ཡོད་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཞེས་དང་། ཇས་ཡོད་ཏེ་
 འཕྱར་རོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཚུགས་སྡེ་མར་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཉིད་ཏེ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཚུགས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོན་པ་སྤྲོད་བ་དང་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་
 སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚུགས་སྡེ་གཞུང་འགོད་པའི་ཆོ་ཁོར་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ཁོ་ན་དྲང་བོར་སྡོམ་བ་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་
 རྟགས་སྤྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམ་འཕྱར་བའི་རིགས་པས་ཕྱལ་འཚམས་ཅམ་མིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡོ། ། གཞན་
 ཡང་གནས་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་ལ། གང་ཟག་ཕྱང་བོ་སོགས་ཀྱི་ལེན་པ་པོ་དང་འདོར་བ་པོའི་ཇས་སུ་འདོད་པས་དོན་
 དམ་པར་སྟབས་པར་འདོད་ལ། ཕྱང་བོ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་ནས་གང་ཟག་འཛོག་ཀྱང་དེས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཏེ་
 མི་འཕྱར་བར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཏེ་
 བསྐྱབས་པ་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་པ་ན་གསལ་བར་ཡོད་པས་ཀྱང་རྟགས་འདིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྟབས་པའི་
 ཇས་ཡོད་ཏེ་འདོད་པ་གསལ་བར་འབྱུང་ཡོ། ། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཡུན་རིང་བོར་སྟེ་ཉེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོ་མས་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྐྱགས་ནས་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་ལ་མི་འཕྱག་པ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དེ་དག་གི་དོན་ཏེ་འཕྱར་
 བར་དགོངས་ཉེ་གསུངས་པར་སྟེ་སྟབས་ཡབ་སྟས་དང་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཤད་པས་གང་ཟག་གིས་བདག་
 ཁས་ལེན་པའི་ནང་བ་ཡོད་པར་སྟབས་ཅིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྟབས་པའི་ཇས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་
 དགོས་པ་ནི་འཕྱག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། ཇི་སྐད་ཏེ་དགོས་དག་ཕྱང་བོ་ལྟོ་ཁྱེད་རྩེ་ཁྱེད་འཕྱར་བ་བོ་ནི་
 གང་ཟག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྟབས་པའི་ཇས་ཡོད་ཏེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟེན་པའི་ཐོར་དེ་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་ཁྱེད་འཕྱར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཆོག་ལ་དངོས་སུ་མེད་

ཀྱང་དོན་ནི་རྣམས་སྤྱོད་དོ་ཞེས་གསལ་པར་གསུངས་ཤིང་གནས་མ་བྱ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡང་
 རྒྱངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མཛོད་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། ། སྤྱོད་རས་གཟིགས་བརྒྱུ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 རང་གི་སྡེ་བ་ནམ་པར་ཕྱེ་ཉེ་སྤྱོད་བདག་། ཆོས་སྤྱང་བདག་གོས་དམར་བདག་གནས་མ་བྱ་དང་ས་སྟོན་བདག་ཆོས་
 མཆོག་བདག་། ས་སྟོན་གསེར་བདག་བདུན་ནི་ཕལ་ཆེར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་སྡེ་བ་བཙུག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་ས་སྟོན་བདག་། མདོ་སྡེ་བ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། ། ཅ་
 ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལྷ། ལྷ་བ་རན་པ་བཙུག་དོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་བདག་སྟོན་དུ་ས་ན་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པར་ལྷ་བ་དང་ཉག་མི་ཉག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་ན་གྱི་མཆོན་གཞིར་མང་བཀྲར་བའི་འདོད་ཚུལ་
 འདི་བཞག་པ་དང་། དེ་ཆོན་ཕྱིར་བལ་ལས། གང་ཟག་ལུང་པོར་སྤྱོད་བཞི། ། འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་ལྷག་སྤྱོད་
 དང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཏུ་གང་ཟག་ཅམ་དུ་སྤྱོད་བཞི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་
 དུ་སྤྱོད་བའོ། ། ལུང་པོ་ཅམ་དུ་སྤྱོད་བཞི་རང་གི་སྡེ་བ་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་ལ། ལུང་པོ་རྣམས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་བའོ། །
 ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བའི་ནམ་པར་དེགས་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ནི་
 གཏུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ལ་བགྱི་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་ལྷགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བཀའ་སྤྱོད་པའི་རྒྱང་དོན་
 ཡིན་པའི་མཐུན་དཔེར། མང་པོས་བཀྲར་བའི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྷ་བ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་གཏུལ་བྱའི་མཆོན་གཞིར་མང་བཀྲར་འཇོག་རྒྱ་ཡིན་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
 དགོངས་པར་སྤང་དོ། ། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་བློ་སྤྱོད་པའི་ཉི་མས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ནམ་དུ། སྤྱིར་ལྷ་བ་
 བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དུ་འཇོག་པ་ལས།
 ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་བཙུག་གི་མང་པོས་བཀྲར་བདག་། སྤྱོད་བདག་། ཆོས་སྤྱང་བདག་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་
 རྣམས་བཙོང་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་པར་མི་འཇོག་ཀྱང་
 སྤྱོད་པས་གནས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སངས་རྒྱས་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་རྗེ་ཡབ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ཟེན་སྡེ་བ་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་པར་མི་ལེན་ཀྱི་ཤིང་ཉ་ཆོན་པོ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་
 བས་རྟོག་གི་འབར་བལ་ལས། གནས་མ་བྱ་བདག་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀྲར་བདག་། ཆོས་
 སྤྱོད་བདག་། སྤྱོད་བཙུན་པར་མེད་པའི་གང་ཟག་འདོད་པར་བཤད་པས། དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་
 གཉིས་སོས་མ་འདུས་པར་མཛོད་ཉེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་བདག་མེད་པར་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 དང་། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་སྡེ་བ་དེ་དག་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 གྲངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་བསྐྱབས་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་

ན་བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པ་རྟེན་ཏེ་སྐྱུང་མཐའ་འགྲེལ་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷན་དུ་གསུངས་ཏེ། ལྷན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་མཐའ་སྐྱོ་བའི་ཁྱད་པར་བདག་མེད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འཛིན་པ་དང་མང་བཀུར་སྡེ་ལྷན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་སྟོན་ཕྱོད་པའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གིས་བཞེད་པར་འདུག་པས། རྗེ་བའདི་དག་རང་སྡེ་ཅམ་དང་ནང་བཅམ་ཡིན་ཀྱང་ནང་བའི་བྱུང་མཐའ་སྐྱོ་བ་དངོས་མིན་ནོ། ། ཞེས་སྐྱོ་བ་ལ། དངོས་སུ་དབུག་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མ་བྱུང་བྱིན་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་དཀའ་བར་འདུག་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས། དེ་ཡང་ཕྱིར་ལུ་སྟེགས་བདག་ཁས་ལེན་པ་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བདག་ཉག་པ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱོ་བ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ནི་བདག་ཉག་པ་བཅའ་པའི་ངོ་བོར་འདོད་ཅིང་། ཉག་པ་ཡང་དོན་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པས་སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྟོང་བ་ནང་གི་ལུ་སྟེགས་པ་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་མ་བྱུ་སོགས་ནི་ཉག་མི་ཉག་གང་དུ་ཡང་བརྟེན་བྲལ་དུ་འདོད་པས་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མི་རུང་ངོ་། ། ཞེས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་། གནས་མ་བྱུ་བས་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་རྗེ་བའདིས་བདག་མེད་ཁས་སྐྱེངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་གང་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའི་མདོ་འདི་ཡང་མེད་དམ། གང་ཟག་ནི་ཆོས་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ལ་ཆོས་མིན་པས་གཞན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པར་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་ངེས་པར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་ལྷན་གིས་གང་ཟག་ཆོས་སུ་མི་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་བྱག་གི་ཤེས་བྱར་འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གང་ཟག་འདུས་བྱས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱེངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ལྷན་པོའི་མཛོས་རྒྱན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྗེ་བའདི་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཁས་སྐྱེངས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ལུ་སྟེགས་པ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བྱིས། ། གང་ཟག་སྤང་བོ་ལས་གཞན་མིན། ། དུ་མར་སོགས་འགྱུར་བྱིས་དེ་ཉིད། ། མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་བརྟེན་མེད་ལེགས། ། ཞེས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཅི་སྟེགས་ཟག་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་རིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྒྲིལ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཕུ་ཉེག་ས་ཕྱིད་ཀྱིས་ཀྱུན་དུ་བརྟགས་པའི་བདག་ཀྱང་
 ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གང་ཟག་སྒྲིལ་
 བར་འདོད་པས་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཟག་དུ་མ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་སྒྲིབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་སྒྲིལ་། འདི་ལྟ་སྒྲིལ་པའི་ན་
 དེ་བཞེད་གཤེགས་བཞེད་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷན་པོའི་མངོས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་མ་བྱ་བ་སྐོས་ནང་བའི་བྱ་བ་མཐའ་སྒྲིབ་པས་ལེན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་མ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་རྩ་སྟོན་དུ་ལྟ་བའི་སྒྲིལ་བརྟགས་ཡིན་
 དགོས་ལ། དོན་སྒྲིབ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པས་ཕྱི་རྩལ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དགོས། དེ་
 ལྟར་ན་ནང་བ་བ་དང་ཕྱི་རྩལ་བ་མི་འགའ་བར་ཐལ་ལོ། ། གཤམ་ཏེ་ལྟ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱི་རྩལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རྩལ་བ་
 མིན་མོ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་སྒྲིབ་ནང་གང་གི་བྱ་བ་མཐའ་ཡིན། དེ་ལ་བྱ་བ་མཐའ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་ཕྱིར་རྩལ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱི་རྩལ་བ་ཡིན་དགོས་ལ།
 ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ལྟ་བའི་སྒྲིབ་པས་གཞན་ཕྱིར་འཇོག་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ལན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། བྱ་བ་
 མཐའ་ཆ་འགྲེལ་དང་། ལྷན་པོའི་མངོས་རྒྱུད་དུ་འང་མང་བཀྱར་ཕྱི་ལྟས་བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་དུལ་ལྟ་དང་ལེགས་ལྷན་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གང་དང་ཡང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་ལོ་བྱི་བས། མང་པོས་བཀྱར་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། ། རྣམ་པ་ལྟར་ནི་མཁས་པས་
 བསྒྲགས། ། གོས་དམར་བ་དང་སྒྲུང་བ་བ། ། ཀྱུ་ཀྱུ་ལེ་ལེ་ལེ་ལས་གཞན། ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་དང་། །
 གནས་མ་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་པས་མང་བཀྱར་ཕྱི་ལྟས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ལྟས་བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་
 ལེན་པར་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པ། རྟོག་གི་འབར་བར། མང་པོས་བཀྱར་བ་དང་། གནས་མའི་བྱ་བ་དང་། ལྷ་
 མ་བ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་ལྟ་བོ་བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་ཀྱང་
 དེ་ལྟ་ལ་མང་བཀྱར་བའི་ཐ་སྐད་མ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མང་པོ་བཀྱར་བ་ལ་སྐོས་པ་ལྟས་བདག་ཁས་ལེན་ཀྱང་
 མང་བཀྱར་ཕྱི་ལྟས་བདག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཞེས་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཡང་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་རྒྱུད་ཕྱི་སྒྲིབ་རྣམས་ལས། མང་པོས་བཀྱར་བ་སྐོས་ལྟ་བོ་བཞེད་དུ་
 མེད་པའི་བདག་ཁས་སྒྲུངས་པར་གསུངས་པ་དེས་དེ་ལྟ་ལ་མང་བཀྱར་ཕྱི་ལྟས་ཐ་སྐད་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐོས་
 ལ་དབྱེད་རྒྱུ་ཡོད། ཆ་བའི་ཕྱི་བཀའ་ལས་ཀྱིས་པ་ནི། ཡོད་སྒྲིབ་ལས་སོ། ། གཉིས་ལས་ཀྱིས་པ་ནི། བྱ་བ་འགྲེལ་

ལས། དགེ་འདུན་ཡལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྱེས་ལ། དང་པོ་ལ་བརྟུན་དེ། ཡལ་ཆེན་པ་
དང་། བ་སྟོང་གཅིག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྦྱབ་དང་། མང་ཐོས་པ་དང་། ཉག་པར་སྦྱབ་
དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། བར་རི་བ་དང་། ལུ་གྱི་རི་པོ་བའོ། ། ཟྱེ་མ་ལ་བཅུ་ཉེ། གངས་རི་བ་དང་།
ཐམས་ཅད་ཡོད་སྦྱང་དང་། གནས་མ་བྱུ་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་
བཀྱར་བ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། འོད་སྤྲུང་བ་དང་། སྤྲུང་བ་དག་གོ་ཞེས་སོ། ། ཡང་གཉིས་
ལས་གྱེས་ཚུལ་གཅིག་ནི། ཡལ་ཆེན་པ་ལ། ཡལ་ཆེན་པ་དང་། བ་སྟོང་གཅིག་པ། བ་ལང་གནས་གསུམ་དང་།
བ་ལང་གནས་ལ་མང་ཐོས་པ། ཉག་སྦྱ། མཆོད་རྟེན་པ་གསུམ་ཉེ་དུག གནས་བརྟན་པ་ལ། གནས་བརྟན་པ་
དང་། ཡོད་སྦྱང་ཡོད་སྦྱང་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་རྟེ་སྦྱབ་དང་། སྤྲུང་བ་གསུམ། རྣམ་པར་བྱེ་རྟེ་སྦྱབ་ལ། མང་
སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། གོས་དམར་བ་དང་། འོད་སྤྲུང་བ་ཉེ་ཡོད་སྦྱང་བཟུང་དང་། གནས་མ་བྱུ་བ་ལ་
རི་ཆེན་པོ་དང་མང་བཀྱར་བ་གཉིས། རི་ཆེན་པོ་ལ་ཆོས་མག་པ་དང་། ལམ་བཟང་བ་གཉིས་ཏེ། གནས་མ་བྱུ་བ་
ཉེ་བཞི་དང་གནས་བརྟན་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། ། གསུམ་ལས་གྱེས་ཚུལ་ནི། གནས་བརྟན་པ་ལ། ཡོད་སྦྱང་དང་མདོ་
ཉེ་བ་ཉེ་ཡོད་སྦྱང་གཉིས་དང་། མང་བཀྱར་བ། ཆོས་མཆོག་པ། བཟང་པོའི་ལམ་པ། སྤྲུང་བའི་དུག་པ་ཉེ།
གནས་མ་བྱུ་བ་བཞི་དང་དུག ། ཡལ་ཆེན་པ་དང་། བར་རི་པོ་དང་། ལུ་གྱི་རི་པོ་དང་། ལྷུ་པོ་རི་བ་དང་།
གངས་རི་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། རྟོན་གྲུབ་པ་དང་། བ་ལང་གནས་པ་ཉེ། ཡལ་ཆེན་པ་བརྟུན་དང་།
སྟོན་པ་དང་། འོད་སྤྲུང་བ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། གོས་དམར་བ་ཉེ་རྣམ་པར་བྱེ་རྟེ་སྦྱབ་བཞི་ཉེ་བཅུ་
གཉིས་སོ། ། ཙུ་བའི་ཉེ་བ་བཞི་ལས་གྱེས་ཚུལ་དང་པོ་ནི། དུལ་བ་ལྟས། འོད་སྤྲུང་སྟོན་ཆོས་སྤྲུང་ཉེ། ། མང་
ཐོས་གོས་དམར་སྦྱོབ་མ་དང་། ། རྣམ་པར་བྱེ་དང་བཞི་ཀུན་པ། ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱབ་བཟུང་། ། བར་
དང་ལུ་བ་དང་གངས་རི་བ་གནས། ། འདུ་བྱས་ཉག་པར་སྦྱབ་དང་། ། འཇིག་རྟེན་འདས་སྦྱབ་ཡལ་ཆེན་ལ།
ལྷུ་བའི་ཚལ་གནས་འཇིགས་མེད་གནས། ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་གསུམ། ། ས་སྟོགས་རི་དང་
སྤྲུང་པ་བ། ། གནས་མ་བྱུ་བའི་ཉེ་རྣམས་ནི། ། ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། ། ཞེས་སོ། ། བཞི་ལས་གྱེས་
ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ། དགེ་སྤྲོད་ལོ་རྒྱུ་བས། འོད་སྤྲུང་སྟོན་ཆོས་སྤྲུང་ས་དང་། ། ཆོས་སྤྲུང་ཞེས་ནི་བྱ་བ་
དང་། ། གཞི་ཀུན་ཡོད་པར་སྦྱབ་ནི། ། ཞེས་དང་། ། དགེ་འདུན་ཡལ་ཆེན་དབྱེ་བ་ནི། ། དུག་ཉེ་བར་གྱི་རི་པོ་
དང་། ། དེ་བཞིན་ལུ་བ་རི་ཞེས་བྱ་དང་། ། གངས་གནས་ཞེས་བྱ་དེ་ལས་གཞན། ། རྣམ་པར་བྱེ་རྟེ་སྦྱབ་
དང་། ། གཞན་ནི་དེ་བཞིན་བཏགས་པར་སྦྱ། ། འཇིག་རྟེན་འདས་སྦྱབ་ཞེས་བྱ་བ། ། ཞེས་དང་། མང་པོས་
བཀྱར་བའི་བྱེ་བྲག་ནི། ། རྣམ་པ་ལྟར་ནི་མཁས་པས་བསྟན་གས། ། གོས་དམར་བ་དང་སྤྲུང་བ་པ། ། ཀུ་ལུ་ཀུ་ལེ་

དེ་ལས་གཞན། །མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་དང། །གནས་མ་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང། རྒྱལ་བྱེད་ཆ་ལ་ན་
 གནས་པ་དང། །འཛིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ་དང། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ལ་གནས་པ། །གནས་བརྟན་
 དབྱེ་བ་གསུམ་ལ་བྱ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ནང་ལ་ན་ཚུན་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་དང་ལུ་བཞི་ཡོད་མེད་སོགས་དབྱེད་རྒྱ་
 མང་རོ། །གཞན་ཡང། ལོ་ངོར་ཀུ་རུ་ཀུ་ལེ་བ། མང་བོ་བཀུར་བའི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 མང་བཀུར་བ་དང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་དང། ཀུ་རུ་ཀུ་ལེ་བ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་འབྲེལ་ལས།
 མང་བཀུར་བ་དང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་འབྱུང་ཁྱད་ཅམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་ཨ་བ་ན་ཏའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱུས་པས་ཨ་བ་ན་ཏ་དང། ཁ་ཅིག་ཀུ་རུ་ཀུ་ལེ་འེ་རི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཀུ་རུ་ཀུ་ལེ་བའོ། །ཞེས་
 དང། ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་མིང་གཞན་ནི། ཨ་བ་ན་ཏ་ཀ་བ་དང་ཀུ་རུ་ཀུ་ལེ་བ་ཞེས་
 ཀྱང་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང། ཡང་གྲུབ་འབྲེལ་དུ། ཚ་བའི་སྡེ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོང་
 བ་དང། ཡལ་ཆེན་པ་དང། གནས་བརྟན་པ་དང། མང་བཀུར་བ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་བདུན་དང་ལྔ་
 དང་གསུམ་དང་གསུམ་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང། ལོ་ངོར་ཡང་དགེ་འདུན་ཡལ་ཆེན་དབྱེ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་ལ་དབྱེད་
 དགོས་ཏེ། གྲུབ་འབྲེལ་དུ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། གནས་བརྟན་པ་ནི་གངས་རི་ལ་གནས་པས་གངས་རི་བ་
 དང། ཡོད་སྟེ་ལ་རྣམ་པར་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བ་དང། བྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་སྟེ་བས་རྒྱུར་སྟེ་བ་དང།
 དེ་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་རི་ལུ་རུ་ན་ཏ་ཀའི་རི་ལ་གནས་པས་ལུ་རུ་ན་ཏ་ཀ་བ་དང། ཞེས་དང། ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་
 དུ་འང། དེ་ལ་གནས་བརྟན་གྱི་མིང་གཉིས་པ་ནི། གངས་རི་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཡོད་སྟེ་མིང་གཞན་ཡང་རྣམ་
 པར་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བ་དང། རྒྱུར་སྟེ་བ་དང། ཁ་ཅིག་ལུ་རུ་ན་ཏ་ཀ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་
 གིས། བྱེ་བྲག་སྟེ་བས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། རྩེས་གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་སྐྱེད་ལས།
 དངོས་པོ་ལ་རྩེས་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་རྩེས་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟེ་མཆོན་སོགས་ཉག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩེས་གྲུབ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བ་དང་པོའི་མཐའ་
 དཔྱད་ལས། དེས་ན་སྟེ་མཆོན་ཉག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩེས་གྲུབ་མ་ཡིན་པས་གསུམ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། རྩེས་སྟེ་སྟེ་གས་ཀྱི་ཆ་མེད་སོགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་སྐྱེད་ལས། མཆོན་གཞི་
 ནི། རྩེས་སྟེ་སྟེ་གས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ན་མ་མཁའ་ལྷ་བྱ་ཞེས་དང།
 དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ཆོར་སོགས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། མཆོན་གཞི་ནི་
 གཞུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་རང་རྒྱ་བ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་བཙམ་པ་དང་སྟོང་བཤིག་ཀྱང་གཞུགས་དང་ཆོར་སོགས་ཀྱི་སྟོང་མེ་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་

ཀྲིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩལ་སྤྲུལ་ཆ་མེད་མ་ཡིན་ལ།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྲིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྩལ་སྤྲུལ་ཆ་
བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྩལ་སྤྲུལ་གཅིག་ལ་ཆ་བདུན་དུ་བསེལ་བའི་ཆ་གཅིག་རྩལ་སྤྲུལ་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
གྲུབ་འགྲེལ་ལས། དེའི་རྩལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བརྒྱ་ཞིག་སྤྲུལ་རེ་རེ་འང་བདུན་དུ་བསེལ་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་རྩལ་སྤྲུལ་རབ་ཉེ་
རྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོ་སྤོས་སྤྲུལ་བའི་རབ་ལྟེ་འདི་ལས་སྤྲུལ་དང་རྒྱུ་བའི་གཟུགས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་བོ་སྤྲུལ་ཡང་མི་
འདོད་ལ། ཞེས་སྟགས་དང་། སྐབས་འདི་ལ་འང་རྩལ་སྤྲུལ་རབ་ཟེར་རྒྱུ་ལ་རྩལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ནི་རྩལ་སྤྲུལ་ཆ་མེད་ནང་
བསྟན་གྱུར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་རྩལ་སྤྲུལ་རབ་དུ་བསེལ་ན་སྤྲུལ་རབ་དུ་མའི་སྤྱང་བོ་མི་འདོད་མཁན་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྒྱན་དང་ལྗན་པའི་ཤེས་པ་སྟགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདུས་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྲིས་གྲུབ་པས་ཁྱེན་པའི་ཕྱིར། དཔོན་པོ་འགྲེལ་ལས། སྤྱང་བོ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་བསྟན་ལ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་
སྤྱང་ལམ་བདེན་དུ་གཏོགས་ཀྱང་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གནས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ལམ་
བདེན་དང་དེ་དངོས་མིན་ཀྱང་དེའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱང་ལྟ་བུ་དེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་
མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཉེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
གང་རུང་ཡིན་པས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་ནང་པོའི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན། སོ་སོ་སྤྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་ལས། དེ་
རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བོ་ལྗང་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་ལ། ཡོད་ན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་
རུང་ཡིན་པས་ཁྱེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་གང་ཞིག་ཟག་མེད་ཡིན་ན་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་
ཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། ། ཟག་བཅས་ཞེས་དང་། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་ཁྱི་
མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས། ། ཞེས་དང་། གྲུབ་ཐོང་ལས། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བོ་ལྗང་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གནས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཞི་གྲུབ་ན་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་གང་རུང་གིས་མཁྱེན་པར་ཐལ། ལྟག་མེད་ལྟར་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ལམ་
བདེན་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་ཟག་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་པོ་ཟག་མེད་ཁོ་
ན་ཡིན་ཉེ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེད་སྤྲུས་བརྗོད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གནས་དུག་པའི་

མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གོམས་པར་
 བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ནི་ཟག་
 མེད་ཁོན་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཙ་བར། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་
 གཉིས་རྟེ། ། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཟག་པ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འཕགས་རྒྱུད་
 གྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། མཉམ་བཞག་གི་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། གནས་དྲུག་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
 ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཟག་མེད་གྱི་འཕགས་ལམ་ལ་མཉམ་བཞག་གིས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། སྒྲིམ་ལམ་རྩིས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 མི་རྟག་སྤྱོད་པ་དུ་གཉིས་པའི་འཕགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། ཉགས་སྤྱོད་
 སྟེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་རྟེ། རྩིས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩིས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ལམ་བདེན་མིན་པས་ཁྲུབ། རྩིས་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་མི་ལྟ་བུ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར། མཉམ་བཞག་འཕགས་ལམ་
 གནས་དེ་གཉིས། ། ད་ལྟར་དང་ལྟན་ཞེས་དང་། མཆིམས་རྟེན་ལས། ད་ལྟར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཟག་བཅས་
 གྱི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྒྲིམས་པར་ཁྲུགས་པའི་ཆོ་བསམ་
 གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་གྱི་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ན་
 བྱི་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་དག་ད་ལྟར་བ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ཀྱི་རྩིས་སྤྱུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། འགོག་བདེན་ཟག་བཅས་སྤྱུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་འགྲེལ་ལས། བྱེ་
 མ་གཉིས་ནི་ཟག་པ་མེད། ཅེས་ཀྱང་བཤད་པས་འགོག་བདེན་ཟག་མེད་དུ་འདོད་པའང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་ཟག་བཅས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་སྤྱོད་པར་མཛོད་གྱི་
 འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་འདུས་བྱས་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཙ་བར། དུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། ། ལྟང་དང་ལྟན་པ་དག་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་དང་།
 སྤྱོད་པ་འགྲེལ་དུ་འང་རྣམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་གོ་འབྱེད་པའི་ཐོགས་མེད་གྱི་རྩིས་སྤྱུ་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་
 རྣམ་མཁའི་ཁམས་འདུས་བྱས་སྤྱུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གནས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱེ་སྤྱོད་ནི། རྣམ་
 མཁའི་ཁམས་དང་རྣམ་མཁའ་ཐ་དད་པ་སྟེ་འགལ་བར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་བྱེ་ནང་མི་རུང་ལ་རྣམ་མཁའི་
 ཁམས་ལ་བྱེ་ནང་གཉིས་བཤད། རྣམ་མཁའ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྤངས་མི་རུང་ལ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་སྤང་བར་ཡང་

བཤད། སེམས་ལྟར་སྒྲིམ་བུའི་ཉི་ལེན་པའི་འདེགས་གཞིར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ལ་ལས། དེ་ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི།
གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཙམ་པའི་ལུང་དེ་དུག་ཚན་དང་པོའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་
འདིར་ཁམས་དེ་དེ་ཡིན་པ་དགོས། ། ཞེས་སེམས་མི་འཐད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། བྱེ་སྐྱེས།
ལྷོ་ཆོན་བདུན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་ལམ་གསུམ། དབང་པོ་ལྷ་དྲོད་ཅེ་གཉིས་དང་། ལྷོ་བས་ལྷ་བཟོད་མཆོག་
གཉིས། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་མཐོང་ལམ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྒྲོམ་ལམ་དང་སྦྱར་དགོས་ཉི།
གྲུབ་འགྲེལ་ལས། ལྷོ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ། ལས་ནི་དང་པོ་བདག་དང་། ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
ནམས་དང་ནི། ། མཐོང་དང་སྒྲོམ་ལ་རབ་དུ་ཐུ། ། གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལས། ཞེས་བྱང་སྐྱོགས་ལྷོ་
ཆོན་བདུན་ནི་དང་པོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བཅོགས་ལམ་གསུམ་དང་དབང་སྒྲོབས་གཉིས་དྲོད་ཅེ་དང་། བཟོད་
མཆོག་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་
ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷོ་ཆོན་དང་པོ་ཚོགས་ལམ། གཉིས་པ་དྲོད། གསུམ་པ་ཅེ་མ། བཞི་བ་བཟོད་པ།
ལྷ་བཅོས་མཆོག་ ། དུག་པ་སྒྲོམ་ལམ། བདུན་པ་མཐོང་ལམ་དང་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། གནས་དུག་པའི་
མཐའ་དབྱེད་ལས། དུན་པ་ཉིར་བཞག་ཚོགས་ལམ་ནས་དང་། ཡང་དག་སྦྱང་བཟོད་ནས་དང་། རྩ་འཕྱེད་རྒྱང་
བཅེ་མོ་ནས་དང་དབང་པོ་ལྷ་བཟོད་པ་ནས་དང་། ལྷོ་བས་ལྷ་ཆོས་མཆོག་ནས་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་སྒྲོམ་
ལམ་ནས་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་
ཉན་ཐོས་ནམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བར་ཆེ་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཇི་ལྟར་
ལྟར་ཡང་ཆེ་གསུམ་ཡན་ཆད་དག་བཅོམ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། གྲུབ་འགྲེལ་ལས། ལྟར་བ་མིན་པ་གསུམ་གྱི་
མཐའ། ཞེས་ཉན་ཐོས་ལྟར་བས་ཆེ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཆེ་གཅིག་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཀྱན་དུ་རྩ་མེན་རིང་ཆེ་འདི་ལ་དག་
བཅོམ་ཐོབ་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟར་བཅེ་གསུམ། ཆེས་ལྟར་བཅེ་གཉིས། ཆེས་ཤིན་དུ་
ལྟར་བཅེ་གཅིག་ལ་ཚོགས་ལམ་ནས་དག་བཅོམ་བའི་བར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། བྱེ་སྐྱེས་
བསད་གེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ནམ་བཞག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཉི། ཙམ་བར། ཕྱིན་དུག་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་
བརྒྱད། ། ཅེས་པ་ཙམ་འགྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ཙམ་
འགྲེལ་མ་གཏོགས་པའི་མདོད་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་ལ། བྱད་པར་དུ་
མདོད་ལས། སྒྲོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་དགུ་མ་གཏོགས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཐ་སྙད་མེད་པས་བྱེ་སྐྱེས་

ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ་མཛོད་སྐྱེས་ཐོག་དམན་གྱི་བསྟན་བཅས་ལས་ཐ་སྟངས་དེ་འདྲ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཐོག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་དེ་དག་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའོད། ཤེར་མདོ་སྐྱེས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་མ་ཟད་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡོད་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ཁས་ལེན་པའི་གནས་མ་ཁུ་བའོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་མས་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉིས་ལ་ཐོག་ཆེན་ལ་མི་སྤང་བས་བཀར་འདོད་ཀྱང་། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་མདོ་སྡོད་ཆེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་བྱེ་སྒྲུབ་ལ། བྱེ་སྒྲུབ་བཀའ་ལ་སྡོད་ཆེ་བཞིན་པས་ཐུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཉམས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཤེར་མདོ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡོད་བའོད་པ་གང་ཞིག དེར་མ་ཟད་སྡོད་ཀྱང་དང་། བཟང་སྦྱོང་སྐྱེས་ཐོག་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡོད་བའོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། ཤེར་མདོ་དགོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཆུལ་འདི་འདྲ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡོད་བའོད་ཀྱི་སྡོད་པ་ཕྱིས་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱི་མདོ་སྡོད་བའོད་ཀྱིས་ཀའི་འདོད་ཆུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་བཅུན་པ་དག་སྤང་ལ་སྐྱེས་པ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ནས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེར་མདོ་ཁས་ལེན་པར་མི་སྤང་བར་དགོངས་པ་སྤངས་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཆུན་རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་སྡོད་བའོད་དག་ཆོས་ཐ་མས་ཅད་དོ་ཤོད་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་མདོ་ཆོག་འཆད་པ་ན་སྤང་པ་དང་ལུང་བའི་དོན་ལ་སྐྱེས་པར་འཆད་དེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཆ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་གི་སྡོད་བའོད་དག་ཅས་བྱ་བ་ནི་བཅུན་པ་དག་སྤང་ལ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡོད་པ་ལ་ནི་ཤེན་ཏུགས་པ་ཏེ། ཐུབ་མཐའ་དང་མདོ་སྐྱེས་ཐོག་ཅད་ཀྱི་བཤད་པ་མངའ་བའི་སྦྱོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། འདི་ནི་སྡོད་ཀྱི་པ་དང་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྦྱོང་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་མདོ་སྡོད་ནས་སྡོད་ཆེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་དེ། ལུང་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་པ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡོད་པ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་དང་། དེ་ལྟར་པ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སོ། ། ཞེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་བཀའ་བསྟན་བཅས་ནས་བཅའ་པོ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འདོད་དེ། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག ། ཀར་ནས་སྤང་བས་གསུངས་དེ་དག ། མིང་ཡིན་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། ། ཞེས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། ཆོས་ལུང་གི་ཆོད་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱས་པའི་ཆོས་ལུང་ཅམ་དང་། མིང་གི་ཆོགས་སྤྱི་ཡིན་པས་བཅའ་པོ་དང་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་

གཏོགས་ལ། ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་མཆན་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤངས་བ་ལས། མདོ་སྡེ་
བའི་སྐབས་སུ་འདྲུ་བྱེད་བཅའ་པོ་ཡོད་མིན། ཞེས་པའི་ལུགས་ལ་བྱེ་སྤྲུལ་ལྡན་མིན་འདྲུ་བྱེད་དང་བཅའ་པོའི་གཞི་
མཐུན་འདོད་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིང་ཆོག་ཡིག་གསུམ་པོ་སྤྲུང་དང་ལྡན་མིན་འདྲུ་
བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་སྤྲུལ་པ་ནི་ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། མིང་གི་ཆོགས་ལ་སྐྱེས་པ་
ཡང་། ། ཞེས་མིང་ནི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་སྟེ། ལྟ་དག་ལྟ་ཆམས་ཞེས་པ། སྤྲུལ་ཆམས་ཆོག་ཟེར་ཡང་འདིར་མིང་ངོ་
ཆོག་གམ་ངག་ནི་བྱུང་པར་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་སྟེ། འདྲུས་བྱས་མི་ཉག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཡིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་
ཐུར་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཀ་དམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀ་སྟེ། སྤྱིར་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིག་དང་བལང་གི་མིང་ལའང་
འབྲུག་པས། མིང་དང་ཡིག་གི་མི་འགལ་བར་བཞེད་ཅིང་སྤྲུལ་དང་ཚེད་ཚུལ་མང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་ལྡན་མིན་འདྲུ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི་མདོར་ལས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྤྱོད་
ལས་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ལ་བཅའ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདྲུ་བྱེད་མི་འགལ་ལམ་སྤྲུལ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་
ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་དང་འདྲུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདོད། ། ཅེས་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མདོ་
སྡེ་བས་གཞུགས་དང་། བྱེ་སྤྲུལ་ལྡན་མིན་འདྲུ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པར་བསྟན་གྱིས་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསེར་སྤོང་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག ། གང་རྒྱལ་སྤྱོད་པས་གསུངས་དེ་དག ། ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་
དེ་དག་ནི། ། གཞུགས་དང་འདྲུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདྲུས། ཞེས་པའི་གང་སྤེལ་ཏུ་མིང་ཆོག་ཀྱང་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ།
གཉིས་ཀས་ཀྱང་མིང་ཆོག་ཡིག་འི་ཆོགས་གསུམ་ག་བཀའི་རང་བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་པ་
ལྟར་ལྡན་མིན་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དེའི་དོན་ནི་ཆོགས་གསུམ་བཀའི་རང་
བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཀྱང་གཅིག་ནི་ཆོགས་གསུམ་སྤྲུལ་སྤྱིའི་སྤོང་བར་འདོད་པས་ལྡན་མིན་དང་།
གཅིག་ནི་དེ་གསུམ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་རང་མཆན་པར་འདོད་པས་གཞུགས་ཀྱིས་བསྤུས་པའོ། ། དེས་ན་མིང་
ཡིན་ན་འདྲུ་བྱེད་དང་ཆོག་ཡིན་ན་གཞུགས་སུ་འདྲུས་ཞེས་ངེས་པར་མི་བྱའོ། ། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱང་སྤེལ་དང་
མཐུན་པ་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་ཆོས་མདོན་པ་བ་རྒྱལ་ས་བཀའི་ངོ་བོ་གཞུགས་དང་འདྲུ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འདོད་ཅེས་
འཆད་དོ། ། དེ་གཉིས་ལས་སྤེལ་བྱེ་སྤྲུལ་ཕྱི་མ་མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་ཏེ། སྤེལ་འདི་གཉིས་ཀའི་ཀྱང་
བཀའི་ངོ་བོ་ཆོགས་གསུམ་ཏུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་གསུམ་ཡང་བྱེ་སྤྲུལ་ལྡན་མིན་ཇིས་ཐུབ་དང་། མདོ་སྡེ་བས་སྤྲུལ་
རང་མཆན་པ་ལ་འདོད་པར་བཤད་པས་སོ། ། ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་བཅོས་བཅའ་པོའི་ངོ་བོར་འདོད་ལ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ། གསེར་སྤོང་གི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཐལ། འདི་ལ་
ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཕྱང་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། དེ་དག་བསྤུས་

ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མདོ་ཞེ་བས་ཚོག་གི་རང་བཞིན་གཟུགས་སྤྱང་གིས་བསྐྱུས་པར་འདོད། བྱེ་སྒྲིའི་ཞེ་བ་ཁ་ཆེ་བ་
 དང་མདོན་པ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཞེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་མིང་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད།
 ཚོས་མདོན་པ་ཞེ་བ་དུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་མདོན་པ་བ་དག་གིས་ཚོས་སྤྱང་གི་གཞི་རྩེ་ག་གཟུགས་དང་སྒྱི་རྩེ་ག་འདུ་བྱེད་
 གྱི་སྤྱང་ཐོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཚོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་གཟུགས་གྱི་སྤྱང་ཐོར་བསྐྱུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདི་མདོ་ཞེ་
 བའི་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱང་ཐོར་མཆོན་གཞི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་གི་སྟོན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱང་
 ཐོར་དོན་མིན་ཚུལ་ལྟར་ལྟར་དོན་བཤད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱོས་མ་ལས་མདོ་ཞེ་བ་གང་དག་གི་ལྟར་ན།
 དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་རྩོམ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཟུགས་གྱི་སྤྱང་ཐོར་བསྐྱུས་ཏེ། སྒྲིའི་སྒྱེ་མཆོད་ནི་
 གཟུགས་གྱི་སྤྱང་ཐོར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཚོག་གི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་གཟུགས་སྤྱབ་ཤད་གྱི་སྤྱང་ཐོར་
 ཆར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་འདིར་གསེར་སྒྲེང་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བཤད་མི་ཤེས་པར་མདོ་ཞེ་བས་རྣ་བའི་ཡུལ་སྐྱོད་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱོབ་བས་ཡིད་གྱི་ཡུལ་མིང་ལ་འདོད་ཟེར་བ་
 སོགས་ནི་མདོ་དང་མཛོད་ཙུ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་གཞུང་
 གོང་འོག་དང་ཙུ་འགྲེལ་བསྐྱོགས་ནས་བཤད་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། གསེར་སྒྲེང་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ལ་དཔྱད་དགོས་པ་
 ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཆོན་འགྲེལ་ལས། གསེར་སྒྲེང་གི་སྤྱང་འདི་དག་ལ་
 ཞིབ་ཆ་དགོས་ཞེས་མཛོད་གྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པ་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་
 ལས། དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྒྲིས་བཅའ་པོ་དང་ལྡན་མིན་གྱི་གཞི་མཐུན་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད།
 མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་ན་གསེར་སྒྲེང་གི་གསུངས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ལྷགས་མེད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་གཞི་རྩེ་ག་གང་སངས་པ་དེ་སྤྱང་སྐྱུ་མེལ་བའི་གང་སངས་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ལ་
 སྤྱང་པོ་ལྟར་གང་སངས་པ་དེ་ཡང་སྤྱང་སྐྱུ་མེལ་བའི་གང་སངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱང་ཐོ་ཡིན་ན།
 སྤྱང་ཐོ་གཞན་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཟུགས་ཚོར་འདུ་
 ཤེས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤྱང་ཐོ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་དེ། འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཞེས་དང་། ཙུ་
 བར་ཡང་། འདུ་བྱེད་སྤྱང་ཐོ་བཞི་ལས་གཞན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཛོད་མཐའ་
 དཔྱད་དང་གསེར་སྒྲེང་གི་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མདོན་སྐྱུ་གིས་ཀྱུ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།

ཁ་ཅིག་གིས། བྱེ་སྤྲུལ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་མ་བཟང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པ་
ཡིན་ཏེ། གྲུབ་འབྲེལ་ལས། མིག་དབང་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ལས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་
གཟུགས་མཐོང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་ཅིག་པས་
བར་དུ་ཚོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་དང་། མཛོད་
མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྤྲུལ་མིག་
གིས་གཟུགས་མཐོང་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མི་མཐོང་བར་འདོད་ལ། མདོ་ལྟེ་བས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཡང་
མིག་གིས་མི་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟེ་བ་དུན་ཅུན་ལས། རྩེ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྩོན་པོར་སྤང་བ་ཆོས་
ཅན་དུ་འཛིན་ན། བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བའི་རྩོད་ཆོས་ཅན་མི་འབྲུག་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བའི་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་
པ་ཡིན་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་རྩོན་པོར་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆིམས་མཛོད་ལས། འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལྟེ་བས་དེ་སྒྲིག་པར་
བྱེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཡང་བསྐྱེད་པས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འབྲུག་ཏེ། བས། འོ་ན་མདོ་ལས་
མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ལ་ལས། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཐྱི་ཡི་
ལ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟེ་བ་དུན་ཅུན་གྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་བེད། ཁ་ཅིག་གིས།
མིག་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་འབྲེལ་ལས།
མིག་གཡས་གཡོན་ལ་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་འདོད་ལ། མདོ་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་གཉིས་སུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་
སོགས་ཀྱིས་བཀག་གཤོ། ། དེས་ན་བ་སོགས་ལ་འང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྟེན་མིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས།
འོ་ན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་བརྟེན་པར་འབྲུག་ཞེ་ན་མི་འབྲུག་ཏེ་རྟེན་དབང་པོ་སོ་སོར་འཆད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དེ་ལྟར་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་རང་འབྲེལ་དང་མཐུན་པས་
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཁ་ཅིག་གིས། རྣབས་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་
དགོས་ཏེ། རྣབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱེ་སྤྲུལ་འབྲེལ་ལས་སངས་
རྒྱས་མིན་སྟག་བདེན་བེད་ན། འོ་ན་བྱེ་སྤྲུལ་འབྲེལ་གཞིར་ཞོག ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ།
སྤྱོད་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྤྱོད་ལ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བས། གཞན་ཡང་། རང་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཅིས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་

རེ་རེ་ནས་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མང་བཟུར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་
བདག་ཏུ་ཉེན་ཏུ་ཉེ་དམིགས་པར་ནི། རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག་ཏུ་ཉེན་པ་ཡང་ཕྱང་པོ་
དེ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང་འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་ཚྭ་སྤྲོད་པ་དང་
བསྐྱེད་པ་འདོད་ཀྱི་རེ་རེ་ཙམ་ལ་མི་འདོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་
ན་རེ། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་དེ་ཉམས་གསུངས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱང་པོ་ལྷའི་ཚྭ་སྤྲོད་པ་མ་གང་ཟག་
གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མཁ་ཆད་མི་མཐུན་པ་མེད་ལ། འཇུག་པ་རྩ་འབྲེལ་དུ་ཕྱང་པོ་ལྷའི་ཚྭ་སྤྲོད་པ་
ཙམ་གང་ཟག་གིས་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་བཀག་ནས་དེ་རྗེས་ལྷ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དག་གིས་
དང་། གྲུབ་མཐའ་རིམ་ཆེན་ཐོང་བར་ཡང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་
ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་སྲིབ་ཀྱི་རྣམ་བཤགས་
མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཐོང་ལས། སྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཤེས་སྲིབ་ཅས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མེད་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྲིབ་པ་ལྟེ། ཞེས་དང་།
མཛོད་སྤྱི་ཚུལ་ལས། གཞན་གྱི་དད་ནི་ཤེས་སྲིབ་འདུན་པ་ལ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་རྩལ་གྱིས་སྤངས་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དགོངས་པ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས།
སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྤྲང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲང་དང་། རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲང་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ།
གྲུབ་ཐོང་ལས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྤྲང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲང་དང་། རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲང་གསུམ་
དོན་གཅིག་ ཞེས་དང་། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་
སྟོན་པ་ལྟེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲང་དང་མི་སྟོན་པ་ལྟེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩལ་བས་ཆོས་བཤད་པ་དང་། རྩལ་
བས་ཆོག་རྩལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲང་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྤྲང་ཡིན་པ་གང་ཞིག ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཟིན་པའི་སྤྲང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་མི་སྟོན་
གཉིས་དང་ཟིན་པའི་སྤྲང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཏེ་བཞེད་པ་གང་ཞིག ཟིན་པའི་
སྤྲང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་དང་། མ་ཟིན་པའི་སྤྲང་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ལ་འང་སྟོན་མི་
སྟོན་གཉིས་དང་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། རྩལ་བས་སྤྲུལ་ལོན་པ་དང་རྩལ་བས་ཆོག་རྩལ་བསྐྱེད་པ་དང་།
རྩལ་བས་སྤྲུལ་བུ་འབྱུང་པ་དང་། རྩལ་བས་ཆོག་གི་སྤྲང་བཞེད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། རྩལ་བས་ཆོས་

བཤད་པ་དང་སྤྱུལ་བས་ཆོག་ཚུབ་པོ་སྤྲོ་བ་དང་རྩ་སྤྲོ་བ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མཛོད་སྤྲོ་མ་ལས། རིག་བྱེད་སེམས་
བཅས་ཁོ་ནར་བྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། སྤྱུལ་བ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཛོད་ལས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱུལ་བ་ནི། ། བྱི་ཡི་སྤྱེ་མ་ཆེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་
སྤྲོ་མ་ལས། རྟོན་པ་རྣམ་རིག་གསུངས་གཙོར་དགོངས། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་
རྒྱུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་གིས། ལག་པའི་རྩ་རྩེ་སྤྱུལ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་མེད་དེ། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁ་ཅིག་
ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཀའི་སྤྱུལ་ག་པའི་རྩ་རྩེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ཀྱན་བཅུས་དང་མཐུན་ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་འདིས་བཀག་གོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་བྱས་སྤྱིང་བྱ་འབྱུང་པའི་སྤྱེ་བ་
པའི་སྤྱུལ་ཡིན་པར་ཡིག་ཆའི་ལྷན་དངས་ཟིན་ལ་ལག་པའི་རྩ་སྤྱུལ་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐོས་དཔྱད་རྒྱ་མང་
དོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སྟེ་བལ་ལ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྟོང་བྱེད་ཆལ་བ་དང་། ལྷ་ཆོག་ས་
གཉིས་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་པར་རྒྱན་བཟང་པས་བཤད་ཀྱང་། རང་ལྷག་ས་ལ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་
འགེལ་ལས། རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བལ། ཆོས་རྩེ་རྒྱན་བཟང་པ་ན་རེ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་
དང་། སྟོང་བྱེད་ཆལ་དང་། ལྷ་ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ་གསུམ་དུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཞེས་པ་ལ་གཞན་གཉིས་
བཤད་ཀྱང་། སྟོང་བྱེད་ཆལ་ནི་དཔྱུ་མ་རྒྱན་འདིར་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བས། ཅན་ལ། མི་འཐད་
པར་སྤང་ལ། ཞེས་དང་། རང་ལྷག་ས་ནི་རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། ལྷ་ཆོག་ས་གཉིས་
མེད་པ་དང་ལྷ་ཆོག་ས་རིམ་འཛིན་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ་ཞེས་སྐོས་སུ་གསུངས་པ་མི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་པོའི་མཛོད་
རྒྱན་དུ་འང་འདི་རིམ་ལ་བཞུགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་བཟང་བའི་
བཤད་རྒྱུ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་རྒྱལ་ཆབ་རྩེའི་དགོངས་པ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་
བརྩེད་བྱང་ལས། མདོ་སྟེ་བའི་ལྷག་ས་དགག་པ་ལ། ལྷ་ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ། སྟོང་བྱེད་ཆལ་བ། རྣམ་ཤེས་
གྲངས་མཉམ་པའི་ལྷག་ས་དགག་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། ཤེས་སྐྱེས་བཞི་ལ། ཞེས་སྐྱེས་དང་། གཉིས་པ་སྟོང་
བྱེད་ཆལ་བའི་ལྷག་ས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། དཀར་སྐྱེས་བཞི་
ལ་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། ཤེས་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། ། ཞེས་སྐྱེས་ཆོག་ས་བཅད་
གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ་དང་། དཀར་པོ་དག་ལ་སྐྱེས་པ་ལ། ཞེས་སྐྱེས་ཆོག་ས་བཅད་བདུན་གྱིས་སྟོང་
བྱེད་ཆལ་བ་དང་། རིམ་རྒྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཆོ། ། ཞེས་སྐྱེས་ཆོག་ས་བཅད་བཞིས་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པ་
དགག་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔྱུ་

མ་ཆུན་གྱི་ལྷ་དང་ས་མ་ཐག་པ་དེས་རིམ་བཞིན་སྒྲུ་ཆོག་ས་རིམ་འབྱུང་བ་དང་། གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་
དང་། སྒྲུ་ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་
དཔྱད་ལས། ཅ་བར་འདྲོད་ན། ཟེའོག་གི་དཀར་སྒོ་སྐྱོལ་གྱི་རྣམ་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
རིགས་མཐུན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་སྒྲུང་བ་ནི་འཇུག་པ་ལྟར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདྲོད་པའི་
མདོ་སེམས་གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས།
འདྲོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲོད་པའི་རང་སྤྲེད་དོན་སྒྲུབ་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་བྱེ་སྒྲུབ་ཡང་མེད།
དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་ལ་དོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། དབུ་མ་ཆུན་ལས། དཀར་པོ་དག་
ལ་སྐྱོལ་པ་ཡི། ། ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་འབྱུང་ལྟེ། ། མཁྱེས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་སྒྲུབ་པོ་དག ། གཅིག་ཆོར་སྒྲུབ་དུ་
ཤེས་པ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། མེ་ཏོག་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕྱོག་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་
ལྟར་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་ཆོར་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་སྐྱོལ་ཞེས་འཛེར་རོ། ། ཞེས་སྐྱོལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གོང་གི་ཉག་ས་གཉིས་དང་བྱུང་བ་གསུམ་གསུམ་པར་ཐལ། འདི་འདྲོད་མཁའ་རང་སྤྲེད་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་བདེན་
གྲུབ་ཁས་ལེན་ཞིང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་འདྲོད་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་ཆུན་ལས། ཤེས་གཅིག་
ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། ། ཞེས་པ་ནས། དུག་པར་བཞག་པར་བྱས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་སྤྲེད་དོན་སྒྲུབ་
རྣམ་ཤེས་རྣམ་བཅས་སུ་འདྲོད་པའི་སྒྲུ་ཆོག་ས་རིམ་འབྱུང་བ་དང་། གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྒྲུ་
ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སྐྱོལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ལ་ལས། དབུ་
མའི་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོག་ས་སྒྲུ་
དང་པོ་སྒྲུ་ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ་དང་ལྷོག་ས་སྒྲུ་གསུམ་པ་གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པར་སྒྱུར་ན་སྒྲུ་དང་ས་པའི་
བརྗེད་བྱུང་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བེད་བལ། ཁོ་ན་རེ་ཡིག་ཆར་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དབུ་མ་
ཆུན་གྱི་ལྷོག་ས་སྒྲུ་གསུམ་པ་སྒྲུ་ཆོག་ས་གཉིས་མེད་པ་དང་། དང་པོ་སྒྲུ་ཆོག་ས་རིམ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཆུན་གྱི་བརྗེད་བྱུང་དུ་རིམ་བྱུང་བ་ཞེས་སྐྱོལ་གསུངས་ལྷོག་ས་སྒྲུ་གསུམ་པའི་འདྲོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་
ལ། ཡིག་ཆར་གཞུང་དེ་གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའི་འདྲོད་ཚུལ་དང་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲུ་ཆུབ་བེད་
ལ། གཉིས་པ་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱ་པོའི་ལྷོང་གི་སྤྲོད་དཀར་སྐྱོལ་རི་སྤྲོད་ཀྱི་གྲངས་དེ་སྤྲོད་ཀྱི་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འདྲོད་པའི་གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའི་མདོ་སྤྲེད་པ་གང་ཞིག
དེ་འདྲོད་པའི་གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། དུས་
གཅིག་ལ་གཞུགས་སྒྲུ་སྐྱོལ་ལྷུ་མཛོན་དུ་ལྟར་བའི་ཆོད་བང་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་ལྷ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁ

[illegible]

འདོད་པར་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་ཤད་སྤྱད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི
འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་བ་ལ་རང་རིགས་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་ཐུང་ལས། རང་རིགས་དང་ཕྱི་
དོན་གཉིས་ཀ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཐུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་མདོ་སྡེ་བའི་མཚན་ཉིད།
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐུབ་འགྲེལ་
དུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་ན་རང་རིགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
རིགས་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་ཐུབ་དུ་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཐུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་སྟེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐུབ་ཐུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་
ལྷག་མེད་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བཤད་ལས། སྤྱོད་པོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་།
འདི་དག་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཉན་
ཐོས་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱད་ཤིར་སྤར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་མཁས་པའོ། ། ཕྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་དེར་
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་ཕྱེ་བ་ཤྲག་ཤིག་དུ་མ་འདའ་བར་བྱེད་ཅེས་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལྷུང་
འདི་བྱངས་ནས་མ་དགག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་འགྲེལ་དུ་སྤར་ཡང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་
གསུངས་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱོད་པ་དང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་སྤྲུགས་ཐེག་ཆེན་བྱུང་མོང་མིན་པའི་སྡེ་སྡོད་སྤྱོད་པའི་བཞིན་དུ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱེ་མདོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་བྱུང་
མོང་མིན་པའི་སྡེ་སྡོད་སྤྱོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མེད། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་
སྡེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་ཐུབ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲུགས་རྟོགས་པའི་དེ་དག་
ཡོད་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་མ་ཐུབ་ན། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱེ་སྤྱོད་ན་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་དེ་
མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ཐུབ་འབྲུང་གི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བ་སྤྲུགས་ནི་ཐེག་
ཆེན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་སྤར་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་འགྲེལ་ལས། སྤར་གྱི་
ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་བཟང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་འཇུག་སྤྲུགས་ལྟར་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་དོན་གཉེར་མི་རྒྱས་པས།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་
དམིགས་ནམ་སྤྱོད་ཆུ་མོང་བ་མེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་མོང་བ་མི་སྟེ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཅམ་
ཡོད་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་འཁྲི་བ་མཚན་པས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱར་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འང་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱར་མ་སོང་བ་བཞིན། དེས་ན་ཐུས་

འབྲུང་གི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་བ་སོགས་བཟང་སྟོང་ལྟ་བུའི་སྟོན་ལམ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་འདོད་
 པ་དག་ནི་དེའི་སྟོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐ་སྟོན་བྱས་ཆོག་པ་ནི། སྟོང་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ག་
 ལ་འབྱུར། ། ཞེས་པའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་འདི་ལ་དབྱུང་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན་ལྷང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཁས་ལེན་པར་སྐར་བཤད་ཟིན་པ་དང་འགལ་ལ།
 རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཡོད་ན། རང་རྒྱལ་གྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
 འབྲུལ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་བླ་མེད་བྱང་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་ནི། རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཡོད་པར་འདིར་གསུངས་པར་མ་ཟད། ཀྱན་བརྒྱས་ལས་
 ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པ་འམ་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་།
 བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་
 བས་བམེ་དུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆོ་རིག་པ་རྒྱུ་ཆད་པར་
 འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡོད་དེ། ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དབྱེད་ལས། རིག་པ་རྒྱུ་ཆད་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་
 བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་བ་བཞིན། ། གང་ལ་ལྟས་ཞིག་འདྲུ་ཤེས་འགག། ། ཆོར་
 བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་འབྱུར་ཞིང་། ། འདྲུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་ཏེ། ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་ལྟར་བ། ། ཞེས་པའི་
 དགོངས་པར་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་
 ལས་འདས་པ་གསུམ་གའི་ཆོ་བམ་རིག་རྒྱུ་ཆད་དེ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་ཡལ་ཆེར་དང་། རྗེས་སུ་མཐུབ་པར་འདོད་དེ།
 གོས་དམར་སྡེ་བའི་གཞུང་ལས། ཇི་ལྟར་མར་མེ་ཤི་བ་ནི། ། ས་ལ་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་མིན། ། རྩྱགས་སུ་མི་འགྲོ་
 རྩྱགས་མཆམས་མིན། ། མར་ཟད་ཉི་ཆོ་ཤི་བ་ལྟར། ། སངས་རྒྱས་ཐུང་ན་འདས་པ་ཡང་། ། ས་ལ་མི་འགྲོ་མཁའ་
 ལ་མིན། ། རྩྱགས་སུ་མི་འགྲོ་རྩྱགས་མཆམས་མིན། ། སྤིང་ཟད་ཉི་ཆོ་འདའ་བར་འབྱུར། ། ཞེས་རྒྱུང་འཕེན་གྱི་
 ཐུང་འདས་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ས་ལ་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་མིན། ། ཞེས་དང་། གཅེར་བྱ་བ་སོགས་
 ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ། རྩྱགས་སུ་མི་འགྲོ་སོགས་སྒྲུབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས།
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྷག་བཅས་དང་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལྷག་
 མེད་ཐུང་འདས་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིར་སྒྲུབ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་སྤང་བོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུང་འདས་ལས་འདས་པ་རྣམས་

གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཚེས་ཀྱི་ཕ་ཀྱུན་བསད་ནས་གྲོང་ཙམ་ཞིག་ལྷན་པ་ལྟར་འཛིག་ལྷ་ལ་སྐོག་ས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་བྱང་པར་སྤངས་ནས་སྤོང་གི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱང་བོ་ཙམ་ཞིག་ལྷན་པའི་འགོག་པ་ལྟེ།
མདོ་སྤེལ་སྟེ། མ་ཞུམ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་ནི། ། ཚེར་བ་དང་དྲུ་ལེན་པ་ན། ། དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ། །
མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་བ་བཞིན། ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཚེས་ཀྱི་ཕ་ཀྱུན་བསད་ནས་གྲོང་ཡང་བཙམ་པ་ལྟར་
ཉོན་མོངས་པ་ཀྱུན་སྤངས་པར་མ་བྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་བོའི་རྟག་མ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ལྟེ། མདོ་སྤེལ་སྟེ།
གང་ན་ལྷན་ཞིག་འདྲུ་ཤེས་འགག་སྟེ། ། ཚེར་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། ། འདྲུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱབ་གྱུར་བ། ། ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་འགྲེལ་དྲུ་དྲངས་པའི་ཕྱང་དེའི་
དོན་ཡང་ཤེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་སྤེལ་བ་ལ་རྟག་མེད་གྱི་ཆེ་རིག་པ་འདོད་མཁན་མང་པོ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། མཛོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྤེལ་
གཉིས་དང་། མཛོད་ལྷགས་བྱེ་སྤྲུལ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། དག་བཙམ་པ་ཆེ་འདུལ་ཁའི་
སེམས་ཀྱང་མཚམས་སྦྱར་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དག་བཙམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། །
གང་ལས་མཚམས་སྦྱར་མེད་པར་འདོད། ། ཅེས་དང་། དེའི་ཚད་མ་རྒྱན་ལས། ཐ་མའི་སེམས་སེམས་གཞན་
དང་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། དེའི་ཡུལ་དང་རྟན་ཅིག་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཀྱང་ཐ་མའི་སེམས་གཞན་དེ་འཆི་བའི་སེམས་དང་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་འགལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དེའི་ཆེ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ། དག་བཙམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ལྟེ།
འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་དག་བཙམ་སེམས་ཐ་མ་དེས་འཁོར་བའི་སེམས་གཞན་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་
ལྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཐ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། འོ་ན་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཉེ་
བར་བཛོད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་དྲུ་བགྲང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་
པ་ནི། མཐའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། འོ་ན་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་དག་བཙམ་པ་
ཕྱང་བོ་རྟག་མེད་དྲུ་འདུལ་ཁ་མའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནས། སེམས་ཅན་དྲུ་བགྲང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་
རྒྱན་ཆད་པ་དང་རིག་པ་བྱང་ཁ་ཞེས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། ། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
ལྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཟག་བཅས་བཞེད་པ་ཡང་འཁོར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་དྲུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
མཛོད་ལས། ཟག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ། རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན། ཞེས་དང་། ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་

ཐག ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རིག་པ་རྒྱུ་ཆད་བཤད་པ་གཞན་ལ་འང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དགོངས་པ་འཆོལ་
 དགོས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བའི་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་འཆི་སེམས་སེམས་གཞན་
 དང་མཆོམས་སྦྱར་བར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དག་བཙམ་པའི་འཆི་སེམས་སེམས་གཞན་དང་མཆོམས་སྦྱར་བར་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་། གཞུང་དེ་གཉིས་རྒྱུང་འཕེན་པས། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་ན།
 རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆོམས་མི་སྦྱར་པས་བྱལ། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་འཆི་ཁམ་འི་རིག་པ་བཞིན། ཐ་མལ་བ་འཆི་
 ཁམ་སེམས་ཀྱང་འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། དེའི་ཉགས་མ་ངེས་
 པར་སྟོན་པའི་གཞུང་། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། ། མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། ། ཅེས་པའི་
 དོན་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་། དག་བཙམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་དང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀར་གསལ་བའི་ཕྱིར།
 ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། ཉགས་མ་ངེས་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར།
 ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། ། ནས། ཞེས་པའི་ཉགས་འགོད་ཟེར་ན་ཉགས་དེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཐ་
 མལ་བའི་འཆི་ཁམ་སེམས་རིགས་འདྲ་བྱི་མར་མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་དེ་གཉིས་ཀར་དག་བཙམ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་བྱི་མར་
 མཆོམས་མི་སྦྱར་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་
 ཤིང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྣམ་ངེས་ལས་དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་། དངོས་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ།
 དག་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ན་སེམས་ཚན་དུ་བགྲང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་
 བྱེད་པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱའི་འབྲས་བུ་རྩལ་ལྡན་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནས། སེམས་ཚན་དུ་བགྲང་བའི་སེམས་ཀྱི་
 ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆོམས་མི་སྦྱར་བར་བཞེད་པར་གསལ་ཡོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 སྦྱོབ་དཔོན་རྒྱུ་མཁན་པོས་ཀྱང་ངེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་མི་དག་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མཆོམས་སྦྱར་
 བར་འགལ་བ་སྟོན་ཀྱི་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་བཤད་དོ། ། འདི་ཉིད་སྦྱོབ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པར་མངོན་
 ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ལྟར་ལྟར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ཀྱི་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་རིག་པ་མཆོམས་སྦྱར་བར་འདོད་པའི་བྱེ་སྒྲུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་
 ལུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ལུང་པར། ལུང་འདས་གཅིག་ལ་ལྟོག་ཆའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་ཀྱང་འབྱུང་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ལྟོག་

བཅས་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱག་བདེན་སྤངས་པའི་ཆོན་མཉམ་མེད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་ལས།
འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀླབ་འབྲུང་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་བསགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལྷག་བཅས་དང་།
འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ལ་ཉེར་ཡིན་གྱི་ཕུང་བོའི་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ཕུང་ཐུང་དྲངས་ཟེན་པ་
དེའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཏུ་ན་ཐུང་འདས་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་
དང་། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་དག་བཅོམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཕུང་བོ་མ་འགགས་ན། ། ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་འདས་མི་འགྱུར། ། གང་ཆོའདིར་
དེ་འགག་གྱུར་བ། ། དེ་ཡི་ཆོ་ཞི་གྲོལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོན་
རེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ཐུང་འདས་མིན་པར་ཐལ་
བའམ། ཐུང་འདས་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་
དབྱེད་རྒྱ་མང་དོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སྤྲེལ་པ་མཆེར་གྱིས་མདོན་པ་སྤྲེལ་བ་དུན་བཀའ་མིན་པར་མ་ཟད་འཕགས་
པ་ལ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་དགོས་པས་དག་བཅོམ་པས་བྱས་པ་འང་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གྲུབ་འགྲེལ་ལས།
མདོ་སྤྲེལ་པ་མཆེར་གྱིས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པས་བྱས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་མཁའ་རྟག་རྩེས་
སྤྱུ་སྤྱེས་ཤིང་འཕགས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཆོས་ལ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་དབང་དུ་གྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ལ་ཆད་མའི་སྐྱེས་
བུས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་
མཐའ་དཔྱོད་ལས། འདིས་ནི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་དངོས་དང་སྟོན་པ་དངོས་སེམས་ཅན་ལ་མི་ཡོང་བ་གསལ་བར་
བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་གྲུབ་འགྲེལ་དུ། གཞུགས་སྐྱེས་དབང་བོའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མཐོང་བ་དབང་བོའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ། ཞེས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དྲངས་པ་
ནི་དབྱེད་རྒྱ་ཆེ་བར་སྤང་སྟེ། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྤྲེལ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་
སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞུགས་སྐྱེས་དབང་མདོན་གྱིས་རྣམ་མེད་རྩེན་ཆར་དུ་སྤང་བ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཞུགས་སྐྱེས་དབང་བོའི་ཡུལ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེས་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་
འགྲེལ་དུ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་བོ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་མི་རྟགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕྱང་དེ་

རྣམས་དྲངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ་
 བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་ཡུལ་གཞལ་མེ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་གསལ་རིག་གིས་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།
 མཐོང་བ་དབང་བོའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་མིག་ལ་སྟགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གཟུགས་
 ལ་སྟགས་པ་འདི་དག་ནི་མིག་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི་མིག་ལ་སྟགས་པའི་དབང་བོའི་
 ཡུལ་མིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་
 པར་སྟེ་བཞེ་བཅའ་སྤྲུལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདིར་
 གྲུབ་འགྲེལ་དུ། མཛོད་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་ཡིག་མ་དག་
 གྱི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་མངོན་ལས། གང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་
 སྟགས་མངོན་དྲངས་ནས་དགོངས་པ་ལེན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱེ་སྤྱོད་ཀྱང་མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་ན་མངོན་དང་འགལ་ཞེས་ཚིད་གྱི་མཛོད་དང་འགལ་
 ཞེས་ཚིད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བཤད་ཚུལ་འདི་བདེན་པ་འདྲའང་དཔུང་དགོས་ཏེ། མཛོད་རྗེས་
 འབྲང་གི་མངོན་སྟེ་བས་མངོན་དང་འགལ་བ་སྤྲོང་ན་མཛོད་དང་ཡང་འགལ་བ་སྤྲོང་དགོས་ལ། ཕྱེ་སྤྱོད་དེ་ལ་མཛོད་
 དང་འགལ་ཞེས་ཚིད་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ གྲུབ་འགྲེལ་དུ། མཐོང་བ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 སྐད་དོད་སྤྱན་མོང་བ་ཡོད་པས་དེ་དང་ཤེས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཚིད་དོ། ། ཞེས་བྱུང་བའི་དོན་ནི། ཁ་ཆེ་
 ཕྱེ་སྤྱོད་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་མངོན་སྟེ་བས་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་པས་ཚིད་
 ཞེས་པའི་ཞེས་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་
 མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་འཕོང་རྒྱུན་གྱི་མདས་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་
 འབྲིགས་པ་དཔེར་འགོད་མཁན་དང་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དཔེར་འགོད་མཁན་གཉིས་ལྷགས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ལྷན་ལའི་འདབ་མ་འབྲིགས་པ་ལྷུར་བའི་དཔེར་འགོད་མཁན་དང་
 མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དཔེར་འགོད་མཁན་གཉིས་ལྷགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་སྐབས་འདིར་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་དོན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། མེ་རྟོག་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་
 འབྲིགས་པ་བཞེན་དུ་ཤིན་ཏུ་ལྷུར་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གཅིག་ཁོར་སྟམ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་འཛེར་
 ཏོ། ། དཔེར་ན་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བ་བཞེན་ཏེ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷུར་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་
 ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འཛེར་ཏོ་ཞེས་པ་འང་ཟེར་ཞེས་པའི་བརྟེན་ལྷན་ལའི་མཐོང་བ་ཞེས་པ་
 ལན་གཉིས་སོ་སོར་སྤྱོད་ཤིང་འོག་ཏུ་དཔེ་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

འགའ་ཞིག་གིས། དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི་དཔྱད་གཞི་ཆེ་ཞིང་། དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་ཟེར་
ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་སྒྲིམ་ཀྱང་སྔ་མ་ལ་ལྷན་བཅས་དང་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་ཆོག་སྒྱུར་བས་ཆོག་སྔ་མས་དཔེ་ཕྱི་མ་འདྲིན་
པར་སྤང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལས། ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་མྱར་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་
ཡང་གཅིག་ཆའོ་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་འདྲི་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་མེད་འཁོར་ལོ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་
ནི་མྱར་དུ་སྒྲིམ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་མྱར་བའི་དཔེ་དང་ཕྱི་མ་ནི།
ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུལ་བའི་དཔེར་བཞོད་པ་ཡིན་པས་སོ་སོར་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ལྷགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་ཡང་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དཔེ་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་ལ་
སྒྱུར་བར་འདོད་པ་འང་ཡོད་ལ། དཔེ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཐ་དད་པ་འང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་
རྒྱུན་མེད་ལ། དཔེ་སྔ་མ་ཤིན་ཏུ་མྱར་བའི་དཔེ་དང་ཕྱི་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུལ་བའི་དཔེར་འདོད་པར་བཤད་པ་འང་
དཔྱད་དགོས་ཏེ་དཔེ་སྔ་མ་འང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུལ་བའི་དཔེར་དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལ་གསལ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ཡང་གཅིག་ཆའོ་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་
བཅས་དང་རྫོགས་ཆོག་ཡིན་མིན་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟེད་གྱི་སྒྲུབ་ཐེད་དུ་འགྲོད་ཀའ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པ་དཔེར་འདོད་མཁན་དེ་ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བཞིན་པའི་ལྷགས་ཡིན་
ཏེ། གྲུབ་འགྲེལ་དུ། འདི་ནམ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲིགས་སྔར་བྱས་པས་ལྷང་གི་མདོ་སྡེ་བཞིན་པོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེས་རང་རིག་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་ལའི་དཔེ་དེ་
རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ལྷགས་དེ་རང་རིག་
འདོད་པའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདི་
གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འཛོག་དཀའ་བར་སྤང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་ཞིང་། ལྷང་དོན་ནི་རྣམ་
འགྲེལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འཛོག་དཀའ་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་གང་རྒྱང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཞིང་། མདོན་པ་མཛོད་ལྟར་འདོད་པའི་ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་
བས་རང་རིག་འདོད་པར་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་སྤངས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་འདིར་གྲུབ་འགྲེལ་དུ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཙོ་བོར་དུ་མ་ཞེས་པ་ཡིག་ཤོར་ཡིན་
པས་གཙོ་འཁོར་དུ་མ་ཞེས་འདོད་པར་བྱོལ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེ་ཡང་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་གཙོ་བོར་དུ་

མཁེས་པ་ལའང་སྒྲིབ་མེད་སྒྲུབ་སྟེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་འཁོར་གྱི་ཤེས་པ་དུ་མཁེས་བཤད་ཆོག་ལ་
 བཤད་ཀྱང་དགོས་ཤིང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་གཉིས་གཙོ་འཁོར་དུ་མ་ཡིན་
 དགོས་པ་ལས་དེ་གཉིས་གཙོ་འཁོར་དུ་མར་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཙོ་བོ་གཅིག་དང་འཁོར་གཅིག་ཡིན་པས་གཙོ་འཁོར་
 དུ་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ན་དེ་གཙོ་འཁོར་གཅིག་དང་དཀར་འཛིན་གྱི་དེ་དང་མེར་འཛིན་གྱི་དེ་གཙོ་
 འཁོར་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེད། ཡང་ཁ་ཅིག ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི་སྒྲ་ཁྱིལ་དང་
 དོན་སྒྲིལ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་ངེས་དར་ལྷིག་ལས། བརྗོད་བྱ་རྗོད་ཕྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་དང་འདྲེས་རུང་བའི་
 དོན་གང་ཡིན་རུང་བ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན་བརྒྱུ་ལ་མ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་
 དུ་སྒྲ་ཁྱིལ་དང་དོན་སྒྲིལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་ས་པ་སྟེ་བྲུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགགས་ཀྱང་
 གཤམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཁྱིལ་དང་དོན་སྒྲིལ་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཕྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་མེད་ཞབས་
 བྲུམ་པའི་དོན་སྒྲིལ་ཤར་བ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་དོན་སྒྲིལ་ཤར་ནས་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྒྲ་ཁྱིལ་ཤར་བ་སྟེ་གཞི་གཅིག་གི་སྒྲ་ཁྱིལ་
 དང་དོན་སྒྲིལ་གཉིས་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྗོད་ཕྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་
 གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་ཤར་བ་བརྒྱུ་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་བྱིས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ནི་འདྲེས་རུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སྟུང་
 པའི་དོན་དུ་རུང་བ་སྒྲོས་སོ། ། བརྒྱུ་ལ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་
 དུ་འང་ཆོག་ས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟོག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གོ་མས་པ་འགའ་
 ཞིག་ལ་སྒྲ་ཁྱིལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དོན་སྒྲིལ་ལེགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དུ་
 འདི་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་མར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེད། ལ་ལས། དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ།
 རྟོག་པའི་སྤང་བ་ལ་སྒྲ་དོན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟེ་བདུན་ཀུན་ལས། སྒྲ་དོན་ཞེས་
 པའང་སྒྲ་ཁྱིལ་དང་དོན་སྒྲིལ་འདྲོད་པ་མི་འབྱུང་དེ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། ། དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་
 པ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདྲོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། ། ཞེས་པའང་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་ཁྱིལ་འཛིན་དོན་སྒྲིལ་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ན་འང་ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་མཛོས་པའོ། །
 རང་ལུགས་ལ་དེས་ན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་སྒྲ། དེ་ལ་སྒྲ་དོན་ནི། སྒྲ་ཁྱིལ་དོན་སྒྲིལ་ཞེས་སྤོ་སྤོ་
 འཕྱེད་རྒྱ་མེན་གྱི་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ལ་སྒྲ་དོན་དུ་བྱས་པ། སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ། ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྟན་པའི་མཛོས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྒྲ་དོན་ཞེས་པ་གང་ལ་བྱ་སྒྲུམ་ན་བྲུམ་འཛིན་རྟོག་
 པའི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གསེར་བྲུམ་བྲུམ་པར་སྤང་བ་དེ་དང་སྤང་བ་དེ་ཉིད་བྲུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་
 རོགས་པར་སྤང་བ་གཉིས་ཀའོ་ཞེས་དང་། སྒྲ་དོན་ཞེས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཁྱིལ་དང་དོན་སྒྲིལ་ཞེས་སྤོ་སྤོ་

ཡུལ་ནས་འཆད་རྒྱུ་མིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ནམས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་བཤད་ལ་ཕྱིས་དུས་ཀྱི་རང་དེའི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་
ཆེས་སྒྲོན་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱས་པ་ལ་བད་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་
མངས་པའི་རྒྱུན་སྦྱས་ནས་རང་ལུགས་འཛིན་སྐབས་སྒྲོན་འཛིན་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཚན་
ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཞིབ་ཆ་མཛད་པ་ནི་དོན་རྒྱུད་བར་སེམས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་པོ་ནམས་སུ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་
གཞི་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཞུག་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་བྱར་ལ་ཆང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་སྒྲོན་འཛིན་རུང་དུ་
འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱས་པ་འང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ལྷེར་བ་ལ་
བུམ་པའི་ཐ་སྙད་མ་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྙད་གཞན་གྱིས་བཙུང་བའི་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟོག་པས་མངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་བད་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་ལ་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྤང་བ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ཞེན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་དོན་སྒྲུ་ལྟར་ན་འཐད་ལྟོད་དང་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་དབང་ཅེས་རྣམས་འབྱེད་
དང་དེའི་མཐའ་དབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བ་སྟགས་ལ་དབྱད་གཞི་ཆེ། འདིར་འཐད་ལྟོད་ལས། མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་དང་པོའི་སྐད་
ཅིག་མ་ཉིད་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུན་དུ་ཐུར་བའི་ཐུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐམི་དད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཆད་མ་
ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་ལ་ལྟེ་བ་དུན་ཟུན་དང་། དར་ལྷིག་རྣམས་སུ་དངས་པ་དང་ཆོག་ཅུང་ཟད་མི་
མཐུན་ནོ། ། ལྷང་དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་ངེས་ཤེས་
ཐམི་དད་པ་འདྲེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐུབ་བདེ་ནི་ངེས་ཤེས་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཐུབ་
བདེའི་སྒྲུ་འཇུག་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་ཐུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་དང་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་ལ་ཐུབ་བདེའི་སྒྲུ་
གསུངས་ཏེ། འཐད་ལྟོད་རང་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐུབ་པ་དང་བདེ་བའི་སྒྲུ་གཟུང་
ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཤུག་ལྷོས་ཐུབ་པ་ནི་
ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་འབྲེལ་བའོ་བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ་ཞེས་ཐུབ་པ་ནི་སྤར་མེད་པ་སྒྲེབ་དང་བདེ་བ་ནི་
རྒྱུན་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆད་མ་དང་དེའི་རྒྱུན་ཕྱི་མར་ཐུར་བའི་བཅད་ཤེས་གཉིས་ནི་རྒྱུན་དང་པོའི་

སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུན་རྒྱུ་སྤྲུག་པའི་གནས་པ་དང་རྒྱུ་ཆད་པའི་འཇིག་པ་རྒྱལ་སོ་སོ་བ་མེད་པས་དེའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ནས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤར་མེད་པའི་སྐྱེ་
 བ་དང་སྤར་མ་རྒྱུན་གནས་པ་དང་རང་དབང་བྱས་གཉིས་པར་མེ་སྤྲོད་པའི་འཇིག་པ་རྒྱལ་སོ་སོར་འཇོག་ལྷག་སྤྲོད་ཀྱང་
 རྒྱུན་གྱིད་བང་ཏུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་སྟེན་གཅིག་གཅིག་
 པའི་གང་ཟག་སྤར་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་སྤྱིར་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སྤྲོད་དབང་གི་རིས་མཐུན་མ་འགག་
 པའི་གནས་པ་དང་རིས་མཐུན་དོར་བའི་འཆི་བ་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར། ཡང་ལ་
 ལས། ལྷ་དེའི་དོན་ལ་དཔྱད་དགོས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་
 མ་ལྟར་ན་ལྟ་དབང་སྤྱོད་གཞུང་དང་འགལ་ལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འཐད་ལྟར་རང་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། གྲུབ་
 འགྲེལ་ལས། གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ནི། རང་གི་བདག་སྐྱེན་ཡིད་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཞེས་
 བྱུང་། སྤྱོད་རིག་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡིད་དབང་གིས་བདག་སྐྱེན་བྱས་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་གང་འཐད་དཔྱད། ཡང་འདིར་དབང་གི་དམིགས་སྐྱེན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་
 དབང་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མགཅིག་ཁོར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། ། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་རིག་མཐའ་དཔྱད་
 དུ། གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ལ་མཆོན་ཉིད་དབྱེ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་མངོན་
 ལས་བྱུང་ཞིང་དེའི་བཟུང་དོན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་འཇོན་པའི་རང་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པ་རྒྱལ་སོ་སོར་འདྲ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་གི་
 དམིགས་སྐྱེན་དབང་མངོན་ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། གཞུང་གཉིས་ཀའི་ཆོག་ཟིན་ལ་སྦྱར་
 ཡིད་མངོན་གསུངས་ཀྱང་དགོངས་པ་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ན་འད་ཐར་ལ་མ་གསལ་བྱེད་
 ལས། དེས་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་དགོས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 རྒྱལ་སོ་སོ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མེད་ལ། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཡིན་
 པ་དང་། དབང་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་དང་། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐའ་ཁོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཆད་
 མིན་ཁོར་སྐྱེ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ལེས་ཀྱི་ཆད་དང་། ཆད་མ་རིགས་རྒྱུན་སྐྱེས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་རྒྱལ་སྤེ། དེ་དག་རྒྱལ་ཆབ་ཇིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཡང་། རིགས་གཉིར་དར་ཀྱི་ལས། སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཁོར་སྐྱེ་བ་དང་ཏུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་དབང་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མགཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 ཆད་མར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱད་དགོས་ལ། རྟེན་བྱུན་རྒྱུན་ལས། བོད་ཀྱི་

མཁས་ཚྭ་ས་མང་བོ་དག་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལྷགས་འཐད་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་སྤང་མོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ནི་འཐད་པར་
མི་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྡན་ལ་ཁྱོད་ཚུང་བྱེད་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་སྒྲོལ་ལྟོས་ཏེ་ཤིན་ཏྲོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ན།
ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། ། གཞན་ཡང་རང་སྒྲོལ་གྱི་ལྷུར་བ་སྤིང་པ་ཅམ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལན་དུ་མར་
བཀག་ན་རང་སྒྲོར་ལ་ཤིན་ཏྲོག་གྱི་ལྷུར་བ་སྤིང་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཐ་ཆད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། ། ནལ། དེས་
ན་ཡིད་མངོན་ཤིན་ཏྲོག་ཡིན་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་རྩེ་བ་སྐྱེས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་
དུ་ཟད་དོ། ། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པས། མཁས་གྲུབ་མེད་ཀྱི་སྤྱངས་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་
མཁྱུད་པར་མེད་པས། ཡིད་མངོན་ལ་ཚད་མས་བྱབ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏྲོག་མིན་པས་བྱབ་བམ་
སྟམ་ལ། བྱ་བ་གྲུབ་ཅན་ལས་ལ་ནི། ། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ། ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེའི་
ཕྱིར་ཡིད་མངོན་ནི་རང་དབང་དུ་གཞལ་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་འགོག་པ་ནི།
དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བར་ལྷུར་བའི་གཞལ་
བྱ་ལ་ནི། དེའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་ལྷུར་བའི་ཡིད་མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་གཙོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
བྱེད་ན་དབང་པོ་ལས་སྒྲིས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའམ། གཞན་ཡིད་མངོན་དག་ནི་
གཞལ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་འདོད་དེ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདི་ནི་དབང་
མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་ལྷུར་བའི་ཡིད་མངོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་
འཛིན་ན་དབང་མངོན་ཕྱི་མས་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀའང་དབང་མངོན་སྤྲུལ་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་
སྒྲིའིང་གཞུང་དོན་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སྐྱེས་མཚུངས་
སྟམ་དུ་དགོངས་ནས། དབང་པོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་ནི། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཡིད་
མངོན་གྱིས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་དབང་མངོན་གྱིས་གཞུང་ཟིན་འཛིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། དབང་མངོན་ཕྱི་
མ་དབང་མངོན་སྤྲུལ་མའི་གཞལ་ཟིན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འཇུར་འཕངས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་མེད་པའི་ཐལ་འཇུར་དུ་འགོ་ལོ། ། དེས་ན་གཞུང་འདིས་ཡིད་མངོན་
འགོས་གསུམ་པ་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་པས་འགོས་གསུམ་རང་ལྷགས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་
སྒྲུངས་པ་ལ་འང་སྒྲིན་མེད་འདྲ་བས་དཔྱད་གཞི་ཆེད། ། གྲུབ་འབྲེལ་དུ་སྒྲུན་པོ་ཁ་ཅིག་སྒྲིམ་ལམ་ནལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འོག་ཏུ་དེ་
ཉིད་ལས། མཐོང་སྒྲིམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་དང་། དེར་ལྷུར་བའི་མཐོང་ལམ་ཚད་མ་ཁོ་ན་དང་། གཞན་གཉིས་

ལ་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་
 གྱུར་བའི་མཐོང་ལམ་ལ། བཅད་ཤེས་མེད་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་གིས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལྡེ་བས་
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པར་མ་
 ཟེད་སོས་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཅེས་སོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་མ་ཁུ་ཡོད་པར་སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་ལ། དེ་མདོ་ལྡེ་བ་ལས་
 འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའི་མཐོང་ལམ་ཚད་མ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་
 སོས་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྡེ་བར་དགོངས་སམ་སྒྲམ་གསུངས་པས་བརྟག་
 ཁ་ཅིག་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་འགྲེལ་ལས། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་སྤྱིར་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རང་སྤྱང་ཡོད་དེ། རང་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཏེན་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་སྤྱིར་བཏེན་པའི་ཕྱིར།
 འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་སྤྱིར་བཏེན་པའི་ལྟུང་བ་ཡོད་པར་ཕྱིས་དེ་དྲན་པའི་རྟོགས་ལས་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བཏེན་པའི་ལྟུང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་གཞན་ལ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་མི་རྟོག་
 པས་དེ་ལྟར་མི་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་
 བདུན་དང་མངོན་སུམ་བཞིའི་དོན་གས་དཔྱད་གཞན་རྣམས་ནི་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་སྒྲིབ་དོན་གས་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་
 བྱེད། ། ཡང་སྒྲུབ་འགྲེལ་དུ་ཚུལ་རེ་རེ་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གཅིག་ཕྱ་ཅན་དང་། རྩིས་ཀྱི་གཅིག་ཕྱ་ཅན་དང་།
 རྩིས་ཀྱི་གཅིག་ཕྱ་ཅན་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི། སྒྲུབ་ཅན། རྟག་སྟེ། ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཕྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ནོ། ། ཚུལ་གཉིས་གཉིས་པ་གསུམ་ནི།
 ཕྱོགས་ཆོས་རྩིས་ཀྱི་གཅིག་ཕྱ་ཅན་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རྩིས་པ་ཅན་དང་།
 རྩིས་ལྡོག་རྩིས་ཅན་གྱི་གསུམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི། སྒྲུབ་ཅན། རྟག་སྟེ། ལྷན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མཉན་ཕྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཕྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གསུམ་
 མོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱིར་རྩིས་ཀྱི་གཅིག་ཕྱ་ཅན་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྩིས་ཀྱི་གཅིག་ཕྱ་ཅན་དང་ལྟན་
 པའི་རྟོགས་ཐོགས་མེད་པས་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། ། སྒྲུབ་མཐའ་བཞི་བོ་རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་
 མཐའ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་སྒྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྲགས་པ་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་མཁུ། བས། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་མིན་པར་ཁས་

ལེན་མི་རུང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཙ་པར། གྲུབ་མཐའ་བཞི་
ཡང་སྤྱོད་དགོངས་མཆོག་དམན་བཞེད། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་ཁོན་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ལྷགས་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གསུང་རབ་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་གསུང་པ་པོའི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ།
གསུང་པ་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་གསུང་པ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བཞག་དགོས་པ་
གཉིས་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ལྷང་དེ་ཐལ་འཕྱར་བས་ཁས་ལེན་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་དེ་རྣམས་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་
ཀྱང་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་མིན་པར་བསྟན་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
གྲུབ་སྟེང་ལས། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་གཞན་དབང་བདེན་སྤྱོད་ཀྱང་འདོད་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་
གང་ཟག་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་མཆོན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། མདོ་སེམས་གཉིས་
ཀ་དེ་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཞན་དབང་བདེན་སྤྱོད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་
སྤྱོད་པའི་དོན་ཁས་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞུགས་ཁ་མས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། མདོན་པ་
ཀྱང་བདུས་སེམས་ཅམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
དེས་ཀྱང་གཞི་བཤད་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་འབྱེལ་ལས། མདོན་པ་ཀྱང་
བདུས་ལས་ཀྱང་གཞི་ཉོན་ཡིད་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ལ་བཞོད་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་
ཚུང་གི་གྲུབ་མཐའི་སྤྱོད་མོང་ཏུ་འདོད་པའི་མདོན་ཏུ་མའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འབྱེལ་བས་ན་ཐེག་པ་སྤྱོད་མོང་གི་
སྟོན་དང་། སྟོན་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལྷགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྟོན་གང་ཡང་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་མོང་གི་མདོད་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འབྱེལ་བའི་བསྟན་བཅས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྟོན་དང་ཀྱང་བདུས་ཀྱིས་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཏུ་འདོད་ཆུ་པ་མི་མཐུན་པ་ཏུ་མ་ཡོད་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གྲུབ་
འབྱེལ་གྱི་ལྷང་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དར་རྒྱུ་ལས། འདིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་ནི། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ཏུ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་དྲངས་པའི་ཆེད་ཏུ་མདོན་སྟོན་དགོངས་འབྱེལ་ལས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་
འབྱེད་པའི་ཆུ་པ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་གཞུང་འདི་སེམས་ཅམ་པའི་

རང་གཞུང་དུ་གསུང་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 དར་རྒྱུ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་།
 ཞེས་པས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་བྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོངས་
 སྤྱད་རྟོགས་པའི་སྤྱི་ལོའི་དུ་སྤྱེ་བ་དང་མི་སྤྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ཞེས་པས་ཀྱང་འོངས་སྤྱེའི་ཐ་སྟད་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་བསྟན་བཅས་མིན་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་
 བསྟན་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཐལ་བ་སོགས་མང་ངོ་ཟེར། ཁ་ཅིག རྣམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་
 ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པོ་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པོ་ཕྱི་རྣམ་དོན་དུ་སྤང་བར་འདོད་པར་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཉི། རྣམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་མི་
 འདོད་མི་འདྲ་བས། དེ་ལ་ཚེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། གྲུབ་ཐེང་ལས། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་སྟོན་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྤང་བ་དེ། རྣམ་བདེན་རྩུབ་ཀྱི་ཚེད་གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། བས། རྣམ་བདེན་རྩུབ་
 གཉིས་ཀས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པོ་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པོ་ཕྱི་
 རྣམ་དོན་དུ་སྤང་བར་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་
 རགས་པར་སྤང་བ་རྣམ་བདེན་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན། རྣམ་རྩུབ་པས་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་
 དེ་ལ་ཚེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་རྣམས་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རྣམ་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པའི་སྤང་པ་ཞུགས་ཀྱང་། རགས་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་
 པའི་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་རྩུབ་པས་རྣམ་བདེན་པ་འགོག་
 པའི་ཐད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལས། རགས་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 ཅུང་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷང་དེ་རྣམ་བདེན་པས་རགས་པར་སྤང་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ་
 དེ་རྣམ་རྩུབ་པས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དབང་ཤེས་
 ལ་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་ཆ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོ་ས་
 གནོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་བདེན་རྩུབ་ཚེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཉི། རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་
 བརྗོད་པ་ན། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། ། རགས་སྤང་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། ། གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་
 ཕྱིར་དང་། ། ཞེས་སོགས་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པོ་ཕྱི་རྣམ་མཆོག་གིས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་རགས་
 པར་སྤང་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ། རྟེན་གྲུག་པས་འདོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དང་མཚུངས་པས་ལེགས་པར་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩེད་ཀྱི་མེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རགས་སྤང་བ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་

ཕྱི་རྒྱུ་འདྲི་མེད་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ནམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་སྒྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་རགས་པར་སྤང་བར་འདྲོད་ཅེས་པའང་མི་འཐད།
ནམ་རྩུབ་པས་རགས་སྤང་བདེན་གྱུ་ཏུ་མི་འདྲོད་ཅེས་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
སྒྲོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་རགས་པར་སྤང་བར་འདྲོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་སྤྲུའང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་
ལས། རྒྱུ་བྱེད་གཞན་དག་གིས་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོ་སྐྱེས་རགས་པའི་ནམ་པར་སྤང་བ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་
འཕགས་ཡིན་པ་ཞེས་བཞག་ནས་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྩལ་ཕན་གྱིས་གཏང་པ་མི་འཐད་ཅེས་དགག་པ་བྱས་མོད། དབང་
ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་རགས་པའི་ནམ་པར་མདོ་སེམས་སྤྲུའང་ཁས་མི་ཡིན་པས་བབ་ཅེས་འབའ་ཞིག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ནམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སེམས་ཅམ་ནམ་རྩུབ་པ་ནམས་དབང་པོའི་མདོན་
སྤྲུལ་ལ་རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམས་སྤྲུའབེད་པས་དངོས་པོར་
ཡོད་མེད་སྐྱེས་སྐྱབས་འདིའི་བདེན་རྩུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འཐད་ལྟ་བུ་རགས་པར་
སྤང་བ་ནམ་པར་ཉོག་པས་སྤྲུལ་པར་ཡང་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་པར་ཉོག་པ་
ནམས་ནི་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
ལ་ལས། ནམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟ་བུ་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེའི་ལྷན་སྤྲུལ་མས་རགས་པར་སྤང་བ་བདེན་
མེད་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་གསུངས། ལྷན་སྤྲུལ་མས་དེ་ལས་གོ་རྟོག་ནས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་དེ་དག་གི་ཚིག་ཟེན་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་ནམ་བདེན་པས་སྒྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོར་སྤང་བ་ལྟར་གྱུ་བ་པར་
འདྲོད་ལ། སེམས་ཅམ་ནམ་རྩུབ་པས་དེ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པར་འདྲོད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་
སྒྲོན་པོའི་ནམ་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཏུ་འདྲོད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད་
མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་དངོས་པོར་འདྲོད་མི་འདྲོད་དེའི་ཁྱད་པར་
ཟེར། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་འདྲོད་མི་འདྲོད་དེའི་ཁྱད་པར་ཟེར། ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་དང་ལྷུ་ལྷས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་
དད་བཀག་ཅམ་དེའི་ཁྱད་པར་ཟེར་བ་ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་ཏུ་ནམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནམས་རྩེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མཐའ་ཐུག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོ་
སེར་དཀར་དམར་སྐྱེས་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། ཁ་དོག་གི་ནམ་པར་སྤང་བ་དང་། ཆ་ཏུ་མ་འདྲས་པའི་གོ་ས་

གཞོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྤང་བའདི་དག་བདེན་པ་དང་རྒྱན་པར་ཚད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བདེན་རྒྱན་པ་ལ་རྒྱན་ཚད་པའི་བདེན་པ་དང་རྒྱན་པའི་བྱང་པར་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཤེས་པའི་གཞུང་ཡུལ་ནི་བདེན་པའི་དོན་དང་། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་ནི། རྣམ་བདེན་པ་དང་རྒྱན་པར་ཚད་པའི་རྒྱན་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དེས་ན། འདིར་བཤད་པའི་བདེན་རྒྱན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དང་། དབུ་མེམས་ཚད་པའི་བདེན་རྒྱན་སྟགས་ལ་བྱེད་པ་ནི། མེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གྱི་བྱང་པར་ལ་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་ན་ལེགས་སོ། ། ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི། རྩེ་སྟོང་གསུམ་དང་རྒྱད་ལྟེ་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གྲགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་མེམས་ཙམ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བཅེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ནས་རྣམ་ཐོལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདོད་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་མེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྟེང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱུ་འཁོར་པ་སྟོང་གསུམ་པ་བཟུང་ནས་མེམས་ཙམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྟོལ་བར་བྱེད་པ་རྩེ་དེན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚུགས་ཙམ་བཀོད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་མེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་ལ། རྣམ་རྒྱན་པས། དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བདུན་རྒྱན་ལས། མེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པའི་གཞུང་རྣམ་རྩིས་གྲུབ་པ་འདོད་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། གཞུང་རྣམ་སྟོན་བཏགས་སུ་འདོད་པ་རྣམ་རྒྱན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཞེས་དང་། གཤམ་ཐོང་ལས། གང་ལྟ་ཅིག་དམིགས་པ་ངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་རྩིས་ཐ་དད་མིན་པས་བྱལ། བདེ་བ་དང་དེ་སྟོང་བའི་རིག་པ་བཞིན། སྟོན་པོར་སྤང་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྟོན་དག་ཀྱང་ལྟ་ཅིག་དམིགས་པ་ངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཉགས་ལས་དོན་དུ་སྤང་བ་དེ་སྤང་མཁན་གྱི་སྟོལ་ས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། ། སྐྱུར་བ་འདི་འཛིན་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་དོན་སྤང་བ་དེ་སྤང་གི་སྟོན་གཉིས་སོ། ། དམ་བཅའི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་རྩིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྒྱན་པ་ལྟར་ན་ཐ་དད་བཀག་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན་རྩིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། ཉགས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ན་ལྟ་ཅིག་དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ། ངས་པ་ནི་གཅིག་རྟོགས་པ་ལ་གཅིག་ཤོས་རྟོགས་པས་བྱལ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ལྷང་དེས་རྣམ་རྒྱན་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་པོར་སྤང་བ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་རྩིས་ཐ་དད་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྩིས་གཅིག་མིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་པར་དུ་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། ལྷགས་འདིས་སྟོན་མེར་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྟངས་དུ་རྣམ་བདེན་པ་

ལྟར་འདྲ་པའི་དབྱུང་པའོ་ཞེས་དང་། ཐ་སྟང་དུ་སྔོ་སེར་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམ་
རྟུན་པ་ལྟར་འདྲ་པའི་དབྱུང་པ་གི་སྔོ་བ་དཔོན་ལ་བབས་བཀལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་བདེན་
པས་སྔོ་སེར་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདྲ་ལ། རྣམ་རྟུན་པས་དངོས་མེད་དུ་འདྲ་པ་མེད་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཅ་བར།
རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་རྣམ་བདེན་རྟུན་མཐུན་གཉིས། ། དང་པོ་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་རྣམ་པ་དངོས། ། གཉིས་པ་རྣམ་
པ་དངོས་མེད་སེལ་བཟང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ།
མེད་ཀྱིས་གསུངས་དང་དངོས་སྤྱུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ། བློ་བའི་སྔོ་སེར་
སྟགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བར་འདྲ་པས་བྱུང་སྟེ། བྱུང་འགྲེལ་དུ་
དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱུང་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། བློ་འཛིན་
མིག་ཤེས་ཀྱིས་བློ་བོ་ལ་ལྟ་བའི་ཆོ་བློ་བའི་སྟངས་གི་སྔོ་སེར་སྟགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་
ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བར་འདྲ་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དབང་ཤེས་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བར་འདྲ་པ་
དང་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འདྲ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས།
བློ་བའི་སྔོ་སེར་སྟགས་ཁ་དོག་གི་གྲངས་ལྟར་ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འདྲ་པ་གཅིག་དང་། དེའི་སྔོ་སེར་
སྟགས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་མ་ཟད་ཡུལ་ལའི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་
ལ་འང་འདབ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་འདྲ་པ་གི་ཤུག་སྒྲིའི་འགྲེལ་བར་
བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཉ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་ནི། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་སྟགས་
ཀྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་དང་། གང་སྟེ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་
སྐབས་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚིན་པ་བཀོད་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པས་
ཀུན་གཞི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་མེད་པ་ལྱང་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཉ། དབྱུང་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་ལ་ཁོ་ན་ནི། ལྱང་དེ་གཉིས་དང་མི་
འགལ་བར་ཐལ། ལྱང་དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བྱིད་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལྱང་དེ་འང་གཟུང་འཛིན་

གྲངས་མཉམ་ཅིག་ཆར་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་ཅིག་ཆར་འདྲ་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དེ་
 ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། དབུ་མའི་
 མཐའ་དཔྱད་ལས། གོང་གི་ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེ་ཉར་འདྲ་པའི་གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་གྱི་སེམས་ཙམ་ཡང་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཉར་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པར་ནི་འཆོས་ཕྱགས་སྤར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་
 ཙམ་པའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉར་སྡོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པར་གྲུག་སྟེ།
 རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སེམས་ཙམ་པ་ཀྱང་གཞི་
 འདྲོད་མ་ཁན་གྱི་མ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མདོ་དག་
 དང་འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་ཅོད་པའི་ལན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས་སྤྲོས་པ་དེ་དག་གིས།
 གང་སྟེ་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཙམ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་གཅིག་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་ལྷང་དང་འགལ་བ་རྒྱུག་པར་
 དཀའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་ནི། ལྷང་དེ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་ཐལ། ལྷང་དེ་གཉིས་ནི་
 ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས།
 རྣམ་པར་སྤྲོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་དེ་སྐད་གསུངས་པར་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཞི་འཆོས་གསལ་ན་ནི། དེ་ཉར་ཁང་ཀྱན་གཞི་ལྷན་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོས་
 བར་བཤད་པས་ཀྱན་གཞི་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷང་དོན་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སྡོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ཉར་ན་འདི་ནི་སྡོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ། དེ་དག་
 རྣམས་ལ་རིགས་མཐུན་པའི། ། རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་། ། འདི་ཉར་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམས། །
 རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་འགལ་པོ་ཞེས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 ལ། ཁོ་ན་ནི། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པ་ཉར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རིགས་
 མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་འདྲོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་འདྲོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་བྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན།
 ས་སྟེ་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་ཅིག་ཆར་བས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་འདྲོད་དམ་མི་འདྲོད།

འདྲོད་ན་ཉོན་ཡིད་དུས་ཉག་དུས་སྟེ་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཐུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་དང་མི་
མཐུན་ཚུགས་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྟེ་བར་ཐལ་བས་ལུགས་འདིར་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་འབྱེལ་ལས།
འདི་དག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་ལྷ་མས་མི་མཐུན་ཚུགས་དང་གཉེན་པོའི་སེམས་གཉིས་ལྷ་
ཕྱི་མེད་པར་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་པས་འོས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ལ། ཞེས་དང་། དབྱུ་མའི་མཐའ་
དཔྱད་དུ་འང་དེ་ལ་ཡང་དངོས་སྤྲུལ་བ་འདི་བ་ན་རེ། ལུང་དེས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་མེད་པར་བཤད་པ་མིན་པར་ཕྱི་
དོན་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། བྱས། མདོ་ལས་ལྷ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་གནས་མེད་པ་མི་མཐུན་
ཚུགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སེམས་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་སེམས་ལ་དགོངས་པར་དངོས་སྤྲུལ་ཁོ་བོས་རིགས་པས་སྤྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་འདྲོད་ན། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
རྒྱལ་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཁས་ལེན་ན།
གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཚུགས་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཐང་རིན་པོ་ཆའི་
ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཀུན་གཞི་འདྲོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་འདྲོད་དགོས་པས་སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་
དུ་མ་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་འཐུར་བ་དང་། ལྷ་པར་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩེས་དཔག་དང་། བདག་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་ཐུར་བ་ཞིག་ཀྱང་འདྲོད་དགོས་པས། ཞེས་དང་། བྱུང་འབྱེལ་དུ་འང་སྟེ་
བདུན་ན་ཚོག་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐའ་བཀག་ནས་ཅིག་ཅར་སེམས་དུ་མ་འཇུག་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་ཚུལ་
ལ་རུང་གི་གཞན་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་ཚིག་ཟིན་ལ་
སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྟེ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་གྱི་དེ་དག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོའི་ལུང་དེ་ལ་འབྲུལ་ནས། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། གཅིག་ཆར་རིགས་མི་མཐུན་སྟེས་ཡང་། །
ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས། ། རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ། ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་མཐོང་བ་
མེད། ། ཅེས་པའི་དོན་ནི། སྟེས་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལྷ་ཅིག་ཆར་མངོན་དུ་ཐུར་བ་
དེའི་ཆེ། དབང་ཤེས་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའམ་གསལ་བ་ཞིག་གིས་དབང་ཤེས་གཞན་གྱིས་ཡུལ་ལ་འཇལ་བའི་རྒྱས་
པ་བཅོམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་དབང་ཤེས་ལྷ་ཀའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ངེས་ཤེས་གཅིག་ལས་མི་སྟེ་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་
འདྲོད་པའི་དབང་དུ་བྱས། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མངོན་དུ་ཐུར་བ་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ཀུན་གཞི་མི་འདྲོད་པས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མངོན་དུ་ཐུར་བ་མེད་ཅེས་པའི་
དོན་དེ། བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། སྟེ་བདུན་ན་ཚོག་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐའ་བཀག་ནས་ཅིག་ཅར་
སེམས་དུ་མ་འཇུག་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་ཚུལ་ལ་རུང་གི་གཞན་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པའི་ཁོ་མོས་ཁོ་མོ་དུ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་དེ། གྲུབ་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀྱན་གཞི་མཐའ་དབྱེད་དང་བསྟན་པའི་ཁོ་མོས་ཁོ་མོ་དུ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་དེ། མ་ཀྱན་མཐའ་དབྱེད་ཀྱིས་བཅའ་ཡང་རྟེན་པའི་གནས་མེད་དོ། ། ཞེས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་ཀྱན་གཞི་ཁས་མེད་པའི་ལྷགས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་འདྲོད་ཉོན་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་ཅིག་ཆར་མངོན་དུ་ལྷུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་ཐང་ལས། ལམ་སྐུ་མས་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་མངོན་ལྷུང་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིག་པའི་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཞིག་ཉམས་སྒྲིག་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མངོན་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་མི་རུས་རྟེ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ནི་ལམ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མངོན་ལྷུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེས་དེའི་རྒྱུ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་འདིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་ལྷུང་བ་མེད་པར་གསུངས་པས་ཀྱན་གཞི་ཁས་མེད་པའི་ལྷགས་མེད་པར་སྒྲུབ་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་སོ་སོ་སྒྲིག་པའི་རྒྱུ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟེན་དཔག་དང་དེ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོད་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པར་ཡང་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིག་པའི་ལམ་ཆེར་གྱིས་ཁས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཆུང་ཆུང་ལས། ལྷ་ལ་དང་ལྷ་ལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་མེད་ལ། རང་རིག་ཀྱང་ཁས་མེད་ཞིང་ཀྱན་གཞི་འང་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། བདེ་དུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་པ་འདི་གཞན་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲིག་པ་ཡང་གཞན་ཁོ་མོ་རོ། ། གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་རྟེ། རང་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་དེ་དག་ལ་གཞུང་བདེ་དང་འཛིན་པའི་རོ་བོ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་དེས་སྒྲིག་བཏགས་པའི་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་སྤྱོད་དུ། རྟོག་པ་གཅིག་ནི་ནང་དུ་སྒྲིག་པའི་གཞན་གྱི་ཕྱི་རོལ་སྒྲིག་པ་ལྟེ། དེ་དག་མར་མེ་གཉིས་བཞིན་དུ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། ། དཀར་དང་བདེ་སྐྱོམས་རིག་པ་ཡིན། ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རོ་བོ་ནི། དེ་ཡི་རུས་པ་ལས་བྱུང་བའི། རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལྷ་འདི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲིག་པའི་གྲུབ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཅན་ཐ་དང་དུ་སྒྲིག་པའི་ཡང་དོན་དམ་པར་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་རྟེ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་གིས་ཐོང་བར་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་གཞི་རོ་བོ་རང་རིག་གི་ཐོང་བྱེད་ཅམ་དེའི་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་དེ་དག་ལ་གཞུང་འཛིན་དུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཀྱང་དེས་སྒྲིག་པའི་ལྟར་གྱི་གཉིས་ནི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཆུང་ཆུང་ལས།

བས་རང་རིག་མི་འདྲོད་པ་གང་ཞིག ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུ་བ་པར་འདྲོད་པ་འང་མི་
འཐད། ཀྱུན་གཞིཁས་ལེན་པ་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས། འདི་མདོ་
སྡེ་བའི་འདྲོད་པ་མིན་ཏེ། སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་སྡེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་པོ་གྱུ་བ་བདེ་ཆས་གཅིག་
པར་འདྲོད་པས་གྱུ་བ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདྲོད་པ་ཡིན་ལ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་
པས་དེ་ཡང་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། འདྲོད་པ་འདི་ནི་སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་གྱི་བྲག་སྒྲ་བ་ལྟར་གྱུ་བ་དུས་གཅིག་པ་
དང་མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་གྱུ་བ་དུས་མི་གཅིག་པར་འདྲོད་པ་ཡིན་ཀྱང་དུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་རང་རིག་ཁས་མི་
ལེན་པའི་འདྲོད་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་
པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མ་གྱུ་བ་པར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་ཏུ་གྱུ་བ་པར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གྱུ་བ་
མཐའ་ཚ་བར། ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་བྲམ་བེ་འདྲོད། ། ཞེས་དང། གྱུ་བ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་འདི་
བས་སྡོན་འཛིན་དང་དེའི་ཡུལ་སྡོན་པོ་གཉིས་སྒྲིས་དུས་སམ་གྱུ་བ་དུས་ལ་སྟོས་ནས་ཆས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྟོན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་མིན་པར་འདྲོད་པར་མཛོན་ཏེ། བས། རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རྒྱུད་གནས་པའི་ཕྱིར་སྒྲར་དམིགས་ལ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་དེར་
ཐལ། དེས་ཀྱུན་གཞིཁས་ལེན་ན་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྒྲིབ་ར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དག་གིས། གཞན་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད།
སྒྲོ་བྱེད་ཆལ་བས་གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་ཏུ་འདྲོད་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅམ་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བར་འཇུར་ལ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གྱུ་བ་མཐའ་ཚ་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་དེ་ལ་དབྱེད་དགོས་ཀྱི་དེས་གཟུང་
འཛིན་ཆས་ཐ་དད་མི་འདྲོད་པར་གྱུ་བ་འགྲེལ་ལས། འདི་བས་གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་འདྲོད་པར་སྟག་ཆང་བས་
སྒྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང། འདིའི་ལུགས་ལ་སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་ལྟ་བུ་གྱུ་བ་དུས་སྡེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གྱུ་བ་བྲེང་ལས། སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་གྱུ་བ་དུས་ལ་སྟོས་ནས་སྡེ་བ་ཡིན་ཀྱང་
དམིགས་དུས་ལ་སྟོས་ན་ཆས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་ན་སྒྲོ་བྱེད་ཆལ་བ་དང། ཞེས་དང། གྱུ་བ་འགྲེལ་དུ་འང།
རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་མདོ་སྡེ་བའི་འདྲོད་པ་མིན་ཏེ། སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་སྡེ་བ་ཡིན་ཀྱང།
དམིགས་བྱེད་གཉིས་པོ་གྱུ་བ་བདེ་ཆས་གཅིག་པར་འདྲོད་པས་གྱུ་བ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་
འདྲོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར། ཁ་ཅིག་གིས། བཤད་མ་ཐག་
པ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་ཏུ་འདྲོད་པ་འང་ཡིན་ལ། སྡོན་པོ་དང་སྡོན་

འཛིན་ལྟ་བུ་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་
 ཚད་མཇས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པར་སྐར་བཤད་པ་ཉར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཇས་ཐ་དད་ཏུ་ཐུབ་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་
 ཇས་ཐ་དད་ཏུ་ཐུབ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བཉགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དེ་ཐུབ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཐུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་མདོ་སྡེ་བས་འདོད་
 གྱི་སྒྲིབ་ཕྱིད་ཚལ་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུང་སྐར་དྲངས་ཟིན་པ་ལས། དམིགས་དུས་མི་
 གཅིག་པར་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་འདོད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། འདི་ལ། འདི་མདོ་སྡེ་བའི་
 འདོད་པ་མིན་རྟེ། ཞེས་སྐགས་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། ལུང་དེས་མདོ་སྡེ་བས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཐུབ་དུས་མི་
 གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ་སྒྲིབ་ཕྱིད་ཚལ་བས་དེ་ཉར་མི་འདོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུང་
 དེའི་དོན་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་མིན་རྟེ།
 མདོ་སྡེ་བས་དེ་གཉིས་ཐུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ་སྒྲིབ་ཕྱིད་ཚལ་བས་དེ་བཀག་ནས་
 དེ་གཉིས་ཐུབ་དུས་གཅིག་མི་གཅིག་གང་ཡིན་ཀྱང་དུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དུ་ན། དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་དང། དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་རང་རིག་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་འདོད་པའོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཐུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་གཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྐར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 སྐགས་ལ་དབྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པས་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་པོ་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་
 ཁྲ་པོའི་ལྷང་གི་སྔོ་སེར་སྐགས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་མི་སྐྱེས་པར་ཁྲ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཁྲ་པོའི་ལྷང་གི་སྔོ་སེར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉར་དུ་ཐུབ་
 འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་ཕྱིང་ལས། ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། བས། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་
 དུལ་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་དུལ་གྱི་ལྷང་གི་སྔོ་སེར་སྐགས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་
 མི་སྐྱེ་བར་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཁྲ་པོའི་ལྷང་གི་སྔོ་སེར་སྐགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
 པས་ན་ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པས་དེ་ཉར་འདོད་པར་ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་མ་བཤད་ལ། དེའི་ལུགས་ལ་ཁྲ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་དེ་ཁྲ་པོའི་སྔོ་སེར་སྐགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐུབ་མཐའ་
 ཆེན་མོར་ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་ཆེ་
 བགསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་ཕྱིད་ཚལ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གངས་མཉམ་པ་དང། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་
 འདི་ལ་འང་འབྲུལ་སྤངས་ལྷ་ཆོགས་སྤངས་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་འདོད་པ་དང། རྣམ་

ཤེས་གཤིལ་འདོད་པ་དང་། རྩོམ་མཁན་སྒྲིམ་པ་ཆུང་ཤིང་ཤེས་གཤིལ་གི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་
 རིམ་པ་གསུམ་ཟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རྩོན་འཛིན་དང་
 མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡར་བྱེད་རྟོག་གཞི་སྤང་བ་ལས། རྩོན་
 འཛིན་དང་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་
 དེར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བླ་པོའི་སྤྱིང་གི་རྩོམ་མཁན་འཛིན་
 ཀྱང་དེ་དེ་དག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་ནི། ལྷ་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་ལས། རྩོམ་མཁན་
 གཉིས་མེད་པ་ལ་གསུམ་བཤད་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་རྩོམ་མཁན་གཉིས་མེད་པ་མིན་ལ་གསུམ་པ་ཁོ་ན་རྩོམ་མཁན་གཉིས་
 མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བ་རྩོམ་མཁན་གཉིས་མེད་པ་ནི་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཞེད་པར་
 འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྩོམ་མཁན་གཉིས་མེད་པའི་ལྷགས་ལ་རྣམ་ཤེས་
 རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་རྩོམ་མཁན་
 འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར་ཉི། དེ་རྣམས་ནང་ལ་ཐུག་ཐུག་ཆེས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་ཆས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྩོ་
 བདུན་བྱུང་ལས། འོ་ན་རྩོམ་མཁན་དཀར་དམར་རྩོམ་མཁན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་རྩོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་
 སེར་པོའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཀྱང་བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་མ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་རྣམ་པ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆ་
 ཤས་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྩོམ་མཁན་པའི་ཆ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་རྣམ་པ་བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། ཆ་ཤས་དེ་དག་ཆ་
 ཅན་དང་ཆས་གཅིག་ལ། ཆ་ཤས་རྣམས་ནང་ལ་ཐུག་ཐུག་ཆེས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་འདི་རྩོམ་མཁན་
 གཉིས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་མདོ་སྤྱོད་མཁན་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་སུ་མཐུན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་
 བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྤྱིང་དུ་བྱ་རོ་ལྷན་པུར་གཟུགས་ཕྱི་མ་
 བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་དང་། བྱར་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་
 ཅིག་ཆར་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བླ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་རྩོམ་མཁན་
 འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཉི། རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་དག་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་
 ཤེས་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ གྱུང་དུ་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོ་དང་། པན་ཆེན་བསོད་ནམས་

གྲགས་པ། གྲུབ་མཐའི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྒྲིབ་ཕྱིན་ཆལ་བ། ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། སྤྱུང་ཕྱིན་ལས། གྲུང་དུ་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོའི་དབུ་མའི་སྒྲིབ་ཕྱིན་ལས། བུ་ལ། གང་བདེ་བཟུང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། རྗེ་བདུན་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པའང་དེ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྤྱི་བའི་ཡུལ་འཕེལ་གཅིག་ལ་ནམ་པ་དུ་མ་འཆར་བར་ཁས་ལེན་པ་ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། རྗེས་པ་གཅིག་ལ་ནམ་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་འཆར་བར་ཁས་ལེན་པ་སྒྲིབ་ཕྱིན་ཆལ་བ་དང་། ནམ་པ་དུ་མ་ཤར་བ་ན་ཤེས་པ་ཡང་དུ་མ་ཁས་ལེན་པ་ནམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པ་གསུམ་ཡོད་པར་དབུ་མ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་མདོ་སྤྱི་བའི་ནམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པའི་གཟུང་ནམ་ལྟས་སྤྱུང་འདོད་པ་ནམ་བདེན་པ་དང་། གཟུང་ནམ་སྒྲོ་བཏགས་སུ་འདོད་པ་ནམ་རྒྱུན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ནམ་བདེན་ལ་ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲོ་བ་སྒྲིགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གསུངས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་གྲུབ་ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་དེ་ཅན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་སྒྲིགས་གསུམ་ལ་མཆོན་གཞི་མི་འདྲ་བ་བཞི་རེ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྒྲིགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་ནམ་རྒྱུན་པ་ལ་ནམ་རྒྱུན་དེ་བཅས་དེ་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལ་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་སྤང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མ་རིག་པ་མེད་པས་འབྲུལ་སྤང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱུང་ཕྱིན་ལས། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དེ་བཅས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་རིག་པ་མེད་པས་འབྲུལ་སྤང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པས་དེ་མེད་པ་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱུང་ཕྱིན་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་མི་མཐུན་པས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བོད་སྤྱི་བས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པར་སྤྱུང་ཕྱིན་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་རྒྱུན་པ་ལ་དེ་བཅས་དང་དེ་མེད་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤྱོད་སྤྱེད་ཀྱི་མང་ཡང་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤང་གི་དེ་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་བོད་འདིར་གྲགས་པ་དང་། དོན་ནམ་པར་གཟུང་འཛིན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དེ་མཐའ་རྒྱུན་པས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་འཕགས་ལུལ་པ་ཏ་སྤྱུང་གིས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། བུ་ལ། གྲགས་ཞེས་པ་གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལ་མ་རངས་པའོ། ། བཞག་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ནམ་འགྲེལ་ངེས་སྒྲིགས་དུ་མ་དང་མཐུན་པས་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤེ། ཙ་བར། རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤང་དྲི། ། ཡོད་དང་མེད་པས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་
གྲགས། ། ཞེས་པའི་གྲགས་ཞེས་པས་འདོད་ཚུལ་དེ་རང་ལྷགས་མིན་པར་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེར་གསལ་
བའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དགགས། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ནས་དང་པོ་
མི་འཐད་ཕྱི་མ་འཐད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་བཤད་ཚུལ་
མི་མཐུན་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་ག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་པོའི་མངོས་རྒྱན་ལས། རྣམ་རྒྱན་པ་ལ་དྲི་
བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མཐའ་དག་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལོག་ན་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱན་སྤང་མེད་པར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་དང་།
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་མ་རིག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ལོག་ཀྱང་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་
རྒྱན་སྤང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དྲི་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་
ཐམས་ཅད་སྤང་མི་སྤང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་མང་དུ་བསྐྱབ་མི་བསྐྱབ་ཀྱིས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་བཞག་པ་སྤེ།
དཔེར་ན་ཉན་རང་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་མཐུན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་མི་མང་གིས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྤང་གི་དྲི་མས་བསྐྱད་པར་འདོད་པ་དྲི་བཅས་དང་།
དྲི་མ་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བཤད་
ཚུལ་གསུམ་གྱི་བའི་སྤྲེལ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ལྷགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དང་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་རྩེ་རྒྱ་རི་སོགས་ཀྱི་
ལྷང་མང་དུ་འདྲིན་ནོ། ། རྣམས་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ལྷན་སེམ་དུ་ལྷགས་སྤྲེལ་ཕྱོགས་ཙམ་
བཤད་དོ། ། རྣམ་རྒྱན་པ་གཉིས་སྤང་གི་དྲི་མས་བསྐྱད་པར་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་རྒྱན་དྲི་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་
དག་རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་མི་སྤང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་
འཐད་དཀའ་བར་འདུག་གོ། ། སངས་རྒྱས་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་དོན། རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བར་དུ་ལ་
བ་ལྟས། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། སྤྱིར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སན་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་ཀྱི་སྤང་བ་གཏན་ནས་མེད་པར་སྤྲོན་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སྤྲོ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱུང་
ཆད་དུ་སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སན་ཡོད་པར་སྤྲོན་ན་ལྷགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། ། དེས་ན་ལྷགས་བར་བལ་ཡང་
ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མཐའ་ཆོད་པ་ཞིག་དཀའ་བར་སྤང་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤེ།
གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ལྷགས་དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ་དེ་གཉིས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བལ་འང་

དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཡང་ཁ་ཅིག རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱུན་པའི་
 རང་ལྷགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་གི་སྒྲིབས་སུ་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འགྲེལ་རང་ལྷགས་རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཆད་མ་ཉེ་བདུན་པོ་འདིར་
 སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་འཆད་པ་ན་རྣམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ཁས་མི་ཡིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་།
 གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ནི། གཞུང་དེ་དག་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། མ་རིག་གིས་བསྒྲུབ་བདག་ཉིད་ལ། ། ཇི་ལྟ་
 རང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། ། རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ། ། རྒྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སྟགས་བཞིན། ། ཞེས་
 སྟགས་དང་། གོང་དུ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། ། ཅེས་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་
 བཞེད་པ་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་
 རྣམ་པ་ངེས་བཟུང་བ་དང་། བདེན་པ་རྒྱུན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་རྒྱུན་གྱི་ལྷགས་དེ་ཉིད་བཞེད་པ་
 ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། བསྟན་པ་བཞི་བའི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 བའི་ཕྱིར། ། དང་པོ་ནི། རགས་པར་སྒྲུབ་བཞུགས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཀག་ན་རྟགས་པར་སྒྲུབ་ཤིང་། སྒར་བཤད་པ་
 ལྟར། སྟོན་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྒྲུབ་བའདི་རང་རིག་མཛོན་སྒྲུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་
 རིག་པས་མ་བསྒྲུབ་པའི་མཛོན་སྒྲུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་རང་འཇལ་བའི་མཛོན་སྒྲུམ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་
 འཇལ་བའི་མཛོན་སྒྲུམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་པར་ཡང་ཐལ་བ་འཕེན་ཅུས་པས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་
 རྒྱུ་པའི་དབང་པོའི་མཛོན་སྒྲུམ་ལ་སྒྲུབ་པོ་ལ་སྟགས་པ་རགས་པར་སྒྲུབ་བའདི་ཆོས་ཅན། རྟོན་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་རང་རིག་མཛོན་སྒྲུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྟོན་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཛོན་སྒྲུམ་ཡོད། དེ་ལ་མ་རིག་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྟོན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དུ་
 མར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ།
 རྒྱབ་བྱེད་འགོད་མ་ཐག་དེ་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་བཀག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་མ་རིགས་
 རྒྱུན་ལས་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟ་བཞིན་གསུངས་ལ། ། རྒྱབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་རྒྱུན་གྱི་ལྷགས་འདི་མདོ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་ཆད་ལྟར་དུ་མས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། ། དེ་ལྟ་དེ་
 ལྟར་རྣམ་བྲལ་ཞེས། ། བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། ། དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོང་བ་ཡིན། ། ཞེས་མདོར་
 བསྟན། ། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་ལ་སྒྲུབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་འགྱུར། ། རྒྱུ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་

དོན་སྤངས་བདེན་མེད་དང་། དེའི་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །རགས་སྤངས་ཡོད་མེད་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ལ་
བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ནས། བྱེ་རྩལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་
པས། གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་གཟུང་ནམ་བདག་མེད་ཚོད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་གསུངས་སྒྱུ་ལ་འདི་ནམ་ངེས་ལྷོག་ཆེན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེས། ལ་ལས།
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས། རྣམ་རྒྱུན་པའི་རང་ལྷགས་བཤད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་
བདེན་པའི་རང་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལྷགས་རྣམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་བྱུ་
རྒྱུ་ལས། རྣམ་རྒྱུན་པ་ལ་ཀུ་རྫོགས་ཀྱི་སྤངས་བམཐའ་དག་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤངས་བཞུགས་པས།
དེ་ལྟ་བུ་ན་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུན་སྤངས་མེད་པར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་དང་། ཀུ་རྫོགས་ཀྱི་སྤངས་བམ་རིག་
པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུ་དྲི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་རྒྱུན་སྤངས་ཡོད་པ་དྲི་བཅས་པ་གཉིས་
ལས། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་བདེན་ཏུ་བཀྲལ་ལ། རྒྱུ་མཐུན་པོས་རྣམ་རྒྱུན་
དྲི་མེད། ཆོས་མཆོག་གིས་དྲི་བཅས་སུ་བཀྲལ་མོད། བདག་གི་སྒྲུ་མ་དག་ནི་རྣམ་རྒྱུན་ལས་རྣམ་བདེན་པའི་གྲུབ་
མཐའ་བསྐྱེད་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟླ་བ་བྱུ་གྱི་
དགོངས་པ་མཐའ་རྒྱག་སྤྱོད་ཆོག་གཉིས་མེད་ཏུ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལྟར་དང་རིགས་པ་ཏུ་
མ་ལས་ཤེས་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆོན་རྣམ་བཞག་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་བཞུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལྷགས་སྤྱོད་ཆོག་གཉིས་མེད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལྷགས་སྤྱོད་ཆོག་གཉིས་མེད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་
ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན། རྣམ་འགྲེལ་ལྷོག་ཆེན་ལས། རྣམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་ཏུ་
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱེ་རྩལ་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་གྱི་གྲུབ་སྒྲུབ་བསམ་པ་
ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱེ་རྩལ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དང་། དེའི་
དགོངས་འགྲེལ་བཞུན་བཅོས་ཆད་ལུན་རྣམས་ལས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། སྤྱི་བཞེན་གྱི་དོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྟོན་པ་འོངས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་
མཐོང་བའི་དབང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྤངས་བའི་སྤྱོད་སྟགས་དེ་བྱེ་རྩལ་དོན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རགས་པ་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མེད་ཏེ། སྤྱོད་ཆོག་དེ་དག་ཉིད་ཆམེད་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་དང་། ཆ་མང་པོ་ཅན་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་གྲུབ་ན་རིག་པ་ཅན་པ་
ཁྱོད་རང་གིས་ཡན་ལག་ཅན། ཆ་མེད་ཉུག་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱེ། རྣམ་བཤེན་པ་འགོག་ཚུལ་བྱུང་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་བཤེན་པའི་རང་ལུགས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་
ཕྱིན་ཆད་གོང་གི་གཞུང་དེ་དག་གིས་རྣམ་རྒྱུན་པའི་འདོད་པ་བཤད་པར་གཏན་ནས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱུན་པའི་འདོད་པ་བཤད་པ་
བཞིན་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་སྤྱུ་
འགྲུལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་གོང་དུ་དྲངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་གྲུབ་
མཐའ་གཅིག་ལ་སྒྱུར་མི་རུང་བར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། རྩོ་
རྩེ་རིས་ཀྱང་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཞེད་པར་བཤད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་ཤུག་གཉིས་ཀས་རྣམ་
བཤེན་དུ་བྱས། རྒྱུ་མཁན་པོས་གཙོ་བོར་རྣམ་རྒྱུན་དྲི་མེད་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་གཙོ་བོར་རྣམ་རྒྱུན་དྲི་བཅས་
སྤྱབ་ཤད། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས། རྩེ་བདུན་གྱི་སྐབས་སེམས་ཙམ་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཆེ་རྣམ་རྒྱུན་ལུགས་བྱེད་དགོས་
གསུངས། ལམས་གྲུབ་རྗེས་དེ་ལྟར་སྣ་ཆོགས་བཤད་ཀྱང་རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་གཉིས་ལས་རྣམ་བཤེན་གྲུབ་མཐའ་
བརྒྱུད་པས་རྩེ་བདུན་ནི་རྣམ་བཤེན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་དུ་མ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་
ཡང་ལྷང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རེ་རེའི་གཞུང་ནང་བཤེན་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འོང་བ་རྗེ་ཡབ་སྐུས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
ལམས་གྲུབ་ཀྱང་འདོད་པས། འདི་གཉིས་སོ་སོར་བྱུང་མཉམ་བྱས་ནས་སྒྱུར་བར་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། ། ཞེས་
སྟེ། ། རྣམ་འགྲེལ་ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་བརྟན་བཙོས་འདིའི་གཞུང་ཡོངས་
རྒྱུ་མཁན་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ལ་བཀྲལ་མི་རུང་ཡང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་བཀྲལ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཁན་པོ་
ཤེས་འབྲུང་སྒྲོ་བློས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཐལ་འགྲུལ་བ་དང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་དང་རྩོ་རྩེ་རིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ལྟ་ཤུག་གཉིས་ཆོས་མཆོག་དང་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
གསུམ་གྱི་ལུགས་འཐད་ལ་རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་གཉིས་ལས་ཆོས་མཆོག་ལྟར་གྱི་རྣམ་རྒྱུན་དང་། རྣམ་བཤེན་བྱེད་ཆེ་སྣ་
ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་རྩོ་རྩེ་རིས་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་ཉ། བརྟན་བཙོས་འདིས་མདོ་སེམས་སྐྱུ་མོང་གི་ལུགས་
བཤད་པ་མང་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། ཀྱང་མཁྱེན་
སྒྲུམ་འི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བཞེས་གང་རུང་ལ།
ལྷང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀའི་རྗེས་སྤྱང་བས་བྱུང་པས་སྒྱིར་ལྷང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱང་བའི་སེམས་ཙམ་པ་
གཉིས་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་དགོས། གྲུབ་ཐོང་ལྟར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་། ཆོས་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་སྤྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཀྱང་ཐང་དཀའ་
འགྲེལ་དུ་འང་། གཞན་ཡང་། ཁྱུང་རང་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤ་མོ། ཀྱང་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་

པག་ཞིག་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་ཐུབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལྟར་ན། ཡོད་ན་མཆོག་
ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་འདྲའང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་ཐུབ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་
དཔུང་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་ཆེན་ལས། རྩོན་པོ་རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤངས་པ་ལྟར་ཐུབ་པ་
དང་། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པར་ལ་སྤངས་བཅིངས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་
ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ན་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་ཏེ། གཞི་
མ་ཐུབ་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱས། དེ་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་སྤངས་བསྟོར་བཏགས་ཡིན་ཞིང་
ཀུན་བཏགས་ཡིན་གྱི་སྒྲ་རྟག་པར་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྟོར་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པས་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡོངས་
ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུབ་ཐེང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་མཐའ་ཚ་བར། བདག་
གཉིས་བཏགས་པས་སྟོང་བ་ཡོངས་ཐུབ་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་པའི་རང་བྱུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཡང་སྟོང་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་
ཁ་ཅིག་ བདག་གཉིས་སུ་སྟོར་བཏགས་པ་ལྟར་ཐུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དང་།
ཆོས་བདག་ཀྱང་སྟོར་བཏགས་པ་ལྟར་ཐུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་
ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་སོགས་སུ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་དང་ཆོས་བདག་གཉིས་སུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོར་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་ཐུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དེ། ཡོངས་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། བཀུ་བ་སྟེ། གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། སྟོ་དེས་ཡོངས་ཐུབ་རྟོགས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
ཡོངས་ཐུབ་རྟོགས་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་སྟོར་བཏགས་པ་ལྟར་ཐུབ་པས་སྟོང་བ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་འཛིན་
གཉིས་ཀས་སྟོར་བཏགས་པ་ལྟར་ཐུབ་པས་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཕྱོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོལ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཡོངས་ཐུབ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱང་སྟོར་བཏགས་པ་ལྟར་ཐུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱང་ཐུབ་

པས་སྟོང་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག
ཡོངས་གྲུབ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་
ལས། གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དག་ན་ནེ། གཟུང་འཛིན་ཏུ་བདེན་པས་
སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ན་སྐབས་འདིར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་དངོས་པོར་མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩེས་སུམ་གྲུབ་པས་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་སེམས་གྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་བ་གསལ་འདིག་གི་ཆ་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་
གྱིས་མ་བསྐྱད་པས་ཉག་ཏུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་ཏུ་སྟེན་གྱིས་བྱ་བར་མི་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་གཞན་ཏུ་
མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་ཏུ་སྟེན་གྱིས་འགྱུར་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། དཔེར་ན་མེ་ནི་དྲག་ཏུ་ཆ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་དང་ཤེས་པའི་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་པར་མེད་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་
ཁྱབ་པ་ཁས་སྤངས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་
རང་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། མདོ་སྡེ་བའི་རིགས་པར་བརྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་
ཅིག་གིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི། དཔྱད་མ་སྤང་བ་ལས། ནས། འདི་
ལ་དགོངས་ནས་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་ཞེས་གསུངས་མོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་དང་། བདེན་
བཞིའི་རྣམ་བཤད་ཏུ་འང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་ཟེར། ལ་ལས། རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་མདོ་སེམས་བྱན་མོང་བའི་
ལྷགས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་བྱན་མོང་བའི་ལྷགས་ལ་མངོན་
སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པ་མདོ་སེམས་བྱན་མོང་བའི་ལྷགས་ཡིན་པར་སྟོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། མདོ་སེམས་བྱན་མོང་བའི་ལྷགས་ལ་གཟུང་འཛིན་རྩེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་འཛོག་མི་རིགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོད་མེད་སོགས་སྟོ་བྱ་མང་ངོ་། ། ཡང་ཁ་ཅིག
ཡོངས་གྲུབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་ཐེང་ཏུ། སྟོང་ཉིད། ཆོས་དཔྱིངས།

ཡོངས་ཐུབ། རྟོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་མཐའ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་རྟོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་ཡོངས་ཐུབ་རྟོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་
པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་ཐུབ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོང་ཐུན་ལས།
ཡོངས་ཐུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་པ་ལྟར་ཐུབ་པས་རྟོང་བའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ། མཆོཅ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པ་
དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིག་པ་ཡང་
ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པར་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་པ་ལ། ཁོ་ན་ནི། བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོང་ཐུན་གྱི་ལུང་དེ། བདག་མེད་སྤྱི་ལྡན་གཤམ། ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་
ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཉི། དྲང་ངེས་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེས་ན་རྟོང་ཐུན་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོན་
དམ་བདེན་པར་མི་འཐད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ལྡན་ལ་དགོངས་པ་འམ། ཡང་ན་
ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ལ་དགོངས་པར་མཛད་ན་ཉི། ཞེས་དང། བྱང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་ནི། སེམས་ཅམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་པར་ཐལ། རྟོང་ཐུན་
ལས། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐུབ་མཐའ་བཞི་བོ་གང་རུང་གིས་བདག་བཀག་པའི་རྟོང་བར་འདོད་
རྒྱུ་ལྟར་བཞི་ཡེ་ཐུབ་གྱི་བདག་མེད་ཅམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོན་དམ་
བདེན་པ་འང་ཡིན་མོད། རྟོན་ཐུན་ལས། དེ་རྟོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིག་པ་
ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ལྡན་ལ་དགོངས་གསུངས་པའི་སྤྱི་ལྡན་གི་རྟོན་ཡང་
དེ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། བདག་མེད་སྤྱི་ལྡན་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི།
བྱང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྟོན་བདེའི་ཡིག་ཆ་སྟགས་སྟེ། རྟོང་ཐུན་ལས། ཡོངས་ཐུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་
སྟེང་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་པ་ལྟར་ཐུབ་པས་རྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་ཐུབ་ཡིན་པ་རྟོང་ཐུན་གྱི་དགོངས་པར་བྱེད་ཅིང། ཡང་ལྷགས་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོན་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་འང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། རྟོང་
ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཞིག་བདེན་པར་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། གཞན་དག་གིས། བྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཡིག་ཆའི་རྟོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་

རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་ཡང་ནའི་སྤྲ་སྤྲར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། ཏྲང་ངེས་མཐའ་
 དཔྱད་དང་ཡང་སྤྲང་གཉིས་ཀྱི་གསུངས་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། གོང་གི་ལུང་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་
 མཐའ་སྤྲ་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 བདག་མེད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་སྤྲངས་ཞེས་པས་ཐལ་འཕྱར་བས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྤྲངས་
 པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉག་ས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྲང་སྤྲུན་ལས། གཉིས་པ་ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་ཁྱད་པར་དུ་
 བཟོད་པ་ནི། ནས། གང་ཟག་གི་བདག་འཁོག་པའི་རིག་པ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པར་འདོད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆ་ལྷ་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་བཞུགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་བ་མོགས་ལ་དཔྱད་རྒྱ་ཡོད། ཁ་ཅིག་གིས། ཀྱན་ཉོན་སྤྲེུང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ། ཀྱན་
 རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཙམ་བར། ཀྱན་ཉོན་སྤྲེུང་དམིགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན། །
 ཞེས་དང། གྲུབ་འབྲེལ་དུ་འང། ཀྱན་ཉོན་སྤྲེུང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་ཉོན་སྤྲེུང་གི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོག་ལམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཀྱན་བརྒྱས་ལས། འཁོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། ། ཞེས་དང། རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བརྒྱས་རྒྱུ་ལས།
 འཁོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་
 ཉིན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། འོ་ན་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེན། དེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་དམིགས་པ་ནི་དེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ་རང་གིས་ཀྱན་
 བཟྱགས་པའི་འཁོག་ལམ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དར་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤར་བཤད་ཅིང་འཁོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་
 བྱགས་པའི་མཐོང་སྤང་རྒྱལ་སྤྲུལ་རང་གིས་རྒྱལ་པར་བཟྱགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང། ཆོས་
 དེའི་གཞུགས་བརྟན་ལ་ཆོས་དེའི་མིང་འཇོག་པར་མཆིམས་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་།
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཀྱན་ཉོན་གྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ། རྟོག་པའི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་

ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
ཀུན་ཉོན་སྤྱོད་རྩལ་གི་དམིགས་པ་དང་། མིང་བཅས་བཞག་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། བ་སྟང་འདྲོགས་པའི་མཚན་
མའི་གཞིར་གྱུར་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་འཛོག་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་ལྷན་
དངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ།
ཀུན་བདུས་དང་མཐུན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། མིང་དང་བཅའི་བ་སྟང་གྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བ་སྟང་
འདྲོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་བས་བ་སྟང་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་
པ་དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། བསྟུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲ་མ་གཉིས་མེད་
པ་ལ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པའི་སྒྲིག་གང་རྩལ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཟག་མེད་གྱི་
མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་སྟབས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཟེར། རྒྱལ་འབྲེལ་དུ།
མདོར་བསྟུན། ཁ་ཅིག་ཚུད་གཞི་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་དང་དེའི་རྣམ་པ་བྱས་ན་མདོ་སྤྱོད་པ་ལ་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་
པར་སྟབས་འདྲིང་པ་རྒྱལ་བཟུང་བ་པ་དང་། བྱེ་སྟེ་ལ་ཟེར་བའང་མ་རྒྱལ་པའི་ཉགས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ མདོ་སྤྱོད་
བས་སྤྱོད་སྤྱང་དང་དེའི་དབང་ཤེས་ཚུད་གཞིར་བྱེད་པ་ཡང་སྟབས་ཆོས་ཚད་བསལ་ལོ། ། ཡང་ལ་ལས། སྤོན་པོ་
དང་དེ་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ཚུད་གཞི་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་མ་
རྒྱལ་ན། སྤོན་འཛིན་ཡིད་མདོན་ཆོས་ཙན། སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་དམིགས་བྱེད་དུ་ཐལ། སྤོན་པོ་དམིགས་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། ཡང་རྟོག་པ་རྩིང་བ་དག་སྐབས་འདིའི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་ཉགས་གྱིས་སྤོན་
པོ་སོགས་དང་དེ་འཛིན་ཤེས་པ་རྩལ་གཞན་མིན་པར་སྟབས་པ་དང་། རྩལ་གཅིག་ཀྱི་སྟབས་པ་ལྷན་མཉམ་དུ་བསམ་
ནས་རྩལ་གཅིག་ཀྱི་སྟབས་པ་ཆེས་འབྲལ་ཏེ། འོ་ན་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པར་བྱམ་པ་སྤྱང་བ་དང་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་
གཉིས་ཆོས་ཙན། རྩལ་གཅིག་ཀྱི་ཐལ། ལྟན་གཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེས་ན་སྤོན་པོ་
དང་སྤོན་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཆོས་ཙན། བ་དད་དུ་སྤྱང་ཡང་རྩལ་བ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དང་པོ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། བྱེ་སྟེ་ལུགས་ལའང་སྤོན་པོའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་

གཉིས་མཉམ་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྟེན་དང་དམིགས་དང་མཉམ་བཅས་དང་། ། མཚུངས་པར་ལྟོ
 པ་མཉམ་པ་ལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། ། མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་ན། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་འང་ལྟོ་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་
 ལ་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་འཛིན་ཡིད་མཛོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་
 མི་འབྲང་པར་ཐལ། ལྟོ་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་པའི་ཉགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལྟོ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་འདིས། སྟོན་པོ་དང་
 སྟོན་སྣང་དབང་ཤེས་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་པ་མི་འབྲང་དེ། དེ་ལྟར་ཉགས་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་
 རྒྱུ་གོ་མས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ལ་དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
 པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ། ཉགས་འདིས་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་
 སྐྱབས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ལ་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བཛོད་ན་ཅི་སྟེ། ཅས། དེས་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་
 སྣངས་ཡོད་ན། རྗེས་དཔག་དེ་རྒྱུ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འང་འཛིན་སྣངས་
 དེ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། སྟོན་ལམ་ལ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྣངས་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། ཀྱང་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཉགས་འདིའི་བསྐྱབས་བྱེད་ལ་དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་པ་འགོད་པར་མཉམ་
 འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་དང་ལྟོ་སྐྱབས་མཐར་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆའི་སྐབས་ལྟ་པར་དངོས་ཟིན་དེ་ལྟར་བོད་ན་རྗེས་
 རྒྱབ་མི་འབྱུང་པས་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱང་ཉགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པར་དགོངས་པ་
 མཐུན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉགས་འདི་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་རྣམས་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་དེ་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དང་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། རྣམས་བྱུང་གཞིར་བཞག་ན། གཞི་དེ་རྣམས་ཐ་དང་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བཅད་ན་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པར་
 ཡོངས་གཙོ་ལ་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམས་སྐྱབས་ན་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དང་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐལ།
 བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལྟོ་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཆད་མས་ངེས་ན་གཅིག་ཤོས་ཆད་མས་ངེས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྩལ་རྒྱུང་འཕེན་པས།
 བུམ་པ་མི་ཉགས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མི་ཉགས་པར་སྣང་བ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་མ་རྟོགས་

དབང་ཤེས་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལྷ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྔ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་སྔོན་པོ་ཉིད་
 གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་དག་ན་
 རེ། རྣམ་བཤེད་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟུན་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་ཤེས་གཞན་མ་ཡིན་པ་
 ཅམ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་བཤེད་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་
 གོང་དུ་སྔོན་བཟུང་ཟིན་ཏོ། ། དེ་བས་ན་སྔོན་པོ་སྐྱེས་ནི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེས་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
 ལ་རྣམ་བཤེད་རྟུན་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་སྔོ་སྐྱེས་ཉིད་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་
 ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལྷ་ཡང་མི་འཐད་པ་མེད་ལ།
 ཞེས་སྐྱེས་དང་། དེས་ན་ལྷ་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཅིག་ཅེས་པ་སྐབས་འདིར་
 དུས་དྲུས་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་དང་། ངེས་པ་ནི་བྱུང་པའི་དོན་ཡིན་པས།
 གཅིག་ཆད་མས་དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཆོག་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཆད་མས་དམིགས་པ་སྐྱབ་ལ། གཅིག་ཤོས་ཆད་མས་
 དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཆོ་ཡང་གཅིག་ཆད་མས་དམིགས་པ་སྐྱབ་ཅེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་སྔོ་
 འཛིན་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་དམིགས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་རང་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་
 ཆད་མས་དམིགས་པ་སྐྱབ་ལ། སྔོན་འཛིན་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་རང་རིག་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་དམིགས་པའི་ཆོ་
 སྔོན་པོ་ཡང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་དམིགས་པ་སྐྱབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་བྱུང་། རིགས་རྒྱུན་ལས།
 ལྷ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྔོར་སྤྱང་དབང་ཤེས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་འང་མི་འཐད་
 དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྤྱང་བ་ཆོས་ཅན། རྩལ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། གཤེར་སྤེང་སྟེ་བདུན་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་ལ། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། སྔོན་པོ་དང་སྔོར་སྤྱང་དབང་ཤེས་གཉིས་ལྷ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་
 སྐྱབ་པ་འང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལྷ་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། སྔོན་འཛིན་
 ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཆོས་ཅན། སྔོར་སྤྱང་དབང་ཤེས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། ཞེས་གཞན་ལྷགས་བཀག་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་
 སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་རང་ལྷགས་བཀག་པ་མི་འགལ་ཚུལ་ཇི་ལྷ་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ལ།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷ་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་
 དང་ཐད་དག་ཞེས་ བྱེད་དམིགས་ན་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་བྱུང་། དེ་དམིགས་

ན་ཡང་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྒྲེས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའང་སྤར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་
པས་དབྱང་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ལྷེ་གཉིས་གསུམ་སྡོམ་མིག་ཤེས་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་དེ་སྡོན་པོ་
དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུག་ལས། ཁ་ཅིག་སྡོན་པོར་སྤང་བ་ཙེད་གཞིར་
འཛིན་པ་མི་རིགས་ཉེ་ཉིས་པ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཉ། ཉན་ཐོས་ལྷེ་གཉིས་གསུམ་དབང་ཤེས་མ་
འབྲུལ་བ་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་སྡོན་པོ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྡོན་པོ་སྤང་བ་དང་སྡོན་པོར་སྤང་བ་བྱུང་
མ་བྱེ་བའི་གཏམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྤེལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་
དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། རིགས་རྒྱུན་ལས། མདོ་སྤེལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དག་ལ་འང་དབྱང་དགོས། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུག་གི་བཤད་རྒྱུ་ཡང་སྤར་
བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། སྡོན་པོ་འདི་སྡོན་སྤང་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་
ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་དང་རྣམ་གཅིག་པ་སོགས་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འཛིན་
པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་མེད་དགག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་གསུངས་པ་
དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འགལ་རྒྱབ་སྐྱབ་བས་ནས་འགོག་པ་འགལ་དམིགས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱབ་བྱེད་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
སྤྱག་སྤངས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་
དམིགས་པ་ནི་རྟགས་པ་དང་ངེས་པ་ནི་སྡོན་པོ་རྟགས་ན་སྡོན་འཛིན་རྟགས་པ་དང་སྐྱབ་པ་དེ་རྣམ་གཅིག་ལ། སྡོ་
འཛིན་རྟགས་ན་སྡོན་པོ་རྟགས་པ་དང་སྐྱབ་པ་དེ་རྣམ་གཅིག་ཏུ་སྒྲེས་པ་ངེས་པར་དེའི་རིགས་ལ་གནས་པས་བྱབ་
པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྡོན་པོ་རྟགས་ན་སྡོན་འཛིན་རྟགས་པ་དང་སྡོན་འཛིན་རྟགས་ན་སྡོན་པོ་རྟགས་པས་བྱབ་པའི་
དོན་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཉ། ཞེས་སོགས་དང་། སྡོན་པོ་དམིགས་བྱེད་སྤྱང་བའི་རང་རིག་མདོན་
སྤུམ་དང་སྡོན་འཛིན་དམིགས་བྱེད་སྤྱང་བའི་རང་རིག་མདོན་སྤུམ་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སྤྱུ་ལྷན་པའི་ཆ་ཅན་རང་རིག་
མདོན་སྤུམ་ཆད་མ་དེས་སྡོན་པོ་དམིགས་པ་དང་སྡོན་འཛིན་དམིགས་པ་ཡ་བྲལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིགས་ཤིང་དུས་གཅིག་ཏུ་
དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་ངོ་། ། དེས་ན་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་མི་
མཐུན་པ་མང་བས་རྗེའི་དགོངས་པ་མཐུར་བྱས་གང་ཡིན་དབྱང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། གཞན་ཡང་། སྡོན་འཛིན་
ཤེས་པའི་སྡོན་པོ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོན་པོ་ཡོད་མེད་དང་། སྡོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་དབང་གི་ཡུལ་དུ་བྱུར་བའི་སྡོན་པོ་
མིག་དབང་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་མིན་སོགས་སྟོན་མང་། བྱུང་བཤད་ལས། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། ལྷན་སྒྲིལ་དང་

མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་གཟུགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོ་མིག་ཤེས་གཉིས་པའི་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་དམིགས་
 བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྦྱོར་པར་ཐུག་ཤིང་། དེའི་ཆོ་མཉམས་སྦྱིན་གྱིས་དམིགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་
 ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག་ཤིང་། དེའི་ཆོ་དེ་བྱང་གཟུགས་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཉན་ས་ཐུབ་ཤི། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་ཏུ་བལྟས་ཀྱང་གཅིག་ལ་སྤང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་སྤང་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། སྐབས་ལྔ་བའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ལྟས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་
 དུས་མཉམ་པོ་གཅིག་ཐུན་མོང་ཏུ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཆོ་དེ་འདྲ་བའི་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་དེས་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐུག་ཤིང་། བྱོད་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་མཉམ་པོ་
 དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག་ཤིང་། མཉམ་པོ་ལ་སྤང་བའི་ལྟས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་
 མཉམ་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན། དེགས་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཁྲུབ་ཤི། གཅིག་ལ་སྤང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་
 མི་སྤང་བེད། རྟེན་བདུན་རྒྱུན་ལྟར་ན་གཅིག་ལ་སྤང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་བ་ཉན་ས་མ་ཐུབ་ཤི། དེ་གཉིས་དེགས་
 མཐུན་པའི་བག་ཆགས་སང་པའི་མིག་ཤེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེགས་མཐུན་བག་ཆགས་སང་
 པ་ཅན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་བདུན་རྒྱུན་ལྟར་ན། མཉམ་པོ་དང་མཉམ་པོ་འཛིན་ཆད་མ་དུས་མཉམ་
 དུ་ཆད་མས་དམིགས་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། མཉམ་པོ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་གཅིག་གིས་མཉམ་པོ་འཛིན་ཀྱང་ཐུབ་པར་མི་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པས་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྱི་མའི་དགོངས་
 པ་མཐའ་ཐུག་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས། གཞན་ཡང་། མདོ་རྟེན་བས་གཟུགས་སྒྲུ་མོགས་རྟོགས་པར་ནི་འདོད་དགོས་
 ལ། དེའི་ཆོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཐུར་བའི་གཟུགས་རྟོགས་མ་རྟོགས་སོགས་དཔྱད་རྒྱ་མང་ངོ། ། ཁ་ཅིག་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་ལྔ་བའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེའི་ཉན་ས་
 རེ་རེ་ནས་མ་ཐུབ་ཤི། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་ཤི། སེམས་མ་
 དམིགས་པར་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ཡོད་ཅིང་སེམས་བྱུང་མ་དམིགས་པར་སེམས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐུག་ཤིང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཆད་མས་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ཀྱང་འབྲུལ་བར་མི་འཐུར་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུབ་ཤི། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དམིགས་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ལ་ལས། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐུག་ཤི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བདུན་རྒྱུན་ལས། འོ་ན།

གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནམས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཐལ། སུ་ཚུན་གཅིག་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཚད་མས་དམིགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཙོ་བོ་སེམས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ། དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ནམས་ཀྱང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་འདོད་ན། རྩིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནམས་རྩིས་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ནམས་རྩིས་ཐ་དད་ཡིན་ན། བདག་གཅིག་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་ཡང་མེད་པས། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་འདོད་ན། གཙོ་བོ་དང་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་ནི། སེམས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སེམས་བྱུང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། དུས་སུ་བྱུང་མཐའ་གང་ཟག་གང་གི་དབང་དུ་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་ལ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་སེམས་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་དག་དཀའ་གནས་ཡིན་པས་དབྱེད་བྱ་མང་ཡང་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲོས་ལ། དབྱུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་དང་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་དོགས་དཔྱད་ཀྱང་བྱུར་དུ་བཞོད་པར་འདོད་དོ། ། ལ་ལས། གྲུབ་འབྲེལ་ལས། ཙ་ཤེ་ཆོས་ཙན། དབྱུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྒྲུངས་པར་སྐབ་པའི་རིགས་པ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆོས་ཙན། དབྱུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དང་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དབྱུ་མར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་དེ་དག་དབྱུ་མར་མི་བྱུང་སྟེ། དབྱུ་མ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱོད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དབྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ལ། བྱུ་མ་ཞེས་གཞི་དེ་དབྱུ་མ་ཡིན་ན། དེ་རང་གི་དོར་ཤར་ནས་བཟུང་བའི་ལྟ་བུ་དེས་ཏྲ་གཙམ་གྱི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་ནས་བཟུང་བ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་འབྲེལ་དུ་དབྱུ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲུའི་འཇུག་གཞི་ལ་དེ་དག་ཡོད་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་འང་། དབྱུ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དབྱུ་མའི་གཞུང་དང་། དེའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དེ་སྒྲིག་པ་པོའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། མི་འཐད་དེ། དབྱུ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་གཞི་ལ་སྟོང་ཉིད་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་གཞི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་ཤེ་རྟོག་ཆེན་ལས། ཚུལ་དེའི་སྒྲུབ་ཤད་པའི་

རྒྱ་མཚན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་ཤད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ་དབྱུང་དགོས། ཁ་
 ཅིག ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུས་ཁས་སྤངས་པའི་རང་སྤྱེ། དབྱུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 སྤྲུལ་ཤད་ལས། དབྱུལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད། སྤྲུལ་ཤད། དཔྱེ་བ། བྱུང་རིམ། སོ་སོའི་ལུགས་དང་ལྡེལ་སྤྱེ།
 དང་པོ་ནི། མཐའ་བྲལ་དབྱུས་སྤྲོད་མེད་མེད་པ། ། བསྟན་པ་རང་སྤྱེ་དེ་དབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པ་དབྱུལ་བ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྤྱེ། སྤྲུལ་ཤད་ལས། བོད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་པར་
 འདོད་པ་སོགས་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཆད་མའི་མིང་དོན་སོགས་གང་ཡང་མི་
 འཐད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་དབྱུལ་བ་མི་རུང་སྤྱེ། མཐའ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྱུང་མཚམས་ལ་ཉག་སྤྲུལ་སྤྱེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པས་ཡོད་མཐའ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤྲུལ་པ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པས་མེད་མཐའ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བའི་དབྱུལ་པ་ལ་ཐལ་འཇུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། སྤྱོད་མཐའ་ཀུན་བྲལ་དེ་ཐལ་འཇུག་ལུགས། །
 ཞེས་དང་། སྤྲུལ་ཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འདྲུལ་པའི་གདགས་གཞི་དང་བྲལ་པའི་ཚོགས་ཅམ་དང་དབྱེ་བས་
 བྱུང་པར་བག་ཅིག་བྱུལ་པར་འཇོག་པ་ལྟ་བུའི་རང་ངོས་ནས་སྤྲུལ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་འདོད་པས་བདེན་
 སྤྲུལ་སྤྱོད་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཐལ་འཇུག་པའི་ལུགས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐལ་འཇུག་པའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དབྱུལ་བ་མིན་ཞེས་ན་འདྲུལ་པའི་མཐའ་དེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་
 སྤྱོད་ལས། འདི་བ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ན་མས་དོན་དམ་དང་བདེན་པར་སྤྲུལ་པའི་དོན་
 ཁས་ལེན་པས་དབྱུལ་བར་མི་འཇོག་གམ་སྟུང་ན། ལྟ་སྤྱིར་བཤེས་ཀྱང་གཞི་དེ་བྱུལ་པར་མ་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མས་
 གདོད་སྤྲུལ་དགོས་པས་དེས་གཞི་དེ་བྱུལ་པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་མི་རུས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་བྱུལ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་
 ལག་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་དོན་ཆད་མས་སྤྲུལ་ཀྱང་། ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་འདོད་
 པའི་སྤྲུལ་མཐའ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་
 མཐའ་རིགས་པའི་སྒྲིབ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབྱུལ་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་རྒྱུད་པའི་དབྱུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱུང་དགོས། ཁ་
 ཅིག མཁས་པས་དབྱུས་ལའང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། ། ཅེས་པའི་དོན། སྤྲུལ་ཤད་ལས། འདི་ནི་ན་མ་
 རིག་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའི་སྤྱོད་མེད་ཅེ་ཆོ་བ་ཏུ་བཞག་པའི་དབྱུས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལྟར་གནས་པར་མི་བྱེད་

བདེ་དོན་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པས། རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྟོང་
ཉིད་སྤོམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱུད་བླ་དར་རྒྱུ་ལས། བདག་
མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སྤུངས་བདག་མེད་ཆད་མས་
རྟོགས་ཟིན་མ་བཟེད་ན་དེ་འདྲ་བའི་བདག་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་གྱུ་ལ་གྱུ་བ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་སྤོམ་བཀག་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་མངོན་གྱུར་དུ་སྟེན་ཉམས་སྟེན་
སྟེན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བདག་མེད་སྤུངས་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་མཛོགས་བར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་པས་
སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་སྟོང་སྟེ་མ་ཉྱ་
ཏུ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། སྟེན་གྱི་བདེན་སྟོང་
སྟེ་མ་ཉྱ་ཏུ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོང་པ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ཀྱན་བཏགས་དང་ཉམས་སྟེན་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་མེད་དང་རྒྱ་མཚན་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་།
སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་མེད་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་སྟེ། རྗེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུ་འོ་སྟོང་འདོགས་ལ་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་སོགས་ལ་དཔྱད་
བྱ་མང་། ལྷ་སྟེན་ལུང་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་དུ། འོ་ཞི་གཞི་བརྒྱུ་ལོན་པ་ན། ། ཞེས་པ་དང་། ཀྱན་གཞི་
དཀའ་འགྲེལ་དུ། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་འོ་ཞིས་བརྒྱ་ན་འཕྲུངས་པར་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་འོ་
ཞིས་བརྒྱུ་ལོན་དོས་ཡིན་ལ་བཞི་བརྒྱ་ཞེས་པ་ལོ་ཕྱེད་ལོར་བྱས་པས་འགལ་བ་མེད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་འོ་ཞིས་བརྒྱ་
ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་རུ་བ་ནས་འོ་ཞིས་བརྒྱ་སོང་ཆོ་འཕྲུངས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་ལོ་ཕྱེད་ལོར་བྱས་ནས་འོ་བཞི་
བརྒྱ་ཞེས་གཞུང་ཆད་ལྷན་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས། རྟག་བརྟན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ལོ་དྲུག་བརྒྱར་བཞུགས་ཞེས་པ་ལོ་
ཕྱེད་ལོར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས།
རྟག་བརྟན་ཆོས་འབྱུང་གི་བཤད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཙ་ཤེ་རྣམ་བཤད་དང་མི་མཐུན་པས་མི་འཐད་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་
པས་དཔྱད་དགོས། ར་བོ་ཆེ་ལས། མགོན་པོ་ཡོངས་སྟེ་རྒྱ་དཔལ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་རུ་བ་པའི་དུས་ཀྱི་
ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ན་དགེ་སྟོང་སྟོ་འཆང་ཞེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ཙ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ར་བོ་ཆེ་ལས་དེ་
ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་སྟོ་སྟེན་གསུ་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས། བཞི་བརྒྱ་ན་ཕྱོན་པ་ནི་སྟོ་

རྒྱུགས་སྤྱུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་བཤད་དང་དབྱུ་མའི་
 ཡིག་ཆར་མིའི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བའི་དུས་ཞེས་འབྱུང་། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་
 བས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་དང་། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ཉིད་ལ་རྩོ་རྒྱུགས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་སྦྱང་དང་།
 རྒྱག་སྤྲས་སོགས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མ་ཤོས་དེས་འབྲིན་པར་
 འཁྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་ཞིག་དེ་ཆོལ་ཅིག་གསལ་བ། ལགས་སོ། བཅའ་ལགས་ཏེ། ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་རུ་འཛིག་ཏེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུ་ཆེན་དུ་རྩོ་རྒྱུགས་སྤྱུ་འབྱུང་
 བའི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་མཐུང་བའི་ཐ་མ་མིན། བྱང་སེམས་ལྟ་བུ་ཐ་མ་ཡིན། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་པའང་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱབ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གང་ལྟར་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དེ་དགོངས་
 པ་བཟབ་པས། ར་བོ་ཆེ་ལས་དེ་ལྟར་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་རྩོ་རྒྱུགས་སྤྱུ་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས། ལོ་
 བཞི་བརྒྱ་ན་བྱོན་པ་ནི་རྩོ་རྒྱུགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་ཉིང་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་
 དགོས་སམ་སྟུམ། གྲུབ་བཤད་ལས། སྤྱོད་དཔོན་འདིས་རྟོགས་པ་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོ་དེ་ལ་ཐུགས་ཕྱགས་ལྟར་
 བསངས་རྒྱས་ཤིང་། མདོ་ལྟར་ནའང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཅིང་མཐར་རང་གི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་
 འཕགས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་ཅིག་ལྟ་བུ་འདས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལའང་དབྱད་གཞི་ཆེ་ཞེ། ཐུགས་རིམ་ལས། ཐེག་པ་
 གཉིས་སྤྱུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་མེད་པར་བསྟན་
 པའོ། ། ཞེས་དང་། དེས་ན་བཅུ་གཅིག་པ་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ས་དང་དོན་གཅིག་བྱ་ལ། དེ་
 ཉིད་མདོ་ལྟེ་ལས་གངས་མེད་གསུམ་དང་རྒྱད་ལྟེ་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྗེ་རྗེ་
 འཆང་ཞེས་གསུངས་པས་ཕར་བྱིན་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ་སྟུམ་དུ་མི་གཟུང་ཞེ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཙ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་དུ་འང་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་འབྱུངས་པ་མ་
 གཏོགས་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱི་ཆེན་ལས། དིགས་ཀྱི་བྱ་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་
 འདི་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྦྱང་ཡོངས་སུ་ལྟ་བུ་འཕེལ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐལ་བ་དུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་སྤྱུ་སངས་རྒྱས་
 འབྱུང་བར་མི་འཁྱུར་རོ། ། རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཐུག་འབྲུམ་འབྱུང་བར་འཁྱུར་རོ། ། དིགས་ཀྱི་བྱ་བསྐལ་བ་དུག་
 ཅུ་ཙ་གཉིས་པོ་འདི་དག་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་གཞན་བདུན་འབྱུང་བར་འཁྱུར་རོ། ། དེ་ནས་བདུན་པོ་ཡོངས་སུ་
 ལྟ་བུ་འཕེལ་འདས་པ་དེའི་ཆོ་སོགས་གསུངས། ར་བོ་ཆེ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་འབྲུམ་ཡོངས་སུ་ལྟ་བུ་འཕེལ་
 འདས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་ལྟ་བུ་འཕེལ་འདས་ནས་ཞེས་བྱང་གཞན་འདུའོ། ། མདོ་ཀྱན་
 བདུས་སྤྱུ་བསྐལ་བ་བཟང་དྲངས་པ་ལས། བསྐལ་བ་བཟང་པོ་འདིའི་འོག་ཏུ་ལྟན་བསྐལ་དུག་ཅུ་འབྱུང་། དེ་ནས་

སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འབྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་མུན་བསྐལ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྱུང་། དེ་ནས་སྐར་མ་ལྟ་
བྱ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འབྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་མུན་བསྐལ་སྒྲུབ་བརྒྱུ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་
བྱ་བར་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། མདོ་ཡུང་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
འཆོལ་དགོས། སྒྲིན་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མིང་མཐུན་པའི་དགེ་སྟོང་ཞེས་དང་། ར་བོ་ཆེ་ལས།
ངའི་མིང་འཆང་བའི་དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱུང་། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ལྷ་སྐབ་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པར་གྲགས་པ་དེའི་དོན་
ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཆོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་ཞེས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དུ་གསུངས་
པས། ཤུག་ཞེས་པའི་མཆོན་མཐུན་པ་དེའི་དོན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་རིགས་སྟོན་མེད་པ་སྟོན་
པ་ཤུག་སྐབ་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་ལྷ་ཞེས་པའི་མཆོན་མཐུན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་རིགས་སྟོན་མེད་
མཆོན་དང་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཡ་ཤུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་ཟིན་བྲིས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པས་ཡུང་དོན་
དེ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ སྒྲིན་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
མི་མཆོག་དེ་དེར་རིགས་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་པ་མ་དང་གཉེན་ལྷེ་ནམས་ཀྱིས་ངའི་མིང་དེའི་མིང་དུ་
འདོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་མ་དང་གཉེན་ལྷེ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་མིང་བཏགས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
ཡིན་གྱི་འཕགས་པའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཆོན་དང་དངོས་སྐབ་བརྟེས་པའི་མཆོན་མཐུན་མི་དགོས་པའི་ཐྱིར་ཟེར་
བསོགས་ལ་དབྱུད་དགོས། དུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ། འཕགས་པ་ལྟ་ལ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ས་བརྒྱུད་པར་གྲགས་ཏེ།
འཇམ་དཔལ་ཚ་རྒྱུད་ལས། འཕགས་པ་མིན་ལ་འཕགས་པའི་མིང་། ། ཞེས་གསུངས་པས་བཟླ་བར་བྱའོ། །
ཞེས་ས་བརྒྱུད་པར་གྲགས་པ་དེ་འཇམ་དཔལ་ཚ་རྒྱུད་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པས། སྟོབ་དཔོན་དེ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་མིན་བཟླ་དགོས་ལ། ཟླ་བ་རྟེན་ཆོས་འབྱུང་དུ་འང་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐབ་སྐྱེ་འདས་པའི་
འོག་རྩལ་ཏུ་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྩོུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཉན་བཤད་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐབ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་སྐྱེགས་སྐབ་དཀའ་ནག་པོ་བརྒྱལ་བར་
གསུངས་པས། འཕགས་པ་ལྟ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐབ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་འདས་པར་གསུངས་པ་ཡང་དབྱུད་གཞི་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ་ཁུངས་ཡོད་མེད་དབྱུད་དགོས་སོ། ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་
བསྐྱུངས་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྟམ་པ་མི་འདུག་གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་
བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་ངོ། ། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་གང་
ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མི་བཞེད་དོ། ། ལེགས་ལྡན་གྱི་ཇེས་འབྲང་སྒྲུན་རས་
གཟིགས་བརྒྱུ་ལྷགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་གྱི་རྒྱུས་འདུག་པས། ཤེས་རབ་སྟོན་མེར་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་

འགོག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་པ་རྒྱལ་མེ་འབྲུག་གི་བཤད་པ་འོང་
རྒྱུར་སྤང་ཞིང་། ཞིབ་འཆོད་པོར་སློབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྒྱ་བས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྒྲིན་སྤང་མཛད་རྒྱུར་སྤང་
ཡང་མ་མཛད་དོ། ། ཞེས་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་ཉེའི་སྒྲིལ་འབྱེད་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་
ཡོད་པར་མི་བཞེད་པར་གསུངས་པས་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་མི་
ལེན་དཔུང་རྒྱུ་ཡོད་དོ། ། ཐུབ་བཤད་དུ། འོ་ན་སློབ་གསུམ་ལས། ལྷན་པོ་ལྷག་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ། ། ཡལ་ཆེར་
དུང་འཕྱོམ་རྒྱ་ཁྱུ་གསུངས། ། མིན་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྒྲིལ། ། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་སྤྱང་། ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་ལ། རྒྱ་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ལས། འབྲས་བུ་མཐོ་
ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ། ། དམན་ན་དུང་འཕྱོམ་རྒྱ་ལ་ཉན་མཆོན་དུ། ། འབད་པའི་བསྐྱེད་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་
བཅོད་ནས། ། ཟུར་ཅམ་ཁྱུ་མོད་འོངས་ན་བཅོད་པར་མཛོད། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཅིག་མི་གཅིག་ཀྱང་
གཉིས་ཀ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་བཟྭག་ ཐུབ་བཤད་ལས། མདོ་ཉིང་ཇི་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷག་རྒྱ་ལྷ། ། ཞེས་པས་རྒྱལ་འདེབས་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་མ་
བསྟན་ལ་ལྷག་རྒྱ་ཞེས་པ་ཅམ་ལ་འབྲི་འདོད་ན་མདོ་གཞན་རྒྱལ་ཉ། ཞེས་སོགས་དང་། འོ་ན་འདིར་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་
ལ་ལྷག་ཆེན་དུ་བཤད་པས་དེ་དང་མཐུན་སྟམ་ན་མི་རུང་ལྷ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱི་སྤྱོད་ལས་སྤྱིན་པ་བཤད་ཆད་མིང་
མཐུན་ཀྱང་། བྱང་མེམས་དང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱིན་པར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་བཞེན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ཡར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་ལྷགས་ལ་ལྷག་རྒྱ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་
ལྷག་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལྷག་རྒྱ་དང་དེ་རྟོགས་ན་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་སློབ་བས་ཆེན་པོ་འམ་མཆོག་ཅེས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པས་དཔུང་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་། ཐུབ་
བཤད་ལས། བྱེད་ཅག་ཐུབ་སྤྱོད་གི་ལྷག་ཆེན་དུ་འདོད་པ་དང་། ལྷག་དང་རྒྱ་སོགས་ཕྱལ་ནས་བཤད་ཚུལ་འདི་
མདོ་སྟགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའོ། ། ཞེས་པའང་། ལྷག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། ལྷག་ནི་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལྷ། ། རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་སྤྱོད་ལ། ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་འབྲུག་པ་ལྷ། ། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་
ལྷག་དང་རྒྱ་སོ་སོར་ཕྱལ་ནས་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཐུབ་བཤད་ལས། ཀྱན་
མཁྱེན་རྩོད་ནང་པ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པོའི་མདོ་བཅུ་དང་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་དང་དུས་འཁོར་དགོངས་པར་བྱས་ནས་གཟུགས་དོན་
དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་དཔུང་ཆེ་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་རང་སྤྱོད་དང་དེ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཆད་
སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་སྤྱོད་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་གཞོད་འཛུམས་ལྟར་
ཡོངས་སུ་བ་ནི་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ནམ་ཀྱན་

མཆོག་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པར་འདོད་ལ། ཞེས་ཀྱུན་མཁྱེན་རྩོམ་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། གནོད་འཛམས་
གྱི་བཤད་ཚུལ་ནི་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ཀྱུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། རྩོམ་པ་སྤྱོད་པ་གཞུགས་
སྐོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ནི་དེར་གསལ་ལ། གནོད་འཛམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་
མིན་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། གནོད་འཛམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་བཟོད་བྱེད་སྒྲ་སྒྱུ་དང་བཟོད་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཀྱུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། བཟུང་བ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་ལ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
མིག་ཏུ་སྤྱང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། སྤོང་བ་ཀྱི་སྤྱིར་ལུང་བའི་བཟོད་པར་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བཟོད་དུ་
མེད་ཅིང་། མིག་གིས་བཟུང་འཛིན་དུ་སོ་སོར་སྤྱང་བར་ལུང་བ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་བཞག་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་
རིག་པའི་ཡོངས་ཀྱི་བཟོད་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རིག་
པའི་དོན་བཟོད་བྱེད་བྱེད་དང་བཟུང་འཛིན་དུ་སྤྱང་བའི་གཉིས་སྤྱང་དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་
མཉམ་བཞག་གི་ལུས་དེ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བྱེད་གཉིས་སྤྱང་སྒྲ་མ་ནི་ཀྱུན་བཏགས་དང་སྤྱི་མ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། ། ཞེས་མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོར་རྣམ་བཏགས་དང་ཀྱུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་གཉིས་ཀྱིས་
སྤྱོད་པ་ཡོངས་ཀྱི་བྱུང་འདོད་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་དབུ་མེས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རྟོ། ། འོན་ཀྱང་གནོད་འཛམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་བཀག་ཅེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་མདོ་ལས།
མིག་ནི་མིག་གིས་སྤྱོད་ངོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཀྱུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་གིས་སྤྱོད་པ། ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་མིག་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་འཛམས་མཁའ་པོས་སྤྱར་ལྟར་བཤད་པ་དེ་མདོའི་དོན་མིན་ཞེས་དགག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། དེས་ན་ཐུབ་བཤད་ལས། དེའི་སྤྱོད་གཞི་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དབུ་མེས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
དག་དང་མི་མཐུན་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཚུལ་ཐ་ཤས་ལ་མ་སྟུག་ཤོས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་
ལ་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། ཀྱུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་འདྲ།
སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྤྱོད་ལྟར་བཤད་པ་དབུ་མེས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་ལེགས་
བཤད་སྤྱིང་པོར་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་
ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟམ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་
ཅན་གྱི་གཞན་སྤྱོད་ཞེས་པ་འདྲ་གཞུང་ཆོད་ལྷན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་
ལ་འདྲ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། ། ཐུབ་བཤད་དུ་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་སྤྱོད་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ཞེས་
པ་འདྲ་བཟག་དགོས་ཏེ། རྩོམ་པས་སྤྱོད་ཉིད་བདེན་ཐུབ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། ཐུབ་བཤད་དུ། དཀོན་
བརྟེན་གསལ་ལས། སྤྱོད་པའི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འདི་བཞི་གསུངས་ཏེ་ལས་བསམ་གྱིས་

མིའབྱུང་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་། ཀྱུན་བརྒྱུས་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན་ཞེས་སྐྱེས་པ་གསུངས་ལ།
 དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལྟ་སྐྱེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་མཐུན་
 ལ། ཀྱུན་བརྒྱུས་ཀྱི་ལུང་ཡང་དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བྲངས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་དཔྱད་དགོས། གྲུབ་བཤད་
 དུ་དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལྟར་ཐལ་རང་སྤྱི་ལུགས་ལའང་བཏགས་དོན་དཔྱད་ན་མི་རྟོག་པར་འདྲ་ཡང་ཞེས་
 བྱུང་བའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མེད་ལ། དེ་ཁས་ལེན་
 བཏགས་དོན་དཔྱད་ན་རྟོག་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར་ཡང་དེ་
 ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲུབ་བཤད་ལས། འོ་ན་འཇིགས་ལྟ་བུ་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཉག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་བཞག་པས་འཇིགས་ལྟ་བུ་སྒྲིས་ཀྱིས་ང་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་གནོད་པར་ཐལ། ཀྱུན་
 བཏགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ལྟན་སྒྲིས་མི་ལེགས་པར་འདོད་པ་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེས་པ་གསུངས་
 པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་སྐྱེས་པས་བདེན་འཛིན་ཀྱུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཞག་པས་
 བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་གནོད་པར་གསུངས་པ་ལ། ཁོས་ཚོད་པ་ཡིན་པས་ཚོད་པའི་གཞི་དང་
 ལན་གྱི་གཞི་གཅིག་མིན་ན་ཚོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲུབ་བཤད་ལས། རྟོག་ཉིད་མིན་ཀྱང་
 སྒྱིར་འཕགས་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་བྱུང་འཕགས་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པས་འཇུག་མི་བྱུང་པའི་སྐོས་རང་རིག་གི་
 སྒྱིད་ཡུལ་བདེན་བཞིན་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ལ་ཆོངས་པའི་སྒྱི་ལབ་ཡིན་པས། ཞེས་སྐོས་སྒྲིས་པའི་རྒྱུད་ལ་ནལ་འཕྱོར་
 མཛོན་སྤྲུལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐྱབས་སྤྱུ་བྱུང་བས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་
 པའི་སྐོས་རང་རིག་གི་སྒྱིད་ཡུལ་ལ་ཀྱུན་རྒྱུ་བདེན་པ་ཡོད་ན་སྐོས་རང་རིག་གི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་།
 འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྒྱིད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་དུ་བཞུན་པས་སྐོས་
 སྐོར་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ནམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་
 གཙོ་བོར་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐོས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པས་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱུས་སྤྱུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་
 པར་འགྱུར་བ་སྐྱེས་པ་དཔྱད་རྒྱུ་མང་། གྲུབ་བཤད་ལས། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་ལུང་ལ་འབྲུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་
 ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲིའཆེག་ང་ཡང་མེད་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི་འབྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་རགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱིར་ལམ་པ་
 སྐྱོད་དང་ལུས་རྟོན་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུངས་
 པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་འདོར་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུངས་པའི་འཁོར་བ་རགས་པ་རྒྱུད་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་ལྟག་བཅས་དག་བཅོམ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིའཆེག་ང་ཡང་

མི་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་ལ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ལྟར་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མཐོང་ལམ་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་བོའི་ལའོར་བ་མ་
དག་པའི་རྒྱུ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་ལ། སྐབས་བཞི་བའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། ཐེག་ཆེན་ས་
བརྒྱད་པར་ཕུང་བོ་འཆི་བདག་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད་གསུམ་པོ་རགས་པ་ལས་ཞི། ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་ལྷ་
མོ་འཆོལ་དགོས་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ལྷས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ཞྭ་པས། ཞེས་ས་དང་པོ་བས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་མེད་པ་ངེས་པར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལ། རྒྱུད་སྒྲུབ་རྟེན་གཤམས། སློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་
དང་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཆ་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་འདིའི་རང་
བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་ནས་སྤངས་ནས་དེ་ལ་འའོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་དེ་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱང་འཕགས་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་སྤངས་པས་
ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་སྐབས་བཞི་བའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། ས་དང་པོ་ནས་འཆི་བདག་གི་ཕུང་བོའི་བདུད་བཙམ་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་དང་
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་བོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ་འདི་ཁོ་ན་ཀྱང་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་
ཡིན་སྟུང་ན་འང་ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱག་ཞོམ་བྱའི་ཕུང་བོ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པའང་འཛོག་
དཀའ་ལ། ལྷག་བཅས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུ་ལ་འའོར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་ཀྱང་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་རང་ལྷགས་
ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་ལྷང་རིགས་གཉིར་མངོན་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་ལྷག་བཅས་པ་ཆོས་
ཅན། འའོར་བ་སྤངས་པར་ཐལ། འའོར་བའི་རྩ་བ་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁམས་པ་གོང་མ་དག་
མ་ཁྱབ་ཟེར། འདྲི་ཅིང་། སྤངས་ལ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་བཅས་བྱས་ན་རུང་བར་
སེམས་ཏེ། དེའི་ཆོལ་ས་ཉོན་གྱི་ཕུང་བོ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་དག་བཙམ་གྱི་ཆོ་
མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱེན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་བྱས་ཆོག་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བཤད་ལས། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་
པའི་ཀྱན་རྟོག་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལྡན་ལ་འང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་འའོར་བར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་གསེར་སྤང་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱུང་བཤད་ལས། འདིའི་ཁྱད་པར་བཞི་ཀ་དངོས་བསྟན་དང་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ལ་མ་

ཆང་ན་མངོན་པར་མི་འགྱུར་ན། ལུང་བོ་ལྷ་བདང་བླ་ཀར་ཏ་ལྟེ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆེར་དང་རིགས་ཆོགས་པ་ལ་ཆེར་དེ་
 མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་ལྷ་དང་སྒྲིམ་ཚུལ་མངོན་པ་ལྟར་དངོས་བསྟན་ལ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་
 ལན་མེད། བསྟན་ཚམ་ལ་ཟེར་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དེ། བཀའ་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་ལ་གཞི་ལ་ཁིང་འབབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞི་ལ་ཁིང་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན། མངོན་འདྲའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་དང་། ། ཟིལ་གཞོན་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཆོས། ། ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་དང་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བཤད་ན་བྱ་བ་རྒྱུད་བདང་། བསྟན་ཚམ་ལ་བྱེད་ན་བྱ་བ་ཆེ་
 བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
 ལ་བདག་མེད་སྟོན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ལྷ་བ་བཤད་དུ། ཀུན་བདུས་དང་རྣམ་འགྲེལ་
 དེས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྣང་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣང་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་བོ་བདག་མེད་གཉིས་
 དང་བདེན་བཞིན་ལྷ་དང་པར་སྐྱེས་གཙུག་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཅ་ཤེད་དང་ཤེར་མདོ་བཞིན། ཞེས་
 གསུངས། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤྱང་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པས་ཆད་མ་མདོར་བདག་
 མེད་གཉིས་བཤད་པ་ཤེར་མདོ་དང་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་བདེན་མེད་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལྷ་མོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་དཔྱད་རྒྱ་མང་། ལྷ་བ་བཤད་ལས། རང་རྒྱུད་པས་དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་འཛིན་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཏགས་པ་ལྟར། ། ཞེས་དྲངས་ནས་ཤིང་
 རྩའི་མིང་རམ་ཐ་སྟོན་གདགས་པའི་གཞི་སྤྱོད་ཤིང་གཟེར་བྱ་འཁོར་ལོ་ལ་སྐྱེས་འདུས་ཅམ་མམ་འདུས་ཅམ་གྱི་
 དབྱིབས་ལྷ་དང་པར་པ་གང་རུང་ཞིག་ཤིང་རྩར་འཛིན་པས། ཞེས་དང་། མཚུ་ཞབས་སྟོ་བ་ཆོགས་ཅམ་དང་
 དབྱིབས་གང་རུང་བྱམ་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་སྐྱེས་འཛིན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་
 དབྱིབས་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལ། ས་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱིབས་ས་སྐྱེས་སུ་འདོད་ན། འཕྱང་བ་དང་འཕྱང་འགྱུར་མི་
 འགལ་བར་ཐལ་བ་ལྟོག་ཏུ་མེད་དོ། ། ལྷ་བ་བཤད་ལས། གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་
 འགལ་ཏེ། དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཉེ་བར་སྤང་བུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མི་འགལ་ན་གཞི་
 གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ། འོན་ཀྱང་
 གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་ཏེ་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་ཏེ་གདགས་ས་ཆོས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 ཞེས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྟོས་ཏེ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ལྷགས་
 བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ཡང་སྟོ་སྟོར་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདུས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་ལྷ་བ་པ་

འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བཅིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྒྱགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སྒྲ་སྒྲིག་
པ་བརྒྱུ་མེད་པས་ཀྱང་བྱུང་པ་ལ་སྒྲ་སྒྲིག་པའི་དོན་མེད་ཤིང་། བ་ལང་ལ་སྒྲ་སྒྲིག་པས་ཀྱང་བྱི་དང་གཟུགས་ལ་
སྒྲ་སྒྲིག་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་མེད་ཀྱིས་པས་མིང་གི་བརྒྱུ་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣམས་
འཕྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་འདྲ་བར་བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་བཤད་ལས། འོ་ན་
མིང་བརྒྱུ་བཞག་པ་དངོས་པོའི་སྤྱོད་ལུགས་ཡིན་པ་དང་མིང་བརྒྱུ་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་
མེད་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པས་བྱུང་བཅའ་ཞེན་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། མིང་བརྒྱུ་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པར་ཐལ།
དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གྲུབ་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
འདི་ལ་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་གཞུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན་མིང་དང་བརྒྱུ་བཞག་པའི་ཡུལ་གནས་ལུགས་
ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ལྟམ་ཡང་དབྱང་དགོས། གྲུབ་བཤད་དུ། ཞི་
འཆོ་སྒྲིག་གིས་སེམས་ཅམ་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིག་གི་དངོས་བསྟན་ལས་བཤད་རང་ལུགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དངོས་བསྟན་དུ་བཞེད་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས།
དེ་བཞེད་དུ་ཀྱན་བཞེད་མཐའ་དུས་ལས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའང་མེད་པར་
བཞེད། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་
མདོའང་མེད་པར་བཞེད་པས། སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་ལས་པ་
ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རང་བཟོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་
གམ་གཙོ་བོ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་སྤྱོད་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྒྲ་སྒྲིག་གསུངས། དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་མདོའི་དོན་དུ་བཞེད་བར་
དྲང་ངེས་ཟིན་ཁྱིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྣམས་འཕྱོར་སྤྱོད་པ་
པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་དུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་དབུ་མ་བའི་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
བཞག་མདོའི་དོན་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྣམས་འཕྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་མཆོན་
ཉིད་གསུམ་བཀག་པའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་
དོན་རྣམས་འཕྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་བཀའ་བ་ལྟར་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་

ལམ་སློལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབྱ་མ་སྒྲུབ་བཤམ་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ། ལྷ་དེའི་དོན་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པས་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་དེ་མདོའི་དོན་ཕལ་པ་
 དང་། དབྱ་མ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་མདོའི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་དབྱ་མ་བའི་
 ལམ་སློལ་འདི་བྱེད་པ་པོ་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་
 བའི་ལུགས་དེ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་མདོ་གང་གི་འདོད་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཐོགས་མེད་ལྷ་བ་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྱེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་ལྷ་
 བསྟན་ཡང་མ་གཟིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞེའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་བ་དང་།
 སེམས་ཅམ་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བཤམ་གྱང་དམན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་བ་སྡེ་གཏུ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཤིང་ཤ་བའི་ཆལ་གྱི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་ཤིང་ཤ་བའི་ཆལ་འདི་ལ་འདབ་མ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་བས་
 ལྟག་པར་མང་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་ནི་ངས་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་སྟེང་གྱི་དོན་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཁྲི་དག་ཉིད་གྱིས་ཁྱོད་སྦྱོང་པར་ཡང་མི་འཇུག། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འཇུག། ཞེས་པའི་མདོ་དྲངས་
 བས་ཀྱན་དགའ་བོ་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྦྱོང་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་
 དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འཐད་དཀའ་སྟེ། གྲུབ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་བཀའ་སླུང་པ་བོ་ཉན་ཐོས་ཀྱན་དགའ་བོ་ཉེ་བར་འཁོར་འོད་སླུང་དག་ཡིན་པར་རུང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་བྱས་ན་དེ་དག་ཉན་ཐོས་མིན་པ་འཇུག། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 ལྟར་ཀྱན་དགའ་བོ་དང་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོ་དང་ཐུག་ན་རྡོ་རྗེ་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོན་གསལ་ལས།
 བཅུན་པ་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་སྟགས་པ་སླུང་པར་བྱེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས། སྦྱས་པ། ཀྱན་དགའ་བོ་
 བོ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོ་སྟེ་ཐུག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འང་དེ་ཉིད་
 ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཀྱན་དགའ་བོ་ཐེག་ཆེན་སླུང་པ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པ་གསལ་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྦྱོང་སླུང་པ་བོ་ལ་ཉན་ཐོས་མེད་པར་བཤད་
 པའི་ཐད་གྱི་གྲུབ་བཤད་ལས། ཕལ་ཆེན་དང་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བ་གསུངས་པའི་འཁོར་ན་བྱང་འཕགས་འབའ་ཞིག་
 མ་གཏོགས་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་དཔྱད་གཞི་ཆེ་སྟེ། སྦྱོན་པས་ཕལ་ཆེན་གསུངས་
 པའི་འཁོར་དུ་ཉན་ཐོས་མེད། ཉན་ཐོས་འཁོར་དུ་ཡོད་དུས་ཕལ་ཆེན་མ་གསུངས་ཟེར་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་གྱིས་
 ཕལ་ཆེན་མ་གསུངས་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་ན་ཡང་། ། དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་

སོར་གྱི། ། ཞེས་པ་འང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲུབ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཡན་གར་
བ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རེ་
རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དེ་དག་མི་སྤང་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་ཡང་རྩལ་ཡོད་ཏུ་བཞེད་པ་དང་།
རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྤང་བས་རྒྱལ་ཆ་མེད་དམིགས་སྒྲིལ་ཏུ་བཞེད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་
དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱ་སྤར་བཤད་པ་ན་མས་ཀྱིས་མ་སྤྲད་པ་མ་འབྲུལ་བར་བཞེད་ཅིང་། བ་སྤྲད་ཏུ་
མདོ་སྡེ་བ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་སྒྲིལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་གཉིས་མཐུན་མི་མཐུན་དཔུང་དགོས་ལ། འདི་
ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྟོང་བྱུང་སྐལ་བ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྤངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་
ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་ཐལ་མས་ཅད་བྱད་པར་མེད་དོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་
སྤང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞེན་ཏུ་གསུངས་པ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རྒྱལ་ཆ་
མེད་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷན་པོའི་མཛོས་རྒྱན་ཏུ་དེའི་འགལ་སྤྱོད་
བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་དཔུང་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ། འབྲུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར། རང་
རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁྲུངས་སྤྱོད་གཞན་ལས་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་བརྒྱུག་སྒྲིགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་ཏུ་ཤེས་པས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་ལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་ཡང་དེ་བཞེན་ཏུ་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་རྗེ་དྲུང་དབྱུ་མར། རི་ལྟར་སྤང་བ་
འདི་ཁོན། ། ཀྱན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་པར་གསུངས་ལ།
དེ་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤྱོད་མཆོད་མོར་རྒྱས་པར་བཀག་ཀྱང་། ལྷན་པོའི་མཛོས་རྒྱན་ཏུ། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱིར་བའི་དོན་དམ་ལས། རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དང་དེས་སྤར་བཤད་པ་ཐུབ་པ་ལ་དོན་དམ་ཏུ་
གྲུབ་པར་བྱས་པ་གཅིག་དང་། རྟོག་ཅོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་
དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ལས། སྤར་མའི་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་མ་བཤད་པས་དབྱུ་མ་སྤང་བ་ཁོན་པར་བཤད་པ་རྗེའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ། དེས་ན་མ་ཁས་པ་ན་མས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་རྗེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
གང་ཡིན་ཞིབ་ཏུ་དཔུང་དགོས། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དཔུང་བཅོད་ཏུ་གྲུབ་པ་
སྐབས་འདིའི་དགག་བྱར་ཐལ། དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱུས་ཉེ། སྐབས་
འདིའི་རིགས་ཤེས་ལ་ཐོས་བསམ་ཡན་ཆད་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ཚུལ་

བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡན་ཆད་གཟུང་གི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་འདི་ལའང་ཞིབ་ཆ་
 དགོས། གྲུབ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱས་ལྡན་པའི་སྐབས་འདིར་ལེགས་ལྷན་གྱིས་བཤད་
 ཏོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་ཙ་ཤེས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། ། ཞེས་སྐགས་གྱི་དོན་ལེགས་
 ལྷན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་དགོས། གྲུབ་བཤད་ལས། དོན་དམ་གྱི་
 དབྱེ་བ་ཐལ་རང་འདྲ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་རྩལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲོ་བ་ཉགས་པ་མ་
 ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲིམ་པ་
 སྐགས་དང་སེམས་ཅམ་པའི་དོན་དང་། གངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་རྒྱང་འཕེན་གྱི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་ལས་སྒྲིབ་
 སྐགས་སུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བརྟགས་པ་འཕྲོས་བཅོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་གྱུར་པ། ། དངོས་ཅམ་བརྟེན་ནས་གང་སྒྲིམ་ཏེ། ། ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་མིན་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན། ། ཞེས་
 སྐུ་འཛིན་རྩལ་གཉིས་པ་ནི་རང་སྣང་བའི་སྒྲོ་ལ་སྣང་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་
 ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། རྒྱང་དང་རྒྱ་ལ་སྐགས་པ་དང་པོ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱ་
 མའི་རྒྱ་དང་ཐག་ཆ་སྐགས་གཉིས་པར་བཤད་ཅིང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །
 རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། ། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ། ཞེས་དང་།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཛིན་
 རྩལ་གཉིས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད། ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་སྐགས་ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཤད་པ་འང་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་དབེན་གྱུར་པ། ། ཞེས་སྐགས་གྱིས་ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཆན་གཞི་དང་། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག ཅེས་སྐགས་གྱིས་ཡང་ལྷག་གི་མཆན་ཉིད་བཞུན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་དར་རྒྱུ་ལས། གྲུབ་མཐའ་བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་པར་གྱུར་བ་
 མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མཐུན་པར་སྣང་ཞིང་དེ་དང་མཐུན་པར་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་
 དང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་གང་སྒྲིམ་པ་དེ་ཅམ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྣང་བ་དང་
 མཐུན་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཆན་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་མོད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཆན་
 གཞི་དངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ཉིད་
 པའི་དོན་གང་ཞིག་སྣང་རྩལ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་གང་ཞིག་སྣང་
 རྩལ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱུན་

པོའི་མཛེས་རྒྱན་དུའང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ། བདེན་གཉིས་ལས། བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་
གྱུར་བ། ། དངོས་ཅམ་བཞེན་ནས་གང་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ། ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་
མིན་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན། ། ཞེས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཡོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
བཤད་དོ། ། མཚན་ཉིད་ནི། ལྷ་དང་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག ། རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་ཕྱིར། ། ཡང་དག་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
ལ་ཁ་ཅིག གཞན་རྣམས་འཐད་ཀྱང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་ལ་ལྷ་དང་བ་ལྷ་
དོན་བྱེད་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདེན་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་ལྷ་དང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
གཟུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ལ་ལྷ་དང་། དེ་དག་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་དེ་གསལ་དོའི་
བདེན་གྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་ལ་བདེན་
འཛིན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་སྟེང་པོའི་རྒྱན་ལས། ཡང་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཁོ་ཉིད་དངོས་སུ་མཐོང་
བ་ལ་སྤྱོད་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པའི་དོར་གནས་པས་ཀྱང་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། དེའི་དོར་བདེན་པའི་སྤྱོད་
བཤད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་ནི། བདེན་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་མི་ལྷ་དང་བའི་ཕྱིར།
འཇུག་པའི་ཁྱིམ་ཆེན་ལས། བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྷ་དང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་
གྱིད་དབང་ཤེས་མིན་ཉེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་ལྷ་དང་བར་བཤད་པ་
འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལྷ་དང་པོའི་མཛེས་
རྒྱན་ལས། སྤྱོད་མཐའ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཡོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་གཟུང་སྟེ། ཆོད་མས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་
སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མོ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་དེ། ལྷ་དང་སྤྱོད་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་
ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་འང་ཐ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུའང་
དེ་སྟོང་ཉིད་མིན་པར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
བདག་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལྷ་དང་བ་ལས། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་ནི་རིགས་པ་དང་ལྷ་དང་པས་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཉེ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
བདེན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་
དམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ཉེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་

འདྲོད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཕྱང་བོའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉགས་
 ཀྱི་དགག་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བཅད་ཅམ་ནི་ངེ་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ངོར་
 གང་ཟག་དང་ཕྱང་བོའི་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། ། ཞེས་དང་།
 ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། བདག་མེད་གཉིས་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་འདྲོད་
 པས་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉིས་བདང་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
 མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་དར་ལྷོག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ལ་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་
 པ་གཉིས་ཀ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་སྤྱབ་དགོངས་ཚུལ་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདྲོད་པར་ཐལ། རྗེ་གྲུང་ཐང་བའི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལས།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་ལས་ལྟག་འདྲོད་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ།
 སྐབས་འདིར་དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་བསམ་ན་འང་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྤྱབ་དགོངས་ཚུལ་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱབ་དགོངས་ནས་གསལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱབ་
 དགོངས་སུ་ཀྱན་གཞི་ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉི། སྤྱབ་དགོངས་
 ལས། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཅེ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་བདག་དང་
 བདག་གི་བར་སྒྲིབ་འདྲོགས་པས་རབ་རུ་འབྱུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་དུ་ཐད་དང་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་གནས་ངན་ལེན་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཆད་པ་དང་མཚམས་སྦྱར་བ་
 དང་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཉམས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ན་གནས་
 ངན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདིར་གཞི་འཆོའི་ཞེས་པས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱབ་སྟེ། ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་ཀྱན་གཞི་བཞེད་མི་བཞེད་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། སྤྱབ་དགོངས་སུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་
 བཀག་པས་ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཉི། སྤྱབ་བཤད་ལས། ཨ་རྒྱའི་ལུགས་སོ་སོའི་དབང་གིས་ཕྱི་
 དོན་མེད་པ་དང་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པ་འདྲ་བཤད་ཀྱང་། སྤྱབ་དགོངས་སུ། ཕྱི་དོན་མེད་པ་རྒྱབ་ལྗོངས་བཀག་ཅིང་ཀྱན་
 གཞི་ཡང་མི་བཞེད་པ་ལེགས་ལྡན་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་བྱགས་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་རྣམས་འདྲ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡར་ཕྱིན་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདྲོད་
 པར་རྟེན་གཞི་སྒྲིབ་པ་ལས་གསུངས་ལ། གསེར་ཕྱེང་ལས་ཀྱང་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཅེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པས་
 དབྱེད་རྒྱ་ཡོད། གཉིས་པ་རྣམ་པ་དངོས་མེད་སེཆེ་བཟང་། ། ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་སང་བཟང་རྣམ་རྒྱན་པ་དང་

མཐུན་པའི་དབུ་མ་བར་གསུངས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སླིང་པོ་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱུང་དགོས་ལ། བྱང་པར་དུ་
འགྲེལ་བ་ལས། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པས་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ལྷང་འདིར་སྟོབ་
དཔོན་ཆ་མཛུན་པ་དང་མཐུན་པར་སྟབ་པ་ཡང་། ལྷང་དེའི་དོན་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སླིང་པོའི་རྒྱན་
ལས། གཟུང་བ་ཇས་གཞན་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་
རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་སེམས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་འབྲུལ་པར་
འཛིན་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་གྱི། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཉི། སླིང་པོའི་རྒྱན་ཀྱི་ལྷང་དང་ས་མ་ཐག་
པ་ཉར་དུ་རྣམ་བཤེན་ཆུན་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐུབ་བཤད་ལས། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་
འགྲེལ་ལས། འདི་ལས་ཀྱང་དབུ་མ་བ་ཡིན་ཉི། ལྷ་ཚོགས་སྤང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། ། གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་
རིགས་ན། ། ཞེས་སྟགས་རྣམ་ཆུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དང་ས་ཉི། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལ་དབྱུང་དགོས་
ཉི། ལྷ་ཚོགས་སྤང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། ། ཞེས་པ་དེ་རྣམ་ཆུན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་མཐས་བྱུང་རྗེས་གསུངས་
ལ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་རྣམ་འགྲེལ་རིང་ལུགས་རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་སུ་དབུ་མའི་
མཐའ་དཔྱད་སྟགས་ནས་བཤད་པ་ཇར་དུངས་བེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅེ་བར། གཙོ་པལ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབུ་
སེམས་ལུགས། ། ཞེས་དང་། ཐུབ་བཤད་ལས། འཁོར་ལོ་བར་བ་ཆ་ཕྱེ་ནས་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྟུར་བ་ངེས་
དོན་དང་མ་སྟུར་བ་སྟེ་བཞེན་པ་མིན་ཀྱང་ངེས་དོན་བཤད་བྱེད་ཡིན་ལ། བཤེན་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་ཡོད་མེད་སོ་སོར་གཙོ་བར་སྟོན་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་བཤེན་མེད་བཤད་རྟོགས་
མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་པལ་བ་སེམས་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞུན་ཅིང་གདུལ་བྱའི་དོན་ཁར་བྱུང་དུ་ཤེར་
མདོས་ཡང་བཞུན་ལ་ལེགས་ཕྱེའི་མདོ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཉར་བཀྲལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཞེས་སྟགས་གསུངས་
པ་ཡང་དབྱུང་དགོས་ཉི། ལེགས་བཤད་སླིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་
ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་སྟེ་ན། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས།
དགོངས་འགྲེལ་དང་ཡང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྟག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སྟགས་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་
ལུགས་སུ་བསྟབས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་དགག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་རྟོགས་མི་རུས་པར་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཞུན་པ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་རུས་
པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་ཇར་མ་གཉིས་ཡོད་པས་ཆ་ཕྱེ་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛིག་གོ། ། ཞེས་དབུ་མ་བའི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་

ནམ་བཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐབས་གཅིག་སྟེ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་སོ་སོར་སྟོན་པར་གསུངས་པས་མདོ་གཅིག་གི་
 སྐབས་སུ་གཅིག་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ་གཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའམ་ཕལ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པར་བཤད་པ་སྟར་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁོ་ན་ནི། ལྷ་ཁྱ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བམེད་པ་དེ་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་གང་བདེན་སྐྱབ་ཀྱི་
 གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་ཁྱ་དེ་སྟར་སྐྱབ་པ་ཡང་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
 ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ རྗེའི་རང་གིས་གནང་བའི་དབུ་མ་བྱུང་གྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་
 ད་མིགས་པ་ལ་དོན་དང་ཐ་སྟད་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་གསུངས་པས། འདི་ནི་བྱབ་བྱེད་མ་ད་མིགས་པའི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མ་ད་མིགས་པ་མིན་པས་དོན་སྐྱབ་ཟིན་པ་ཡང་དོན་ཕྱོགས་གི་དོན་དུ་མི་གཟུང་ངོ། ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རྟགས་སྟོར་དེའི་ཕྱིར་སྐོལ་ཡང་དག་གིས་ལྷ་ཁྱ་བདེན་མེད་ཀྱིས་དོན་རྟགས་ཟིན་པ་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་ཁྱ་
 བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་མ་རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཁྱ་བདེན་སྐྱབ་དུ་ཚད་མས་མ་ད་མིགས་པ་མ་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་དཔྱད་དགོས་སོ། ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 གི་འང་དོན་སྟོམ་མི་འདོགས་པར། བདེན་པའི་དོན་སྟོམ་མི་འདོགས་པ་ལུང་བོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྟོམ་མི་འདོགས་སྐྱེ་བམེད་
 པས། ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་ད་མིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་རྒྱུ་མ་ད་མིགས་པའི་རྟགས་ལ་རང་བཞིན་
 མ་ད་མིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་གསུངས། འོན་ཀྱང་པ་ཤ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས། རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་ད་མིགས་
 པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེའི་གསུང་གི་
 ཟིན་བྲིས་ལྡར་དྲངས་པ་འདི་ལའང་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་བམེད་པས་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་བྱབ་བྱེད་མ་ད་མིགས་
 པའི་རྟགས་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱ་མང་ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱད་དགོས། སྟོང་ཐུན་ལས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
 འབྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྟད་ཀྱི་ནམ་བཞག་མདོ་སྟེ་བ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཐ་
 སྟད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོགས་གཅིག་མཐུན་པས་མཐུན་
 པར་འདོག་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་སྐབ་མཐའ་མཐུན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་བྱུང་ལ། འདི་ནི་
 སྟོང་ཐུན་རང་ལུགས་དངོས་ཡིན་པས་སྟུན་པོའི་མངོས་བྱུང་དུ་ལུང་དེའི་དོན་བཤད་པ་སྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ངམ་
 སྟམ་སྟེ་དཔྱད་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། རང་རྒྱུད་པ་ནམས་སྐྱེ་མ་རིགས་སྐབ་པའི་དབུ་མ་བ་དང་། ཐལ་འཁྱར་བ་
 ནམས་རབ་རྩ་མིག་ནས་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐབ་བཤད་ལས། གཞན་
 ཡང་མི་རྒྱུ་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་རིགས་སྐབ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་མ་སྟེ་

བྱུང་འཛོག་པར་མི་འབྲུག་ཤི། བ་སྟོང་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་གྲུབ་དང་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འཇུར་སྒྲུང་ཙམ་མི་གནས་དབྱུ་མར་
གསལ། ། ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། བས། ཞེས་པ་ལྟར་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པས་ན་མི་གནས་དབྱུ་མ་བ་
དང་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པའི་དབྱུ་མ་བ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལ་ཐུ་རབས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། བ་སྟོང་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིལ་མིང་བཏགས་པའི་དབྱུ་མ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། བ་སྟོང་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་
པར་འདོད་པ་མདོ་ཞེས་པའི་དབྱུ་མ་བ་དང་། བ་སྟོང་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འདོད་པ་ནལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབྱུ་མ་
བ་འོ། ། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིལ་མིང་བཏགས་པའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་དོན་དམ་བདེན་
པར་འདོད་པ་སྒྲུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲིས་པ་ནམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་
རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པར་སྒྲུ་བ་འོ། ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོད་དང་ཀ་མ་ལ་ཤེལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
པར་འདོད་ལ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པའི་བ་སྟོང་ནི་རྒྱ་གར་བའི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དོ། །
སྟོབ་དབྱུ་མ་བར་ཁས་འཆེབ་པའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་འགའ་རེས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་
སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའི། སྤམ་ནམས་
སུ་ཞེག་གིས་བཤད་པར་བྱས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིལ་མ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲིངས་པ་རོ་
མཆར་བསྐྱེད་པའི་ནམ་བཞག་གོ་ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བཆེན་པོ་སྟོང་ལྟར་ཤེས་རབ་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དེ་དག་གི་
འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་ལ། རིགས་
ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བཏགས་པར་དབྱུ་མ་རྒྱན་དང་སྒྲུང་བ་གཉིས་
ཀ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དབྱུ་མ་བ་ཆེན་པོ་གཞན་ནམས་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲིས་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཙམ་
ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལྷང་འདིས་སྒྲུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་དབྱུ་མ་བ་ལ་དེ་
གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་མི་འཐད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་པོའི་མཛོལ་རྒྱན་ལས། འོན་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་སྒྲུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོབ་དབྱུ་མ་བ་ལ་སྒྲུ་མ་རིགས་
གྲུབ་པ་དང་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པའི་བ་སྟོང་ཙམ་མི་འཐད་པར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་བ་སྟོང་ཙམ་ནི་སྟོབ་
དཔོན་དཔལ་པོའི་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་ཁས་
གྲུབ་ཆེན་པོ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་སམ་སྟམ་སྟེ། འདི་དག་གི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་

དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ལ་ལས། འདི་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟུ་
 མ་རིགས་གྲུབ་པས་སྤང་སྤྱོད་གཉིས་ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལས། དེས་ན་ཟུ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་གཞི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་དང་བདེན་སྤྱོད་གི་སྤང་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་
 རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི། མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་
 གྱུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ། ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྤང་བས་ཟུ་གུ་སྟགས་བདེན་མེད་གྱི་སྤང་བར་
 ཟུབ་པ་ཡང་། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མ་ཚོད་པའི་གང་ཟག་རྟོགས་ལྡན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཟུབ་པའི་དོན་
 མེད་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ལ་ནི་རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་
 རྟགས་ཚོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཅམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཅིག་དང་དུ་མ་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་
 རྟགས་སུ་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི། མ་ཡིན་དགག་ལ་མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་པས།
 སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་སློབ་དཔོན་སེལ་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། ། སྤང་བ་ལ་དགག་བྱའི་
 སློབ་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམས་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོ་དེ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞུལ་བའི་
 དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབྱུ་མ་བཞེད་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། ། ཚུལ་འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་
 དག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། དེ་ལ་
 མཁས་དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་དང་ས་མ་ཐག་པ་དེ་དང་།
 རྣམ་བཤད་སྤྱིར་པོའི་རྒྱན་ལས། སྤང་མཁའ་ཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་ཟུ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡང་དབྱུ་མ་བཞེད་
 པོ་ལ་སྦྱར་བ་འདི་བས་པར་ཟད་དོ། ། ཞེས་པ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་
 དོན་དང་ཐ་སྦྱད་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་བཤད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ། གསེར་ཕྱོང་ལས། འོ་ན་མཉམ་བཞག་གི་
 དུལ་གང་ཞིན། དེ་ལ་མཉམ་བཞག་གི་དུལ་སྤང་མེད་དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ལས། བས། དེ་ལ་
 སྤང་བའི་ཚོད་པའི་གནས་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་ཕྱི་མཁས་སྤངས་པོ་ཞེས་པས་སྤང་མེད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། སྤང་
 བཅས་ཟུ་མ་རིགས་གྲུབ་དང་བྱད་མེད་དུ་བཤད་ལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཟུ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་བཤད་
 དོ། ། དེང་སང་བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་སྤྲོད་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་དཔྱད་དགོས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
 ལྟར་ན། ཟུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་ཕྱགས་ལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞུལ་བྱ་དོན་དམ་བཅགས་པ་བར་ཐལ།
 གསེར་ཕྱོང་རང་ཕྱགས་ཟུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་ཕྱགས་གང་ཞིག དེ་དེ་བཅགས་པ་བར་གསེར་ཕྱོང་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྱོད་གྱི་ཁས་སྤངས། གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་སྟགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དུལ་རྣམས་ལ་བྱེད་པས་རྟོག་པའི་བཟོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བཅགས་

པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། དེས་དེ་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་དེ་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་ལ། དབྱུང་མ་སྣང་བ་སྐྱེས་སུ་དེ་དོན་དམ་བཅུགས་པ་པར་གསུངས་པས་
སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་ནི་འཆོ་སྐྱེས་དང་མི་མཐུན་པར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་ཐར་དྲངས་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པས་སྣང་བ་ལས་སྦྱོས་པ་བཅད་པའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་
པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པའི་
ལྷགས་དང་སྣང་མེད་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་བླངས་ལ་
སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷང་དྲངས་ཟིན་ལ། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཟེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྤངས་པ་ངོ་མཚར་སྟེད་པ་པོ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་གཞེས་ཐོང་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་སྐྱེས་དབྱེད་སྐྱུ་མང་ལ། མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དང་སྣང་བཅས་སུ་འདོད་པ་དང་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པ་དང་
སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་གཉིས་མི་འདྲ་པར་ཁས་ལེན་ན་སྦྱོར་ཅི་ཡང་མེད་དེ་སྦྱོར་བྱོན་ལམས་པའི་གསུངས་ལས་དེ་ལྟར་
མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཞིབ་རྒྱུད་དབྱེད་གོས། གཞན་ཡང་། རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པས་ཀྱང་སྣང་སྦྱང་གཉིས་ཆོགས་དོན་
དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་མཚན་ལས། དེར་མ་ཟད་ཞིབ་འཆོ་མ་ཡིན་པའི་དབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
གཞན་ནས་ཀྱང་རིགས་ཤེས་རྟོག་བྱུང་དང་རྟོག་བཅས་གཉིས་ཀའི་སྣང་ངོར་བདེན་གྲུབ་མེད་པས་སྣང་ངོར་གཉིས་
ཀར་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ལ། རིགས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྦྱོས་པ་བཅད་པའི་དོན་སྣང་སྦྱང་གཉིས་ཆོགས་
དེ་ཙམ་ལ་ནམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཡོངས་གཅོད་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་
པར་མི་བཞེད་པས་སྣང་བ་ལ་སྦྱོས་པའི་ནམ་པར་བཤད་པ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་
པའི་དབྱུང་བར་སྦྱབ། ཐུ་རབས་པས་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་དབྱུང་མ་བའི་ཐ་སྟངས་དེ་འདྲ་
ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་པ་ལས་སྣང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྦྱོས་པ་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་ནམ་བཅད་ཡོངས་
གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མཛེས་དཔག་གིས་གཞལ་པའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་མེད་དགག་རྒྱུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྟོང་བྱུན་ལས། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་བཅུགས་པའི་དབྱུང་
བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པ་དང་། སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དབྱུང་བའོ། ། དང་པོ། སྣང་བ་ལ་བདེན་པ་
བཀག་པའི་མེད་དགག་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྒྲུབ་གསལ་པ་ལ་སྐྱེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། སྣང་སྦྱང་

ཆོགས་པ་མུ་མ་ལུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཞི་བ་འཆོ་དང་འཕགས་མེང་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། རག་དབང་བའི་བདེན་གཉིས་ལས། དེའི་སྒྲིམ་པ་ནམ་པ་བཅད་པའི་དོན་ཞེས་པ་བདེན་
གྲུབ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་བ་ལ་བྱས་ན་སྒྲུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲུ་མ་
རིགས་གྲུབ་ཐུར་བཀག་པ་དང་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིན་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལ་
བྱས་ན་རང་ལྷགས་ལ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་ཚུགས་
སྒྲུ་མས་མེད་དགག་འཛོག་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། ། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ།
རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པས་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་མེད་དགག་རྒྱ་འདོད་པ་ནི་སྟོང་བྱ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་དེ་མ་ཡིན་
དགག་རྒྱ་འདོད་པར་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། ལྷག་མཐོང་མཆན་དུ་དེ་མ་ཡིན་དགག་རྒྱ་གསུངས་པ་རང་
ལྷགས་ཡིན་གྱི་ཚུགས་སྒྲུ་མའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པས་མེད་དགག་འཛོག་མི་ཤེས་པར་
རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་དུ་འང་མི་འབྱུང་ལ། ཚེ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལྷང་དངས་པ་འང་ཤེས་ཕྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པས་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མེད་དགག་རྒྱ་འདོད་མི་
འདོད་ཅེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ནམས་བོད་སྒྲུ་རབས་པས་འདོད་པའི་དེ་དག་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་ན་ཞི་བ་ཆད་གོས། ཚེ་བར། དཔྱེ་བ་ཕྱི་མོ་ཚུགས་འཛིན་མི་འཛིན་གསུམ། ། ཞེས་དང་གྲུབ་
བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་དཔྱེ་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ནི་ཐལ་རང་གི་ཤིང་ཉེའི་སྒྲིམ་འབྱེད་གཉིས་སོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཁྱད་མེད་དུ་མཛད་པས་བོད་སྒྲུ་མ་ནམས་ཀྱིས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་བ་ཞེས་པ་དོན་
དང་མཐུན་ལ་ཚུགས་འཛིན་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་སྒྲུ་བའི་ཞབས་ཞི་བ་ལྟ་ནམས་དང་། ཚུགས་མི་འཛིན་ཀྱང་ལྟ་
བའདི་འཛིན་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུ་འབྱེད་ཀྱིས་སོགས་པ་
མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟར་ཤུག་བཤེས་གཉིན་དང་། ལྷ་བྱང་དང་རིགས་པའི་ཁྱུ་བྱུག་
སོགས་འཛོག་སྟེ། ཞེས་བྱུང་ལ། ལ་ལས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་གཞུང་ཕྱི་
མོའི་དབུ་མ་དང་། གཞན་ནམས་ཚུགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་
ལ་འཕགས་པ་ལྟ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་ལེགས་ལྟར་འབྱེད་དང་སྒྲོབ་དཔྱེགས་པ་དང་ཞི་བ་འཆོ་ལ་
སོགས་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་འདྲ་བར་ཆད་མར་མཛད་པས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དབུ་
མ་བ་གཞན་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་པས། སྒྲུ་རབས་པ་ནམས་དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་བ་ཞེས་དང་།
གཞན་ནམས་ལ་ཚུགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་བ་ཞེས་ཐ་སྟངས་ཕྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་དང་། སྟོང་བྱ་ཆེན་མོ་ནམས་ལས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཚུགས་མི་འཛིན་པའི་དབྱུང་པ་དེ་དག་གང་དུ་འང་མ་གསུངས་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་དགའ་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གྲུབ་བཤད་དང་ལྷན་པའི་མཛེས་རྒྱན་སོགས་ལས། དོན་དམ་བྱང་
རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་དབང་པོ་ཆེན་པའི་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་པར་དགའ་སྟེ། ཉག་བརྟན་ཆོས་
འབྱུང་ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བན་པུ་ལའི་སྲས་མ་ཏི་པུ་ལ་ཞེས་བྱུང་། རྒྱལ་སྲིད་ལོ་ལྔ་བཅུ་ར་གཉིས་མཛད།
རགས་ཅིས་སྤྱུགས་ན་རྒྱལ་པོ་འདི་འདས་ཅམ་ན། བོད་ན་བཙན་པོ་ཁྱི་རལ་ཡང་སྤྱི་འདས་པ་ཅམ་གྱི་དུས་ཡིན་
ནོ། ། རྒྱལ་པོ་དེའི་རིང་ལ་སྤྱི་བདེ་པོ་ལྷན་དགའ་སྤྱིར་པོ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་
མཛད་མཁན་ཉ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ཐལ་འབྱུར་བ་ཞིག་དང་། སྤྱི་བདེ་པོ་ལྷན་ཞན་ལ་ཕན་པ་དང་སྤྱི་བདེ་པོ་རྒྱབ་
པ་རྒྱ་སོགས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། གྲུབ་བཤད་ལས། སྐུ་སྐར་བཤད་ན་སྐབས་འདིར་
སེམས་ཅམ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་པོ་ཉག་བརྟན་མཆོན་དཔེ་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཀྱུན་གཞི་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
སྟོན་པའི་མདོ་ལྟར་དོན་དུ་འཆད་དོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏོན་པ་ཡིན་ལ། དབྱུ་
མའི་མཐའ་དབྱིངས་དུ་འང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིར་བཏོན་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
ནི་ཉག་བརྟན་གྱི་སྤྱིར་པོ་བརྟན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལྷུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཀྱུན་
གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཉག་བརྟན་གྱི་སྤྱིར་པའི་མདོ་སྐབས་འདིར་དྲང་
དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་ཅམ་པས་ཁྱོད་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་
རྣམས་བཤད་ཀྱི་ལྷུང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་མདོ་དེ་དག་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དགོས་པ་ནི་
སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་
ལ་ཉག་བརྟན་གྱི་སྤྱིར་པའི་མདོ་འཛིན་པ་མིན་ཉེ། འབྲུག་ལྷིག་ཆེན་མོ་ལས། ལྷགས་འདིས་ནི་ལྷུར་བཤད་པའི་
དོན་ཆོན་བཞི་ཀ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྱི། དེ་དག་གི་གསེབ་ནས་ཁ་ཅིག་དྲང་དོན་དང་ཁ་ཅིག་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་
ལྟར་ནི་མི་མཛད་དོ། ། ཞེས་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་བཞིར་གསུངས་གྱི། མདོ་ལྟར་གསུངས་པ་
ནི་རྣམས་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོ་གཉིས་ཀར་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་ཆོན་བཞི་ཀ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་ལྟར་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེ་བ་
མིན་པར་བཤད་དོ། ། དེས་ན་འབྲུག་པའི་ལྷུང་དེའི་ཆོག་དོན་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་གཞན་སེམས་ཅམ་
པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་
དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་གྲ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བརྟན་པ་དང་། མདོ་དེར་ཕྱི་

རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟེ་མདོ་བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་དུ་དོན་ཡིན་པར་
གོ་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ལང་ག་ཤེགས་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་
ལྟེ་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་དེ་ལས་ཉམས་བཅུན་སྟེང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་དུང་དོན་དུ་གསུངས་པ་
དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་ནད་པ་ན་བལ། ། སྤྲན་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ལུང་གསུམ་པོ་དེས་གསལ་བར་བྱེད་
དོ་ཞེས་པ་ལོ། ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་མདོ་ཀྱན་བརྒྱུས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་
པ་ལས་གོ་རྒྱས་པས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་དཔྱད་དགོས་སོ། ། རི་བཅུན་དེ་ལྟ་མཉམ་
ངའི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ལྷུ་ལ་
ལྷུར་བའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་
དམིགས་ལྷུ་ལ་དུ་ལྷུར་བའི་ངའ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་ངའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངའི་བཞེས་པའི་སྤྲས་ངད་ངོས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁོ་ན་ནི། ང་
འི་བཞེས་ཅན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལྷུ་ལ་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལྷུ་ལ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་ལྷུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངའི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་དམིགས་ལྷུ་ལ་གང་ཞིག་ ང་
འི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་བྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་བདག་
ནི་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། ངར་འཛིན་རྟེན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་
ལྷུ་ལ་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལྷུ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་དམིགས་ལྷུ་ལ་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་ཡུང་དེའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ངའི་བཞེས་པའི་ཟག་མིན་ཀྱང་ངའི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་དམིགས་ལྷུ་ལ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་
དམིགས་ལྷུ་ལ་ལག་ཟག་ཡིན་མིན་གཉིས་གསུངས་སོ། ། གྲུབ་བཤད་ལས། མིག་སྒྲ་སྟགས་ངའི་བའི་གདགས་
གཞི་དང་། ངའི་ཡིན་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་ངའི་བའི་མིན་ཏེ། དེ་དག་ངའི་ཅན་དང་ངའི་བའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་རྣང་
བདེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ངའི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མིག་སྒྲ་སྟགས་ངའི་བའི་མིན་ཞིང་།
ངའི་བའི་མིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་
གསུངས་སོ། ། དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ནི། ངའི་བའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་དཔྱད་གཞི་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་སྟེ། མིག་སྒྲ་སྟགས་ངའི་བའི་མིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་
བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལྟར་ངད་ངའི་བའི་རང་གི་ངོ་པོས་མ་
གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་རྩ་བ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱན་ལྗན་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་སྟེ་ངར་འཛིན་

པའི་ཡུལ་གང་ཟག་དང་བདག་གི་བ་སྟེ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཕུང་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་བ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི
དམིགས་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་མཉམ་པར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། བདག་སྟེ་རང་
འཛིན་པའི་ཡུལ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བ་ཕུང་བོ་ལ་སྐྱུ་ལས་པའི་དངོས་པོ་ནི་བ་སྟེ། ཞེས་དང་།
གང་གི་ཆོ་བདག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཕུང་བོའི་དངོས་པོ་བདག་གི་བ་ཡང་བདག་མེད་པར་
ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཕུང་སྐྱུ་ལས་བདག་གི་བ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་
མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆོ་བདག་གི་བ་ཕུང་བོ་ལ་འང་བདག་སྟེ་རང་
བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཁྱེད་ལ་མི་
དེ་ལྟར་བདག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན། བདུན་པོ་དེ་གང་ཡང་མ་རྟོན་པས།
བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁྱེད་ལ་དེའི་ཆོ་རིགས་པས་འདི་ནི་བདག་དེའི་མིག་ལ་སྐྱུ་ལས་པའི་ཞེས་ཅི་ལྟར་རྟོན་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་བས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རང་
བཞིན་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུ་དུ་
ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་
ཡང་མ་རྟོན་པས་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁྱེད་ལ་དེའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བདག་གི་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་དམིགས་ན་དེའི་བདག་གི་བ་མིག་སྐྱུ་ལས་མི་དམིགས་
པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། ། བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་
བསྐྱེད་པ། ། ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ངར་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལྷས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་སྐྱེད་པས།
སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོར་ཉི་བདག་གི་བར་མངོན་བར་ཞེན་པའི་འཛིན་ལྷའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ། ངར་འཛིན་
པའི་འཛིན་ལྷས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྒྲ་མ་ནས། ང་ཞེས་པའི་དོན་
འདི་ཉིད་དུ་སྟེ་དེ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷས།
ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་མིན་པའི་གཞུགས་དང་མིག་ལ་སྐྱུ་ལས་པའི་དངོས་པོ་ལ། འདི་ནི་
བདག་གི་འོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས། ཞེས་དང་། བདག་འདི་གང་གསལ་པའི་རྟོན་
མིག་ལ་སྐྱུ་ལས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེའི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡི་
བར་འཛིན་བའི་སྒྲོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། ཞེས་དང་། གང་ལ་རྟོག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྒྲོ། ། རབ་ཏུ་
འབྱུང་ཁེང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར། ། ང་ཡིར་འཛིན་སྒྲོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། ། མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་ཐུག་
ལས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་

ཅན་ལས་མེད་པ། ། དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། ། ཞེས་པའི་འབྲུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་
 རྩམ་ཁན་མེད་པར་བྱམ་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་བདག་གི་བཤང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 བདག་ནི་རྩམ་ཁན་ལྟ་བུ་དང་བདག་གི་བཞི་རྩམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུ་ཤེས་ལས། བྱང་དང་ཕྱི་རྩལ་ཉིད་དག་ལ། ། བདག་དང་བདག་གི་སྟམ་ཟད་ན། ། ཞེས་པའི་
 རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བཤང་དམིགས་པས་ནང་བདག་དང་ཕྱི་རྩལ་བདག་གི་བཞིད་དག་
 ལ་བདག་དང་བདག་གི་སྟམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཟད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བདག་
 གི་བཤང་ཕྱི་རྩལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མིག་ན་སོགས་ངའི་བཤིན་པར་མང་དུ་བཤད་
 པ་དང་། འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བདག་གི་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟེན་གྱི་དམིགས་པ་ནི། ངའི་བཤིན་
 ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་བབྱུང་ངོ། ། རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངའི་བཤིན་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལོ། ། འོ་ན་བདག་གི་འདི་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་བདག་
 གི་འོ་སྟམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་བདག་གི་འཛིན་པར་བཤད་
 པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ནི་མིག་སོགས་རྣམས་བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བཤང་བཤེན་པར་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་བའི་མཚན་གཞི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་མིག་སོགས་
 ངའི་བའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པ་དང་སྤར་དུངས་པ་ལྟར་ཚུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས་ངའི་བཤང་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་མིག་
 རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས་ཀྱང་། མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་
 བཤང་བཤེན་ནས་མཚོད་སྟེན་གྱིས་གཞུགས་མཐོང་བ་དང་མཚོད་སྟེན་གྱིས་གཞུགས་བལྟས་པ་ལ་བཤེན་ནས་དེའི་
 མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བར་ལེགས་པར་འཇོག་ཅུས་ལ། འོན་ཀྱང་གཞུགས་མཐོང་བའི་མིག་མཚོད་སྟེན་མིན་
 ཞིང་གཞུགས་ལྟ་མཁན་གྱི་མཚོད་སྟེན་ཡང་མིག་མིན་པ་མི་འགའ་ལོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ན་བདང་སྤོང་པ་ན་ངན་
 བདང་སྤོང་སྤོང་མེས་ཐ་སྟངས་ལ་བཞིན་དུ་འཇོག་ཅུས་ཤིང་འདི་མིག་ན་ཞིང་སྤོང་སྤོང་མེས་ཐ་སྟངས་ལ་
 ལྟར་ཡང་འཇོག་ཅུས་མོད་ཀྱང་། མིག་དེ་ཉིད་བདག་དང་བདག་གི་བཤང་གཉིས་ཀར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་
 འཇོག་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འགའ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་
 བཞད་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཅུས་པར་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། ། དེ་ལས་གཞན་དཔྱད་ལྟར་དག་ན་ནི། དེ་དག་མི་འགའ་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། མིག་རྣ་སོགས་ངའི་བཤིན་ཀྱང་
 ངའི་སྤོང་པའི་འཇིག་རྟེན་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ངའི་བཤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངའི་བཤང་ལ་ངའི་གཞུགས་

དང་ངའི་ཆེར་བཞེས་སྐོམ་སྐོམ་དང་། ངའི་མིག་དང་ངའི་རྩ་བཞེས་སྐོམ་སྐོམ་དང་། ངའི་ཟས་གོས་དང་ངའི་ཁང་ཁྱིམ་
ཞེས་སྐོམ་སྐོམ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་སྒྲ་ཆོག་སྐོམ་སྐོམ་དང་ངའི་ཕ་དང་མ་དང་ངའི་བྱ་དང་རྒྱུ་མཞེས་སྐོམ་སྐོམ་དང་། ངའི་རྟ་དང་བ་
ཟླ་དང་ངའི་བཞོན་པ་དང་ཁལ་མཞེས་སྐོམ་སྐོམ་དང་། ངའི་དགྲ་དང་གཉེན་དང་ངའི་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་
ཞེས་སྐོམ་སྐོམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་སྒྲ་ཆོག་སྐོམ་སྐོམ་དང་། ངའི་ཆེ་རབས་སྒྲ་མ་དང་ངའི་ཆེ་རབས་བྱི་མ་
ཞེས་སྐོམ་སྐོམ་དང་། ངའི་ཉེར་ལེན་དང་ངའི་ཉེར་འབྲས་ཞེས་སྐོམ་སྐོམ་དང་། ངའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་ངའི་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པ་ཞེས་སྐོམ་སྐོམ་དང་། ངའི་ཐོབ་བྱ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་ངའི་ཐོབ་བྱ་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ཞེས་སྐོམ་སྐོམ་
རྒྱུ་གཅིག་པའི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་སྒྲ་ཆོག་སྐོམ་སྐོམ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་ཉམས་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་
ཉམས་སྤེལ་དེ་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉམས་འཛིན་པའི་མང་བོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ང་ཡིས་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་
དམིགས་ལྷུ་ལྷུ་རྒྱུར་བའི་ང་ཡིན་པ་ནི་རང་དང་རྒྱུ་གཅིག་པའི་ང་ཡི་བརྒྱུ་མས་ཡིན་གྱི། རང་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་
པའི་གང་ཟག་གཞན་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་
དོན་དུ་ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་རྩ་སྐོམ་སྐོམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉམས་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ཡིན་པས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ་ན། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་མིག་རྩ་སྐོམ་སྐོམ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཉི། མིག་རྩ་སྐོམ་སྐོམ་ལ་ཡི་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། ང་ཡི་བ་འཛིན་ལྷགས་ལ་རང་རྒྱུ་པ་མན་ཆོད་དང་མེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
ཉམས་འཛིན་དོགས་གཅོད་མཛད་དགོས་པ་ལ་དེ་ཉམས་འཛིན་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བཤད་ཡོད་པས་དཔུང་དགོས་སོ། །
གྲུབ་བཤད་ལས། དཔེར་ན་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་དགེ་སློང་དང་མེ་དང་རྒྱན་ཞུགས་དང་
ཤུག་བདང་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་པ་རྣམས་དོན་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ་དབྱུ་མའི་
མཐའ་དབྱེད་དུ། དེ་ཉམས་རྒྱལ་བོ་སྒྲར་བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་བྱས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་འདྲའི་བདག་དང་མེ་དང་
རྒྱལ་བོ་དང་དགེ་སློང་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ དེ་ཉམས་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ།
དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་དགེ་སློང་
གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དེ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་ན་འཕགས་
པ་ཀུན་དགའ་བོ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་
བདག་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱལ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་ལ་སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་
བ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མེ་ལ་བྱི་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྐོམ་སྐོམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ལུང་དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྟོན་པ་དང་དགེ་སློང་ངོ་སྟོན་པ་དང་རྒྱུ་

ཞུགས་སོ་སྟེན་པའི་དམིགས་ལྟུང་གི་བདག་དང་དགོས་དང་རྒྱན་ཞུགས་ནམས་དོན་གཅིག་མེད་པ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་པས་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁོ་ན་ནི།
ལྟས་སྒྱུན་གྱི་ངོ་སྟེན་པ་སྒྱེ་བའི་གཞིའི་ང་དེ་ཆེ་ལྷ་མར་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་ལྟས་སྒྱུན་གཉིས་པུ་ཚུན་ངོ་བོ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་སྒྱུ་བ་ནམས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲིང་ལ། ཐལ་འཕྱར་བས་མི་
འདྲིང་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། ལྟས་སྒྱུན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
སྒྲིགས་ལ་སོས་བཅི་འདྲིང་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲིང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རིང་གི་མི་ལ་
ཁས་ངངས་གཞུགས་མཐོང་སོ་སྟེན་པ་སྒྱུར་བས་གྲུབ་པས་དངོས་སྒྱུས་ཀྱང་འདྲིང་ལ། ལྷ་དེའི་དོན་ལྟས་སྒྱུན་གྱི་
གདགས་གཞིར་གྱུར་བའི་དེ་སྒྲིགས་མེད་ནས་ཡོད་པར་ཐལ་འཕྱར་བས་འདྲིང་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་འདྲིང་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་འདྲིང་མ་ཐན་གྱི་མེད་པ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་ཁྱབ་སྟེན་
དུ་མི་བཟུང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྒྲེབ་སྒྲེབ་གཉིས་ཀ་ལ་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་མོང་དུ་འབྱུག་ཅིང་། ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྙད་
དེ་ཙམ་གྱིས་ང་འདྲིང་ཀུས་པས་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་བའི་བྱུང་མོང་བ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་སྒྲེབ་མའི་གདགས་གཞིའི་ང་དེ་སྒྲེབ་མའི་གདགས་གཞིའི་ང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་བུམ་ཟངས་
བུམ་གཉིས་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུར་གྱུར་བའི་བུམ་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་གསེར་བུམ་གྱི་སྒྱེ་དེ་
ཟངས་བུམ་གྱི་སྒྱེ་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུར་གྱུར་བའི་བུམ་པ་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གོ་ས་ལོགས་ན་འང་བཟུན་དུ་མེད་
པར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་ཉེང་ནས་འདྲིང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁའིག རྗེ་གྲུང་
ཐང་བའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ལྟས་སྒྱུན་གྱི་གདགས་གཞི་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ཀའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་
གཞི་ལྟེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ་གདགས་ཆོས་མིའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་
ཡོད་ལ་གདགས་ཆོས་སེམས་ཙན་གྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་ངོ་བོ་ཐ་དད་སྟགས་སུ་
འཕྱར་བས་སྒྲུབ་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཟེར་པས་དཔྱད་དགོས། ཁའིག ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། ། དམ་
པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་རུས། ། ཞེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་འཕྱར་བ་དང་། ། དོན་དམ་བདེན་པ་
ཐབས་བྱུང་གྱུར་བ་སྟེ། ། ཞེས་པ་ལ་བཞེན་ནས་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་རྗེས་དོན་དམ་བདེན་པ་
རྟོགས་ཟེར། ལ་ལས། དང་པོར་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་རྗེས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཡང་སྟོང་ལས།
བདེན་གཉིས་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞི་དེ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པར་རྟགས་པ་ལ་གཞི་དེ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟགས་པ་
སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི། སྤྱིར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་པ་ལ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་རྟགས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཅ་འབྲུག་གི་ལྷ་དང་ས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་
ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟེན་པ་ལ་ནི། སྟོན་ཏུ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞི་དེ་ཀྱན་རྫོང་
བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྩུན་པར་འབྲུབ་དགོས་ཤིང་། རྩུན་པར་དངོས་སུ་འབྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྟོན་ཏུ་བདེན་གྲུབ་
ཚད་མས་ཞིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་པར་རྟགས་པ་ལ་ཁྱོད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟགས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟགས་པ་ལ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་
པ་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟགས་པ་ལ་བུམ་པ་རྟགས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། གྲུབ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཤད་པས་
ན་ཐ་སྟངས་དཔྱད་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་རྟེན་དོན་ལ་ན་སྟངས་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གྱིས་ཁྱབ་སྟམ་པ་ནི་
ལྷན་པོའི་རིགས་འགྲོ་ཡིན་པས་ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་
རིགས་སྒྲིལ་སྤངས་པས་མི་ལོན་ལ། དམིགས་བསམ་ལ་ཁྱབ་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
ན་མེ། རྣམས་འདིར་བདག་མེད་སྤོ་གཉིས་ལ་རྟགས་དཀའ་སྤོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྤོ་དང་དེ་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་རྒྱུད་ཏུ་ལས། བདག་
འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་རིམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱི་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་ཀྱི་
དེ་ཉིད་ལ་འབྲུག་པ་ན། སྟོན་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་
པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་
ཏུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་སྤྱད་གསལ་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྤྱི་ཏུ་ངེས་སྤྱོད་ལ། ཆོས་ཀྱི་
སྤྱི་ཏུ་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་མེ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་
རྟགས་དཀའ་སྤོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འབྲུག་དར་རྟེན་ལས། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟགས་དཀའ་སྤོ་ཡང་མེད་
དེ་གཞི་གང་ཟག་དང་སྤངས་པོ་ལ་རྣམས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྤྱད་གསལ་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་
ལ་སྤྱད་གསལ་ཀྱི་ཁྱད་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་མེ། བདག་མེད་སྤོ་
གཉིས་རིམ་གྱིས་རྟགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་ཏུ་སྟགས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་རིམ་
གྱིས་རྟགས་པར་བཤད་པ་དངོས་སུ་རྟགས་རྩུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།

ལྷང་དེ་དག་གིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་དང་། དབུ་མ་རྒྱུད་ཏུ་རྣམས་སུ་བདག་མེད་གཉིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་
 པ་འང་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བདག་མེད་གཉིས་པོ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་།
 གཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་པོ་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
 རྣམས་མི་འབད་དེ། གང་ཟག་དང་ཕྱང་བོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་རྒྱུར་བའི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་གིས་བདག་མེད་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་མི་རིགས་པ་དང་།
 གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ལ་ན་དུ་མར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། མིང་རྟ་དཔེར་བྱས་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་
 རྟོགས་ཀྱིས་མིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་རྟ་དཔེར་བྱས་ནས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་ཚུལ་འབྲུག་པ་རྩ་འབྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་མི་རིགས་སོ། ། དེས་ན་
 གདགས་གཞི་ཕྱང་བོ་དང་། བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལྟ་རྟོགས་པ་ཡོད་
 པ་དང་། མིང་རྟ་དཔེར་བཞོད་ན་མིང་རྟ་འཛིན་ཉིད་ཐོན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ཕྱང་གཉིས་ཀ་རྩོད་གཞིར་
 བབྱང་ན་དུས་མཉམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་སྦྱོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ ཕྱང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ནས། དེ་རྗེས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། གདགས་
 གཞི་ཕྱང་བོ་དང་། གདགས་ཆོས་གང་ཟག་གཉིས་ལས་གདགས་གཞི་ཕྱང་བོ་རྟོགས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདགས་
 གཞི་མ་རྟོགས་པར་གདགས་ཆོས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལ་ལས། གདགས་གཞི་མ་རྟོགས་པར་བཏགས་
 ཆོས་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ན་ཕྱང་བོར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་དགོས་ཏེ།
 ཕྱང་བོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་སྦྱེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་མའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་ལྟ་མའི་
 ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རྟོགས་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོར་དུ་བཤོད་པར་འཛིན་པ་ལས་མེ་ཡོད་པར་འཛིན་
 པ་བྱུང་ལ། ལྷག་རྟོག་འདི་རྒྱུད་ལྟ་ན་ཕྱི་རྟོགས་ཀྱིས་དེར་མེ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་དུ་བཤོད་པ་རྟོགས་མི་རུས་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་
 དབུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱུན་རྒྱུ་འདོད་པར་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་དང་། ཕྱི་བླ་ཁྱེད་ལ་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་བདེན་པར་སྦྱས་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱུན་རྒྱུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྦྱས་པ་དེ་ནི།
 དབུ་མའི་བརྟན་བཙས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པར་སྦྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་

ཉེན་པའི་ཚོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། ། འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་
སྟོན་དུ་ནུམ་པར་བཞག་པ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཛོག་པས། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་ཉིང་ནས་ནུམ་པ་ཞག་བྱས་པའི་དོན་སྟོན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནུམས་རང་
ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་བཟང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་སོ། ། དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་འདི་
སེམས་ཅམ་པ་དང་ཡང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་བཟང་། མགོན་པོ་སྟེ་གྲུབ་དང་འཕགས་པ་སྟེ་དགོངས་པ་འགྲེལ་
པའི་དབུ་མ་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དང་ཡང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ། ། ཞེས་
དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རང་གི་ལྷགས་དབུ་མ་བ་གཞན་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་
དོན་སྟོན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྟོན་པ་ནུམས་དབུ་མ་བའི་ཀྱན་རྒྱུ་བ་དུ་འདོད་པས་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་
པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མི་འདོད་ལ་དེ་
དག་ནི་དེའི་ཉིང་ནས་འཛོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདེན་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ལས་ཉམས་ན་ཅིག་
ཤོས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་
བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མཚུངས་པར་མི་རིགས།
འཕགས་པའི་ལྷགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་བཟང་ཀྱན་རྒྱུ་བ་དུ་ཡང་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བྱུང་མོང་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷ་དེ་དག་རྩལ་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པ་སྐབས་འདིར་ཀྱན་རྒྱུ་བ་
དུ་མི་འདོད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་
འདོད་པ་ནུམས་དབུ་མ་བས་ཀྱན་རྒྱུ་བ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱུང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
བདེན་པར་གང་འདོད་པ་དབུ་མ་བས་ཀྱན་རྒྱུ་བ་དུ་ཁས་མི་བླངས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་གིས་དོན་དམ་པར་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་བས་ཀྱན་རྒྱུ་བ་དུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད།
ཁོ་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་དམ་དུ་གང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་བས་ཀྱན་
རྒྱུ་བ་ལེན་པར་མི་འདོད་པས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བེད་
བ་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྐབས་འདིར་རྩལ་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རྩལ་མེད་པ་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་མེད་པ་ཉག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་བེད་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྦྱིར་བཏང་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་ སྦྱིར་བཏང་སྟེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཇུག་པའི་རྟོག་ཆེན་
ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་བཤད་པ་སྦྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད་ལས། སྤྲིང་བཞིན་པ་མིན་པས་སྤྱིར་བཏང་གི་དོན་མེད་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་ མེའོང་ནང་གི་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་སྤྲིང་སྤྱི་བའི་མིག་ཤེས་དེ་ཆད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་སྤྲིང་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཟུགས་བརྟན་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྤྱོད་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་གཉིས་
དང་སྒྲ་ཤད་དུ་སྤང་བ་དང་སྒྲ་མ་སྟགས་དང་། སྤྱི་བརྟན་སྟགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་གཅིག་དང་།
ཆད་མ་གཅིག་སྤྱི་བའོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་ གཟུགས་སྤྱི་སྟགས་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་
ལ་སྤྱི་ཏེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། གཟུགས་སྟགས་ལྟ་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་
སྤྱི་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྤྱི་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ལྟ་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྤྱི་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲིང་
བྱུ་ལས། དེས་ན་འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི།
འཛིན་ཉེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བའོད་དོ་ཞེས་དཔལ་ལྡན་རྩ་
བས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། གཏན་ནས་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་སྟེ།
འཛིན་ཉེན་པའི་སྤྱོད་རང་ག་བའི་དོན་ཀྱང་མ་སྟགས་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་རང་གི་ངོ་ལ་སྤྱི་ཏེ་ནས་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་དེ་ངོ་ལ་སྤྱི་ཏེ་ནས་རྒྱུ་པར་འཛིན་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱེད་རྒྱ་མང་། ཁ་ཅིག་ན་ེ། སྐབས་འདིར་དངོས་མེད་ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་མེད་པ་དང་ཟས་མེད་པ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཙ་ཤེ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་
འདུས་བྱས་ཡིན། ། ཞེས་དང་། དབྱུ་མའི་ཡིག་ཆར། འོ་ན་རྩ་མེད་པ་དང་ཟས་མེད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་ཆོས་ཅན། རྩ་མེད་པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་མེད་ནས་མེད་པ་རྒྱ་
ཡིན་ཀྱང་རྩ་མེད་པ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས།
ཟས་དང་རྩ་མེད་པ་བྱུ་འཆོ་བ་དང་འབྲས་ལོགས་པའི་རྒྱུར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་དེ་རྩ་མས་ཟད་
པའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་མིན་པའི་དེ་དག་མེད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་འབྲས་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤེས་

པར་བྱོལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་ མེད་པ་དང་། ཉག་པ་གང་རུང་ཡིན་
ན། ཁྱོད་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མའོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱང་བྱུན་ལས། མངོན་པའི་ཕྱི་སྤྱང་དག
ལས་རི་བོར་རྩ་ལ་སོགས་པ་གཞི་མ་གྱུ་བ་པ་དང་། བཅའ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་དག་མ་བྱུང་བ་ཅམ་
ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མའོངས་པར་འཛོག་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མར་མེ་རྒྱུ་ཆད་པ་ལས་བྱི་མའི་
རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མའོངས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ཆད་པ་ལས་བྱི་མའི་རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་པ་
ཡང་མའོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་ཡ་རོལ་བོས་
མར་དང་སྤྱང་བྱུང་བ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་མིན་གྱི་མར་དང་སྤྱང་བྱུང་བ་ནི་མར་མེའི་སྤྱང་ཅིག་ཐ་མས་དེའི་རིགས་
འདྲ་མའོངས་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་ཡིན་ལ། མའོངས་པ་ཡང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་
ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་བས། རྒྱུ་མ་ཆང་བ་མའོངས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁས་སྤངས་
ལ། དེའི་ཕྱིར་གནས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་འབྲས་བྱ་གནས་པ་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཆད་པ་ལས་བྱི་མའི་རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མུང་འདས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་ལྔ་མ་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་
མའོངས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཟིན་ཞེས་པ་གཞུང་ལྔ་མར་བཤད་པ་
ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། མེད་པ་དང་། ཉག་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱོད་མའོངས་པ་དེ་མ་
འོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། མའོངས་པ་ཡིན་ན། གང་མའོངས་པའི་གཞི་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཆང་
བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ད་ལྟར་
བར་མ་བྱིན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་རི་བོར་རྩ་ལ་སོགས་པ་འང་ཡིན་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པ་ལས་རྒྱུ་ཡོད་
ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་གྱུ་འི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་ལྷ་གྱུར་མ་སྐྱེས་བའམ་མ་བྱིན་པ་ནི་མ་
འོངས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཞིག་མའོངས་པའི་གཞི་དེ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་པས་མ་བྱིན་པ་ནི་མའོངས་པ་མིན་
ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་དག་གིས་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གང་མ་
འོང་བའི་གཞི་དེ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་སྒྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མའོངས་པ་ལ་གང་མའོངས་པའི་གཞི་དེ་གཏན་
ནས་མ་སྐྱེས་པ་མའོངས་པ་དང་། རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་མའོངས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་རྒྱུ་ཆད་ཁ་
མའི་ཉོན་སྐྱབ་གྱི་རིགས་འདྲ་མའོངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དགུན་དུས་ཀྱི་ཞིང་སར་ལྷ་གྱུ་མའོངས་ལྟ་
ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལྔ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་ཤིང་།

གཉིས་པ་ལ་ནི་གང་མཛོངས་པའི་གཞི་ལྷ་གྲུ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སྒྲིབ་དགོས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྒྲིབ་དང་ས་པ་དག་དང་འགལ་བར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁོ་
 བ་རེ། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཛོངས་པ་ཡིན་ན། གང་མཛོངས་པའི་གཞི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་གྱེན་མ་ཆང་བས་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མཛོངས་པའི་མཆོད་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས།
 སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་མེད་དེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་ལ་སྐོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་
 པས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་ཅན་སོགས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བདག་གིས་ཕྱོད་དེ་ལྟར་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
 བརྗོད་པར་བྱ་ཉེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱབ་བདག་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འཁྱུར་ཞེས་དང་། སྒྲིབ་ཐུན་ལས་ཆོས་
 ཅན་དེ་ཉིད་སྐོལ་གྱི་ཆོད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ཕྱི་སྐོལ་ཆོད་མས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། སྐོལ་ཕྱི་སྐོལ་གཉིས་
 ཀའི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་སྐོལ་
 སྐོལ་ཕྱི་སྐོལ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སྐོན་སྐོན་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་གི་དོན་སྒྲིབ་ཐུན་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་
 ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ཀྱན་མཐུན་སྒྲིབ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་
 འཁྱུར་བ་ནང་མན་ཚུན་སྐོལ་ཕྱི་སྐོལ་བྱས་ཆོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཙ་བར། སྐབས་འགར་ཚུལ་
 གསུམ་མཐུན་སྒྲུབ་ཆོད་གྲུབ་དང་། ། ཞེས་པ་ཙ་འགྲེལ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་
 བྲིས་ལས་ཀྱང་། ཐལ་འཁྱུར་པ་ནང་མན་ཚུན་བསྐྱད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་
 ཆོ། གྲུབ་མཐའ་བཞག་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བཞེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་དུ་མི་འཁྱུར་ཏེ་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་དོན་ལ་
 མི་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་ལྟ་གཉིས་ལ་སྐྱབ་པའི་ཡོད་པར་ཐལ། དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། འཛིན་
 ལྟ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མིན་པ་ནི། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལོ། ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་ལ་འཛིན་ལྟ་མིན་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ང་རང་གི་
 མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལོ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། འཛིན་ལྟ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། འཛིན་ལྟ་གཉིས་པོ་ལ། བདག་འཛིན་གྱིས་བྱབ་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལ་འཛིན་ལྟ་ས་མ་
 བྱབ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆོད་ཀྱི་རང་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་

ཐུབ་པའི་རྣམས་སྤྱུ་ཐུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོར་འདོད་དེ། དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་
ཟིན་བྱིས་ལས། གང་ཟག་ཐུབ་པོ་དང་མཆོད་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིད་པ་ལས་སྒོ་ལ་བྱས་པ་
དོན་སེམས་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་མཐུན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་འབྱུག་གི་སྤྱི་ཆེན་དང་
མཐའ་དཔྱོད་ནམས་སྤྱུ་ཡང་གསུངས་སོ། ། ཞེས་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་སྒོ་ཀྱན་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེ་ལ་ལྟན་སྤྱིས་ཡོད་པ་གང་ཞེས་རང་སྤྱེ་གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། སྒོ་ཀྱན་
བཏགས་ཡིན་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་
འཛིན་པ་ནི་ཐུབ་མཐས་སྒོ་མ་བརྒྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་ཐུབ་པོ་མཆོད་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་
གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཐུབ་མཐས་སྒོ་མ་བརྒྱར་བ་ལ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུབ་སྟེ།
ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། དེ་ལ་ཐུབ་པོ་དང་མཆོད་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་
འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རྒྱུ་ལག་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པས་ཐུབ་མཐས་སྒོ་མ་
བརྒྱར་བ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་ཁོ་ན་ནི། བྱོད་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་སྤྱེ་
གཞན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་ན། སྒོ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན།
རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གིས་
གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་
འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནོ། སྒོ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྣམས་སྤྱུ་ཐུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྤྱིས་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལྷངས་པ་ལ་སྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ་ན་བྱམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྒོ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་
པས་བྱོད་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། རང་རྒྱུད་པས་བྱམ་པ་བདེན་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་
པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། རང་རྒྱུད་པ་དབྱུ་མ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་སོ། ཞེས་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱུད་རྒྱུ་ཡོད། དབྱུ་
མའི་ཡིག་ཆར་ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་དཔྱེ་བའི་སྐབས་སྤྱི་རིགས་ཤེས་རྟེན་དཔག་གི་ཡུལ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན།
དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། ཡང་ཁོ་ན་ནི། རྣམ་
གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གཅིག་ཟེར་རོ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་མི་འཐད་
པར་ཐལ། མཐུན་པའི་དོན་དམ་དང་རྣམས་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རེ་

དང་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་
 མེད་དེ་ཡུལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་དངོས་གནས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཅན་མཐུན་
 པའི་དོན་དམ་གང་ཞིག འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡུལ་རྣམས་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་
 དང་། དེ་འདྲ་བའི་མཉམ་བཞག་དེ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ།
 ཁ་ཅིག་གིས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱར་གྱུར་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཐུན་པའི་དོན་དམ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་བྱོར་
 མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོན་དམ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
 གྱེ། མཐུན་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་དངོས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དར་ལྗོག་ལས། ཁ་
 ཅིག་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རྣམས་གངས་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་
 དགོས། ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱ་ཆོས་བརྒྱད་ནི། འཇུག་པའི་ལྗོག་ཆེན་ལས། དེ་གང་ཞེན་རེ་
 ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཆོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་
 ལུགས་བྱ་མོངས་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་བས་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་
 ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་
 པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐགས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 བྱང་ལ། དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། དེ་ལ་འང་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་ཆོས་པར་སྤོམ་
 མཐའ་ལས་པ་ཡོད་ཀྱང་གནད་དུ་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཡིན་གསུངས་ཏེ། གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྐྱོད་དུ་འང་རང་མཚན་དང་
 ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་རང་
 རྒྱུད་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཏེ། ཁས་ལེན་པའི་དམ་
 བཅའ་བཞི་དང་། མི་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་བཞིའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཆོག་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པས་ཞིབ་ཆ་
 དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པར་གྱུར་བའི་ཤེས་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་
 མ་རིག་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤོམ་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་སྤྱོད་ཏུ་དབྱུ་མའི་མཐའ་
 དབྱོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྤྱོད་ལ་གཙོ་བོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་

ཡིན་པར་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷགས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་
ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བཞེད་པས། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས། འདིར་གསུངས་པ་ཉིད་
ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། ཡང་འགྲེལ་བ་ལས། མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱེས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་
རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོགས་པར་འཕྱུར་གྱི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པས་ཉོན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ལྷགས་ཤི། ཡལ་བ་མེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་དགོས་པ་མེད་ལ། འགྲེལ་བའི་ལུང་དུ་འང་རིག་པ་དང་འདོད་
ཆགས་ལ་སྐྱེས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་སོ་སོར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དེ་དག་ལ་དབྱེད་
གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཤི། ལྷན་པའི་མཛོས་རྒྱན་ལས། ལྷགས་འགྲོ་བ་དུ་མ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་
ཕྱིར། ། ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མེད་ཡོད་པས། ། ཞེས་དང་། འབྲུག་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་གྱུར་བའི་ཤེས་སྤྱིབ་ཡོད་པར་འཐད་ཚུགས་སྤྱད་པ་
ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འབྲུག་གོན་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པ་རྣམས་སྤྱོད་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་བག་
ཆགས་ལ་འབྲུག་གོན་ཆ་མཛད་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་འབྲུག་གོན་ཆ་མཛད་པ་མི་སྣང་དོ།
མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་སེར་རྩི་བཅུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཡབ་སྐུས་
མཁྱེན་རབ་གཏོར་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒྲོ་ཤོས། རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགའ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། པ་ཤ་
ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སྐྱེས་མཁས་གྲུབ་ཡལ་མོ་ཆེས་ཤེས་པར་གྱུར་བའི་ཤེས་སྤྱིབ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་།
རྩི་མའི་བཤད་རྒྱུད་དང་སྤྱབ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་བཏུན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་བ་པ་ཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་
བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཀྱང་། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ། ། མདོན་སུམ་གཟིགས་
པའི་སྤྱིབ་བྱེད་པ་བ་ལ། ། མ་རིག་ཅེས་བཏགས་ཤེས་པ་དངོས་མིན་པས། ། དེ་ལ་འགལ་བ་ཆ་ཅམ་ཡོད་མ་
ཡིན། ། ཞེས་རྒྱ་མཆོན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་རྩི་གསུང་ཡལ་མོ་ཆེད་མཐུན་ཆ་བཞེད་པར་འབྲུག་པས་
ད་དུང་སྒྲོ་ཤོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནི། ། ལྷན་བས་ཡོད་
མཐའ་སྤྱོད་བས་མེད་མཐའ་སེལ། ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་རྩོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་མིང་
དང་བཅས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་ཉེན་འཕྱུར་གི་དོན་རི་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཅམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་

པའི་སྒྲིའི་ཤུགས་རྒྱུ་དྲུང་འགྲོ་བ་དང་། གང་ཟག་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་བའི་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཅམ་དུ་
 ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིའི་ཤུགས་རྒྱུ་དྲུང་འགྲོ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་སྤྲོད་བ་དང་
 སྤྲོད་བས་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་སྟེ་ཆུ་ཡིན་ལ། སྤྲོད་བ་གཉིས་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་ཆུ་ཡིན་པས་
 ལེན་པ་ཅམ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མིན། སྟེ་ཆུ་ཡིན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ཟེ། ལ་ལས། དེ་ཐུན་མོང་མིན་པར་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེད་མདའ་བ་ལ་ཕུལ་བའི་ཤོག་རྒྱུ་ལས། དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྲོད་བས་ཡོད་མཐའ་
 དང་། སྤྲོད་བས་མེད་མཐའ་སྟེ་ཆུ་ཡིན་པར་འདྲི། རྒྱུ་འཕེན་གྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ཐུན་མོང་པའི་ཁྱད་
 ཆོས་ལ་སྤྲོད་བས་ཡོད་མཐའ་དང་། སྤྲོད་བས་མེད་མཐའ་སྟེ་ཆུ་ཡིན་པར་འདྲི། སྤྲོད་བས་ཡོད་མཐའ་སྟེ་ཆུ་ཡིན་པས་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་བྱ་བ་ན། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་པའི་མདོན་སྤྲོད་བ་དང་། དངོས་སྤྲོད་བས་
 རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཀ་ཡོད་པས་ཁྱད་བ་ལྟེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གཞི་བྱ་བ་ན། མདོན་སྤྲོད་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱད་བ་ལྟེ། གཞི་བྱ་བ་ན་མདོན་སྤྲོད་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་བ་གང་ཞིག་དེ་
 ཡིན་ན་སྤྲོད་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐུག་ལ། གཞི་བྱ་བ་ན་མདོན་སྤྲོད་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་བ་པའི་
 ཕྱིར་ན་མཐའ་པ་དག་མཐའ་ཟེ། དེར་ཐུག་ལ། གཞི་བྱ་བ་ན་རང་མདོན་སྤྲོད་བ་དུ་རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་པའི་མདོན་སྤྲོད་བ་ཡོད་པས་
 ཁྱད་བ་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲི་ཁོ་ན་ར་མཐའ་ལ། ཁྱད་བ་པར་ཐུག་ལ། རང་གཞུག་པའི་ཆོད་མ་ཡོད་ན་ཆོད་མའི་གཞུག་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཅིང་མི་མཆོངས་པ་ཞིག་གོ། ཅ་རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་བ་ལྟེ། གཞི་བྱ་བ་ན་རྗེས་
 དཔག་གི་གཞུག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མཐའ་པ་དག་གིས་མཐའ་ཟེ། དེར་ཐུག་ལ། གཞི་བྱ་བ་ན་རང་རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་ཁྱད་བ་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲི་ཁོ་ན་ར་མཐའ་ལ། ཞེས་དང་། གཞུག་པ་ལ། གཞི་བྱ་བ་ན་ཅུང་
 ཟད་སྤྲོད་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱད་བ་པར་ཐུག་ལ། གཞི་བྱ་བ་ན་དངོས་སྤྲོད་བས་རྗེས་དཔག་
 དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀའི་གཞུག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག་ལ། གཞི་བྱ་བ་ན་རང་ཉིད་རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་
 པའི་རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་ཀའི་ཡོད་པས་ཁྱད་བ་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་བ་པས་ཤིང་ཐུག་ལ། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་བ་དུ་ཕུལ་
 དུས་ན་མ་པ་ཅི་རིགས་སྤྲོད་བ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱད་བ་པས་ཤིང་། དེར་ཐུག་ལ། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་པ་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲི་ན། ལྷ་མི་རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐུག་ལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་པས་ ཞེས་སྟེ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེ། ལ་ལས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐུག་ལ། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ། གཞི་བྱ་བ་ན། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་པའི་མདོན་སྤྲོད་བ་ཡོད་པས་ཁྱད་བ་པ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞི་བྱ་བ་ན། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་པའི་དངོས་སྤྲོད་བས་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་ཁྱད་བ་པར་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། མདོན་སྤྲོད་བ་དང་མདོན་སྤྲོད་བ་

དང་དབང་པོའི་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཏུ་དབུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུང་ཟད་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་
ན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཆོད་འབྲེལ་ལས།
སྤང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རི་མིན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་པ་མེ་འཇུག་པ་དེ་མིན་དུ་
སྐབས་སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་ཡིན་ལ། དཔུང་པ་འཇུག་པའི་ཆེ་ལུང་གིས་སྐབས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་གཞིར་བཟུང་ནས་
ཡོད་པར་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་སྒྱུར་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁྱད་
གཞིར་གྲུབ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྐད་གང་ལ་ཡང་དབྱེད་པ་མེད་པས་རྟོགས་ཀྱིས་འབྲུབ་པ་མིན་ཞིང་།
རྟོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྱུ་འདོགས་གཅིད་པར་ཡང་རྒྱས་པས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་དེ་
ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པས་སྐྱ་
དང་སྒྲོན་པོ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་ཡོད་པར་ངེས་པའི་
ཐ་སྐད་པའི་སྒྱུ་འཛིན་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བས་མངོན་སྲུང་གི་ཆད་མའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་
དགོས། གྲུབ་བཤད་ལས། དེས་དབང་པོ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ངེ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། མངོན་
གྱུར་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་སྒྲིག་གྱུར་མ་ཡིན་བའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་
ཡིད་དབང་གི་ཡུལ་ཡིན་ན། མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ། དེས་ཁྱབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན། མེས་
ཀྱི་ཡུལ་ལ། དེས་ཁྱབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ། མངོན་གྱུར་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེར་མ་ཟད། མིག་དབང་གི་གཟུང་བྱ་ཡོད་ན། མིག་དབང་གིས་དེ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེས་དེ་རྟོགས་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་གྲུབ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བས། འགའ་ཞིག་དབང་པོ་དྲུག་ཅེས་
པ་མངའ་ག་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་གཟུང་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་ཅམ་ཡང་མ་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ཆེ་
ཆུང་གཉིས་ཀར་དབང་པོ་དྲུག་ཅེས་བྱུང་ལ། དེར་མ་ཟད་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། དབང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་ཡུལ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་
པར་ཐལ། མངོན་སྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་བཤད་ལས། སྒྱིར་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་ཡང་མངོན་སྲུང་མིན་མི་
ཟེར་ཀྱང་། མངོན་སྲུང་གི་སྐད་དོད་པུང་ཀ་མངོན་སྲུང་དང་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས་ཀར་འཇུག་པས་སྲུང་པ་དང་དེ་

འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་མན་ཚུན་སྟོན་ཆོ་བུམ་པ་མངོན་སྟུང་དངོས་དང་། དབང་མངོན་ལ་མངོན་སྟུང་
བཏགས་ནས་འཇུག་པར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚར་བའི་གཞལ་བྱར་
ཟུར་བའི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཆོས་ཅན་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་ཐལ། མངོན་ཟུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཉུགས་སྟུར་སྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་ཟུར་དུ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་མངོན་
ཟུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤུབ་མཚམས་ལ་ཉུགས་དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མངོན་ཟུར་དུ་
འཇལ་བ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སྟགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་ལ་སྟགས་པ་ལྟར་ནང་དུ་
ཉམས་སྦྱང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་གཅོད་པ་གཉིས་སྤྱོད་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་
ཅིག་དབྱུ་མའི་ཡིག་ཆར། བློ་གཤིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སྟགས་དང་། སྤར་མཐོང་བའི་སྟུང་པོ་དེ་དབང་མངོན་
དང་ཡིད་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་མ་གཡེང་བར་གསལ་ལེ་ལ་ད་མིགས་པ་ལ་སེམས་ལ་ད་མིགས་པར་
བཤད་པ་དང་། ཉེན་བརྟེན་པ་མ་སྟེ་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ལ་ཉི་མའི་འོད་དུ་བཞག་པ་དང་། ཟླ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གང་ལ་ཟླ་བ་གྱི་གང་དུ་བཞག་པ་དང་། རས་ཡུག་གི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ཆོག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆོག་པར་
བཤད་པ་དང་། རི་རབ་སྤྱིང་བཞེ་ལྟ་བུ་གནས་བསྐྱལ་གྱི་རིང་ལ་མ་ཟད་པ་ལ་གནས་བསྐྱལ་གྱི་རིང་ལ་ཉུག་ཅེས་
བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་
ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཞིབ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་མིན་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐ་སྟངས་རྟེན་པའི་རྣམ་བཞག་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་ཐ་སྟངས་ཞིབ་མོའི་རྣམ་བཞག་ལྟར་ཁས་
ལེན་མི་རིགས་པར་གསལ་བར་གསུངས་ལ། དེ་བས་ན་ཐ་སྟངས་ཞིབ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡིག་ཆའི་སྤྱོད་
གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་སྤྱོད་མཐོང་ཞེས་པ་ཐ་སྟངས་ཞིབ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡིག་ཆའི་སྤྱོད་
བྱེད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ན་མིག་གིས་སྤྱོད་ཐོས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། སྟོང་བྱུང་ལས། དེ་ལྟར་
སྟུང་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ནས། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་ཞིབ་མོའི་རྣམ་བཞག་དང་། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེས་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་
དང་རང་གིས་བྱུང་སྟུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྟངས་ནི་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཁས་བྱངས་ཀྱང་བཀག་པའི་
རང་རིག་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཐ་སྟངས་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཡིག་
ཆར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་སྟངས་ཞིབ་མོའི་རྣམ་བཞག་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་

རིགས་ལ། བསྟན་བཅོས་གང་དུ་འང་འཆད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མིག་གིས་སྒྲུབ་ཐོས་པར་འཕྱར་བའི་
ཕྱིར་དང་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར་མིག་དབང་རྒྱང་བས་
ཡུལ་འཛིན་ན། དེ་མཚུངས་དབང་པོས་ཀྱང་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འཕྱར་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མེ་མཐོང་བྱས་ན་
མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་འཕྱར་བ་དང་ཞེས་ཐ་སྙད་ཞིབ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བཤད་
པའང་མི་འཐད་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་རིམ་
ཅན་སྟེ་བ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པས་མི་གཅིག་ལ། དེ་བཞིན་
ལྟག་མ་རྒྱུ་མ་ལ་དཔྱད་ན་མི་འཐད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ།
བརྒྱ་བལས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས། ། རྟོན་གཅིག་རྒྱུ་མ་པར་མི་ཤེས་སོ། ། ཞེས་པ་དང་ས་པ་
རྒྱུ་མ་ལ་དཔྱད་གཞི་སྟེ། དང་ས་མ་ཐག་པ་དེ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་ཡུལ་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ལ།
དེ་ཙམ་ཐ་སྙད་རགས་ཞིབ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་བརྒྱ་བའི་ལུང་དེས་དབང་མངོན་
དང་ཡིད་མངོན་ཡུལ་འགལ་བར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་
མེད་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཤེས་སྟངས་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ནི་རི་ལྟར་དོན་ལྡན་གྱི་གཉིས་རང་འདྲའི་རྒྱུ་མ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པའི་སྟོ་
ནས་རྒྱུ་མ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མ་ཤེས་སྟངས་ཅིག་ལྡན་གྱི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དོན་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་མ་པར་མི་
ཤེས་སོ་སྟེ་སྟངས་ཅིག་གིས་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་
སུམ་ཡང་ཆད་མ། བསྟན་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བལས། ཆོས་མངོན་པ། བསྟན་
གཟུགས་སོགས་ལྟ་ཅེ་རེ་ཞིང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་
མ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་མ་པ་དངོས་སུ་གཅོད་པར་
བྱེད་པ་ལྟེ་གང་དང་པོར་སྟེ་བཤོ། ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་
པོའི་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྟེ་བཤོ། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་
འདོགས་སོ། ། ཞེས་དང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་མི་རིག་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་
ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་པར་ཡང་གསུངས་སོ་ཞེས་
སོགས་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་ཤེས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བས། ཡིག་ཆར་དབང་ཡིད་ཡུལ་འགལ་བར་གསུངས་པའི་ཁྲུངས་གང་ཡིན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ལྷགས་འདིར་འདིར་
བསྟན་ཡིད་མངོན་ལ་ཆད་མ་དང་བཅད་ཤེས་དང་དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེས་ཤེས་ཅུས་སོ། །
གཞན་ཡང་། ཉི་མའི་འོད་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་གཉིས་ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁྱབ་པར་

ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་བཞག་གཉིས་ཁྱད་མེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལོར་
ཉི་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉི་མས་འཁྲིག་པ་སྟོན་ཏུ་ས་གྲི་ཁྱིམ་ལ་འཁྲིག་ཁྱིམ་ཏུ་མི་འཛོག་པར་ཐལ་
ལ། ། མེ་ཤེལ་འཁྲིག་པ་སྟོན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟགས་དཔྱད་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་། དེས་ན་འདིར་ཐ་སྟངས་གསལ་ཞིབ་
ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་ཡིག་ཆ་ལས་གཞན་མེད་པས་ན་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། གསར་ཏུ་མི་སྤྱི་བའི་
རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་སྟོང་
ཐུན་དང་དབྱ་མའི་མཐའ་དམྱེད་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཡུལ་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་དགོས་ལ། དེ་
ལྟར་ན་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་དང་། གསར་ཏུ་སྤྱིས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ལ།
དེར་མ་ཟད་གོས་གསར་རྟིང་དང་ལོགས་རྟིང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་ཆ་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་ལས།
འདིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྤྱི་བའི་འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་འཛོག་པ་བཞིན་ཏུ་བཞེད་ལ། འཛིག་རྟེན་ན་གསར་
ཏུ་སྤྱི་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པས། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཁ་ཅིག་བཤད་དོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར།
ཁ་ཅིག་གིས། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཀྱང་།
ཤེས་པ་ཅམ་ལ་མ་བྱ་བ་ཟེར་བ་གང་འཐད་དཔྱད། དབྱ་མའི་ཡིག་ཆར། འོ་ན་སྐབས་འདིརི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་ཚུང་
བྱའི་བདེ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བས་བྱ་བ་བའི་ཕྱིར། ལོར་གསུམ།
འདོད་ན། ཟག་བཅས་བདེ་བས་ཚུང་བྱའི་གཞུགས་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ལོར་
གསུམ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་ཚུང་བྱའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཚུང་བྱའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། མ་བྱ་བ་ན། བྱ་བ་པར་ཐལ། སྐབས་འདིརི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཆོར་བ་ཁོན་མེན་ལ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དེའི་མཚན་
གཞིར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོར་བ་བདེ་བའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཡིན་
ན། བདེ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ། སྤྱག་བསྐལ་ལ་འདེལ་བྱ་བ་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་བ་དེ་དག་ཡོད་ན། ཡིད་ཏུ་
འོང་བའི་ཁང་ཁྱིམ་ནགས་ཆལ་སྟགས་བདེ་བ་དང་། དཔྱལ་བའི་གནས་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་
མཁྱེན་ཏུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བའི་ཡུལ་ལ་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་བས་ན་དེ་དང་དེའི་ཚུང་
བྱའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་དང་། བདེ་སྤྱག་གིས་ཁྱད་པར་བསྟན་གྱིས། ཡུལ་ཅམ་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
སྟགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ལ། དེ་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་བཅས་
ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཁས་ལེན་མ་ཁན་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་

མགཏོགས་མེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བདེན་དུ་ཐལ། དེ་དག་ཟག་བཅས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་བ་མེད་ན་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད་དགོས། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱང་ཉིད་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞལ་བར་ཐལ། ཁྱེད་སྤྱང་
 ཉིད་ལ་བདེ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ན་མ་བྱལ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེར་ཐལ།
 ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱང་ཉིད་བདེ་བར་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གྱུར་
 བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱང་ཉིད་བདེ་བར་གཞལ་བར་ཐལ། ཉུགས་ཐུང་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱང་ཉིད་ཉུག་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་སྟགས་དཔྱད་བྱའི་གནས་ཤིན་ཏུ་
 མང་ཡང་འདིར་དེ་ཅུང་ལས་མ་སྟོན་སོ། ། སྟོན་པ། ལྷ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་མདོ་དང་རྒྱུད་
 རྟེན་མཆོད་དང་། ། ཆོག་བསྐྱེད་བདེན་ཟབ་ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའ་ཆུ་བོད་མཁས་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་། ། གཞན་
 དང་རང་ལྟེན་རིགས་ལམ་སྟེ་མེད་རྣམ་འགྱུར་འགྲོ་ལུགས་རི་བཞིན་དུ། ། རང་ཅག་དུས་མཐའི་རིགས་སྟེན་
 གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པ་དག་གིས་དཔོག་མི་ལུས། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དཔེ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་
 བ། ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བཙུན་རང་གཟུགས་དུར་སྟོན་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་མཆོག་ ། རྒྱ་བལ་
 བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མེད་གསུང་གིས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། ། སྤྱན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་མ་སྟོགས་
 གཅིག་བསྟུས་ནས་བཀོད་པ་འདིར། ། ལེགས་ཉེས་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི། ། མཁས་རྣོ་མ་སྟུན་པོ་དག་
 ལ་དགོས་འབྱེད་ཅི། ། རིན་ཆེན་མཆིང་བུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ལུས་པའི། ། སྟོ་གསལ་གཞོན་ལུ་ཆོགས་ལ་ཡིད་
 བཞིན་ནོར། ། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱད་སྤྱོད་ནི་རྒྱུད། ། གྲུབ་མཐའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་རྒྱུ་ཆེ་བས། །
 མདག་འཕྲུལ་བའི་ནོངས་པ་ཅི་མཆིས་པ། ། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མཛོད་རིགས། ། འདིས་
 མཆོན་བདག་གཞན་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོགས། ། དུས་གསུམ་དང་འབྱེད་རི་སྟེན་མཆིས་པ་ཀྱལ། ། ཟུང་བཞི་
 འཇིག་རྟེན་ཆོས་རྒྱུར་མི་སྟོན་པར། ། གཞན་དོན་བྱང་རྒྱུ་ཁོ་བོའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཙུན་གཟུགས་རབ་འབྱམས་མིང་འཛིན་དགེ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའམ་མིང་གཞན་ཆངས་
 སྟུག་བཞད་པའི་རྟོ་རྟེན་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

- དགེ་ལུགས་བཟང་བཟླ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །
- རབ་བཞད་འགྲོ་ཀྱན་ཕན་བདེའི་ཟེལ་དངར་ལ། །
- སྤྱོད་ཕྱིར་ཆོས་སྤངས་སྤྱིན་སྤྱོན་བགམ་ལས། །
- ཆོས་སྤྱོན་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་འདི་སྟོན་སོ། །

༡༡། ། ས་ལམ་གྱི་བྱུང་མཐའ་དོགས་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ ནམ་བཞག་དཔྱད་ལྡན་དགའ་བྱེད་ ཅེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ། རྣམ་བཤུག་པོ་རྟེན་སྒྲུབ་ལ། ལྷན་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་མཁྱེས་པའི་ཉ་བདུན་ཅན། ། ལྷ་བྱལ་
ལེགས་བཤད་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་འབྱེད་ཅིང་། ། ཡ་མཐའ་བྱལ་བའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ནམ་
རོལ་བའི། ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆལ། ། སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་ལ་ནམས་ཀྱི་
གཤེགས་པའི་ཤུལ། ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡི། ། གོ་རིམ་རི་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱེད། །
རིགས་ལམ་ནོར་བུའི་ཐོང་བ་འདི་ན་འགོད། ། འདིར་ས་ལམ་ནམ་བཞག་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་མཐའི་སྤྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
འགོད་པ་ལ། ། སྤྲུལ་བྱུང་གསུམ་གྱི་ལམ་རེ་རེ་དང་ལུ་བཞི་ཡོད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རེ་རེ་དང་ལུ་བཞི་ཡོད་
པས་བྱུང་བེད་ན། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་བྱུང་བེད་ན། ལམ་
ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
དང་འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་སོགས་བཞག་ཆོག་ཀྱང་། འདིར་ཤེས་པ་གཞིར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་བྱུང་དུ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་ན། སྤྲུལ་འབྱིང་དང་ཁྱོད་
གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པས་བྱུང་བེད་ན། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་བྱུང་
བེད་ན། བདག་མེད་སྤྱོད་སྟོན་གསལ་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། སྤྲུལ་རིགས་བརྒྱུད་རེ་
ནས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེས་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་ལའང་རིགས་བསྐྱེ། སྤྲུལ་བྱུང་དུའི་ལམ་དང་
ཁྱོད་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་ན། སྤྲུལ་འབྱིང་གི་ལམ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པས་བྱུང་བེད་ན། དེས་
འབྱུང་གི་བསམ་པ་མ་སྤྲུལ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་བྱུང་བེད་ན། བདག་མེད་སྤྱོད་
སྟོན་གསལ་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
རྟོགས་པའི་སྟོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། འབྱིང་དང་ཆེན་པོའི་ལམ་ལའང་རིགས་བསྐྱེ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་
གཉིས་སྟངས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། གཉིས་སྟངས་
རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་
ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྒྱུར་ལམ་མན་ཆད་ན་མེད་དམ་སྟེ། བདག་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་
ཡིན་པས་སྟེ། ། བསམ་གཏན་སྤྱད་ན་འདི་དང་ལམ་ལྷ་འདི་འདྲ་བཞི་ཡོད། ། ལམ་སྤྱད་ན་འདི་དང་ལམ་
ལྷ་འདི་འདྲ་བཞི་ཡོད། ཟག་མེད་ས་དགུ་འདི་དང་བདག་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་དང་ལྷ་བཞི་ཡོད།
ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་པའི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་
ཐག་པ་དང་རིགས་ཀྱི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན།
རྟོག་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། རང་རྒྱལ་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་དང་རང་རྒྱལ་
སྒྱུར་ལམ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན།
ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྤྱད་པའི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། རང་རྒྱལ་སྒྱུར་ལམ་
ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། འདྲི་ཉན་ཉན་ལྷག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན།
ཉན་ཐོས་སྒྱུར་ལམ་དང་། འདྲི་ཉན་ཉན་ལྷག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་ལམ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་འདྲི་ཉན་ཉན་ལྷག་པ་སྤངས་པའི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་
ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན།
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། གཞུགས་ཉན་སྤངས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། འདྲི་ཉན་ཉན་ལྷག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། འདིར་
བཤད་པའི་དམན་པའི་ས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དང་། འབྲེལ་བ་ལས་བཤད་པའི་དམན་པའི་ས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་
གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་དེ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་གཞན་རྣམས་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན།
ཆོགས་ལམ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། སྒྱུར་ལམ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན།
སྒྱུར་ལམ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་འདི་འདྲ་བཞི་ཡོད་ན། རྟོག་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཆོགས་ལམ་མ་
ཡིན་པར་གྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་འདི་འདྲ་བཞི་ཡོད་ན། མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཆོས་
ཅན། ལམ་གཞན་ལ་འདྲ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན།
ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་

ཆོས་ཅན། རྟོག་ཉེ་བྱུང་བེད་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་
 དང་ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ལམ་གཞན་ལ་འདྲ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་
 ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་
 བཞི་ཡོད་པས་བྱུང་བེད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་དང་ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་རེ་རེ་ནས་
 ཆོས་ཅན། རྟོག་ཉེ་བྱུང་བེད་ན། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། ལམ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཐེག་དམན་སྐྱུར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་
 ཐག་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་བྱུང་བེད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་
 པ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་སྐྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་ཉེ་བྱུང་བེད་ན། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མེ་ལྷ་བུའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྒྲུབ་མེ་སྐྱབ་ལམ་
 ལ་འདྲ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་
 ཐག་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྐྱུར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་བྱུང་བེད་ན། ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན།
 རྟོག་ཉེ་བྱུང་བེད་ན། སྐྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོགས་ལམ་དང་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱུར་ལམ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལྷག་མ་ནམས་ལ་འདྲ། ཁྱོད་
 ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སྐྱུར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཐེག་ཆེན་
 ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་བྱུང་བེད་ན། སྐྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་ཉེ་བྱུང་བེད་ན།
 ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྐྱུར་ལམ་གང་རུང་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཞན་ལ་འདྲ་སྐྱུར་ཤེས་དགོས། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་
 ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་
 ལམ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་དང་ས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་ལ་སྐྱུར་ཤེས་
 དགོས། ཁྱོད་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་འདྲོད་ཉན་དང་པོ་སྤངས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་སྤངས་མ་
 ཐག་པ་དང་སྤྱིད་ཉན་དང་པོ་སྤངས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་བྱུང་བེད་ན། སྤྱིད་ཉན་དང་པོ་ཆོས་ཅན།
 རྟོག་ཉེ་བྱུང་བེད་ན། འདྲོད་ཉན་དང་པོ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲུབ་སྤངས་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། འདྲོད་ཉན་དང་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་འདྲོད་ཉན་དང་པོ་སྤངས་མ་
 ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་མེད་པས་བྱུང་བེད་ན། འདྲོད་ཉན་དང་པོ་ལ་སྤྱི་རགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རགས་པ་ཆོས་

ཅན། དེ་བཞིན་དུ་འདྲོད་ཉོན་དགུ་བདང་སྤྲིད་ཉོན་དང་པོ་དང་དགུ་བའི་བར་འདྲའོ། ། བྱུང་སྤངས་མ་ཐག་པ་
དང་འདྲོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། བྱུང་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་ཤེས་སྤྲིབ་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོ་སྤངས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་ས་བྱལ་བེར་ན། ཤེས་སྤྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཉེ་
བྱལ་བེར་ན། འདྲོད་ཉོན་དང་པོ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་ས་བྱལ་བེར་ན། ཤེས་སྤྲིབ་རགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཆོས་
ཅན། འདྲོད་ཉོན་དགུ་བའི་བར་འདྲ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་མ་ཐག་པ་
དང་། མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་པའི་
རྟོགས་པ་ཐུན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། རིགས་ངེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་
ནོ། ། འདྲོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་།
འདྲོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་དེ་གོང་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་
འདྲོད་ཉོན་དགུ་བའི་བར་འདྲ། བྱུང་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། བྱུང་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་
ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་ས་བྱལ་བེར་ན། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྲིབ་རགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ཉེ་བམ་སྟུམ། གཞན་ལ་འདྲ།
ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། སྤྲིས་བུ་རྒྱུད་དུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་། མི་དགེ་བཅུ་སྤྲོད་གི་རྒྱལ་བྲིམས་ལྟ་
བུ། སྤྲིས་བུ་རྒྱུད་དུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་མཆོག་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་དེ་དང་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བྲིམས་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་
པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཆི་བ་མི་
རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤྲི་ཆ་ན་འཆི་མ་སྤངས་པའི་སངས་འཕགས་མེད་པའི་
ཕྱིར། གོང་གི་རྟོགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བྲིམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་མི་དགེ་བཅུ་སྤྲོད་གི་རྒྱལ་བྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དགེ་བཅུ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་བཅུ་སྤྲོད་གི་རྒྱལ་བྲིམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སངས་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སངས་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སངས་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་

འདྲ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 མངས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་གི་
 ལམ་གྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུ་མ་དང་
 འདྲའོ། ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་འདྲིན་ཆེ་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ། དྲིན་དྲན་པ།
 དྲིན་གཙོ་བ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། སྙིང་རྩེ། ལྷག་བསམ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདུན་འདྲིན་བཟུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་
 འདྲིན་རྒྱུ་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མར་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མདུན་གྱི་དམ་བཅའ་བཆོས་ཅན། བྱད་མེད་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གལ་ཏེ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ནམས་སུ་བདག་གི་མ་བྱས་མ་
 རྒྱུ་བའི་སེམས་ཅན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཆེ་མེད་ལ། དམ་བཅའ་
 བའང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ནམས་སུ་བདག་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གང་
 ཡང་རུང་བཞིག་གི་མར་གྱུར་རྒྱུ་བའི་སེམས་ཅན་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རུང་མི་
 རུང་བརྟག་པར་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་། དྲིན་དྲན་དང་དྲིན་གཙོ་འང་མི་འཐད་དེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དྲིན་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མར་གྱུར་རྒྱུ་ལ་དང་།
 བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མར་གྱུར་རྒྱུ་ལ་མང་ཉུང་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་གང་ཉུང་སྒྲིས་ཤིག་
 གཞན་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་འདྲིན་ཆེ་བྱུང་ལྡན་འདྲིན་དགོས་ཀྱི་ཡ་བདུན་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་
 དེ་མཆོད་མོ་ལས། རྒྱ་འབྲས་བདུན་པོ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བྱང་རྒྱུ་བའི་སེམས་ལས་འབྱུང་ལ། སེམས་དེ་ལྷག་
 བསམ་ལས་དང་། བསམ་པ་དེ་སྙིང་རྩེ་ལས་དང་། སྙིང་རྩེ་བྱམས་པ་ལས་དང་། བྱམས་པ་དྲིན་དུ་གཙོ་བ་ལས་
 དང་། དྲིན་དུ་གཙོ་བ་དྲིན་དྲན་པ་ལས་དང་། དྲིན་དྲན་པ་ནི་མར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གང་རུང་ཡིན་
 ན། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ས་ལམ་ནམ་བཞག་ལས། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་ནམ་དག་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཟུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུས་བྱ་
 འབྲིང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ལྷག་བསམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དྲུག་པ་

ལྷག་བསམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྒྱལ་བུ་འབྲིང་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་བཤལ་གྱིས་མཚོན་པའི་སངས་པ་ལས་རྒྱབ་འདོད་
 འཁུར་དུ་བྱིར་བའི་བཅོས་མེན་གྱི་བཙེ་བ་དེ། རྒྱལ་བུ་ཆེན་པོའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ལྷག་
 བསམ་མུ་རོལ་ནས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས།
 ས་མཚམས་མ་མཐའ་ཉན་རང་ལམ་ལ་འབྱུག་ཁ་མ་ནས་ལ་མཐའ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གཉིས་ལྷག་མེད་བར་དང་།
 དག་བཅོམ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་སྤྱོད་ཁ་མའི་བར་དུ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་བཟླ་ག་ཅིག་ཁ་ཅིག་རན་འགྲོའི་སྤྱལ་བཤལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ། རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ། རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན། འབྲིང་གི་དེ་
 ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། ཆེན་པོའི་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱལ་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱུད་
 འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པས། རྒྱུད་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་
 གང་ཟག་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ་བར་འཁུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་མི་འཁུར་ཏེ། རྒྱུད་འབྲིང་
 ཐུན་མོང་གི་ལམ་རྒྱུད་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བུ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་རྒྱུད་ལ་མེད། རྒྱུད་རན་
 འགྲོའི་སྤྱལ་བཤལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བུ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་
 རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དེ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུན་རྒྱུད་ཟེང་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། བྱིད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་ལྟར་ན།
 རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སེམས་ཅན་
 ཡིན་ནམ་མེན། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་དེས་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྒྱལ་བུ་ཆེན་པོར་འཁུར་དུ་ས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྒྱལ་བུ་ཆེན་པོར་
 འཁུར་ཁ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་བུ་ཆེན་པོར་ཁ་ཐག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དེར་
 འཁུར་ཁ་མ་དེ་རྒྱལ་བུ་འབྲིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱལ་བུ་འབྲིང་དུ་
 རྒྱུར་བའི་ཆེད་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ། རྒྱུད་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུར་ཟེན་པས་རྒྱུན་མེད་
 དོན་ཞེས། འོ་ན་རྒྱལ་བུ་འབྲིང་དུ་འཁུར་ཁ་མའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། རྒྱལ་བུ་འབྲིང་དུ་འཁུར་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་དུ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་སངས་འཕགས་ཡིན་ན། བྱིད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་མེད་པས་
 བྱ་བ་པར་ཐལ། བྱིད་རྣམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལྟན་
 གྱི་གང་ཟག་ལྷུ་ལ་དུས་གནས་སྐབས་གང་རུང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱ་བ་ན། དེ་རང་ལྷུ་ལ་དེར་

ཡང་ཡོད་དགོས་པས་སྤྱི་མཉམ་སྤྱོད་ཤིག་ མ་ཁྲབ་མཆེན་པོ་ལ་འདོད་ན། མེད་པར་ཐུག་ ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པས་སྐབས་
གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་གཞན་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་
ཆེད་དུ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གཅི་ཐོར་དོན་གཉེན་གྱི་བསམ་པ་ལ་བཅས་མེན་གྱི་ཚུང་བ་ཐོན་པ་
ན་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་བཅས་
མེན་གྱི་ཚུང་བ་ཐོན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་བཞི་བའི་
མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཅས་མེན་གྱི་ཚུང་བ་ཐོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དུས་
མཉམ་པ་གང་ཞིག་ དེས་འབྱུང་གི་སེམས་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཞིག་ནས་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་བསམ་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མེན་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་དེ་གཉིས་ལ་ཚུང་བ་
ཐོན་ཚུལ་ལ་ཐུག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐར་བ་དོན་གཉེན་གྱི་བསམ་པ་ལ་བཅས་མེན་གྱི་ཚུང་བ་ཐོན་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། གཞན་དོན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེན་གྱི་སྤྱོད་པ་བཅས་མེན་གྱི་ཚུང་བ་ཐོན་པ་ན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྤྱོད་པ་ལ་དབྱུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་དེར་
དམན་པའི་ས་བརྒྱུད་འདྲེན་པའི་ཆོད་ཀྱང་པོ་རྒྱལ་མཐོང་དང་པོར་བྱས་ནས་འདྲེན་དགོས་ཏེ། ས་ལམ་རྒྱལ་བཞག་
ལས། དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལ་དབྱེ་ན། དམན་པའི་ས་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་
ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མདོན་རྒྱུ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་ས་བརྒྱུད་ཀྱི་གང་ས་སྤྱོད་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆུལ་རྒྱལ་པར་
བཞག་པའི་ཆོད་ཡིན་ལ། གསུང་རབ་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ན་དམན་པའི་ས་བརྒྱུད་ནི་དཀར་པོ་རྒྱལ་པར་མཐོང་བའི་ས།
རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱུད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྐྱེད་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ས། བྱས་པ་
རྒྱུ་ལ་ཉན་ཐོས་པའི་ས། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་རྒྱལ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དམན་པའི་ས་
བརྒྱུད་དེ་ལྟར་དྲངས་པ་གསུང་རབ་སྤྱི་འགྲོ་དགོངས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐུག་ དེ་རྗེས་རང་ཞུགས་སྤྱོད་
མཛད་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཐོང་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཆོག་ས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་དང་། ཉི་ལྟར་དང་ལེན་བརྒྱུད་
མར་མདོ་དྲངས་པ་ལ་ཐོག་མ་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་མཛད་ནས་དཀར་པོ་རྒྱལ་མཐོང་མ་བཟངས་ཤིང་མདོ་གཞན་ལས་
དཀར་པོ་རྒྱལ་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་ངོ། ། འདི་ལྟར་བྱུང་པར་ནི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ས་དགུ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་བཟངས་ན་
བཙུན་འབྱུང་བས་མ་དག་པར་དགོངས་པ་འཇམ་ཡང་ན་དེ་རིགས་ཀྱི་སར་འདུས་པར་དགོངས་སོ། ། སྐབས་འདི་ལྟར་
ས་དགུ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་འགྲེལ་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དོན་ནས་དཀར་པོ་རྒྱལ་མཐོང་རྗེས་འབྱུང་གཉིས་དང་མིས་
སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་གཅིག་དུ་འདྲེན་པ་རྒྱལ་འགྲོགས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་

ལྷ་འདིས་ཉི་མུང་དང་ལེའུ་བརྒྱད་མར་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལུགས་སུ་མཛད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་མ་གཏོགས་པ་མེད་
དོན་ཞེས་པས། སྤར་དེར་བརྒྱད་བགྲངས་པ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
འདིར་འགྲེལ་བ་གཞིར་གཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འགྲེལ་བ་ལྟར་འདྲིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འདྲོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱད་པ་རྟོགས་པའི་ས་ཞེས་སྤྱིར་བགྲངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་མཁྱེན་
ཆོས་ཅན། དམན་པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རང་གི་རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་
བ་ལས། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་དང་། མདོ་སྤེལ་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་ངེས་པ་མི་འདྲོད་ཅིང་། རྟོགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་དྲོད་ནས་རིགས་ངེས་པར་འདྲོད་དེ། མཛོད་ལས།
སྟོན་དང་བསེར་བྱང་རྒྱབ་བར། ། བསམ་གཏན་མཐའ་ཉིན་གཅིག་ལ་ཀུམ། ། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ། ཉན་ཐོས་ནི་
བཟོད་ཆེན་ནས་རིགས་ངེས་པར་འདྲོད་ཀྱི། དེའི་སྤར་མིན་ཏེ། གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་ལྡོག་ནས་ནི། ། སངས་
རྒྱུ་ལྟར་འཕྱར་གཞན་གསུམ་ཡང་། ། ཞེས་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་འཇུག་སྲིད་ལ། བཟོད་
འབྲིང་མན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་ཡང་ལྡོག་པར་བཤད་པས་སོ། ། དེས་ན་དེ་དག་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་ཆེན་
དང་ཆོས་མཆོག་རིགས་ཀྱི་སར་འདྲོད་ལ། སེམས་ཅམ་པ་ཉན་རང་རིགས་མ་ངེས་པ་ལྟག་མེད་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་
ཆེན་དུ་འཇུག་སྲིད་པས་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཆོགས་ལམ་ནས་ངེས་
ཀྱང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ནས་ངེས་པས། ཆོས་མཆོག་རིགས་ཀྱི་སར་འདྲོད་ཅིང་། འདིར་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་མི་བཞག་ལ། ཉན་རང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་
རྣམས་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱར་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་སྦྱར་ལམ་བཞི་རིགས་ཀྱི་སར་བཞག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ངེས་པར་འབྱོར་བའི་ཆ་རྟོགས་པས་རང་བྱང་རྒྱབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །
ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོའི་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་རིགས་ཀྱི་ས་ཞེས་སྤྱིར་བགྲངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀའི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲུང་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་སྐྱེལ་པའི་བྱང་རྒྱབ་འཐོབ་པའི་རིགས་སུ་དང་པོར་
ངེས་པའི་རིགས་ནི་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་ཡང་དེས་མཆོན་ནས་ཤེས་
རུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཁྱགས་ཁྱགས་པའི་མདོན་རྟོགས་ལ་བརྒྱད་པའི་ས་ཞེས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་
དེ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་ས་ལ་གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུ་ཁྱགས་ཁྱགས་པའི་མདོན་རྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། གསེར་ཕྲུང་ལས། ཁྱགས་པ་དང་སྦྱར་ལམ་ནས་འཛིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཅིང་སྤྱབ་ཤད་དང་བསྟན་

ནཅིག་ཅར་བའི་ཞུགས་པ་ལ་སྤྲི་དོན་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་
གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་འདིར་མ་འདུས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། འབྲས་གནས་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་འདུ་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རང་རང་གི་འབྲས་གནས་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་འདུ་བར་
བཤད་པ་མེ་འཐད་དེ། ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་
འདུ་བར་གསེར་འབྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་ཞུགས་གནས་དེ་དག་
རིམ་གྱིས་པ་ལ་མཛད་པར་མངོན་པས་དེའི་ལུགས་ལ་འབྲས་བྱ་དང་པོ་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་ནི་ཞུགས་
པ་ལྟག་མ་གསུམ་ཡིན་པས། འབྲས་གནས་ཅམ་པོར་བཤད་ཀྱི་ཐོད་ཆལ་བ་དང་ཅིག་ཅར་བ་ཡང་སྤྱད་ན་སྐབས་
དང་སྐྱར་ལ་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ ལམ་ཐོབ་པ་
དང་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་ན། ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ཐོབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་ཐོབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་ཐོབ་
པའི་སྔ་རོལ་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་ཐོབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྐབས་འགྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
མཆོན་ནས་ལམ་ལྟ་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ལྟའི་སྔ་མ་སྔ་མའི་སྔ་རོལ་དུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་མེད་
དང་། དེ་ལྟ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་མིན་དང་། དེ་ལྟའི་དབྱེ་གཞི་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་བའི་ལམ་ལམ་
གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་ཚུལ་སྟགས་ལ་སྒྲིབ་མང་ཡང་ཡིག་མང་དོགས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་
རུང་གི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ལམ་ཡིན་པས་བྱ་བེ། འདི་ཉིད་ལས། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་སྤྱ་
རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གསུམ་གང་རུང་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རགས་པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་
རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདི་ཉིད་ལས། མི་སྒྲིབ་ལམ། ཉོན་ལྷོབ་
སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས། དག་བཙུན་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ ཞེས་བཤད་པ་འང་མེ་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་

དགྲ་བཅོམ་པའི་མཁུན་པ་མི་སྒྲོབ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་རྣམ་མཁུན་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་སྒྲོབ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོབ་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་
ཐལ། དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོབ་ལམ་དེ་ཆེན་པོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོབ་ལམ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་སྒྲོབ་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་སྒྲོབ་ལམ་དེ་རྒྱུད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་དབང་
རྒྱལ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། གཞན་ཏུ་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དེ་གཉིས་གང་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་
དང་། གཉིས་སྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལྷུ་ལྟ་བུར་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་མཉམ་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་
དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། སྒྲོན་དེ་དག་མེད་
པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞི་བྱལ་ན། ཆད་མའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་བའི་བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་དབྱེད་དགོས་
སྟེ། ། ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲུ། འདོད་ན། རང་གི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་
སྤྲིབ་སྤང་ཁ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤིང་ཉན་དགྲུ་བ་སྤང་ཁ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་རྩུ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། སྤིང་ཉན་དགྲུ་
བ་སྤང་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ཡིན་ན། སྤིང་ཉན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་སྤིང་ཉན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པ་ཏུས་

མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ལྟར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 སྤངས་པའི་སྔ་སྔར་བརྟགས་འགོག་དེ། འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 སངས་རྒྱལ་སའི་འགོག་བདེན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འགོག་བདེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ལྟར་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
 འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་སྤང་བ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱིར་འགོག་བདེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་གཞན་
 མེད་པས། སྤྱིན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དུ་
 ཐལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤོང་བ་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྒྲིབ་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དང་འགོག་བདེན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་ན།
 མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པས་བྱལ་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་
 གཤམ་གྱི་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐོས་གསུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་བ་སྐོས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཚོག་ལ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་
 གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། བྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྤང་མཐའི་སྤྱད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཐོག་
 མ་དེ་རྒྱུ་འབྱེད་བར་བདེ་འབྱེད་ཐ་མ་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལམ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེ་འདྲས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རིན་གྲོང་ལས། ཇི་སྟོན་སྤྱད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། དེ་སྟོན་ཐོག་མཐའ་
 དུས་བརྟགས་དགོས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བཤོད་པར་བྱེད་
 པ་འམ་དེར་བཤོད་ཟིན་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 ཅེས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཡིན། དེ་དག་གི་བྱལ་བརྟགས་རྣམས་ལྟར་སྟེ། ཡང་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྤྱིས་
 བྲལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ མཐར་ཐུག་གི་སར་བཤོད་ཟིན་པ་འམ་བཤོད་བྱེད་གང་རུང་གི་
 མཁྱེན་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སར་བཤོད་ཟིན་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་གང་རུང་གི་མཁྱེན་པ་ཡིན། བཤོད་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱལ་བ་ཁས། གཉིས་པ་ལྟར་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྟར་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདྲི་མི་ལུས་ཏེ། སློབ་ལམ་ན་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། མཚན་
ཉིད་དེ་གཉིས་འཐད་མི་འཐད་རིགས་པ་ཀུན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ ཐེག་
ཆེན་གང་ཟག་ཡིན་ན། དམིགས་པ་ཆེ་བ་སྟགས་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པས་བྱལ་ཞེ། གང་ཟག་གང་ཐེག་ཆེན་
ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱི་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་སྟགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལམ་རྣམས་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་སྟོང་འཕྲོལ་སྟེ། ཐེག་པ་
དམན་པའི་ཕྱི་སྟོང་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་འཛིག་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་སྟོང་ལ་སློབ་པ་སྟགས་བདུན་གྱི་སྟོན་ནས་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སྟགས་དང་། འགྲེལ་བ་ལས། ཆེན་པོ་ཉིད་རྣམས་པ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ངེས་པར་
བརྗོད་དེ་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་མདོ་ཕྱེ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱང་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་བའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་སྟོང་རྒྱུང་
གིས་བྱལ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཕྱེ་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉག་ས་བྱལ་ཞེ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་ལུས་ཏེ། ལྟར་བཤད་པའི་དམན་སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སླུ་མ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། ། བས་
རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་བཞི། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གནས་མ་བྱུ་བའི་བྱང་སེམས་སྟགས་ཀྱང་
ཁེགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱི་སྟོང་ཁས་མི་ལེན་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་སློབ་ཚུལ་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་ན་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་
ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་སྟོར་དགུའི་ནང་གི་རྒྱུང་ཕྱོད་སྟོར་གསུམ་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་
དང་པོ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་ཐོབ། འབྲིང་སྟོར་གསུམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཚོག་དང་།
མཐོང་ལམ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་ཐོབ། ཆེན་པོ་སྟོར་གསུམ་དག་ས་གསུམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་བཟོད་པ་སྟོར་དགུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་སྟགས་བཞི་པོ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རང་ལུ་ལ་
གསལ་བར་མི་སྤང་ལ། ཞེས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། དེ་རེ་རེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། ཚོགས་ལམ་དུ་ཐུར་བའི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཡོད་ན་སྦྱར་ལམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱང་ཉིང་རྟོགས་པའི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་སུ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་
 དཔྱད་ལས་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེར་ཐུར་བའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། གསེར་ཐང་ལས། བདག་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ཆོ་སྦྱར་ལམ་པ་དེ་མཐོང་ལམ་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་མ་སྒྲོན་ཕྱང་
 བ་ལྟ་བུའོ། ། བས། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཐུར་བའི་མཐོང་ལམ་ན་མ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེས་
 པ་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སོསོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་མ་སྒྲོན་ཕྱང་སྟེ་སྟོན་བཅད་པ་ལྟ་
 བུའོ། ། ཞེས་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྷང་དེས་རྒྱུན་པོ་ཕྱིར་ཕྱང་བ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒྲོ་འཕར་
 བཅད་པ་ན་མ་གྲོལ་ལམ་དང་སྦྱར་བ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྦྱར་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་ལས། དེས་ལམ་དེ་དག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བའི་
 ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སྐལ་
 གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཟད་པ་དུས་མཉམ་པ་ནི་རྒྱུན་པོ་ཕྱང་བ་དང་སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་ལ།
 ཞེས་དང་། དེས་ན་གཞུང་འདིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་འཆད་
 པ་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱུན་པོ་ཕྱང་བ་དང་སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མི་མཉམ་པར་བསམ་ནས།
 འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་མི་འཐད་གཉིས།
 ཐུར་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་ལྟར་
 རོ། ། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩོལ་རྩོལ་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དོན་གཅིག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
 བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱུ་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་
 སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་ལ་གཉིས་བྱས་ནས་བརྒྱ་
 གཅིག་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོན་དགུ་བརྒྱ་གཅིག་དུ་བྱེ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒྲོམ་སྤྱོད་
 སྒྲོན་དགུ་བརྒྱ་གཅིག་དུ་བྱེ་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་
 རྣམ་མཐུན་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གཉིས་ཡོད། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་དང་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྒྲོལ་ལམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་སྤྱོད་ དེ་དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་ཡིན། དེ་དེ་དང་དོན་གཅིག་
ཀྱང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བར་ཁས་ལེན་རུང་བར་ཐུག་ཡོད། ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ལེན་
དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མཁས་པ་མང་པོས་གཞི་གྲུབ་ན། དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བྱམས་པ་ཁས་སྤངས་ནས། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཆོག་ལ་དངོས་འགའ་ཡིན་པར་གོ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་གཞུགས་ཏེ་དང་། ཡོད་པ་དང་།
དངོས་པོ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐུག། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤོང་། མ་བྱམས་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པར་ཐུག། མ་བྱམས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་
ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཡ་གྲུལ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཛོག་
རིགས་པར་ཐུག། རྟགས་ཡང་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
གསུམ་བྱམས་ཆེ་ཆུང་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤྱི་མའི་ཡ་གྲུལ་དང་། སྤྱི་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ་ཁས། འདྲོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐུག། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ལྡོག་
ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསེར་སྤང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱ། དེ་སྒྲུར་བཞུགས་པོ། དང་པོ་ནི།
འཕགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལས། ཤིན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ས་ནི་རྣམ་པ་ལྡས་བསྐྱས་ཏེ་ལྷ་གང་ཞིན། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་བཞིན་ནི། མདོ་སྤྱི་
རྒྱུན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མིག་ཡོད་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། ། མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་། བྱ་བ་
སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་དང་པོ་མིག་ཡོ་ཞིང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་གཡོ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདི་ཉིད་ལས། ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་
བཅུ་བཤད་པ་འང་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། གསེར་སྤང་ལས། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དང་། ས་གཉིས་པར་དེ་སྤྱི་བ་པ་སྤང་རུང་དུ་རྟོགས་པས་
མཆོག་གི་དོན་དང་། ས་གསུམ་པར་ཐོས་པ་ཆོས་བཅི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་སྟེ་རྒྱུའི་མཆོག་ཏུ་རིག་པས་

ཀླུ་མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་དང་། ས་བཞི་བར་ཆོས་ལ་སྤྲིད་པ་ཡང་ལོག་པས་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
པའི་དོན་ཏུ་དང་། ས་ལྷ་བར་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་དེ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་
མེད་པའི་དོན་ཏུ་དང་། ས་བྱུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམས་བྱང་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་
མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་མིན་པའི་དོན་ཏུ་དང་། ས་བདུན་པར་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མདོ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐ་དད་པ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཏུ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀྱན་བྱང་གི་འཕེལ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་གི་མེད་འཕེལ་མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་དང་། ཉོན་
ཡིད་དང་འཛིན་པ་སྣོ་ལྡེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གནས་ཀྱི་བས་རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོགས་ལེ་ཤེས་
དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་དང་། ས་དགུ་བར་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ཆོས་ཉིད་
དེ་ལེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་དང་། ས་བརྒྱ་བར་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པས་ཆོས་ཉིད་ལས་དབང་བའི་གནས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དབང་དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ཡིད་ཤེས་གནས་
ཀྱི་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཤིག་ཏུ་མི་མཐུན་ལ། དེར་གསེར་སྤངས་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱུང་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དབྱུད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་འདིར་དེ་ཅུམ་ལས་མ་སྦྱོས་
སོ། ། སྦྱས་པ། སྤྲིད་འབྱོར་བའི་བའི་ངོ་བོར་མི་འཛིན་པར། ། སྤྲིང་ནས་ཐར་བ་འདོད་པའི་སྐྱེལ་བཟང་རྣམས།
ས་དང་ལམ་གྱི་གོ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ། ལམས་པའི་ལེགས་བཤད་དག་ལ་བརྟེན་ན་བཟང་། ། ལྷག་བསམ་དག་
པས་འདིར་འབད་དགེ་བའི་མཐུས། ། སྤྲིད་མཆོར་འབྱམས་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། ། སྤར་གསལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོ་ལས་བཞུགས་ཏེ། ། སྦྱ་གསུམ་རིན་ཆེན་སྤྲིང་དུ་ཕྱིན་གྱི་ཅིག ། བདག་ཀྱང་དེར་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། ། དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་འབའ་ཞིག་རིམ་བརྒྱད་དེ། ། རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་བཟང་འདིར་བརྟེན་
ནས། ། སྦྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་གུར་ཅིག ། ཅས་པ་འདི་ནི་བཙུན་གཟུགས་རབ་འབྱམས་མིང་འཛིན་
དགེ་སྤྲིང་ལེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའམ་མིང་གཞན་ཆངས་སྤྲིང་བཞད་པའི་དོ་རྩེས་བྲིས་པའོ། །

ཨོ་སྤྲི།

དགེ་ལྡན་ལྷགས་བཟང་བཀྲ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ། །

རབ་བཞད་འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེའི་བྲིལ་དངར་ལ། །

སྤྲིད་ཕྱིར་ཆོས་སྤྲིངས་སྤྲིན་སྤོན་བགམ་ལས། །

ཆོས་སྤྲིན་བདུད་ཅིའི་བྲུ་ཆར་འདི་སྦྱོས་སོ། །

སའ་མཆོ་ལོ། །

༡༡། ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུའི་བྲལ་མཐའི་
 རྣམ་གཞག་རིག་ལམ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་
 ལྷང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

༡༡། ། ག་མོ་གུ་རུ་མ་རྩ་སྒོ་ཏུ་ཡ། མི་མཐེད་ཁིང་འདིར་ཐུབ་བཏུན་པད་ཆལ་རྒྱས་བྱེད་མཁུན་བཅའི་ཆ་བེར་
 ཅན། ། བརྒྱལ་བྱགས་དྲི་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་སྒྲིམ་གཞོན་རུར་ཉི་འོད་བཞིན། ། གང་གི་སྒོ་གྲོས་
 ཤེས་བྱ་གུན་ལ་ཐོགས་མེད་འབྲུལ་བ་གུན་བྲལ་བ། ། རྩེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་
 མགོས་བྱག་འཆལ། ། ཐུབ་གསུང་པ་སྒྲུའི་ཆལ་དུ་ལེགས་འབྲུངས་པའི། ། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་ཡི་རྒྱ་སྒྲིམ་
 གྱི། ། འདབ་སྟོང་མ་འདྲེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ། རིགས་ལམ་ཉིན་བྱེད་ལྷང་བ་འདི་ནད་གོད། ། འདིར་
 དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུའི་བྲལ་མཐའ་ཅུང་བཅད་འགོད་པ་ལ། མཁུན་གསུམ་རེ་རེ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ཐུ་
 བཞི་ཡོད་ན། སྦྱར་བཞི་རེ་རེ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་པས་བྲལ་བེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 སེམས་ཆོས་ཅན། རྩེ་གཉེ་བྲལ་བེར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྲལ་བེར་ན། སེམས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
 དང་གཞི་ཤེས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་པས་བྲལ་བེར་ན། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རྩེ་གཉེ་
 བྲལ་བེར་ན། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྲལ་བེར་ན། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་
 ཆོས་ཅན། ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
 དང་གཞི་ཤེས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་པས་བྲལ་བེར་ན། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་
 ཅན། རྩེ་གཉེ་བྲལ་བེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྲལ་བེར་ན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་དང་ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་ལམ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་
 རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་པས་བྲལ་བེར་ན། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 འཕགས་ལམ་ཆོས་ཅན། རྩེ་གཉེ་བྲལ་བེར་ན། ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྲལ་བེར་ན། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་པས་
 བྲལ་བེར་ན་སྤར་བཞིན། རྩེ་གཉེ་བྲལ་བེར་ན། སྦྱར་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་བྲལ་བེར་ན། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་
 པའི་མེ་ཏུ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ཐོབ་མ་ཐག་
 པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་པས་བྲལ་བེར་ན་སྤར་ཏུར། རྩེ་གཉེ་བྲལ་བེར་ན། ཉོན་ལྷིབ་གྱི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་

[illegible]

མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེས་སེམས་བསྐྱེད་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་བསྐྱེད་
 རྒྱུད་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་ན། རྒྱུད་དང་ཐེག་དམན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ལ་ལྟ་
 བཞི་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེ་བ་ལྷ་མྱེ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྲོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་ཁྱབ་ཟེར་ན།
 ལྷན་བཏགས་བདེན་གྱུ་བ་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་
 བསྟན་བཅས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ན་འོ་རྒྱུད་རྒྱུད་ལྟ་བུ་གི་གང་ཟག་དང་བསྟན་པར་ཞུགས་པའི་
 གང་ཟག་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་གདམས་ངག་
 ལའང་འདྲ། འདིར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་སྦྱར་ལམ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་འོ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་
 ཡོད་ན། སྦྱར་ལམ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་འོ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་སྦྱར་ལམ་དྲིད་རྒྱུད་ཅུ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་ཁྱབ་
 ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་འོ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་ན།
 རྒྱས་འཕྱར་གྱི་རིགས་དང་འོ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྟོག་
 སྟེ་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཆོས་ཅན། རྒྱས་
 འཕྱར་གྱི་རིགས་ཡིན་ན། རྒྱུད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་མེད་པས་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། དག་ཅ་གསུམ་ནམས་ཆོས་ཅན། མེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུད་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཆོགས་ལམ་རང་
 བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 བསྟན་གཅིག་ཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་ན། རྒྱུད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཉན་ཆོས་སྒྲིབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་
 བསྟན་གཅིག་ཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་དྲིད་ཆོས་ཅན།
 རྟོག་སྟེ་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྦྱར་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
 གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་ན། རྒྱུད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཉན་ཆོས་སྒྲིབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་བསྟན་གསུམ་ཅུ་ཐོབ་མ་
 ཐག་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་གཉེར་སྟེ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཆོས་ཅན། དེས་གཞན་ནམས་དང་། ཉན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དང་སྦྱར་
 ལམ་བཅུ་གཉིས་དང་སྦྱར་བར་བུ་ལོ། ། ཉན་ཆོས་སྒྲིབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལྷན་གྱི།

ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་དྲོད་སྐོག་ས་བཞི་མཐོང་སྒྲིམ་སྤྱི་དང་འདྲ་ལ། གཉེན་པོ་དང་སྤྱོད་བའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཡན་ཆད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཅེ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡན་ཆད་དང་སྒྲོབ་མ་དང་ཐུན་མོང་མེན་པའི་དེ་ནི་
ས་དགུ་བ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ས་བཅུ་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྣམ་བཤད་ལྟར་རོ། ། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་
ནས་རྟག་ཅམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། དེའི་ནང་ནས་བརྒྱད་ཅམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
གང་ཟག་དང་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན། འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྦྱེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་བྱུ་བ་
ཟེར་ན། འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་
ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་གསུམ་ཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་
ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གསུམ་ཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་བྱུ་བ་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་ཆོས་
ཅན། མེད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
གསུམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཅིག་
ཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་མེད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན། རྟེན་སྐྱབ་སྤངས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་
ཐག་པ་དང་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་གཉིས་ཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་
ཆོག་ས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་ཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན། ཆོག་ས་
ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་བྱུ་བ་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན། ཆོག་ས་ལམ་དང་མཐོང་
ལམ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་ཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་
བཞི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་འཇུག་སྐྱབ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན། འདྲོད་
རྟེན་བདུན་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་སྟེ་བྱུ་བ་བམ་སྟམ། མེད་པ་སྤྲུབ་ཟེར་ན།
སྐྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ལམ་ཤེས་མཆོན་གྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་གཉིས་ཅམ་
ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་གྱེད་ཀྱི་ཆོས་
བཅུའི་ནང་ནས་གཉིས་ཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ལུ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་ལམ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལས་རྟོག་པའི་ལུ་ཡོད་དེ། ཆོག་ས་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གོ་སྐྱབ་གཉིས་ཐོབ་
མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་ལམ་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་

ལམ་གང་རུང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ནམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་
ལ་ཡང་ལུ་བཞི་ཡོད། དེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གོ་སྐྱབ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ཡང་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པ་སྒྲི། དེ་ལྟར་སྐྱར་ན་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་གཉིས་ཙམ་དང་། དངོས་པོ་
བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་གཉིས་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
དགུ་པོ་གང་རུང་དང་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལུ་
བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ལུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ཡོད་དེ་གཉིན་
པོ་ཚུགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྒྲི། དེ་ལྟར་སྐྱར་ན་དངོས་པོ་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དང་ཆེ་སྐྱར་བདུན་པོ་གང་
རུང་དང་ལུ་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་འི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་ལུ་བཞི་
ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་
མ་ཡིན་པའི་ལུ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འབྲས་ཡུལ་ལ་
འཛིན་པའི་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཙམ་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ཡོད་དེ།
སྒྲིམ་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཙམ་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ་ཡོད་དེ།
མཐོང་ལམ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་སྟོང་རྗེ་ཞི་ལ་
མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཙམ་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པའོ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་གཉིས་ཙམ་ལ་ཡང་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྒྲི། མཁྱེན་གསུམ་སྐྱར་བའི་མི་མཐུན་
ཚུགས་བརྒྱུད་དང་དོན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་འགག་རྟོག་གཉིས་
ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་དེ། རྩལ་བདེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་སྟོང་དང་པོ་དང་། རྩལ་བདེན་གྱི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པ་དང་། རྩལ་བདེན་གྱི་སྟོང་གི་སྟོང་པ་རྟོགས་ལ་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིའོ། ། ཁྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྐྱར་པ་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས་ལྷ་ཙམ་
ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྐྱར་པ་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས་གཅིག་
ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ལུ་ཡོད་དེ། ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་ཡིད་བཞིན་ལོར་
བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྐྱར་པ་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
སྐྱེས་ལྷ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱར་པ་ཉི་ཤུའི་དང་པོ་ལྷ་ཆོགས་ལམ་ཁྱུང་བྱ་ནས་རྒྱུན་

མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཆོག་ས་ཆེན་གྱི་དེ་ཆོག་ས་ལམ་ན་ཡོད། ལྷ་བསྟན་ཐོབ་པའི་དེ། ཟུར་མེ་ལྷོ་པའི་དེ།
ངེས་འབྱུང་གི་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་དེ་བཞི་སྒྲུབ་ལམ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་དེ་མཐོང་
ལམ་ན་ཡོད། སངས་རྒྱལ་ཟུར་བའི་དེ་མ་དག་ས་བདུན་ན་ཡོད། གཞན་དོན་གྱི་དེ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དེ།
ཆོས་ཆོས་མིན་སྐོག་ས་མེ་ཐོང་པའི་དེ། བསམ་མེ་བྱུང་གྱི་དེ། རྣམ་པར་མེ་རྟོག་ས་པའི་དེ་ལྷ་ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད།
འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་དེ་ས་དགུ་བ་ན་ཡོད། ཉེས་སེལ་དག་པའི་དེ་ས་བརྒྱ་བ་ན་ཡོད། ས་མཆོམས་སྒྲུབ་
བཞོག་ས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ལྷོ་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་གཉེན་ལྷ་
བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་སྒྲུབ་བཅོམ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། འདྲོད་ཉོན་རྒྱག་པ་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཉི། དེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་སྒྲུབ་བཅོམ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། དེ་དང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་སྐོག་ས་
ལྷ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྒྲུབ་བཞི་བྱའི་
ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་
བརྩེ་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་
མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྩེ་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
དང་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཡོད་དེ།
འདྲོད་ཉོན་རྒྱག་པ་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་སྒྲུབ་
བཅོམ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། ངེས་འབྱུང་སྤྱབ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ལྷོ་པ་
པ་ཡོད་དེ། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གོ་སྤྱབ་གཉིས་ཙམ་
ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། རྣམ་རྟོག་ས་སྒྲུབ་བདུང་མཐར་གྱི་སྒྲུབ་བཞི་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་ལྷིབ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་འདྲོད་ཉོན་རྒྱག་པ་སྤངས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་དང་སྤར་གྱི་དེ་རྣམས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱོད་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་། ཁྱོད་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་
ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་མ་ཐག་པའི་གང་
ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་མ་སྟེ་དཔུང་པར་བྱའོ། ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ཆེ་སྒྲུབ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་
གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་

རྫོགས་སྤྱོད་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ལམ་
མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཡོད་ཡོད་དེ། འདྲོད་ཉོན་དགུ་བ་ལ་སྤྱངས་གཉིས་སུ་བྱེ་པའི་རགས་པ་སྤངས་པའི་ས་བརྒྱ་བའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྤྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་དེ། རྫོད་ཅེ་སྤྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དང་སྤྱོད་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་
ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། འདྲོད་ཉོན་དང་སྤྱངས་པའི་ཐོག་
ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དང་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། སྒྲིམ་ལམ་
དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཐོབ་
མ་ཐག་པ་དང་ཅེ་སྤྱོད་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བ་
དང་། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་མ་
ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ཅེ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་
བྱུང་། ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་ངེས་
ལུགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་ཅེ་སྤྱོད་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་ལམ་ཤེས་
མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་ངེས་ལུགས་གསུམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་
པའི་ཅེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཡོད་དེ། འདྲོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤངས་པའི་ས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
དེ་དང་སྤྱོད་ཞིན་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་ཞིང་དག་དང་ཐབས་མཁས་སྤྱོད་བ་གསུམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་གང་
ཞིག་ དེ་གསུམ་ཕན་ཚུན་ངེས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་ཉོན་གྱི་བ་སྤངས་པའི་
ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དང་ལམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་
གསུམ་ཕན་ཚུན་ངེས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཙན་དེ་གཉིས་གང་རུང་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། དེ་དང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་གསུམ་ཆོན་གཉིས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བ་དང་
མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཅེ་སྤྱོད་དང་མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བ་
གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བའི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བ་དང་ཅེ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ལྷ་
བཞི་ཡོད། ཅེ་སྤྱོད་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཅེ་སྤྱོད་དང་མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། ཅེ་སྤྱོད་
གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བ་དང་མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད། རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བ་དང་
བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་བ་དང་མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་བདག་གཉིད་གཅིག་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྤྱོད་

བགཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད། རྣམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་དང་བདག་གཉིད་གཅིག་པའི་མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དང་ཅེ་སྦྱར་དང་
བདག་གཉིད་གཅིག་པའི་མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་དོ། ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བའི་ཐུ་ལོགས་སུ་བྱུང་
བའི་རྣམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་དང་ཅེ་སྦྱར་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད། རྣམ་རྒྱུ་སྦྱར་བའི་ཐུ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་
མའི་སྦྱར་བ་དང་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ཐུ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་
བའི་རྒྱར་ལྟར་པའི་རྣམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་དང་ཅེ་སྦྱར་མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བ་གསུམ་ཀ་ལ་ནང་ཕན་ཚུན་ལུ་བཞི་ཡོད།
རྣམ་རྒྱུ་སྦྱར་བའི་འབྲས་བུར་ལྟར་པའི་རྣམ་རྒྱུ་སྦྱར་བ་དང་ཅེ་སྦྱར་སྐད་གཅིག་མའི་སྦྱར་བ་གསུམ་ཀ་ལ་ཕན་
ཚུན་ལུ་བཞི་ཡོད། ཀང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་ཐག་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱན་དུ་ལྟར་པའི་སངས་
རྒྱུ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱན་དུ་ལྟར་པའི་དེ་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་གྱི་རྒྱན་དུ་ལྟར་པའི་དེ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གསུམ་རྟོགས་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་རེ་རེ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རེ་རེ་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད། རང་གི་རྒྱན་དུ་ལྟར་
པའི་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གྱི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་རང་གི་རྒྱན་དུ་ལྟར་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་དབྱུ་
མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་ཉོན་ཐྱིབས་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་རྒྱན་དུ་ལྟར་པའི་དེ་འདྲ་བའི་ལུ་བཞི་ཡོད་དེ་
རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱན་ལྟ་མཐར་ལྟར་པའི་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་རྟེན་མ་
ཐག་པ་དང་རིགས་ངེས་སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་པ་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་རྫོན་དུ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱུ་
མ་ཐག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་
པ་ལ་གང་ཟག་གང་འཛིན་དཔུང་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་ཡང་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་
སྟོས། ལྷན་པ། ཟབ་མོའི་མདོ་འདིར་དངོས་སུ་མ་བཟུང་པའི། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཆོག །
རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པས་ལམ་སྤྲོལ་བྱེ་བ་ལྟར། ། རྒྱ་བོད་མཁས་པས་གསལ་བོར་བཀོད་པ་བཞིན། ། སྐལ་ལྷན་ཐར་
འདོད་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། ། ངས་པ་རྟེན་ཅིང་དེ་ཉིད་བཟུང་པའི་ཕྱིར། ། འདིར་ནི་རིགས་ལམ་ཞིབ་
མས་དཔུང་པ་དེ། ། དུས་མཐར་རྒྱལ་བཟུང་དར་བའི་རྒྱར་ལྟར་ཅིག ། ཅས་པ་འདི་ནི ོ བཅུན་གཟུགས་
དག་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའམ ོ ཆངས་སྤྲས་བཞད་པའི་རྩོུ་ཐེས་ཕྱིས་པའོ། །
དག་ལྷན་ལྷགས་བཟང་བཟླ་ཤེས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། ། རབ་བཞད་འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེའི་བྱིལ་དངར་ལ། །
སྦྱང་ཕྱིར་ཆོས་ལྷིངས་སྤྱོད་སྦྱོར་བ་གམ་ལས། ། ཆོས་སྤྱོད་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་འདི་སྟོས་སོ། །

༡༡॥རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲི་དོན་དོགས་དཔྱད་དང་
བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་གནས་ལུགས་
གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༡། །གངགིས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མི་སྟོང་ན། །བྱ་བྱེད་མི་འཐད་ཚྭ་ན་འཐད་པའི་ཚུལ། །
འདི་ཉིད་མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མའི་ཡང་ཅེ་དུ། །སྟོན་མཛད་ཤྱག་སེང་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་འདུད། །གང་ཞིག་
རྟོགས་ན་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་གནད། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་བྱང་ཚུབ་རྣམ་པ་གསུམ། །བདེ་སྟག་རྟེན་
འགྱུར་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ། །སྐལ་མཉམ་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་སྒོ། །འདིར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲི་དོན་དང་། དོགས་དཔྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི་མདོ་རྒྱད་དུ་
མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྒྱུར་གིས་ཁྲུས་པ་ལས། སྟོང་བཞི་བ་སྟེ་བམེད་པའི་ཚུལ། །མི་
ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་ཀྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་
གིས་ནི་འཕྱུད་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། འདི་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་དོ་དོ་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་
ཉིད་དང་། རྒྱ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཞིབ་སྟེ་མཚན་མམེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདེན་པའི་སྟེ་བམེད་པ་སྟེ་སྟོན་པ་
མེད་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱང་མི་བྱས་ལ། དེ་མི་བྱས་པས་བདག་འཛིན་གྱི་
དབང་དུ་སོང་སྟེ། དག་མི་དགའི་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་གསེག་ཅིང་། དེའི་མཐུས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བོ་རྒྱན་འཕྱུར་
ལྷར་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་འགྲོ་བདེ་དག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་སྟག་སྟགས་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་
སྟོན་པས། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྟགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཉེན་འབྱུང་སྟགས་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་
མའི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་འདིར་འཕྱུད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་སྟེང་གཅིག་མཛད་པ་

ཐམས་ཅད་ཐར་བདད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཕྱོང་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ། ལྷ་འདི་
ཡུལ་ལམ་སྐྱོད་གིས་ཁྱེད་པ་རྒྱུ་དུ་ལོགས་སུ་བཞུགས་པ་དེར་མེད་ཀྱང་། དཀོན་བཅོམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡུལ་ལམ་སྐྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ལུ་ལྷ་འདི་ནང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དོ། ། འདྲ་སྤངས་ཀྱི་ལུ་
ལས་ཀྱང་། འདྲ་སྤངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོས་རྒྱུ་གསུང་བཞི། གང་སྤྱོད་བཞི་དྲུག་ཀྱིས་ཆོས་
རྣམས་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤྱོད་བཞི་དང་། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་
མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་སྤྱོད་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་
མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མཛོན་པར་བྱ་བ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཛོན་པར་འདྲ་
བྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མཁྱེས་པས་ཆོས་རྣམས་མཁྱེས་
པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཁྱེས་པ་དང་། གང་མ་བྱུང་བས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་
རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་། གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་
རྣམས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཞེས་བྱུང་། འདི་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་
པས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རུང་གི། ཆོས་གཞན་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་གྱེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་
མདོ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་རྟུང་དོ། །
མདོ་འདི་ལྷགས་འདིར་དེ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་དགོས་ཀྱང་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །
ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྤྱོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཐོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས། རང་གི་མཚན་
ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་བར་བཟུང་ནས་རྒྱ་ཐོགས་པ་ནི་བྱང་ཆེན་སྤྱོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཐོགས་པ་གྱེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
རྣམས་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་གསེར་སྤོང་རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་ལ། མདོ་འདི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་
དང་། ། ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ཡིན་ནོ། ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་གསུམ་མེ་ལམ་དང་འདྲ་
སྤྱོད་པོ་མེད། ། ལྷ་དུ་འཇིག་ཅིང་མི་ཉག་སྐྱུ་མ་བཞིན། ། འོང་བ་མེད་ཅིང་འདི་ནས་འགྲོ་བ་མེད། ། རྒྱུ་
རྣམས་ཉག་དུ་སྤྱོད་ཞིང་མཚན་མ་མེད། ། ཅེས་པའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱིད་པ་གསུམ་དང་། ལྷ་
མིང་ན་འགྲོ་གསུམ་དང་། སྤྱི་སྤྱིད་འཆི་སྤྱིད་བར་སྤྱིད་གསུམ་དང་། སྤྱི་བ་ལྷ་སྤྱི་བར་གསུམ་ལའང་སྤྱོད་པར་རྟུང་གེར་
བཤད་ལ། གང་ལྟར་ཀྱང་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་མེ་ལམ་དང་འདྲ་བར་སྤྱོད་པོ་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་མི་ཉག་
པའི་ཚུལ་ནི་ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ལྷ་མ་ནས་འདིར་

འོང་བ་མེད་པ་མཆོན་མེད་དང་། འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པ་སྟོན་མེད་དང་། རྒྱུན་ཉག་ཏུ་སྟོང་བ་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ནམ་ཐར་ཏུ་བསྟན་ནོ། ། ཡང་། སེམས་དབྱུང་འཇིགས་པ་ངལ་ས་བསྟན་བྱས་ཏེ། ། སེམས་ཚན་སྟོང་
 ཐག་ཏུ་མ་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་། ། གང་དག་གི་འཕྲོས་ངན་སྤངས་ཉག་འགྲོ་བའི། ། འགྲོ་བ་འདི་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་
 ཡིན། ། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་ཚན་ནམས་ལ་དབྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཇིགས་པ་ངལ་ས་བསྟན་
 པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཚན་སྟོང་ཐག་ཏུ་མ་དབྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་། སེམས་ཚན་གང་དག་གི་
 འཕྲོས་ནས་ངན་སྤངས་ཏུ་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་པོ་དང་། དེའི་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་ནམ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་གསུངས་སོ། ། རྒྱུད་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། སེམས་ནི་རང་དངོས་
 མེད་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་འབྲས་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་མོག་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་གོ་སྤོའི། ། འདུས་
 པའི་ཙུང་རྒྱུད་ལེུ་གཉིས་པར། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད། ། བསྟོན་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་མིན། ། དེ་ལྟར་
 དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། ། སྟོན་པ་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ཡང་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ནམས་ཐུང་བྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་
 མིན་ཏེ། བསྟོན་པར་བྱ་བ་ཐུང་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་པས་སོ། ། འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་ཅེས་
 པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ལོ། ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་སྟོན་པར་འདོད་པའི་སྟོན་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་བསྟོན་བྱ་སྟོན་
 བྱེད་སྒྲུག་སྤྱེད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་པས་སོ། ། འདི་ནི་བསྟོན་པར་བྱ་བ་བསྟོན་པ་མིན་ཞེས་པས་ཡོད་མཐའ་
 སེལ་ཚུལ་ལོ། ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་
 པ་གཉིས་ཀ་འདོད་ན་ནི། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཉིད་དེ། རྒྱུགས་གཉིས་ཀའི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་
 གཅིག་ཤོས་ཡིན་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཅེས་པས་གཉིས་ཡིན་པའི་སྤྱང་
 གསུམ་དངོས་སུ་བཀག་ནས་གཉིས་མིན་གྱི་སྤྱང་གསུམ་ཤུགས་ལ་སེལ་ཚུལ་ལོ། ། ཆོས་རྣམས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་
 བ་དེ་བས་ན་གང་བསྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་བསྟོན་པ་པོ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟོན་པ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་
 དམིགས་སུ་མེད་པ་སྤྱེ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་རོ། ། ཚུལ་འདི་ཡིག་དོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། ། ཡང་དངོས་
 པོ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་ཅེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་སྟོང་པ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་མིན་པར་བསྟན་ལ། བསྟོན་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་པས་རྒྱུད་འབྲས་བྱ་རྣམས་ལ་
 བདེན་པར་ཞེན་ནས་སྟོན་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞེས་སྒྲུག་གིས་འབྲས་བྱ་
 ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་དག་ནི་སྒྲིབ་དོན་ནོ། ། སེམས་དམིགས་ཀྱི་བདེ་

སྒྲིབ་དང་སྒྲུབ་མའི་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྟར་ནས་ལམ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་མས་པར་བྱ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་
ཁྱད་གཞི་དེ་གཉིས་དངོས་སྒྲུབ་བཞུག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནོ། ། ཀྱུ་རྒྱུ་མའི་ལྷས་དང་དོན་དམ་
འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྒྲུབ་དང་ཕྱི་མ་བྱུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིན་མེད་པར་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་
བའི་བྱུང་འབྱུག་རང་རྒྱུ་ལ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོ་འདེད་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མཐར་བྱུག་གི་
དོན་ནོ། ། དེ་དག་ནི་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། མཐའ་དུག་གི་བཤད་ཚུལ་ནི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་
གཉིས་པོ་དོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགོངས་པས་བཤད་པ་དང་དགོངས་པ་མེད་པས་བཤད་པ་གཉིས་སྒྲུབ་
མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲིབ་བཞིན་པ་དང་སྒྲིབ་བཞིན་པ་མེད་པ་གཉིས་སྒྲུབ་དོན་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
པའོ། ། སྐབས་འདིའི་མཐའ་དུག་ནི་གཞུང་དོན་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་གཞི། རྒྱས་པར་སྒྲིབ་གསལ་མཆོད་ལས་ཤེས་
དགོས་སོ། ། མདོ་ལྷ་རྒྱུ་ལས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ནི། ། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བརྟེན་དང་ནི། ། དེ་ཉིད་ཉེར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་ལས། ཀྱུ་
བཟླས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ། གཞན་གྱི་དབང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ། ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲིབ་པ་མཆོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ། ཞེས་དང་། བྱངས་
ལས། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་ནས།
སེམས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྣམ་པར་
བཟླས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱག་བསྐྱུ་ལྱིས་ཡོངས་སྒྲིབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྒྲིབ་
ཆགས་པར་ཡང་དག་པར་མཐོང་ནས་ཕྱིས་དེ་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་
སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། ། མཆོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་གང་ཞེ་ན་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་མཆོད་པ་ཐམས་
ཅད་བསལ་ནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཞི་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་མཆོད་
པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སལ་ཀྱང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲིབ་
གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། མཆོད་པ་མེད་པའོ། ། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲིབ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ། འདི་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་།

འདུས་མ་བྱས་སོ། ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་ཁམས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡུང་བོ་ལཱོ། ། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པའོ། ། འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྒྲིག་དང་། རྒྱུས་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལ་
འདུས་བྱས་ལ་སྒྲིབ་དུ་མཐོང་པའི་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་བའི་ཐུར་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དོ། ། མི་སྒྲིབ་པའི་
ཐུར་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནམ་པར་བཞག་གོ། ། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་པས་
ཞི་བར་ལྟ། གུ་ཤོ་མ་པར་ལྟ། དེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་ཞིང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བའི་
ཐུར། ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་མཚན་མ་མེད་པ་ནམ་པར་བཞག་གོ། ། མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡང་
མེད་དོ་ཞེས་ངེ་ལྟ་བུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་པའི་སྒྲིབ་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་
སྒྲིང་བ་ཉིད་ནམ་པར་བཞག་ལྟ། དེ་ནི་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་ནམས་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཐུང་འདས་ལ་ཞི་བར་
ལྟ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲིང་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཛིན་པ་འདྲའམ་སྒྲུལ་ཡང་དབྱད་པར་བྱའོ། ། ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་
ཉིད་དུ། ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནི་ནམ་པ་བཞི། ། ཞེས་པ་ཡང་། དབྱིག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་
མི་ཉག་པའོ། ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིག་བསྐྱེད་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་
དངོས་པོར་བསྟན་ཏོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་འོ། ། ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲུལ་གནད་གཅིག་
གོ། ། དབྱས་མཐའ་ལས་ཀྱང་། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། ཞེས་སྒྲིགས་ཀྱིས་དབྱ་མའི་ལམ་བཙུ་
གསུངས་པའི་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་ཐར་སྒྲིབ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལས། སྒྲིང་བ་ཉིད་ནི་ཉོན་
མོངས་པའི་གཉེན་པོ་འོ། ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནི། སྤྱིད་པར་སྒྲིབ་པའོ། ། མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་ནམས་ཀྱི་ལྟ།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་གོ། །
སའི་དངོས་གཞིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་དེས་སྒྲིང་བར་མཐོང་བས་ན་སྒྲིང་ཉིད་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པས་ན་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་
མེད་པར་མཐོང་པས་ན་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིགས་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲིང་
ཉིད་བཞི་དང་། སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་བོ་ལཱོ་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་གཉིས་ལ་སྐྱར་ནས་གསུངས་སོ། ། ཡང་བསྐྱེད་པ་ལས། དུ་ཞིག་སྒྲིང་བ་ཉིད་དང་།

སྤྲོད་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་།
མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོད་པ་སྤྱོད་མཚན་ནི་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་
གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། མིང་ནི་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ནམ་པ་གསུམ་
ཆར་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སྤྲོད་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་
ནམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ་སྤྲོད་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཆོས་ལུང་དང་སྒྲུབ་རྟེན། ། འདི་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལྷ་མཚན་ཡིན་པས་ལྷ་མཚན་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ། ། མིང་
ནི་ཤེས་པ་མེན་པས་མིང་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་དང་སྤྱོད་མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཡོད་དོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་སྤྲོད་ཉིད་སྤྱོད་
མེད་གཉིས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དོ། ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་
ཆར་མ་ཡིན་ལ་སྤྲོད་མཚན་གཉིས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དོ། ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྤང་བྱ་མེན་པས་
སྤྱོད་མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མེན་ལ། ལྷ་མཚན་མེན་པས་མཚན་མེད་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མེན་ཞིང་། དེ་བདག་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་སྤྲོད་བཞིན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཀའོད་དོ་
ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྤྲོད་ཡང་དབྱེད་ལྷ་ཡོད། ཡང་བསྐྱབ་པ་ལས། གང་དུ་སྤྲོད་པ་ཉིད། སྤྱོད་པ་མེད། མཚན་མ་
མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི། དེ་དག་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་པར་
བརྟུ་བར་བྱའོ། ། གང་དུ་དེ་དག་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་བསྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་པ་འཇིག་རྟེན་
པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བརྟུ་བར་བྱའོ། ། གང་དུ་དེ་དག་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པར་
གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟུ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱུང་། འདི་ཡང་དང་
པོས་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་དང་། གཉིས་པས་སྒྲུབ་བྱུང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། གསུམ་པས་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲུབ་བྱུང་ལ་སྒྲུབ་བར་གསལ་ཡོ། ། ཡང་བསྐྱབ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པར་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཏེ། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་
འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྤྱི་བ་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
དག་གིས་བསྐྱབ་སོ། ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་བྱུག་གིས་བསྐྱབ་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་
དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྤྱི་བ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་ལྷན་བསྐྱབ་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་

རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ། ། ཞེས་ཤེས་པ་
 བཅུ་འཛམ་གྲུབ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་ཡ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་སྤྱུར་ཚུལ་ཡང་གསུངས་
 སྟོ། ། གཞན་ཡང་བསྟུ་པ་ལས། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ཞེན། སྤྱུས་པ། གཉིས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་ཐམས་གཉིས་སྟོ། ། དུ་ཞིག་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ཞེན། སྤྱུས་པ། དྲུག་ཉེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་དང་པོ་གཉིས་དང་། གྲུབ་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལས་
 ཐམས་ཅད་དོ། ། དུ་ཞིག་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྱུས་པ། འགོག་བའི་བདེན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་
 དོ། ། དུ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་མཚན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྱུས་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལས་
 ཐམས་ཅད་དོ། ། ཅེས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གང་དུ་མ་སྤྱར་བ་དང་། ཡང་བསྟུ་བ་
 ལས། རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟག་མ་བརྒྱད་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་
 བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་བྱ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ལས།
 མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། ། འབྲུག་པའི་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། ། དེ་ལས་
 གཞན་བདེན་རྣམ་པ་ཅན། ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་གམ་སྟུམ་སྟེ། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀས། སྟོང་
 བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་སྟོང་གི་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཉིས་
 དང་། གྲུབ་འབྱུང་གི་བཞི། ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་སྟེ་བཅུ་རྟོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་མེད་དང་། འགོག་བདེན་
 གྱི་ཁྱད་ཆས་བཞི་རྟོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཚན་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཛོག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་མཚན་མེད་དུ་མ་བཤད་པ་ནི། ལྷགས་འདིར་མཚན་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 ཡུལ་ལ་གཟུགས་སྟགས་ཡུལ་ལྟ། སྟོན་གཉིས་དང་། འདྲ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་སྟེ། བཅུ་
 ཆར་གྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ལམ་ལ་འདྲུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་ལྟ་
 པས་སྟོ། ། ལམ་གྱི་བཞི་སྟོན་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ལ་སྟགས། ། གཞན་ཡང་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གསུམ་མོ། ། གཉིས་ནི་སྟོང་དང་མི་རྟོག་པར། ། མི་སྟོན་པའི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། ། མཚན་མ་མེད་པ་
 མཚན་མེད་ནི། ཞི་བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན། སྟོན་མེད་སྟོན་མེད་
 ཀྱི་ཉིང་འཛིན། མཚན་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་
 དང་། སྟོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དང་། སྟོན་པ་བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་བ་དང་། མི་རྟོག་
 པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྩོམ་མེད་དུ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མཛོད་པ་ལྟ་བུ་མཛོད་པ་བཅུ་གཅིག་ཀྱི་ལྟ་བུ་བར་བྱ་
 གྱི། བཤད་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་ཏུ་དང་། རྟེན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 ཉིད་དང་། རྟེན་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། བྲལ་བ་དང་།
 འབྲལ་བར་བྱེད་པར་བཟུང་བའོ། ། ཞེས་པས་བཟུན་པའི་ལྟ་བུ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས། རྟེན་པ་དག་མེད་གཉིས་
 བྱི་སྦྱར་བ་ཉིད་དང་། ལྟ་བུ་ལ་བཟུང་བྱི་སྦྱར་མེད་དང་། བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལྷན་མཆོད་མེད་དུ་འཛོག་དགོས་
 པ་སྦྱར་དྲངས་པའི་ལྟ་བུ་གསུམ་ཤིང་། ། བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ལ་འགོག་པ་བཞི་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 འགོག་པའི་བདེན་པ་ལས་འགོག་པ་དང་། ཞིབ་དང་། བྱུང་མཁའ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་བྲལ་བར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་གྱི། འདི་ལྟར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤང་བོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འགྲེལ་བཤད་ན་གསལ་ལས། རྟེན་པ་དང་བདག་མེད་
 པའི་རྣམ་པའི་རྩོད་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པོ། ། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་རྩོད་
 ཉིད་ནི་གཉིས་པའོ། ། མི་རྟག་པ་དང་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་དང་ཀྱན་ཏུ་བའི་བདེན་པའི་རྩོད་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་སྟེ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་པ་ཏུ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མཐུན་ནོ། ། གཉིས་པ་དོགས་དཔྱད་ལ། ། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། རྟེན་པ་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཚུལ། ། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་ཞེས་པས་རྟེན་པ་ཉིད་དང་། ཞིབ་ཞེས་པས་མཆོད་
 མེད། རྟེན་པའི་ཞེས་པས་སྦྱོར་མེད་བཟུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་པའི་ཞེས་པས་མཆོད་མེད་དང་། ཞིབ་
 ཞེས་པས་སྦྱོར་མེད་བཟུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་པ་ཞེས་པས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་རྩོད་པའི་རྟེན་པ་ཉིད་པ་དེ་བཟུན།
 ཞིབ་ཞེས་པས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་འགག་པ་མེད་པ་དེ་བཟུན། རྟེན་པའི་ཞེས་པས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་
 པར་རྒྱ་ལས་སྦྱོར་མེད་པ་བཟུན་པ་གང་ཞིག ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་ཉིད་དང་སྦྱོར་མེད་མཆོད་མེད་
 གསུམ་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་སྦྱོར་མེད་པ་ལྟ་བུ་མཆོད་
 མེད་དང་། དོན་དམ་པར་འབྲས་བྱ་མི་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་
 ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོད་ཉིད་མེད་པ་མ་སྦྱོར་བ་མ་འགག་པ་ཞེས་པ་དེ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མཛོད་རྣམ་
 ཐར་སྒྲིག་གསུམ་བཟུན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གྱུར་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒྲིག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དྲང་
 དེས་ཡང་སྟོང་གཉིས་ཀར་དྲངས་པ་གང་ཞིག ། ལྟ་དེས་རྣམ་ཐར་སྒྲིག་གསུམ་བཟུན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོད་
 ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པས་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། མ་སྦྱོར་བཞེས་པས་མཆོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། མ་འགག་
 པ་ཞེས་པས་སྦྱོར་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཟུན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དུ་ན། མ་སྦྱོར་བཞེས་པས་

སྒྲོན་མེད་དང་། མ་འགག་པ་ཞེས་པས་མཆོན་མེད་བཟུང་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་
 ཉམས་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཅ་ཤེར་ཡང་། འགག་པ་མེད་པ་སྒྲུ་མེད་པ། །ཞེས་པའི་འགག་པ་མེད་པ་ནི་
 ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་ཉིད་དོན་དམ་པར་འགག་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲུ་བ་མེད་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ས་དོན་དམ་
 པར་རྒྱུ་ལས་སྒྲུ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྒྱལ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲུ་བ་ཡོད་ན་འགག་
 པ་ཡོད་ལ་མེད་ན་མེད་པས་སྒྲུ་བ་མེད་པ་འགག་པ་མེད་ཞེས་སྒྲུ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མཆོད་སྤྱི་ཆོ་སྟོང་ལ་སྒྲུ་ས་
 བས་ཆོ་སྟོང་ལ་ཤི་བའི་སྒྲུ་འགག་ལ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱི་མཁའ་ལྷོ་རྒྱ་མེད་པར་བཟུང་པའི་
 ཕྱིར་དུ་གོ་རིམ་མ་ངེས་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲུ་བ་མེད་པ་ཡང་
 དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་སྒྲུ་བ་མེད་པ་ལ་རྒྱལ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྒྲུ་བ་མེད་ཚུལ་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཞུང་དེའི་ཞི་བ་ཡང་སྒྲོན་མེད་ལ་སྒྱུར་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲུ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
 དོན་སྒྲུ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཆོ་མ་ལུས་པ་དང་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་པར་ཅ་ཤེས་རྒྱུ་ཆོན་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
 སྒྲུ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་བ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་སྒྲུ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྱུར་དགོས་པས། སྒྲུ་བ་ཞི་བ་
 ཞེས་པའི་ཞི་བ་དེ་དོན་དམ་པར་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སྒྱུར་དགོས་པར་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་
 སྤྱི་བཟུང་ཉེ། རྒྱུ་ཆོན་ལས། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་སྒྲུ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཆོ་མ་ལུས་པ་དང་བཟུང་བ་ཞི་བའི་
 དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་གཞན་དག་ན་ཟེ། ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་མེ་འཐད་
 པར་ཐལ། སྒྲུ་བ་ཞེས་པས་སྒྲུ་བ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཞེས་པས་མཆོན་མེད་དང་། སྒྲུ་བ་མེད་པ་ཞེས་པས་སྒྲོན་མེད་
 བཟུང་ནས་ཐལ། ཞི་བ་ཞེས་པས་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བར་བཟུང་ལ་དེ་ཉམས་ན་གཞན་གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཉ། མཆོན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བར་ལ་ཞི་བའི་མེང་གིས་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྒྱལ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་ལས། རྒྱལ་བར་ཐར་བའི་སྒྲོ་སྒྲུ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་རྟོག་པའི་
 དྲི་མས་མ་སྒྲགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བར་དབེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། །རྒྱལ་བར་ཐར་བའི་སྒྲོ་མཆོན་མ་མེད་པ་ནི།
 མཆོན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། །རྒྱལ་བར་ཐར་བའི་སྒྲོ་གསུམ་པ་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལྟ་བ་ན། སྤྱི་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་མི་སྒྲོན་ཞིང་།
 འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱུག་
 བསྐྱེད་དང་གཉི་ཕུག་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉམས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་ཉམས་ཏུ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲང་ངེས་རྒྱལ་འབྱེད་དང་། གཉལ་སྒྲོན་

དང་པ་ཉི་དྲུང་ངེས། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དྲུང་ངེས་ཡང་སྒྲིང་དང་། རྒྱལ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་
གཞག་སྒོགས་ཡིག་ཆ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་
ནའང་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། གསུམ་པོ་རེ་ངེས་ཀྱང་རྒྱལ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རེ་བཞུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱང་པར་བྱ་
བའི་གནས་སོ། ། ཁ་ཅིག་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་བ་དང་། དོན་དམག་གི་རྒྱལ་པ་ཅན་གང་ཡིན་
སྟུང་པ་ལ། གཞན་དག་གཤམ་ཉི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཆོགས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་
རྫོང་པའི་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་རྒྱལ་བཤད་དུ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཟུ་བ་ན་ཞེས་
མགས་སྒྲུངས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་བཟུ་བ་ན་ཞེས་གསུངས་པས་
སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐར་ལ་འདུ་བྱེད་སྒྲུག་བསྐལ་རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱང་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འདུ་བྱེད་སྒྲུག་
བསྐལ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞུག་པ་འདྲའོ། ། འོན་ཀྱང་། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་སྒྲུག་
བསྐལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཆོགས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་སྟར་ན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོང་པ་རྒྱལ་ཅན་གྱིས་བྱུང་
ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཡང་། འབྲས་བུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡུལ་སྒྲིབ་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་ལ་དབྱང་
དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱེད་བྱ་བདེན་པས་སྟོང་པ་མཆོན་མེད་དུ་འཛིན་དགོས་པར་ཐལ། གསེར་ཕྱེང་
ལས། རྒྱལ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཆོན་མ་མེད་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ནས་རྒྱལ་
མཁུན་གྱི་བར་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྟོང་པར་གནས་པ་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ།
བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གཞག་འཐད་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་བདེན་སྟོང་མཆོན་མེད་དུ་
འཛིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསེར་ཕྱེང་གི་ལྷང་འདི་དྲངས་ནས་བཤད་མ་ཐག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་ཕྱེང་དུ་
མཆོན་མེད་དང་སྒྲིབ་མེད་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཉི། དྲངས་མ་ཐག་པའི་
གཞུང་དེ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
རྒྱལ་ཐར་གྱི་གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་སྒྲེད་པའི་དགའ་བ་སྟོང་པར་གནས་པ་ལྟེ། ཞེས་པ་གཉིས་ཡུལ་ལ་
སྒྱུར་ནས་གསུངས་པར་འདྲ་པས། ལྷང་དེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་
རྒྱ་མཚོར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་ཉིད་ལས། རྫོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མེད་
པའི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོང་གསལ་མཆོན་ལས་ཀྱང་དེ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལའང་ཞིབ་ཆ་དགོས། ལ་ལ་ན་རེ། རྒྱལ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བཞག་ཏུ་རྟེན་ཆེན་གྱི་ལྷང་དྲངས་

ནས་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པ་འང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་
 ཉིད་ལས་དང་། དེ་རྒྱུགས་པའི་མཐོང་ལམ་བྱ་བ་དང་། དེ་རྒྱུགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྒྱུགས་བྱེད་པར་ཐལ་བར་
 འབྱུར་ལ། གཞུང་ནམས་སྤྱོད་མ་དང་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་གཉིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་བདེན་བྱེད་ཅུས་
 པ་དངོས་པའི་བྱེད་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་འང་དཔྱད་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་བྱ་
 སྐྱོམ་བྱེད་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་འཛིག་དགོས་པས་དེ་བདེན་སྤྱོད་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་འདྲ་ལ། བསྐྱོམ་བྱ་
 བདེན་སྤྱོད་དང་སྐྱོམ་བྱེད་བདེན་སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་གཅིག་གི་ནང་དུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ནམ་ཐར་སྒྲོག་
 གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་དང་། དྲུང་ངེས་ཡང་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ེ། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཉིད་གཅིག་གཅིག་གི་ནང་དུ་མི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན་འང་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་གཅིག་གཅིག་གི་ནང་དུ་མ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་
 གཉིས་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདྲ་བ་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ་ལ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐོས་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཡང་ཁ་ཅིག་མཆིམས་མཛོད་ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་བྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་བྱུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་འཛིན་པ་ལྟར་སྤྱོད་
 ཉིད་ལ་སྐོས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོད་སྤྱོད་བཞིན་ལ་
 སྐོས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་བཞི་བའི་བསྐྱེད་དོན་ལས། མཆིམས་མཛོད་
 དང་པོར་སྐྱོམ་དང་གཉིས་པ་ལ། སྐྱོམ་བྱུང་འདས་ལམ་མ་གཞག་འཐད་པར་དཀའ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་ཐར་སྒྲོག་
 གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ེ། མཆིམས་མཛོད་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་བྱུང་གཉིས་པ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་བྱུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུགས་ཤི་ཤི་ནས་དེར་ཐལ། བསྐྱེད་པ་ལས།
 གང་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ཐོས་པ་
 དང་། བསམ་པ་དང་སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟུབ་ར་བྱུང་། ། གང་དུ་དེ་དག་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ནས་
 གསུངས་པ་དེར་ནི། དེ་དག་སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
 བརྟུབ་ར་བྱུང་། ། གང་དུ་དེ་དག་ནམ་ཐར་ཐར་པའི་སྐྱོད་སྤྱོད་ནས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟུབ་ར་བྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆིམས་མཛོད་ལས་གསུངས་

པ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། ལྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུས་བསྟན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུས་བསྟན་པ་དང་།
ཆམ་ཐར་གྱི་སྒྲུས་བསྟན་པའི་ཆམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཆོ་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐོས་
བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་པོ་ཁོ་ན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་བྱུང་ཁོ་ན་ཐ་མ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་
པའི་སྒོམ་བྱུང་བར་པ་ཡིན་པར་འོས་མེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་འཛིན་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། མཆིམས་རྟིག་ལས་དང་པོ་ལ་སྒོམ་བྱུང་དང་། གཉིས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་སྒོམ་བྱུང་མ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་བྱི་མ་བྱི་མ་ཡིན་པར་དངོས་སྒྲུབ་སྟན་པས་ཐུ་མ་ཐུ་
མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱི་མ་བྱི་མ་ཐུ་མ་ཐུ་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་
དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། རྟེན་བཅའ་མཆིས་པ། འགག་པ་མ་མཆིས་པ།
ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཆམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་ཙ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
དྲུང་དེས་ཡང་སྟོང་ལས། ཆམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་རྒྱམས་
ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། རྟེན་བཅའ་མཆིས་པ། འགག་པ་མ་མཆིས་པ། ཞེས་ཆོས་རེ་རེའི་ཉེང་དུ་འང་ཁྱད་པར་དེ་
དག་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཆམ་ཐར་སྒོ་
གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ། ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་ཙ་བའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་རྟེན་བ་སོགས་སྒྲུ་
གསུངས་པ་དེ། ཤེར་མདོའི་སྤྱི་དེ་གསུངས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། ཆམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་
མདོ་ཁོ་ན་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེའི་བཤད་བྱའི་མདོར། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་མཆོལ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཉི་བར་
བབྱུང་ནས་ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པ་ལྟེ།
དེ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཆོལ་མ་མེད་པ་མདོ་ན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་ལྟེ། མཆོལ་མ་ཐམས་
ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མཆོལ་མ་མེད་པ་མདོ་ན་དུ་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྟོན་པ་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་། དེ་
ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་མི་གནས་པ་ལྟེ། དེ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་
མེད་པ་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་དུ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་
སེམས་ཙམ་པས་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོལ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་གསུམ་
པོ། རིམ་བཞིན་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་མཆོལ་མེད་སྟོན་མེད་གསུམ་དུ་འཛིན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱུང་ས

ལས། འདུས་བྱས་ལ་མི་མཐུན་པར་བདེན་པར་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆམ་པར་བཞག་གོ འདུས་མ་
བྱས་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲོན་ཅིང་། ཡང་དག་པར་མངོན་པར་དགའ་བར་འཛིན་པ་ལས་ནི་མཚན་མ་མེད་
པའི་ཉིང་འཛིན་ཆམ་པར་བཞག་གོ ། མེད་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེས་སྐུ་ལ་
སྒྲོན་པ་འམ་མི་སྒྲོན་པར་མི་བྱ་བར་དེ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་པར་བྱ་གྱེ། ལྟ་བུ་དེའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བཞིན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཆམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཆམ་ཐར་སྒྲོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆམ་གཞག་འདོད་ན་འང་ལུང་དེ་
དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་སྐབས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པས་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱོད་བཞིན་གྱི་ཆམ་ཐར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མེད་པ་དེ་བདག་མེད་
ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཉན་ས་ལས། བདག་དང་། སེམས་ཙན་དང་། རྟོག་དང་། རྟེན་བཅོམས་བྱ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲོན་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བུ་མེད་པ་
དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཆམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲོན་སྤྱོད་བཞིན་ཆམ་པར་བཞག་གོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་ཆམ་ཙན་གྱི་ཆམ་ཐར་སྒྲོག་སྒྲུབ་པོ་དངོས་སུ་བཞུན་
པ་ཡིན་ན། ཆམ་ཐར་སྒྲོག་སྒྲུབ་པོ་ལ་མེད་པ་སྤྱར་དགོས་པ་ལས་སྤྱོད་བཞིན་གྱི་ཆམ་ཐར་གཅིག་ལྟ་ལ་མེད་པ་ཁོ་
ནའི་དངོས་པོ་ཞེས་སྤྱར་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྤྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་སྐབས་
ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཡང་དབྱང་གཞི་རྩུང་ཟེད་འདུག ཁ་ཅིག་ན་
རེ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཁོ་ནས། ལམ་གྱི་བཞུགས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། མཛོད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལྷགས་དང་། འབྲེལ་བར་དེ་བཞི་མཚན་མེད་དུ་གསུངས་པ་གོང་མའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
གསེར་ཕྱིང་ལས། ལམ་གྱི་བཞུགས་པ་མ་བཤད་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འཕྱུལ་གྱི་མཚན་མ་བཅུ་ལ་
མཚན་མར་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། འདིར་ལྷུ་ལ་ཙན་མཚན་མའི་ཆམ་
རྟོག་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། བསྐྱེད་པའི་ལུང་སྤར་དྲངས་ཟིན་པ་
གང་ཞིག དེ་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱང་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ བདེན་པས་
སྤྱོད་བཞིན་ཉེན་འབྱུང་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་བདེན་གཉིས་བྱང་འབྱུག་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལྟར་
དུ་ཆམ་ཐར་སྒྲོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆམ་གཞག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བདེན་པས་སྤྱོད་བཞིན་ཉེན་འབྱུང་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གི་

ངོར་ཡང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་ལའང་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ན་
ཉེན་འབྱུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་བོང་རུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གང་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་ཆེ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱོམ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཁབ་སྐོར་གྱི་རྒྱལ་གཞག་ལས།
བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་མདོ་དང་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དང་ལམ་རིམ་སྟེགས་དང་འགལ་བར་ཕྱར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ལེ། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གང་བདག་མེད་ཕྱོམ་རྟོགས་ཆེ་བདག་མེད་ཕྱོམ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅན་དུ་རྟོགས་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དུ་མར་དེ་གཉིས་སྤྱིར་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ། དངོས་སུ་
རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབུ་མ་ཆེན་མོ་ལས། གཞུང་འདི་དག་གིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་
པར་བཤད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་དང་སྤྱང་བོ་
གཉིས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཉེན་འབྱེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྱུར་བའི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཀྱང་དེ་
གཉིས་ཅིག་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷ་གྲུ་གཞན་སྟེ་མེད་པ་ལྷ་གྲུའི་
སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ལྷ་གྲུ་གཞན་སྟེ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལྷ་གྲུའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ལྷ་གྲུ་སྟེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་གྲུའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་གིས། མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་སྟེ་འཛིག་ཚུལ་ནི། སྟེ་བ་
བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་བར་བདག་ལས་ཡིན་ན་མ་གཞན་ལས་ཡིན་ཞེས་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་བཞག་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་བཏགས་དོན་བཅའ་མཐར་དབྱེད་བཟོད་དུ་མ་ཐུབ་པ་སྟེ་བའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་
དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་སྟེ་བ་དེ་ཡང་། དེའི་སྟེ་བའི་
སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོམ་ཡིན་པར་ཐལ་
སོ། ། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དེ་དོན་དམ་པར་སྟེས་
མ་སྟེས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ལེ།
བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཞན་སྟེ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོམ་མར་འདོད་པ་ལ་སྒྱུན་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདག་མེད་གཉིས་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་ན་སྒྱུན་དེ་དག་
ཡོད་ཀྱང་། དབུ་མ་ཆེན་མོར། བདག་མེད་གཉིས་པོ་ཅིག་ཅན་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབུ་
མ་ཆེན་མོའི་ལྷང་དངས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། སྟོད་འཕྱག་དར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་
དག་འཕྲིལ་མེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་དང་སྤྱང་བོ་ལ་རྣམས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཕྱར་གས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ་

དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ལ་ཕྱར་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 བདག་མེད་གཉིས་པོ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱང་བོ་དོན་དམ་པར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཅ་ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ། བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་སྐྱུར། ། ཞེས་དང་། དབྱ་མའི་མཐའ་
 དཔྱད་ལས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱོད་པ་དངོས་སུ་ཤེས་པ་ན། བདག་དེའི་བདག་གི་བ་ཕྱང་བོ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ནམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག ། ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྣོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདིའི་ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་གནད་པ་མོ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཆོགས་རྟོགས་པའི་སྣོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ཟེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཡིན་པར་རྟོགས་མི་དགོས་སྐྱེ་ན་འང་མི་འཐད་དེ། དུམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་
 མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཟག་བཅས་སྐྱུག་བདེན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་
 དེ། ཟག་བཅས་སྐྱུག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་
 བསྐྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་ཡང་དཔྱད་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད། བཞི་
 བརྒྱ་པར། ཡུལ་ནི་དགོ་བས་ཡིད་འོང་ན། ། ཡུལ་དེ་འང་ངན་པར་རྩི་བ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བདེ་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་བཀོད་
 པ་དང་། རྒྱ་བས་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར་ཚོད་པ་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ། བཞི་བརྒྱ་བ་དང་མཛོད་འགྲེལ་གཉིས་
 ཀྱི་ཚོད་ཚུལ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་མོ། ། གཞན་ཡང་། གོང་དུ་བཀོད་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་
 ཡང་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། ། སྤྱོད་པ། བཤེས་གཉིན་དམ་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་
 ཁམས། ། བདག་གི་རྣམ་དཔྱད་མངལ་དུ་སྒྲིན་པ་ལས། ། ལུང་དང་རིགས་པའི་ལང་ཆོར་བརྒྱས་པའི། ། ཤེས་ས་
 བཤད་གཞན་ལུ་འདི་འབྱུངས་ཆོས་ཉིད་ལགས། ། དམ་པའི་ཤེས་ས་བཤད་དུ་མ་གཞིར་བཟུང་ནས། ། སྤྱི་དོན་
 དོགས་དཔྱད་ཅུང་ཟད་བྲིས་པ་འདི། ། སྒྲོགས་ལ་རྣམས་ལ་ཕན་བྱའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ། བསྟན་འཛིན་དག་ལ་སྐྱེ་ག་
 འཛོལ་ཅི་རུང་། ། དབྱ་མེམས་གཞུང་བརྒྱའི་དགོངས་དོན་ཆེ་ཆེར་ཟབ། ། བདག་ནི་སྐྱེས་སྐྱུངས་སྒྲོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་
 སྤྲྀའི་བས་མ་དག་འབྲུལ་པའི་ནོངས་པ་ཀྱང་། ། མཁས་དབང་སྐྱེན་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མཛོད་རིགས། །

འདིའི་མཚན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་འབྲེལ་དགོ་བའི་ཚོགས། ། ཇི་སྟེད་མཆིས་ཀྱན་རང་དོན་ཁོན་ཡི། ། བདེ་ལེགས་
གང་གི་འང་རྒྱ་རྩེ་མི་སྤྲོད་པར། ། ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱ་བཞོན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཅིག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི ལ བཙུན་གཟུགས་རབ་འབྱམས་མིང་འདྲིན་དགོ་སྤྲོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚའམ་མིང་གཞན་
ཆངས་སྐས་བཞད་པའི་རྟོ་རྩེས་ནག་འགྲོས་སྤྲོ་བཞོན་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱུང་
ཅིག ། དགོའོ། །

ཨོ་སྤྲོད།

དགོ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུགས་བཟང་བྲག་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ། །

རབ་བཞད་འགྲོ་ཀྱན་ཕན་བདེའི་ཟིལ་དང་རལ། །

སྤྱད་བྱིར་ཆོས་ལྡིངས་སྤྲོད་སྤྲོད་བགམ་ལས། །

ཆོས་སྤྲོད་བདུད་ཅིའི་ཁྱ་ཆར་འདི་སྤྲོས་སོ། །

སྤྲོ་མཚན་ལོ། །

责任编辑：尕藏格勒

技术设计：杨旦华

封面题字：柔毛·桑木旦尖措

封面设计：兴海·桑木旦尖措

释 疑 汇 编

(上册)

益西嘉措大师 著

柔增尕藏格勒 校订

香港天马图书有限公司出版

开本 16 开 印张 24 字数 5760 千字

2001 年 11 月第 1 版 2001 年 11 月第 1 次印刷

印数：1—2000

ISBN 962—450—159—9/D·43128 (民文) 定价：25.00 元

དཔེ་མཛན་འགན་འཁུར་བ།	སྐལ་བཟང་དགེ་ལེགས།
པར་གཞི་རྒྱས་འཛོད་བ།	གཡང་ལྷན་དཔལ།
མཆན་བྱང་ཡི་གེ་བ།	རིག་སྒྲིན་བསམ་གཏན་གྱ་མཆོ།
མཁུན་ཤོག་རིམ་བ།	ཞིན་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱ་མཆོ།

༡༡། ། རྩེ་བཙན་ཏོར་ཆེན་པ་ཡེ་ཤེས་གྱ་མཆོའི་
དོགས་དབྱེད་བྱུགས་བཟུས།

(སྟོན་ཆ)

རྩེ་བཙན་ཡེ་ཤེས་གྱ་མཆོས་བརྩམས།

ཞང་ཀང་ཐེན་ལྷ་དཔེ་སྒྲིན་ཀྱང་ཐེས་པར་བྱ་བཟུན།
 དེབ་ཆད16 པར་ཤོག24 ཡིག་གྲངས5760།
 3007ལའི་ཟླ77པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཟུགས།
 3007ལའི་ཟླ77པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

དཔར་གྲངས། 1—2000

ISBN 962—450—159—9

D · 43128 (民文) རིན་གོང་སྒྲར་: 25.00

༡༡། | 《ལེགས་གསུང་ཚུལ་གྱི་བྱ་ཆར་》

གསལ་བཤད་མདོར་བཅུས།

དཔེ་ཚུགས་འདི་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
ཆེན་པོ་དཔལ་མི་འབྱུང་གྱི་ཆ་དག་ལྟ་བུ་གྱི་ཆོས་
ལུང་སྒྲིབ་གྱི་ལས་འཛིན་འགྲའ་ཞིག་གིས་ཉམས་
ཁྲིམ་མེད་པའི་མཆམས་སྒྱུར་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
པར་བསྐྱབ་མཛད་པ་ལགས།

དཔེ་ཚུགས་འདི་སྒྲིག་པའི་དམིགས་ལུལ་ནི། ཆེན་
པོ་མོད་གྱི་མེས་རིག་འདི་མི་ཉམས་ཡར་རྒྱས་སྲུག་ཏོར་བ་
དང་། བྱེད་པར་དུ་ད་ཉི་འཛམ་གླིང་ན་གཤམ་སྐྱབ་གྱི་
བདན་ལྷན་གཡོ་བའི་ནང་བསྐྱབ་ཆོས་ལུགས་འདི་བྱེད་
བན་ལ་དང་དར་སྤེལ་ཅམ་བྱས་ཏེ། སྒྲོ་གསལ་གཞིན་ཏེ་
ནམས་ནང་བསྐྱབ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆོས་བསམ་བྱེད་པ་
དང་། ཆོས་ལུགས་འདི་མེས་ནས་སྤྱོད་པའི་དཔྱད་ལུགས་
མཁས་དབང་ནམ་པར་ཞིབ་འཇུག་གི་རྒྱ་ཆ་རུ་སྤེལ་
བའང་ཡིན།

དཔེ་ཚུགས་འདིར། རང་དགོན་གྱི་སྤྱི་ཚུན་དམ་
པ་ནམས་ཀྱི་ལེགས་གསུང་གསལ་ཅན་ཁག་གཙོ་བྱས་ཏེ།
བསལ་ལྟ་བུ་གསལ་རིམ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཁས་དབང་ཆེན་མོ་
གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་གསུང་རྒྱུན་དགོན་
པོ་ནམས་ཀྱི་ལེགས་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །

མཇུག་མཐར་གསལ་བཤད། ར་ཆོར་ལས་དོན་
འདི་ལྟ་བུ་སྤྱབ་པ་ལ་ཉམས་སྦྱང་གིན་ཏེ་ཞན་པ་དང་དུས་
ཡུན་ཀྱང་སྤྱད་བ། ཆ་སྤྱོད་ཞན་པ་སྤོངས་སྤྱོད་ལྟ་
ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས། དཔེ་དེབ་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱས་དམན་པ་
དང་སྒྲིག་གཞིའི་མོ་རིམ་འཛུལ་བ། ལྷ་དག་ཀྱང་ཀྱན་གྱི་
ཡིད་ཆེམ་པ་ཞིག་བྱེད་མ་སྤྱབ་པར་མཁས་དབང་དམ་པ་
ནམས་ལ་དགོངས་འགལ་མེད་པར་མཆོད་མཆོད་
ལྱོ། །

ཞེས་མཆོ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་དགོན་པའི་《ལེགས་གསུང་ཚུལ་གྱི་
བྱ་ཆར་》ཚུལ་སྒྲིག་ཆོས་རྒྱུད་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོ་༧ཆོས་ལུང་།

I ISBN 962-450-159-9

9 789624 501599

ISBN 962-450-159-9
D•43128 定价: 25.00元